3

GOVERNMENT OF INDIA

ARCHÆOLOGICAL SURVEY OF INDIA

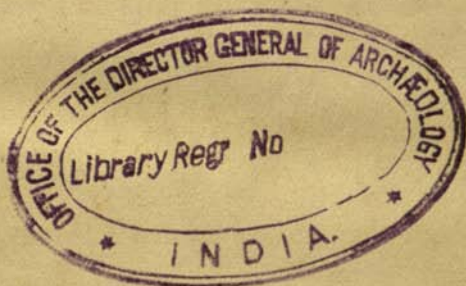
CENTRAL ARCHÆOLOGICAL LIBRARY

ACCESSION NO. 35821

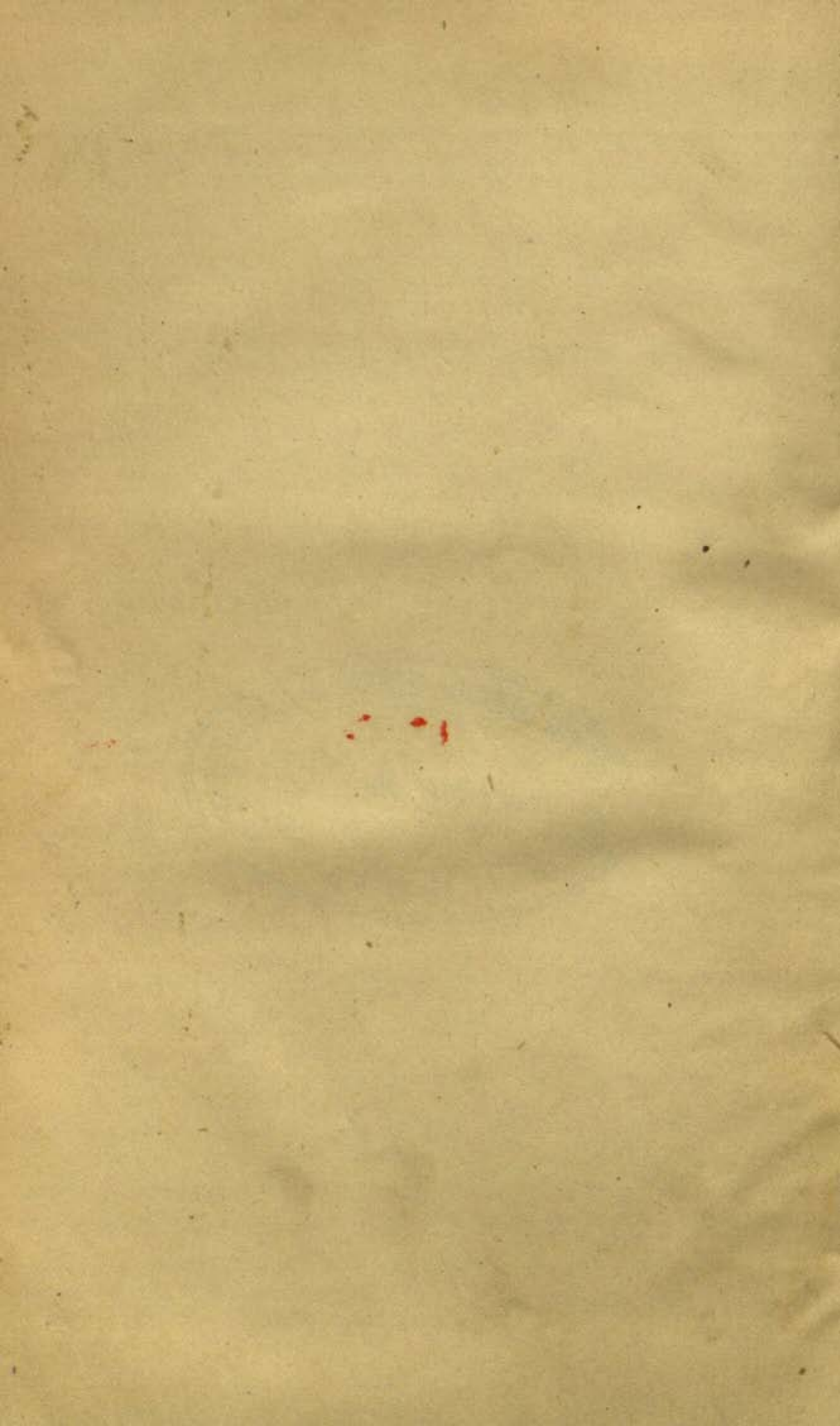
CALL No. R 491.5332/P.G.E.D

D.G.A. 79

A 10
8964

OFFICE OF THE DIRECTOR GENERAL OF ARCHÆOLOGY
Library Regr No
INDIA.

OFFICE OF THE DIRECTOR GENERAL OF ARCHÆOLOGY
Library Regr No
INDIA.

PAHLAVI, GUJARÂTI AND ENGLISH DICTIONARY.

BY

JAMASPJI DASTUR MINOCHEHERJI JAMASP ASANA,

FELLOW OF THE UNIVERSITY OF BOMBAY, AND

MEMBER OF THE BOMBAY BRANCH OF THE ROYAL ASIATIC SOCIETY.

35821

VOLUME III.

R 491.5332
P.G.E.D.

A. Y. 1251. A. C. 1882.

BOMBAY—JEHANGIR BEJÂNJI KARANI, 18, PARSI BAZAR.

LONDON—MESSRS. TRÜBNER & Co., 57 & 59, LUDGATE HILL.

(*All rights reserved.*)

651

CEN[illegible]AL A[illegible]E[illegible]LOGICAL
LIBRARY, N[illegible]W DELHI.
Acc. No 35821
Date 26.7.61
Call No. R491.5332/R.G.E.D.

BOMBAY:
PRINTED AT THE EDUCATION SOCIETY'S PRESS, BYCULLA.

પેહેલવી-ગુજરાતી અને ઈંગ્રેજી શબ્દકોષ.

રચનાર,

જામાસ્પજી દસ્તુર મીનોચેહેરજી જામાસ્પ આસાના,

મુંબઈની યુનીવરસીટીનાં ફેલો, અને મુંબઈની રાયલ એસી-
આટીક સોસાઈટીના મેમ્બર.

દફતર ૩ જું.

સને ૧૨૫૧ યજદજરદી. સને ૧૮૮૨ ઈસવી.

Part III

મુંબઈ—જેહાંગીર બેજનજી કરાંની
ના૦ ૧૮, પારસી બજાર.

લંડન—મીસીઅરસ ત્રુબનરની કુંપની,
૫૭ અને ૫૯, લદગેત હીલ.

(તરજુમો કરવાનો તથા બીજા સર્વે હક્કો ગ્રંથકર્તાએ પોતાને સ્વાધીન રાખેલાં છે.)

મુંબઈમધ્યે
એજયુકેશન સોસાઈટીનાં છાપખાનામાં છપાવી પ્રગટ કરયું છે.

OPINIONS ON THE WORK AFTER THE PUBLICATION OF ITS SECOND VOLUME.

Pahlavi, Gujarati and English Dictionary, Vols. I. and II. By JAMASPJI DASTUR MINOCHEHERJI JAMASP ASANA.

(*Deccan Herald*, June 10, 1879)

We have the pleasure to acknowledge receipt of the Pahlavi, Gujarati and English Dictionary, the work of Mr. Jamaspjee Dastur Minocheherjee Jamasp Asana. Pahlvi scholars will doubtless be glad to welcome this book as a very great aid to them in their studies. The Parsis are not far behind in the work, which has been so attractive to Danish and German students of Oriental literature. The importance of such a work has long been felt, and we are glad to notice that this help to the Oriental student has now been furnished. It will be useful to Europeans, as the meanings are given both in Gujarati and English. The peculiarities of the language have been very carefully explained. In the body of the work the words are arranged in their phonetic rendering into Gujarati and English, and then their meaning is given. The Pahlavi language is the most ancient and difficult of all the languages spoken in Persia, though many recent words are derived from the Avesta, Sanscrit, and other languages. This book will be exceedingly useful to every Pahlavi student, and we trust it will be well patronized by students generally in Western India.

(*Indian Daily News*, June 18, 1879.)

There are some languages that are called dead, which yet live, there are some dying that can well be spared, and there would be some advantage if some that are dying could be helped in the process. There would be a gain to mankind if humanity could approach a little nearer to unity of speech, and the Babel of tongues be reduced once more to harmony. It will always happen, however, that as threatened men live long, threatened languages will die hard. The tendency to extinction as regards the Welsh tongue roused the patriotic fire of the people, and to preserve their distinctness as a people, they immediately set to work to cultivate the Welsh language,

and gave prizes for Welsh songs and books. Whether they will be able to preserve their language for popular use is doubtful in this age of Board Schools. No doubt it was similar inspiration that led Jamaspjee Minocheherji Dastur to compile a Pahlavi, Gujarati, and English Dictionary. The work seems to have been undertaken in the same spirit, and the second volume has just been published. The language is quite strange to people on this side of India, and we cannot pretend to give any critical notice of it. We may observe, however, the first volume was highly spoken of by Oriental authorities; and scholars and students of the language will doubtless find it a useful and acceptable work.

(*Madras Athenæum and Daily News*, June 20, 1879.)

We have received a copy of the above work which is published at the Education Society's Press, Byculla. It is beautifully printed and well got up, and reflects great credit on the publishers. It has been compiled by Jamaspji Dastur Minocheherji Jamasp Asana, a Fellow of the University of Bombay and a Member of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society. We do not profess to be acquainted with the Pahlvi and Gujarati languages, and have therefore referred the work to a native scholar in Madras, a graduate of the University, whose opinion we give below. The author tells us in his preliminary note "that owing to the study of the language having been almost abandoned by the people, and to the negligence and unwillingness of its teachers in imparting its knowledge to some praiseworthy few who desire to penetrate the mysteries of their ancient tongue, it has day by day sunk into obscurity, and finally has become almost obliterated." It appears that the work was designed and commenced by the author's father, whose death made it incumbent on the son to complete it. Several individuals, including the late Dr. Wilson, appear to have taken much interest in its compilation, and to have rendered some assistance to the compiler, who is afraid that several errors may have crept into the work, as it is the first attempt of its kind. The native gentleman to whom we showed the work says that it is conscientiously compiled, and as a book of reference it should be received with favour in the Gujarati country, where it is likely to prove a useful and explanatory guide, both to classical students and to the boys in public schools in Bombay as well as to ordinary readers and men of business in that Presidency.

(*Bombay Review and Daily Advertiser*, June 28, 1879.)

We have before us a work which has been too long needed not to meet with a cordial welcome; for though the learned Dastur may have left something to be desired from a scientific point of view, his book cannot fail to be of immense value to all who aspire to a practical knowledge of the Pahlavi tongue. In order to form an idea of the advantage accruing to students by the publication of a work of this description, it must be remembered that the Pahlavi language, though generally written in a character very similar to its parent, the Zend, has, by a traditional system of abbreviation, come to contain a vast number of words only symbolically represented. To illustrate this by an example, it is enough to open the Dictionary at the first page, where we find the Zend form of the letter *ă* used in Pahlavi as the eqivalent of the Zend sounds *ă*, *ā*, *i. e.*, *kha* and *ha*; and glancing down the following pages we find this single symbol employed to represent no less than twenty-five words and prefixes of the most varied nature. Until a few years ago these readings were known only by tradition and by the aid of a few imperfect glossaries, and although Dr. West and the late Dr. Martin Haug laboured in this field, it was without any immediate result, for the former never completed his book and the latter died in the midst of his work. Moreover, it is to be feared, that owing to the small attention bestowed on the study of English and German by the majority of the Parsi priesthood, the works of European scholars would be of little or no use to the very class who would in reality most require their assistance. The learned Dastur has therefore not only bestowed a boon on Oriental scholars as a whole, but has fully doubled the value of his work by giving a full version with the pronunciation, in the Gujarati language, thus rendering the Pahlavi Dictionary perfectly accessible to his own nation.

The lexicography itself appears to be the result of a much more extensive perusal of Pahlavi works than is usually possible, and the compiler has had access to many rich private libraries; so that in all probability his work contains a larger number of words than a European scholar would have been able to collect. It seems to us a matter to be regretted that the references to the authorities have been given only in a limited number of instances, though the author tells us that this has been done wherever the meaning of a word

appeared to him doubtful. It must indeed be evident to scholars that, by a more copious quotation of the sources used, the Dictionary, though essentially a popular work chiefly designed for the use of the Parsis themselves, would make a valuable foundation upon which to construct a more elaborate and scientific work.

The author, in his preliminary note, makes a brief statement of the system he has followed, which is an excellent one; indeed it is impossible to overrate the advantages gained by an alphabetical arrangement of the Pahalvi words according to their initial symbols, independently of their pronunciation . . . . As a popular and reliable guide and assistant to the native student Dastur Jamaspji Minocheherji's Dictionary stands alone, while to the European scholar it will prove itself to be of the greatest value in any future attempt to compile a thoroughly scientific Pahalvi Lexicon.

(*The Contemporary Review*, October, 1879.)

A *Pahlavi Dictionary*, by Dastur Jamaspji Minocheherji Jamasp Asana, of which the first two volumes have just appeared (London, Trübner & Co., 1879), supplies a want long felt by students of the old Persian speech. Pahlavi is the name applied to the old Persian tongue, and more particularly to that phase of it which was spoken during the reigns of the Sassanian kings. It is of great interest to the philologist, inasmuch as it contains a large admixture of Semitic words, derived, however, from a different source than the Arabic element in modern Persian, and appears to be akin to the Assyrian. . . . . Dastur Jamaspji Asana interprets the word *Huzvaresh* to mean the "language of Assyria"—a suggestion which, if correct, throws some light on the origin of the language. The etymology of the word Pahlavi has been the subject of much discussion, but the latest as well as the most reasonable conjecture is that of Dr. Haug (followed by the author of this Dictionary), that it is identical with *Parthva*, the Parthia of the classical writers; the most warlike and important nation having given its name to the language, just as the province of Pars has given the name to the language of modern Iran. The great difficulty in compiling such a Dictionary as the present, apart from the unsatisfactory nature of the available texts, is that the alphabet is so very vague and confused. The language

contains a very great number of sounds which the alphabet, borrowed from the Semitic, is incapable of expressing; the same letter, therefore, is often used for different sounds, and combinations of the various letters again often express simple sounds. This makes the arrangement very difficult, but the author of this work has adopted the only safe method—that of arranging the words according to the alphabetical order of the letters rather than in order of sounds. A table, in which the various combinations of the letters are explained, also much simplifies reference. The author has in all cases followed the traditional reading and interpretation of words, leaving to the more critical scholars of Europe the task of investigating them from a scientific point of view.

(*Native Opinion*, June, 1879.)

The second volume of this valuable work, compiled by Mr. Jamaspji Dastur Minocheherji Jamasp Asana, Fellow of the Bombay University and Member of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society, is now before the public. It continues the Dictionary from page 169 to page 440 in the same painstaking, detailed and instructive manner which had been pursued in the first volume in four different characters and languages; a peculiarity which alone is calculated to impart to this Dictionary a marked pre-eminence over any other hitherto published work. The opinions of the late Professor Westergaard, of Dr. Haug, as well as of the living scholars, such as Darmesteter, West, &c. prefixed to this volume are of more weight than anything we could say of its value, so that we may be excused for not adding our poor eulogy. The clearness of the various types used is conspicuous and the paper good, which external recommendations will also contribute to enhance the intrinsic worth of the book to students.

From a private letter dated January 26, 1880, from Dr. Wilh. Geiger, Professor of Oriental Languages at the University of Erlangen (Germany).

. . . . . I am quite of the same opinion as our authorities—West, Darmesteter, &c., who find your Dictionary to be of great value and advantage to all people studying the Pahlavi. The thing I especially appreciate is your arrangement of the words, by their signs and not by their sound; in a similar way as West has done it in his capital Dictionary to Arda Viraf Nameh. By this way your

Pahlavi Dictionary has become a valuable and quite indispensable book. At the same time you have opened to your learned men fresh resources, so far unknown to them, smoothing especially many disputes with regard to the Ritualism. . . . .

Accept, dear Sir, my best thanks for having sent to me your valuable work. You may be sure that I use it constantly in my studies, and that I take it for a great honour to have made your acquaintance in this way. I am convinced that, especially by working together (the Parsee and European learned men), the investigations of your religious and the sacred documents of the old Iranian nation will be more and more brought to perfection. . . . . .

Yours, &c.

Dr. WILH. GËIGER.

Translation of a Review of the second part of Pahlavi Dictionary written in the "Revue Critique" of 31st May 1880, *by Dr. James Darmesteter, Professor of Iranian Languages at Paris.*

The learned Dastur Jamaspji has now published the second part of his Pahlavi Dictionary, (see the review of the first part in the *Revue Critique* of 15th September 1877), in which he takes us as far as the group *ash*. For this part we have to repeat the same remarks that we said for the previous one. . . . .
When this work will be finished the Pahlavi scholars will have an immense material. At first it may not have been easy for them to find everything in it, but they will surely find a great deal at last. We unfortunately learn that it is very improbable that it would be finished. The third volume is in the press, but it is to be feared that this would be the last. The times have been hard at Bombay it appears, and the subscribers of the Dastur seem to withdraw their promises. The subscription of the English Government is not sufficient to cover its expenses. We hope that the fellow countrymen of Mr. Jamaspji will come to better feelings, more in keeping with the commandments of Vendidad and with the interests of that beautiful and great Zoroastrian literature of which they have the sacred trust, because the subscription is in fact a kind of contract of the kind *Zasta marshto Mithra* ([illegible]) and is not less sacred, and it would be unworthy on the part of the intelligent

community of Bombay to neglect and lose by its lethargy the treasures which are bequeathed to them by their ancestors. Should they mind spending a few rupees every year? The work of their learned Dastur will for a great part contribute to make the word of Zoroaster and the good law of Mazda better understood in the whole of Europe, as they have before them such a prosperous wealth. What would the soul of Sir Jamsetji Jijibhoy say in the Gurothman?

JAMES DARMESTETER.

Translation of the Review of the Second Part of the Pahlavi Dictionary written in a German periodical called "Das Literarische Centralblatt," of June 1880.

It is the want of a clerical hand-book, which makes the study of the Pahlavi Literature so very difficult. It is true we have a few special Dictionaries, such as Arda Viraf of West, and the Bundehesh of Justi; but a Dictionary of the whole literature, containing especially the translations of the Avesta, has always been a great necessity for all Iranists. For this reason we may well express our joy, that the learned Parsee Priest Jamaspji, whose knowledge in the Pahlavi literature surpasses by far all Europeans, has continued and finished the great work of the Pahlavi Dictionary, begun by his father.

This Dictionary contains 440 pages, about 4,000 words, written in original types, as well as in Gujarati and Roman letters, with their meaning in the Gujarati and the English languages. The whole book is arranged in the same way as Dr. West's Dictionary of Arda Viraf; the last word of the 2nd volume being *áshuftan*. . . . . .

We sincerely hope that this Dictionary will progress more and more; it will certainly meet with great success. . . . .
A certain number of letters, just printed, prove that the completion of this Dictionary is looked for with interest by all learned men.

Translation of a Review by Dr. C. de Harlez, of the University of Louvain (Belgium), in the *Bulletin Critique* of 1st January 1881.

. . . . The religious books of the ancient Persians and of the Zoroastrians of the posterior times are still in obscurity. A complete Dictionary of the Pahlavi language is one of the principal

desiderata of Oriental science. Certainly there are some special lexicons explaining certain texts; but a complete glossary of the language has not yet been compiled. It is therefore very satisfactory that a Zoroastrian priest, a Dastur of Gujarat, has undertaken this work so difficult and important.

It is evidently not a long time since Europe taught India to understand its religious books. The Indian Parsis, instructed by our great masters, have taken the lead in their turn, and are now the pioneers of science. But their zeal could only be admired chiefly because a religious sentiment and some opinion of their faith instigates them.

It was therefore with a lively sympathy that the commencement of the work of Dastur Jamaspji Minocheherji was received. Two volumes of the Pahlavi Dictionary are already published, notwithstanding the material difficulties which detained our author up to this moment. We sincerely hope that his work may be brought to a successful end.

Although the method of the author is not that of European science, yet his book constitutes a collection of the most precious materials. Dastur Jamaspji Minocheherji was perfectly prepared for the execution of this great work. He possesses numerous Pahlavi works and manuscripts, several of which were yet unexplored; he has studied them thoroughly; and knows the whole of the contents. His work is received with great favour, as could be seen from the Introduction of the 2nd volume, where the opinions of some princes of European science are given. In fact we see among them the editors of our principal reviews: West in the *Academy*, Angelo de Gubernatis in the *Bulletino*, Ferd. Justi in the *Bibliographisches Anzeigen*, and Haug in his *Essays*.

In his preliminary notes he first gives the explanation of his method of compilation, on reading which the student must engrave it in mind if he wishes to profit by the use of the book. . . . . It is sufficient for us to say that the work of the author has all the characters of a true scholarship, and that it will render good service to Oriental science. Everybody like us will wish that it may be finished soon, and will be thankful to its talented author for his efforts and his services.

C. DE HARLEZ.

(*Revue Critique Internationale, of April*, 1881.)

When a report of the two first volumes of this important work was published, the learned author informed us that the third part is on the point of appearing. We content ourselves to-day to communicate to our readers this excellent new hope that the third volume will be obtained by us.

A complete Pahlavi dictionary is certainly one of the principal desiderata of the Oriental science; many parts of the version of the Avesta and some other books of the Parsis are yet obscure, and consequently many Pahlavi words are left unexplained and also cannot be read with certainty. The learned head of the Dasturs of Bombay is one of the scholars, the best prepared to bring to a good end this difficult enterprise. He possesses numerous manuscripts, several of which have not yet been explored by any one but him, and he is the sole inheritor of books of his father who left behind him an illustrious name in the learned world. He is wholly destined to accomplish the commenced monument. The most distinguished Iranists—as West, Haug, Justi, and Westergaard—have given their unanimous eulogies to the first volume of the Pahlavi Dictionary. We cannot but associate ourselves with it, and wish the most happy success to the work of the learned Dastur.

(*From a private letter dated 2nd December* 1881 *from* Dr. MEURIN, *Roman Catholic Bishop of Bombay*.)

"The *Pahlavi Dictionary* is undoubtedly of the greatest and, indeed, of an everlasting importance, and for which the scientific world is highly indebted to you."

(Translation of an article from the *Journal Asiatique of* 1881.)

A complete Dictionary of the Pahlavi of the Persian books is still one of the principal desiderata of the Oriental science. It exists well in the form of special lexicons, explaining the texts of certain books in particular, such as the Pandnameh, the Ardaviraf Nameh, the Goshte Farian and of certain fragments, such as are given in the second volume of the "Traditional Literature of the Parsis" by Spiegel, and our "Pahlavi Manual," but a complete one of the

language has not yet been attempted, and arranged in order. Many important books are, therefore, in some measure obscure up to this time. It was therefore with a lively satisfaction that European savants learnt that a Zoroastrian priest, a Dastur of Gujarat, had undertaken this task, equally difficult and important. They now see that the time when Europe taught the Indian Zoroastrians to understand their religious books has passed away. The Indian Parsis, instructed by our own qualified masters, have taken the lead in their turn, and the science will be soon indebted to them for the remarkable progress.

Amongst the books destined to favour this progress we can mention the Pahlavi Dictionary of the Chief Dastur of Bombay. His rank as a Fellow of the University of Bombay already tells us that we have to do with a man of science.

It will not at all be astonishing, therefore, for the favour with which the commencement of the work of Dastur Jamaspji Minocheherji was received. The author was besides perfectly able for the execution of this great work. He possesses a rich library and precious manuscripts, several of which are still unknown to Europe. He has managed to turn his literary riches to good account. The savants of India as well as of Europe are pleased to give their unanimous eulogium to this new Dictionary. The reviews taken by Drs. West, Justi, Angelo de Gubernatis, Haug, and Westergaard are to be found in the Introduction of the 2nd volume. It is also with profound surprise that we have learnt that this interesting work is threatened to be interrupted by want of perseverance of its supporters It would do honour to the Indian Government if it should take such means as could bring the work to a successful end—the learned Europeans would certainly co-operate with all the power that lies in them.

In the beginning of his work, Dastur Jamaspji Minocheherji gives some indications relating to the alphabetical order adopted in the Dictionary. It is not at all an easy thing to arrange the Pahlavi words in such an order as could make the reference easy. The author, according to our notion, has followed here the most wise plan, and it is likewise what we are resolved upon. He has only taken into account the form of letters—the scholar has thus an assured guide. In the arrangement of letters the author has followed, contrary to the adopted usage, the linguistic order (order relating to the Science of

Language), placing first the vowels, then the gutterals, palatals, dentals, &c., following. The Dictionary of the Dasturan Dastur of Bombay will certainly be a rich thesaurus of the Zend (Pahlvi) language, and the most precious assistance for the Iranists. Numerous are the words for which one could vainly search in the usual lexicons printed as well as unprinted. With a modesty which honours him greatly, the author recognizes how it is easy to be misled in a work of this kind, undertaken for the first time, and he begs of his readers to point him out his errors. He has tried to rectify the readings adopted by his co-religionists, and has, for this purpose, very much compared them with the system adopted in Europe. However, we think, it would have been better if he had followed it completely. . . . . . . The Introduction, which is not at all without scientific value, treats of the Pahlavi language and of the signification of the words *Pahlavi* and *Huzvâresh*. The author naturally follows the Zoroastrian and Avestic traditions—he takes the origin of the language from the Kayanian and the Peshdadian Kings. We are not to discuss here the questions of this kind which only indirectly concern the Dictionary. Everybody like us would wish that the learned Dastur may be able to finish the work soon, and will eagerly recognize the services which it would render to the science. We have learnt that he has been able to overcome the difficulties which retarded his publication, and that the third volume of the Pahlavi Dictionary is now on the point of appearing.

આગ્મે પુસ્તકનો બીજો ભાગ છપાઈ બાહેર પડીઆ પછી તે ઉપર અપાયલાં મતો.

પહેલવી-ગુજરાતી અને ઈંગ્રેજી શબ્દ કોષ, ભાગ ૧લો અને ૨ જો, રચનાર દસ્તુર જામાંસ્પજી મીનો-ચેહરજી જામાસ્પ આસાના.

જામેજમશેદ—તા૰ ૧૧ મી જુન ૧૮૭૯.

પેહલવી જેવી પુરાણી અને મરણ પામેલી ભાષાને શજીવન કરનારા તથા એવી એક ભાષાનો શબ્દ કોષ બનાવનારા તરીકે દશતુરજી શાહેબ જામાશપજી મીનોચેહેરજી જામાશપઆશાનાનું નામ હવે પછીની તવારીખમાં અને અકશર કરીને જરથોશતી ફીરકામા અમરગ રેહેશે. દશતુરજી શાહેબનું આ બીજું વાલમ માન શહીત સ્વીકારતાં હમોને તેમની તારીફમાં થોડાક શબ્દો લખવાની ફરજ પડેછે. આ પુશતક બનાવવામાં તેમને જર અને જેહેમત બેનો મોટો ખરચ કરવો પડતો હશે, એવું એ પુશતક હાથમાં લેતાંજ વાચનારને જહત માલમ પડી આવેછે. આ પુશતકની તારીફ હમો પોતેજ કરીએછે એમ નથી, બીજાં વરતમાન પતરોએજ કરીછે એમ નથી, પણ પ્રોફેશર વેશટ, ડાકટર હાઉગ અને જરમનીના બીજા કાબેલ વીદ્વાનો અને જરતોશતી ધરમના અભ્યાશીઓએ કરી છે. એ ગ્રંથ જરથોશતી પુશતકોનાં કેતાબખાનાંને શારી જેબ દેશે એમાંતો કશી નવાઈ નથી. જુની ચોપડીઓ અને બીજાં પુશતકોમાંથી ઉતારા કરી તેને નવી ધપમાં બનાવવાં શેહલ છે, પણ એક મરણ પામેલી ભાષાને શજીવન કરી તેનો કોષ બનાવવો કાંઈ શેહલ કામ નથી. દશતુર જામાશજીએ એ કોષના ગુજરાતી શાથ અંગરેજી અરથો પણ આપીઆછે, અને તેથી યુરોપના વીદ્યારથીઓની પણ તેઓએ એક મોટી અગત પુરી પાડીછે. એવણના મરનાર બાવા દશતુરજી શાહેબ મીનોચેરજીનાં પગલાં ઉપર ચાલી તેમનીજ માફક તેઓએ જરથોશતી કોમની શેવા બજાવવી જારી રાખીછે તે જોઈ હમોને આનંદ ઉપજેછે. પોતાના ધંધાના કામથી એવણને ફુરશદ ઘણી થોડી મલતી હશે અને તેનો ઉપીઓગ આવાં એક અગતનાં પણ બીકત કામ પાછલ તેઓએ રાખેલો જોઈ હમો તેવણને મુબારકબાદી આપીએ છીએ તો પણ જરથોશતી ધરમના એક વડા ધરમ ગરૂ તરીકે એવણની ફરજ એવાં કાંમ પાછલ ચીત

લગાડવાની હમો તો શાહમજીએ છીએ. દશાતુરજી શાહેબે ઘણાક ભાષણો આપીઆંછે, ધરમ બાબદ ઉપર ઘણાક નીબંધો છપાવીઆછે. અને બીજાં ઘણાં પુશતકો બાહાર પાડીઆંછે તેમાં આ પેહલવી શબ્દ કોષ પેહલી અગત ધરાવનારો છે એવું હમો કહીએછીએ. તેમનાં પેહલાં વાલમ ઉપર તેઓએ જેટલી અથાગ મેહનત લીધેલી માલમ પડી છે, તેટલીજ આ બીજાં ઉપર પણ એવણે લીધેલી જણાએછે, અને હમો વકી રાખીએછે કે તેવણ તેમનાં બાકીનાં શઘલાં વાલમો ઉપર પણ તેવીજ કાલજીથી મેહનત લઇ એ ભાષાને શમપુરણપણે પરજા અને વીદ્યારથીઓ હજુર મેલવાને પછાત પડશે નહી. એ પુશતકનો શંગરહ કરવા તથા બોંમબે એજીકે. શન શોશાએટી પરેશ જેવાં મોઘાં છાપખાનામાં શફાઇદાર અને શરશ રીતે છપાવવા પાછલનો તેમનો ખરચ, તથા એ ઉપરની તેમની મેહનત જોતાં એની જે કીમત એઓએ રાખીછે તે હમો નજીવી શાહમજીએછીએ. મુંબઇની, મધરાજની અને ખુદ હીંદુશતાનની શરકારે એ પુશતક ખરીદી દશાતુરજીની મેહનતની કદર બુજીછે, અને પારશી કોમે એ પુશતકને જરૂર આશરો આપી તેમનાં ઘરમાં અને પુશતકખાનાંમાં તેને જાલવી રાખવું એવી ભલામણ હમો દરેક જરથોશતી ભાઇને કરીએછીએ. એ કોશના પેહલા વાલમ વીશે જરમનીના ઘણાક કાબેલ વીદ્વાનોએ આપેલાં મત આ બીજાં વાલમમાં આપવામાં આવેલાંછે, અને તે વાંચી જોતાં મોટી ખુશાલીતો એ પેદા થાએછે કે, શરવે કોઇએ એ પુશતકની અગત કબુલ રાખતી વખતે તે ઉપર કશા ટીકા કીધા નથી, અથવા એક પણ ચુક કાહાડી નથી, એજ દશાતુરજીની શઘલી કાબેલીઅત બતાવી આપેછે, તથા તેમની મેહનતનો બદલો તેમાં વલેલો દશાતુરજી શાહેબ જામાશપજી બેશક શાહમજતા હોવા જોઇએ.

બોંબે ગેજેટ—તા૦ ૧૨ મી જુન ૧૮૭૯.

દસતુર જામાસજી મીનોચેહેરજી જામાસ્પ આશાનાએ બનાવેલા પેહેલવી ગુજરાતી અને ઇંગ્રેજી શબ્દકોષની પોંહોચ હમો ખુશીસાથે સ્વીકારીએ છઇએ. પેહેલવી ભાષાના વીદીઆરથીઓ પોતાના અભ્યાસમાં એક મોટી મદદ તરીકે આએ કેતાબને આવકાર દેવાને બેશક ઘણા ખુશી થશે. પુર્વ દેશની ભાષા જ્ઞાનનાં દેનીશ અને જરમન અભ્યાશીઓનું ધીઆન જે કામપર લાગું છે તે કામમાં પારશીઓ પણ કોઈ રીતે પછાત નથી. એવા એક ગ્રંથની અગત ઘણી મુદત થઈ ચાલતી આવી છે અને હમે જાણીને ખુશી છઇએ જે પુર્વ દેશની ભાષાના અભ્યાશીને એ મદદ હવે પુરી પાડવામાં આવી છે. ગુજરાતી તથા ઇંગ્રેજી ભાષાઓમાં બોલોના અર્થ આપીઆ છે તેથી યુરોપીઅન વીદ્યાર્થીઓને પણ એ ગ્રંથ કામનો થઈ પડશે. પેહેલવી ભાષાની વીશેષતા એમાં ઘણીજ સંભાલથી સમજાવામાં

આવેલી છે. એ ગ્રંથમાં બોલોને ઉચ્ચાર પરમાણે ગુજરાતી અને ઇંગ્રેજીમાં ગોઠવીઆ છે અને પછી તેઓના અર્થ આપીઆ છે. પેહેલવી ભાષાના જોકે કેટલાક નવા બોલો અવસતા, સંસ્કૃત અને બીજી ભાષાપરથી ઉપજાવવામાં આવીઆ છે તોપણ એ ભાષા સઘલી ઇરાની ભાષાઓમાં સરવેથી અસલ અને બીકટ છે. આગ્મે કેતાબ દરએક પેહેલવી અભ્યાશીને ઘણીજ અગત્યની થશે અને હમે આશા રાખીએ છઇએ જે પશ્ચીમ હિંદુસ્તાનમાંના સઘલા અભ્યાશીઓ તરફથી એને સારો આશરો મલશે.—**દેકન હેરલદ.**

નેટીવ ઓપીનીઅન—તા૦ ૧૫ મી જુન સને ૧૮૭૯.

દસતુર જામાસ્પજી મીનોચેહેરજી જામાસ્પ આસાના, તે મુંબઇની યુનીવરસીટીના ફેલો અને બોંબે બ્રાંચ રાયલ એશીઆટીક સોસાયટીના એક મેંમબર એઓને રચેલા આગ્મે કીમતી ગ્રંથનો બીજો ભાગ હવે બાહાર પડીઓ છે. જેવી મેહનતથી અને તપસીલવાર અને ઉપદેશ કરીને પેહેલો ભાગ રચીઓ હતો તેજ ધોરણથી ચાર જુદી જુદી લીપી અને ભાષામાં આગ્મે બીજો ભાગ ૧૬૯ થી ૪૪૦ મો સફેસુધી રચીઓ છે; એકલી એજ વીશેષતાના સબબથી આગ્મે શબ્દકોષને બીજા કોઇબી આગલ પ્રગટ થયા હોય તેના કરતાં વધારે પ્રસિધ શ્રેષ્ટપણુ ધટે છે. મરહુમ પ્રોફેસર વેસતરગાર્ડ અને દાક્તર હાઉગ તેમજ વલી હાલના વીદ્યાર્થીઓ જેવા કે દારમેસતેતર, વેસ્ત વગેરેએ આપેલાં મત જે આગ્મે દફતરના પેહેલા ભાગમાં આપીઆં છે, તેમતે એ કેતાબની અગત્ય વીશે હમારા કાંઇબી વીચાર કરતાં વધારે વજનદાર છે; એટલા વાસતે હમારી તરફની નાકેશ તારીફ કરી તેમાં વધારો કરતા નથી. એની છપાઇની સફાઇ ઘણી સારી અને પ્રસીધ્ધ છે અને વલી કાગળ ઘણા સારાં વાપરીઆં છે; એવી બાહારની ભલામણથી પણ અભ્યાશીઓની નજરમાં એ ગ્રંથની ખરેખરી કીમતમાં વધારો કરશે.

ઇંડિયન દેલી ન્યુઝ—તા૦ ૧૮મી જુન ૧૮૭૯.

કેટલીક ભાષાઓ કે જે મુવેલી સમજવામાં આવે છે તે હજુર જીવતી છે; કેટલીક ભાષાઓ મરતી હોય તેનો બચાવ સારી રીતે થઇ શકે છે અને તેઓમાંની કેટલીકોને મરતી બચાવવામાં જો મદદ મલી શકે તો તેથી કેટલાક ફાયદો છે. માણુસજાત પોતાના ભાષણને સેહેજ વધારે નજદીકીથી એકસરખુ કરી શકે અને પોતાની જુદી જુદી વાચાને ફરીથી એકસરખી અને એક સંપ કરે તો તેને ઘણુ ફાયદાકારક છે. તોપણ જેમ બીહીવડાવેલાં માંણસો લાંબી મુદત સુધી જીવે છે તેમ તેવી ભાષાઓનુ મરવું ઇઆ નાબુદ થવું પણ હમેશાં ઘણુ કઠણ છે. વેલશ ભાષા નાબુદ થવા લાગી ત્યારે રઇ-

અતનો સ્વદેશાભીમાની જુસ્સો ઉસકેરાયો, અને પોતાની રઇઅત તરીકેની
કીર્તી સાચવવા સારૂ તેઓ તરતજ તે ભાષાને પાછી સુધારીને તાજી કરવા
અને તે ભાષામાં છાપેલાં ગીત અને બીજી કેતાબો સારૂ ઈનામ આપવા
લાગા. તેઓ પોતાની ભાષાને સર્વોપયોગી વપડાસ સારૂ સાચવી શકશે કે
નહીં તે વીદ્યાલય સંબંધી હાલના જમાનામાં શક ભરેલું છે. બેશક દસતુર
જામાસજી મીનોચેહેરજીએ એવીજ બસારત ઇઆ કલ્પનાથી એક પેહે-
લવી ગુજરાતી અને ઇંગ્રેજી શબ્દકોષ રચ્યો છે. એવીજ કીમત અને ઉલ-
ટથી એ કામ એમને માથે લીધું છે અને એનો બીજો ભાગ હમણાજ
છપાઇને બાહાર પડીઓ છે. હિંદુસ્તાનની આએ તરફના લોકોને એ
ભાષા તદન અનજાણી છે અને એ વીશે ઘણા બારીકીથી વીચાર આપવાને
હમે અશક્ત છઇએ. તોપણ એટલું તો કહી શકીએ છઇએ જે પુર્વદેશાની
ભાષાના વીદ્યાર્થીઓએ એ કેતાબના પેહેલા ભાગપર ઘણા શ્રેષ્ટ અને ઉત્તમ-
મત આપ્યાં છે; અને એ ભાષાના વીદ્યાર્થી અને અભ્યાશીઓને બેશક
એક ઘણોજ ઉપયોગી અને પસંદ પડતો ગ્રંથ થશે.

"એથીન્યમ એન્ડ દેલી ન્યુજ"—સુકરવાર, તા૦ ૨૦મી જુન સને ૧૮૭૯

ઉપલી કેતાબ, કે જે એજ્યુકેશન સોસાયટી પ્રેસ, ભાયખલા મધે છપા-
ઇછે, તેની એક નકલ હમુને મલીછે. એની છપાઇ ઘણી સુંદર અને
બનાવટ ઘણી સારી છે, તેથી એને છાપી પ્રગટ કરનારાઓને ઘણુ જેબ
આપેછે. એ કેતાબ દસતુર જામાસ્પજી મીનોચેહેરજી જામાસ્પ આસાના-
એ બનાવીછે, કે જેવન મુંબઇની યુનીવરસીટીના ફેલો, અને બોંબે બ્રેંચ
રાઅલ એસીઆતીક સોસાટીના મેંમબર છે. પેહેલવી અને ગુજરાતી ભાષા-
ઓની હમુને માહીતી નહી હોંવાના સબબથી હમોએ એ પુસતક મદરાસના
એક વીદ્યારથી અને યુનીવરસીટીના ગ્રાજયુએટને સોંપીઉ હતું અને તેવ-
નનુ મત હમો નીચે આપીએ છઇએ. એ કેતાબના બનાવનાર દીબાચામાં
એમ લખેછે કે લોકોએ હાલ એ ભાષાનો અભીઆસ ઘણો ખરો છો-
ડી દેવાના સબબથી અને જે થોડાક કીર્તીવાન લોકો જેઓ પોતાની અસલી
ભાષાનો ભેદ સમજવાની ખાહેશ રાખેછે તેઓને એ ભાષાનું જ્ઞાન
આપવાની તેઓના શીક્ષકોની બેદરકારી અને નાખુશીના સબબથી એ
ભાષા દહાડે દહાડે અંધારામાં ડુબી જવા માંડીછે અને સેવટે નજદીક
મર્હુદ થઇ પડીછે. એ ગ્રંથ એના બનાવનારના બાવાએ પહેલ વેહેલું શુરૂ
કીધું હતું, પણ તેવનના મરણથી એને સંપુર્ણ કરવાની ફરજ તેવનના પુત્ર
ઉપર ઉતરી છે. એ કેતાબની બનાવટમાં ઘણા એક સાહેબોએ ઉલટ
તથા કાલજી બતાવી હતી કે જેઓમાં મરહુમ ડાકતર વીલસનબી હતા;
વળી તેઓએ એના બનાવનારને એ બાબદમાં કાંઇકિ મદદ કીધેલી પણ
દીસેછે. એવાં દીકત કામમાં પેહેલ વેહેલુંજ પગલું હોવાને લીધે એ ગ્રંથ-

કરતાં ધાસતી રાખેછે જે એમાં ઘણીએક ચુક દાખલ થઇ હશે. જે દેશી ગ્રહસ્થને હમોએ એ કેતાબ દેખાડી હતી તેવન કેહેછે કે એ કેતાબ દેઆનતદારીથી અને પાક દીલથી બનાવવામાં આવીછે, અને એક સાધનની ચોપડી તરીકે ગુજરાતી દેશમાં એને મેહેરબાની ભરેલો આવકાર મલવો ઘટેછે, કારણ કે તે, દેશમાં પ્રવીણ વીદ્યાર્થીઓને અને મુંબઇના જાહેર મકતબખાનાઓના નીશાલીઆઓને અને વળી તેમજ તે ઇલાકાના સાધારણ વાંચનારાઓને અને એ ધંધાના માણસોને એક અગત્યનો સહમજ આપનારો ભોમ્યો થઈ પડશે.

બોંબે રિવ્યુ એન્ડ ઈન્ડિયન એડવરતાઈસર—તા૰ ૨૮ મી જુન ૧૮૭૯.

આએ એક કેતાબ હમુને એવી મલી છે કે જેને એક દીલથી આવકાર મલવાની ઘણી અગત્ય છે; કારણ કે જો એ પઢેલા દસતુરજીએ કોઈ રીતે વીદ્યા હુનરની બાબદ એમાં બતાવવાનુ રાખ્યું હોય, તોપણ પેહેલવી ભાષા શીખનારાઓને એ કેતાબ ઘણીજ કીમતી થયા વગર રેહેનાર નથી. એવી એક કેતાબ છપાઇને બાહાર પડવાથી અભ્યાશીઓને થતા ફાયદાનો વીચાર કરવા સારૂ ઇઆદ રાખવું જોઇએ, જે પેહેલવી ભાષા જોડે એની વડીલ જંદ ભાષાને ઘણી ખરી એક મલતી રીતે લખવામાં આવે છે તોપણ અસલથી સંક્ષેપમાં લખાતી આવેલી રીતથી હાલ તરત એ ભાષાના ઘણાએક બોલોને ફકત એકજ આકારથી ઓલખવામાં આવે છે. એનો એક દાખલો એ કોષને પેહેલેજ પાને માલમ પડશે કે જ્યાં જંદનો આ શબ્દ પેહલવીમાં જંદના અ આ ઈ એ ખ અને હ તરીકે આપીઆ છે; અને વલી આગળ કેટલાંક પાનાપર જોઇએ છઇએ તો એજ શીકલથી ઓછામાં ઓછા પચીસ જુદા જુદા બોલો લખવામાં આવીઆ છે. થોડાંક વરસોની આગમજ તો એ ભાષાનું વાંચણ અસલી રેવાજ માફક અને થોડાક અધુરા શબ્દ કોષની મદદથી ઉકલાવામાં આવતું હતું અને જો કે દાકતર વેસતે અને મરહુમ દાકતર મારતીન હાઉગે એવા કોષની બાબદમાં કેટલીક મેહનેત કીધી તોપણ કોઈબી રીતે એનુ પરીણામ મનમાનતું નીવડીઉ નહી કારણ જે દાકતર વેસતે પોતાની કેતાબ સંપુરણ કીધી નહીં અને દાકતર હાઉગ પોતાના કામની અધવચમાંજ મરણ પામીઓ. વલી એવી ફીકર રાખવામાં આવે છે જે પારસી કોમના મોબેદોમાં ઘણો ખરો ભાગ અંગ્રેજી અને જરમન ભાષાના અભ્યાસપર ધેઆન થોડું આપે છે તેથી યુરોપીયન વીદ્વારથીઓએ રચેલાં કામો જે વર્ગને ખરેખર મદદના થવાં જોઈએ તેઓને તો તે ઘણાંજ થોડાં અથવા તદન નકામાં થઈ પડશે. વાસતે એ પઢેલા દસ્તુરજીએ એ પુર્વ દેશની ભાષાના વીદ્યાર્થીઓપર એક પુરેપુરી બખશેશ કીધી છે એટલુંજ નહીં પણ પોતાની કેતાબમાં બોલોના અર્થ અને ઉચ્ચાર ગુજરાતી ભાષામાં

આપીઆ છે તેથી પોતાના કામને બેવડી કીમત અને ઉપયોગનુ કીધું છે અને એ પેહેલવી દીક્શનેરી પોતાની કોમને પુરેપુરી અગત્યની અને મદદની કીધી છે.

સાધારણ પેહેલવી કેતાબો કરતાં વધારે બોહોલાં વાંચણથી આએ કોષ રચવામાં આવ્યો છે એવું એ ખુદ કોષપરથી માલમ પડે છે અને એના રચનારને ઘણા એક કીમતી ખાનગી કેતાબખાનાની મદદ મલી છે. તેથી એક યુરોપીઅન વીદ્યાર્થી બોલ એકઠા કરી શકે તે કરતાં વધારે મોટી સંખીઆ આએ કોષમાં સમાવેલી છે. એટલું દલગીર થવાજોગ છે જે બોલોને જે કેતાબોપરથી ઉપજાવવામાં આવ્યા છે તેઓના સાધનો એ કોષ-માં ચોકસ ઠેકાણેજ આપ્યાં છે, જો કે એના રચનાર આપણને જણાવેછે જે જે બોલોના અર્થ વીશે શક ભરેલું જણાયું છે તેજ બોલો જ્યાંથી મલીઆ છે તેના સાધનો જણાવીઆ છે. વીદ્યાર્થીઓને ખુલું માલમ હશે જે એથી વધારે બોલોના સાધનો એ કોષમાં આપીઆથી એ કેતાબ, જો કે મુખ્ય કરીને પારસીઓનાજ વપરાસનો જરૂર કરીને એક લોકપ્રીય અને સર્વોપયોગી ગ્રંથ છે, તોપણ એક વધારે બોહોલો ગ્રંથ એપરથી રચવાને એ એક કીમતી મુળ થઈ પડતે.

એ કેતાબના મુળ વીષયમાં એના બનાવનારે જે ઢપથી એ ગ્રંથ રચ્યો છે, તેનો ટુકખુલાસો કીધો છે; એ રીત ઘણીજ સારી છે. પેહેલવી બોલોને તેઓના ઉચ્ચાર વતરોગે તેઓના પેહેલા શબ્દોની શીકલ પ્રમાણે મુલાક્ષરના કાયદામુજબ ગોઠવીઆથી થતા ફાયદા વીશે વધારે કહેલું અશક્ય છે. ....દસતુર જામાસ્પજીની દીક્શનેરી દેશી અભ્યાશીઓને એક વખણાયેલો અને ભરૂશાદાર ભોમીયો છે, અને યુરોપીયન વીદ્યાર્થીને હવે પછી એક બીજો સંપુર્ણ પેહેલવી કોષ રચવામાં એ સઉથી મોટી કીમ-તનો થઈ પડશે.

વિદ્યામિત્ર—જુલાઈ ૧૮૭૯.

Great works are performed not by strength, but by perseverance
JOHNSON.

દસ્તુરજી સાહેબ જામાસ્પજીનાં પેહેલવી શબ્દ કોષનાં પેહેલા વાલમની ખબર લેતાં જોકે અમોએ સને ૧૮૭૭ નાં અક્ટોબર મહીનાનાં અંકમાં અમારા વિચાર લંબાંનથી જણાવ્યા હતા, તોપણ આ ઠેકાણે વલી તેજ બુજરગ પહરેજગાર તરફથી નીકલેલાં પુસ્તકનાં બીજાં વાલમની પોંહોચ ઘણાં મોટા માન શાથ સ્વીકારતાં અમોને જણાવ્યા વગર ચાલતું નથીકે તે જોઈ અમોને ભારે હર્ષ પેદા થાયછે. એક દેશની ચાલુ ભાષામાં તે ભાષાનો શબ્દ કોષ રચવો એ કામ કેટલું બીકટ છે તે એટલા ઉપરથી માલમ પડશે કે ડાકટર જાનસન જેવા સખશને પોતાની માતુશ્રી ભાષાનો શબ્દ કોષ રચવાને એક

દાયકા કરતાં વધારે વર્ષ લાગાં હતાં; પણ એક નજદીક નાબુદ થયલી ભાષાનો શબ્દ કોષ રચવો, અને તેથી વલી તેનાં વ્યાકરણ વગેરે ઉતપત્તીઓ સાથ, એ કાંમ કાંઇ થોડું બીકટ નથી. આ કામમાં, અલબત, દસ્તુરજી જામાંસ્પજીને કેટલી બધી ધીરજ અને માથાદુઃખ ખમવું પડયું હશે, તેનો વીચાર ઘણા થોડાઓનેજ આવશે. આ શબ્દ કોષ રચી આપણા દસ્તુરજી એક ગોયા નાશ પામેલી ભાષાને હસ્તીમાં લાવ્યાછે. ડાકતર જોનશાન, જેના મથાલે મુકેલા ઇંગરેજી બોલો ઉપરથીજ માલમ પડેછે કે એવું એક માહાભારત અને બીકટ કાંમ કંઇ અંગ બલથી થઇ શકતું નથી પણ તેતો એક દીલથી તે કાંમની પાછલ લાગવાથી પાર પડેછે, તેમજ દસ્તુરજી સાહેબ જામાસ્પજીને આ કાંમ પાછલ ખંતીને લાગવા સારૂ કેટલી બધી ધીરજ અને વીચાર શકતી વાપરવી પડતી હશે ? એટલુંજ કરીને આપણા દસ્તુરજી બેશી નથી રહયા, પણ આ ફરહંગપરથી માલમ પડેછે કે તેનાવોએ તેને સંપુર્ણ બનાવાને તેનાવોથી બની આવ્યું તેટલું કીધુંછે કેટલેક ઠેકાણે સંસ્કૃત શબ્દો જ્યાં મલી આવ્યા ત્યાં તેપણ ટાંકી બતાવાની કોશેશ તેનાવોએ કીધીછે. અમો હીમતથી કહીએ છે કે આપણા બુજરગ જામાસ્પજી જેને પેહેલવીમાં અહુએ-રદ કહેછે તે નક્કી ઠરી ચુકાછે, જે બોલનો અરથ દસ્તુરાંન દસ્તુર થાયછે, અને જે બોલ અમોએ આ બાબદને મથાલે લાગુ પાડવાને દરૂસ્ત વીચાર્યું છે.

હીંદુસ્થાનમાં વિદ્યા કેટલી મોંઘી પડે છે, તે જે ઘરહસ્થો ચોપડીઓ બાહાર પાડે છે તેઓનેજ ખબર પડેછે. ઘણીખરીવાર હીંદુસ્થાનનાં દેશી વિદ્વાંનોને પોતાનાં પુસ્તકો અધુરાં મુકી નાશીપાસીથી હારી બેસવું પડેછે, તે તરફ વીચાર કરતાં અને આ પુસ્તક તરફ નજર ફેરવતાં અમોને વધારે સંતોષ એટલા માટે થાયછે કે આપણા દસ્તુરજી સાહેબ પોતે માથે લીધેલાં કામમાં તેવો ફતેહમંદ ઉતર્યા છે.

જરથોસ્તી ધર્મનાં ફરમાંનોનું મુલ તત્વ "સફાઇ" છે, તે સફાઈ ગોયા દસ્તુરજી સાહેબે પોતાનું પુસ્તક રચવામાં પણ વાપરી હોય એવું દેખાયછે. ફકત આએજ પુસ્તક નહી, પણ તેવોનાં બીજાં પુસ્તકો અને વાએજો વટીક જે અમોને જોવાને ઘણીવાર તક મલેલી છે તે સઘલાં છપાવાનો તેનાવોનો સવાદ ઘણો વખાણવા લાયક છે.

આજના પારસી વિદ્યાર્થીઓ જેઓ પોતાની બીજી ભાષાઓમાં તરેહવાર ભાષાઓ પસંદ કરેછે, તેઓને લાજેમ છે કે આ એક પુરાંણી ભાષા જે તેઓનાં વડવાઓએ ઇરાંન સરજમીન ઉપર એકવાર પોતાની માતુશ્રી ભાષા તરીકે વાપરી હતી, અને જેના નાદર નમુના અને લેખો હાલ પણ આપણને આ ફાની દુનિયામાં કેટલાક બેમુલ ધડા શીખવેછે, તેનો અભ્યાસ કરી આ ભાષાને એકવાર ફરીથી સજીવન કરવી યોગ્ય છે. એમ થવાથી તેઓ પોતાનાં પુરાતન અને ભારે બોજ આપવા લાયક પુસ્તકો, જેવાં કે

દાદસ્તાંન, નીરંગસ્તાંન, અને પેહેલવી રેવાયેતો વગેરે જે આજે ગોયા અંધારામાં પડેલાંછે તેઓ ઉપર પ્રકાશ નાંખવાને તેઓ શકતીવાંન થશે; દીનકરદ અને બુહુનદેશ જેવી નામીચી કેતાબોના તેઓ ધણી થશે; અને આ દુનીયાંના કેટલાક છુપા ભેદો આ ભાષાની મદદથી તેઓ જાંણતાં શીખશે.

અમોએ આ પુસ્તકનાં પેહેલા વાલમને માટે જે વીચારો જણાવ્યા હતા તે આ ઠેકાણે પણ એકવાર ફરીથી લાગુ પાડી અમો આપણા બુજરગ દસ્તુરજીને તેઓએ હાથ ધરેલાં એક બીકટ કામમાં ખરાં જીગરથી મુબારકબાદીસાથે ફતેહ ઇછીએ છે.

યજદાં પરસ્ત.

"પેહેલવી ફરહંગ"—દસતુરજી સાહેબ જામાસપજી મીનોચેરજી જામાસપ આસાનાએ બનાવેલી પેહેલવી ફરહંગનો બીજો ભાગ છપાઇ બાહેર પડયો છે, તેની એક નકલ અમોને મલીછે, જેની પોંહોચ માન સાથ સ્વીકારીએછે. દસતુરજી સાહેબ જામાસપજીના આ પુસ્તકની ખુબી પર યુરપના નામીચા વીદ્વાનોએ જે મત જાહેર કરીયાં છે, તે આ બીજા ભાગમાં સઘલાં દાખલ કરવામાં આવીયાંછે, જે ઉપરથી માલમ પડેછે કે દસતુરજી સાહેબ જામાસપજીના આ કાંમને મોતબર અને ઉત્તેજન આપવા લાયક ગણવાને એ વીદ્વાનો પછાત પડયા નથી. દસતુરજી સાહેબના આ બીજા ભાગ પર અમો જોગવાઇએ ધીઆન આપીશું.

"યજદાં પરસ્ત" ૩૧ મી આગસ્ત ૧૮૭૯.

પેહેલવી ફરહંગ, ભાગ બીજો—દસતુરજી સાહેબ જામાસપજી મીનોચેરજીએ બનાવા માંડેલી પેહેલવી ફરહંગનો બીજો ભાગ છપાઈ બાહેર પડયોછે. જેમ એ ફરહંગના પેહેલા ભાગપર સરવે તરફથી સારા વીચારો બાહર પડયા હતા, તેમ આ બીજા ભાગને પણ તેટલીજ રેહેમ નજરથી પુરવ ભાષાના અભ્યાસીઓ અંગીકાર કરશે એ ચોકસ છે. દસતુર સાહેબ જામાસપજીએ ઉઠાવેલું કાંમ કાંઈ નાહનું જેવું નથી. તે કાંઈ એકાદ રસાલો લખી કાહાડવાનું અથવા એકાદ વાઆજ લખવા જેટલું સેહેલું નથી. પણ તે ઉંડા અભ્યાસ, બોહોલી શોધ, અને ખરી દીલસોજીનું કાંમ છે, જે કાંમમાં એ દસતુર સાહેબ હમણા શુધી જે રીતે ફતેમદ ઉતરેલા દીશીયા છે તે રીતે જોતાં તેમને હાથ ધરેલું આ "પેહેલવી શબ્દ કોષ" નું કાંમ અછી રીતે સરનજામ ઉતરવાની આપણે આશા રાખીશું. પેહેલવી ફરહંગ આજ શુધી કોઇએ બાહેર પાડી નથી, જેથી દસતુર જામાસપજીનુ કાંમ નવું તેમજ માહાભારત છે. તેમના એ કામની ખરી કદરદાની પીછાનનારા જેમ આ દેશામાં તેમજ યુરોપમાં છે, એ જાણીને કેટલાક સંતોષ પેદા થાય

છે. તેમના કાંમને યુરપના વીદ્વાનો જેવા કે પ્રોફેસર ઈ. ડબલ્યુ. વેસટ, જેમસ દારમેસતેતર, એફ. યુસતી, પ્રોફેસર વેસતરગારદ, અને ડાકટર મારટીન હાઉગ જેવાઓએ પસંદ રાખ્યુંછે, અને તેમાં તેઓએ એ દસતુર સાહેબને ફતેહ ઇછીછે. હંમેશાં હરેક નવું કાંમ તેની શરૂઆતમાં ખાંમી વગરનું તો હોવું નહીં જોઇયે. તેમાં કાંઇ નહી ને કાંઈ ખામી તો દેખાવીજ જોઇયે. અને તે પ્રમાણે જોકે દસતુરજી સાહેબના આ શબ્દ કોષમાં થોડી ઘણી ખાંમી રહેલી હોય, પણ તેટલા માટે તે કાંમ નાપસંદ તરીકે ગણવા લાયક અથવા દ્વેષભાવી ટીકાને પાત્ર ઠરતું નથી. તેપર ખાલિસ ટીકાઓ થવાથી અને ખરાં દીલથી તે માહેલી ખાંમીઓ બતાવી આપવાથી તે શુધારવાને એ દસતુર સાહેબ જેટલા મથન થશે તેટલાજ તેઓ એવા ખાલિસ ટીકા કરનારાઓના આભાર તલે જશે.

“ **જ્ઞાનવર્ધક** ” સપતેમબર ૧૮૭૯.

પોણાએ વરશની લાંબી મુદત વેર દોલા તનાવી મજકુર પેહલવી-ગુજરાતી અને ઇંગ્રેજી શબ્દકોષનું દફતર બીજું હાલ બાહેર પડયું છે, જેની એક નકલની પોંહચ અત્રે માન સાથે સ્વીકાર્યે છીએ. આ પુસ્તકના પેહલા ૩૨ સફાઓમાં જે મજકુર ફરહંગના પેહલા ભાગ ઉપર અપાયલાં મતો ઉતારી લીધાંછે, તેપરથી માલમ પડેછે કે એ કેતાબ અત્રેની તેમજ યુરોપ ખંડની ભણેલી પ્રજાને પસંદ પડતી થઇછે. તથા યુરોપના નામીચા ઉગમણુ તરફની ભાષા જાણનારાઓએ એની કદર ખુબજ સારાં વખાણ કર્યાં છે. આ કદર સનાસીથી આપણા જાણીતા દસ્તુરજી સાહેબ જામાસ્પજીને એવનની ભારે મેહનતનો જોકે પુરતો ને અવેજદાર બદલો મલ્યો નથી તોપણ એવને માથે ઉઠાવી લીધેલાં બોહલા ઉપયોગના આ કામમાં આ મીઠા સખુનોથી એવનને પોતાનો રસ્તો જોસભરી ઊલટથી કાપવાને બની આવસે. વલી હીંદુસ્થાનના ત્રણે ઇલાકાઓની નામદાર સરકારે આ પુસ્તક ખરીદી જે નાહનો આશરો આપણા ગ્રંથકર્તા દસ્તુરજીને આપ્યોછે, તે એક મુવેલી પણ કદીમ, નામીચી, પાદશાહ પેહલવાંનોની જબાંનને સજીવન કરવામાં મદદ કરવાની ખાહેશનો સરેકારને જેબ દેનારો માત્ર નમુનો છે, જે ખાહેશ, આશા છે જે આપણી માયાલુ સરકાર, ઉત્તેજન આપી વધારવાને ચુકશે નહીં.

એજ્યુકેશન સોસાઇટીના મોધા પ્રેસના બીજાં કામો માફક આ વૉલમની છપાઇ સફાઇદાર તથા બાંધણી સારી છે. આ તકે હમો એક સુચના કરવાની રજા લીજીએ છીએ કે હવે પછી બાહેર પડતાં વૉલમની પીઠ પર, તેમાં જે બોલો સમાયલા છે તે કયા અક્ષરથી તે કયાં વેરછે, તે જણાવનારા અક્ષરો નાખવા, જેથી એને વપરાસમાં લેતાં અમસથાં વૉલમો ખોલવાની જરૂર પડે નહીં. સેવટે, આ લોકોપયોગી શુભ કામમાં દસ્તુરજી સાહેબ

જામાસ્પજીને પુર ફતેહ ઇચ્છતાં, તેને જહડપ સાથ ચોકસાઇથી સંપુર્ણ કરવાને હમો તેમને મજબુત ભલાંમણ કરીએ છીએ.

કાનતેમપ્રરી રીવ્યુ.—અક્તોબર સને ૧૮૭૯ નો અંક.

દસતુર જામાસ્પજી મીનોચેહેરજી જામાસ્પ આસાનાએ રચેલી પેહેલવી ડીક્શનેરી કે જેના પેહેલા બે ભાગ હાલ બહાર પડીઆછે (લનડન: ત્રુબનર અને કુંપની, ૧૮૭૯) તેથી અસલ ઇરાની જબાનના અભીઆશીઓની એક ઘણી લાંબી મુદતની ગરજ પુરી પડીછે. "પેહેલવી" એ નામ અસલી ઇરાની ભાષાને અને ચોકસ કરીને સાસાની વંશના રાજાઓના વખતમાં જે ભાષા ચાલુ બોલીમાં વપરાતી હતી તેને આપવામાં આવ્યું છે. એ ડીક્શનેરી ભાષા શાસ્ત્રીઓને ઘણી અગતની છે, કારણ જે એમાં ઘણાએક સેમેતીક બોલોનો ભેલી કરવામાં આવ્યોછે અને તે બોલો હાલની ફારસી ભાષાના આરબી તત્વ ઊપરથી નહી પણ એક બીજીજ રીતે કાહાડવામાં આવ્યા છે, અને એસીરીઅન ભાષાને મલતાછે. .... દસતુર જામાસ્પજી "હુજવારેશ" એ બોલનો અર્થ "પારથીઅન ભાષા" એવો કહેછે, કે જે સુચના જો ખરી હોય તો એ ભાષાના અસલીઅત પર કાંઇક અજવાલું નાખેછે. "પેહેલવી" બોલના ધાતુ વીશે ઘણી એક તકરાર ચાલી રહીછે, પણ છેહેલો અને સઉથી વાજબી ગણવાજોગ અટકલો, દાકતર હોગનો છે, કે જેને મલતોજ વીચાર આએ ડીક્શનેરીના બનાવનારનો બી છે, કે એ બોલ "પેરેથ્વ" ઇઆને અસલી મોટા ગ્રંથકારોના લંખાણ મુજબ "પારથીઆ" પરથી નીકલેલોછે, કારણ કે જે મુજબ "પારસ"ના પરગણાપરથી હાલની ઇરાન દેશાની ભાષાને પોતાનુ નામ મલેલું છે તેજ મુજબ એ સરવેથી બાહાદુર અને ભારદસ્ત પ્રજાએ પેતાનુ નામ એ ભાષાને આપ્યું હતું. એવી એક ડીક્શનેરી બનાવવામાં મોટી અડચણ એ છે જે એ ભાષાના અસલ બોલો તથા લખાણો મનમાનતી રીતે મલી આવતા નથી, એટલુંજ નહી પણ એના પુરતા અક્ષરો ઘણાજ અસ્પષ્ટ અને ગુચવારા ભરેલાછે. એ ભાષાના ઉચ્ચારો ઘણી એક તરાંહથી થાએછે, કે જે ઉચ્ચારો એના સેમેતીક પરથી લીધેલા મુળાક્ષરો પરથી બરાબર નીકલી શકતા નથી. એટલા વાસતે એક શબ્દને વારે ઘડીએ જુદા જુદા ઉચ્ચારોને વાસતે વાપરવામાં આવેછે, અને તેમજ જુદા જુદા શબ્દોની મેળવણીથી વારેઘડીએ સાદા ઉચ્ચારો નીકલેછે. એથી કરીને એ ડીક્શનેરીની ગોઠવણ ઘણી અઘડી થઇ પડેછે, પણ એના બનાવનારે એકજ સાબેત ધોરણ પકડી છે તે એ જે બોલોને તેના ઉચ્ચાર પ્રમાણે નહી પણ તેના મુળાક્ષરો પ્રમાણે ગોઠવીઆછે. વળી એક કોઠો કે જેમાં શબ્દની જુદી જુદી જોડનીઓ સમજાવામાં આવીછે તેથી પણ બોલોનું સંધાન સેહેલથી બનેછે. એના બનાવનારે બોલોનું વાંચણ અને તેનાં અર્થ સઘલી બાબદોમાં પુર્વેથી

ચાલતી આવેલી રીત મુજબ આપી છે, અને તેગ્મોના વીદ્યા શાસ્ત્રના નીયમ પ્રમાણે નીકલતા અર્થને શોધવાનું કામ યુરોપના વધારે પરીક્ષક વીદ્યાર્થીગ્મોને સોપ્યુંછે.

જરમની દેશનાં એરલાનઝન શહેરની યુનિવરસીતીનાં પ્રોફેસર વિલહેમ ગયેગરનાં એક કાગજ ઉપરથીઃ—

..............દાકતર વેસ્ટ, દારમેસટેટર વગેરે જેગ્મો તમારા શબ્દ કોષને સઘલા પેહેલવી ભાષાના અભીઆશી થકી ઘણો કીમતી અને ફાયદા કારક સમજે છે તેગ્મોના મતને હું તદન મલતો છું. જે બાબદને હું ખાસ પસંદ કરૂંછું તે તમોગ્મે કીધેલી બોલોની ગોઠવણ છે અને તે ગ્મે છે જે જેમ દાકતર વેસ્ટે પોતાનો અરદાગ્મે વીરાફનો કીમતી શબ્દ કોષ રચીગ્મો છે તેમજ તમોગ્મે પણ બોલોને તેગ્મોના ઉચ્ચાર પ્રમાણે નહી પણ તેગ્મોની શીકલ પ્રમાણે ગોઠવીઆ છે. ગ્મેથી કરીને તમારો પેહેલવી શબ્દ કોષ ગ્મેક કીમતી અને અગત્યનો ગ્રંથ બનીગ્મોછે. વલી આપણા કોબેલ વીદ્વાનોને જે ઉપાયો હજુર સુધી બેમાલમ હતા તેવા નવા ઉપાયો તથા મારગો તમોગ્મે તેગ્મો હજુર ખુલ્લા કીધા છે, અને ચોકસ કરીને ધરમને લગતી ક્રિયાગ્મોની રીતભાત સંબંધી ઘણીગ્મેક તકરારો તથા વીદ્વાનો તમોગ્મે શાંત કીધાછે.

પ્યારા સાહેબ, તમોગ્મે જે તમારી કીમતી કેતાબ મારી પર મોકલીછે તે વીશેનો મારી તરફનો ઘણો મોટો ગ્મેહેશાન માન્ય કરજો. તમે નિશ્ચય જાણજો કે ગ્મે તમારી કેતાબ હું મારા અભ્યાસમાં હમેશાં વાપરૂંછું, અને ગ્મે બાબદમાં તમારી સાથે ગ્મોલખાન થવાથી મને મોટું માન સમજુંછું. મારી ખાતરી છે જે પારસી અને યુરોપીઅન વીદ્વાનોના સાથે મલીને કામ કરવાથી તમારા ધરમ સંબંધી અને અસલી ઇરાનીગ્મોના પવીત્ર દસ્તાવેજોની શોધ વધારે સંપુર્ણ થશે. તમારો નમનતાઇ ભરેલો સેવક.

દબલ્યુ. ગેગ્મેગર—(ડાકતર.)

ગ્મેરલાનાઝન, તા૦ ૨૯ મી જાનેવારી ૧૮૮૦.

પેરીસવાલા ઈરાની ભાષાના પ્રોફેસર મો. જેમસ દારમેસતેતેરે સને ૧૮૮૦ ના મે મહીનાના "રેવુ ક્રીટીક" માં છપાવેલા પેહેલવી દીકશનેરીના બીજા ભાગના રીવ્યુનો તરજુમોઃ—

દસતુર જામાસ્પજીગ્મે હવે પોતાની પેહેલવી દીકશનેરીનો બીજો ભાગ બાહાર પાડીગ્મોછે. (પેહેલા ભાગનો રીવ્યુ ૧૫ મી સપતેંબર ૧૮૭૭ ના "રેવુ ક્રીટીક"માં જુવો.) આગ્મે બીજા ભાગમાં ગ્મેવણે આપણને અશ સુધી

બોલી આપ્યાછે. પેહેલા ભાગને વાસતે હમે જે વીચાર આગલ આપ્યા છે તેજ વીચાર આગ્મે બીજા ભાગને વાસતે પણ પ્રગટ કરીગ્મે છઇગ્મે. જ્યારે ગ્મે કામ પુરૂં થાશે ત્યારે પેહેલવી ભાષાના અભ્યાસીગ્મોને અતીશય બોલીની સામગ્રી મલશે. પેહેલ વેહેલ તેગ્મોને કદાચ સઘલું સેહેલાઇથી નહી મલશે, તોપણ આખરે ગ્મે કામ પુરૂં થવાથી તેગ્મોને બોલીનો ઘણોજ મોટો જથ્થો મલી શકશે.

નરસા ભાયગે હમુને ગ્મેવી ખબર મલીછે જે ગ્મે કામ પુરૂં થવું ઘણું અસંભવીત છે. ગ્મેનો તીજો ભાગ છપાયછે પણ ગ્મે ભાગ છેહેલોજ બાહેર પડશે ગ્મેવી ધાસતી રાખવામાં આવેછે. મુંબઇમાં હાલ વખત ઘણો કઠણ છે અને ગ્મે કેતાબના કેટલાગ્મેક આગમજથી નોંધાયલા ખરીદદારો પોતાની કબુલાતથી પાછા ફરી જાયછે. અંગ્રેજ સરકારનો આસરો ઇઆ ઉઘરાણુ ગ્મેનો ખરચ પુરો કરવાને પુરતાં નથી. હમે આશા રાખીગ્મે છીગ્મે જે "વંદીદાદ" માં જણવેલાં ફરમાન મુજબ ચાલવાને અને જે રસીલી અને મહાભારત જરથોસતી ધરમની વીદ્યાનો હવાલો તેગ્મોને સર છે તે વીદ્યાના લાભને ખાતર દસતુર જામાસ્પજીના સ્વદેશી ભાઇગ્મોને ગ્મે બાબદમાં વધારે લાગની તથા કાલજી રેહેશે, કારણ જે ગ્મે કેતાબ ખરીદવાનું આગમજથી ભરાગ્મેલું ઉઘરાણું ગ્મે ખરૂં જોતાં તો ગ્મેક જાતનો કોલ આપીઆ બરોબર ઇઆ ઇજારો લીધા બરોબર છે ([illegible]) અને ગ્મે કોલ ઘણો પવીત્ર છે. મુંબઇના ચાલાક અને ચંચલ લોક (જરથોશતીગ્મો) ને લાયક નથી જે પોતાના મુડદાર વીચારોથી પોતાના વડવાગ્મોગ્મે અર્પણ કીધેલો ખજાણો ખોહી દીગ્મે. સારો ખજાણો તેગ્મોની સનમુખ હોવાથી તેગ્મો દર વરંશે થોડાક રૂપીઆ ખરચશે તો તેગ્મોના પઢેલા વડા ધરમ ગુરૂના આગ્મે કામથી આખાં યુરોપમાં જરથોસતનું ભાષણ અને મજદના નેક કાયદાગ્મો વધારે સારી રીતે સમજવામાં આવશે. સર જમશેદજી જીજીભાઇનું રવાન ગરોથમાનમાં ગ્મે વીશે શું કહેશે.

જેમ્સ દારમેસ્તેતર.

તારીખ ૧ લી જાનેવારી ૧૮૮૧ ના "બુલેતીનક્રિતીક" માં બેલજીઅમની લુવેનવાલી યુનીવરસીટીના દાકતર સી. ડી. હારલેએ પ્રગટ કીધેલો પેહેલવી ડીકશનેરીના રીવ્યુનો તરજુમોઃ—

અસલી ઇરાનીગ્મોની અને ત્યાર પછીના જરથોશતીગ્મોની ધરમ સંબંધી કેતાબો હજુર ઘણી અપ્રસીધ છે. પુર્વ દેશની વિદ્યામાં પેહેલવી ભાષાના ગ્મેક સંપુર્ણ શબ્દ કોષની ગ્મેક મુખ્ય ખુટ છે. ગ્મેટલું તો ખરૂં છે જે કેટલાંગ્મેક ચોકસ મુળ પુસતકોની સમજણ સારૂં થોડીક ખાસ ફરહંગો

છપાઈ બાહેર પડીછે, પણ એ ભાષાનો એક પુરેપુરો કોષ હજુર સુધી રચવામાં આવ્યો નથી; અને તેથી કરીને જરથોશતીઓના એક ધર્મ ગુરૂ, કે જેવન ગુજરાત તરફના એક દસતુર છે, તેવણે એ બીકટ અને અગત્યનું કામ પોતાને માથે લીધાથી ઘણું ખાતરી પુર્વક અને સંતોષ ઉપજાવેછે.

એટલું તો ખુલ્લું છે જે યુરોપના વિદ્વાનોએ હિંદુસ્તાનના લોકોને તેઓની ધર્મ સંબંધી કેતાબો સમજવાને શીખવ્યું તેને કાંઈ લાંબી મુદત થઈ નથી. હિંદુસ્તાનના પારસીઓ આપણા મોટા શીક્ષકોથી કેલવઈને હવે પોતાની વારીએ તેઓ પેહેલ કાહાઢી વિદ્યાના આગેવાન થયા છે. પણ મુખ્ય કરીને ધર્મ સંબંધી વીચારોથી અને તેઓના મહજબને લગતાં અનુમતથી તેઓને એ બાબદમાં ઉસ્કેરની મલેછે, તેથી તેઓની ઉલટ વખાણવા લાએક છે. એટલા વાસતે દસતુર જામાસ્પજી મીનોચેહેરજીના આએ કામ તરફ તેની શરૂઆતથીજ ઘણી ઉલટ ભરી મમતા દેખાડવામાં આવી હતી. એ કોષના બનાવનારને અત્યારસુધી કેટલી મોટી અડચણો નડવા છતાં એના બે દફતરો બાહાર પડીઆં છે. અંતઃકરણથી આશા રાખીએ છીએ જે એવનનું કામ ફતેહમંદીથી પાર પડે.

જોકે ગ્રંથકરતાએ એ કામમાં વાપરેલી રીત યુરોપીઅન વિદ્વાનોની માફક નથી તોપણ એ ગ્રંથ ઘણાજ કીમતી મજમુનોથી ભરપુર છે. દસતુર જામાસ્પજી એ માહાભારત કામ પાર પાડવાને પુરતા યોગ્ય અને પ્રવીણ છે. એવણના અસતકમાં પુષકલ પેહેલવી કેતાબો અને અસલી લખાણો છે કે જેમાંનાં ઘણાએક હજુર બીન માહીત છે. એવને તેનો પુરેપુરો અભ્યાશ કરચોછે અને તેના આખા માયાને પુરતીરીતે સમજેછે. બીજાં દફતરના દીબાચામાં આપેલાં યુરોપીઅન વિદ્યારથીઓના મત પરથી માલમ પડેછે જે એવનના એ કામને ઘણો ખુશી ભરેલો આવકાર મલીઓ. તેમાં બેશક આપણા મુખ્ય "રિવ્યુ" ઓના અધીપતીઓના મત જોવામાં આવેછે,— જેવા કે "એકેદેમી" માં "દાકતર વેસ્ટ," "બુલેતીનો"માં "એનજેલો દી ગુબરનેતીસ," "બીબ્લીઓ ગ્રાફીકીરો એનજાઈગન" માં "ફરદીનાન્દ યુસ્તી" અને દાકતર હૉગે પોતાના લખેલા રસાલાઓમાં એ વીશે લખીંછે.

ગ્રંથકર્તા પોતાના દીબાચામાં એ કેતાબની રચના અને વાંચણની સમજણ આપેછે, અને જો અભીઆશી એ કેતાબના વપડાસથી ફાયદા મેલવવા ચાહે તો એ સમજણ તેણે પોતાના મનમાં કોતરી રાખવી જોઈએ. હમોએ એટલું કેહેવું બસ થશે જે એ કેતાબમાં ખરેખરાજ વિદ્વાનપણાના અને પંડીત્યના ગુણ સમાવેલાછે, અને પુર્વ દેશની વિદ્યાને એ ઘણી કામની થશે. હમારી માફક દરએક જણ ચાહાશે જે એ કેતાબ જલદીથી પુરી થાએ, અને એના કાબેલ બનાવનારની મેહેનત અને સેવા વીશે તેઓ આભારી થશે.

(સહી) સી. ડી—હારલે.

રેવુ ક્રિટીક ઍંતરનાશીઓનાલ—એપરેલ સને ૧૮૮૧.

આએ અગતની કેતાબના પેહેલા બે ભાગનો હેવાલ લખાયો ત્યારે એના પઢેલા બનાવનારે હમુને લખી જણાવ્યું જે એનો ત્રીજો ભાગ છપાવાની તઇઆરી પર છે. એથી કરીને હમોથી વાંચનારાઓને આજે આએ નવી આશાની ખબર આપવાને હમુને સંતોષ ઉપજેછે, કે એનો ત્રીજો ભાગ હવે આપણને મલી શકશે. પુર્વ તરફની વીદ્યામાં પેહેલવી ભાષાના એક સંપુરણ કોષની ચોકસ કરીને મુખ્ય અગત છે. પારસીઓની અવસતા ભાષાના અને બીજી કેટલીક કેતાબોના ભાષાંતરના ઘણાએક ભાગો હજુર ઘણા અધુરા અને અપ્રસિધ છે, તેથી કરીને ઘણાએક પેહેલવી બોલો અર્થ વગરના રહીગયાછે અને વળી તેઓ ખાતરીથી વાંચી શકાતા નથી. મુંબઇના દસતુરોના કાબેલ પ્રમુખ એક શીખેલા વીદ્યાર્થી છે અને આએ બીકટ કામને સરંજામ પોહોંચાડવાને સઉથી હુશીઆર અને પ્રવીણ છે. હાથની લખેલી પુષ્કલ કેતાબોના એવન માલેક છે, કે જેમાની ઘણીએક ફકત એવન શીવાય બીજા કોઇએ ઉકલાવી નથી; એવનના મુરબી બાવા કે જેવન દુનિયાના વીદ્યાર્થીઓમાં પોતાનુ નામ પ્રખ્યાત કરી ગયા તેવનના કેતાબખાનાના એવન વારસ છે. આએ ઇઆદગારીનુ કામ જે શુરૂ કરવામાં આવ્યું છે તે પાર પાડવાની પુરેપુરી સરજત એવનને છે. વળી ઇરાની ભાષાના સઉથી જાણીતા વીદ્યાર્થીઓ જેવા કે વેસ્ત, હોગ, યુસ્તી અને વેસ્તરગાર્ડ એઓએ એ પેહેલવી દીકશાનરીના પેહેલા ભાગની એક મતથી તારીફ કીધીછે; હમે પણ તે તારીફની સાથે એક મલતા છઇએ અને એ વીદ્વાન દસતુરના કામને ઘણી ખુશીભરેલી ફતેહ ઇછીએ છઇએ.

મુંબઇના રોમન કેથલીકોના વડા બીશપ દાકતર મ્યુરીનનો અભીપ્રાય.

...તમારી પેહેલવી દીક્શનરી બેશક એક સરવેથી મોટી અને ખરેખર સર્વ કાલ અગત્યની કેતાબ છે, કે જે વીશે દુનિયાના શાસ્ત્રજ્ઞઓ તમારા ઘણાજ આભારી છે. ....

મુંબઇ, તારીખ ૨૭ ડીસેમબર ૧૮૮૧.

૧૮૮૧ નાં સાલના "ઝુરનાલ આસીઆતીક" નામના ફ્રેંચ ચોપાણીઆંમાં છપાએલી એક આરતીકલનો તરજુમો.

પુર્વ દેશાની વીદ્યાની મુખ્ય અગત્યો માહેલી એક અગત્ય, તે ઇરાનદેશાની કેતાબોમાંની પેહેલવી ભાષાનો એક સંપુરણ શબ્દકોષ છે. કેટલીક ચોકસ

કેતાબો જેવી કે "પંદનામું," અરદાવીરાફનામું, "ગોરાતેફરીઆન" અને સ્પીગલની "ટ્રેડીશનલ લીટરેચર આફ ધી પારસીસ" બીજું વાલમ અને "પેહેલવી મેન્યુઅલ" માંના ચોકસ નાંધલા ભાગોના લખાંણો સમજાવવા સારૂ ખાસ ફરહંગોના આકારમાં એ દીકશનરી જો કે બાહાર પડેલીછે તો પણ એ ભાષાનો એક સંપુર્ણ કોષ બનાવવાનો અને તેને કાયદાસર રચવાનો યત્ન હજુર સુધી કરવામાં આવ્યો નથી. એથી કરીને ઘણીએક અગતની કેતાબો હજુ શુધી કેટલે દરજજે અંધારાંમાં રહેલીછે. યુરોપીઅન વીદ્વાનો એ ઘણીજ ખુશીભરી ખાતરીથી સાંભલીઉં કે એક જરથોશતી પાદરી કે જેવન ગુજરાત તરફના એક દસતુર છે તેવને એ બીકટ તેમજ અગતનુ કામ માથે લીધું. તેઓ (હાઆને યુરોપીઅન વીદ્વાનો) હવે જુવેછે કે, જે વખતે યુરોપે હીંદુસ્તાનના જરથોસતીઓને તેઓની ધરમ સંબંધી કેતાબો શીકવી હતી તે વખત હવે જતો રહયો છે. હીંદુસ્તાનના જરથોસતીઓ, કે જેવો હમારા પોતાના કેલવાએલા શીક્ષકોથી ભણેલા છે, તેઓની હવે પોતાની એ બાબદમાં આગેવાની કરવાની વારી આવીછે અને સેહેજ વખતમાં વીદ્વાનો એ નામીચા સુધારાને લીધે તેઓના આભારી થઈ પડશે. મજકુર સુધારાને મદદ કરનારી જે કેતાબો છે તે કેતાબો માહેલી એક કેતાબ તે આપણા મુંબઈના વડા ધરમ ગુરૂની આએ પેહેલવી દીકશાનરી છે. મુંબઈની યુનીવરસીટીના એક ફેલો તરીકેની એવનની એક પદવીજ આપણને ખુલું દેખાડેછે જે આપણને એક ભણેલા શાસ્ત્રજ્ઞ સાથે એ બાબદમાં વહીવટ પડયો છે. વલી તેથી કરીને દસતુર જામાસ્પજી મીનોચેહેરજીના આએ બીકટ કામની શરૂઆતને જે સારો આવકાર મલીઓ તે કોઈબી રીતે આશ્ચર્યકારક નથી: કારણ કે એ અઘરૂં કામ બજાવવામાં એવન પુરતા સામર્થ્યવાન હતા. એવનના અસતકમાં એક ઘણું મોતેબર કેતાબખાનું અને કીમતી લખાણો છે કે જેમાના ઘણાએક વીશે હજુ શુધી યુરોપમાં કોઈનેબી ખબર નથી. એવને પોતાના વીદ્યાધનનો ઘણો સારો ઉપયોગ કીધોછે. હીંદુસતાન તેમજ યુરોપના વીદ્વાનો ખુશીથી એકમત થઈ આએ નવા શબ્દકોષની તારીફ કરેછે. **દાકતર વેસત, યુસ્તી, એનજીલો દી ગુબરનાતીસ, હોગ,** અને **વેસરગારડે** એ કોષની જે તપાસ લીધી છે તે એના બીજા વાલમના દીબાચામાં આપેલીછે. વળી હમુને સાંભલીને અત્યંત ગભરાટ પેદા થયોછે જે એ અગતના કામને આગલ વધવામાં તેને આસરો આપનારાઓની ખામીથી કાંઈક અડચણ પડશે. જો હીંદુસ્તાનની સરકાર હેવા કોઈ ઉપાયો લે કે જેથી એ કામ ફતેહમંદીથી પાર પડે તો બેશક તેને ઘણું માનભારેલું છે, અને વલી ચોકસ કરીને યુરોપના વીદ્વાનો પણ પોતાથી બનતી મદદ એ કામને આપશે.

દસ્તુર જામાસ્પજીએ પોતાની દીકશનરીમાં મુલાક્ષરોની કેવી રીત ગોઠવણ કીધીછે તે વીશે કાંઈક સમજણ એ ચોપડીની શરૂઆતમાં આપી-

છે. પેહલવી બોલોને સોધી કાહાડવાનું સેહેલ બની શકે એવી ગોઠવણ કરવાનું કામ કાંઇ સહેલું નથી. એવણે જે ગોઠવણ કીધીછે તે ગોઠવણ હમારા વીચાર પ્રમાણે ઘણીજ ડાહાપણ ભરેલીછે અને તેજ હમો પણ મુકરર કરીએ છઇએ. એવણે ફકત શબ્દોને તેના આકાર પ્રમાણેજ ગોઠવીઆછે, અને તેથી કરીને વીદ્યાર્થીને એ એક ખાતરી પુરવક ભોમ્યો થઈ પડેછે. શબ્દોની ગોઠવણ એવને ચાલુ કાયદાથી ઉલટીરીતે જઇને "ભાષાની રીત" અખત્યાર કીધીછે, ઈઆને ભાષાની વીદ્યાને લગતો કાયદો પકડીઆછે અને પેહેલ વેહેલે સ્વર, અને ત્યાર પછી "કંઠસ્થ," "તાલુસ્થ" અને "દંતસ્થ" ઇત્યાદી આપીઆછે. મુંબઈના આએ દસતુરોને દસતુરની બનાવેલી દીકશનરી ચોકસ કરીને જંદ (પેહેલવી) ભાષાનો એક કીમતી ભંડાર, અને ઇરાની ભાષા શીખનારાઓને સઉથી મોટી મદદ થઇ પડશે. પેહેલવી ભાષામાં ઘણાએક બોલો છે કે જે સાધારણ છાપેલી તથા લખેલી ફરહંગોમાં કોઇને મલી શકે નહી. એ કેતાબના બનાવનાર પોતાની બુજોરગીને વધારનારી અને માન આપનારી સભ્યતા તથા સાલેસાઇથી સારી રેવેશથી સમજેછે, જે એવું એક બીકટ કામ કે જેમાં પેહેલે વહેલેજ પગલું ભરવામાં આવેલું છે તેવાં કામમાં ભુલચુક પડવી ઘણી સેહેલ છે અને તેથી કરીને પોતાની કેતાબના વાંચનારાઓને અરજ કરેછે જે કાંઈબી ચુક તેઓની નજરે પડે તો તેવનને દેખાડવી. એવને પોતાના જાત ભાઇઓના વાંચણ તથા ઉચ્ચારો સુધારવાની કોશેશ કીધીછે, અને તે કારણસર યુરોપીઅનોની વાંચવાની ધોરણ સાથે ઘણીએક સરખામણી કીધીછે. તોપણ હમો ધારીએ છઇએ જે એ ધોરણ એવને પુરેપુરી અખત્યાર કીધી હતે તો વધારે સારૂં થતે, ... એ કેતાબનો દીબાચો કે જે કોઇબી રીતે કાબેલીઅતથી ખાલી નથી, તેમાં પેહેલવી ભાષા વીશે અને "પેહેલવી" અને "હુજવારેશ" બોલ વીશે સમજણ આપેલી છે. એ કેતાબના બનાવનાર, જરથોસતી અને અવસતાની અસલી કથા પ્રમાણે પોતાના વીચાર આપેછે, અને એ ભાષાનો જનમ કેયાની અને પેશદાદી વંશના પાદશાહોથી આપેછે. એવી જાતના સવાલો કે એ દીકશનરીને લગતા નથી તે સવાલો વીશે અહીઆં હમે તકરાર કરતા નથી. એ ભણેલા ધરમગુરૂ પોતાની કેતાબ જલદીથી પુરી કરે એવું હમારી માફક દરએક જણ ચાહાશે, અને વલી વીદ્યાના હકમાં એ કેતાબ જે ઉપયોગની થશે તે વીશે પણ તેઓ હોંશથી તેની કદર બુજશે.

હમારા સાંભલવામાં આવીઉંછે જે એવનની કેતાબના કામને જે અડચણો નડતી હતી તે સઘલી અડચણો એવન મટાડી શક્યા છે અને વલી એ દીકશનરીનો ત્રીજો ભાગ છપાવાની તઇઆરી ઉપર છે.

લીતરશીશે સેનત્રાલબ્લાંત એવે નામનાં જરમન ચોપાન્યા ઉપરથીઃ—

એક સંપુર્ણ શબ્દ કોષની ખુટને લીધે પેહેલવી ભાષાનો અભ્યાસ ઘણો બીકટ થઈ પડયો છે. એટલું તો ખરૂં છે જે આપણી પાસ થોડાક ખાસ નાધલા કોષ હાલ છે, જેવા કે—વેસ્તની અરદાવીરાફ અને યુસ્તીની બુનદેહેશનાં, પણ આખી ભાષાનો એક કોષ કે જેમાં મુખ્ય કરીને અવસતાના સઘલા બોલોના અર્થ સમાયલા હોય તેવા એક કોષની ઇરાની ભાષાના સઘલા અભ્યાશીઓને હમેશાં ઘણી મોટી જરૂર પડતી આવીછે. એ કારણસર આપણ ખુશી થઇએ છઇએ જે પારસીઓના કાબેલ દસ્તુર જામાસ્પજી, કે જેવનનું પેહેલવી ભાષાનુ ગ્નાન સઘલા યુરોપીઅનો કરતાં ઘણું વધારે છે. તેવને પેહેલવી શબ્દ કોષનુ બીકટ કામ જે તેવનના બાવાએ શુરૂ કીધું હતું તેને આગલ ચાલુ કરીને પુરૂં કીધું છે.

એ શબ્દ કોષમાં ૪૪૦ પાના પર આસરે ૪૦૦૦) બોલ સમાવેલાછે એ બોલો અસલ ટાઇપમાં આપી તેના ઉચ્ચાર ગુજરાતી અને રોમન હરફે બતાવીઆછે, અને ત્યાર પછી તેના અર્થ ગુજરાતી અને ઇંગ્રેજી ભાષામાં આપીઆ છે. એ આખી કેતાબને દાકતર વેસ્તના અરદાએવીરાફના શબ્દ કોષની માફક રચીછે. એ શબ્દ કોષના બીજા ભાગનો છેલો બોલ **આશુફ્તન** છે. ....હમે ખરા અંતઃકરણથી આશા રાખીએ છઇએ જે આએ શબ્દ કોષ પુરો કરવાનું કામ આગલ વધીઉં જશે. સેવટે એને ચોકસ કરીને મોટી ફતેહ મલશે .... કેટલાંક પત્રો છપાયાં છે તેપરથી સાબેત થાએ છે જે સઘલા કાબેલ શખ્શો આએ શબ્દ કોષ પુરો થએલો જોવાને ઘણા આતુર છે.

---

annoy, to vex; to disperse, to scatter; to irritate, to fret; to agitate; to hinder, to interrupt; to change, to alter, to differ; to exchange (money), to convert into small change. Per. آشفتن

આશોફ્તન, âshôftan. See ashnutan.

આશોફ્તે, âshôftê. કૃ૦ વિ૦ ગભરાએલું; મોહીત પડેલું, દેવાનું; કંગાલ. Partic. adj. Distracted, confounded; enamoured; mad; wretched.

અશો-મરદ, ashô-mard. ના૦ પવિત્ર પુરૂષ. Subs. A pious—righteous man. Comp. Av.

આશુરદન, âshurdan. ક્રિ૦ ગુંદવું; મેલવવું; ભુંજવું; છુંદવું; ભાંજવું, ધોવું. V. To knead, to mix up; to bake; to bruise, to break; to wash. Per. آشردن

અશ્ક, અશ્ક, અશક, ashka, ashk, ashak. ના૦ ટીપું, આંસું; એક માણસનું નામ છે, કે જે બુજોરગ પાદશાહી ખાન્દાનનો હતો; ખોદાની રાહનો મુસાફર; પંગુ. Subs. A drop, a tear; the name of a person of illustrious royal family; a traveller in the path of godliness. Per. اشک

અશક, ashak. ના૦ અરબસ્તાનના એક પાદશાહનું નામ છે. Subs. The name of a king of Arabia.

આદાક, âdâk. ના૦ ટાપુ, પાણીથી ઘેરાયલી જમીન. Subs. An island; a tract of land surrounded by water. Comp. Per. اداک

[Pahlavi] આશક, âshak. ના૦ ચાહનાર, આશક. Subs. A lover, one deeply in love; an *enamorado.*

[Pahlavi] ખોશક, khôshk. વિ૦ સુકું. Adj. Dry. Comp. Pehl. [Pahlavi]

[Pahlavi] સશક, sashak. સંખ્યા૦ વિ૦ નેવું, ૯૦). Numer. adj. Ninety, 90.

[Pahlavi] અશ્કહુની, ashkahuni. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું પામ—મેળવ—હાંસલ કર. V. Imper. Get—acquire (thou).

[Pahlavi] અશ્ગહાન-શ, ashgahâna-sh. See [Pahlavi] ashgahânî.

[Pahlavi] અશ્ગહાન, અશ્ગાહન, ashgahân, ashgâhan. વિ૦ આળસુ, સુસ્ત, ઉદ્યમ વગરનું. Adj. Idle, sluggish, not occupied. Comp. Pâz. [Pahlavi] (in Hamkâra Afrîn).

[Pahlavi] આશ્કારે, âshkârê. વિ૦ મશહુર, જાહેર, ખોલ્લું, પ્રગટ, બેગુમાન, બેશક. ક્રિ૦ અ૦ તુરત, બાહેર. Adj. Famous, well-known, evident, clear, apparent, proclaimed; undoubted. Adv. Immediately, instantly; outside, abroad. Corrupt form of [Pahlavi] âshkâr.

[Pahlavi] અશ્કાનાન, ashkânân. ના૦ પાદશાહી તખક્કાનું નામ છે કે જેને 'અશ્કાન્યાન' કહેછે. Subs. The name of a kingly dynasty called *Ashkânyân.*

[Pahlavi] અશ્ગાનીજ, ashgâníz. ના૦ સુસ્તી, કાહેલી, આલસાઈ. Subs. Laziness, idleness, indolence.

અશ્કહુની, ashkahunî. See ashkahunî.

અશ્ગહુનાન, ashgahunân. ના૦ સુસ્તી—આલસાઈનો દેવ. Subs. The demon of idleness—indolence.

અશ્કહુનાદ, ashkahunâd. ક્રિ૦ મેલવે, હાંસલ કરે, પામે. V. May get—acquire.

અશ્કહુની, ashkahunî. See ashkahunî.

અશ્કહુનીહેદ, ashkahunîhêd. ક્રિ૦ તે પામેછે—મેલવે છે. V. He gets—acquires.

અશ્કહુનેદ, ashkahunêd. ક્રિ૦ ચાહે, ઈચ્છા રાખે; પામે, મેલવે. V. May wish—desire; may get—obtain.

અશ્કહુનતન, ashkahunatan. ક્રિ૦ પામવું, ખાહેશ કરવી, હાંસેલ કરવું; આપવું. V. To get, to desire, to acquire; to give.

અશ્કહુનમ, ashkahunam. ક્રિ૦ હું મેલવું. V. I may acquire.

આશ્કાર, âshkâr. વિ૦ જાહેર, દેખીતું, આશ્કાર. Adj. Obvious, manifest, clear. Av. , Per. آشکار

એશ્કાર, êshkâr. ના૦ શેકાર, શેકાર કરવો. Subs. Chase, hunting.

આશ્કારાક, âshkârâk. See âshkârê.

આશ્કારગીહા, âshkârgîhâ. ક્રિ૦ અ૦ જાહેર—ખુલ્લી રીતે; સાચ્ચું—જાહેર કામ. Adv. Clearly, openly, obviously.

આશ્કારે, âshkârê. See âshkârê.

આશ્કારગી, âshkâragî. ના૦ જાહેરીઆત, પ્રસિદ્ધતા, આશ્કારાપણું. Subs. Abst. Publicity, celebrity.

આશ્કારગીહા, âshkârgîhâ. See âshkârgîhâ.

આશ્કારે-ગોબશ્નીહા, âshkârê-gôbashnîhâ. ના૦ જાહેરમાં બોલનાર, સ્પષ્ટ બોલનાર. Subs. One who speaks before the people at large; one who speaks clearly—distinctly.

આશ્કારે-ગોબશ્ને, âshkârê-gôbashnê. See âshkârê-gôbashnîhâ.

આશ્કારે-વરજીદારાન, âshkârê-varjîdârân. ના૦ લોકોમાં જાહેર કરનારા. Subs. Those who make known to people in general.

અ-શકબહુનતન, a-shakbahunatan. ક્રિ૦ નહીં છુપાવવું, નીચે નહીં મેલવું; પડી નહીં રેહેવું, નહીં દટાવવું, છુપું નહીં થવું. V. Not to conceal, not to make a secret of; not to put down; not to be concealed, not to be hidden.

અ-શેકસ્તન, a-shêkastan. ક્રિ૦ નહીં ભાંજવું—તોડવું; નહીં હરાવવું; ચીરી નહીં નાંખવું. V. Not to break, not to tear asunder, not to defeat; not to tear away. Contrast Per. شکستن

અ-શકીના, a-shakinâ. ના૦ ખરાબ—બુઠું—ન-

કાસું નસતર—છરી. Subs. A bad lancet, a blunt —useless knife.

[Pahlavi] અ-શકબુહુનેદ, a-shakbuhunêd. ક્રિ૦ નહીં પામે —હાંસલ કરે. V. May not acquire—obtain.

[Pahlavi] અશ્કેમ, અશ્કીમ, ashkêm, ashkîm. ના૦ પેટ, હોજરી. Subs. The stomach, the belly. Comp. Pehl. [Pahlavi], Per. شکم

[Pahlavi] અશ્કો, ashkô. ના૦ ઘેરનો માળ—તબંક્કો; આસ્માન. Subs. A story; a stage of a building; the sky.

[Pahlavi] આશ્કો, âshkô. See [Pahlavi], ashkôf, âshkôp.

[Pahlavi] અ-શકના, a-shaknâ. વિ૦ તવંગર, પૈસાદાર, ગરીબ નહીં. Adj. Rich, wealthy, not poor. Contrast Pehl. [Pahlavi]

[Pahlavi] અ-શકનાઈ, a-shaknâî. વિ૦ See [Pahlavi] a-shaknâ. નહીં વાગેલું—તોડેલું, ચીરી નહીં નાખેલું. Adj. Unhurt, uninjured, unbroken, unsplit, untorn. Comp. Av. [Avestan] = Av. Rt. [Avestan] = छिन्द = Per. شکستن

[Pahlavi] અશ્કોખીદન, ashkôkhîdan. ક્રિ૦ ફસડીઆં મારવાં, પડવું. V. To move slowly (as an infant), to crawl.

[Pahlavi] અ-યાકન્દ, a-yâkand. ના૦ ખરાબ યાકુત. Subs. A bad ruby—sapphire.

[Pahlavi] અશ્કોબ, ashkôb. ના૦ માળ; છજુઉં, છાપરૂં; અગાસી. Subs. A story; a roof; eaves; a balcony. Per. اشکوب

અશ્કન્દ, અ-શકન્દ, અ-શ્કન્દ, ashkand, a-shakand, a-shkand. વિ૦ નહીં વિંધેલું, કુમારૂં, એમનુંએમ રહેલું. Adj. Not bored—perforated; unwedded, unmarried; untouched, unused. Comp. Av.

અશ્કનશ, ashkanash. ના૦ દીવાલ ઉપર લાવવી; ઈમારત—અમલો બાંધવો. Subs. Raising a wall; constructing and raising any edifice.

અશ્કુન, ashkun. વિ૦ વરસીઆ—ગોધા—બલદ જેવું. Adj. Like a white bull—ox—bullock.

અશ્કુન્તન, ashkuntan. ક્રિ૦ પામવું, હાંસલ કરવું, મેલવવું. V. To get, to acquire, to obtain.

અશ્કોફ, આશ્કોપ, ashkôf, âshkôp. ના૦ છાપરૂં, છજ્જું, તખક્કો, માળ, ઘેરની ઉંચાઈ; થાંભલો, સ્તંભ, ઝરૂખો, અગાસી, ઝુપડું. Subs. A roof, eaves, a stage, a story, the height of a house, a pillar, a prop; a portico, a terrace, a cottage. Comp. Av. , Sans. स्कम्भ.

અશ્કોફ, ashkôf. વિ૦ શોકતવાલું, દબદબા ભરેલું. Adj. Majestic, pompous. Comp. Per. اشکوه

અશ્કોફીદન, ashkôfidan. ક્રિ૦ આરાસ્તે કરવું, શીંગારવું. V. To adorn, to decorate, to embellish.

અશ્કોફ્તે, ashkôftê. See ashkôf.

એશ્કોફ્તે, êshkôftê. ના૦ કલી; ફુલ. Subs. A bud; a flower. Comp. Per. شکوفه

અ-શેકોફ્ત-તગ, a-shêkôft-tag. વિ૦ ઉતાવલી ચાલનું નહીં તે; ધીમી ચાલનું. Adj. Not fast going, slow-paced.

અશ્કુમ, ashkum. See ashkêm.

અશ્કુમ્બે, ashkumbê. See ashkêm.

અશકુમ્બે, ashkumbê. See ashkumbê.

અશ્કમ, ashkam. See ashkêm.

અશકમ્બ, ashkamb. ના० હોજરી. Subs. The stomach.

અશ્કમ્બે, ashkambê. See ashkêm.

અશ્કમ્બે, ashkambê. ના० લશ્કર, સેના, રીજમીટ. Subs. An army, a force, a regiment.

અશેમોગ, ashêmôg. ના० અશોઈને તોડનાર, પરહેજગારીનો નાશ કરનાર; આશ્મોગ. Subs. A destroyer of purity—righteousness—piety; an *Ashmôgh*. Av. , Pâz.

અશ્કર, ashkar. ના० કાલી પુછડી અને ચાલ સાથનો રાતો ઘોડો; રાતા રંગનું ઉંટ. વિ० રાતું; ચીકણું, ચીકાસવાળું. Subs. A red horse with a black tail and mane; a camel of a red colour. Adj. Red; glutinous, viscous. Comp. Per. اشقر

અ-દાઘ, a-dâgh. વિ० ડાહામ—ડાઘ વગરનું. Adj. Having no brand—scar—stain. Contrast Per. داغ

અયાઘ, ayâgh. ના० પીઆલું; પીવાનું વાસણ; કીરતી, મરતબો; બખશેશ; દયા; સેહેલો મારગ. Subs. A cup; any drinking-vessel; glory, dignity; a gift; charity, compassion; an easy passage. Comp. Per. ایاغ

અયાવ, ayâv. ઉભયા० અ० અથવા, યા. Conj. Or, either. Per. یا

અયાવ, ayâv. વિ० પાણીવાળું; ભીનું, ઈજ્જત ભરેલું; આબરૂદાર. ના० ઈજ્જત, માન. Adj. Full of water, watery; moist; respectable, honourable. Subs. Respect, honour.

આગાઝ, âgâz. ના० શરૂઆત, મંડાણ. Subs. Beginning, commencement. Comp. Per. آغاز

અયાવાક, ayâvâk. ના० પામનાર, મેલવનાર. Subs. One who acquires—obtains.

અયાવશેદ, ayâvshêd. ક્રિ० એવું જણાશે—માલમ પડશે. V. It will be found—discovered.

અયાવીએદ, અયાવશેદ, ayâviêd, ayâvashêd. ક્રિ० જણાય, માલમ પડે. V. May be known, may come to one's knowledge.

અયાવીહેદ, આયાવીહેદ, ayâvihêd, âyâvihêd. ક્રિ० પામે, ઉપજે. V. May obtain, may be realized.

અયાવશ્ની, ayâvashnî. ના० આવવું, દાખલ થવું. Subs. Coming, entering.

અયાવશ્ની, ayâvashnî. ના० આએપત, આવક; મદદ; મેલવવું. Subs. Income, earnings; assistance; obtaining.

અયાવશ્ની, ayâvashnî. ના० દાનાઈ, ચાહાવું. Subs. Wisdom, sense; wishing. Pâz.

અ-યાપશ્ને, a-yâpashnê. ના० નહીં મેલવવું—હાંસલ કરવું. Subs. Not obtaining—gaining.

અયાવશ્ને, આયાવશ્ને, ayâvashnê, âyâvashnê. ના૦ દિલથી જાણવું, દિલથી પામી જવું. Subs. Knowing in one's heart.

અયાવસ્ન, અયાવસ્ને, ayâvasna, ayâvasnê. See ayâvashnî.

એશ-ચીન, êsh-chîn. ના૦ આંખનો પલકારો, આંખનાં પોપચાં ઉપરની કરચલી. Subs. A twinkling of the eye; the wrinkles over the eyelids.

અ-યાવીની, a-yâvînî. ક્રિ૦ તું નહીં પામે; તું નહીં હાંસેલ કરશે—મેલવે. V. You may not acquire; you will not gain.

અયાવસ્ને, ayâvasnê. See ayâvasna.

અયાવસ્તન, ayâvastan. ક્રિ૦ જોવું, નેઘાહ કરવી, પામવું, ખાહેશ કરવી. V. To see, to turn the eyes to, to acquire, to desire.

અયાવીનદ, ayâvînad. ક્રિ૦ પામે, જોએ. V. May obtain—see.

અયાવીનેદ, ayâvîned. ક્રિ૦ મદદ કરેછે, પાસબાન થાયછે, મેલવે છે. V. Assists; keeps watch; obtains.

અયાવીનમ, ayâvînam. ક્રિ૦ હું પામું; હું મેલવું છું. V. I may acquire; I gain.

અયાવીદે, ayâvîdê. ભૂ૦ કૃ૦ મેલવેલું, પામેલું. Past partic. Got, acquired.

અયાવીદન, ayâvîdan. See ayâvastan.

અયાવોમ, ayâvôm. ક્રિ૦ હમો પામીયે છીયે. V. We acquire—get. Pâz. = Per. یابیم

[Avestan] અયાફે, અ-યાફે, ayâfê, a-yâfê. વિ૦ જાહેર થયલું, ગુમાન—શકવાલું થયલું; બેહુદું—બેવકુફી ભરેલું નહીં. Adj. Become public; doubtful; not absurd—foolish. Contrast Per. یاوه

[Avestan] અયાફે, ayâfê. ના૦ ખોદાતાલાનાં નામો મધેનું એક નામ; પામી નહીં શકવું. Subs. One of the names of the great God.

[Avestan] અ-યાવે, અ-યાવેહ, a-yâvê, a-yâvêh. વિ૦ મેલવવા જોગ નહીં, હાંસેલ નહીં થઈ શકે તેવું. Adj. Not obtainable; that may not be gained. Comp. Per. نایاب

[Avestan] દો-શવે, dô-shavê. ના૦ બે રાત્ર. Subs. Two nights.

[Avestan] અ-યાવગી, a-yâvgî. See [Avestan] a-yâvashnê.

[Avestan] અયાવગી, આયાવગી, ayâvgî, âyâvgî. See [Avestan] ayâvashnî. Av. [Avestan] = Per. یافتگی

[Avestan] અયફ્ત, આયફ્ત, ayaft, âyaft. ના૦ મોરાદ, ઈચ્છા, ખાહેશ; ફાયદો, નફો, આએપત. Subs. Desire, wish; profit, gain, income. Av. [Avestan]

[Avestan] અયાફ્ત, ayâft. ક્રિ૦ પામ્યું, મેલવ્યું. V. Got, obtained (past tense).

[Avestan] અ-યાફ્ત, a-yâft. વિ૦ મેલવવા જોગ નહીં: જેનો અંત નહીં આવે એવું. Adj. Unobtainable, endless.

[Avestan] આશુફ્ત, âshuft. વિ૦ ઘેલું, દેવાનું, મગજ—અક્કલથી ખસેલું. Adj. Mad, insane; unsound in mind or intellect.

[Avestan] અયાફ્તાર, આયાફ્તાર, ayâftâr, âyâftâr. ના૦

પામનાર, મેલવનાર, નફો મેલવનાર. Subs. One who gains—acquires; one who obtains profit.

આયાફ્તોમન્દી, âyâftômandî. ના૦ નાઉમેદી; નહીં મેલવી શકાય તે. Subs. Hopelessness; unobtainableness.

અયાફ્તીનીદારી, ayâftînîdâri. ના૦ યાદદાસ્ત. Subs. Memory.

અયાફ્તે, ayâftê. કૃ૦ વિ૦ મેલવેલું, તપાસી તપાસીને. Partic. adj. Acquired; after careful examination, searchingly.

અ-યાફ્તે, a-yâftê. ભૂ૦ કૃ૦ નહીં પામેલું—મેલવેલું. Past partic. Not obtained—acquired.

અશોફ્તે, ashôftê. કૃ૦ વિ૦ પરેસાન હાલનું, ઘભરાયલું, દેવાનું, આશક થયલું. Partic. adj. In a distracted state, confounded, mad, enamoured. Per. آشفته

અયાફ્તેઓમન્દી, ayâfteômandî. See ayâftômandî.

અયાફ્તન, આયાફ્તન, ayâftan, âyâftan. ક્રિ૦ ઉપજવું, નિપજવું; મેલવવું, પામવું; જાણવું; દાખલ થવું; સોધવું, સોધી કાઢવું. V. To be produced; to turn out; to acquire; to obtain, to get; to examine; to be profited; to discover, to find. Comp. Pehl. , Av. = Sans. आप् = Per. یافتن

અ-યાફ્તન, a-yâftan. ક્રિ૦ નહીં પામવું—હાંસલ કરવું. V. Not to obtain—gain. Contrast Per. یافتن

અયાવતન, ayâvtan. ક્રિ૦ આવવું. V. To come.

આયાફ્તે, âyâftê. કૃ૦ વિ૦ પામેલું, મેલવેલું. ના૦ મતલબ, સારાંશ, સાર. Partic. adj. Obtained, acquired. Subs. Purport, substance; moral.

આયાફ્તગી, âyâftagî. ના૦ હાંસલ; નફો, આવક. Subs. Profit, gain; income. Av.

અયાફ્તે-તર, ayâftê-tar. વિ૦ વધારે મેલવવા જોગ. Adj. More obtainable.

અયાફ્તે, ayâftê. See ayâftê.

આદા-ચ, âdâ-cha. ના૦ જે આત્મા, જીવનેબી; જેમકે "કોઈબી રીતે આત્માને." Subs. The soul which; even to the animal life (âdâchachand) = anyhow to the soul.

અઈબત, aîbat. ના૦ આતશનાં શોલા. Subs. Flames of fire.

અ-દાદ, a-dâd. વિ૦ બગડેલું, લુચાઈ ભરેલું, ઉલટું, નારાસ્ત, જુઠું; બેદાદ, ગેરઈનસાફ, જુલમ ભરેલું; ખોટું કરનાર. ના૦ ગેરઈનસાફી, બેદીની, જુદો કાયદો; નહીં આપનાર. Adj. Corrupt, roguish; despotic, wrong, unjust. Subs. Injustice; irreligion, a contrary rate; not giving. Av.

અ-બખ્ત, a-bakht. વિ૦ નહીં ભરડેલું—છડેલું. Adj. Not ground coarsely; not beaten (rice). Av.

અબાદ, abâd. ના૦ દુવા, આબાદી. વિ૦ વસ્તીવાલું, ખુશનુમા; ખેતી કીધેલી. Subs. A benediction, prayer;

prosperity. Adj. Populous; pleasant; cultivated. Per. آباد

અયાદ, ayâd. ના૦ યાદ, નકશ, ચિતાર; યાદદાશ્ત; જાગૃતી, અજબર. Subs. Remembrance; painting, a drawing; memory; wakefulness. Per. یادگار

અશ્ત, હશ્ત, asht, hasht. સંખ્યા૦ વિ૦ આઠ, ૮. Numer. adj. Eight, 8. Av. , Sans. अष्टन्, Per. هشت

અશ્ત, asht. Vand. XIX. ના૦ પેગમ્બર, ખોદાની તરફથી પેગામ—દીન લાવનાર. Subs. A prophet, a messenger from God; he who brings down religion from God—that is, one inspired with divine revelation. Corrupt form of = Av.

અશદ, અશાદ, ashad, ashâd. ના૦ એકવીસે નુસ્ક મધેનાં એક નુસ્કનું નામ છે કે જેને "પાચમ" કહેછે. Subs. One of the 21 Nôsks, called *Pâcham*.

આયાદ, âyâd. ના૦ આવવું, પોહોંચવું, આવક; આવજો, આવો. Subs. Coming, arrival, income; good-bye! welcome!

આશ્ત, âsht. ના૦ દોસ્ત, મિત્ર, સોબતી, ભાઈબંધ. Subs. A friend, a comrade, a brother, a kinsman.

ખેશ્ત, khêsht. ના૦ ઈંટ, ઈંટરડી. Subs. A brick. Av. , , Sans. इष्टका, Per. خشت

દશ્ત, dasht. ના૦ જંગલ. Subs. A desert, a plain without water. Comp. Per. دشت

હશ્ત, hasht. ક્રિ૦ છે. V. Is.

[Pahlavi script] અશ્તાબ, ashtâb. ક્રિ૦ અ૦ જલદી, તુરત, પલવારમાં. Adv. Soon, quickly; in an instant. Comp. Per. شتاب

[Pahlavi script] આશ્તી, âshti. ના૦ સુલેહ, સંપજ, દોસ્તી, ભાઈબંધી, મીલનસારી. Abst. subs. Peace, concord, friendship, brotherly intercourse, affability. Av. [Avestan script] Per. آشتي. Comp. Pehl. [Pahlavi script]

[Pahlavi script] આશ્તાઈનેદ, âshtâinêd. ક્રિ૦ ફાયદેમંદ થાયછે. V. Becomes advantageous—profitable.

[Pahlavi script] / [Pahlavi script] આશ્તાઈનેદ, âshtâinêd. See [Pahlavi script] âshtâinêd.

[Pahlavi script] અ-જાદાન, a-jâdân. વિ૦ નહીં જણેલાં, પેદા થવાનાં. Adj. Unborn, not brought forth, unborn (plu.). Comp. Av. [Avestan script]

[Pahlavi script] અ-દાદ-ખાહી, a-dâd-khâhî. વિ૦ મદદ વગરનું. ના૦ જુલમને ચાહનાર. Adj. Destitute of help. Subs. A lover of tyranny—despotism.

[Pahlavi script] અ-જાદાન, ajâdân. See [Pahlavi script] a-jadân.

[Pahlavi script] અશ્તાન્મે, ashtânmê. ના૦ બેડી; વાસણ. Subs. A fetter; a vessel, a pot.

[Pahlavi script] સે-દો-તાક, sê-dô-tâk. ના૦ પાંચ ટુકડા; બરસમની પાંચ તાએ. Subs. Five bits—pieces; five twigs of the *Barsom*.

[Pahlavi script] અશ્તાવ, ashtâv. See [Pahlavi script] ashtâb.

[Pahlavi script] ખશ્તાવ, khashtâv. ના૦ નાખુશી, ગમગીની, દલગીરી, ઉદાસી; દરદ, દુઃખ; લડાઈ, યુદ્ધ. Subs. Displeasure,

grief, sorrow; sadness, depression in spirits; disease, pain, affliction; battle, war.

ખશ્તાવીદન, khashtâvîdan. ક્રિ૦ ખાવું. V. To eat.

અશ્તાદ, આશ્તાદ, ashtâd, âshtâd. ના૦ એક નુસ્કનું નામ; એક ફરેસ્તાનું નામ છે; છવીસમાં રોજનું નામ છે. Subs. The name of a Nôsk; name of an angel; the 26th day of every month.

હશ્તાદ, hashtâd. સંખ્યા૦ વિ૦ એંસી, ૮૦. Numer. adj. Eighty, 80. Av. , Sans. अशिति, Per. هشتاد

અશ્તાદ-હજાર, ashtâd-hazâr. સંખ્યા૦ વિ૦ એંસી હજાર, ૮૦,૦૦૦. Numer. adj. Eighty thousand, 80,000. Per. هشتاد هزار

અશ્તામે, ashtâmê. See ashtânmê.

અશ્તરી, ashtarî. ના૦ ખંજર, હથિઆર. Subs. A dagger; a weapon.

અશ્તર-શ, ashtara-sh. ના૦ તે ખંજર; તે હથિઆર. Subs. That dagger; that weapon.

આશ્તારી, âshtârî. ના૦ ગુનેહગારી, વાંક, તકસીર. Subs. Sinfulness, fault, offence, crime.

અ-દાદે, a-dâdê. ના૦ ઉલટો—ખોટો માર્ગ, ખોદાઈ કાયદાથી ઉલટો માર્ગ, અનીતિ. Subs. A contrary—wrong path; path contrary to divine laws; immorality.

આશ્તી, âshtî. See âshtî.

ખશ્તે, khashtê. ના૦ જુલમ, જાપતો, સેતમ, દુઃખ. વિ૦ જખમી થાએલો, બીમાર, થાકી ગએલો, નબલો. Subs. Oppression; undue restraint, tyranny; affliction. Adj. Wounded, sick, infirm, fatigued. Comp. Per. خسته

ખેશ્તે, khêshtê. See khêsht.

અ-દાદી, a-dâdî. See a-dâd.

અશ્ત-શ, ashta-sh. સંખ્યા૦ વિ૦ તે આઠ. Numer. adj. Those eight (persons or things).

અશ્ત-દેહ, asht-dêh. સંખ્યા૦ વિ૦ એંસી, ૮૦. Numer. adj. Eighty, 80.

અશતી, ashtî. ના૦ આઠ માણસની મંડલી. Subs. An assemblage of eight men.

આદાદી, âdâdî. ના૦ નેકી, સલાહ, ઈનસાફ. Subs. Virtue, peace, justice.

આશ્તી, âshtî. See âshtî.

અ-દાદીહા, a-dâdîhâ. ક્રિ૦ અ૦ બેદાદીથી, જુલમથી, બેકાયદે; અનીતિ ભરેલી રીતે. Adv. Unjustly, despotically, irregularly; immorally.

અ-દાદીહા-ખેરદ, a-dâdîhâ-khêrad. ક્રિ૦ અ૦ બરાબર અક્કલ પ્રમાણે નહીં, બેઅકલીથી, મૂર્ખાઈપણે, બેવકુફી ભરેલી રીતે. Adv. Not according to common—ordinary sense; senselessly, unwisely, foolishly.

અ-દાદીહા-ખેરદી, a-dâdîhâ-khêrâdî. ના૦ ઠેકાણા વગરનું ધેઆન; અક્કલનું બગડવું. Subs. Heedless attention; the impairing of the intellect. Comp. Av.

આશતી-બવીહુન, âshtî-bavíhûn. વિ૦ સુલેહ શોધવું—ચાહાવું, મનમનાવવું, રીઝવવું, કૃપા સંપાદન કરવું, સમજુતી કરાવવું, નરમ પાડવું, શાંત કરવું, દેલાશો દેવું. Adj. Peace-seeking, conciliating, pacifying, appeasing, bringing to a just understanding, bringing round or over, consoling.

આશ્તી-બવીહુનાન, âshtî-bavíhunân. ના૦ સલાહ શોધનાર—ચાહનાર. Subs. A peace-seeker; a lover of peace.

આબાદયાન, âbâdyân. ના૦ મેહેઆબાદ ('દસાતીર' પ્રમાણે દુનિયાનો સઉથી પેહેલો માણસ); મેહેઆબાદી ટોલો. Subs. Mêhêâbâd (the first of the creation—world according to the *Dasâtîr*); the Mêhêâbâdi sect.

અશ્ત-દહુમ, asht-dahum. સંખ્યા૦ વિ૦ અઢારમું, ૧૮ મું. Numer. adj. Eighteenth, 18th.

અયાદગાર, ayâdgâr. ના૦ યાદગારી; કેતાબ, ચોપડી; બેત, કવિતા. Subs. A remembrance—token; a book, a verse; poetry.

અ-દાદી, a-dâdî. See a-dâd.

આશ્તી, âshtî. See âshtî. ના૦ ખુશ—સારી ખબર. Subs. Good news, joyful tidings.

અ-દાદેસ્તાની, a-dâdêstânî. ના૦ ગેરઈન-સાફી, જુલમ. Subs. Injustice; oppression.

અ-દાદેસ્તાની, a-dâdêstânî. See a-dâdêstânî.

અશ્ત-સદ, હશ્ત-સદ, ashta-sad, hashta-sad.

સંખ્યા૦ વિ૦ આઠસો, ૮૦૦. Numer. adj. Eight hundred, 800. Av. , Per. هشت صد

અ-દાદસ્તાન, a-dâdastân. See a-dâdê.

અ-દાદેસ્તાન, a-dâdêstan. ના૦ ગેરઈનસાફ કરનાર; જુલમ ચલાવનાર; ખોટો માર્ગ, બેદાદી. Subs. One who does injustice; a tyrant; a wrong path; unfairness; mismanagement.

અ-દાદેસ્તાની, a-dâdêstânî. See a-dâdêstânî.

અ-દાદસ્તાનીહા, a-dâdastânihâ. ક્રિ૦ અ૦ ગેરવાજબી રીતે, અનીતિને લીધે; ઉલટી રીતે. Adv. Unjustly, immorally; in a contrary way.

અ-દાદેસ્તાની, a-dâdêstânî. વિ૦ ભુંડી દીનના માર્ગને લગતું, ગેરઈનસાફીને લગતું, જુલમ ભરેલું. Adj. Appertaining to a bad creed; unjust, unfair; despotic.

અ-શતીની, અશીનીને, a-shatînî, ashînînê. વિ૦ ખશી કર્યા વગરનું; નબળું નહીં. Adj. Uncastrated; not weak. Comp. Av.

અયાદીનેદ, ayâdînêd. ક્રિ૦ યાદ રાખે; યાદદાશ્ત રાખે. V. May remember; may keep memoranda.

અયાદીનીદારી, ayâdînîdârî. વિ૦ યાદ કરવા લાયકનું, યાદદાસ્તને લગતું. Adj. Worthy to be remembered; relating to memory.

અશ્તીનેહ, આશ્તીને, ashtînêh, âshtînê. ના૦ મરઘીનું ઈંડું, મોરગ—પક્ષીનું તોખમ. Subs. The egg of a hen; what is laid by birds.

અ-દાદ-જકનીમુનેદ, a-dâd-jaknimûnêd. ક્રિ૦ નહીં આપ્યું છે, તેણે નથી આપ્યું; તે બેદાદ—ઈનસાફ વગરનું છે. V. He has not given; it is unjust—inequitable.

અશ્તીમ, ashtîm. ના૦ ચરકીન, પરૂ; નજીસાત. Subs. Purulent substance; matter, filth.

અશ્તો, ashtô. See âsht. Av.

અશ્તો, ashtô. ના૦ આંગળી. Subs. A small finger.

આબાદ, âbâd. વિ૦ પાણીવાલું, શોભાયમાન, સુશોભિત, વનસ્પતી—ભાજી પાલાવાલું; વસ્તીવાલું. Adj. Abounding with water (lit.); elegant, beautiful; full of vegetation; peopled, populous; prosperous. Per. آباد

અ-દા-તોખ્મે, a-dâ-tôkhmê. વિ૦ બદ તોખમ—જાતવાલું. Adj. Of low birth; of ignoble parentage. Corrupt form of

અશ્તવીન, ashtavîn. સંખ્યા૦ વિ૦ આઠમું, ૮) મું; ના૦ આઠમો શખ્સ. Numer. adj. Eighth, 8th. Subs. The eighth person.

અ-દાતોબરાંન, a-dâtôbarân. ના૦ ઈનસાફ નહીં આપનારા—કરનારા, મદદે નહીં પોંહોંચનારા. Subs. Deniers of justice; those that do not hold out a helping hand; those who do not come to the rescue.

અઈખ્તુન, અ-ઈખ્તન, aîkhtun, a-îkhtan. વિ૦ એબ વગરનું, ખોડખાપણ વિનાનું. Adj. Free from blemishes—defects—deformities.

આઈખ્તન, આએખ્તન, âîkhtan, âêkhtan. વિ૦ ભાગિયા—પંત્યાલા વગરનું, એખલું; મીસાલ વગરનું: જેના જેવું બીજું નહીં તે, આપઅખત્યાર; ખોદાતાલાનાં નામો મધેનું એક નામ છે. Adj. Having no partner; single; incomparable, unequalled; independent; one of the names of the Creator.

હેશ્તન, hêshtan. ક્રિ૦ છોડવું, છોડી દેવું, પડવા દેવું, છાંટવું; લટકવું, V. To dismiss, to leave; to let fall; to sprinkle; to hang loose. Per. هشتن

અ-જતુનાનદ, a-jâtunânad. ક્રિ૦ નહીં આવે—પોંહોંચે. V. May not come—reach.

આજતુનેદ, âjâtunêd. ક્રિ૦ આવેછે; પોંહોંચે છે. V. Comes, reaches; arrives (pres. 3rd sing.).

અશતોહ, ashatôh. Gloss. વિ૦ તંગીમાં—કબજાનમાં આવેલું, ઘેરાઈ ગયલું. ના૦ કામલી, ધાબરી. Adj. Straitened, embarrassed, perplexed; surrounded by. Subs. A blanket.

અશ્તવદ, ashtavad. ના૦ બીજા ગાથાનું નામ છે. Subs. The name of the second Gâthâ. Comp. Pehl.

અશ્તુદે, ashtûdê. સંખ્યા૦ વિ૦ આઠમું, ૮ મું. Numer. adj. Eighth, 8th. Av.

અશ્તુમ, ashtum. સંખ્યા૦ વિ૦ આઠમું, ૮ મું. Numer. adj. Eighth, 8th. Av. , Sans. **अष्टम**, Per. هشتم

અશ્તુલુમ, ashtulum. ના૦ મજબુતી; ધાસ્તી, ભય

ઘભરાટ ; અધીરાઈ ; પોકાર ; લડાઈ ; ટંટો. Subs. Firmness ; terror, dread ; consternation; impatience ; exclamation ; war ; contest. Comp. Per. اشتلم

[illegible] ખ્શથ્ર-વર, khshathra-var. ના૦ મુરાદનો સાહેબ ; ઉમેદનો ધણી ; પાદશાહ ; શેહેરેવર અમેશાસ્પંદ, ધાતુ, ખજાનો. Subs. Lord of hope ; master of wishes, a king ; *Shêhêrêvar Amshâspand ;* metals ; treasure, riches. Comp. Av. [illegible], Pehl. [illegible], Per. شهریور

[illegible] અ-જાદે, a-jâdê. વિ૦ આડે મારગે, ઉલટે રસ્તે. Adj. Deviating from the straight path, going astray. Contrast Per. جاده

[illegible] અઝદે, azhdê. વિ૦ દુઃખી, આજેરદે, રંજીદા, હેરાન. Adj. Distressed, afflicted, vexed, harassed.

[illegible] અ-દાદે, a-dâdê. See [illegible] a-dâdê.

[illegible] અશ્તી, ashti. Nêrang. ના૦ આવી પોહોંચવું. Subs. Coming, arriving. Av. [illegible]

[illegible] અશ્તક, ashtak. ના૦ કપડાં, લુગડાં. Subs. Clothes, garments.

[illegible] આબાદે, âbâdê. વિ૦ સર્વથી ઉચું—મ્હોટું. Adj. Highest, largest.

[illegible] આશ્તે, âshtê. ના૦ આશાએશ, સુલેહ. વિ૦ મધ્યમ રીતે ખાનાર—પીનાર ; લાયક. Subs. Repose, peace. Adj. Moderate in eating and drinking ; worthy, fit.

[illegible] એશ્તે, êshtê. Vand. XIII. ભૂ૦ કૃ૦ ચાહેલું, ઈચ્છેલું. Past partic. Wished, desired.

ખશ્તે, khashtê. See khêsht. Comp. Av. , = Sans. इष्टका = Per. خشت

ગશ્તે, gashtê. ભૂ૰ કૃ૰ ફરેલું; ફરી વલેલું. Past partic. Turned; run over; gone round. Per. گشته

હશ્તે, hashtê. ભૂ૰ કૃ૰ થયલું, બનેલું, હયાતીમાં આવેલું. Past partic. Been; happened; come into existence.

આશ્તગી, âshtagî. વિ૰ સુલેહ—સંપજ વાલું, મિત્રાચારી ભરેલું. Adj. Peaceful, friendly.

અશ્તે, ashtê. See asht.

ખશ્તે-મસા, khashtê-masâ. વિ૰ ઈંટના જેટલું મ્હોટું. Adj. Of the size of a brick. Av.

આશ્ત્-તુમ, આશ્ત-તુમ, âsht-tum, âshta-tum. વિ૰ સર્વથી સુલેહ—સંપજ ભરેલું, અતિશય દોસ્તીવાલું. Adj. Most peaceful—friendly.

અશ્તવદ, ઓશ્તવદ, ashtavad, ôshtavad. See ashtavad.

હેશ્તમ, hêshtam. ક્રિ૰ મેં છોડી દીધું, મેં મુકી દીધું. V. I left off—dismissed. Per. هشتم

અશ્ત-મહી, ashta-mahî. વિ૰ આઠ મહિનાનું. Adj. Of eight months. Comp. Av. = Per. هشت ماهی

અશ્ત-માહી, ashta-mâhî. See ashta-mahî.

એશ્ત-મસા, ઈશ્ત-મસા, khêsht-masâ, îshta-masâ. See khashtê-masâ.

અશ્તર, ashtar. ના૦ એક શિક્ષાનું નામ છે, કે જેથી ગુનેહગાર માણસનાં આંખનાં પાપણ ઉખેડી નાખવામાં આવતાં હતાં; છરી, છરીનો કાપલો; ખંજર, હથિયાર; અશતરો; મારવાનું હથિયાર; ચાબુક; કોરડો; એક વજન—તોલનું નામ છે. Subs. A sort of punishment by which the eyelashes of an offender used to be pulled out; a knife; the blade of a knife; a dagger; a weapon, a tool; a razor; an instrument for striking; a whip; a scourge, lash; the name of a weight. Av. = Sans. अष्ट्र = Per. اشتر

ખશથ્ર, khashathra. ના૦ સાહેબ, પાદશાહ, હાકમ. Subs. A lord, a master; a king; a ruler, a governor. Av.

અશ્તલીન, ashtalîn. See ashtavîn.

ખશથ્રવર, khashathravar. See khsha-thra-var.

અશ્તરે, ashtarê. See ashtar.

અશ્તરક, ashtarak. ના૦ મોજો, પાણીનો ધોત. Subs. A wave, a billow; a cascade, a cataract.

અએવગહાન, aêvagahân. See aêba-gahân.

અ-શપીરાન, a-shapîrân. વિ૦ ભલાઓ નહીં, બુરાઓ, ભુંડાઓ; દુષ્ટો. Adj. plu. Not good—virtuous persons; bad men.

એશ્પોખ્તન, êshpôkhtan. ક્રિ૦ છાંટવું, છંટકાવ કરવો, ભોંકવું, વિંધવું. V. To sprinkle, to water; to prick, to pierce. Comp. Per. سپوختن

અયાવગી, ayâvagî. ના૦ મદદ, સહાયતા, આશ્રો. Subs. Help, assistance; support.

અબાફ્ત, abâft. ના૦ એક જાતનું જાડું કપડું. Subs. A kind of coarse cloth. Per. ابا فت

અયાફ્ત, ayâft. ના૦ મોરાદ; ખાહેશ, ઈચ્છા. Subs. Wish, desire; longing.

અબામ, abâm. ના૦ ઘરનો તબક્કો—માર. Subs. A story, a loft.

અયામ, ayâm. ના૦ દાહાડા, વખત, મોસમ. Subs. Days (lit.); times; seasons; plu. of یوم; comp. Per. ایّام

અશમ, asham. ના૦ બુલંદી, ઉંચાઈ. વિ૦ ઉંચું; મરતબાવાળું, આબરૂવાળું. Subs. Altitude, height. Adj. High; dignified, respectable. Comp. Ar. اشم

આબામ, âbâm. ના૦ કરજ; ઉછીનું લેવું. વિ૦ તંદરોસ્ત. Subs. Debt; borrowing. Adj. Healthful. Comp. Per. اوام

એશમ, êsham. ના૦ કાઠી, બાલવાનાં લાકડાં; સુખડની એક સલી કે જે "ઓરવીસઘાહ"ની ક્રિયા કરતાં આફ્રરગાનીઆ આગલ મુકવામાં આવેછે. Subs. Dry wood for burning, fuel; a chip of sandalwood which is placed near a censer during the performance of the ceremony of *Orvisgâh*.

[illegible] એશ્મ, ખશ્મ, êshma, khashma. ના० ક્રોધ, ગુસ્સો, કીનો, વેર, કપટ ; ગુસ્સાનો દેવ જેને ભયંકર હથિયારવાળો 'એશમ' દેવ કરીને કેહેછે. Subs. Anger, wrath; revenge, spite, enmity; the demon of anger called *Aêshma* of horrible weapons. Av. [illegible] Per. خشم

[illegible] દો-ગામ, dô-gâm. ના० બે પગલાં—કદમ. Subs. Two paces—steps. Av. [illegible], Per. دوگام

[illegible] ખશ્મેબી, khashmêbî. ના० અહુનવદ ગાથાના બીજા હાનું નામ; ઈજશ્નેના ૨૯ મા હાનું નામ જેને 'ખશ્મેબીઆ' કેહેછે. Subs. Name of the second chapter of the *Ahûnvad* Gâthâ; the 29th Hâ of the Yaçna called *Khshmaêbyâ*.

[illegible] ખશ્મેબીએ, khashmêbîê. See [illegible] khashmêbî.

[illegible] અ-દહમાન, a-dahmân. વિ० નેક—અશો નહીં; અપવિત્ર, નાપાક, ગુનેહગાર, પાપી. Adj. Not virtuous—pious—holy; impure, guilty, sinful. Comp. Av. [illegible]

[illegible] અ-દહમાન, a-dâhmân. See [illegible] a-dahmân.

[illegible] અશેમહુક, ashêmhuk. See [illegible] ashêmvôhû.

[illegible] ખશ્માર્દ, khashmârd. વિ० સખ્ત, કઠણ, નક્કર, બડ. Adj. Hard, strong, solid.

[illegible] અશેમ-એ, ashêm-ê. ના० એક "અષેમ વોહૂ." Subs. One *Ashêm Vôhû; Ashêm Vôhû* to be recited once.

59

દો-ગામે, dô-gâmê. ના૦ બે કદમ—ડગલાં. Subs. Two paces—steps.

ખશ્મીહા, khashmîhâ. ક્રિ૦ અ૦ ક્રોધ ભરેલી રીતે, ગુસ્સાથી. Adv. Angrily, wrathfully.

ખશ્મશેદ, khashmashêd. ક્રિ૦ ગુસ્સો કરશે, દેહેશત—ધાસ્તી આપશે. V. Will make (one) angry; will intimidate; will strike terror.

ખશ્મબી, khasmabî. See khashmêbî.

ખશ્મબ્યા, khashmabyâ. See khashmêbi.

ખશ્મગની, khashmaganî. ના૦ ક્રોધ, ગુસ્સો, રીશ. Subs. Anger, wrath; offence.

અશ્મીન, ashmîn. વિ૦ રૂપેરી. Adj. Silvery.

આશ્મીદન, âshmîdan. ક્રિ૦ પીવું. V. To drink. Corrupt form of Per. آشامیدن

અશેમ-વોહૂ, ashêm-vôhû. ના૦ એક ઘણી જુની બંદગીનું નામ છે કે જેને "અષેમ વોહૂ" કેહેછે. Subs. Name of a very ancient prayer called *Ashêm Vôhû*. Av.

આશમોએ, આશમોગ, âshmôê, âshmôg. See âshmôg. Av.

આશ્મુઈ, આશ્મોગી, âshmuî, âshmôgî. See âshmûi.

અ-શમન, a-shaman. ના૦ બુતપરસ્ત નહીં તે. Subs. One who does not worship idols. Contrast Per. شمن (an idol, image; idolatry).

અશ-મવન, ash-mavan. સર્વ૦ તે કે જે. Pron. He who.

અ-શમૂ, a-shamû. ના૦ કાંઈબી કામ સારી રીતે નહીં થવું તે. Subs. The doing of any work unsatisfactorily.

આશ્મૂ, આશ્મુન, âshmû, âshmun. See âshmôê.

ખશ્મ-વન, khashma-van. ના૦ ગુસ્સો ભાંજનાર, ક્રોધને તાબે કરનાર. Subs. One who subdues his anger; one who crushes his wrath.

હેશ્મૂ, hêshmû. See êshma, khashma.

અશેમ-વોહૂ, ashêm-vôhû. See ashêm-vôhû.

આશ્મૂઈ, âshmûî. See âshmûî.

આશ્મોએ, âshmôê. See âshmôê.

ખશ્મોક, khashmôk. ના૦ અસબાબ, સામન, મતા. Subs. Goods and chattels, furniture, property.

આશ્મુગી, âshmugî. See âshmûî.

આશ્મોગી, âshmôgî. See âshmûî.

આશ્મોઘ, âshmôgh. See âshmôê.

અ-શમોરદાર, a-shamôrdâr. ના૦ નહીં પઢનાર; સુમાર—ગણત્રી નહીં કરનાર; નહીં યાદ કરનાર. Subs. One who does not recite—count—compute—remember.

ખશ્મુરદન, ખશ્મોર્દન, khashmurdan, khashmôrdan. ક્રિ૦ ગુમાન—શક—ભ્રાંતી લઈ જવું; સમજવું, જાણવું; વિચાર કરવો. V. To doubt, to suspect; to understand, to know, to think.

[illegible] અ-જામે, a-jâmê. વિ૦ કપડાં વગરનું, નાગું. Adj. Without clothes, naked. Contrast Per. جامه

[illegible] દો-ગામે, dô-gâme. ના૦ બે કદમ. Subs. Two paces —steps.

[illegible] દો-જામે, dô-jâmê. ના૦ બે પ્યાલાં, બે ઘડા. Subs. Two cups, two pitchers. Per. دوجام

[illegible] ખશમ-ગીની, khashma-gînî. વિ૦ ક્રોધાયમાન, ગુસ્સાવાળું. ના૦ એક ગુનાહનું નામ છે. Adj. Wrathful, angry. Subs. Name of a crime.

[illegible] ખશમ-ગની, khashma-ganî. See [illegible] khashma-gînî.

[illegible] ખશ્મ-કોશ, khashma-kôsh. ના૦ ગોસ્સાને વશ કરનાર. Subs. One who subdues his passion.

[illegible] ખશ્મગીન, khashmagin. See [illegible] khashmaganî.

[illegible] ખશ્મદાર, khashmadâr. વિ૦ ગોસ્સાવાળું, જોસ્સાવાળું, તુંદ મીજાજનું. Adj. Angry, furious, fiery. Comp. Per. خشمگر

[illegible] ખશ્મદાર-તર, khashmadâr-tar. વિ૦ વધારે ગોસ્સા—જોસ્સાવાળું. Adj. More angry—furious.

[illegible] અ-જામ્તુનશ્ને, a-jâmtunashnê. ના૦ નહીં પોહોંચવું—પુગવું. Subs. Not reaching.

[illegible] અ-જામતુન-દવાનદ, a-jâmtûn-davânad. ક્રિ૦ દોડાવી—ઘસડી નહીં લઈ જાએ. V. May not make to run, may not drag.

અકાર, અગાર, akâr, agâr. વિ૦ બેકાર, નકામું ; 'અકાર' નો બગડેલો આકાર. Adj. Out of service, unemployed ; useless. Corrupt form of akâr.

અગાર, એહર, હીખ્ર, હેહર, agâr, êhar, híkhra, hêhar. ના૦ પક્ષીનો છેડ, હેર નસો, નજીસાત. Subs. Matter excreted and ejected by a bird ; dry impurity ; filth.

અજાર, ajâr. ના૦ તાજગી, લીલોતરી ; ઉંચી નીચી જમીન. વિ૦ સાથે એકઠું થએલું, મલીગએલું. Subs. Freshness, verdure ; rugged ground. Adj. Assembled together ; mixed. Comp. Per. اجار

અ-દાર, a-dâr. વિ૦ ઝાડ વગરનું. Adj. Destitute of trees. Contrast Av.

અબાર, abâr. ના૦ વાદલ ; જથો, ઢગ ; વખાર. Subs. A cloud ; a mass, a collection, heap ; a godown.

અયાર, ayâr. ના૦ દોસ્ત, સોબતી, સ્નેહી, ભાઈબંધ. Subs. A friend, a comrade, a lover, a brother, a clansman. Per. یار

અશર, ashar. ના૦ ઘણી ખુશી ભોગવવી. Subs. Enjoying a good deal of pleasure.

અશર, ashar. વિ૦ બુરૂં, ખરાબ, બદ. Adj. Bad, evil, wicked. Comp. Ar. اشر

અશલ, ashal. ના૦ ટુંકું કરવું. ક્રિ૦ અ૦ ઈત્યાદિ, વગેરે. Subs. Abridging. Adv. *Et cætera*, so forth—on.

અશેર, ashêr. ના૦ ઘણી ખુશીભોગવનાર. Subs. One who enjoys a good deal of pleasure.

અશો, ashô. See [illegible] ashô.

આદાર, âdâr. ના૦ લાકડું. Subs. Wood; timber.

આદાર, âdâr. વિ૦ હમેલદાર. Adj. Pregnant.

આબાર, âbâr. ના૦ તાવેલું સીસું. Subs. Molten lead. Comp. Per. ابار

આહેર, âhêr. ક્રિ૦ અ૦ પછી; પછવાડે. Adv. Afterwards, subsequently; backward, behind.

ખયર, khayar. વિ૦ બહાદુર, હીમતવાન, દલેર. Adj. Brave, bold, intrepid.

ખયાર, khayâr. ના૦ કાકડી. Subs. Cucumber. Per. خيار

દો-બાર, dô-bâr. ક્રિ૦ અ૦ બે વખત—વાર. Adv. Twice. Per. دوبار

હયાર, hayâr. ના૦ ખોદાના નામો મધેનું એક નામ છે. Subs. One of the names of God.

હીખર, hikhar. ના૦ ત્યાગ, છોડી—તજી દેવું તે. Subs. Leaving, abandoning, giving up.

અગારોમન્દ, હેરોમન્દ, agârômand, hêrômand. વિ૦ હગાર—છેડવાલું; ખરડાએલું. Adj. Full of excrement—dung; dirtied.

હયારોમન્દ, hayârômand. See [illegible] hayârômand.

અગારોમ્નન્દ, એહેરોમ્નન્દ, agârômnand, êhê-rômnand. See agârômand.

આગાર્હેદ, âgârhêd. ક્રિ૦ છેરે; હગેછે. V. May evacuate; discharges excrement (pres. 3rd sing.).

એહેર્હેદ, êhêrhêd. See âgârhêd.

અયારે, ayârê. ના૦ એક મિત્ર—દોસ્ત. Subs. One friend; one comrade.

અદારી, adârî. ના૦ કોઈબી ખરાબ વસ્તુ. Subs. Any bad thing.

અબાલશ, abâlash. ના૦ એબલીશ; ઠગારો; એક બુરા માણસનું નામ છે. Subs. The devil; the deceiver; name of a wicked—bad man.

અ-યારી, a-yârî. ના૦ મદદ વગરની હાલત. Subs. Want of assistance—aid.

અયારી, હયારી, ayârî, hayârî. ના૦ મદદ, સહાયતા. Subs. Assistance, help.

અયારેહ, હયારેહ, ayârêh, hayârêh. ના૦ યારી—મદદ—સહાયતા આપનાર. Subs. A helper, one who comes to the aid of.

અશરીઆ, અદારી, asharîâ, adârî. સંખ્યા૦ વિ૦ દશ; ૧૦. Numer. adj. Ten, 10.

અ-દારશ્ની, a-dârashnî. વિ૦ વગર આધારે; અતરંગ, છુટું. Adj. Having no support; unconnected, separate.

અ—દારશ્ને, a-dârashnê. વિ૦ સ્તંભ—ટેકા વગરનું,

નિરાધાર. ના૦ નહીં ટેકાવવું. Adj. Without a pillar —prop; supportless. Subs. Not propping up.

[Avestan] અ-બારશ્ને, a-bârashnê. ના૦ નહીં વરસવું—છંટકાવ કરવો. Subs. Not raining—sprinkling.

[Avestan] અ-બાલશ્ને, a-bâlashnê. વિ૦ તકીઆ—ગાદી—ચાદર વગરનું. Adj. Having no pillow—cushion—sheet (of cloth). Contrast Av. [Avestan] Sans. बर्हिस. Per. بالش

[Avestan] અ-દારશ્ની, a-dârashnî. ના૦ નહીં રાખવું. Subs. Not keeping.

[Avestan] આદારશ્ની, âdârashnî. ના૦ રાખવું, ધરાવવું, કબજે કરવું. Subs. Keeping, having, possessing.

[Avestan] અગારી, agârî. See [Avestan] agârômand.

[Avestan] અબાલેશ, abâlêsh. See [Avestan] abâlash.

[Avestan] અશ્રીગાન, ashrîgân. ના૦ નાપાક માણસો. Subs. plu. Impure persons.

[Avestan] હેખ્રગીરા, hêkhragîrâ. ના૦ હેર નસો. Subs. Dry impurities (as hair, nails, &c.).

[Avestan] અદારીન, adârin. See [Avestan] adârî.

[Avestan] અદારીન, adârîn. See [Avestan] adârî.

[Avestan] અ-દારીન, adârin. વિ૦ લાકડાનું નહીં. Adj. Not made of wood, not consisting of wood.

[Avestan] આદારીન, âdârîn. ના૦ લાકડાનું વાસણ. Subs. A wooden vessel.

આગારીનીદાર, âgârînîdâr. નાο છેડનાર પક્ષી. Subs. A bird that excretes and ejects matter.

એહેરીનીદાર, êhêrînîdâr. વિο નસો રાખનાર. Adj. Keeping—possessing dead matter.

અશ્રીજીદે, ashrîjîdê. ભૂο કૃο ઢોલાયલું, નખાયલું. Past partic. Spilled, been thrown.

અગારેદ, agârêd. નાο બદન, શરીર. Subs. The body.

અ-શરીતુનતન, a-sharîtunatan. ક્રિο નહીં ખોલવું—ઉઘાડવું—ખોલ્લું કરવું. V. Not to open—uncover ; not to lay open.

અયારવન્દી, ayârvandî. નાο મિત્રાચારી, દોસ્તી. Subs. Friendship, intimacy.

અહીર-વાનદી, ahîr-vânadî. નાο હેર નસો—નજીસાત દુર કરવી. Subs. Removing dry impurities—filthiness.

અહેરવન્દી, ahêrvandî. વિο નસા—નજીસાત ભરેલું. Adj. Full of dead matter, filthy, foul.

અશ્રવાનીહા, આશરવાનીહા, ashravânîhâ, âsharvânîhâ. અથોરનાનની રીતે, અથોરનાન તરીકે. Adv. In a priestly manner ; *Athornân*-like.

એહેરવાની, êhêrvânî. See êhêrînîdâr.

અ-દારવન્દી, a-dârvandî. નાο ગુનેહગારી વગરની હાલત. Subs. Freedom from sin and guilt.

60

અ-દારવ-દ, a-dârvand. વિ૰ દરવંદ—બુતપરસ્ત નહીં તે; દીનદાર, ધર્મ ઉપર એતેકાદ રાખનાર. Adj. Not ungodly—wicked, not impious; not worshipping idols; religious; devoted to the practice of religion.

હેખ્ર-નસા, hêkhra-nasâ. See agâr, êhar.

અહીર-વદ-તર, ahîr-vad-tar. ના૰ વધારે નુકસાનકારક હેર નસો (ઈયાને સુક્કો નસો). Subs. More injurious dry impurities (as hair, nails).

અ-દારવ-દ, a-dârvand. See a-dârvand.

અ-દારવ-દી, અ-દરવ-દી, a-dârvandî, a-darvandî See adârvandî.

અહેરવ-દી, આગારવ-દી, ahêrvandî, âgârvandî. See ahêrvandî.

આયારવ-દી, âyârvandî. See ayâr-vandî.

ખયર-વ-દી, khayar-vandî. વિ૰ બાહાદુર, હીમત ભરેલું. Adj. Bold, daring, courageous.

અદારૂન, આદારૂન, adârun, âdârun. ના૰ ખરાબ વસ્તુ; રાસ્તીના રસ્તાથી ફરીજવું; આડે મારગે જવું. Subs. A bad thing; swerving from the path of rectitude—righteousness; deviating.

અ-દારૂ, a-dâru. વિ૰ દવા—દારૂ વગરનું, ઈલાજ—ઉપાય વગરનું. Adj. Having no medicine; remediless. Contrast Per. دارو

[illegible] અ-યારે, a-yârê. વિ૦ ચુડા—બાંગડી વગરનું, નાકૌવત. Adj. Having no bracelet—bangle; without physical strength—power. Contrast Per. یاره

[illegible] અયારે, ayârê. ના૦ હીસાબનું દફતર, હાથમાં પેહેરવાના ચુડા—ચીતલ. Subs. An account-book; a bangle, a bracelet.

[illegible] અ-યારક, a-yârak. વિ૦ નરમ ચામડીનું નહીં. Adj. Not having a soft skin.

[illegible] અ-શરક, a-sharak. વિ૦ સંગત—સોબત વગરનું. Adj. Having no society—company. Contrast Per. شرک

[illegible] અ-શર્ક, a-shark. વિ૦ કપડાં—લુગડાં વગરનું, નાગું. Adj. Having no clothes on; naked.

[illegible] આગારે, âgârê. See [illegible] agâr, êhar.

[illegible] અ-શર્કા, a-sharkâ. વિ૦ ઝેહેરી નહીં. Adj. Not poisonous.

[illegible] અયારેગીર, ayârêgîr. ના૦ હીસાબ લખનાર, મેહેતો. Subs. An accountant; a book-keeper.

[illegible] અશ-રજ, ash-raz. સંખ્યા૦ વિ૦ પાંચશો, ૫૦૦). Numer. adj. Five hundred, 500.

[illegible] અયારતીનેદ, ayârtînêd. ક્રિ૦ ગાલેબ આવેછે, સરસ થાયછે. V. Prevails over, surpasses.

[illegible] અગાર-દીનશની, agâr-dînashnî. ના૦ હધાર કરવો; ખરડી નાખવું. Subs. Excreting; bedaubing.

અયારતેદ, ayârtêd. ક્રિ૦ ગાલેબ આવે; ફાવે, સરસ થાય. V. May prevail over; may succeed —surpass.

અશ-રતુ, ash-ratu. ના૦ જે ગુરૂ, જે દીન ધર્મનો દસ્તુર—ઉપાધ્યો. Subs. The religious teacher who; the Dastur or the spiritual preceptor who (lit.).

અયારદે, ayârdê. ના૦ જંદ અવસ્તાની શરેહ. Subs. A commentary on the *Zend Avesta*. Comp. Per. ایارده

અશરફી, ashrafi. ના૦ એક સીક્કાનું નામ છે. Subs. Name of a coin. Comp. Per. اشرفي

અગી, agî. ના૦ બદી, ખરાબી. Subs. Wickedness, vice, badness. Comp. Av. , Sans. अघ.

અગે, agê. ક્રિ૦ અ૦ જ્યારે, જે વખતે. Adv. When, at the time that.

અદદ, adad. ના૦ આંક, સંખ્યા. Subs. A number, a figure.

અબદ, abad. ના૦ એક દેવનું નામ છે કે જેને "સામ નરીમાને" માર્યો હતો. Subs. The name of a Dêv whom *Sâm Narimân* killed.

અબદ, abad. ક્રિ૦ અ૦ અબેદાન, હમેશે. Adv. For ever, eternally, always.

અબે, abê. શબ્દ૦ અ૦ વગર, સિવાય, વતરોંગે, જેમકે:—

abêanjâm. Prep. Except, without, exclusive of:— as abêanjâm.

અબે, abê. વિ૦ હીસાબ—ગણત્રી—છેડા વગરનું. Adj. Countless, innumerable, endless.

અસ, as. ના૦ ઘંટી. Subs. A mill. Per. آس

આઈએ, âîê. ના૦ હરણ. Subs. A deer, an antelope.

આઈએ, âîê See âîê.

આએ, અએ, âê, aê. દર્શ૦ સર્વ૦ આએ. વિ૦ ઘણું; સેતાબ, ઉતાવળું. Demons. pron. This. Adj. Much; speedy, hasty—as âêrak = this thine (lit.).

આબી, âbî. ના૦ સફરજન નામનો મેવો. વિ૦ પાણી જેવું, ભીનું. Subs. A quince. Adj. Watery, moist. Per. آبي

આસ, âs. ના૦ શરાબ, દારૂ; કાંજી; એક જાનવરનું નામ છે; દવા. Subs. Wine, liquor; rice, gruel; name of an animal; medicine.

ખસ, khas. ના૦ ખુશી, ખુશહાલી. Subs. Delight, a happy state.

ખીગ, khîg. ના૦ છાગલ. Subs. A leathern bottle or bag for holding water.

ખોએ, khôê. ના૦ ખસલત, ખવાસ. Subs. Nature; habit that has become natural.

ર-ર-ર-દ, ra-ra-ra-da. સંખ્યા૦ વિ૦ સીત્તેર, ૭૦. Numer. adj. Seventy, 70.

સે-એ, sê-ê. સંખ્યા૦ વિ૦ ચાર, ૪. Numer. adj. Four, 4.

હીબ, hîb. ના૦ આકેબત—સેવટનું કામ; ધાસ્તી. Subs. Final work—business; fear. Comp. Per. هيب

અઈશ, aish. ના૦ સીનો, છાતી. Subs. The breast or chest.

અએશ, aêsh. ના૦ બગલ, કાખ. સર્વ૦ જે કાંઈ, જે કોઈ. Subs. The armpit. Pron. Whatever, whoever.

એશ, અએશ, êsh, aêsh. ના૦ આંખ; ફરજંદ. Subs. The eye; an issue, offspring.

અજશ, ajash. ક્રિ૦ અ૦ તેથી, તેને લીધે. Adv. Consequently.

અએશ, અદશ, aêsh, adash. સર્વ૦ કોઈ; એક જણ. Pron. Any one, some one; a person.

અશ, એશ, ash, êsh. સર્વ૦ તે, જે. Pron. He, who.

અસા, asâ. ના૦ સાયો—છાંયડો કરવો, છતર કરવું. Subs. Shading, covering with a canopy.

અસ્યા, આસ્યા, asyâ, âsyâ. Vand. VIII. ના૦ સીનો, છાતી. Subs. The breast or chest.

આદશ, અદોશ, આચેશ, âdash, adôsh, âchêsh. ના૦ કોઈ શખ્સ; દાનેશમંદો. Subs. Any one, some one, an individual; learned persons.

આબી, âbî. See âbî.

આસા, âsâ. ના० રોણક, શીંગાર, શોભા; બેહેસ્ત, સ્વર્ગ; આશાએશ; રીતભાત; કાનુન. Subs. Elegance, grace, beauty, ornament; heaven, paradise; ease, rest; manners, ways; rule.

આસીઆ, âsiâ. ના० શરાબ, દારૂ. Subs. Vinous or spirituous liquor.

આસે, âsê. ના० અછોડો, લગામ. Subs. The reins or guiding strings of a bullock; a bridle.

એદશ, êdash. ના० ઝુંસરી. Subs. A yoke.

ઓદશ, ખોદશ. ôdash, khôdash. ના० સ્રી—ઓરતજાતનો છુપો ભાગ—શરમગાહ. Subs. *Pudendum mulieris.*

હસા, hasâ. વિ० બેશુમાર, હદ વગરનું. Adj. Countless, unlimited.

હઈશ, haish. ના० કેતાન વણવાનું હથિઆર; જમીન ખેડવાનું હથિઆર; હોલ ખેડનાર ઢોરની એક જોડી; કાંઈ ચીજ. Subs. An apparatus or machine for weaving canvas; an agricultural implement; a team of ploughing cattle; anything.

હેશ, hêsh. See ajash.

આસાખત, âsâkht. ક્રિ. બનાવ્યું, કીધું. V. Performed, made.

અદીઆ-અદારી, adiâ-adârî. સંખ્યા० વિ० અગિઆર, ૧૧. Numer. adj. Eleven, 11.

આસાએદ, âsâêd. ક્રિ૦ વિસામો—આશાએશ પામે. V. May take rest—breath; may repose.

અદશાન, adashân. ના૦ લોકો; આદમીઓ. Subs. People, individuals.

અદશાન-શ, adashâna-sh. ના૦ જે—તે લોકો. Subs. The people who; those people.

અઈશાન, એશાન, aîshân, êshân. સર્વ૦ તેઓ, જેઓ. Pron. They, who (plu.).

અએશાન, અદશાન, aêshân, adashân. See adashân.

અ-સખુન, a-sakhûn. ના૦ See a-sakhûn. Av.

આસાન, âsân. વિ૦ આસાન, સેહેલ. Adj. Easy, convenient, simple.

દો-ગેહાન, dô-gêhân. ના૦ બન્ને જેહાંન. Subs. Both worlds.

અદશાન-ચ, adashâna-cha. સર્વ૦ વલી તેઓ; બીજાઓબી; બીજા લોકોને. Pron. Even they; others also; to other people.

આબશખુર, âbashkhur. ના૦ પાણીની ટાંકી—તલાવ, નસીબ, ભાયગ, એક જગાએ મુકામ કરવો. Subs. A cistern or reservoir of water; fortune, luck; residence in a place. Per. آبشخور

અ-સાઈએ, a-sâîê. વિ૦ છાયા વગરનું; આધાર—

ટેકાવ વગરનું. Adj. Unshaded, unsheltered, unprotected. Per. سایر

આસીઆવ, âsiâv. નાo ઘંટી ; ચક્કી. Subs. A mill ; a hand-mill.

અ-સાખ્તાર, a-sâkhtâr. નાo નહીં બજાવનાર ; નહીં તૈયાર કરનાર. Subs. One who does not perform—prepare.

અ-સાખ્તારી, a-sâkhtârî. નાo નહીં કરવું—બજાવવું—તૈયાર કરવું. Subs. Not doing—performing—preparing.

અ-સાખ્તે, a-sâkhtê. ભૂo કૃo નહીં કીધેલું—બજાવેલું—તૈયાર કીધેલું. Past partic. Not done—performed—prepared.

અ-સાખતન, a-sâkhtan. ક્રિo નહીં બનાવવું—તઈઆર કરવું—રચવું ; આકાર ન બનાવવો ; કારોબાર ન કરવો ; હકુમત ન ચલાવવી. V. Not to perform—make, not to prepare, not to arrange—shape ; not to manage—sway. Contrast Per. ساختن

અ-સાખ્તે, a-sâkhtê. See a-sâkhtê.

અ-સાહમગુન, a-sâhamgûn. વિo ભય—દેહેશત—બીહીક—ધાસ્તી વગરનું. Adj. Not formidable, fearless, free from dread—fear. Per. سهمگین

અગીઆબ, agîâb. નાo ગાલ. Subs. A cheek.

અ-દકીઆ, a-dakîâ. વિo નાપાક, અપવિત્ર. Adj. Impure, unholy. Contrast Pehl.

[illegible] અદશે, adashê. સર્વ૦ કોઈએક, એક શખ્સ. Pron. Some one; an individual.

[illegible] અદશ-એ, adash-ê. See [illegible] adashê.

[illegible] અદશીહા, adashihâ. સર્વ૦ બીજાઓ, લોકો. Pron. Others, people.

[illegible] અ-સાએહા, a-sâêha. વિ૦ છાયા વગર. Adj. Having no shade—shelter.

[illegible] આસાએહ, âsâêh. ના૦ આસાએશ ભોગવવી. Subs. Enjoying rest—repose.

[illegible] આસાહીદન, âsâhîdan. ક્રિ૦ ખુશી થવું; આસુદે—ફરબે થવું. V. To be pleased; to unbend one's self; to be fat—plump.

[illegible] અદશાંન, adashân. સર્વ૦ બીજાઓ, લોકો. Pron. Others, people.

[illegible] અ-દેહેશને, a-dêhêshnê. વિ૦ પેદાએશ વગર. Adj. Having no creation.

[illegible] અ-સહશને, a-sahashne. ના૦ નહીં ચાહાવું—ઈચ્છવું. Subs. Not loving—wishing.

[illegible] આસાએશ્ને, âsâêshnê. ના૦ આસાએશ પામવી. Subs. Taking one's ease, gathering breath.

[illegible] આસાએશે, âsâêshê. ના૦ આસાએશ, નીરાંત, Subs. Repose, rest.

[illegible] આસાઈનદ, âsâînad. ક્રિ૦ આસાએશ, આસાએશ લેછે, રાહત પામેછે. V. Takes rest; enjoys happiness (pres.).

અસાસે, asâsê. ના૦ ઘરસામાન; દોલત. Subs. Household furniture; wealth. Comp. Ar. اثار, اثاث

અ-સાસતાર, a-sâstâr. ના૦ જુલમ નહીં ગુજારનાર, સેતમગાર નહીં તે, કૃપા દયા કરનાર, દાદ આપનાર. Subs. One who does not exercise tyranny—unlawful authority, one who does not harass others with unreasonable severity, a compassionate—merciful man. Contrast Av. = Sans. शास्त्र.

અ-સેહસ્તન, a-sêhastan. ક્રિ૦ નહીં ચાહવું—ઈચ્છવું; નહીં બીહીવું—ધાસ્તી ખાવી; વેહેમ નહીં કરવો. V. Not to like—wish; not to be afraid, not to dread; not to be doubtful.

ખેશીનીદારી, khêshînîdârî. ના૦ સગું, ખેશ. Subs. A relative, a kinsman.

આસાઈનીદન, âsâinidan. ક્રિ૦ આસાએશ કરવી—પામવી, નીરાંત લેવી. V. To take rest—breath, to repose.

અએ-દાબુનદ, aê-dâbunad. ક્રિ૦ તે મુકે—આપે. V. He or she may put—give.

અ-સાઈએ, a-sâiê. See , a-sâîê.

અસાએહ, અસાએ, asâêh, asâê. ના૦ માખ; જાંગ; છાયડો. Subs. A fly; the thigh; shade.

અ-શાઈએ, a-sâiê. See a-sâîê.

અદશી-ચ, adashî-cha. સર્વ૦ કોઈ એકભી, કોઈ પણ. Pron. Even one person—any one.

અ-ગશેદ, a-gashêd. ક્રિ૦ નહીં ફરે—ચાલે; મુન કેર નહીં જાય. V. May not walk—go; may not deny—disbelieve.

આસાએદ, âsâêd. ક્રિ૦ આસુદે રેહે; તંદરોસ્ત રેહે. V. May get rest, may remain healthy.

આસાઈદન, âsâidan. ક્રિ૦ ઉંઘવું, આસાએશ લેવી, આરામ પકડવો. V. To sleep, to rest, to repose.

અદદાન, adadân. ના૦ અંકો, હીસાબો. Subs. Numbers, accounts.

અદશન, adashna. ના૦ ખાહેશ, મરજી. Subs. Wish, desire.

અબદાન, abadân. ના૦ ખાન્દાન, ઓલાદ, વંશ. વિ૦ સજાવાર, લાયક. Subs. Family, parentage, lineage. Adj. Worthy, fit.

આસાન, âsân. વિ૦ શાંત, ચુપ, સેહેલ; સેતાબ, સગવડ ભરેલું, દેલાશા ભરેલું, ખુશ, સુખી, સભ્ય, કૃપાળુ, દયાવંત, મેહેરબાન. Adj. Quiet, calm, easy; hasty; convenient, consoling, pleasant, happy; modest; compassionate, merciful, kind. Per. آسان

સે-દાંગ, sê-dâng ના૦ ત્રણ દાંગ; "દાંગ" એટલે એક "દરામ" નો છઠો ભાગ; વલી કેટલાકો દરમનો ચોથો ભાગબી લખેછે. Subs. Three *dângs*; a *dâng* = $\frac{1}{6}$ part (and according to others $\frac{1}{4}$ part) of a dram. Comp. Per. سه دانگ

અઈશ્ની, aîshnî. ના૦ ઉડવું; નુર; પરંડાનો માળો. Subs. Flying; light; a bird's nest.

આસાની, âsânî. ના૦ સહેલાઇ; મુશકેલીથી વેગળું, ફરાગતી, સુખાકારી, ખુશી, સુખ, શાંતી. વિ૦ આશાનીવાળું,

ખુશહાલી ભરેલું, પસંદ પડતું, આસાએશ ભરેલું. Subs. Facility, ease; healthy state; happiness, calmness; freedom from difficulty. Adj. Easy, delightful, pleasing. Per. آسانی

આસાનેશ, âsânêsh. ના० 'શેહરેવર' અમસાંસ્પંદની સાંભે થનાર દેવનું નામ. Subs. The name of the evil spirit who opposes *Shaharêvar Amshâspand.* Comp. Pâz.

આસાનીહા-તર, âsânihâ-tar. વિ० વધારે સેહેલું —સુતરૂં. Adj. More easy—simple.

આસાનીહીદન, âsânîhîdan. ક્રિ० આસાની— આસાએશવાલું થવું. V. To be at rest—ease.

આસાનશ્ની, âsânashnî. ના० See âsânî.

આસાનશ્ને, âsânashnê. ના० See âsânî.

અ-ગશ્નીજે, a-gashnizê. વિ० નહીં ઉગતું. Adj. Not growing.

આસાનીદન, âsânidan. ક્રિ० આસાએશ લેવી, સુખ ભોગવવું. V. To take rest; to enjoy happiness.

ખસાનીદન, હસાનીદન, khasânidan, hasânidan. ક્રિ० રેડવું, નામવું. V. To pour; to pour upon.

આસાનગરી, âsângarî. ના० સેહેલાઈ, સુખ. Subs. Facility, ease, happiness.

આસાન-ગરીએ. âsân-gariê. વિ० શાંતીવાળું, સુખી. Adj. Quiet, happy.

અએ-જાન, aê-jân. ના० એક આત્મા; એક માણસ. Subs. One soul; one living being; one person.

અએશુન, aêshun. એઓ, તેઓ. These, they.

અદ્શુન, adshûn. સર્વ૦ બીજાઓ, લોકો. Pro. Others; people.

અબદાન, abadân. See abadân.

અ-સખુન, a-sakhun. નાં૦ ખરાબ સખુન, નાલાયક વાત. વિ૦ વાચા વગરનું, મુગું. Subs. A bad word, an unworthy story—discourse. Adj. Without speech; dumb. Comp. Per. بي سخن

આઈશ્ને, આએશ્ને, આએશે. âishnê, âêshnêd âêshê નાં૦ જાસુસ; છુપો કાસદ; આવવું, આવનાર. Subs. A spy; a secret emissary; coming; one who comes.

આસાન, âsân. See âsân.

આશીન, asin નાં૦ લોઢું. Subs. Iron.

ખેજાન, khêjân. નાં૦ પાનખર રૂતુ. Subs. The autumn. Per. خزان

આસાની, âsânî. See âsânî.

આસાની, âsânî. See âsânî.

આશાન-તુમ, âsântum. વિ૦ અતીશય આશાન; સર્વથી ખુશનુમા. Adj. Most easy; most pleasant. Comp. Per. آسان ترين

આએશને, âêshnê. નાં૦ આવનાર, આવવું; જાશુશ. Subs. One who comes; coming; a spy.

અબેઅ-જામ, abêanjâm. નાં૦ અહુરમજ્દની વગર છેડાની પાદશાહી—હકુમત, ખોદાતાલાના નામો મધેનું એક નામ છે. Subs. The infinite reign of *Ahura-mazda*; one of the names of the Supreme God.

[Avestan] અબે-અનજામ, abê-anjâm. See [Avestan] abê-anjâm.

[Avestan] આસાન-તુમ, âsân-tum વિ૦ Adj. See [Avestan] âsân-tum.

[Avestan] એશુમ, êshûm. ક્રિ૦ હું ધોઉં. V. I may wash.

[Avestan] આસ-ઓમંદ, âs-omand. વિ૦ શરાબથી ભરપુર. Adj. With wines or liquor.

[Avestan] અઈશક, aishak. ના૦ પ્યાર, પ્રીતિ. Subs. Love, affection.

[Avestan] અઈશે, aishê. ના૦ જાસુસ; વેરાન—ઉજડ જગ્યા, વગડો. Subs. A spy ; waste land ; a desert.

[Avestan] આદશે, âdashê. સર્વ૦ કોઈ, કોઈએક. Pron. Some one, any one.

[Avestan] એશે, êshê. વિ૦ ખમનાર, સોસનાર, સંતોષી, ધીરજવંત. Adj. Enduring, tolerant; contented, patient.

[Avestan] સસક, sasak. સંખ્યા. વિ૦ નેવું, ૯૦. Numer. adj. Ninety, 90.

[Avestan] અશગહનીનગી, ashgahaningî. ના૦ આળસાઈ. Subs. Laziness, sloth.

[Avestan] ખેશકારી, khêshkârî. ના૦ કારોબાર, કાર, કશબ, કામધંધો. Subs. Management, transaction, business, trade, occupation.

[Avestan] અદશ-ચ, adasha-cha. સર્વ૦ કોઈ પણ, જેબી કાંઈ, વળી કોઈબી. Pron. Even some one, whosoever, any one even, anybody.

[Avestan] અદશ-ચ-અદશ, adasha-cha-adash. સર્વ૦ કોઈબી શખ્સ. Pron. Any person.

અદશ-ચ, adasha-cha. See adasha.

અ-સાઝાકાન, a-sâzâkân. ના૦ નહીં ગોઠવનારા —બનાવનારા—તૈયાર કરનારા. Subs. Those that do not arrange—perform—prepare.

અ-સાઝી, a-sâzî. વિ૦ રચના—ગોઠવણ વગરનું. Adj. Having no order—arrangement.

અ-શાઝશની, a-sâzashnî. ના૦ નહીં બનાવવું—તૈયાર કરવું; બેસતું નહીં કરવું. Subs. Not making—preparing; not adapting.

અ-સાજશ્ને, a-sâjashnê. See a-sâzî.

અ-સાઝે, a-sâzê. ના૦ તૈયારી વગરનું; રાગ વગરનું. Subs. Unpreparedness; want of harmony—concord. Contrast Per. ساز

અ-સાઝગાન, a-sâzagân. ના૦ નાલાએક માણસો. Subs. Unworthy persons.

અ-સાઝગી, a-sâzagî. ના૦ મીલનસારી નહીં; નરમાસ—નમ્રતાઈ વિનાનું. Subs. Unsociableness; want of meekness—mildness.

અ-સાઝે, a-sâzê. See a-sâzê.

અ-ગશ્ત, a-gasht. વિ૦ ફરવા વગર; વિસામા—ગમત વગર. Adj. Without walking; having no recreation—amusement. Contrast Per. گشت

અ-યશ્ત, a-yasht. ભૂ૦ કૃ૦ નહીં ઈજેલું—વખાણેલું. Past partic. Uninvoked; not praised. Contrast Av.

અ-સખ્ત, a-sakht. વિ૦ સખત—ભારી—કઠણ નહીં; નરમ, સેહેલું, દુરબલ, નબળું, અસ્થીર, ઢચુપચુ. Adj. Not

hard, soft, not heavy, easy, infirm, feeble, weak, unsteady, indeterminable, wavering. Contrast Per. سخت

એદાદ, êdâd. વિ૦ એકલો, વગર સાથીએ. Adj. Solitary, single, alone.

ખેશ્ત, khêsht. ના૦ ઈંટ, ઈંટરડી. Subs. A brick. Comp. Peh.

અ-યશ્તાર, a-yashtâr. ના૦ આરાધના—બંદગી નહીં કરનાર. Subs. One who does not invoke—pray.

અ-યશતારી, a-yashtârî. ના૦ નહીં પુંજવું, યજશની નહીં કરવી. Subs. Not invoking, not offering prayers to.

અ-સખ્તી, a-sakhtî. ના૦ મુશ્કેલીઅત—સખતપણું નહીં તે; નરમાસ, સેહેલાઈ, દુરબલતા, નબલાઈ, આનાકાની. Subs. Want of hardness—difficulty; softness, infirmity, weakness, indetermination. Contrast Per. سختي

આબેશ્ત-ગાસ, âbêsht-gâs. ના૦ હલાએદી—જુદી—એકાંત જગ્યા; Subs. A separate—detached place, a solitary spot.

અબશ્તન, abashtan. ક્રિ૦ ઢાંકેવું—છુપું રાખવું, સંતાડવું. V. To conceal, to keep secret, to hide. Per. ابشتن

અ-યશતન, a-yashtan. ક્રિ૦ નહીં ઈજવું—આરાધના કરવી. V. Not to invoke—offer prayers to. Contrast Sans. यज्, Per. يشتن

આબશ્તન, âbashtan. ના૦ ઉંચી—નામીચી જગ્યા. Subs. An elevated place; a first-rate spot.

અ-શાતુનીનેદ, a-sâtunînêd. ક્રિ૦ નહીં ચલાવે—ફેરવે. V. May not make to proceed or go; may not set in motion.

હેશ્તન, hêshtan. ક્રિ૦ છોડવું, મુકી દેવું. V. To leave off, to forsake. Per. هشتن

અ-શાતુનાન, a-sâtûnân. વિ૦ નહીં ચાલતું—દોડતું—વેહેતું, સ્થીર. Adj. Not walking, not running, not flowing, steady.

અ-યશ્તની, a-yashtanî. વિ૦ યજશ્ને—વખાણ નહીં કરવા લાયકનું. Adj. Not fit for invocation—praise.

અ-સાતુનતન, a-sâtûnatan. ક્રિ૦ નહીં ચાલવું—જવું, આગલ નહીં વધવું, પેટે નહીં ચાલવું, નહીં ખીશવું—વેહેવું; સ્થીર—ઉભું રેહેવું. V. Not to walk—proceed, not to go—creep, not to move—flow; to remain steady.

આયશતને, âyashtanê. વિ૦ ખુશામતવાલો; મીઠી જબાનનો, ફરેબ દેનારો. Adj. Flattering; having a sweet tongue, beguiling.

અ-યશ્તે-મનશ્ની, a-yashtê-manashnî. વિ૦ યજશ્ને—આરાધના કરવાનો વિચાર નહીં રાખનાર. Adj. Not thinking of offering divine honors.

એ-ગશતે, a-gashtê. વિ૦ નહીં ફરેલું, નહીં બદલાએલું—ફેરવાએલું. Adj. Unturned, unchanged, unaltered.

𐬀𐬌𐬌𐬀𐬱𐬙𐬀𐬐𐬆𐬭𐬆𐬛 અ-યશત-કરદ, a-yashta-kard. ના૦ યજશને નહીં કીધેલું, ખુબ નહીં કીધેલું. "ખુબ" એટલે પવિત્રાઈના અમલમાં આવવું; "ખુબ" એ એક બંદગીનું નામ છે. ખુબની બંદગી બે જાતની થાએછે. એને અમલને નામે પણ ઓલખવામાં આવેછે. એક મ્હોટો અમલ અને એક નાહાનો અમલ. મ્હોટી ખુબનાં અમલને "મીનોનાવર" ને નામે ઓલખવામાં આવેછે. અને નાહાની ખુબના અમલને "પાંચતાએ" ની ખુબને નામે ઓલખવામાં આવેછે. "મીનોનાવર" ની ખુબ કોઈબી ફરેશતાની કે અશો ફરોહરોની નઈઅતે "યજશને" ની બંદગી કરવાની આગમજ કરવામાં આવેછે. જો તે ખુબવાલા ધણી ઉપર દશતાનવાલી ઓરતની નજર નહીં પડી હોએ, તથા કોઈ જુદદીન વાલાનો છેડો નહીં લાગીઓ હોએ, તથા આખું આંગ નહીં ધોવામાં આવ્યું હોએ અને જે કાંઈ ખાએ પીએ તે "પાંચતાએ" ની ખુબ કરીનેજ ખાએ પીએ તો, તે; "મીનોનાવર" ની ખુબનો અમલ આખા ત્રણ દિવસ સુધી રેહેછે. અને "પાંચતાએ" ની ખુબ તે, ફરેશતાઓની કે અશો ફરોહરોની નઇઅતે "દરૂન" ની બંદગી કરવાની આગમજ કરવામાં આવેછે. એનો અમલ જ્યાંસુધી "દરૂન" ઈજવાની બંદગીઓ થાએછે ત્યાં સુધીનોજ રેહેછે. જો "મીનોનાવર" ની ખુબ કીધેલી તઈઆર હોએ તો તેથીબી "દરૂન" ઈજાઈ શકાએ છે. ત્યારે "પાંચતાએ" ની ખુબની કાંઈ જરૂર પડતી નથી. Subs. *A-yashta-kard* literally means an *Izashné* that is not recited or made *khoob*. *Khoob* is the state of an officiating priest arriving at a higher degree of purification by the recital of the *Izashné* with due ceremonies. *Khoob* is also the name of a prayer, otherwise known by the name of *amal*, and is of two kinds. One is called the higher *amal* or the *mîno-*

35221

nâvar khoob, and the other the lower or the *pânch-tâê* khoob.* The *míno-návar khoob* can be performed in honor of any heavenly angel or *Asho Farohar* before undergoing the *Izashné* ceremony. The efficacy of this prayer lasts for three days, provided the officiating priest is not seen by a woman in her monthly course, or is not touched by the skirt of a garment worn by a man of foreign creed, or has not washed his whole body, or has not taken his meals without the aid of the *pânch-tâê khoob.* The *pânch-tâê khoob* is performed in honor of heavenly angels or *Asho Farohar* before the *darun* ceremony. Its efficacy lasts for a short time, viz., till the *darun* ceremonies are performed. *Darun* ceremonies can be performed with the *mîno-nâvar khoob,* there is then no need of the *pânch-tâê khoob.*

[Avestan] સે-શવ, sê-shav. ના૰ ત્રણ રાત્ર, Subs. Three nights. Comp. Av. [Avestan]

[Avestan] અઈશમ, aisham. ના૰ સુરવાલ, ઈજાર. વિ૰ આગમચેતી કરતું. Subs. Breeches, trowsers. Adj. Predicting. Comp. Per. ایشیم

[Avestan] અએ-ગામ, aê-gâm. ના૰ એક કદમ—પગલું. Subs. One pace—step.

---

* A *táé* is a twig of the *Barsam* tree; now-a-days thin short metal wires are used in its place. The number of these *táés* depends on the nature of the ceremony to be celebrated.

અએ-જામ, aê-jâm. ના૦ એક પીચાલું, એક જામ. Subs. One cup, one goblet.

અએશમ, aêshma. ના૦ ગોસ્સો, રીસ, જોસ્સો, ઝાંજ, રોષ, સંતાપ. Subs. Anger, rage, fury. Comp. Av. , Per. خشم

અગદામ, અયામ. agdâm, âyâm. ના૦ વખત, રૂતુ ; મોસમ. Subs. Time, season ; a recurrent period.

અસહમ, asham. ના૦ વાદલ, અંધારૂં, રાત, દાધ, લોહી. Subs. A cloud; darkness, night; a blot; blood.

અ-સેહમ, a-sêham. વિ૦ ધાસ્તી—ભય વિનાનું. Adj. Free from dread—terror—fear. Contrast Per. سهم

આઈયામ, âiyâm. ના૦ બામદાદ, પરોઢિયું ; રોજ, વખત. Subs. Dawn, daybreak; a day, time.

આઈશ્મ, âishma. ના૦ ચંદ્ર—માહતાબની રોશની, ચાંદરણું. Subs. The light of the moon.

આસામ, âsâm. ના૦ આસાની, ખુશી. Subs. Easiness, delight.

એશમ, êsham. ના૦ કાઠી, લાકડાં. Subs. Fuel.

સે-ગામ, sê-gâm ના૦ ત્રણ કદમ. Subs. Three steps—paces. Comp. Av. ,

હસામ, hasâm. ના૦ પક્ષીનો માળો ; પીંજરૂં. Subs. A bird's nest ; a cage.

હેશમ, hêsham. ના૦ ગુસ્સો, ક્રોધ, ગુસ્સાનો દેવ, સરોશ યઝદની સાંભે થનાર દેવનું નામ. Subs. Anger,

wrath ; the demon of wrath ; the name of the evil spirit who opposes *Sarosh Izad.* Av. [Avestan script], Per. خشم

[Avestan script] અ-સામાન, a-sâmân. વિ૦ બેહદ, સીમા વગરનું; પૈસા વગરનું; હુશીઆરી—અક્કલ—સમજ વગરનું; વગર ધીરજનું; વગર પાયાનું; બેડોલ, પ્રમાણ વગરનું, ઘાતકી. Adj. Boundless, unlimited; moneyless, penniless; wanting sense—understanding; destitute of patience; baseless; deformed, ugly; disproportional. Comp. Per. بي سامان ; contrast سامان

[Avestan script] અ-સામાની, a-sâmânî. વિ૦ માપ—ધીરજ વગરનું; બેહદ. Adj. Measureless; wanting patience; unlimited.

[Avestan script] અ-સામાન, a-sâmân. વિ૦ See [Avestan script] a-sâmân.

[Avestan script] આસામાન, âsâmân. ના૦ આસમાન. Subs. The sky.

[Avestan script] અઈશ્મગાન, aishmagân. ના૦ ગુસ્સે થએલા લોકો. ગોસ્સો રાખનારા. Subs. An indignant people.

[Avestan script] આસા-મીનશ્ને, âsâ-mînashnê. ના૦ સુતરો વિચાર. Subs. An easy idea; corrupt form of [Avestan script] âsân-minashnê.

[Avestan script] હેશમ-ગનશ્ને, hêsham-ganashnê. ના૦ હેશમ—ગુસ્સાના દેવને મારવાનું કામ. Subs. Striking the demon of anger—wrath.

[Avestan script] આસામીદન, âsâmidan. ક્રિ૦ ફેરવવું; હીલવવું; મસલવું. V. To turn, to move round; to shake.

અઈશ્મે, aishmê. ના૦ ગોસ્સો, ક્રોધ, હેશમ દેવ. Subs. Anger; passion; the demon of wrath.

ખેશ્મે-તન, khêshmê-tan. ના૦ ક્રોધાયમાન પુરૂષ. Subs. A passionate man.

અસામે, asâmê. ના૦ "નાવર" નહીં થયલો શખ્સ, 'ઓસ્તો'. Subs. One who has not undergone the *Nâver* ceremony.

સે-ગામે, sê-gâmê. See sê-gâm.

અએ-બાર, aê-bâr. ક્રિ૦ અ૦ એક વખત—વાર. Adv. Once, one time.

અદબાર, adbâr. ના૦ યાર, જેમકે "મતુન-અદબાર." Subs. A friend:—as matûn-adbâr.

અસાર, asâr. વિ૦ નાફરમાન. Adj. Disobedient.

આસાર, âsâr. ના૦ રાહજન, વાટપાડો, લુટારો, આજાબ, દુઃખ, દુઃખ દેનાર, જુલમ ગુજારનાર. વિ૦ બેશુમાર. Subs. A highwayman; a freebooter; affliction; a tormenter; a tyrant. Adj. Innumerable.

આસાર, અસાર, âsâr, asâr. વિ૦ પુષ્કળ, ઘણું; બેશુમાર, બેહદ. Adj. Abundant, much; innumerable, unlimited.

આસાર, âsâr. ના૦ નાફરમાની કરનાર, હુકમ બજાલાવનાર નહીં તે, આગાહી; વાકેફી; નિશાનીઓ, ચિન્હો. Subs. A disobedient—insubordinate person; intelligence; information; acquaintance with; signs, marks.

આસાલ, âsâl. ના૦ મૂલ, જડ, તોખમ, બુનિયાદ. Subs. Root, source, origin, extraction, lineage.

અસારી, asârî. ના૦ ફરમાનબરદારી; અશોઈ, પરહેજગારી; તેલી, તેલ કહાડનાર. Subs. Obedience; purity; righteousness; an oilman.

આસારેશ, âsârêsh. ના૦ અશોઈ, પવિત્રાઈ. Subs. Purity; freedom from ceremonial defilement.

અસાલીઉન, asâliun. ના૦ ખડક ઉપર ઉગતો રોપો. Subs. A plant of the genus Petroselinum; a plant growing among rocks.

અદશ-રવાન, adash-ravân. ના૦ કોઈ શખ્સનુ રવાંન. Subs. The soul of a person.

અ-સારવાન, a-sârvân. વિ૦ સરદાર વગરનું; મ્હોટાઈ નહીં ભોગવતું. Adj. Not headed by a chief; not enjoying superiority.

આસારે, આસારહ, âsârê, âsârah. ના૦ હીસાબ, સુમાર, ગણત્રી. Subs. An account, reckoning, calculation.

દો-સાલે, dô-sâlê. વિ૦ બે વરશનું. Adj. Of two years, two years old. Comp. دو سال

અએ, aê. ઉભયા૦ અ૦ અએ! અરે! ઓ! Oh! Ah! Alas! Comp. Pehl. , Av.

અદસ, adas. See અદશ. adash.

અબે, abê. શબ્દ૦ શિવાય, વગેરે, વતરોગે. Prep. Except, without, exclusive of. Comp. Per. اِبي (from بي a privative particle meaning without.)

અ-યસ્ક, a-yask. વિ૦ વગર દુઃખ—આજાર. Adj. Free from pain—disease. Comp. Av. ; Contrast Pehl.

અસ્બ, asba. ના૦ એબ, ઈલ્લત, બુરો ખવાસ; મેળવવું, હાંસેલ કરવું. Subs. Blemish, failing, bad nature; acquiring, obtaining.

આદસ, âdas. See âdash, adash.

આસ, âs. ના૦ ખભાં અને છાતી વચેનો ભાગ; માણસનું હૃદય. Subs. The part between the shoulder and the breast or chest; the heart of man. Comp. Av. Ar. اس

ખસગ, khasag. ના૦ કાંટો, કચરો, ત્રણ ધાર—અણીવાલો કાંટો. Subs. A thorn, straws, rubbish; a three-edged thorn. Comp. Per. خس

ખીગ, khig. See khig.

ર-ર-ર-ર-દ, સસક, ra-ra-ra-ra-da, sasak.
સંખ્યા૦ વિ૦ નેવું. ૯૦). Numer. Adj. Ninety; 90.

હેસ, hês. ના૦ સીંગડું; ડાળ. Subs. A horn; a branch or bough (of a tree).

અએદી, aêdî. ઉભયા૦ અ૦ વળી; એટલું છતાં પણ. Conj. Also; notwithstanding.

અએશ, aêsh. ના૦ લંબાઈનું એક માપ છે; બીલ્લસ, વેંત. Subs. A measure of length; a span. Comp. Pehl. , Av. (in -)

અગેશ, agêsh. ક્રિ૦ અ૦ તેથી, તેને લીધે; એવી રીતે, એ રવેશે. Adv. Consequently; by that means; in such a manner, thus.

અ-દકીઆ, a-dakiâ. વિ૦ નાપાક, અપવિત્ર; નહીં પીસેલું—દળેલું; સાફ નહીં કીધેલું. Adj. Impure, unholy; not ground, not reduced to powder, uncleaned.

અબદી, abadî. ના૦ જાવેદાની, હમેશગી. Subs. Perpetuity, eternity. Comp. Ar. ابدي

અ-બેશ, a-bêsh. ના૦ ખોદાતાલાનું એક નામ છે; કોઈને ઈજા—નુકસાન—દુઃખ નહીં દેનાર. વિ૦ દ્વેષ—કીના વગરનું. Subs. One of the names of God; one who does not molest, or give pain to, any one. Adj. Free from spite—malice. Comp. Av.

અસ્ગા, asgâ. ના૦ ચાલચલણ. Subs. Behaviour, manners.

આદેશ, âdêsh. ના૦ આતસ, બળતું લાકડું; આદર; એક રોજનું નામ છે કે જે જશનનો દાહાડો કહેવાય છે, તે રોજે ફરજ છે કે આતશખાનાઓમાં જઈને બંદગી કરવી. Subs. Fire, a fire-brand; *Âdar*; the name of a day which is considered festive. It is enjoined to say prayers in fire-temples on such a day.

આસીઆ, âsiâ. ના૦ ચક્કી, ઘંટી; શરાબ, દારૂ; સીનો, છાતી; સ્ત્રીઓ તથા જનવરોનાં થાન—ધાવણ; શિક્ષા; રાહ, રસ્તો; કુતરા—સગને છાંયો આપવો. Subs. A hand-mill, a mill; wine, liquor; the chest; the

breast, the nipple; punishment; a way, a path; giving shelter to a dog. Comp. Per. آسیا

આસ્યા, âsyâ. See âsiâ.

હદીયે, hadiê. ના૦ નજરાણું, હડીઓ. Subs. A present especially offered to a superior; a gift. Comp. Per. هدیه

હસ્યા, hasyâ. ના૦ પાઠ—ધડો લખવાની પાટી; ગરમી; સાહેબ; રાખનાર. ઉભયા૦ અ૦ અગર જો. Subs. The writing board of school-boys; heat, warmth; a lord, master; a keeper. Conjunc. If.

અસઘહાનેશ, asgahânêsh. ના૦ સુસ્તી—આલસાઈનો દરૂજ; શેહેરેવર અમશાસ્પંદની સાંભે થનાર દેવનું નામ. Subs. The *Drûj* of sloth—laziness; the name of the evil spirit who opposes Shaharêvar Amshâspand.

અસ્ગહાન, asgahân. ના૦ સુસ્તી, કાહેલી, આલસાઈ. Subs. Laziness, idleness.

અ-બેશોમંદ, a-bêshômand. વિ૦ કીનાખોર નહીં. Adj. Unrevengeful. Contrast Av.

અસ્બાબ, asbâb. ના૦ સામાન, રાચરચીલું. Subs. Goods and chattels; household furniture. Comp. Per. اسباب

અ-દકીઆઈ, a-dakiâî. ના૦ નાપાકી, અપવિત્રાઈ, નજાસત. Subs. Impurity, defilement, pollution; filthiness.

અ-બેશી, a-bêshî. ના૰ કીના—કપટ વગરની હાલત. Subs. State of being without malice—spite.

અસ્બાએશ્ને, asbâêshnê. ના૰ મદદ—યારી કરવી; ભાગીઓ—શરીક થવું; બાડી આંખે જોવું. Subs. Helping, assisting; becoming a partner; squinting.

અઈબાર, અદબાર, aîbâr, adbâr. ના૰ મદદ કરનાર, સહાય થનાર; મદદ; જોર; ટેકો. Subs. A helper, an assistant; assistance, help, strength, power; prop, support.

અસ્બાએશ્ને, asbâêshnê. See asbâêshnê.

અસ્બાસશ્ને, asbâsashnê. ના૰ સરસામાન, રાચરચીલું. Subs. Goods and chattels; household furniture.

અસ્બાએશ્ને, asbâêshnê. ના૰ આવવું, પોહોંચવું. Subs. Coming, reaching.

અસ્બાએશ્ને, asbâêshnê. See asbâêshnê.

અ-બેશીદારી, a-bêshîdârî. ના૰ કપટ નહીં રાખવું; દુઃખ નહીં દેવું. Subs. Not harbouring vindictive feelings; not tormenting.

અસ્બાઈદન, asbâîdan. ક્રિ૰ મદદ—સહાયતા—યારી કરવી. V. To assist, to help.

અહશ્ન, ahashna. ના૰ રાહત, સુખ, મોજમઝા, શાન્તી. Subs. Quiet, ease, happiness, pleasure.

આસીઆવ, âsiâv. ના૰ બાગ, વાડી; દારૂ; ઉંબર; ઘંટી.

Subs. A garden, an orchard; spirituous or vinous liquor; the threshold; a mill. Comp. Per. آسیا, آسیاب

આસીન, âsîn. ના૦ લોહું. Subs. Iron. Comp. Pehl.

આસાની, âsânî. ના૦ સેહેલાઈ, સુગ્રાઈ. Subs. Ease, facility. Per. آساني

આએશ્ને, âêshnê. See asbâêshnê.

આદહીઆન, âdahîân. ના૦ આ દેશના લોકો, આ જગાના દેશીઓ. Subs. The people of this region; the natives of this place. Comp. Av. Pâz.

આદેશે, âdêshê. See âdêsh.

આસશ્ને, âsashnê. ના૦ આસાએશ, શાન્તી, આસુદગી. Subs. Rest, quiet, repose.

આસીઆને, âsîânê. ના૦ પક્ષીનો માલો. Subs. A bird's nest. Comp. Per. آشیانہ, آشیان

ખસશ્ને, khasashnê. ના૦ જુદું થવું; ભીનું કરવું; ભુંજવું; ખાવું; બીહીવું. Subs. Becoming old; moistening; baking; eating; fearing. Comp. Per. خسیدن

આસીઆવ, âsiâv. See, âsiâv.

અબેદાદ, abêdâd. ના૦ જુલમ, જબરદસ્તી. Subs. Injustice, force, compulsion. Comp. Per. بي داد

અ-બેશ્ત, a-bêsht. વિ૦ દુઃખી નહીં થએલો; કીના

વગર. Adj. Not afflicted; having no malice. Av. ; Comp. Pehl.

અ-બેશ્તી, a-bêshtî. ના૰ કીના વગરની હાલત, દુઃખી થયા વગરની હાલત. Subs. State of being not revengeful—afflicted.

આહીખ્તી, âhîkhtî. તેં ખેંચ્યું—તલવાર મેઆનમાંથી બાહાર કાહાડી. V. You pulled; you unsheathed a sword (past tense 2nd per. sing.) Comp. Per. آهیختی

આયેઈશ્મ, âyêîshma. ના૰ ચંદ્રપ્રકાશ, ચાંદરણી. Subs. The light of the moon.

આબસાલ, âbsâl. ના૰ બાગ, વાડી. Subs. A garden; an orchard. Comp. Per. ابسال

અગદી, agdî. ના૰ થોડીક વસ્તુ. વિ૰ થોડું. Subs. A few things. Adj. Little, few.

અ-યસ્ક, a-yaska. વિ૰ દુઃખ—દરદ વિનાનું. Adj. Free from pain—disease. Av.

આસેબ, âsêb. ના૰ બલા, આફત, મુસીબત. Subs. Misfortune, calamity, hardship. Comp. Per. آسیب

આબેહી, âbêhî ના૰ આમુ નામની નદી. Subs. The river Amoo.

અએબાદગી, aêbâdagî. ના૰ મદદ, યારી. Subs. Help, succour.

સે-શોદે, sê-shôdê. વિ૰ ત્રીજો હિસ્સો, એક તૃત્યાંશ, ⅓.— Adj. A third part, one-third; $\frac{1}{3}$.

અએ-દસ્ત, અએ-જસ્ત, aê-dasta, aê-jasta. ના૦ એક હાથ; આએ હાથ. Subs. One hand; this hand.

ખસસ્ત, khasast. વિ૦ બેઅક્કલ. Adj. Senseless, imprudent.

સે-જસ્ત, sê-jasta. ના૦ ત્રણ હાથ. Subs. Three hands.

હેસીદન, hêsidan. ક્રિ૦ બીહીવું, ડરવું, ભય લાગવો. V. To fear, to dread; to be afraid.

અસસ્તે, asastê. વિ૦ બેઅક્કલ, બેવકુફ, મૂર્ખ. Adj. Senseless, foolish, silly.

આબેસ્તે, âbêstê. ના૦ ગર્ભસ્થાન; હમેલદાર સ્ત્રી; ગર્ભ, હમેલ; તરતનું જન્મેલું બચ્ચું; વાવણી કરવાને તૈયાર કીધેલી જમીન. Subs. The womb; a pregnant woman; fœtus, embryo; a new-born child; ground prepared for sowing. Per. آبستن

અ-બસીમ, a-basîm. વિ૦ નાખુશ, આનંદી નહીં; નાસવાદ. Adj. Not cheerful—jovial; tasteless. Contrast Per. بسیم

અ-બસીમી, a-basîmî. ના૦ Subs. ખુશી—આનંદ વગરની હાલત; સવાદ વગરનું તે; દલગીરી. Subs. State of being not cheerful—jovial; tastelessness, sorrow.

અ-બસીમીતુમ, a-basîmîtum. વિ૦ ઘણોજ ઉદાસ—દલગીરી ભરેલો. Adj. Most melancholy—sorrowful. Corrupt form of

અસ્સર, assar. ના૰ ખેતી, ખુરજ્ગરી. Subs. Agriculture.

અએવેસ્રુસ્રેમ, aêvêsrûsrêm. ના૰ દાહાડાની ચોથી ગેહનું નામ છે. Subs. The fourth sub-division of the day.

આસીન, આઇયેન. âsîn. âiyên. }
અસીન, આઈઈન. asin, âiîn. } See âsîn.

સે-બીના, sê-bînâ. ના૰ ત્રણ માસ—મહીના. Subs. Three months.

ખાએ-વાએ, khâê-vâê. ના૰ પરંદાંનું બેડું. Subs. The egg of a bird.

અગ-દીનાર, ag-dînâr. ના૰ ખરાબ—ખોટો દીનાર—સીક્કો. Subs. A false *dinâr* (a coin). Comp. = Av. ; = Av. , Sans. दीनार.

અ-સંવાર, અસ્વાર, a-sanvâr, asvâr. ના૰ સવાર, ઘોડા ઉપર બેસીને હાંકનાર. Subs. A trooper, a rider.

આશ્ને-ખેરદ, âsnê-khêrad. ના૰ See âsnîd-khêrad.

અસ્પંદીઆર, Asbandîâr. ના૰ ઈરાનના કયાની પાદશાહ ગુસ્તાસ્પનાં છોકરાનું નામ, કે જેને "તેહમતન અસ્પંદીઆર" બી કહેછે. Subs. The name of the son of Gushtâsp, the Kayânian king of Persia—otherwise known as *Têhêmtan Aspandiâr*. Comp. Per. اسفند یار

આસીન, આયન, âsîn, âyan ના૦ લોઢું. Subs. Iron. Comp. Pehl.

આસીનીન, âsînîn. વિ૦ લોઢાનું બનાવેલું, લોઢાનું. Adj. Made of iron, iron. Comp. Av.

અયસ્નીન, ayasnîn. See âsînîn.

ખસીનેદ, khasînêd. ક્રિ૦ બીહે, ધાસ્તી રાખે; સુકું. V. May fear—dread.

હએચીનેદ, haêchînêd. ક્રિ૦ સુકાવે; સુકાએ. V. May dry; may be dried. Comp. Av. Rt.

હએચીનેદ-હોમનાદ. haêchînêd-hômanâd. ક્રિ૦ સુકાયું હોએ; સુકવ્યું હોએ. V. Might have dried, might have been dried. Comp. Av.

આસ્નીદ-ખેરદ, âsnîd-khêrad. ના૦ જાતી અક્કલ. Subs. Natural intelligence.

આસ્નીદે, âsnîdê. See âsnîd-khêrad.

આસ્નીદે-મલ્કા, âsnîdê-malkâ. ના૦ જાતી અક્કલ રાખનાર. Subs. Possessor of natural intelligence (lit.).

આસ્નીદે, âsnîdê. વિ૦ કમાલીઅત પામેલો, નામીચું. Adj. Accomplished; first-rate, excellent.

આશીનગર, âsîngar. ના૦ લોહાર. Subs. A blacksmith. Per. آسنگر

અગ-દીન, ag-dîn. ના૦ બદદીન, જુદી દીન. Subs. A bad religion; a different creed.

આઈએન, આસીન, âîêna, âsîn. ના૦ આરસી, આઈનો. Subs. A mirror, a looking-glass.

આઈઈન, અયસન, આસીન, âiîn, ayasan, âsîn. See âsîn.

અ-દીનાન, a-dînân. ના૦ દીન વગરનાં. Subs. Irreligious persons. Per. بي دينان

અગદીની, agdînî. વિ૦ ખરાબ—જુદ દીનને લગતું. Adj. Relating to a bad—foreign religion.

અસ્તોદાન, astôdân. ના૦ મુવેલાં માણસના હાડકાં રાખવાની જગા. Subs. A repository for bones of dead bodies.

આઈયેન-વર, âiên-var ના૦ લોઢાંની કગરસ. Subs. Particles of iron.

આયનગર, âyangar. See âysîngar.

આસ્નતાર, âsnatâr. ના૦ મોબેદનો એક પંથ જેનું કામ નાહાન નહવાડવાનું હોએ છે. Subs. An order of Mobeds whose business is to administer ablution for purposes of sanctification. Comp. Pehl.

આસુદન, âsudan. ક્રિ૦ આશાએશ લેવી, આરામ લેવો. To take rest, to repose.

આસીન-પેતાર, આઈયેન-પેતાર, âsîn-pêtâr, âîyênpêtâr. ના૦ લોહાર, લોહોડું ઓતનાર. Subs. Blacksmith, iron-founder.

આશીન-પતગર, âsîn-patgar. See âsin-pêtâr.

અશીનમ, asînam. ક્રિ૦ ધોઉં, કરૂં. V. I may wash —do.

અ-દકીઉર, a-dakîur. વિ૦ અપવિત્ર, નાપાક, પરહેજ-ગાર નહીં. Adj. Impure, unholy, impious.

અ-યસ્ક, a-yask વિ૦ નીરોગી, તનદરોસ્ત. Adj. Free from disease; healthy.

દો-યસ્ક, do-yask. બે દરદ. Subs. Two diseases. Comp. Av.

અ-સેજ઼, અ-સીજ, a-sêz, a-sîj. વિ૦ નાશ નહીં પામે તેવું, હમેશનું, અમૃત. Adj. Imperishable, eternal; immortal. Comp. Av.

આસેફ, âsêf. ના૦ સુલેમાનના વડા વજીરનું નામ. Subs. Name of the grand *vizir* of Solomon. Comp. Av. آصف

અ-સીજ઼-ઓમન્દ, a-sîz-ômand. See a-sêz, a-sîj. Comp. Av.

અ-સીજશની, a-sîjashnî. ના૦ નહીં નાશ પામે તેવી હાલત, હમેશગી. Subs. Imperishableness, eternity.

અ-સેજ઼ી, a-sêzî. See a-sêz.

અઈઈવીસ્રેમ, aîivîsrêm. See aêvas-rûsrêm.

અ-સેજ઼દન, a-sêzîdan. ક્રિ૦ ચાલુ ન રાખવું, નાલાયક થવું, હટીજવું. V. To discontinue, to recede —retreat, step back; to become unworthy.

અ-સેજ઼શ્ની, a-sêzashnî. વિ૦ મોત વગરનું, હમેશ જીવતું. Adj. Deathless, ever-living.

અ-શેજીદ, a-sêzîd. ક્રિ૦ નાલાયક થયું. V. Became unworthy.

અ-શેજ-તન, asêz-tan. ના૦ વગર મોતનું તન. Subs. A body not subject to decay or liable to perish.

અ-સીજ઼ગ, a-sîzag. વિ૦ દુ:ખ—સખ્તી વગરનું. Adj. Free from pain—hardship.

અગ-દીદ, ag-dîd. ના૦ બુરી નજર; ખરાબ નિષ્ઠા. Subs. An evil eye; a wicked purpose—design.

અબસ્ત, abast. ના૦ તોરંગ (ઈઆને લીંબુની જાતના એક ફળ) નો ગર—માવો. Subs. The pulp of a citron. Comp. Per. ابستا, ابستر, ابست

અબસ્ત, abast. ના૦ સખત ગોસ્ત કે જે હજમ થતાં ઘણો વખત લાગેછે અને તેથી માંદાને નુકસાન પોંહોંચે છે. Subs. Tough meat which is hard to digest and injurious to the stomach.

ખેજીદ, khêjid. ના૦ ફીકર, ચિન્તા, અંદેશો. Subs. Care, anxiety, solicitude.

ખેસ્ત, khêst. See khêsht.

સગ-દીદ, sag-dîd. ના૦ કુતરાની નજર; કુતરાનું જોવું; સગદીદ. Subs. Sight of the dog; to be seen by the dog; *Sagdîd*. Comp. Per. سگ + دید

સે-સત, sê-sat. સંખ્યા૦ વિ૦ ત્રણસો, ૩૦૦. Numer. Adj. Three hundred, 300.

અએ-ગેતી, aê-gêtî. ના૦ આ દુનિયાં—પૃથ્વી. Subs. This world—earth.

અબસ્તા, abastâ. ના૦ કેતાબનું બયાન, અવસ્તા. Subs. The description of a book, the *Avesta*. Comp. Per. استا , وستا , ابستا

અ-એસ્તાદ, a-êstâd. ક્રિ૦ નહીં હતો; નહીં ઉભો રહ્યો. V. Was not; did not stand.

અ-એસ્તાદન, a-êstâdan. ક્રિ૦ ઉભું—ખડું—ઠઠાર નહીં રહેવું; પાછું હઠવું. V. Not to stand, not to be upon the feet in an erect position; to step back. Contrast Per. ایستادن

અબસ્તે, abastê. ના૦ જાસુસ, ભોમીઓ; છુપો કાસદ, ચાપલુસી કરનાર. Subs. A spy, a guide; a secret emissary, a flatterer.

ખેસ્તે, khêstê. See khêstê.

એસ્તેદ, êstêd. ક્રિ૦ છે; હોય; ઉભો થાય. V. Is; may be; may stand up.

અ-જસ્તે, a-jastê. ભૂ૦ કૃ૦ નહીં પોંહોંચેલું—પુગેલું; મેલવ્યા વગરનું. Past partic. Not reached, not acquired.

આસ્તુનીનેદ, âstunînêd. ક્રિ૦ જોએ; નજર કરે; ધ્યાન આપે. V. May see—look at; may pay attention to.

અ-દસ્તોબર, a-dastôbar. વિ૦ રજા—હોકમ વગર; ધરમના કાએદાથી ઉલટું, રજા—હોકમ નહીં આપનાર, નાખુશ-

વાએદા પ્રમાણે નહીં. Adj. Without permission, mandate; contrary to the religious law—injunction, not giving permission—license—unpleasant; not according to one's promise. Comp. Per. بي دستور

અ-દસ્તોબરી, a-dastôbarî. ના૦ રજા વગરની હાલત, ધરમના ફરમાન વગરની હાલત, ગેરવાજબીપણું. Subs. State of being without permission; state of being contrary to the religious injunction; illegality.

અ-દસ્તોબરીહા, a-dastôbarîhâ. ક્રિ૦ અ૦ કાયદાથી ઉલટી રીતે; ધરમના ફરમાંનથી ઉલટી રીતે. Adv. In violation of law; in opposition to religious injunction.

અ-બસ્તન, a-bastan. ક્રિ૦ નહીં બાંધવું; છુટું રાખવું; બંધ—દબાણમાં નહીં રાખવું. V. Not to bind, to let loose; not to put under restraint. Contrast Av. , Sans. बन्ध, Per. بستن

ખસીદન, khasîdan. ક્રિ૦ ચાવવું; ખાવું; ભીનું કરવું; ભુંજવું; બીહીવું; બુઢું—જુનું થવું. V. To masticate; to eat; to moisten; to bake; to be afraid; to be old. Per. خسيدن

અ-દસ્તુર, a-dastûr, વિ૦ હોકમને નહીં માનનાર; ધર્મ-ગુરૂ—દસ્તુર વગરનું. Adj. Refusing to obey; without any religious preceptor—Dastur.

આસ્ત-વર, âsta-var. વિ૦ સુલેહ—સંપજ ભરેલું;

શાન્તીવાળું. Adj. Peaceful, calm, quiet, undisturbed.

[illegible] સે-સ્તોર, sê-sêtôr. ના૦ ત્રણ ભારબરદારી જાનવર, ત્રણ ચોપગાં જાનવર. Subs. Three beasts of burden; three quadrupeds. Comp. Av. [illegible] [illegible], Per. سر ستور

[illegible] અબસ્તે, abastê. See [illegible] abastê.

[illegible] ખેસ્તે, khêstê. વિ૦ એક ઈંટ—ઈંટરડીના જેટલું—પરમાણનું. ના૦ એક ઈંટરડી. Adj. Of the size of a brick. Subs. One brick.

[illegible] ખેસીદે, khêsîdê. ભૂ૦ કૃ૦ બુઢ્ઢું થએલું; ભીનું કીધેલું; ભુજેલું; ખાધેલું, બીધેલું. Past partic. Become old; moistened; baked; eaten; afraid. Comp. Per. خسیده

[illegible] અ-બસ્તગી, a-bastagî. ના૦ નહીં બાંધેલું તે, ઢીલાપણું, ખોલ્લું થવું, છુટ્ટું થવું. Subs. State of being unbound; looseness, opening, unclosing.

[illegible] અઈસમ, aîsam. વિ૦ નરમ, નાજુક, પોચું, નબલું. Adj. Not hard, tender, soft, weak.

[illegible] અએસમ, aêsam. ના૦ બાલવાનાં લાકડાં; સુખડ. Subs. Fuel; sandalwood. Av. [illegible] = Sans. इध्म = Per. هیزم Av. Rt. [illegible] = Sans. Rt. इध् = To burn.

[illegible] અસીમ, asîm. વિ૦ આશ્ચર્ય પામેલો; બહાવરો થઈ ગએલો. Adj. Amazed; stupefied, confounded. Comp. Per. سراسیمه، اسمه، اسیمه

અસીમ, asîm. ના૦ પથ્થર. Subs. A stone. Comp. Av. Sans. अश्मन्.

અસીમ, આસીમ, asîm, âsîm. ના૦ એક મોટા મરતબાનો ખેતાબ છે, કે જે અરદા વીરાફને આપવામાં આવ્યો હતો. Subs. A title of high honour given to Ardâ Vîrâf.

આઈએમ, âiêm. ના૦ દહાડા; વખત; હીંગામ. Subs. Days; time, season.

આએસ્મ, âêsma. See âyêîshma.

આસીમ, અસીમ. âsîm, asim. ના૦ આસ્માન, આકાશ; રૂપું. વિ૦ રૂપેરી. Subs. The sky, heavens; silver. Adj. Silvery. Comp. Per. سیم

આસીમ, âsîm. વિ૦ ઉંચું, વખાણવા જોગ, બુજોરગ, મરતબાવાળું. ના૦ ચઢતા દરજાનો માણસ; શિક્ષાગુરૂ. Adj. Elevated; praiseworthy; of an exalted station. Subs. A man of an exalted position; the principal or head of a school.

એસમ, êsam. ક્રિ૦ હું ધોઉં, પાક કરૂં. V. I may wash—purify.

હેસમ, hêsam. See hêsham.

આસીમ-ગેરાન, âsîm-gêrân. ના૦ રૂપું ગાળનારા—સાફ કરનારા; સોનીઓ. Subs. Those that fuse—purify silver; silversmiths.

આસ્માન, âsmân. ના૦ આસ્માન; ૨૭) મા રોજનું નામ; ખોદાતાલાની એક શક્તિનું નામ. Subs. The sky,

heavens; the 27th day of every month; one of the powers of God. Comp. Pehl. , Av. , Per. آسمان

એસીમી, êsîmî. વિ० બાલવાનાં લાકડાં—કાઠીને લગતું; ઈધણ—કાઠી—સુખડને લગતું. Adj. Pertaining to dry wood for burning; pertaining to sandal-wood.

આસીમીન, âsîmîn. વિ० રૂપેરી; રૂપાના જેવું. Adj. Silvery; like silver. Comp. Per. سیمین

અએસમ-ગુન, aêsma-gûn. વિ० રૂપાના રંગનું. Adj. Having the appearance of silver.

અએસીમીન, aêsîmîn. વિ० રૂપેરી. Adj. Silvery, made of silver. Per. سیمین

અસીમીન, asîmîn. વિ० પથ્થરનું બનાવેલું; પથ્થરના જેવું. Adj. Made of stone; like a stone.

આસીમીન-પેસીદ, âsîmîn-pêsîd. વિ० રૂપાંથી શીંગારેલું, રૂપાંથી ભરત ભરેલું. Adj. Decorated—embroidered with silver. Comp. Pehl. = Av. Rt. = Sans. पिश् = to decorate.

અ-યદમન, a-yadman. વિ० હાત—ટેકા વગરનું. Adj. Having no hands (lit.); unsupported.

અસદમન, as-daman. ના० વાઘ. Subs. A tiger.

એસમ, êsam. See aêsam.

અસીમે, asîmê. વિ० આશ્ચર્ય થએલો; બાહાવરો થઈ ગએલો. Adj. Astonished, stupefied, confounded.

આસીમ-ગરાન, âsîm-garân. See âsîmgêrân.

હેસ્મ-તન, hêsma-tan. ના૦ ગુસ્સા—ક્રોધવાળું આદમી. Subs. A passionate man.

અસીમ-પતગરાન, asîm-patgarân. ના૦ રૂપાને ગાળનારા—સાફ કરનારા. Subs. Those that fuse—purify silver. Av. Sans. अश्मन.

અ-ગેર, a-gêr. વિ૦ રંગ વગરનું; આકાર વગરનું. Adj. Colorless; shapeless.

અ-દેર, a-dêr. વિ૦ લાંબા વખતનું નહીં તે; થોડા વખતનું બનેલું; હમણાનું. Adj. Not long past; of late occurrence; recent. Contrast Per. دير

અસ્દર, asdar. See asdaman.

અસીર, asîr. ના૦ કેદી, બંદીવાન; ગોલામ. Subs. A prisoner, a captive; a slave. Per. اسير

અ-સીર, a-sîr. વિ૦ નહીં ધરાયલું—તૃપ્ત થએલું; અસંતોષી. Adj. Not satiated—satisfied; discontented. Contrast Per. سير

અસેર, asêr. વિ૦ અગણીત, બેશુમાર; ઘણું. Adj. Countless, innumerable; excessive.

અસ્બરી, asbarî. વિ૦ સેવટ આવેલું, સમાપ્ત થએલું; પુરૂં. Adj. Concluded, terminated; complete. Comp. Per. اسپري, سپري

સે-સરેશુતે, sê-sarêshutê. વિ૦ એક તૃત્યાંશ, ત્રીજો હિસ્સો. Adj. One-third; a third part.

[illegible]

[illegible] અએદુન, aêdûn. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે, એ તરેહ, એવી રીતે, એ પ્રમાણે. Adv. In this manner—way, accordingly. Per. ایدون

[illegible] અગેન, અદીન, agên, adîn, ઉભયા૦ અ૦ પણ ; ક્રિ૦ અ૦ જો ; અગર ; ત્યારે ; જ્યાંસુધી, તે ઉપરથી, તે વખતે, એ રવેશે. Conj. But. Adv. If; then; as far as, thereupon, at that time, in this manner.

[illegible] અ-દુઈ, a-duî. ના૦ બેફરેબ ; ખોદાતાલાનાં નામો મધેનું એક નામ. Subs. One who is not deceived; one of the names of the Almighty Creator. Comp. Av. [illegible]

[illegible] અ-બીન, a-bîn. વિ૦ નહીં જોનાર ; જાહેર નહીં ; છુપું, ખાનગી. Adj. Not seeing; not apparent—clear; secret, private. Comp. Per. نابینا

[illegible] અબીન, ખબીન, abîn, khabîn. ના૦ મરદ—પુરૂષની છુપી ઈંદ્રી—અવયવ. Subs. *Pudendum viri.*

[illegible] અસુ, આસુ, asu, âsû. વિ૦ છુટું, એલાહેદું, એક બોરદ, એક જગાએ. Adj. Separate, apart, aside; in one place.

[illegible] આઈઈન, આઈયેન, આઈએન, âiin, âiên, âîyên. ના૦ એક ગામનું નામ છે. Subs. Name of a village—town. See [illegible] âsâ.

[illegible] આદીન, આઈન, âdîn, âîn. ના૦ ઉપમા, દાખલો, દલીલ, આરાએશ ; રશમ, આદત, એક ગામનું નામ છે. Subs. A simile; an example, an instance; argument;

ornament; usage, habit; name of a village—town.

આયન, âyan. ના० ધાતુ, ચાલ, રશમ, કાએદો, ટેવ. Subs. Metal, custom, usage, a rule, a habit. Av. = Sans. अयन् = Per. آئین

ખએ, khaê. ના० માછલીનાં ઈંડાં—ગરભ. Subs. The spawns of fish.

અએના, aênâ. ઉભયા० અ० અથવા, યા. Conj. Or, either.

અ-દીના, a-dînâ. ના० ગેરઈનસાફ; બેદાદ, જુલમ. Subs. Injustice, iniquity; tyranny.

અસ્નીય, asniya. વિ० દહાડાને લગતું, ના० હીંગામ. Adj. Relating to a day (lit.). Subs. Season, time. Av.

આસ્ના, âsnâ. વિ० જાહેર, ખોલ્લું; પ્રસિદ્ધ, ચાલાક, હુશિયાર. Adj. Apparent, open; generally known; nimble, intelligent.

દો-શનેહ, dô-sanêh. ના० બે ફટકા—ઝટકા—ઝપાટા; બે હથિઆર. Subs. Two strokes—stripes; two weapons. Prohib. + , , , = Av. Av. Rt. = Sans. श्नथ.

અસ્નીય, asniya. વિ० See asniya.

અ-સંગી, a-sangî. વિ० ભાર વગરનું, હલકું. Adj. Not heavy, light. Prohib. + , = Per. سنگین

આઈનહા, âinhâ. ના० હીંગામ, વખત ; મોસમ. Subs. Season, time ; a recurrent period.

દો-સનેહ, dô-sanêh. See dô-sanêh.

હીવહા, hîvhâ. ના० ખરાબી, નુકશાન ; ગેરફાયદો ; તોટો. Subs. Evil ; harm, injury ; disadvantage ; loss.

અ-દીના-ઓમન્દી, a-dînâ-ômandî. વિ० ગેરઈનસાફી ભરેલું ; જુલમી, બેદીન. Adj. Unjust, unfair, despotic ; irreligious.

અ-સોખરીગી, a-sôkhrîgî. ના० સોરખ નહીં, રાતી છાંટ—રંગ વગરનું. Subs. Want of redness, want of a red tincture.

દો-સનેહ, dô-sanêh. See dô-sanêh.

અ-દીનાઈ, a-dînâî. ના० ગેરઈનસાફી : બેદીની. Subs. Injustice ; irreligiousness ; ungodliness.

અ-સુદીએ, a-sûdîê. વિ० બીનફાએદે, ફાએદાકારક નહીં તે. Adj. Disadvantageous, unprofitable, not lucrative. Comp. prohib. + = Av. Av. Rt. = Per. سود

અ-દીનાઈહેદ, a-dînâîhêd. ક્રિ० બેઈનસાફી ખમે. V. May suffer injustice.

અ-દેવ-યસ્નાન, a-dêv-yasnân. ના० દેવને નહીં માનનારા ; બુતપરસ્ત નહીં તે ; એકજ ખોદાને માનનારા. Subs. Those that do not worship *Dêvs* (*i. e.* evil spirits) ; non-idolators ; believers in one true God. Av.

અ-દીનાન, a-dînân. નાο દયાનત—પ્રમાણીકપણાં વગરનાં—દીન વગરનાં માણસો. Subs. Faithless—dishonest—irreligious persons. Per. بي دينان

આઈનાન, âinân. નાο ઉપમાઓ, દાખલાઓ. Subs. Similes, examples, instances.

હીબવંદ, hibvand. નાο પાહાડ—પર્વતનું પાણી. Subs. Mountain water.

અસ્નાન, યસ્નાન, asnân, yasnân. નાο આરાધના—બંદગી કરનાર; પુંજનારા. Subs. Those that invoke—put up prayers; worshippers.

અસુઆન, asûân. plural of asû—which see.

અદીન-ખોહ, adîn-khôh. નાο એવી ખાશીઅત. Subs. Such a nature—habit.

અ-દીન-ખોહ, a-dîn-khôh. વિο વગર દીનની ખાશીઅતનું. Adj. Not of a religious mood—nature.

હીબવાન્ત, hibvânt. See hibvand.

અ-દીનાક, a-dînâk. વિο બેદીન, કાફર, ઈનસાફ વગરનું. Adj. Irreligious, infidel; unjust. Comp. Per. بي دين

અ-શુખ્તન, a-sûkhtan. ક્રિο નહીં બલવું—પ્રકાશવું. V. Not to burn, not to shine. Prohib. + = Av. Rt. = Sans. Rt. शुच् = Per. سوختن

અએવાર, aêvâr. નાο સૂર્ય અસ્ત પામવાનો વખત; સમીસાંહાંજનો વખત. Subs. The time of sunset; the evening.

અસ્વાર, asvâr. ના૦ ઘોડા ઉપર સવારી કરનાર; પેહેલવાન, લડાયક. Subs. A rider; a hero, a warrior. Comp. Per. اسوار

દો-દીનાર, dô-dinâr. ના૦ બે દીનાર. Subs. Two *dinars*. Comp. Av.

આસ્ન-ખેરદ, âsna-khêrad. ના૦ જતી—ખુદરતી અક્કલ—બુદ્ધિ. Subs. Natural intelligence. Comp. Av.

આસ્ને-ખેરદ-ઓમનદી. âsnê-khêrad-ômandî. જતીઅક્કલ ભરેલું. Adj. Possessing natural intelligence.

અસ્વાર-તર, asvâr-tar. ના૦ વધારે સરસ રીતે સવારી કરનાર. Subs. A more skilful rider.

અયંગ, ayang. See ahân, âhan.

અ-શુદ, આસોગ, a-sûd, âsôg. વિ૦ ભુખું નહીં તે, ધરાએલું, તૃપ્ત થએલું. Adj. Not hungry, eaten to one's full, satisfied. Prohib. + = Av. = Sans. क्षुध, क्षुधा.

અએ-ગોશ, aê-gôsh. ના૦ એક કાન. Subs. One ear. Comp. = Av. + = Av. = Per. گوش

અગીન-શ, અદીન-શ, અદીની, aginash, adinash, adinî. ક્રિ૦ અ૦ જ્યારે તે; પણ—જો તે, ત્યારે તો તેનેભી, તેને લીધે. Gram. particle. But, if he (lit.); then he, when he; even to him; on that account.

અદીન-શ, અગેન-શ, adina-sh, agêna-sh. ક્રિ૦ અ૦

+ સર્વ૦ ત્યારે—તે પ્રમાણે—તે ઉપરથી તેને. adv. + pron. Then to him, thereupon to him, accordingly to him. (Comp. adv. + pron. suf. of 3rd pers. sing.)

અ-દીની, a-dînî. વિ૦ ધેરવેલા, કાયદા—રીત પ્રમાણે નહીં, દીન વગરનું, અધરમી, દુરાચારી. Adj. Not according to established principles or customs; irreligious, impious, following evil practices. (Comp. + = Av. + sign of adj.).

અ-સનશ, a-sanash. વિ૦ નુકશાન—તંગી—ઝીઆન વગરનું. Adj. Free from harm—want—injury.

આહની, âhanî. વિ૦ લોઢાનું; લોહોડાની બનાવટનું. Adj. Consisting of iron; made of iron.

દો-સનેહ, dô-sanêh. See dô-sanêh.

આઈનીહા, âinihâ. ક્રિ૦ અ૦ એવી રીતથી; ના૦ આ-એનાઓ. Adj. By such ways—means. Subs. Mirrors.

અએવગહન, aêvagahan. ના૦ કુસ્તી. *Kushti.*

અગીન-શાન, agîn-shân. ક્રિ૦ અ૦ + સર્વ, જ્યારે તેઓ પણ—જે તેઓ; ત્યારે તેઓ. Adv. pron. But if they; then they (lit.), when they, thereupon they. Comp. adv. + pron. suf. of 3rd pers. plu. See agînash.

આઈનશ્ને, âinashnê. ના૦ રોનક—શીંગાર કરવો. Subs. Adorning, decorating.

અ-સનશ્ની, a-sanashnî. See a-sanash.

[Avestan] અ-સનઝને-વફર, a-sanazhnê-vafar. ના૦ બરફ-કરાંનું નહીં વરસવું—પડવું. Subs. No raining of snow or hail, no falling of snow. Prohib. [Avestan] + [Avestan] = Av. [Avestan] Av. Rt. [Avestan] Sans. Rt. स्निह + [Avestan] = Av. [Avestan] Av. Rt. [Avestan] Sans. Rt. वप्.

[Avestan] અગેનીઆવ, agêniâv. ના૦ મગજનું લોહી. Subs. Blood of the brain.

[Avestan] અસોબાર, અસુબાર, asôbâr, asubâr. See [Avestan] asuâr.

[Avestan] અ-સુદારી, અ-સરદારી, a-sudârî, a-sardârî. વિ૦ વગર ધણીઆતું, સરદારી વગરનું, અધિપતિપણાં—માલેકી—સત્તા વગરનું. Adj. Having no owner—leader, state of being without mastery—command—authority, state of being without an editor—owner. Prohib. [Avestan] + [Avestan] = Av. [Avestan] = Per. سرداري

[Avestan] અસુબારી, asubârî. સવારી કરવી; Subs. Riding upon.

[Avestan] અ-સુબારીદન, a-sûbârîdan. ક્રિ૦ નાઉમેદ થવું. નાઉમેદી થવી, આશા ભ્રષ્ટ થવી. V. To be disappointed—despaired, to be hopeless.

[Avestan] અ-દીની, a-dînî. ના૦ બેદીની, જુદદીની. Subs. Irreligiousness; belief in a foreign creed. Comp. Per. بي ديني

[Avestan] અસ્નીએ, asniê. ના૦ દાહાડો, દિવસ. Subs. A day.

[Avestan] અસુસ, asus. ના૦ ખતા, ગુનાહ, ભુલ. Subs. A crime, a fault, a sin; an error.

અ-સુદી, a-sudî. વિ૦ નુકશાનકારક, ફાયદા- હાંસલ—નફા વગરનું. Adj. Harmful, disadvantageous, unprofitable. Contrast Per. سود مند

અ-સંગી, a-sangî. See a-sangî.

સે-ગોબશ્ની, sê-gôbashnî. ના૦ ત્રણે વચન, યાને 'મનશ્ની,' 'ગવશ્ની' અને 'કુનશ્ની.' Subs. Three words (*i.e. manashnî*, *gavashnî*, and *kunashnî*).

અ-દીનીગાન, a-dînîgân. ના૦ દીન—ધર્મ વગરના લોકો; મહજબ નહીં પાલનારાઓ. Subs. Irreligious persons; infidels.

અસુબશ્ને, asubashnê. ના૦ મલીજવું, ભેલઈ જવું; સામેલ થવું. Subs. Mixing up, becoming familiar; associating with.

આસોગશ્ને, âsôgashnê. ના૦ ખાધા વગર રેહેવું. Subs. Abstaining from food.

આસ્ની-ખેરદ, âsni-khêrad. ના૦ See âsnakêrad.

અ-દેવ-યસ્નાન, a-dêv-yasnân. ના૦ બુતપરસ્તો નહીં તે. યજદાં પ્રસ્તો. Subs. Worshippers of God; non-believers in Dêvs (evil spirits); non-idolators.

અગનીન, agnin. ક્રિ૦ અ૦ એક બારગી; એકદમ; એટલું છતાં. Adj. From one point of view, in one sense; at once; notwithstanding.

આઈનીન, âinin. ના૦ રેવાજ, રસમ, શીંગાર; આબરૂ, માન, મરતબો. Subs. Mode, usage, decoration; honour, respect, dignity.

આહનીન, âhanin. See âhanî. âsînîn.

અ-દીનીનદ, a-dinînad. ક્રિ૦ તેઓ નહીં આપે. V. They may not give (something).

આઈયનીન-ગુન, âiyanin-gun. વિ૦ લોહોડાંના રંગનું; લોહોડાં જેવું સખ્ત. Adj. Iron-colored; hard as iron.

આઈયનીનીન, âiyaninin. See âhanî.

આઈયનીન, âiyanin. See âhanî.

અ-શોઈન, a-sôin. વિ૦ કાંજી—લાહી—સરસનું નહીં બનાવેલું. Adj. Not made of starch—paste, not made of glue.

અ-દીની, a-dîni. વિ૦ અધરમી. Adj. Irreligious.

ખસ્વેદ, khasvêd. ક્રિ૦ બીહે, ડર કરે. V. May dread—fear.

આસ્નીદાર, âsnidâr. ના૦ મોબેદોના એક પંથનું નામ જેનું કામ નાહાન નહવાડવાનું હોય છે. Subs. An order of Mobêds whose business is to administer ablution for purposes of sanctification. Comp. Av. , Pehl.

અ- દીનીદન, a-dînîdan. ક્રિ૦ અ૦ અધરમી થવું; પોતાની દીન તજી દેવી. V. To be irreligious; to apostatize.

આસુગ-તુમ, âsug-tum. વિ૦ ઘણુંજ ધરાએલું. Adj. Most satisfied, extremely satiated.

આસ્નીદે, âsnidê. વિ૦ દાનાવ, શિખેલો, સમજુ, શીઆણો. Adj. Wise, learned, sensible.

અએદુન, aêdûn. See aêdûn.

[Hebrew script] અદીન, adin. ક્રિ૦ અ૦ ત્યારે, તે ઉપરથી, જો, વળી, હીઆં, જેઆરે, એ રવેશે. Adv. Then, consequently ; if ; also ; here ; when ; in this manner.

[Hebrew script] અ-દીન, a-din. વિ૦ દીઆંનત વગરનું, અનીતિવાળું, બેદીન. Adj. Irreligious, immoral, dishonest. Per. بي دين

[Hebrew script] અબીન, abîn. વિ૦ હમેલદાર. Adj. Pregnant.

[Hebrew script] અ-બીન, a-bîn. See [Hebrew script] a-bîn.

[Hebrew script] આઈન, âin. See [Hebrew script] âsâ.

[Hebrew script] આઈઈન, âiin. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે—રીતે. Adv. In this way—manner.

[Hebrew script] આઈએન, આહન, âiên, âhan. See [Hebrew script] âhan.

[Hebrew script] આચીન, âchin. ના૦ ચીન દેશના લોકો, ચીનાઓ. Subs. The Chinese.

[Hebrew script] આદીનો, âdinô. ના૦ ખ્રીસ્તીઓનો ખોદા. Subs. The scripture name of the Supreme Being.

[Hebrew script] આસીન, âsin. ના૦ વિનંતી, કાલાવાલા, ઉપકાર, હેસાંન. Subs. Entreaty, earnest beseeching ; an obligation, a favour.

[Hebrew script] આસુન, âsun. ક્રિ૦ અ૦ તે વખતે, ત્યારે, જ્યારે, તે ઉપરથી, તે માફક, પણ ; જો ; હજુર, હમણા, એ રવેશે. Adv. At that time, then ; when consequently ; according to that ; but ; if ; still ; now ; in this manner.

[Hebrew script] અ-જીનાક, a-jînâk. See [Hebrew script] a-jînâk.

[Hebrew script] આ-ગુરાક, â-gurâk. ના૦ તે હાવનીમ. Subs. That *Hâvanîm*.

અ-સુવાર, a-suvâr. See asudârî.

અસોવાર, asôvâr. See asvâr.

દો-દીનાર, dô-dinâr. See dô-dinâr.

આસ્ને-ખેરદી, âsnê-khêradî. વિ૦ જાતી—ખુદ-રતી અક્કલને લગતું. Adj. Pertaining to natural intelligence.

અસ્નવદ, asnavad. ના૦ એક પાહાડનું નામ છે. Subs. Name of a mountain. Comp. Av.

અદીને-શ, આસુન-શ, adinê-sh, âsuna-sh. See adina-sh.

અદીન-શાન, adin-shân. See agên-shân.

આસુન-શુન, âsun-shun. સર્વ૦ ત્યારે તેઓ. Pron. Then they (lit.)

અએ-ગોબાક, âê-gôbâk. ના૦ એક સાક્ષી—સાહેદી. Subs. One witness.

આસ્નેદ-ખેરદ, âsnêd-khêrad. See âsna-khêrad.

અ-દીની, a-dînî. વિ૦ અધરમી, દીન વગરનું, બેદીન, દુરાચારી. Adj. Irreligious, ungodly, following evil practices. Comp. Per. بي دين

આહન્ની, âhannê. See âhanî.

આસ્નીદે, âsnîdê. See âsnidê.

અ-દીની-તગે, a-dinî-tagê. વિ૦ દીન—ધરમને લગતા જોસ—દીલસોજી વગરનું. Adj. Void of religious zeal—ardour.

અસ્નવદ-ગર, asnavad-gar. ના૦ 'અસ્નવદ' નામનો પાહાડ. Subs. The *Asnavad* mountain. Comp. Av.

આઈએને-વદાખ્તે, âiênê-vadâkhtê. ના૦ ભઠ્ઠીમાં ગરમ કીધેલું લોઢું; કોઈબી તાવેલી ધાતુ. Subs. Iron heated in a furnace; any metal heated to a red heat.

આસુનીન, âsunin. જો આએ, અગર પેલું. If this, if that (lit.)

અ-દીનીક, a-dînîk. વિ૦ અધરમી. Adj. Irreligious.

અએદુન, aêdûn. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે. Adv. In this manner.

આસ્નવન્દ-કુન્દરી, âsnavand-kundarî. ના૦ એક પાહાડનું નામ છે. Subs. Name of a mountain.

આસુન-ચ, âsuna-cha. ઉભયા૦ અ૦ જો; તોપણ. Conj. If; however.

અ-સન્દે, a-sandê વિ૦ આળસુ નહીં; ચાલાક. Adj. Not idle; active.

અસ્નવદ, asnavad. ના૦ એક પાહાડનું નામ છે. Subs. Name of a mountain. Comp. Av.

આસુન-તુ, âsun-tû. જેવારે તું. When thou (lit.)

અસ્નવદ-ગાહ, asnavad-gâh. ના૦ ઓસ્તુવદ ગાથા; બીજા ગાથાનું નામ. Subs. *Oshtavad Gâthâ* (name of the second Gâthâ). Comp. , Pehl.

આઈયેન-તન, âiyên-tan. વિ૦ લોઢાના જેવા બદન—શરીરનું. Adj. Of an iron constitution.

અ-દીન-તન, a-din-tan. ના૦ અધરમી માણસનું શરીર, અધરમી માણસ. Subs. The body of an irreligious man, an irreligious man.

આસુન-તન, âsun-tan. જ્યારે તન—શરીર. When the body (lit.)

અસન્દેહ, asandêh. See a-sandê.

આસ્નીદિ, âsnidê. See âsnidê.

આસ્નુદે, âsnudê. ના૦ તેજ, પ્રતાપ, દબદબો. Subs. Lustre; grandeur, majesty, pomp.

આસ્નીદિ-ખેરદ, âsnidê-khêrad. See âsnêd-khêrad.

અ-ગૂમાન, a-gûmân. વિ૦ શક વગરનું, બેશક, બેગુમાન. Adj. Undoubted; doubtless.

અ-થનુર, a-thanur. વિ૦ કામઠાં વગરનું. Adj. Having no bow. Contrast. Av. , Sans. धन्वन्.

દો-સનુર, dô-sanûr. ના૦ બે સ્નાયુ—રગ—નસ. Subs. Two muscles—tendons, two sinews. Av. Av. Rt. = to extend, to stretch.

અદીવક, અએવક, adivak, aêvak. સંખ્યા. વિ૦ એક. Numer. adj. One.

અ-શુક, a-sûk. વિ૦ બીનફાએદે, વગર હાંસેલનું. Adj. Profitless, void of gain—advantage. Prohib. + Av. Av. Rt.

આઈને, âinê. ના૦ રોનક, રવેશ, રીત. Subs. Elegance, beauty; custom; manner.

દો-શુએ, દો-અવે, dô-suê, dô-avê. ના૦ બંને બાજુ, બેઉ તરફ, બે ભાગ. Subs. Both sides, two sides, two parts. = Av. + = Per. سوے, سو

અગેન-ચ, અદીન-ચ, agêna-cha, adina-cha. See agên, adin.

અગેન-ચ-શ, agen-cha-sh. અગર—એ તેભી. If he also (lit.)

અ-સુજીદાર, a-sujidâr. વિ૦ રોશન નહીં કરનાર—આપનાર. Adj. Not making bright; not giving lustre.

અગેન્-અત્, agên-at. ક્રિ૦ અ૦ ત્યારે તું. Adv. Then thou (lit.)

અ-સુદ, a-sud. વિ૦ વગર ફાયદાનું. Adj. Unprofitable. Contrast Per. سود

અસુદ, asud. વિ૦ નેકીવાળું; પવિત્રાઈ—પરહેજગારી ભરેલું. Adj. Virtuous; pious, devout.

આસુદ, âsud. વિ૦ સુખી; નીરાંત; મેહેનતથી વેગળું. Adj. Happy; at rest; free from trouble—labour.

અ-સુદાન, a-sudân. Plural of asud, which see.

આસુદાન, âsudân. Plural of âsud, which see.

હસુદાન, hasudân. ના૦ અદેખાઓ, એકલપેટાઓ. Subs. Envious persons; selfish men.

અ-સુદાક, a-sudâk. વિ૦ ગેરફાયદો કરનાર, નુકશાનકારક. Adj. Disadvantageous; hurtful.

આસ્નતાર, âsnatâr. See âsnîdâr.

અ-સુદારી, a-sudârî. વિ૦ સરદારી—સાહેબી નહીં ભોગવતું; બીન ફાયદાકારક. Adj. Not ruling, not exercising authority. Contrast Per. سرداري

અ-સુદી, a-sudî. See a-sudî. Pâz.

અ-સુદી, a-sûdî. See a-sudî.

અ-સુદીનાક, a-sudînâk. See asudâk.

અ-સુદીનીદન, a-sudînîdan. ક્રિ૦ ફાયદાકારક નહીં થવું, ગેરફાયદો કરવો. V. Not to be advantageous; to cause disadvantage.

અસન્દે, asandê. See a-sandê.

અ-સુદે, a-sudê. See a-sudî.

અ-સુદગી, a-sudgî. ના૦ ગેરફાએદો; તોટો. Subs. Disadvantage; loss.

અ-સંદગી, a-sandgî. વિ૦ સુસ્ત નહીં; ઠોઠ—વગર અક્કલનું નહીં તે. Adj. Not lazy—indolent; not dull—senseless.

આસુદગી, âsudagî. ના૦ નીરાંતપણું, શાંતી; સુખ. Subs. Rest, quiet; happiness. Per. آسودگي

અ-સનદગીહા, a-sandgîhâ. ક્રિ૦ અ૦ વગર કાહેલીથી. Adv. Not lazily—indolently.

[illegible] આસુદગીહા, âsûdgîhâ. ક્રિ૦ અ૦ આસુદાપણાંથી, સુખથી. Adv. With ease, happily.

[illegible] અદુપ, adup. ઉભયા૦ અ૦ યા, અથવા. Conjunc. Or, either.

[illegible] દો-સુપ્ત, dô-sûpt. ના૦ બે—બંને ખભાં, બેઉ ખાંધ. Subs. Two shoulders. Comp. [illegible] = Av. [illegible] + [illegible] = Av. [illegible] = Sans. शुप्ति = Per. سفت

[illegible] અ-સુફ્તન, a-suftan. ક્રિ૦ નહીં વિંધવું, વેહે—આંધરૂ નહીં પાડવું. V. Not to bore—perforate. Contrast Per. سفتن

[illegible] આસુપતન, âsûptan. ક્રિ૦ વેહે—સુરાખ પાડવો, ઉથલપાથલ કરવું. V. To bore, to perforate. Prefix [illegible] = Av. [illegible] + [illegible] = Av. Rt. [illegible] = Sans. Rt. शुप = Per. سفتن

[illegible] અગેન-અમ, અદીન-અમ, agên-am, adîn-am. ક્રિ૦ અ૦ પણ મને, પણ મારે વિશે, તોપણ હું; ત્યારે હું—મેં, ત્યારે—એ પ્રમાણે—તે ઉપરથી મને. Adv. But to me—about me; however I; then I (lit.), then to me, thereupon to me, accordingly to me. Comp. [illegible] adv. + [illegible] pron. Suf. of 1st pers. sing.

[illegible] આસુમ, એસુમ, âsum, êsum. ના૦ કાઠી, સુખડ. Subs. Firewood; sandalwood. Comp. Pehl. [illegible]

[illegible] ઓયુમ, ôyûm. સર્વ૦ મને. Pron. To me; me.

[illegible] અ-દયુમ, a-dayum. વિ૦ દશમા વગર, દશમે દાહાડે નહીં. Adj. Without performing the ceremony on the tenth day after one's death; not on the tenth day.

સે-યુમ, sê-yum. ના૦ ત્રણ દાહાડા, ફક્ત ત્રણ દાહાડા. Subs. Three days; only three days.

અદીમ, adîm. ના૦ દમ, સાસ. Subs. Breath.

અ-દીઉર, a-dîûr. વિ૦ દરૂન—ખોરાક વગર. ના૦ બાહેલા દરૂન. Adj. Without *Darun*-food. Subs. Unhallowed *Darun*.

અનદર, andar. શબ્દ૦ અ૦ અંદર, માં; નીચે. Prep. In, within, into; below, under. Comp. Av. , Pehl. , Sans. अन्तर. Per. اندر

અસુર, આસોર, asur, âsôr. ના૦ ગઈ પરમનો દિવસ—દાહાડો. Subs. Day before yesterday.

આસુર, âsura. ના૦ ખેતી. Subs. Agriculture.

આસુર, âsur. ના૦ પોહોર; વખત. Subs. An eighth part of the day, equal to three hours; time.

આસુરી, âsurî. ના૦ અથોરનાનનું કામ; આસીરીઅન લોકોની ભાષા—બોલી. Subs. The business of an *Athornân;* the Assyrian language.

અસુરી, અથુરી, asurî, athurî. વિ૦ અથોરનાનને લગતું. Adj. Relating to an *Athornân*.

આસુરી, âsurî. વિ૦ આસીરીઅન ભાષાને લગતું. Adj. Relating to the Assyrian language.

અ-સુર-સ્તાન, a-sûra-stân. ના૦ જશન—ખુશી વગરનું મથક. Subs. A place without feasting—jollity. Priv. + = Per. سور; = Per. suffix. ستان

આસ્વરીક, âsvarík. નાo પાંદડાં, પાતરાં ; કન્યારાશી. Subs. Leaves; Virgo (a constellation of the zodiac).

અદ્વર્જ, advarj. વિo ઘણુંજ સરસ. Adj. Most excellent.

ખદ્વર્જ, khadvarj. નાo એક મરતબે. Subs. One time.

અબદે, abadê. વિo શરૂઆત વગરનું તે; ખોદાતાલાનું એક નામ છે. Adj. Having no beginning; one of the names of the divine Creator. Comp. Ar. ابدي, ابد

આસે, âsê. નાo ખેતી, ખેતી કરવાને સારૂ તૈયાર કરેલી જગા. Subs. Agriculture; ground prepared for cultivation.

એસ્ક, êska. નાo આજાર, દુઃખ. Subs. Disease, illness, ailment. Av. Comp. Pehl.

સસક, ર-ર-ર-ર-દ, sasak, ra-ra-ra-ra-da. સંખ્યાo વિo હેંશી ને દશ, નેવું, ૯૦. Numer. Adj. Eighty and ten, ninety, 90.

સસક, sasak. See, sasak.

આસીઆએ. âsíâê. નાo ઘંટી, ચક્કી. Subs. A hand-mill.

અસગહન, asgahan. વિo આલસુ. Adj. Lazy, indolent.

યસ્નાન, yasnân. નાo આરાધના—બંદગી કરનાર; પુજનાર. Subs. Adorers, those who put up prayers.

અસ્કહુનાન, askahunân. ના૦ આલસાઈનો દેવ. Subs. The demon of sloth—indolence.

આસેહ, âsêh. ના૦ ખેતી; ખેતી કરવા લાએકની જમીન. Subs. Agriculture; land fit for tillage.

ખસ્કારશ્ની, khaskârashnî. ના૦ ડહાપણ, સમજ. Subs. Wisdom, sense. Pâz.

ખસ્કારીદન, khaskârîdan. ક્રિ૦ સમજવું; ફરઅંદેશો કરવો; આગમચથી જોવું. V. To understand, to know; to forecast; to foresee.

અસ્કન્દ, askand. ના૦ હમખીસ્તર નહીં થયલી—મરદની પાસે ન ગયલી ઓરત. Subs. A woman who has had no carnal knowledge of man. Comp. Av.

અસ્કુન, askun. ના૦ એક દરિઆનું નામ છે. Subs. Name of a sea.

અસ્કોફ, askôf. ના૦ અગાસી; છજ્જું. Subs. An open gallery; eaves.

સસક-રઘ, sasak-ragh. સં૦ વિ૦ નેવું હજાર, ૯૦૦૦૦. Numer. Adj. Ninety thousand, 90,000.

અસ્ઘદે, asghadê. ના૦ અરધું બલેલું લાકડું. Subs. Half-burnt wood.

અઈએજ, aîêz. ના૦ આતશની ચીણગારી. Subs. sparks of fire. Per. آیژ

અબેજ, અએઝ, abez, aêzh. ના૦ આતશની ચીણગારી Subs. Sparks of fire. Per. آبیز, آبژ, آییز.

અસ્પ, aspa. ના૦ ઘોડો. Subs. A horse. Av. = Sans. अश्व = Per. اسپ, اسب

અ-સેજ, a-sêj. વિ૦ નાશ પામે નહીં એવું. Adj. Not liable to perish; not subject to decay. Comp. Av.

અ-સેપાહી, a-sêpâhî. વિ૦ લશ્કર—સિપાહી વિનાનું. Adj. Having no army—soldiers. Per. بی سپاه

અ-સઝેશ્ને, a-sazêshnê. વિ૦ નાલાયક, અઘટિત. Adj. Unworthy, improper.

એસ્ફહાન, êsfahân. ના૦ ઈસ્ફહાન, ઈરાનમાં આવેલું એક શેહેર. Subs. Ispahân (one of the cities of Persia). Per. اصفهان

આસ્વીઆન, âsvîân. ના૦ આથવીઆન, જે પાદશાહ જમશેદનો ભાઈ, અને પાદશાહ ફરેદુનનો કાકો થાયછે; એ શખ્સ પરહેજગાર હતો. Subs. *Âthwyân* (brother of king Jamsheed, and the paternal uncle of king Feridoon); he was a pious man. Comp. Av.

અસ્પ-અશતર, aspa-ashtar. ના૦ ઘોડાનો ચાબુક. Subs. A horsewhip. Comp. Av.

અ-સઝાઈ, a-sazâî. ના૦ નાલાએકી. Subs. Impropriety, unfitness.

અ-સેપાસ, a-sêpâs. વિ૦ ઉપકાર નહીં માનનાર, અધીરૂં. Adj. Unthankful; impatient. Per. ناسپاس

અ-સઝાએશની, a-sazâêshnî. ના૦ નાશઝવારી, નાલાએકી. Subs. Unworthiness; impropriety.

અએવાન, aêvân. નાο મેહેલ ; મ્હોટો ઓરડો ; દરબાર. Subs. A palace; a hall, court. Per. ایوان

અ-સઝાક, a-sazâk. See a-sazêshnê. વિο કજોડ, વિરૂધ્ધ, વિપરીત, એકેકથી ઉલટું. Adj. Incongruous, incompatible, inconsistent.

અ-સઝાક-શ, a-sazâka-sh. વિο તે નાલાએક. Adj. He or that unworthy (lit.)

અ-સઝાગી, a-sazâgî. નાο નાલાએકી. Subs. Unworthiness.

અ-સઝાકીહા, a-sazâkîhâ. ક્રિο અο નાલાએકી ભરેલી રીતે, નાલાએકીથી, અઘટીત રીતે, ખરાબ—બુરી રીતે. Adv. In an unworthy manner, unbecomingly, improperly, unsuitably, badly. Prohib. + = Per. سزا + Adv. suf.

અ-સઝાકવાર, a-sazâkvâr, વિο નાલાએક, અણઘટતું. Adj. Unworthy, undeserving, improper. Per. سزاوار

અ-સઁઝાદ, a-sazâd. ક્રિο નાલાએક થાએ, ગુજરે, જાએ. V. May become unworthy; may pass away—roll on.

અએવાર, aêvâr. નાο ઓજીરન ઘેહેનો વખત, સૂર્યે અસ્ત પામવાનો વખત, સમીસાંહાંજ. Subs. The time of the *Ozîran Gêh*; the latter part and close of the day; evening.

અસ્પારેહ, aspârêh. નાο ઓજીરન ઘેહેનો વખત. Subs. The time of the *Ozîran Gêh.*

અસ્ફારે, asfârê. See aêvâr.

અસ્પારમ, asparam. ના૦ એકવીસ નુસ્ક મધેના એક નુસ્કનું નામ છે. Subs. Name of one of the twenty-one Nôsks.

અએવઘહાન, aêvaghahân. ના૦ કુશ્તી, પેહેરવું. Subs. *Koshtî*; a sacred girdle worn by a Zoroastrian round the waist; putting on (clothes).

અ-સજશાન, a-sazashân. ના૦ નાલાએક—આબરૂ વગરના પુરૂષો. Subs. Unworthy—disreputable persons.

અસ્ફેહાન, asfêhân. ના૦ "માહરોએ" નામનું આલાત, જે યજશ્નેની ક્રિયા કરવામાં આવેછે તેમાં લીધામાં આવેછે. Subs. One of the ceremonial vessels or apparatus in the celebration of the Izashné, called from its crescent-shaped tops, *mâh-rû*.

અએવગહાનેદ, aêvagahânêd. ક્રિ૦ આસપાસ વીંટાલે. V. May wrap closely about; may gird.

અએવીઆઘહન, aêvîâghahan. ના૦ એવ્યંઘહન, જે પાવ મેહેલની ક્રીરીઆ મધે બરસમ બાંધવાને સારૂ ખજુરીની પાતરીની બનાવવામાં આવે છે, કુસ્તી. Subs. The girdle or tie, prepared from a leaflet of the date-palm, with which the Barsom is to be tied together; *koshtî*.

અએવ્યાસ્ત, aêvyâst. ના૦ અભ્યાસ કરવો; શિખવું; કુસ્તી બાંધનાર. Subs. Studying, learning; one who girds round the *koshtî*.

અ-એવ્યાસ્તી, a-êviâstî. ના૦ અભ્યાસ નહીં કરવો. Subs. Not studying.

અએવ્યાસ્તશની, aêvyâstashnî. ના૦ પેહેરવું; અભ્યાસ કરવો, કુશ્તી. Subs. Putting on (clothes); studying; *Koshtî.*

અએવ્યાસ્તે, aêvyâstê. ભૂ૦ કૃ૦ આસપાસ વીટાલેલું; અભ્યાસ કીધેલું; જ્ઞાન મેલવેલું, વાલીને. Past. Part. Girded round (lit.); studied; acquired knowledge; having twisted—bent.

અએવ્યાસ્તન, aêvyâstan. ક્રિ૦ પેહેરવું; કુશ્તી બાંધવી; અભ્યાસ કરવો, શિખવું. V. To put on (clothes); to gird up the *Koshtî* round the waist; to learn; to study.

અએવગહીનેદ, aêvagahînêd. ક્રિ૦ પેહેરે, આસપાસ વીટાલે, અભ્યાસ કરે. V. May put on (clothes); may wrap closely about; may study.

અઈવગહીન, aîvagahîn. See aêbagahân.

અસ્પશીદ, aspashîd. ક્રિ૦ દુરઅંદેશો કરે. V. May foresee.

અ-સેજ઼ગાન, a-sêzgân. વિ૦ અવિનાશી; અમર. Adj. plu. Imperishable; immortal.

અ-સજ઼શની, a-sazashnî. ના૦ નાલાયકી, અઘટિતપણું. Subs. Unworthiness; unfitness.

અ-સજ઼શની, a-sazashnî. વિ૦ નાલાયક, અણઘટતું. Adj. Unworthy, improper.

અ-સજ઼શનીગી, a-sazashnîgî. ના૦ નાલાયકી. Subs. Unworthiness.

અએવીઆનઘહન, aêvîângahan. See aêvagahân.

અએવ્યાકસ્ત, aêvîakast. ના૦ બેઠક, વિ૦ ખબરદાર. Subs. A seat. Adj. Clever.

અસ્વદાદ, asvadâd. વિ૦ ખબરદાર, હુશિઆર. Adj. Skilful, well-versed; intelligent.

અસ્પ-બારે, aspa-bârê. ના૦ સરસ ઘોડો; બોજે—ભાર ઉઠાવનાર ઘોડો. Subs. An excellent horse; a draft-horse.

અસ્પિગાન, aspigân. ના૦ ઘોડીઓ. Subs. Mares.

અસ્પીગાનાન, aspîgânân. See âsvîgân.

અએવેસ્રુસ્રેમ, aêvêsrûsrêm. ના૦ ચોથી ઘેહેનું નામ, તથા તેની ઉપરનો મવકેલ ફરેસ્તો. Subs. Name of the fourth *Gêh* or sub-division of the day; also the angel presiding over it.

અએવસ્ત, aêvast. See aêvyâst.

અસ્પસ્તાન, aspastân. ના૦ ઘોડાનો તબીલો. Subs. A horse-stable.

અ-સજીનીદન, a-sazînîdan. ક્રિ૦ જતું ન રેહેવું; પાયદાર—કાયમ રેહેવું; લાયક નહીં થવું. V. Not to pass away; to be everlasting; not to be worthy.

અ-સેજીન, a-sêzîn. See a-sêzî.

અ-સજેદ, a-sazêd. ક્રિ૦ નહીં જતું રહે—લાયક થાય. V. May not pass away; may not become worthy.

અ-સ્પીત, a-spît. વિ૦ સફેદ—ઉજળું નહીં; નાપાક,

અપવિત્ર. Adj. Not white—fair; not pure; unholy.

અ-સજીદન, a-sazîdan. See a-sazînîdan. સજાવાર ન થાવું, ન શોભવું. Not to be deserving—fitting, not to look well or elegant. Prohib. × = Av. Av. Rt. = Per. سزیدن

અસ્પનાર, aspnâr. ના૦ જેવર. Subs. Ornaments, jewels.

અસ્પનારગાન, aspanârgân. ના૦ મશહુર થએલાઓ. Subs. Those that are well-known.

અસ્પનારગાની, aspanârgânî. વિ૦ આરાસ્તગી આપનારૂં. Adj. Embellishing, giving ornament to.

અસ્પનારગાન, aspanârgân. ના૦ આરાસ્તગી આપનારાઓ. Subs. Those that add ornament to; those that decorate.

અસ્પનારગાનીતર, aspanârgânîtar. વિ૦ વધારે આરાસ્તગી આપનારૂં. Adj. Giving more embellishment.

અસ્પનદીઆર, Aspandiâr. ના૦ અસ્પનદીઆર; ગુશ્તાસ્પ પાદશાહના વડા છોકરાનું નામ, જેને "રૂઈન-તન" ઇઆને પીત્તલના જેવી દેહનો કરીને કહેતા હતા. એ પેહેલવાન વિશે એવું કહેલું છે કે લડાઈમાં એના બદનની ઉપર કોઈબી હથિયાર લાગતું નહીં હતું. એણે પોતાના બાપની તરફથી ઘણીએક લડાઈઓ જીતી, અને મુલકોને હાત કરી લીધા હતા. આખેરે એ બહાદૂર નર નામાંકિત રૂસ્તમ પેહેલવાનને હાતે તેની બેહુ આંખમાં તીર મારવાથી મરણ પામ્યો. Subs.

Aspandiar; the name of the eldest son of King Gushtâsp, called *Ruin-tan* or brass-framed. It is said of this hero that his body was invulnerable in battle. He had successfully fought several battles, and conquered many countries on behalf of his father. At last this brave warrior died of the arrows shot into his eyes by the famous *Rustom*. Per. اسفند یار

અસ્ફ-દાજ઼, Asphandâz. ના૦ અસ્પંદારમદ મહિનો; અસ્પંદારમદરોજ઼. Subs. The last month of every year; the fifth day of every month.

અસ્પ-દાદ, Aspandâd. See Aspandiâr.

અસ્પે-દીનોદે, aspê-dinôdê. ના૦ ઘોડી. Subs. A mare. Comp. Per.

અસ્પુનતન, aspunatan. ક્રિ૦ જોવું; દોડાવવું. V. To see; to make or have to run, to send forthwith.

અ-સપુકીહા, a-sapukîhâ. ક્રિ૦ અ૦ મુશ્કેલીથી; જોર જુલમથી. Adv. With difficulty; forcibly.

અસ્પ-ન્જ઼, aspanj. ના૦ મકાન, ઉતારો, ધર્મશાળા. Subs. A residence; a halting place; an inn. Comp. Per. سپنج

અસ્પ-ઞની, aspanjânî. See aspanj.

અસ્ફ-દમદ, Asphandmad. ના૦ ત્રીજા ગાથાનું નામ. Subs. Name of the third Gâthâ. Comp. Av. , Pehl.

અ-સેપોર, a-sêpor. વિ૦ પુરવું નહીં, અપૂર્ણ, અધુરૂં,

ખામીવાળું, ઓછું. Adj. Insufficient, imperfect, incomplete, defective, less, deficient. Per. سپرکر ، سپري

અ-સ્પુરીગીએ, a-spurígîê. વિ૰ પુરાતમ નહીં, અધુરૂં, અશુધ્ધ. Adj. Not ancient—antique; imperfect, inaccurate, incorrect.

અ-સેપોરીદન, a-sêpôrídan. ક્રિ૰ છેડો ન આણવો, પુરૂં ન કરવું, અધુરૂં રાખવું. V. Not to finish—complete, not to give the last finish, not to bring to an end, to leave unfinished—incomplete. Prohib. + = Per. سپریدن

અ-સઝગીહા, a-sazagíhâ. વિ૰ પ્રમાણ પરમાણેનુ નહીં. Adj. Disproportionate.

અ-સેપઝગી, a-sêpazgi. વિ૰ ચુગલી—નીંદા—આલ—તોહોમત—કલંક—બદગોઈ વગરનું. Adj. Free from slander—calumny—backbiting, free from any calumnious accusation or aspersion—unspotted, unstained. Prohib. + = Av. + afst. suf. = Per. سپزگي

આગેવર, âgêvar. ના૰ નેહદાન, ગર્ભસ્થાન. Subs. The womb; the uterus of a female.

અસ્પરીસ, asparîs. See asparâs.

અસ્પરાસ, અસ્પરીસ, asparâs, asparîs. ના૰ ઘોડાનો રસ્તો; ચોરસ; મેદાન; એક જાતનું માપ; એક ઘોડો ચાલીશકે એટલો રસ્તો. Subs. A way for horses; a square; a plain, a meadow; a kind of measure; a road long enough for a horse to be exercised.

અસ્પરાસ, asprâs. See asparâs.

અસ્પરાન, asparân. ના૦ ઘોડાનો તબેલો. Subs. A horse-stable.

અસ્પરી, asparî. વિ૦ પૂરૂં, તમામ. Adj. Complete, perfect. Comp. Per. سپري

અસ્પરીશ, asparîsh. See asparâs.

અસ્પરસ્પ, asparasp. See asparâs.

અસ્પરીક, asparîk. See asparâs.

અસ્જરહ, asjarah. ના૦ જેહેરની મીશાલની એક ચીજ કે જે દોજખીઓને ખાવા માટે આપેછે. Subs. A substance like poison given to those residing in hell.

અએજ, ayêz. See aiêz.

અબીજ઼, abîz. See abêzh.

અ-સજેદ, a-sazêd. ક્રિ૦ નહીં ચાલે—જાય; લાએક નહીં થાએ. V. May not walk—go; may not be worthy. Comp. Per. نسزد

અ-સજ઼દ-ગુન, a-sazad-gûn. વિ૦ દેહેશત—ભય વગરનું, કરૂર નહીં, દયાળુ. Adj. Not dreadful—frightful; not cruel, merciful. Per. سزگي

અ-સેજ઼-દર, a-sêz-dar. વિ૦ કાંટાદાર નહીં, કાંટા વગરનું. Adj. Not thorny—prickly. Prohib. + , = Av.

અ-સેજ-દર, a-sêz--dar. See a-sez-dar.

અસ્ત, ast. ક્રિ૦ તે છે. V. Is (3rd sing. pres.). Av. , است, هست

અસ્ત, ast. ના૦ કાસદ. Subs. A messenger. Av. Av. Rt. , = Sans. अश.

અસ્ત, ast. ના૦ તન, બદન, શરીર, હાડ, હાડકું. Subs. The body, the frame or material substance of an animal, make of a man, a bone. Av. , = Sans. अश्थन्, अस्थि = Per. استخوان

અસદ, asad. See âhan.

આઈએત, âiêt. ક્રિ૦ લાવે, મંગાવે. V. May bring —send for.

આસ્ત, âsta. વિ૦ જાતી, ખુદરતી. Adj. Natural, innate as âstakherad.

આસ્ત, âst. ના૦ સુલેહ, દોસ્તી, મિત્રાચારી. Subs. Peace, amity, friendship. Comp. Pehl.

હસ્ત, hast. ના૦ હસ્તી; દુનિયાં. Subs. Existence; the world. Comp. Per. هستی

અસ્તા, astâ. ના૦ અવસ્તા. Subs. The Avesta. Comp. Per. استا

એસ્તા, êstâ. ના૦ વખાણ, તારીફ, બયાન. Subs. Praise, commendation; description.

અસ્તાખ, astâkh. વિ૦ મગરૂર, ગર્વિષ્ઠ; બેઅદબ. Adj. Proud, boastful; uncivil. Per. گستاخ

અસ્તખાનાન, astakhânân. ના૦ હાડકાંઓ; દુનિયા, પૃથ્વી. Subs. Bones; the world, the earth.

આસ્તાઈનેદ, âstâinêd. ક્રિ૦ ફાયદેમંદ—નફા ભરેલું થાયછે. V. Becomes advantageous—profitable.

ઓસ્તખાન, ôstakhân. See asta.

અસ્ત-અએ, asta-aê. ના૦ એક હાડકું. Subs. One bone.

અ-સ્તાઇ, a-stâî. વિ૦ આએ દુનિયાનું નહીં, પેલી દુનિયાનું. Adj. Not relating to this world; pertaining to the next world.

અ-શેતાએશન, a-setâêshna. ના૦ તારીફ ન કરવી, બદગોઈ, નિંદા. Subs. Want of praise—eulogy, slander, backbiting. Prohib. + crd. of = Av. Av. Rt. Sans. स्तुति Sans. Rt. स्तु. abst. suf. = Per. ستایش

અ-સેતાએશની, a-sêtâêshnî. વિ૦ તારીફ—આરાધનાને નહીં લાયક. Adj. Not worthy of being praised—invoked.

અ-સેતાએશને, a-sêtâêshnê. ના૦ વખાણ—આરાધના નહીં કરવી. Subs. Not praising—invoking.

અ-સેતાએશ્ની, a-sêtâêshnî. See a-sêtâêshnî.

અ-સેતાએન્દ, a-sêtâênd. ક્રિ૦ સ્તુતિ—વખાણ નહીં કરે. V. May not praise—glorify (3rd per. plu.)

અ-સ્તાઈનેદ, a-stâined. ક્રિ૦ વખાણ નહીં કરાવે. Not have (him or it) praised. Comp. Per. نستایند

અ-સ્તાઈનેદ-રદ, a-stâinêd-rad. વિ૦ વાલી (અથવા માબાપ)ના બચાવમાં નહીં રહેલી. Adj. Not

under the protection of a guardian (or parents) [illegible] = Av. [illegible] (See Vend. Farg. 15, paras. 9, 11, 13, 15, 18.)

[illegible] અ-સેતાઈદન, a-sêtâidan. ક્રિ૦ બદગોઈ—નિંદા કરવી, ખરાબ બોલવું, તારીફ ન કરવી, આશીરવાદ ન દેવો, ઉપકાર ન માનવો. V. To slander, to backbite, to speak evil; not to praise—bless; not to thank.

[illegible] આસ્તાઈનેદ, âstâinêd. See [illegible] âstâinêd.

[illegible] આસ્તાઈનેદ, âstâinêd. ક્રિ૦ બેસે, બેઠક—જગ્યા લે; ફાયદો મેલવે. V. May sit; may occupy a seat; may profit.

[illegible] અ-સ્તાઈદાર, a-stâîdâr. ના૦ તારીફ—સ્તુતિ નહીં કરનાર. Subs. One who does not praise—commend.

[illegible] અસ્તહીદન, astahîdan. ક્રિ૦ મારામારી—કજીઓ—કેકાસ—ફીતનો કરવો. V. To quarrel, to wrangle; to revolt.

[illegible] આસ્તાન, âstân. ના૦ ગુનેહગાર, તકસીરવાર, પાપી. Subs. A criminal, a transgressor, a sinner.

[illegible] આસ્તાનહા, âstânhâ. ના૦ આફતો, મુસીબતો; મુશકેલીઓ; ઉંબરો; પાદશાહી મેહેલો. Subs. Calamities, misfortunes; difficulties; thresholds, royal palaces.

[illegible] અસ્ત-ખવાન, asta-khavân. ના૦ હાડકાં; હાડપીંજર. Subs. Bones; a skeleton. Av. [illegible], [illegible] = Per. ستخوان, استخوان

[illegible] આસ્તારે, âstârê. See [illegible] âstân.

અસ્તાનીદન, astânîdan. ક્રિ૦ ઉભું રેહેવું; સ્થાપવું; કબૂલ કરવું; લેવું; જણવું; ઉત્પન્ન કરવું. V. To stand; to establish; to accept, to receive; to bring forth, to bear. Comp. Per. استانیدن, استاندن

અસ્તાન, astân. ના૦ કોઈ બાબદમાં બે મતનું અથવા વિચારનું થવું; વિશ્વાસુ—ઈમાનદાર માણસ. Subs. Being of two different views or opinions on a subject; a trustworthy—faithful man.

અસ્તાન, astân. ના૦ મથક, મકાન; સ્થાન. Subs. A residence, a place; a situation, site.

આસ્તાન, âstân. ના૦ ઉંબર, ઘેરનું ભોંયતળિઉં; પાદશાહી મેહેલ; પાદશાહની દરબાર. Subs. A threshold; ground floor; a royal palace; a king's court. Per. آستان

હસ્તાન, hastân. ના૦ હયાતી—જીંદગીવાલાઓ; ઉભા રેહેનારા. Subs. Those that are living; those that are standing—remaining firm. Pâz.

અસ્તાને, astânê. See âstân.

આસ્તાને, âstânê. વિ૦ મુશ્કેલ, સખ્ત, અઘરૂં. Adj. Difficult, hard, arduous.

અસ્તાને, આસ્તાને, astânê, âstânê. See astânê, âstânê.

અસ્તોમંદ, astômand. વિ૦ હાડમંદ; તનોમંદ, શરીરવાલું, શરીરથી ભરપૂર, હેવાનથી ભરપૂર. Adj. Corporeal, material; having a body (lit.), full in body—beasts. Av.

અસ્તોમન્દ, astômand. વિ૦ સુખવાલું, નચીન્તાઈ

ભરેલું, નીરાંત. Adj. Happy, free from anxiety or care, at ease.

[illegible] અબે-દાદ, abê-dâd. ના૦ જુલમ, ગેરઈનસાફ. Subs. Tyranny, injustice.

[illegible] આસ્તાદ, âstâd. ના૦ એક ફરેસ્તાનું નામ છે; ૨૬) મા રોજનું નામ. Subs. Name of an angel; the 26th day of every month. Comp. Av. [illegible]

[illegible] એસ્તીદારી, êstîdârî. ના૦ ઉસ્તવાર—કાયમ રેહેવું; જારી રેહેવું. Subs. Remaining firm—permanent; continuing.

[illegible] આસ્તાઈનેદ, âstâinêd. ક્રિ૦ ઉસ્તવારી—મજબૂત કરો. V. May strengthen, may render firm.

[illegible] અસ્તામ, astâm. See [illegible] âstânê.

[illegible] અસ્તામ, astâm. ના૦ વિશ્વાસ; ઈમાનદારી; ટેકો; આધાર. Subs. Confidence, faith, prop, support. Comp. Per. استام

[illegible] અ-સેતહમ્બે, a-sêtahambê. વિ૦ જુલમ—જાસ્તી—જાલમી વગરનું; ધાડું નહીં તે, જોરાવર—મજબુત નહીં, વાજબી, પ્રમાણીક, નીતિવાન. Adj. Not tyrannical, not hard—thick, not powerful—robust, just, honest, moral. Prohib. [illegible] + [illegible] = Per. ستم × [illegible] adj. suf. = Per. ستنبر

[illegible] અ-સતહમે, a-satahmê. See [illegible] a-sêtahambê.

[illegible] અસ્તામે, astâmê. ના૦ અસ્તામા; પાવ મેહેલની ક્રિયામાં વપરાતાં વાસણો. Subs. *Astâmê*; utensils used in the *pâv mêhêl* (higher ceremonies) of the Zoroastrian religion.

અસ્તામે, astâmê. ના૦ દાંતના પારા. Subs. Gums.

અ-સ્તહમગી, a-stahamgî. See a-sêtahambê.

અસ્તામે, astâmê. See âstânê.

અસ્તાર, astâr. ના૦ બદનને બચાવ આપનારી ચીજો, જેમકે ઢાલ, બખ્તર, છાતીબંદ; બુરખો; અસ્તર; ખચ્ચર; ૬½ દ્રામનું વજન; આસરે સવા રૂપિયાની કીમતનો એક સિક્કો. Subs. Such things as afford protection to the body, as shields, armours, breastplates; a veil; the lining of a garment; a mule, a weight of 6½ drams; a coin worth about 2s. 6d. Per. استار

આસ્તાર, âstâr. (ધાતું). પથરાવું; રીમન થવું. ના૦ પ્રસાર, ફેલાવો. (Rt.) To be spread over, to be defiled. Subs. Spread, diffusion. Comp. Av. Rt. + , Pehl. Sans. आस्तर्.

આસ્તાર, âstâr. See âstân.

ખસ્તાર, khastâr. ના૦ જખમ કરનાર; દુઃખ દેનાર, અપમાન કરનાર. Subs. One who inflicts wounds, one who torments—insults.

આસ્તારોમન્દ, âstârômand. વિ૦ ગુનાહ ભરેલો, તકસીરવાર. Adj. Sinful, criminal.

ખસ્તારોમન્દ, khastârômand. વિ૦ જખમ કરતું; દુઃખ દેતું. Adj. Inflicting wounds, tormenting.

અસ્તારેહ, astârêh. ના૦ સેતારો ; બુરૂજ, નક્ષત્ર. Subs. A star ; a constellation, the house or station of the moon or any other planet, a sign of the zodiac.

આસ્તારી, âstârî. વિ૦ ગુનેહગાર, તકસીરવાર. ના૦ ગુનેહગારી. Adj. Criminal, guilty. Subs. Transgression ; a fine—penalty.

આસ્તારીહા, âstârîhâ. ક્રિ૦ અ૦ ગુનેહગારીથી, તકસીર ભરેલી રીતે ; ગુનેહગાર થવાથી. Adv. Criminally, culpably.

આસ્તારીનદ, âstârînad. ક્રિ૦ રીમન કરેછે. V. Defiles, pollutes (pres. 3rd sing. from) Comp. Av. (see Vend. Farg. 5, paras. 3, 6).

આસ્તારીનીદાર, âstârînîdâr. ના૦ રીમન કરનાર. Subs. One who or that which defiles—pollutes.

આસ્તારીનીદન, âstârînîdan. ક્રિ૦ રીમન કરવું ; ગુનેહગાર કરવું ; ગુનાહનો ફેલાવો કરવો. V. To defile, to pollute ; to make (one) criminal—guilty (causal) ; to disseminate crime. Comp. Av.

આસ્તારીનીદાર, âstârînîdâr. See âstarînîdâr.

આસ્તારીદન, âstârîdan. ક્રિ૦ રીમન થવું; તકસીરવાર થવું; દુઃખ દેવું; ઈજા કરવી. V. To be

defiled—polluted; to become criminal; to do harm (to some one).

આસ્તારે, âstârê. See âstâr.

અસ્ત-ખેરદ, asta-khêrad. See âsnâ-khêrad.

આસ્તારદ, âstârd. વિ૦ હરામતું. Adj. Unlawful, iniquitous, forbidden. Av.

આસ્તારદ, âstârd. ભૂ૦ કૃ૦ વિ૦ પથરાએલું, રીમન થાએલું, પસરાએલું, ફેલાએલું. Past. partic. Adj. Spread out, polluted, defiled. Av. Av. Rt. + = Sans. Rt. आस्तार्.

આસ્તારીનેદ, âstârînêd. See âstârênd.

આસ્તાર્દે, âstârdê. ભૂ૦ કૃ૦ પથરાએલું; રીમન થએલું; ગુનેહગાર—તકસીરવાર થએલું. Part. Adj. Spread (lit.), defiled, polluted, criminated.

આસ્તાર-તુમ, âstâr-tûm. વિ૦ ઘણુંજ રીમન થએલું, ઘણુંજ ગુનેહગાર—પાપી. Adj. Most defiled—polluted, most criminal—sinful.

અસ્તે, astê. See asta.

એસ્તદ, êstad. ક્રિ૦ છે; હોએ; જારી રેહે; કાયમ રેહે; રેહેછે. V. Is; may be; may continue to be; may last for ever.

અસ્તી, હસ્તી, astî, hastî. ના૦ હસ્તી; હયાતી, જીંદગી, હમેશગી. Subs. Existence; being, life; eternity. Comp. Per. هستی

હસ્તી, hastî. ના૦ સચ્ચાઈ, રાસ્તી; ખુદપસંદી; હઠી-

લાઈ; આપમતલબ. Subs. Truth; rectitude; self-complacency; obstinacy; self-interest.

એસ્તશ્ન, êstashna. ના૦ જારી રેહેવું; બેશક થવું; હમેશ સુધી રેહેવું; ઉસ્તવાર રેહેવું, વાસો, સ્થીતિ, સબુરી ધીરજ. વિ૦ કાએમ, જાથુકનું, ટકાઉ, મજબુત, ઠેરવેલું. Subs. Continuing to be; remaining for ever; standing firm; lodgings; condition, patience; calmness. Adj. Perpetual, everlasting; lasting, durable; firm; fixed.

હસ્તશન, hastashna. ના૦ હસ્તી, હયાતી, જીન્દગી. Subs. Being, existence; life.

એસ્તશ્ને, êstashnê. See êstashna.

અસ્તશ્ની, એસ્તશની, astashnî, êstashnî. See êstashna.

અસ્તશ્ની, astashnî. ના૦ આસાની, સુખ; આસાએશ. Subs. Ease, happiness; rest.

એસ્તશની, êstashni. ના૦ કાએમીઅત, કાએમ, જાથુક. Subs. Steadiness, uninterruptedness, continuance, fixedness, standing.

એસ્તશ્ને, અસતયો, êstashnê, astayô. See astashnî.

હેસ્તશ્ને, hêstashnê. See astî.

અસ્તશ્ની, astashnî. See êstashna.

અસ્તીઓમન્દ, astîômand. વિ૦ હસ્તી—આબાદીવાળું. Adj. Having existence, prosperous.

અસ્તી, astî. ના૦ બેહદ ખજાનો—દોલત. Subs. Immense wealth—treasure.

𐬀𐬯𐬙𐬍𐬐 અ-સ્તીક, a-stîk. વિ૦ અણી—ટોંચ વગરનું. Adj. Not pointed, not peaked. Prohib. 𐬀 + 𐬯𐬙𐬍𐬐 = Per. سیتیخ , ستیخ = a spear or anything straight.

𐬉𐬯𐬙𐬉𐬱𐬥𐬍 એસ્તેશ્ની, êstêshnî. See 𐬉𐬯𐬙𐬀𐬱𐬥 êstashna.

𐬀𐬯𐬙𐬉𐬬𐬍𐬛𐬁𐬛 / 𐬀𐬯𐬙𐬀𐬔𐬀𐬬𐬁𐬛 / 𐬀𐬯𐬙𐬔𐬬𐬁𐬛 અસ્તે-વી-દાદ, અસ્તગવાદ, astê-vî-dâd. astagavâd. ના૦ હાડકાં ભાંગનાર—કાપનાર દેવનું નામ. Subs. The name of the demon who breaks or cuts up bones. Comp. Av. 𐬀𐬯𐬙𐬋.𐬬𐬌𐬛𐬋𐬙𐬎-𐬛𐬀𐬉𐬬𐬀

𐬉𐬯𐬙𐬍𐬥𐬀𐬛 એસ્તીનદ, êstinad. ક્રિ૦ કાયમ—અચુક રેહે; પાયદાર રાખે; સ્થાપે. V. May remain firm—permanent; may keep fixed—firm; may establish.

𐬀𐬯𐬙𐬉𐬬𐬌𐬛𐬁𐬛 અસ્તે-વી-દાદ, astê-vi-dâd. See 𐬀𐬯𐬙𐬉𐬬𐬍𐬛𐬁𐬛 astê-vi-dad, Av. 𐬀𐬯𐬙𐬋.𐬬𐬌𐬛𐬋𐬙𐬎 = Paz, 𐬀𐬯𐬙𐬬𐬌𐬛𐬁𐬛 = Per, استواد استویاد

𐬀𐬯𐬀𐬙𐬍𐬥𐬛𐬉 અ-સતીન્દે, a-satindê. વિ૦ સખત—મજબુત નહીં તે; નરમ, નબળું, નાજુક. Adj. Not hard—strong; soft, weak, slender.

𐬁𐬯𐬙𐬍𐬥𐬉𐬛 આસ્તીનેદ, આઈતગુનેદ, âstinêd, âitgunêd. ક્રિ૦ લાવે; આવે. V. May bring; may come.

𐬵𐬀𐬯𐬙𐬍𐬥𐬉𐬛 હસ્તીનેદ, hastînêd. ક્રિ૦ એક મત થાય; માફક આવે; કીમત થાએ. V. May agree; may suit; may be worth. Comp. Per. هستیدن

𐬁𐬌𐬙𐬔𐬎𐬥𐬍𐬛𐬁𐬥 આઈતગુનીદાન, âitgûnîdân. ના૦ લાવનારા. Subs. Those that bring (anything).

એસ્તીનીદન, êstînídan. ક્રિ૦ કાયમ રેહેવું; પાએદાર રાખવું; સ્થાપવું, ઉભું રાખવું, મજબુત—કાએમ—નકી કરવું, બંદોબસ્ત કરવો. V. To remain firm—permanent; to keep fixed; to be established; to make stand, to establish, to confirm, to make steady, to fix, to settle, to regulate. Per. استانیدن, استاندن

આસ્તીન, âstîn. વિ૦ મજબુત; કાયમ; હમેશનું. Adj. Firm, fixed; everlasting, perpetual.

આસ્તીન, âstín. ના૦ બાંહે. Subs. A sleeve. Comp. Per. آستین

એસ્તીનદ, એસ્તીનંદ, êstînad, êstînand. See êstínad.

આઈતગુનશ્ને, âitgunashnê. ના૦ લાવવાનું કામ તે. Subs. Bringing.

આસ્તીનન્દ, âstínand. તેઓ જુવેછે—દેખેછે. V. They see—behold (pres. 3rd plu.)

ઓસ્તીગાન, ôstigân. ના૦ ઉસ્તવારી, મજબુતી; ભરૂશો, ઈતબાર; કબુલાત; પ્રવિણતા, હુશિયારી; દીન ઉપર મજબુત—ચુશ્ત રેહેવું; કારીગરી. Subs. Firmness, fixedness; confidence; faith; an agreement; proficiency; intelligence; devotedness to religion; skill, workmanship.

એસ્તેદ, êstêd. See êstad.

એસ્તીમ, êstím. ક્રિ૦ હમો ઉભા રહીએ. V. We may stand. Comp. Per. ایستیم

અસ્તેર, astêr. See astâr.

અસ્તી, અસ્તે, astî, astê. See asta.

આસ્તીરેદ, âstîrêd. ક્રિ૦ ગુનેહગાર—અપરાધી—પાપી થાય. V. May become guilty—criminal; may become sinful.

આસ્તુની, આસ્તુનીએ, âstunî, âstuniê. See âstashnî.

એસ્તીની, એસ્તીનીએ, êstînî, êstîniê. ક્રિ૦ તું ઉભો રેહે—કાયમ રેહે. V. You may stand—remain firm (2nd sing.).

અસ્ત-વી-હાદ, અસ્તોહાદ, ast-vî-hâd, astôhâd. See astê-vî-dâd.

એસદવાસ્તર, êsadvâstar. ના૦ હજરત જરથોસ્તના વડા છોકરાનું નામ, કે જે અથોરનાન ટોલાનો સરદાર હતો, અને તે પેગમબર સાહેબનો ચેલો હતો. Subs. *Esadvâstar*; name of the eldest son of Zoroaster, who was the chief of the sacerdotal caste, and a disciple of the great prophet. Av.

અસ્તવાન, astavân. See ôstîgân.

અસ્તવાનીદન, astavânîdan. ક્રિ૦ બેશક થવું; ભ્રાંતી નહીં લઈ જવી; શકની નજરથી નહીં જોવું. V. To be certain; to make no doubt; not to look with an eye of suspicion.

અસ્તવાન, astavân. See astavân,

આસ્તવાનમ, âstavânam. ક્રિ૦ હું ઈમાનમાં ઉસ્તવાર છઉં, મને ધરમ ઉપર પૂરતો એતેકાદ છે. V. I am unshaken in religious belief; I have perfect faith in religion.

અસ્તો-દાદ, astô-dâd. ના૦ તનની ખુશી; ઈદ્રીઓનું

સુખ. Subs. Physical enjoyment; the gratification of the senses.

ખસ્તવાર, khastavâr. વિ૰ મજબુત, ઉસ્તવાર, પાયદાર; દાનાઈ—સમજ વગરનું. Adj. Strong, firm, steady, senseless, imprudent; wanting understanding. Pâz.

ખસ્તવારી, khastavârî See ôstîgân.

ઓસ્તવારગાનીહેદ, ôstavârgânîhêd. ક્રિ૰ ઓસ્તવાર રેહેછે; ધરમ ઉપર પુરતો એતેકાદ રાખે છે. V. Remains firm; keeps perfect faith in religion (pres. 3rd sing.)

અસ્તોબ, astôb. ના૰ થાંભ, થાંભલો. Subs. A pillar, a post, a prop.

અ-સેતોબ, a-sêtôb. વિ૰ કંટાલેલું નહીં, થાકેલું નહીં. Adj. Not disgusted with, not tired of.

આસ્તુનદ, âstunad. ક્રિ૰ જોયછે, જાણેછે. V. Sees; knows (pres. 3rd sing.)

અસ્તે-ઓશ, astê-ôsh. ક્રિ૰ તે છે; તેને છે. V. He or she is; is to him (lit.)

અસ્તોશ, astôsh. ના૰ ઉસ્તવારી. Subs. Firmness.

આસ્તુઈ, âstuî. ના૰ વખાણ; તારીફ; સ્તુતી. Subs. Praise; eulogy; encomium.

ખસ્તવી, khastavî. See khastavârî.

આસ્તુની—હસ્તન, âstunî—hastan. ક્રિ૰ દેખાવ થવો, દિસવું. V. To be in sight; to appear, to seem.

અ-સ્તુઈહેદ, a-stuihêd. ક્રિ૦ તારીફ—સ્તુતી—વખાણ કરેછે. V. He or she praises—eulogizes (pres. 3rd sing.).

અસ્તોબાન, astôbân. વિ૦ મજબુત, સલામત, નિર્ભય, હમેશનું, મુસતકીમ; નિમકહલાલ, એકીનવાળું, ધરમ ઉપર ઉસ્તવાર. Adj. Firm, safe; fearless; eternal; constant; faithful, grateful; firm in religious belief.

અસ્તોબાની, astôbânî. ના૦ ધરમ ઉપર પુરતો એતેકાદ; દીન ઉપર ઉસ્તવારી, ભરૂશો રાખવો. Subs. Perfect faith in religion; firmness in religious belief, confiding in.

અસ્તોબાની, astôbânî. વિ૦ ઉસ્તવાર, મજબુત. Adj. Firm, strong.

અ-સેતોબાનીનીદારતુમ, a-sêtôbanînîdâr-tum. વિ૦ જરાબી કંટાલો ઉત્પન્ન નહીં કરનારૂં. Adj. Not causing disgust in the least.

અ-સેતોબાનીદન, a-sêtôbânîdan. ક્રિ૦ કંટાલો ઉત્પન્ન કરવો. V. To cause disgust—dislike.

અસ્તોદાન, astôdân. ના૦ મુવેલાંનાં હાડકાં રાખવાની જગા. Subs. A repository for the bones of the dead. Comp. ستودان

અસ્તોબાન, ઓસ્તોબાન, astôbân, ôstôbân. વિ૦ બેશક; ધરમ ઉપર ઉસ્તવાર. Adj. Doubtless; firm in religious belief. Comp. Av.

અસ્તોબાનમ, astôbânam. See âsta-vânam.

અસ્તો-દાદ, astô-dâd. See astô-dâd.

અસ્તોયાદ-વાએવતર, astôyâd-vâêvatar. ના૦ મલેકુલમોત. Subs. The angel of death called in Arabic *Azrâil* (عزرایل)

અસ્તોબાર, astôbar. See astôbân.

દો-સેદોસ, dô-sêdôs. ના૦ બે શરોશની ઈજશ્ને. Subs. Two Izashnês (to be recited) in the name of Serosh.

અસ્તોબી, astôbî. See astôbânî.

અ-સેતોબી, a-sêtôbî. ના૦ થાકી ગીઆ વગરની—કંટાલી ગીયા વગરની હાલત. Subs. State of being not tired—disgusted.

અ-સ્તોબીએ, a-stôbîê. See a-sêtôbê.

અ-સેતોબ-દાસ્તન, a-sêtôb-dâstan. ક્રિ૦ આજેજ નહીં રાખવો; કમજોર નહીં કરવો. V. Not to keep (some one) powerless; not to deprive (some one) of strength.

અ-સેતોબીદન, a-sêtôbîdan. ક્રિ૦ આજેજ નહીં કરવું; નબલું નહીં કરી નાખવું; ધિક્કારવું નહીં. V. Not to overpower, not to weaken, shun. Comp. Per. ستوهيدن

અસ્તોબન, astôban. See astôb.

એસ્તીનદ, êstînad. ક્રિ૦ ઉભું રેહે; મજબુત રેહે. V. May stand; may remain firm.

આસ્તુઈનીદે, âstuinîdê. ભૂ૦ કૃ૦ વખાણ—સ્તુતી કીધેલું. Past partic. Praised, eulogized.

અસ્તોબીન, astobîn. See astôb.

અસ્તોબુન, astôbun. વિ૦ દુઃખી, ઉદાસ, લાઈલાજ. Adj. Afflicted; sad, helpless.

અ-દસ્તોબરીહા, a-dastôbaríhâ. ક્રિ૦ અ૦ નાફરમાંનીથી. Adv. Disobediently.

અએદુન, aêdun. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે. Adv. In this manner. Per. ایدون

અ-દીદન, a-dîdan. ક્રિ૦ નહીં જોવું; નેઘાહ—નજર નહીં કરવી. V. Not to see; not to cast eyes on; Contrast Per. دیدن

આસ્તુન, âstun. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું નેઘાહ કર, ધ્યાન આપ. V. imper. Turn thy eyes to; direct thy attention to.

ખસ્તન, khastan. ક્રિ૦ જખમ કરવો; ભોંકવું; જખમ થવો; બીમાર થવું; કટકેકટકા કરી નાખવા. V. To wound; to pierce, to be wounded, to be sick, to cut in pieces. Per. خستن

હસ્તન, hastan. ક્રિ૦ હોવું, થવું, બનવું. V. To exist, to be, to happen. Per. هستن

આસ્તુનાદ, âstunâd. ક્રિ૦ તે જોએ. V. He or she may see.

હસ્તુની, hastunî. ના૦ હસ્તી. Subs. Existence.

અસ્તવન્દાન, astavandân. See astôdân.

આસ્તુનીદન, âstunîdan. ક્રિ૦ જોવું, નજર કરવી, જણાવવું, માલમ પડવું, પામવું. V. To see, to cast eyes on; to inform, to intimate; to come to one's knowledge or ear; to obtain.

અ-સેતુન, a-sêtûn. વિ૦ ટેકા—થાંભલાં વગરનું. Adj.

Without any pillar—support, without any prop. Prohib. [Avestan] + [Avestan] = Av. [Avestan] Av. Rt. [Avestan] = Sans. स्थूण Sans. Rt. स्था = Per. ستون ، استون ، استن

[Avestan] આસ્તુનત, âstunat. ક્રિ૦ જોયું, વિચાર કીધો. V. Saw ; thought (past tense).

[Avestan] આસ્તુન્તે, âstuntê. ભૂ૦ કૃ૦ જોયલું, નજર કીધેલું. Past partic. Seen, observed.

[Avestan] આસ્તુનતન, આદીદનેતન, âstunatan, âdîdanêtan. See [Avestan] âstunîdan.

[Avestan] અ-જકતરૂનતન, a-jaktarûnaton. ક્રિ૦ મારી નહીં નાખવું. V. Not to kill.

[Avestan] અ-સતોહ, a-satôh. વિ૦ દુઃખી નહીં થએલું ; લાઈલાજ નહીં. Adj. Not afflicted ; not helpless.

[Avestan] અસ્તોહ, astôh. ના૦ ભય ; બીહીક, હેબત, માન. Subs. Fear ; dread ; awe ; veneration.

[Avestan] અ-સ્તુકે, a-stukê. વિ૦ નબલાઈ વગરનું ; કૌવતમંદ, જોરાવર. Adj. Not feeble ; strong, powerful.

[Avestan] અસ્તોહદાન, astôhdân. See [Avestan] astôdân.

[Avestan] અ-સ્તુતી, a-stuti. ના૦ વખાણ વગરનું. Subs. Want of praise. Contrast Sans. स्तुति.

[Avestan] અ-સતુદે, a-satudê. ભૂ૦ કૃ૦ તારીફ—વખાણ નહીં કીધેલી. Past partic. Not praised—eulogized.

[Avestan] આસ્તુતે, âstutê. See [Avestan] âstuînîdê.

[Avestan] આસ્તુન્તે, âstuntê. See [Avestan] âstuntê.

[Avestan] અ-સતુદન, a-satudan. ક્રિ૦ વખાણ—સ્તુતી નહીં કરવી. V. Not to praise—eulogize. Contrast Per. ستودن

આસ્તુનતન, âstûnatan. See âstûnîdan.

અસ્તોફ્રરીદ, astôfarîd. ના૦ કોઇની ધરમસંબંધી ફરજ માથે લેવી. Subs. Taking on one's self some formal act of religion or other solemn duty for any one.

અસ્તોફ્રરીદન, astôfarîdan. ક્રિ૦ કબુલ કરવું; હા કહેવું. V. To agree, to accept; to assent.

અસ્તોમ-દાન, astômandân. વિ૦ હાડમંદ, શરીરરૂપી. Adj. plu. Corporal, bodily, physical.

અ-શતવર, a-satvar. વિ૦ મકમ—જોરાવર નહીં તે; અસ્થીર, નબળું, મ્હોટું—બુજોરગ નહીં તે. Adj. Not strong—powerful, unsteady; weak, not great. Prohib. + = Av. = Sans. स्थविर, स्थावर, = Per. استبر , ستبر

અ-સતવરી, a-satvarî. ના૦ મોટાઈ—બુજોરગી વગરની હાલત; કોઈને પાલક નહીં કરી લેવો. Subs. Not a state of greatness—dignity; not adopting any one as a son.

અ-સ્તુ-રદાન-ચ, a-stu-radân-cha. ના૦ તારીફ વગરના ધરમગુરૂઓ—દસ્તુરોબી, નાલાએક ઉપાધ્યાઓબી. Subs. Even religious teachers who are not deserving of praise; even unworthy Dustoors—spiritual preceptors.

અસ્તુ-રદાન-ચ, astu-radân-cha. ના૦ વખાણવા લાએક ધરમગુરૂઓબી, માન પામેલા દસ્તુરોબી. Subs. Even praiseworthy religious preceptors, even revered Dustoors.

અસ્તોરદન, astôrdan. ક્રિ૦ બોરવું; છોલી કાહાડવું; સાફ કરવું; કાપી નાખવું; છેકવું. V. To shave; to scrape; to clean; to cut off; to erase. Per. ستردن

આસ્તોરેદ, âstôrêd. ક્રિ૦ ગુનેહગાર—પાપી—તક-સીરવાર—અપરાધી થાયછે. V. Becomes guilty—sinful—criminal.

અ-બીદે, a-bîdê. વિ૦ નાહક, વાજબી નહીં તે, અઘટિત. Adj. Unjust, unlawful, unworthy.

અસ્તે, astê. ના૦ હાડકું, ખજુર—આલુનો ઠલીઓ; થાલી, જામ; કાંસીઓ; કુંડી. Subs. A bone; the stone of a date or plum; a shallow flat round vessel, a porringer; a round metallic vessel of some depth in which all the utensils of the Izashnê ceremony are put.

અસ્તે, aste. ક્રિ૦ છે. V. Is (pres. 3rd sing.)

આસ્તે, âstê. ના૦ દશતાનથી પાક થાએલી બાયડી. Subs. A woman purified from menstruation.

આસ્તક, âstak. ના૦ કુંડી. (અસ્તામાં યાને વાસણ ભરવાની). Subs. A round deep vessel made of metal in which all the ceremonial utensils are placed.

ખસ્તે, khastê. વિ૦ બેઅકકલ, નાદાન, બેવકુફ; જખમી થએલો; નાતવાન. Adj. Senseless; thoughtless; foolish; wounded; infirm.

અસ્તેઓમનદાન, astêômandân. વિ૦ હાડવાલું; હાડમંદ. Adj. plu. Corporeal, bodily, material.

એસ્તગી, êstgî. નાઃ ઉસ્તવારી, મજ્બુતી, કાએમ, મુશતકીમી. Subs. Firmness; stability, constancy, permanence.

હસતગી hastagî. નાઃ હસ્તી. Subs. Existence; being.

એસ્તેકબાલ-માહ, êstêkbâl-mâh. નાઃ ચંદ્ર-માહનું વધવું. Subs. The waxing of the moon.

એસ્તગર, êstagar. વિઃ કાએમ રેહેનાર. Adj. Remaining firm—permanent.

એસ્તગરી, êstagarî. નાઃ કાએમ રેહેવું. Subs. Constancy. a permanent state.

આસ્ત-તુમ, âst-tum. વિઃ ઘણુંજ ખુશ—આનંદી. Adj. Most joyful—gay.

અસ્તવા, astavâ. વિઃ અધુરા વિચારનું; બેશક—ગુમાન. Adj. Having an imperfect idea; undoubted.

અસ્તવાન, astavân. See ôstîgân.

ઓસ્તવાની, ôstvânî. See ôstîgân.

અસ્તવીઆદ, astavîâd. See astê-vî-dâd.

અસ્તફર, astafar. નાઃ કબુલ કરનાર. ક્રિઃ તું કબુલ કર. Subs. One who agrees—assents. V. imper. Agree—assent (thou).

અસ્તફરીદ, astafarîd. See astôfarîd.

ઓસ્તફરીદન, ôstafarîdan. See astôfarîdan.

એસ્તમ, êstam. ક્રિ૦ હું ઉભો રેહું; હું ઉસ્તવાર છેઉં. V. I may stand; I am firm—stable. Comp. Per. ایستم, بیستم

અબીતર, abîtar. ના૦ માબાપ. Subs. Parents (from , Ar. ابو = a father).

અસ્તર, astar. ના૦ એક ગુનાહનું નામ છે; ખચ્ચર; બોરીઉં; અસ્તર; જમીન ખેડવાનું એક હથિયાર. Subs. Name of a crime; a mule; a cloth button; the lining of a garment; a harrow. Per. استر

અસ્તર, astar. See astâr.

આ-સ્તર, â-star. ના૦ પંથરાવવું, ફેલાવો; રીમનીનું ફેલાવવું. Subs. Spreading; diffusion; the spread of pollution. Comp. Av. Rt.

અબીતરાન, abîtarân. ના૦ બાપદાદા, વડીલો, મા-બાપ. Subs. Ancestors; forefathers; parents.

અબીતરાંન, abîtarân. See abîtarân.

અબીતરી, abîtarî. ના૦ નસલ, ખાનદાન; સગાઈ. Subs. Parentage; family connection—tie; relationship.

આસ્તરદાન, âstardân. ના૦ ગુનેહગાર—પાપી થવું. Subs. Becoming criminal—sinful.

આસ્તરદી, âstardî. ના૦ ગુનેહગારી. Subs. Sinfulness; criminality.

અસ્તરસ્પાન, astaraspân. ના૦ એક જાતના ગુનાહનું નામ. Subs. Name of a crime.

𐬀𐬯𐬙𐬀𐬭𐬀𐬯𐬙 અસ્તરસ્ત, astarast. ના૦ ગુનેહગાર,—તકસીરવાર શખ્સ. Subs. A guilty—criminal person.

𐬁𐬯𐬙𐬀𐬭𐬍𐬉𐬛 આસ્તરીએદ, âstarîêd. ક્રિ૦ ગુનેહગાર—તકસીરવાર થાયછે. V. Becomes criminal—guilty.

𐬁𐬯𐬙𐬀𐬭𐬍𐬥𐬉𐬛 આસ્તરીનેદ, âstarînêd. ક્રિ૦ રીમન કરેછે, રીમનીનો—ગુનાહનો ફેલાવો કરેછે; ગુનાહ કરેછે, ગુનેહગાર થાયછે. V. Pollutes; spreads or diffuses pollution—crimes. Comp. Av. [illegible]

𐬁𐬯𐬙𐬀𐬭𐬉𐬛 આસ્તરેદ, âstarêd. See 𐬁𐬯𐬙𐬀𐬭𐬍𐬉𐬛 âstarîêd.

𐬀𐬯𐬙𐬀𐬭𐬀𐬢𐬔 અસ્તરંગ, astarang. ના૦ એક જાતનો માણસરૂપી રોપો. Subs. Mandrake; the man-plant, on account of the strong resemblance of the root to the human figure. The Persians call mandrake also ابروصنم (the face of an idol), and مردم گیاه; the Arabians call it چراغ القطرب (the devil's candle, on account of its shining appearance in the night). Comp. Per. استرنگ

𐬀𐬯𐬙𐬀𐬭𐬎𐬥𐬙𐬀𐬥 અસ્તરૂન્તન, અસ્રુનતન, astaruntan, astrunatan. ક્રિ૦ બાંધવું; કેદ કરવું. V. To tie, to bind; to confine.

𐬀𐬯𐬙𐬀𐬭𐬬𐬀𐬭 અસ્તરવર, astarvar. ના૦ એક પાહાડનું નામ. Subs. The name of a mountain.

𐬀𐬯𐬙𐬀𐬭𐬙 અસ્તરત, astart. See 𐬀𐬯𐬙𐬁𐬭 astâr.

𐬀𐬯𐬀𐬙𐬀𐬭𐬛𐬍 અ-સતરદી, a-satardî. ના૦ સુસ્તી વનાંનું, ગભરાટ વગરનું. Subs. Freedom from laziness—confusion, perplexity.

𐬁𐬯𐬙𐬀𐬭𐬛𐬍 આસ્તરદી, âstardî. See 𐬁𐬯𐬙𐬀𐬭𐬛𐬍 âstardî.

𐬀𐬯𐬀𐬙𐬀𐬭𐬛𐬉 અ-સતરદે, a-satardê. કૃ૦ વિ૦ ગુંચવાઈ ન ગએલું, પાથરેલું નહીં, નહીં વિખરાએલું, ગભરાઈ ન ગએલું, નિશ્ફલ ન થાએલું, ન બીધેલું, સ્થીર, છોલેલું નહીં. Partic. Adj. Not spread out—strewn—scattered, not entangled–puzzled, not taken aback, not disappointed, not frightened; not erased—shaven, composed, steady, calm. Prohib. 𐬀 + 𐬯𐬙𐬀𐬭𐬛𐬀 = Av. 𐬯𐬙𐬀𐬭𐬆𐬙𐬀 Av. Rt. 𐬯𐬙𐬀𐬭 = Sans. Rt. स्तृ = Per. سترده گسترده

𐬀𐬯𐬀𐬙𐬀𐬭𐬛𐬉 અ-સતરદે, a-satardê. See 𐬀𐬯𐬀𐬙𐬀𐬭𐬛𐬉 a-satardê.

𐬀𐬯𐬞

𐬀𐬯𐬞 અસ્પ, asp. ના૦ ઘોડો. Subs. A horse. Av. 𐬀𐬯𐬞𐬀 = Sans. अश्व = Per. اسپ

𐬀𐬯𐬞𐬀 અસ્પ, aspa. ના૦ એક સજાનું નામ છે, કે જે ગરદનનું હાડકું ભાંજવાની થાયછે; કોશેશ; મેહેનત; ખીલો; નખરીયાં; ખરી. Subs. The name of a punishment which is inflicted by breaking the bone of the neck; an endeavour, effort; a nail; claw, hoof. Comp. Per. اسپ

𐬉𐬯𐬟𐬀𐬵𐬁𐬥𐬍 એસ્ફહાની, êsfahânî. વિ૦ ઈસ્ફહાન શેહેરને લગતું. ના૦ ઈસ્ફહાન શેહેરનો રેહેવાસી. Adj. Relating to Isphahân. Subs. A native of Isphahân. Comp. Per. اسفهانى

𐬀𐬯𐬞𐬀𐬀𐬴𐬋 અસ્પ-અશો, aspa-ashô. ના૦ સારો ઘોડો. Subs. A good horse, a noble horse.

અસ્પ-દાન, aspa-dân. ના૦ ઘોડા રાખવાની જગ્યા; તબીલો. Subs. A horse-stable. Comp. Pehl.

અ-સેપાસ, a-sêpâs. વિ૦ નાસેપાસ, નીમકહરામ. Adj. Not returning thanks; ungrateful. Per. ناسپاس

અ-સેપાસ-દાર, a-sêpâs-dâr. ના૦ આભાર—ઉપકાર નહીં માનનાર; નીમખહરામ માણસ. Subs. One who does not return thanks, an ungrateful man. Contrast Per. سپاس دار

અ-સ્પાકી, a-spâkî. ના૦ નાજુકી, સેહેલાઈ વગરનું. Subs. Delicacy, tenderness, want of facility.

અસ્પારીનદ, aspârînad. ક્રિ૦ સોંપે; મુકે. V. May commit to—intrust; may put. Contrast Per. سپارند

અસ્પારે, aspârê. ના૦ ઓજીરન ઘેહેનો વખત, સમીસાંજનો વખત, સૂર્ય અસ્તપામવાનો વખત. Subs. The time of the *Oziran Gêh*; evening; sunset.

અસ્પ-એ, aspa-ê. ના૦ એક ઘોડો. Subs. One horse.

અસ્ફીઆન, asfiân. ના૦ માહરોએ. Subs. *Mâh-rû*; a ceremonial vessel, so called from its crescent-shaped appearance; it literally means 'moon-faced.'

અએવઘહાની, aêvaghahânî. વિ૦ કુસ્તીને લગતું. Adj. Relating to the *kushtî*.

અએવ્યાઘહાન, aêvyâgahân. See aêvaghahân.

અયવ્યાઘહાન, ayavyâghahân. See aêvaghahân.

અએવ્યાઘહન, aêvyâgahan. See aê-vaghahân.

અયવ્યાઘશને, ayavyâghashnê. See aêvaghahân.

અયવ્યાઘશનીનદ, ayavyâghashnînad. ક્રિ૦ કુસ્તી બાંધે. V. May gird on the *kushtî*.

અએવ્યાઘશનીનદ, aêvyâghashnînad. ક્રિ૦ પેહેરે, કુસ્તી બાંધે. V. May put on (clothes); may gird on the *kushtî*.

અસ્પ-દાન, aspa-dân. See aspa-dân.

અએવગહનીઆન, aêvagahnîân. ના૦ કુસ્તી રાખનારાઓ. Subs. Persons who gird on the *kushtî*.

અએવ્યાગશ્ને, aêvyâgashnê. ના૦ પેહેરવું; કુસ્તી બાંધવી; કુસ્તી. Subs. Putting on (clothes); girding on the *kushtî; kushtî*.

આસ્વીગાન, âsvîgân. ના૦ આથવ્યાન, ફરેદુનના બાપનું નામ. Subs. *Athvyân* (name of the father of *Faridoon*). Comp. Av., Sans. **आप्त्य**, Per. آبتین

અસ્પ-સખુન, aspa-sakhun. ના૦ ઘોડાનો આવાજ—ખનખાર. Subs. The neighing of a horse.

અસ્પ-દીનોદે, aspa-dînôdê. નાο ઘોડી. Subs. A mare.

અસ્પ-દીનોદે, aspa-dînôdê. See aspa-dînôdê. Av.

અસ્પસ્તાની, aspastânî. વિο ઘોડાના થાનને લગતો—ભાડે રાખનાર, તબીલો ભાડે રાખનાર. Adj. Belonging to the horse-stable (lit.), one who has hired a horse-stable. Comp. Av.

અસ્પ-સ્તાન, aspa-stân. See aspa-dân. નાο ઘોડાનો તબેલો. Subs. A horse-stable. Av. Sans. **अश्वस्थान्** = Per. اسپستان

અએવસ્રુસ્રેમ, aêvasrûsrêm. See aêvasarusrêm.

અ-સઝીનીદન, a-sazînîdan. See a-sazîdan.

અ-સપીત, a-sapît. નાο સફેદ—પવિત્ર નહીં. Subs. Not white, not pure. Prohib. × = Av. Av. Rt. = Sans. Rt. **श्वित्** = Per. سفید سپید

અસફીરાન, ashafîrân. નાο ભલાં માણસો નહીં. Subs. plu. Not good persons. Comp. Pehl.

અ-સપીરાને-ચ, a-sapîrânê-cha. નાο ભલાં માણસો નહીં. Subs. Not even good persons.

અઈવસ્રુસ્રેમ, aîvasrûsrem. નાο એવેશરૂથરેમ ઘેહ. Subs. Name of the fourth sub-division of the day, the *Aîvîscruthrem Gêh*.

અસ્પે-અસ્તર, aspê-astar. See aspa-ashtar.

અસ્પનારગાંન, aspanârgân. ના૦ જવેર. Subs. A jewel, a gem. See aspanârgân.

અ-સેપોખ્તારી, a-sêpôkhtârî. વિ૦ નહીં ભો-કનારૂં, અંદર પેવશ ન થનારૂં. Adj. Not transfixing—piercing.

*અ-સપોખ્તન, a-sapôkhtan. ક્રિ૦ નહીં ભોકવું —અણી ભોકવી—આરપાર વિંધવું ; દાખલ ન કરવું, નહીં ચાંપવું. V. Not to pierce,—to prick,—to transfix, not to admit; not to thrust into. Contrast Per. سپختن. سپوختن سپوزیدن

અ-સપોખ્તે, a-spôkhtê. ભૂ૦ કૃ૦ નહીં ભોકેલું—આરપાર વિંધેલું. Past partic. Not pierced—transfixed.

અસ્પનાર, aspanâr. વિ૦ સઉથી સરસ. Adj. Most excellent.

અસ્પનારગાન, aspanârgân. See aspanârgân.

અસ્પનારગાન, અસ્પોહરગાન, aspanârgân, aspô-hargân. See aspanârgân.

અસ્પનારગાનીહા, aspanârgânîhâ. ક્રિ૦ અ૦ શંગાર ભરેલી રીતે. Adv. Ornamentally.

અસ્પનારગાન, aspanârgân. See aspa-nârgân.

અસ્પુનતન, aspunatan. ક્રિ૦ જોવું, નેઘાહ કરવી; દોડાવવું. V. To see, to behold; to make to run.

અ-સ્પુકી, a-spûkî. વિ૦ સેહેલાઈવાલું નહીં, છુપું નહીં. Adj. Not easy, not secret—hidden.

અ-સ્પુગી, a-spugî. ના૦ જુઠાઈ વગરનું; સચ્ચાઈ; પરહેજગારી. Subs. Freedom from falsehood; truth; piety, devoutness.

અસ્પંજ, aspanj. ના૦ મેહમાન, મુસાફર, પરોણો; ધર્મશાલા, દુનિયા. Subs. A guest; a traveller; a stranger; an inn; the world. Comp. Per. سپنج

અસ્પ-ચરેશ્ક, aspa-charêshk. ના૦ ઘોડાને ચરવાની જગા. Subs. Grazing ground for horses. Comp. Per. اسپ + چرش

અસ્ફંદીઆરાન, asfandîârân. See aspandîâr.

અસ્ફન્દાર-મદ, asfandâr-mad. ના૦ પાંચમા રોજનું નામ; બારમા મહિનાનું નામ; એક અમશાસ્પંદનું નામ; શુકર સેતારો; મીનરાસી; લાંબી પુછડીવાલો તારો. Subs. The fifth day of every month; the twelfth month of every year; name of an *Amshâspand;* the planet Venus; the sign Pisces; a comet. Comp. Av. , Pehl. Per. سپندارمد

અસ્પન્તમાન, aspantmân. ના૦ એ હજરત જરતોશ્તના એક વડાવાનું નામ છે, જેની ૧૦ મી પેહેડીએ તે પેગમબર સાહેબ પેદા થયા હતા. Subs. *Aspantamân* is the name of an ancestor of Zoroaster, from

whom he was descended in the 10th generation. Comp. Av.

અસ્પે-રાસ, aspê-râs. See aspa-râs.

અ-સેપોરદીદન, a-sêpôrdîdan. ક્રિ૦ નહીં સોંપવું, સ્વાધીન નહીં કરવું, લાગુ નહીં પાડવું, યોગ્ય—લાએક નહીં કરવું. V. Not to commit to the charge—care of, not to deliver over to, not to delegate—apply, not to make suitable—worthy. Contrast Per. سپردن = Paz.

અસ્પરાસ, asparâs. વિ૦ દેખઈતું, ખુલ્લું, જાહેર. ના૦ ઘોડાની સરતનો રસ્તો ; ઘોડાને દોડવાની જગા ; એક જાતની લંબાઈનું માપ. Adj. Evident; clear. Subs. A race-course; a running place for horses; a measure of length. Comp. Per. اسپریس, اسپریش

અસ્પ-રાસ-દરાના, aspa-râs-darânâ. વિ૦ ઘોડો દોડી શકે તેટલી લંબાઈનું. Adj. Of the length of the distance which a horse can run.

અસ્પરમ, અસ્પરહમ, asparam, asparaham. ના૦ સબજો, ખુશબોદાર પાંદડાં. Subs. A green herb; *ocymum pilosum vet basilicum*; odoriferous leaves.

અસ્પ-રસ, aspa-ras. See aspa-râs.

અસ્પ-રીસ, aspa-rîs. See asparâs.

અસ્પ-રીન, aspa-rîn. ના૦ નગદ, રોકડ, દોરો ; એક માપ અથવા જોખનું નામ ; એક સીક્કાનું નામ. વિ૦ ઘોડાની

કીમત જેટલું. Subs. Ready money, cash; thread; name of a measure—weight; name of a coin. Adj. Of the value of a horse.

અસ્પરીક, asparîk. See asparâs.

અસ્પરૂન, asparun. See asparîn.

અસ્પરૂન, asparûn. See asparîn.

અસ્પરૂન-મસા, asprûn-masâ. વિ૦ "અસ્પરૂન" ના જેટલું મ્હોટું—કીમતનું, દોરાનાં જેટલા અંદાજનું. Adj. Of the size of *asparún* (a kind of measure); of the value of *asparun*. Comp. Av.

અસ્પરૂન-મજ઼ા, અસ્પરૂન-મસા, asparun-mazâ, asparun-masâ. See asparûn-masâ.

અસ્પરૂન-મસા, asparûn-masâ. See asparûn-masâ.

અસ્પરક, asparak. ના૦ એક જાતનું પીલા રંગનું લાકડું, કે જે રંગને માટે કામ આવેછે; એક જાતની વનસ્પતી; શમશાદનું ઝાડ. Subs. A kind of wood of a yellow colour, used in dyeing stuffs; a kind of herb; the box tree. Per. اسپرک

અસ્પરૂન-ચ, asparun-cha. ના૦ નગદ—રોકડબી. Subs. Even ready money—cash.

અસ્પ-રંજ, aspa-ranj. ના૦ ભારી બોજો ખેંચનાર ઘોડો. Subs. A draft-horse.

અસ્પ-રજ઼, aspa-raz. See asparâs.

અસ્પ-રજ, aspa-raz. ના૦ સો ઘોડા. Subs. One hundred horses.

અસ્પરમ, asparam. See asparam.

અ-બીમ, a-bîm. વિ૦ વગર ધાસ્તી—બિહીકનું; હિમ્મતવાન. Adj. Fearless, dauntless; bold. Contrast Per. بيم

અસીમ, asîm. ના૦ રૂપું, ચાંદી. Subs. Silver; pure silver; silver bullion.

અસીમ, આસીમ, asîm, âsîm. See asîm, âsîm.

અસ્મ, asma. ના૦ આસ્માન, આકાશ. Subs. The sky, the firmament. Comp. Pehl.

આઈમ, âîm. ક્રિ૦ હમો આવીએ. V. We may come; we come.

આયમ, âyam. સર્વ૦ મને. Pron. To me.

એસમ, êsam. ના૦ કાઠી, લાકડું. Subs. Firewood; wood. Comp. Pehl.

ખીજમ, khîjam. ક્રિ૦ હું ઉઠું, હું ઉઠુંચ. V. I may get up; I get up.

આસ્માન, âsmân. See asma.

આસ્માન, âsmân. ના૦ આસ્માન. Subs. The sky.

આસ્માની, âsmânî. વિ૦ આસ્માન—આકાશને લગતું; આસ્માની રંગનું. Adj. Pertaining to the sky; sky-coloured. Per. آسماني

આસ્માને-ખન્વદ, âsmânê-khanvad. ના૦ ઝ-ળકતો—પ્રકાશિત આસ્માન. Subs. The shining sky. Comp. Av.

આસ્માન, âsmân. ના૦ એક ફરેસ્તાનું નામ છે કે જે આસ્માન ઉપર મવક્કલ છે; સતાવીસમાં રોજનું નામ; આસ્માન. Subs. Name of an angel presiding over the sky; the 27th day of every month; the sky. Av. , Per. آسمان

ખસ્માન, khasmân. ના૦ કીનો, વેર, કપટ, અદે-ખાઈ, દુશ્મની. Subs. Revenge, malice, rancour; jealousy, enmity.

અસ્મ-ખુન્દે, asma-khundê. ના૦ ફરતો આસ્માન. Subs. The revolving sky.

આસ્માને, âsmânê. ના૦ આસ્માન; છજ્જું; છાપરૂં; ઘેરનો માલ. Subs. The sky; eaves; a roof; a story. Comp. Per. آسمانہ

આસ્માન-ઝીવા, asmân-zîvâ. ના૦ શોભઈતું —સણગારેલું આસમાન. Subs. The elegant—adorned firmament. Comp. Per زیبا ; آسمان ; (see Patet Irânî.)

ખશ્મામ, khasmâm. ના૦ ખશમ, માટી. Subs. A husband.

અએમાર, aêmâr. ના૦ શુમાર, ગણત્રી, અડસટો. Subs. Rough estimate; counting; computation.

એસ્મી, êsmî. વિ૦ બાલવાનાં લાકડાને લગતું. Adj. Relating to fuel or firewood.

અદીમશ્ને, adîmashnê. ના૦ ચાહાવું, ઈચ્છવું, ખાહેશ કરવી. Subs. Loving, wishing; desiring.

અસ્મીન, asmîn. વિ૦ રૂપેરી, ચાંદીની બનાવટનું. Adj. Silvery; made of pure silver.

અસ્મીતુનતન, asmîtûnatan. ક્રિ૦ બખીઓ મારવો—ભરવો. V. To stitch closely.

અ-ગદમન, a-gadman. વિ૦ ખોરેહ—ઝલકાટ—દબદબા વગરનું; અપકીર્તિવાળું; આબરૂ—માન વગરનું. Adj. Void of lustre—brightness—pomp; inglorious; having no respect—honour.

અ-દમુન, a-damûn. વિ૦ કચરા—છાણ વગર. Adj. Free from rubbish—dirt—refuse, free from dung of a bull, cow or buffalo. Contrast Per. دمن

અ-યદમન, અ-જસ્ત, a-yadman, a-jast. વિ૦ હાથ લાંબો કીધા વગર; માંગ્યા—હાથ ઓરીઆ—વિનંતી કીધા વગરનું; શક્તિ—જોર વગરનું; મદદ વગરનું; હાથ વગરનું, ઠુંઠું. Adj. Without stretching out the hand; without asking—begging—requesting; having no power—vigour; destitute of assistance, having no hands, having short arms. Contrast Ar. ید (= the hand; power).

અ-જસ્તે-ગરોબે, અ-જસ્તે-ગીરીએ, a-jastê-grôbê, a-jastê-gîrîê. વિ૦ હાથ પકડ્યા વગર, દસ્તગીરી—મદદ વગર. Adj. Without holding the hand (lit.), without any help—assistance.

અ-જસ્ત-ગરોબે, a-jast-grôbê. See a-jaste-grôbe.

આસ્મન્દ, âsmand. વિ૦ જુઠું, ખોટું, સચ્ચાઈ વિનાનું. Adj. False; untrue.

અદમુદીન, admudîn. વિ૦ તમામ, પૂરૂં. Adj. Whole, entire; perfect.

આસ્મુન, asmun. See asma.

અ-ગદમન-કારી, a-gadman-kârî. ના૦ વગર કીર્તિની હાલત, નૂર—દબદબા વગરની હાલત. Subs. State of being without dignity—majesty, ingloriousness, dishonourableness.

આસ્મોઘ, âsmôgh. See âshmôgh.

અ-દીમે, a-dîmê. વિ૦ રોશની—ઉજાસ વગરનું; અંધારૂં. Ad. Destitute of light—glare; dark.

અ-બીમગીન-તર, a-bîmgîn-tar. વિ૦ વધારે ધાસ્તી ઉપજાવનારૂં નહીં; વધારે ભય વગરનું. Adj. Not exciting more fear, more fearless.

આસ્મઝ, âsmaz. See âsmand.

અબેમર, abêmar. વિ૦ અગણિત; બેહદ. Adj. Innumerable; infinite. Comp. Per. بي مر; Av. Rt. = to count.

અ-દગર, a-dagar. વિ૦ ભારી નહીં, હલકું. Adj. Not heavy, light.

અદેર, adêr. શબ્દ૦ અ૦ નીચે, હેઠે. Prep. Below; beneath.

અદેર, adêr. See adêr.

અ-દેર, a-dêr. વિ૦ મોડું નહીં; ધીમું નહીં. Adj. Not late; not tardy. Contrast Per. دیر

અ-દેલ, a-dêl. વિ૦ બેદીલ; નીરાશ થએલો; હિમ્મત વગરનું. Subs. Disaffected; dissatisfied; disappointed; spiritless. Per. بی دل

અબીર, abîr. ના૦ પેહેરણ, ખમીસ. Subs. A sort of shirt or frock.

અસર, asar. ના૦ નિશાન, નેમ, શરૂઆત. વિ૦ કદીમ, અસલી, જુનું. Subs. Any object set or taken up as a mark; aim; beginning. Adj. Old, antique.

અસર, asar. વિ૦ બેશુમાર, હદ વગરનું; હમેશનું, જથુ-કનું, કુદરતી, પોતાની મેલે નીકલેલું. Adj. Endless, unlimited; eternal, perpetual, natural, self-born.

અ-સર, a-sar. વિ૦ માથાં—મથાલાં વગરનું; સરદાર વ-ગરનું, સરદાર વગર; સેવટ—છેડા—અંત વગરનું. Adj. Having no head—top (lit.); destitute of a chief—leader; endless, unlimited; Av.

આજીલ, âjîl. ના૦ એક નદીનું નામ છે. Subs. Name of a river.

આસર, âsar. વિ૦ જાહેર, આશકારા. ના૦ માથું, સરદાર. Adj. Public, manifest, known far and wide. Subs. The head; a chief.

એહર, êhar. ના૦ હેર નસો, નજીસાત, બાહેલું, શુક. Subs. Dry impurities (as hair, nails); filthiness. Corrupt form of

હસલ, hasal. ના૦ વગર બરશનુમનો મોબેદ. Subs. A Mobed having no *Barshnûm*.

અ-સ્રાએશ્ન-ઓમન્દ, a-srâêshna-ômand. વિ૦ નહીં સંભલાવતો—ગાતો—ભણતો. Adj. Not reciting—singing—praying.

અ-સરાએશ્ને, a-sarâêshnê. ના૦ નહીં પાલવું—પરવરી કરવી; નહીં ગાવું—ભણવું. Subs. Not feeding—nourishing; not singing—reciting.

અ-સ્રાએશ્ની, a-srâêshnî. See the preceding word.

અસરાસારાન, asarâsârân. ના૦ એક કોમ—ટોલાનું નામ છે. Subs. Name of a tribe—nation.

અ-સ્રાઈદાર, a-srâîdâr. ના૦ નહીં પઢનાર—ગાનાર. Subs. One who does not recite—sing. Comp. Av.

આસ્રાન, âsrân. ના૦ અથોરનાન. Subs. *Athornân* (the sacerdotal caste).

અસરાદંન, asrâdan. ક્રિ૦ ખુશી મેલવવી—ભોગવવી. V. To enjoy; to experience pleasure.

અસરોમેન્દ, asarômênd. વિ૦ નજીસાઈ—હેર નસા ભરેલું. Adj. Full of filthiness—dry impurities.

અ-સરે, a-sarê. See a-sar. a-sarê.

અએરશ, aêrash. ના૦ ગર. Subs. Kernel, pith.

એએરી, êêrî. ના૦ આદમી, મરદ; મરદાનગી; ફરમા-બરદારી, તાબેદારી. Subs. An individual, a man; manliness; obedience, subjection.

અ-દીરી, a-dîrî. વિ૦ ઘણું મોડું અથવા ધીમું નહીં. Adj. Not very late or slow. Contrast Per. دیر

અબીરબા, abîrbâ. See abîr.

અસરી, asarî. ના૦ અતીશયપણું, પુશ્કલતા; બેહદપણું. Subs. Excess; abundance; infinity.

અસરી, હેરી, asarî, hêrî. વિ૦ ગલીચી—નજીશાતને લગતું; હેર નસાવાલું. Adj. Relating to filthiness—uncleanliness; full of dry impurities (as hair, nails, &c.).

અસરીઆ, asariâ. સંખ્યા૦ વિ૦ દશ, ૧૦. Num. Adj. Ten, 10. Ar. عشر، عشرة

અ-સલીઆ, a-salîâ. વિ૦ બુરૂં—ખરાબ નહીં તે. Adj. Not bad—evil.

આસરી, âsarî. ના૦ સરદારી, સરદારપણું. Subs. Leadership; command.

અ-સલીઆઈ, a-salîâî. ના૦ બદી—બુરાઈ વગરની હાલત, વગર ખરાબીનું, બીગાડ—બદબખતી—કંગાલીઅત વગરનું, વગર ગરીબાઈનું. Subs. Freedom from evil—corruption, exemption from depravity—badness, freedom from misfortune, wretchedness—penury.

અ-સરેશ્ત, a-sarêsht. વિ૦ ખમીર વગરનું, નહીં

ગુડેલું—મેલવેલું, ખરાબ વજુદ—ખશલતનું. Adj. Unleavened, not kneaded, not mixed up, of a bad nature—constitution. Contrast Per. سرشت

અ-સરેશ્તન, a-sarêshtan. ક્રિ૦ ખમીર નહીં કરવું; સાથે મેલવી નહીં નાખવું; આકાર નહીં આપવો. V. Not to leaven; not to mix together; not to form into shape. Contrast Per. سرشتن

અ-સરેશ્ત, a-sarêsht. See a-sarêshta.

આસ્રેસ, âsrês. ના૦ કોઈબી જાતની કસરતને માટેની જગા. Subs. A course or place for any kind of exercise. Comp. Per. اسریش

અ-ગેરેસ્તે, a-gêrêstê. ના૦ અપવિત્ર મકાન નહીં તે, સોજ્જું—સાફ—પવિત્ર મકાન; સાંકડી જગા નહીં. ભૂ૦ કૃ૦ રડેલું; વિલાપ કીધેલો. Subs. Not an impure place; a clean—holy place; not a narrow spot. Past partic. Wept; bewailed.

અ-ગેરીઊ, a-gêrîû. વિ૦ સુરાખ નહીં પાડેલાં; નાકાં નહીં પાડેલાં. Adj. Not bored—perforated.

આસ્રીનશ્ની, âsrînashnî. ના૦ બાંધવું, ગુંથવું, ગાંઠ મારવો. Subs. Binding, knitting, braiding, knotting.

આસ્રીનશ્ને, âsrînashnê. See âsrînashnî.

અસરીન, asarîn. ના૦ નલો. Subs. The bone of the leg.

અ-સરીને, a-sarînê. See a-sarê.

દો-શ્રીને, do-srînê. ના૦ ગાંડના બેઉ થાપા. Subs. Two hips—thighs—buttocks. = Av. + , = Av. = Sans. श्रोणि = Per. سرین

હેર-ગંદાર, hêr-gandâr. ના૦ ગંધ—વાસ મારતો નસો. Subs. Stinking dead matter.

અબીરેદ, abîrêd. ના૦ મોબેદના એક પંથનું નામ છે, જેની જગા "હાવનાન" ની સામે તથા જોતીની ડાબી બાજુએ હોએ છે. Subs. The name of one of the orders of Mobeds called *Abêrêt* (in Zend), whose assigned place is opposite to the *Hâvanân*, and on the left side of the *Zôti*. Comp. Pehl.

અ-સરીત, a-sarît. See a-salîâ.

અ-સરીદે, a-srîdê. વિ૦ નહીં ઢાંકેલું—છુંપું; જાહેર, સ્પષ્ટ. Adj. Not hidden—concealed; open, clear.

આબરેદ, âbarêd. ક્રિ૦ લઈ જાય. V. May carry.

અ-સરીતરી, a-sarîtarî. ના૦ અપજશ—બદનામી વગરનું, નામવરી, ઈજ્જત. Subs. Freedom from dishonour—infamy—blame; honourableness, conformity to the principles of honour.

અ-સરીતર-ચ, a-saritar-cha. વિ૦ વધારે ખરાબી કર્યા વગર. Adj. Without doing more harm—injury.

અસ્રુનાન, આસ્રવાન, asrunân, âsravân. See âsrân.

અ-સરોબ, a-sarôb. વિ૦ નામશહુર, પ્રખ્યાત—જાહેરમાં નહીં આવેલું. Adj. Not renowned—famous; not well known. Contrast Av.

અ-સરોબ, a-sarôb. વિ૦ નખ વગરનું. Adj. Having no nails. Contrast Av. , Per. سرو

આસ્રુએ, âsruê. ના૦ એક ટોલાનું નામ છે, કે જેનું કામ ખોદાતાલાની બંદગી કરવાનું તથા લોકોને ખોદાઈ મારગ બતલાવવાનું છે; પરહેજગાર, અથોરનાન. Subs. The name of a sect whose object is to praise God and point out to men the divine path; a pious man; an *Athornân*. Comp. Av. Pehl.

ખસ્રુબ, khasrub. વિ૦ નેકનામ, કીરતીવાન. Adj. Virtuous, good; possessing renown; glorious.

અ-સરોશ, a-sarôsh. વિ૦ નાફરમાન, કાફર, ખોદાને ખોદા કરી નહીં જાણનાર; ઉપરીના હોકમને તાબે નહીં રેહેનાર; બેઅકલી. Adj. Disobedient; unbelieving; knowing not God as God; insubordinate; senseless. Av.

આસ્રુઈ, âsruî. વિ૦ અથોરનાની. Adj. *Athornâni* (relating to the sacerdotal tribe).

અ-સરોશાવરજ, a-sarôshâvarz. ના૦ તાબેદાર નહીં, શાંભલતું નહીં; બેખતીઆર કરનાર, આધીન નહીં રેહેનાર, તુચ્છકાર—ઈનકાર કરનાર. Subs. One who does not bear obedience to, one who does not hear

(religious precepts), one who is not obedient—submissive, one who treats with contempt [Pahlavi], [Pahlavi] = Av. [Avestan], [Avestan] = Per. سروش Av. Rt. [Avestan] = Sans. श्रु + [Avestan] = Av. [Avestan] = Per. ورز

[Pahlavi] અ-સરોશાવરઝ્, a-sarôshvarz. See [Pahlavi] a-sarôshâvarz.

[Pahlavi] અ-સરૂયાદ, a-sarûyâd. ક્રિ૰ તે નહીં ગાએ! ના૰ નાફ઼રમાની; સુસ્તી. V. May he not sing! Subs. Disobedience, insubordination; indolence.

[Pahlavi] અસરોશ્ત, a-sarôsht. વિ૰ નાફ઼રમાન; ધરમ ઉપર ફીદા નહીં. Adj. Disobedient, not devoted to religion.

[Pahlavi] અસુશ્તાને, asrushtânê. ના૰ પવિત્ર આતશ રાખવાની જગા, દરેમેહેર; આતશબેહેરામ. Subs. A place where sacred fire is preserved and kept burning, a *Dare-mêhêr ;* an *Atash Beherâm*.

[Pahlavi] અ-સરોશ્તી, a-sarôshtî. ના૰ નાફ઼રમાની, હોકમને તાબે નહીં થવું. Subs. Disobedience, insubordination.

[Pahlavi] અ-સ્રુદાર, a-srudâr. See [Pahlavi] a-srâîdâr.

[Pahlavi] આસ્રુગી, âsrugî. ના૰ અથોરનાનનો ધંધો—પેશો. Subs. The vocation of a priest.

[Pahlavi] દો-સરોબીન, dô-sarôbîn. વિ૰ બે શીંગડાંવાળું. Adj. Having two horns.

અ-સ્રોબે, a-srôbê. ના૦ અણઘટતો શખુન—ફરમાન. Subs. Without a word, an ill-spoken word, an unreasonable order. Contrast Av. , , = Sans. श्रवश्. Av. Rt.

અહ્લુબ, ahlub. See ahlub.

ગેરોબ, gêrôb. ના૦ પકડનાર; દસ્તગીર:—જેમકે "દસ્ત-ગેરોબ." Subs. One that grasps—lays hold of; a helper:—as dast-gêrôb.

દો-સ્રોબ, dô-srôb. ના૦ બે સખુન, બે નખ. Subs. Two words, two nails. = Av. ,

અસરે, asarê. વિ૦ હદ—સીમા વગરનું. Adj. Unlimited, having no bounds.

આસ્રુન, âsrun. See âsrân.

આસ્રુન, âsrun. ના૦ પવિત્ર આતશની જાલવણી કરનાર; અશોઈ ઉપર ફેદા થએલો શખ્સ; અથોરનાન; મોબેદ; દસ્તુર; એરવદ; ખોદાની બંદગી કરનાર; પરહેજગાર માણસ. Subs. A guardian of the sacred fire; one devoted to holiness; an *Athornân*; a Mobed—Dustoor; a Herbed; one who prays to God; a pious man. Comp. Pehl.

આસ્રુન, âsrun. See âsrûn.

આસ્રુન, âsrûn. ક્રિ૦ તું બાંધ; તું કેદ કર. V. Tie—fasten (thou); confine—imprison (thou) (imper. 2nd sing.)

આસ્રુન-ઓમન્દ, âsrun-ômand. વિ૰ અથોરનાનને લગતું. Adj. Relating to the *Athornan* (sacerdotal tribe).

આસ્રુનશ, âsrunash. ના૰ અથોરનાન તેને. Subs. *Athornân* to him (lit.)

આસ્રુની, âsrunî. ના૰ મોબેદનો ધંધો. Subs. The vocation of a Mobed—priest.

આસ્રુનીહા, âsrunîhâ. ક્રિ૰ અ૰ અથોરનાન (મોબેદ—દસ્તુર) ને છાજે તેવી રીત. Adv. In a manner befitting an *Athornân* (Mobed—Dustoor).

આસ્રુનશ્તે, âsrunashtê. ભૂ૰ કૃ૰ બાંધેલું. Past partic. Bound; tied.

અદેરવંદી, adêrvandî. ના૰ ઉતરણ; ઢલાવ. Subs. Declivity, descent.

હેરવંદી, hêrvandî. ના૰ સુક્કા નશા ભરેલી હાલત. Subs. State of being full of dry impurities.

અ-દદ્રુનન્દ, a-dadrunand. ક્રિ૰ તેઓ નહીં લઈજાય. V. They may not carry.

આ-દદ્રુનન્દ, â-dadrunand. ક્રિ૰ તેઓ લઈજાય. V. They may carry.

આસ્રુનીએદ, âsrunîêd. ક્રિ૰ બાંધે, કેદ કરે, બેડી પોએ. V. May fasten—confine—imprison; may put in irons.

આસ્રુનસ્તન, âsrunastan. ક્રિ૦ બાંધવું, બેડી પોવી, કેદ કરવું, અટકાવવું, બંદીવાન કરવું. V. To fasten, to put in irons, to confine, to imprison ; to restrain.

આસ્રુનાન, âsrunân. See âsrân.

આસ્રુનન્દ, âsrunand. See âsrunîêd.

આસ્રુન, âsrûn. See âsrân.

આસ્રુન-ચેહરે, âsrun-chêhrê. વિ૦ અથોરનાનના ચેહેરા જેવું, અથોરનાન જેવું. Adj. Like the face of an *Athornân*, like an *Athornân*.

આસ્રુનત, âsrûnat. ક્રિ૦ ધોએ. V. May wash.

આસ્રુનતે, âsrûnatê. ના૦ જે બાંધેલું તે; ગાંઠ; બાંધણી, લખત. Subs. That which is tied—bound; a knot; construction; a bond, a document.

અજ્દરૂનતન, ajdarunatan. ક્રિ૦ દુર કરવું; કાપવું. V. To remove; to cut, to clip.

અ-દદ્રુનતન, a-dadrunatan. ક્રિ૦ નહીં લઈ જવું; પકડી નહીં રાખવું, છોડી દેવું, તજીદેવું. V. Not to carry; not to catch hold of, to leave off, to forsake.

આસ્રુનતન, âsrunatan. See âsrunastan.

આસ્રુક, âsruk. See âsruê. } âsrun.

આસ્રુગાન, âsrugân. ના૦ ધર્મગુરૂઓ, મોબેદો, દસ્તુરો. Subs. *Athornâns*; spiritual guides; Mobeds; Dustoors. Comp. Av.

આસ્રુગી, âsrugî. See âsrunî.

અસ્રુક-તુમ, âsruk-tum. વિ૦ અથોરનાનમાં સર્વથી મ્હોટો—શ્રેષ્ઠ, ઘણોજ પરહેજગાર. Adj. The highest among the *Athornâns* (Dustoors—Mobeds); most devout. Comp. Av. (Hormazd yasht, para. 12.)

દો-સ્રુક, dô-srûk. See dô-sarînê.

આસ્રુત, âsrut. See âsrân.

અ-સ્રુદાર, a-srudâr. See a-srâîdâr.

આસ્રુદાર, âsrudâr. ના૦ સાંભળનાર, કાન ધરનાર, ધ્યાન આપનાર. Subs. One who hears—lends an ear; one who gives heed.

અ-સરૂદન, a-sarudan. ક્રિ૦ નહીં પઢવું—ગાવું. V. Not to recite—sing. + = Av. Rt. = Per. سرودن

અ-સરે, a-sarê. વિ૦ ટોંચ—મથાળાં વગરનું. Adj. Having no top summit.

અબીલે, abîlê. ના૦ આતશનાં છતકલાં—ચીંગારીઓ. Subs. Sparks of fire.

સે-એ-રગ, sê-ê-rag. સં૦ વિ૦ ચાર હજાર, ૪,૦૦૦. Numer. Adj. Four thousand, 4,000.

સે-એ-રજ, sê-ê-raz. સં૦ વિ૦ ચાર સો, ૪૦૦. Numer. Adj. Four hundred, 400.

સ-સ-રજે, sa-sa-razê. સં૦ વિ૦ આઠ હજાર એક, ૮૦૦૧. Numer. Adj. Eight thousand and one, 8001.

અ-સર્દ, a-sard. વિ૦ થંડો થયા વગર, બિહીયા વગર; હિમ્મતભરેલું. Adj. Without becoming cold (lit.); not fearing. Comp. Av.

આબરત, âbarat. See , a-bîrêd (a corrupt form of)

આબ-ગર્મ, âb-garm ના૦ હુંનું પાણી, આંસું. Subs. Warm water ; tears.

અસર-રોશન-ખોદાત, asar-rôshan-khôdât. ના૦ કુદરતી બેનેહાએત રોશની. Subs. Endless light of nature.

અસર-રોશની, asar-rôshnî. ના૦ બેહદ રોશની; પોતાની મેલે નીકલેલી રોશની; બેહેશ્તના એક તબક્કાનું નામ છે, કે જે ગરોથમાનનીબી ઉપર છે. Subs. Endless light ; self-created light ; the name of one of the stages of heaven which is higher than even *Garothmân*.

અસર-રોશનીએ-ખુદાદ, asar-rôshnîê-khudâd. See asar-rôshan-khôdât.

અ-ઈન. a-în. સર્વ૦ આએ—એ નહીં. Pron. Not this.

અએન, aên. ના૦ આંખ, પાણીનો ચશમો. કોઈબી ચીજનું મૂલ. Subs. The eye ; a fountain, source ; the best part of anything. Comp. Pehl. , Ar. عين

અએવ, અયુ, એઉ, aêv, ayu, eû. સંખ્યા૦ વિ૦ એક ;

એકલું; એક તરફ. Numer. Adj. One; alone, single; one side. Comp. Av. 𐬀𐬌𐬎𐬎𐬀 = Sans. एक = Pâz. 𐬌𐬐 = Per. یک

𐬀 અખ, akh. ના૦ દુવા, આશીરવાદ; ભાઈ. Subs. A blessing, a benediction; a brother. Per. اخ

𐬀 અ-ગવ, a-gava. વિ૦ દલેર—હિમ્મતવાન નહીં તે, હીચકારૂં, બિહીકણ. Adj. Not brave—courageous, cowardly, timid.

𐬀 અ-ગો, a-gô. ક્રિ૦ ના કહે—બોલ. વિ૦ ગીરેબાન વગરનું. V. Don't say, don't speak. Adj. Having no collar or breast of a garment.

𐬀 અદુ, adu. ના૦ દુશ્મન, વેરી, શત્રુ. Subs. An enemy, a foe, an antagonist. Ar. عدو

𐬀 અ-દુ, a-du. વિ૦ ખરાબ—બુરૂં નહીં, નેક, ભલું, સારૂં. Adj. Not bad—wicked; good, virtuous, honest. (Comp. Prohib. 𐬀 + 𐬎 = 𐬀𐬎 evil: as in 𐬀𐬎𐬭𐬎𐬀 𐬀𐬎𐬭𐬎𐬀𐬀𐬎)

𐬀 અયુ, યાવ, અદુવ, ayû, yâv, aduv. ઉભયા૦ અ૦ યા, અથવા, કિંવા. Conj. Or, either. Per. یا

𐬀 અયો, ayô, નિશે૦ ઉપ૦ વગર, ઉલટું, વિરૂધ્ધ. Negat. pref. Without, except, contrary to, opposite, against (as in 𐬀𐬌𐬀 ayômok).

𐬀 આઈન, âîn. ના૦ તરેહ, રીતભાત, તરીકો, રવેશ. Subs. Manner, way, custom, law, usage. Per آئین

𐬀 આયન, âyan. ના૦ લોઢું, લોખંડ. Subs. Iron. Comp. Pehl. 𐬀𐬵 âhan, 𐬀𐬯𐬌𐬥 âsîn.

ખએર, khaêr. ના૦ નેકી, ખુબી ; નેક. Subs. Goodness, virtue, merit ; good. Comp. Per. خير

ખીન, khîn. ના૦ કીનો, વેર, કપટ, દ્વેશભાવ. Subs. Revenge, enmity, spite.

ખીવ, khîv. ના૦ મોહોડાનું પાણી, થુક. Subs. Water ejected from the mouth, spittle. Comp. Per. خيو

ખેર, khêr. ના૦ બક્ષેશ, નવાજેશ, ભેટ. Subs. Gift, present, favour.

દાન, dân. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું જાણ—સમજ. ના૦ એક જાતનો પ્રત્યય છે કે જેનો અર્થ રાખનાર થાયછે:—જેમકે [illegible] આવદાન. V. Know thou, understand—feel thou; a sort of suffix meaning holder, keeper: as in [illegible] *i.e.* a water-keeper (lit.), a reservoir.

દીન, દયન, dîn, dayan. ના૦ દીન, ધર્મ. Subs. Religion, faith, any system of faith—worship. Comp. Pehl. [illegible]

દો-દો, dô-dô. સંખ્યા૦ વિ૦ બબે, બે અને બે, ચાર. Numer. Adj. Two by two, two and two, four, 4.

યસ્ન, yasna. ના૦ આરાધના, ઈજશને. Subs. Adoration, worship, invocation, *yaçna*. Comp. Av. [illegible], Pehl. [illegible]

યાન, yân. ના૦ ખુશી, ખુર્રમી; નેકી. Subs. Pleasure, gladness, pleasantness; virtue, goodness. Comp. Av. [illegible]

હીન, hîn. વિ૦ શેતાબ, જલદી. ક્રિ૦ અ૦ એ પ્રમાણે. સર્વ૦ આએ. કેવલ૦ અ૦ ખબરદાર રેહ! Adj. Hasty, quick

Adv. Thus, in this manner. Pron. This. Inter. Have a care! Per. هين

હીવ, hîv. વિ૦ ખરાબ. Adj. Bad, evil.

હીર, hîr. ના૦ આતશ; બંદગી, એબાદત. Subs. Fire; prayer, worship, adoration.

અએના, aênâ. ના૦ નાખુશ કરાવવું. વિ૦ વગર ઠેરાવવું; થાકવી નાખવું. Subs. Causing to be displeased—uneasy. Adj. Undetermined; fatiguing. Comp. Ar. انيا

અ-ગના, a-ganâ. વિ૦ નહીં તુટનાર—ભાગનાર—દફે થનાર. Adj. Not breaking up, not falling to pieces, not being removed—driven away.

અ-ગુવા, a-guvâ. વિ૦ સાક્ષી—સાહેદી વગરનું; નીસબત વગરનું. Adj. Having no witness, unconnected. Comp. Per. بي گواه

અદના, adnâ. વિ૦ નાચીઝ, હલકું, ઊતરતું. Adj. Small, insignificant, inferior. Ar. ادنا

અદુખ, adukh. વિ૦ સેહેલું—સાદું નહીં, ભેલાયલું, ભાહારી. Adj. Not simple, not easy, not unmixed, heavy.

આઈને, âînê. ના૦ આઈનો, આરશી, તખતો. Subs. A mirror, a looking-glass, a pane of glass.

હીવહા, hîvhâ. ના૦ ખરાબી. Subs. Evil, harm.

અ-ગોહર, a-gôhar. વિ૦ કમજાત. Adj. Of low birth.

અએવ-અહલાશ, aêva-ahlâsh. ના૦ એક અશેમ. Subs. One *ashêm*.

અ-ગોહરીહા, a-gôharîhâ. ક્રિ૦ અ૦ બેહુનીઆદીથી. Adv. Ignobly, basely.

અએ-નાએ, aê-nâe. ના૦ એક વામ. Subs. One fathom.

અદવાએ, advâê. ના૦ ચરવાની જગા. Subs. Pasturage, grazing ground.

અદવાજ, advâj. ના૦ આવાજ, શબ્દ, સાદ, હાંક મારવો. Subs. Voice, sound, calling to, noise, (other forms are ,) Per. آواز

અ-દોશારમીહા, a-dôshârmîhâ. ક્રિ૦ અ૦ વગર પીઆરથી. Adv. Not affectionately. Contrast Pâz.

અયોખ્શસ્ત, ayôkhshast. ના૦ ધાતુ. Subs. A metal, a mineral. Av.

અ-ગવાએશ, a-gavâêsh. વિ૦ ગવાહી—સાબેતી—દલીલ વગરનું. Adj. Having no witness—proof—demonstration.

અ-ગવાહી, a-gavâhî. વિ૦ ખોટી સાખશી—દલીલવાળું. Adj. Having a false witness—proof.

આઈન-આઈને, âîn—âînê. વિ૦ પોતપોતાની મેલે ફરતું, આઈનાની મીશાલ. Adj. Turning—revolving by itself, like a looking-glass.

અ-દુઈસ્ર, અ-દોઈથ્ર, a-duîsra, a-dôîthra. વિ૦ રતાંજલું, જેને નહીં દેખાય તે. Adj. Afflicted with night-blindness, purblind, not seeing. Contrast Av. , Pehl.

અઍવાન, aêvân. ના૦ મેહેલ, હવેલી, મ્હોટી ઈમારત. Subs. A hall, a palace; a mansion, a large building. Per. ایوان

અઍવાનાન, aêvânân. ના૦ અઍવાનો, મેહેલો, મ્હોટી ઈમારતો. Subs. Halls, palaces, large buildings.

અગ-વાનાન, ag-vânân. ના૦ બદી—બુરાઈ તોડનારા—નાશ કરનારા. Subs. Those who destroy—sweep away vice. Comp. Av. + Av. Rt.

અદનાવાન, adnâvân. વિ૦ અદનાની મીશાલ, ઉતરતાંની માફક. Adj. Like low—worthless persons, like inferiors.

આઈનેવાન, âinêvân. વિ૦ આઈનાની મીશાલ—તરેહનું, ખોલ્લું, જાહેર. Adj. Like a looking-glass, manifest, clear.

આઈનાન, âinân. ના૦ રસ્તાઓ, રીતિઓ. Subs. Ways, manners.

અ-ગુસ-વરદ, a-gûs-vard. વિ૦ અખેતરમાં—કાદવ કચરામાં નહીં ચાલનાર. Adj. Not moving about in filthiness—dirt.

અઍનાએ, aênâê. ના૦ નાખુશ—દલગીર કરવું. Subs. Displeasing, making sorry.

અ-ગનાક, a-ganâk. વિ૦ નહીં તુંટનાર—ભાંગનાર. Adj. Not breaking up, not falling to pieces.

અદવાક, અદવાએ, advâk, advâê. See advâj.

અઍનાએ-ગેહાન, aênâê-gêhân. ના૦ દુનિયાના

લોકોને નાખુશ કરનાર. Subs. One who displeases the people of the world.

અ-ગના-કેશાન, a-ganâ-kêshân. ના૦ તુંટનારા તરીકાને લગતું નહીં તે, ગનામીનોના તરીકાને લગતું નહીં તે. Subs. Not relating to the law of one that falls off or decreases, not pertaining to the way—custom of *Angra-minô*.

અદવાએ-ગેહાંન, advâê-gêhân. ના૦ જેહાંનનો આવાજ, દુનિયાનો પોકાર. Subs. The voice of the world, the opinion of all men. Per. آوازجهان

અએવાજ, aêvâz. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે, એ પ્રમાણે, મુકરર. Adv. In this manner—way, settled, certain, certainly, positively. (Comp. + = Per. وجز)

અએ-વાજ, aê-vâz. વિ૦ બાજમાં નહીં બોલવું, બ્યાન વગર, વાચા વગર. Adj. Not speaking with closed lips; without description—narration, without speech. (Comp. + = Av. = Sans. वाचा.)

અદવાજ, advâz. વિ૦ જાહેર, ખોલ્લું, દેખઈતું, પ્રસિધ્ધ, એખલું, એકજ. ક્રિ૦ અ૦ ખશુસન, મુકરર, એખલું, એકજ. ના૦ આવાજ, પોકાર, બાંગ, કલામ, વખાણ, મશહુર થવું. Adj. Manifest, open, evident, published, alone, only one. Adv. Particularly, especially. Subs. Sound, voice, bawling, a word, a speech, praise; becoming renowned. (See advâê.)

અવાઝ, avâz. શબ્દ૦ અ૦ પાછું, પછી. Prep. Back, again, afterwards.

આવાઝ, âvâz. ના૦ સાદ, બોલાવવું. Subs. Voice, calling some one.

અએવ-આઝી, aêva-âzî. ના૦ એક લોભી માણસ. Subs. An avaricious—covetous man.

અદવાએહ, advâêh. ક્રિ૦ અ૦ ખસુસન. Adv. Particularly, especially.

અદવાઝઅે, advâzâê. ના૦ જાહેરી, મશહુરી, આવાજ. Subs. Fame, renown; noise, report. (See advâz.)

અદવાઝઅે, advâzâê. See advâzâê.

અદવાઝી, advâzî. ના૦ જાહેરાત; પોકાર—આવાજ—હાંક મારવો. Subs. Publicity; vociferating, calling (some one), bawling, shouting.

દો-વાઝા-એ, dô-vâzâ-ê. ના૦ બે જન જોડ વલગી બાજ લઈને. Subs. Two persons coming into close contact with a *Bâj*.

અદવાઝી, advâzî. ના૦ આવાજ, પોકાર, આવાજ મારવો. Subs. Sound, a loud cry, noise, bawling. Comp. Pehl.

અએન-આઝી, aên-âzî. ના૦ લોભી આંખ. Subs. A greedy—covetous eye.

અદવાઝી, આવાઝી, અએવાઝી, advâzî, âvâzî, aêvâzî. ના૦ આરાસ્તગી, શીંગાર, ફરીઆદ, પોકાર.

Subs. Preparations, decorations, a complaint, a loud cry. Per. ایواز

અદુ-આઝી, adû-âzî. ના૦ લોભી દુશ્મન. Subs. An avaricious enemy, a covetous foe.

આવાઝી, âvâzî. વિ૦ આવાજથી ભરેલું; મશહુર, વખણાએલું, શીખામણની રીતે. Adj. Full of noise—clamour (lit.); renowned, famous; by way of advice.

અએવાઝીગાન, aêvâzîgân. વિ૦ વધારે બોલાએલા; વખણાએલા. Adj. Plu. Much talked of; famous.

અદવાઝીગાન, આવાઝીગાન, advâzîgân, âvâzîgân. Plu. of , which see.

આવાઝે, આવાચે, âvâzê, âvâchê. ના૦ આવાજ, શરોદ. વિ૦ ફેલાવો પામેલું, મશહુર થયલું. Subs. Sound, a song, a tune. Adj. Spread, diffused, widely known. Per. آوازه = Av. +

અદવાઝી, advâzî. ના૦ કલામ, આવાજ; નીશાન પીછાન; વખાણ. ક્રિ૦ અ૦ ખોલ્લી રીતે. Subs. A word, sound, voice, acquaintance with, knowledge, fame, renown. Adv. Openly, plainly.

અદવાઝે, advâzê. ના૦ મ્હોટે બોલનાર, બુમ પાડનાર, શોર કરનાર. Subs. One who speaks loudly, one who bawls out—raises up the voice. (See âvâz.)

અએ-વાવર, aê-vâvar. વિ૦ બાવર—ભરૂસેદાર—કબુલ નહીં, કબુલાત વગરનું. Adj. Not credible—

faithful, not acceptable—believable. (Comp. 𐬀 + 𐬬𐬀𐬭 = Per. باور)

𐬀𐬛𐬬𐬁𐬰𐬭𐬀 અદવાજ઼-ર, advâz-ra. ના૦ મારો આવાજ, મારૂં બ્યાન. Subs. My voice—sound, my description.

𐬁𐬑𐬀𐬬𐬀𐬭 આખ-અવર, âkh-avar. ના૦ બરતર—ઉંચી દોવા. Subs. A sublime benediction, a blessing exalted in nature.

𐬀𐬉𐬬𐬁𐬰 અએવાજ઼, aêvâz. વિ૦ શીંગારેલું, આરાસ્તે કીધેલું. Adj. Adorned, decorated.

𐬀𐬛𐬋𐬑𐬙 અ-દોખ્ત, a-dôkht. વિ૦ સંબંધ વગરનું, સંબંધ નહીં ધરાવનારૂં. Adj. Unconnected, irrelative.

𐬀𐬠𐬋𐬑𐬙 અ-બોખ્ત, a-bôkht. વિ૦ નાખાલેશ, ગડલું. Adj. Not pure—unmixed; turbid.

𐬀𐬌𐬋𐬑𐬙𐬋𐬨𐬀𐬥𐬛 અયોખ્તોમંદ, ayôkhtômand. વિ૦ કોશેશવાલું, મેહેનતુ, તેજવાલું. Adj. Endeavouring, exerting, labouring, brisk, sharp. (Comp. 𐬀𐬌𐬋𐬑𐬙 + 𐬨𐬀𐬥𐬛 = Av. Rt. 𐬌𐬎𐬑𐬙 = Sans. युज् = to endeavour. 𐬀𐬌𐬋𐬑𐬙 = Sans. युक्ति.)

𐬀𐬌𐬎𐬑𐬙𐬁𐬭 અયુખ્તાર, ayukhtâr. ના૦ દોડનાર, કુદનાર, ઝડપવાલું, તેજ ચાલનાર, દોડાવનાર, સવાર, લડનાર, લડાઈ કરનાર, હોમલો કરનાર, મોરાદ રાખનાર, કોશેશ કરનાર. Subs. One who runs—jumps, quick, one who goes fast, one who makes run; a rider, a fighter, a warrior, an attacker, one who entertains hopes, one who endeavours—exerts. (See 𐬀𐬌𐬋𐬑𐬙𐬋𐬨𐬀𐬥𐬛)

𐬀𐬌𐬋𐬑𐬙𐬁𐬭𐬍 અયોખ્તારી, ayôkhtârî. ના૦ કોશેશ, યુક્તિ, ઉદ્યોગ,

ઉન્નમ. Subs. Effort, endeavour, exertion, activity. (See)

 અયુખ્તારીહા, ayukhtârîhâ. ક્રિ૦ અ૦ ઉદ્યોગની રીતે, અનુભવ પ્રમાણે. Adv. Industriously, experimentally, in a familiar manner.

 અ-દોખ્તી, a-dôkhtî. ના૦ જોડાયા વગરની હાલત, સંબંધ વગરની હાલત. Subs. The state of being not joined—associated.

 અ-બોખ્તશની, a-bôkhtashni. વિ૦ છુટકારો આપનારૂં નહીં. ના૦ છુટકારા વગરની હાલત. Adj. Not giving release. Subs. State of being not released.

 અ-બોખ્તશને, a-bôkhtashnê. ના૦ નહીં છુટકો કરવું. Subs. Not releasing.

 અયુખ્તીદન, ayukhtîdan. ક્રિ૦ સેતાબ ચાલવું, દોડવું. V. To walk or run fast. (See ayôkhtomand.)

 અ-દોખ્તન, a-dôkhtan. ક્રિ૦ નહીં સીવવું—સાંધવું—જોડવું, સંબંધ ન કરવો, દુધ ન દોહોવું. V. Not to sew, not to stitch, not to join—associate—attach, not to milk. Contrast Per. دوشیدن - دوختن

 અ-બોખ્તન, a-bôkhtan. ક્રિ૦ છુટકારો ન કરવો, છોડવવું નહીં. V. Not to release—liberate.

 અયુખ્તન, ayukhtan. ક્રિ૦ કોશેશ કરવી, ઉદ્યોગ કરવો, ઉન્નમ કરવો. V. To endeavour, to strive, to be active, to work, to long for work.

 અયુજીદન, યુદીતન, ayujîdan, yudîtan. ક્રિ૦ લડાઈ

કરવી, લડવું, તંટો—જઘડો કરવો. V. To fight, to wage war, to war against, to quarrel, to fall out, to brawl, to break with. Av. = Sans. युध्=to fight.

યુજીદન, yujídan. ક્રિ૦ બાંધવું, જોડવું, મજબુત કરવું. V. To tie, to bind, to connect, to strengthen. Av. = Sans. युज् = Per. يوجيدن

અ-દોખ્તે, a-dôkhtê. ભૂ૦ કૃ૦ નહીં સીવેલું; નહીં તમામ થાયલું; નહીં સાંધેલું—દોહવેલું; અદા નહીં કરેલું. Past. part. Not sewn, unstitched; not milked; not fulfilled.

અયુખ્તગી, ayukhtagî. ના૦ કોશેશ. Subs. Effort, attempt, endeavour.

અએવ-હમ, aêva-ham. ક્રિ૦ અ૦ એક સાથે, એક પુરૂ. Adv. All in one.

અબુ-અમ, abû-am. ના૦ માબાપ. Subs. Parents.

ખીન-હમ, khin-ham. ના૦ પુરો કીનો. Subs. Full revenge.

અએવાર, aêvâr. ના૦ ઓજીરન ગેહનો વખત, સાંહાંજ, નમતો પોહોર. Subs. The time of *Ozîran*; evening time; this word may also be pronounced "ûzêîar," "ûzaîarê," "azuarê." Per. ايوار

અ-ગોહર, a-gôhar. વિ૦ બદ અસલ, બદજાત; વગર ફરજંદનું, બેઅક્કલ, બેએલમ; વગર ગુણનું, ખરાબ ખવાસનું. Adj. Bad by nature, of a base or mean origin, having no issue; senseless, unwise, unlearned; having no merit—excellence. Per. بي گوهر

અસ્વાર, asvâr. ના૦ લશકરી સવાર. Subs. A cavalier.

દો-ગોહર, do-gôhar. વિ૦ બે જાત—તોખમનું. Adj. Of two breeds—families.

યાવાર, યાવર, yâvâr, yâvar. ના૦ મદદગાર. Subs. A helper, a protector. Comp. Per. یاور

અ-ગોહરી, a-gôharî. ભાવ૦ ના૦ બદજાતી, બદગોહરી, અસીલપણાં વગરનું, કજાતી. Subs. abst. Evil—depraved nature, ignoble—mean birth, low—vulgar descent.

અ-ગવારશ્નીહા, a-gavârashnîhâ. ક્રિ૦ અ૦ નહીં ખાવાથી, ભુખું રેહેવાથી; હજમ નહીં થવાથી. Adv. Without being eaten, being in a state of hunger; without being digested.

અ-ગોહરયાન, a-gôharyân. ના૦ ખવાશ નહીં રાખનારાં, ખુનીઆદી નહીં રાખનારાં. Subs. Those who are of a low or mean origin, those that are ignoble or base-born.

અ-ગવારીદન, અ-ગવારસ્તન, a-gavârîdan, a-gavârastan. ક્રિ૦ હજમ નહીં કરવું; નહીં ખાવું. V. Not to digest, not to eat. Contrast Per. گواریدن

અ-ગવારીદન, â-gavârîdan. See a-gavârastan.

અ-ગોહરીદન, a-gôharîdan. ક્રિ૦ એક ચીજને બીજી ચીજમાં બદલ નહીં કરવી. V. Not to exchange one thing with another. Contrast Per. گوهریدن

અ-ગવારૂનોમંદ, a-gavârunômand. વિ૦ ઘાતકીપણાં વગર; ભયંકર નહીં તે; ઘાયલ—જખમી નહીં. Adj. Not wicked; not horrible—terrible; not wounded—hurt.

અએવારે, aêvârê. See âevâr.

અએવારગી, aêvâragî. ના૦ સાથે મળીજવું. Subs. Mixing together.

અએવારેહ, aêvârêh. વિ૦ સાંજને લગતું. Adj. Relating to evening.

અ-ગોહરે, a-gôharê. વિ૦ બદજાત, ખરાબ બુનીઆદનું. Adj. Low-born, of ignoble birth. Per. بي گوهر

અ-ગોહર-ઝાએ, a-gôhar-zâê. વિ૦ અસીલ નહીં પેદા થયલું, બદઅસીલ. Adj. Born of a base or low origin.

અએવક, aêvak. વિ૦ એક. ક્રિ૦ અ૦ એક મરતબે. Adj. One. Adv. Once, one time.

અ-ગંગ, a-gang. વિ૦ મુગું નહીં, બોલતું. Adj. Not dumb, speaking. Prohib. + = Per. گنگ

અ-ગંદ, a-gand. વિ૦ ગંદગી વગરનું, ગંદ વગરનું. Adj. Having no stench—offensive odour, not filthy. Prohib. + = Av. = Per. گند

અ-જુદ, a-jud. વિ૦ જુદું—હલાએદું નહીં. Adj. Not different—separate—distinct.

અ-દુઈ, a-duî. વિ૦ બેફરેબ; ફરેબ નહીં દેનારૂં, ઠાગો નહીં કરનારૂં; ધાસ્તી વગરનું, ખોદાતાલાના ગુણો મધેનો એક ગુણ. Adj. Void of deceit—fraud; undeceiving;

fearless, without dread—apprehension; one of the attributes of God. (Comp. Prohib. + = Av. ; Av. Rt. = Sans. दभ्=to deceive.)

અ-દુદ, a-dûd. વિ૦ ગમ—શોક વગરનું; દમ—નફસ—ધુમાડા વગરનું. Adj. Having no grief—sorrow; having no breath—smoke. Per. بیدود

અ-યનગ, a-yanag. વિ૦ વગર શીકલ—રવેસનું; બદ-શીકલ. Adj. Shapeless, grotesque, not customary, ugly.

અયને, આહન, a-yanê, âhan. ના૦ લોઢું. Subs. Iron.

અવે, અએવે, avê, aêvê. શબ્દ૦ અ૦ વગર. Prep. Without, except.

અએ-વદા, અએ-વેહ, aê-vadâ, aê-vêh. વિ૦ ભલું—સારૂં નહીં. Adj. Not good, not respectable—honorable, not excellent. + = Av. = Per. به

અગેનશ, agênash. ઉભયા૦ અ૦ જે તે, જે તે શખસ. Conj. If he, if that person.

અ-ગુયા, a-gûyâ. વિ૦ નહીં બોલનારૂં, વગર જબાનનું, મુગું. Adj. Not speaking, dumb, tongueless, destitute of the power of speech. Contrast Per. گویا

અ-ગોશ, a-gôsh. વિ૦ કાન વગરનું, ખરાબ કાનનું, વગર ખુણાનું. Adj. Without an ear, having no ears, without a corner. Prohib. + = Av. = Per. گوش, گوشه

[Avestan] અ-જુશ, a-jûsh. વિ૦ ચાહ—મરજી—પ્યાર—મોહોબત વગરનું. Adj. Unwished, having no desire, devoid of love—affection, without friendship. Prohib. [Avestan] + [Avestan] = Av. Rt. [Avestan] = Sans. जुष्.

[Avestan] અ-જોશ, a-jôsh. વિ૦ જોશ—બલ—જોસ્સા વગરનું. Adj. Without agitation, excitement, powerless, without strength. Prohib. [Avestan] + [Avestan] = Per. جوش

[Avestan] અદન્યા, અએન્ય, adnyâ, aênya. વિ૦ બીજું; શબ્દ૦ અ૦ શેવાએ. Adj. Another, further. Prep. Except. Av. [Avestan] = Sans. अन्य.

[Avestan] અદન્યા, adanyâ. ક્રિ૦ અ૦ બીજું; ફરીને. ના૦ કોઈને સાદ મારવો, પોકાર, ફરશંગના છ હીસ્સાનો એક હીસ્સો. Adv. Further, again. Subs. Calling out some one ; bawling ; one sixth of a *farsang*.

[Avestan] અ-દુશ, અ-દુઝ, a-dûsh, a-dûzh. વિ૦ ખરાબ નહીં તે, સારૂં. Adj. Not bad, good. Prohib. [Avestan] + [Avestan] = Av. [Avestan], [Avestan] = Sans. दुष, दुस, दुर्.

[Avestan] અ-દોબા, a-dôbâ. વિ૦ બેવડું નહીં, વગર પરનું. Adj. Not two-fold, not double, without a fold—layer.

[Avestan] અયોશ, અએવશ, ayôsh, aêvash. સર્વ૦ તે, તેજ, યા તે; કોઈ, બીજો; લોક, શખ્સ. વિ૦ અક્કલમંદ. ના૦ આવાજ આપવો; હાંક મારવો. ક્રિ૦ અ૦ ફરી, વલી. Pron. He, the same, or he; some one, other, people, person. Adj. Sagacious, intelligent. Subs. Calling out; raising the voice. Adv. Again, another time, once more, also.

અ-યોશ, a-yôsh. વિ૦ જોસ્તેજો—તજવીજ નહીં કીધેલું. Adj. Not searched after diligently, not inquired into. Prohib + = Per. یوش

અ-યોશ, અ-યોઝ, a-yôsh, a-yôzh. વિ૦ પાક—પવિત્ર નહીં, નાપાક, ખરાબ. Adj. Not pure, not free from defilement, unholy, unclean, bad. Prohib. + = Av. , = Sans. योस्.

અયોશ, ayôsh. ક્રિ૦ અ૦ નહીંતો. If not, otherwise, or else.

દાની, dânî. ક્રિ૦ તું જાણ, તું સમજ. V. Know thou, understand thou (imper.)

યાવશ, yâvash. ઉભયા૦ અ૦ યા તે. Conj. Or he.

હેરી, hêrî. વિ૦ સુક્કા નશાને લગતું. Adj. Relating to dry impurities.

અએવ-ગાહ, aêva-gâh. ના૦ એક વખત, એક જગા, એક ગેહ. Subs. One time, one place, one Gêh. = Av. + = Av. , Sans. गातु, Per. گاه

અ-ગંદહા, a-gandhâ. ના૦ ખરાબ ગંધો—વાસો, વિ૦ ગંધ વગરનું. Subs. Offensive odours, stinks, effluvia. Adj. Free from stinks, having no offensive smell. Prohib. + = Av. = Per. گند = plural suf.

અ-દોશી, a-dôshî. વિ૦ બુરાઈ વગરનું, નેક, ભલું. Adj. Free from evil—badness; virtuous, good, gentle.

આઈને-જાહ, âînê-jâh. ક્રિ૦ અ૦ બુઝોરગીની રીતે, બુઝોરગી મુજબ. Adv. By way of greatness—exalted dignity, according to high position. = Per. آئين + = Per. جاه

આઈનેહા, âînêhâ. ના૦ આઈનાઓ ; રીતિઓ. Subs. Mirrors, looking-glasses; manners, customs, usages.

ખીનીહા, khînîhâ. ક્રિ૦ અ૦ કીના—કપટથી. Adv. Revengefully, spitefully, vindictively.

દાનીહા, dânîhâ. ક્રિ૦ અ૦ જાણવાથી, બુજવાથી, જાણીને, બુજીને. Adv. Knowingly, with knowledge, designedly, intentionally.

હીનીહા, hînîhâ. ક્રિ૦ અ૦ હીણાપણાંથી. Adv. Basely, vilely, meanly.

અ-દોશ-યાવર, a-dôsh-yâvar. ના૦ બુરી મદદ નહીં કરનાર; બુરૂં નહીં પામનાર. Subs. One that does not offer evil assistance, one who does not obtain ill amends.

અયોશાન, ayôshân. ના૦ વીવંઘહાનના બાપનું નામ. Subs. Name of the father of *Vîvangahân*.

અ-દોઝ઼ખાર, a-dôzhkhâr. See a-dôzhkhâr.

અ-દોઝ઼-ખાર-તર, a-dôzh-khâr-tar. વિ૦ વધારે ખરાબ નહીં ચાહાનારૂં, વધારે દલગીર નહીં, વધારે આશાનીવાળું. Adj. Not wishing more ill, not more sorrowful—afflicted, having more convenience.

[illegible] અયો-શા-મરૂત, અએવ-ગાહ-મરૂત, ayô-shâ-mrût, aêva-gâh-mrût. એક વખત બોલાતું—પઢાતું. Spoken or recited only once. [illegible] = Av. [illegible] + [illegible] = Av. [illegible] = Sans. गातु = Per. [illegible] + [illegible] = Av. [illegible] = Sans. बूत.

[illegible] અ-દોઝ્‌ખાર, a-dôzhkhâr. વિ૦ મુશ્કેલ—કઠણ નહીં તે; નાખુશ. Adj. Not difficult—hard ; displeased.

[illegible] અ-દોશારમ, a-dôshâram. વિ૦ પીયાર નહીં મેલવવો, પીયાર—મોહોબત વગર, પીયાર નહીં બતલાવનારૂં, ખુશ નહીં, ખુશી વગર. Adj. Not winning affection, not securing love, not setting one's affections on, displeased, without inclination—will. Contrast Pâz. [illegible]

[illegible] અ- દોશારમીહા, a-dôshâramîhâ. ક્રિ૦ અ૦ મોહોબત ભરેલી રીતે નહીં, નાખુશ રીતે, વિચારની રીતે નહીં. Adv. Not in a loving manner, in a displeasing way, not affectionately.

[illegible] અએ-વદાઈ, અએ-વેહી, aê-vadâî, aê-vêhî. વિ૦ ભલાઈ—નેકી વગરનું. Adj. Devoid of goodness, not having virtue—probity.

[illegible] અ-ગોશી, a-gôshî. વિ૦ ખુણાદાર નહીં, ખુણાવાળું નહીં. Adj. Not cornered, not angular.

[illegible] અ-ઝુશી, a-zushî. વિ૦ ખાહેશ વાળું—મરજી પ્રમાણેનું નહીં, નારાજી, નાખુશ. Adj. Not desirous, not according to one's wish, displeased, indisposed. Prohib. [illegible] + [illegible] = Av. [illegible]

અ-જોશી, a-jôshî. વિ૦ જોશવાળું નહીં. Adj. Not excited, not passionate, not heated, not effervescing—boiling.

અદન્યાઈ, adanyâî. વિ૦ બીજા દરજ્જાનું. Adj. Of the second order, secondary.

અ-દોશી, a-dôshî. ના૦ દોષ વગરની હાલત, નામરજી, નાખુશી, નિર્દોષપણું, પવિત્રાઈ; ક્રિ૦ તું ના ચાહ—મરજી ના કર. Subs. Freedom from fault—sin—offence; disinclination, dislike, displeasure; innocence, harmlessness, purity, sinlessness. V. Do not love—like, don't be inclined. Prohib. + = Av. = Sans. दुश्.

યાવશશ, yâvashash. ના૦ તે પામવું. Subs. Obtaining it.

અ-યોઝ-દખશક, a-yôzh-dakhshak. ના૦ નાપાક ખસલત, બદખાશીઅત, ખરાબ નિશાન. Subs. Impure nature, evil disposition; a bad symptom.

અ-યોશદાસ્ર, a-yôshdâsra. વિ૦ અપવિત્ર. Adj. Impure, defiled, unclean. Comp. Av.

અ-યોશદાસ્રી, a-yôshdâsrî. ના૦ અપવિત્રાઈ, નાપાકી, નજસાઈ. Subs. Impurity, defilement, filthiness, uncleanliness. Av.

અ-યોઝ્દાસ્ર-ગાહ, ayôzhdâsr-gâh. ના૦ અપવિત્ર—ગલીચી ભરેલી જગો. Subs. An impure—filthy place.

અયોઝ્દાસ્રીની-દારી, ayôzhdâsrînî-dârî. વિ૦ અપવિત્રાઈ કરનારૂં. Adj. Causing impurity.

અ-યોશદાસ્રીનિદ-શસ્તન, a-yôshdâsrî-nêd-shastan. ક્રિ૦ પાક—સાફ—તંદરોસ્ત નહીં થઈ શકે. V. Cannot be pure—purified, cannot be free from defilement, cannot be cured, cannot be restored to health.

અએવગહશ્ને, aêvagahashnê. ના૦ કુસ્તી બાંધવી, એવ્યંઘહન વણવી. Subs. Girding the *kushtî* round the waist, weaving the *kushtî*.

અ-ગોશશ્ને, a-gôshashnê. ના૦ કાન નહીં રાખવા, નહીં સાંભળવું, અખાડા કરવા. Subs. Not giving or lending an ear, not hearing, turning a deaf ear to. Prohib. + = Av. = Per. گوش

અ-જોશશ્ને, a-jôshashnê. ના૦ જોશ નહીં આપવો. Subs. Not boiling.

અ-દોશશ્ને, a-dôshashnê. ના૦ કાહેલી, સુસ્તી, નહીં ગમવું, ખાહેશ—ચાહ—પ્યાર વગર. Subs. Indolence, languor, sloth, laziness, dislike, disinclination, want of affection—attachment.

આઈન-દેહેશ્ને, âin-dêhêshnê. ક્રિ૦ વિ૦ બખ્શેશ પ્રમાણે, બખ્શેશની રીતે, આપવા તરીકે, પેદાયશ પ્રમાણે, ખેલકતની રીતે. Adv. By way of donation—grant, by way of charity; according to the creation. Comp. + = Av. = Per. دهش

અયોશસ્ત, ayôshast. ના૦ ધાતુ. Subs. Metal.

અ-દોશ-ગદમન, a-dôsh-gadman. વિ૦ ખરાબ ખોરેહનું નહીં, આબરૂ—કીરતિવાળું. Adj. Not relating to evil lustre—splendour, not of bad character—reputation.

અ-દોશ-જદમન, a-dôsh-jadman. વિ૦ ખરાબ ભાયગનું નહીં, બદબખ્ત—હીન કપાલનું નહીં, કમનસીબ નહીં. Adj. Not unfortunate, not unlucky, not ill-starred.

અ-દોશ-યદમન, a-dôsh-yadman. વિ૦ ખરાબ જોર—કૌવતનું નહીં. Adj. Not of an evil strength, not relating to bad power—vigour.

અ-દોશીનીદન, a-dôshinidan. ક્રિ૦ નહીં ચાહવું, પ્યાર ન રાખવો. V. Not to love, not to have a liking for.

આયને-હીને, âyanê-hîne. ના૦ પોલાદ. Subs. Steel.

અ-દોશ-બોરદાર, a-dôsh-bôrdâr. ના૦ ખરાબ રીત નહીં વાપરનાર, નઠારી રીત નહીં ચલાવનાર. Subs. One who does not use a bad practice, one that does not put in practice an evil custom. Prohib. + = Av. + = Av.

અ-જોશીદાર, a-jôshîdâr. ના૦ જોશ—ઉલટ નહીં આપનાર. Subs. That which does not excite—stimulate, one who does not give encouragement—inducement.

અ-દોશીદાર, a-dôshîdâr. ના૦ સારૂં નહીં ચાહનાર, ધિક્કારનાર; નહીં દોહનાર. Subs. An ill-wisher, a hater, a despiser, one who does not milk.

અ-ઝુશીદન, a-zûshidun. ક્રિ૦ નહીં ચાહવું, મરજી નહીં કરવી, ધિક્કારવું. V. Not to love, to hate, not

to be inclined—pleased. Contrast Av. Rt. = Sans. जुष्.

અ-જોશીદન, a-jôshidan. ક્રિ૦ નહીં ઉકલવું, જોશ નહીં કરવો, જોશ નહીં આપવો. V. Not to boil, not to cause effervescence, not to ferment, not to agitate. Per. جوشيدن

અ-દોશીદન, a-dôshîdan. ક્રિ૦ નહીં દોહોવું. V. Not to milk. Contrast Per. دوشيدن

અયોઝ્-દરમાન, ayôzh-darmân. વિ૦ નાપાક—ગલીચ દવા. Subs. An impure medicine.

દો-ઘનશ્ન, dô-ghanashna. વિ૦ બે ઘણું, બે વખત. ના૦ બે ઘણું મારવું. Adj. Two times, twice as much. Subs. Striking twice.

અ-દોશનામી, a-dôshnâmî. વિ૦ બદનામી વગરનું, દામીન નહીં. Adj. Free from ignominy—infamy, not damaged. Contrast Per. دشنام

અ-દોશવાર, a-dôshvâr. વિ૦ મુશ્કેલ—કંટાલા ભરેલું નહીં, સેહેલું. Adj. Not difficult—tedious; easy.

અ-દોઝ્ખારી, a-dôzkhâri. ના૦ બદ નહીં ચાહનારૂં, નેક ચાહનારૂં, નેક આશાની. Subs. Not wishing ill, wishing happiness to, good convenience.

અ-દોશ્વારી, a-dôshvârî. ના૦ મુશ્કેલી વગરની હાલત, પીડા—દુ:ખથી વેગલાઈ. Subs. Freedom from difficulty, state of being without trouble. Prohib. + = Per. دشواري

[illegible] અ-ગોબાનદ, a-gôbânad. ક્રિ૦ નહીં બોલાવે—કેહેવડાવે—પઢાવે. V. May not cause to speak—utter—recite.

[illegible] અ-ગવશની, a-gavashnî. વિ૦ વાચાવાળું નહીં, બોલકણું નહીં, મુચું. Adj. Speechless, not speaking—talkative, dumb.

[illegible] અ-જોદાની, અએ-રશની, a-jôdânî, aê-rashnî. વિ૦ જવાની વગરનું. Adj. Without the vigour of youth. Contrast Av. [illegible]; [illegible] (plur. gen.)

[illegible] અયુજાની, ayûjânî. ના૦ કોશેશ, ધંધો. ક્રિ૦ તું કોશેશ કર. Subs. Exertion, endeavour, trade, business, occupation. V. Exert thou (imper.)

[illegible] અયોશોસ્ત, ayôshôst. See [illegible] ayôkhshôst.

[illegible] ખીન-શોસ્ત, khîn-shôst. ક્રિ૦ કીનો ધોઈ નાખીઓ, કીનો કાઢી નાખીઓ. V. Wiped off rancour, washed off vindictive feelings (past tense).

[illegible] અયોશોસ્તીન, ayôshôstin. વિ૦ ધાતુનું. Adj. Made of metal; consisting of metal.

[illegible] અ-ગોશો-સ્રુતે, a-goshô-srûtê. વિ૦ કાને નહીં સાંભલેલું, નહીં શીખેલું. Adj. Unheard by the ear, not learned. Prohib. [illegible] + [illegible] = Av. [illegible] = Per. گوش + [illegible] = Av. [illegible]

[illegible] અ-જનશને, a-janashnê. ના૦ નહીં મારવું. Subs. Not beating—striking.

[illegible] અ-જોદાન, a-jôdân. વિ૦ જવાન નહીં તે. Adj. Not young.

[illegible] અ-દોઝ્‌વરશ્તે-વરઝી, a-dôzhvarashtê-varzî. ના૦ બુરૂં કામ નહીં એખતીઆર કરનાર, નેક કામ કરનાર. Subs. One who does not choose evil actions; one who practises virtuous deeds. Comp. Av. [illegible] + [illegible] + [illegible]

[illegible] અ-ગોબાક, a-gôbâk. વિ૦ સાક્ષી વગર. Adj. Without any witness.

[illegible] અ-દોશ્ક, a-dôshk. વિ૦ ખરાબ—જનાકાર નહીં. Adj. Not bad, not adulterous.

[illegible] અ-દોશે, a-dôshê. વિ૦ ખાહેશ—મતલબ વગર; ખરાબ મતલબ, ઈચ્છા. Having no desire—inclination, without any purpose—intent; evil design—inclination—desire.

[illegible] અબુશે, abûshê. વિ૦ પાક, અશો. Adj. Holy, pure.

[illegible] અયોદાક, ayôdak. See [illegible] aêvadâdê.

[illegible] દો-ગોશે, dô-gôshê. વિ૦ બે ખુણાનું. Adj. Having two corners, biangular. Per. دوگوشه

[illegible] અ-ગોબાગી, a-gôbâgî. વિ૦ ગવાહી—કેહેવત વગરનું; સખુની—બાહોશીલું નહીં તે. Adj. Without testimony—popular saying—adage; not obstinate—stubborn.

[illegible] અ-દોશગી, a-dôshgî. ના૦ ખરાબી—બદીની હાલતથી વેગલાઈ. Subs. Freedom from evil—vice.

[illegible] અ-દોશેઈ, a-dôshêî. વિ૦ વગર ખાહેશનું, અણગમતું. Adj. Without inclination—desire, not pleasing.

[illegible] અ-દોશ્ક-મરઝ્, a-dôshk-marz. વિ૦ જેહેમરજી નહીં કરનાર. Adj. Not committing the crime of adultery—fornication.

[illegible] અ-ગોશ-કશીદન, a-gôsh-kashîdan. ક્રિ૦ કાન ન ખેંચવા, સખુન નહીં શાંભળવો, જાણી જોઈ અખાડા કરવા. V. Not to prick up one's ears; not to hear; to turn a deaf ear to.

[illegible] અ-દોશ-ચેહેર, a-dôsh-chêhêr. વિ૦ ખરાબ ચેહેરાનું નહીં તે, કદરૂપું નહીં તે, સારા રૂપનું. Adj. Not having ugly features, not deformed or ill-shaped; beautiful, well-proportioned.

[illegible] અ-દવ્યાદ, a-davyâd. ના૦ દફે નહીં થનાર. Subs. That which cannot be removed.

[illegible] અએવદાદે, aêvadâdê. ના૦ એક પેદા કીધેલું, એક આપેલું, એક ગાવનું નામ કે જેને પરવરદેગારે દુનિયાની શુરૂઆતમાં પેદા કીધી હતી, જેને "ગાવ્યોદાદ" કરી કેહેછે. એ ગાવથી ૨૮૨) જાતનાં ચરંદાં પરંદાં પેદા થયાં હતાં. Subs. The only-begotten or the only-created (lit.); name of a bull created by Ormazd at the beginning of the world, called Gâvyôdâd, from which 282 kinds of beasts and birds were created. Comp. Av. [illegible] ([illegible] in Mâh Nyâêsh).

[illegible] અ-દોશ-પર્ગ, a-dôsh-parg. વિ૦ બુરા હીસ્સા—બદલાવાળું નહીં. Adj. Not of a bad share—portion, not of an evil return—meed.

અ-દોશફરેશ, a-dôshpharêsh. વિ૦ તંગી વગરનું. Adj. Without scarcity (of anything); free from difficulties—straits.

અ-દોશમીન, a-dôshmîn. વિ૦ બદ મનનું નહીં. Adj. Not of an evil mind.

અ-દુશમની, a-dûshmanî. ના૦ દુશમની વગરની હાલત, ખરાબ મનવાળું નહીં તે. Subs. Freedom from enmity, state of being free from ill-mindedness. Comp. Per. بی دشمنی

અ-દુશમઝે, a-dûshmazê. વિ૦ ખરાબ સવાદનું નહીં. Adj. Not of a bad taste, not insipid. Contrast Per. بی مزه

અએવ-બાર, aêva-bâr. ક્રિ૦ અ૦ એક મરતબે, એક વખત. Adv. One time, once. Per. یک بار

અએવ-બાર, aêva-bâr. ના૦ એક ફલ. Subs. A fruit. = Av. + = Per. بر , بار

અએવ-બાર, aêva-bâr. ના૦ એક ભીંત—કિલ્લો. Subs. One wall, one fortress, one castle, one fortified place. + = Av. Rt. , Per. باره , بار

અયુબાર, અયુબર, ayûbâr, ayûbur. વિ૦ રીમન. Adj. Defiled, polluted.

અયુબાર, ayûbâr. ના૦ યારી; દોસ્તી. Subs. Help, friendship.

એવ-બાર, êva-bâr. ના૦ એક બોજો; એક જાતનું કષ્ટ. Subs. One load, a burden; a sort of bodily exertion—labor. + = Per. بار

દો-દો-બાર, dô-dô-bâr. ક્રિ૦ અ૦ ચાર મરતબે, ચાર વાર. Adv. Four times.

અસોબારાન, asôbârân. ના૦ સવારો. Subs. Horsemen, cavaliers.

અ-દોબારાનીદન, a-dôbârânîdan. ક્રિ૦ નહીં દોડાવવું, ધસારો નહીં કરાવવો, દફે નહીં કરાવવું. V. Not to make run, not to make rush upon, not to cause to remove.

અ-દોબારદ, a-dôbârad. ક્રિ૦ દફે—દૂર નહીં કરે, હાંકી નહીં કાઢે. V. May not drive away, may not remove.

અ-દોબારેસ્તન, a-dôbârêstan. ક્રિ૦ નહીં દોડવું, જોસ્સાથી નહીં દોડવું, નહીં હોમલો કરવો. V. Not to run, not to make a sudden attack, not to rush upon, not to repulse, not to drive away. Av. Rt.

અ-દોબારીદન, a-dôbârîdan. ક્રિ૦ નહીં દોડવું, નાબુદ નહીં થવું, દફે નહીં કરવું, દોડી ન જવું. V. Not to run away, not annihilated (applied to *devs* and *darvands*).

અ-દોબારીનીનીદન, a-dôbârînînîdan. See a-dôbârânîdan.

અ-દોબારીદન, a-dôbârîdan. ક્રિ૦ નહીં દોડવું, દફે નહીં કરવું, દોડી ન જવું, નહીં નાહાસવું. V. Not to run, not to annihilate, not to run away, not to fly. Av.

અયુબારીદન, ayûbârîdan. ક્રિ૦ એક મરતબે થવું —કરવું, રીમન થવું. V. To happen—become only once, to do once; to be polluted—defiled.

અઈની, ainî. ના૦ પેશાની; જબાન. Subs. The forehead, the tongue. Av. = Sans. अनिक.

અઈનીગ, અએનંગ, ainîg, aênang. ના૦ કીનો, વેર, દ્વેશભાવ. Subs. Revenge, spite, rancour. Comp. Av. = Sans. एनस्.

અઈયજ, aiyaz. ના૦ આતશનાં છટકલાં, બોમાદરાન નામની દવા. Subs. Sparks of fire; name of a medicine.

અગની, agnî. ક્રિ૦ અ૦ એક બારગી, એકદમ, એક વખત. Adv. At once, all at once.

અ-ગંદે, a-gandê. વિ૦ ગંધાતું નહીં તે, વાસ નહીં મારતું. બીગડેલું નહીં તે. Adj. Not stinking—stenching, not corrupted.

અ-દુઈ, a-duî. વિ૦ ધાસ્તી—દેહેસત વગરનું, બેફરેબ, ખોદાની એક સેફત. Adj. Fearless, guileless; one of the attributes of God. Comp. Av.

અદુપ, adûp. ઉભયા૦ અ૦ અથવા, યા. (નો બગડેલો આકાર.) Conj. Or, either. Corrupt form of

અદુસ, અદુથ, adûs, adûth. વિ૦ રતાંજરૂં. Adj. Afflicted with night-blindness.

અબુનદે, a-bûndê. વિ૦ નહીં પુરૂં, અપૂર્ણ, અધુરૂં. Adj. Incomplete, unfinished.

અ-યોઝદ, a-yôzhad. વિ૦ નાપાક, બદ, ખરાબ. Adj. Impure, unholy, evil, bad. Comp. Av.

અયો-દક, ayô-dak. ઊભયા૦ અ૦ યા, અથવા. સર્વ૦ તે-જે. Conj. Or, either, from that. Pron. Which.

આબુસ, âbûs. વિ૦ પીળું. Adj. Yellow.

ખીની, khînî. વિ૦ કીનાવાળું, કીનો રાખનાર. Adj. Revengeful, spiteful, harbouring ill-feelings.

દીની, dînî. વિ૦ દીનદાર, દીનને લગતું. Adj. Religious, belonging to religion.

યાની, yânî. ના૦ નેકી. Subs. Virtue, chastity.

યોઝદ, yôzhad. વિ૦ પાક, પવિત્ર, નેક, સાફ, સ્વચ્છ. Adj. Pure, holy, good, clean, unspotted.

અગનેશ, aganêsh. ના૦ ઈમારતની દીવાલ ઉપર લાવવી. Subs. Raising up the wall of a building.

અ-ગોબ્યા, a-gôbyâ. વિ૦ જબાન—ભાષા વગરનું; ખરાબ ભાષા. Adj. Tongueless, speechless; bad speech—language.

અ-દવીશ, a-davîsh. ના૦ નહીં ઠગનાર—ઠગાનાર. Subs. One who does not deceive, one who is not deceived. Comp. Av. , (in Hor. yt.)

અ-દંદી, a-dandî. ના૦ મીસ્કીની—ગરીબાઈ વગરની હાલત, વગર દરવેશીની હાલત. Subs. Freedom from destitution—poverty, freedom from mendicancy.

અ-બુદી, a-bûdî. ના૦ નાબુદી. Subs. Non-existence, annihilation.

અ-બુદેહ, a-bûdêh. ના૦ ન થાએલું. Subs. Annihilation, extinction.

અ-બંદી, a-bandî. વિ૦ બંદી વગરનું. Adj. Having no restriction. Contrast Per. بندی

સે-વેશ, sê-vêsh, ક્રિ૦ અ૦ ત્રણઘણું વધારે. Adv. Three times as much more.

અ-ગોબશા, a-gôbshâ. ના૦ ખરાબ મધ. Subs. Bad honey.

અ-દુઈગાન, a-dûigân. વિ૦ નહીં ઠગનારા. Adj. plu. Not deceiving.

ખીનીગાન, khínígân. વિ૦ કીનાખોરો. Adj. plu. Vindictive, revengeful.

અયુદશ્ને, ayudashnê. ના૦ લડાઈ, જંગ. Subs. A battle, war, fight. (Comp. Av. Rt. … = Sans. युध् = a battle.)

અએવસાની, aêvasâni. વિ૦ એક નિશાનવાળું, એક જાત—તરેહનું. Adj. Of one badge—mark; of one kind—sort.

અ-ગોબશની, a-gôbashnî. વિ૦ વાચા—સખુનવાળું નહીં, વગર સખુનનું, મુગું. Adj. Speechless, not speaking, mute, dumb.

અયુજશની, ayûjashnî. ના૦ કોશેશ—હરીફાઈ કરનારૂં. Subs. One who endeavours—competes—strives.

આગ-દશની, âgandashnî. ના૦ ભરવું, પૂર કરવું. Subs. Act of filling up, replenishment.

એ-ગોબશની, ê-gôbashnî. વિ૦ એક વચની, એક

સખુનનું. Adj. Having only one sense, unequivocal, not admitting different interpretations.

અ-ગોબશની-ચ, a-gôbashní-cha. વિ૦ નહીં બોલતું —પઢતું. Adj. Not speaking, not reciting.

અયોએશોશ્ત, ayôêshôst. See ayôkhshôst.

અએવક-શોસ્તન, aêvak-shôstan. ક્રિ૦ એક મરતબે પાવ કરવું. V. To purify once.

અ-ગોબશને, a-gôbashnê. વિ૦ એક શબ્દ વગર, બોલવા વગર, વગર વારતાનું, પ્રકરણ વગરનું, વચન—કોલ વગર. Adj. Without a word, without speaking, without a story, without a chapter—section, without any promise—pledge.

અ-જુંબશને, a-jûmbashnê. વિ૦ વગર જુમબેશે—હાલવે. Adj. Without agitation—motion. Contrast Per. جنبش

આદોબશને, âdôbashnê. ના૦ દોડવું. Subs. Running.

અ-ગોબશનીએ, a-gûbashnîê. વિ૦ એક શબ્દ નહીં, એક સખુન વગર, એક સખુન બોલવા વગર. Adj. Without a word; without speaking a word.

અ-ખેશકારી, a-khêshkârî. ના૦ ધંધા વગરની હાલત, બેરોજગારી. Subs. Want of employment, state of being out of service. (See a-khêshkârî.)

અએવ-યશ્ત, aêva-yasht. ના૦ એક યજશને, એક

આરાધના, એક યશ્ત. Subs. One *yaçna*, divine honors, adorations, one *yasht*. (Comp. = Av. + Av.)

અંએવ-દશ્તે, aêva-dashtê. ના૰ એક જંગલ. Subs. One desert, one plain without water. Per. یک دشت

અએવ-યશ્તે, aêva-yashtê. See aêva-yasht.

અએવે-દાદે, aêvê-dâdê. વિ૰ બેદાદ, દરકાર વગરનું, બેપરવા. Adj. Unjust, unconcerned, indifferent.

અએવ-સખ્ત, aêva-sakht. વિ૰ સખત—કઠણ નહીં, નરમ. Adj. Not hard—difficult; soft.

હાવેશ્ત, hâvêsht. See hâvêsht.

અ-બુનેશ્તે, a-bûnêshte. વિ૰ પાયા—થડ—મૂલ વગરનું. Adj. Having no foundation—trunk,—root.

અઈન-દકીઆ, aîn-dakîâ. ના૰ પવિત્ર આંખ. Subs. A pure eye.

અઈન્યા, aînyâ. ના૰ વિલાપ, રડવું. Subs. Lamentation, wailing.

અખ્દેશ, akhdêsh. ના૰ નાપાકી, ગલીચી, અપવિત્રાઈ, રીમની. Subs. Impurity, uncleanliness, filthiness, defilement.

અ-ગંદગી, a-gandagî. ના૰ વાસ વગરની હાલત, ગંધગી વગરની હાલત. Subs. Freedom from stink—stench. (Comp. Prohib. + = Av. = Sans. गंध = Per. گندگی)

અન-દકીઆ, an-dakîâ. વિ૦ નાપાક. Adj. Impure, unholy.

અ-યુઝ્દી, a-yuzdî. ના૦ અપવિત્રાઈ, નાપાકી, નજીસી, રીમન જગા; બીમારી, આજાર; ઈલ્લત, ખરાબી, જીઆન; જરૂરીઆત; જુલમ. Subs. Impurity, defilement, uncleanliness; impure—defiled place; sickness, illness; a bad habit, vice, injury, damage; exigency, necessity; tyranny, oppression. Comp. Av.

અયુદકહ, ayûdakah. ના૦ કીનો. Subs. Revenge, spite.

અયુદગી, ayudagî. ના૦ બદ આજાર—બીમારી, ઈલ્લત; બલા. Subs. A bad disease—illness, a bad habit, vice, misfortune, calamity.

આગંદગી, âgandagî. ના૦ ખરાબ વાસ, ગંધ, બદબો. Subs. Bad smell, stink, stench.

આગંદીએ, âgandîê. વિ૦ પૂર કીધેલું, ભરેલું. Adj. Filled up to the brim, filled up.

અ-ગંદ-સખ્ત-તર, a-gand-sakht-tar. વિ૦ વધારે સખત વાસ મારતું નહીં. Adj. Not stinking more powerfully.

અ-જોસ્ગુનતન, a-jôsgunatan. ક્રિ૦ છીનવી નહીં લેવું, નહીં લેવું, નહીં ખેંચવું—લઈજવું—રાખવું. V. Not to snatch; not to take, not to pull—carry away, not to keep.

અ-દુઈસ્ર, a-duîsra. વિ૦ આંખ વગરનું, આંખના ડોલા વગરનું. Adj. Having no eyeballs—eyes.

[illegible] અ-ગંદીનદ, a-gandînad. ક્રિ૦ વાસ નહીં મારે. V. May not stink, may not emit a strong offensive smell. Av. [illegible] = Per. گندیدن = to stink.

[illegible] અએવ-દીન, aêva-dîn. ના૦ એક રાહ, એક રવેશ, એક મઝહબ. Subs. One way, one course—path, one mode, one faith.

[illegible] અદુદીન, adudîn. ના૦ રીત, રવેશ. Subs. Custom, mode, usage.

[illegible] અએવે-ગુમાની, aêvê-gumânî. ક્રિ૦ અ૦ બેશક-પણાંથી. Adv. Undoubtedly, unquestionably.

[illegible] અ-દોસ્ત, અ-ઝોસ્ત, a-dôst, a-zôst. ના૦ દોસ્ત—મિત્ર નહીં, નહીં ચાહનાર, દુશ્મન, શત્રુ. વિ૦ દોસ્ત વગરનું. Subs. Not a friend; one who does not regard with affection; an enemy, a foe. Adj. Friendless. (Prohib. [illegible] + [illegible] = Av. [illegible] = Sans. जुष्ट = Per. دوست, Av. Rt. [illegible] = Sans. Rt. जुष.)

[illegible] અઈઉખતારી, aiukhtârî. વિ૦ નહીં કુદનારૂં, કોશેશ નહીં કરનારૂં. Adj. Not leaping—endeavouring.

[illegible] અએ-વસ્તારી, aê-vastârî. વિ૦ નહીં બીછાવનારૂં. Adj. Not spreading or laying (a carpet, &c.)

[illegible] અ-દોસ્તી, a-dôstî. ના૦ મોહોબત—દોસ્તી વગરની હાલત; દુશમની. Subs. Absence of friendship—love, absence of regard—good graces; enmity.

[illegible] અ-દોશ્ત a-dôst. ના૦ નહીં દોસ્ત, દુશમન. Subs. Not a friend; an enemy. Comp. Per. بیدوست

[illegible] અ-ગંગીદન, a-gangîdan. ક્રિ૦ (દેવનું) નહીં ખાવું·

V. Not to eat (applied to *devs.*) Av. = Sans. घस्.

અ-યુગીદન, a-yûgídan. ક્રિ૦ નહીં બાંધવું—જોડવું; છુટું રેહેવા દેવું; મજબુત નહીં કરવું. V. Not to tie—join—fasten; to let loose; not to strengthen.

અ-ગંદીદન, a-gandîdan. ક્રિ૦ ગંધ—વાસ નહીં મારવું; નહીં ગંધાવું. V. Not to stink—stench, not to emit a strong offensive smell. Prohib. + = Av. = Per. گندیدن

અ-જોસ્તન, a-jôstan. ક્રિ૦ નહીં ઢુંડવું—શોધવું. V. Not to seek—to inquire, not to search. Contrast Per. جستن

અ-જોસતરશ્ને, a-jostrashnê. વિ૦ મેલવવા વગર, નહીં મેલવવું. Adj. Without obtaining.

અ-દુસ્રોબી, a-dusrôbî. ના૦ બદનામી વગરની હાલત, હીનપસ્તી વગરની હાલત. Subs. Freedom from disgrace—ignominy.

અઈવિસ્રુસ્રેમ, aîvîsrusrêm. ના૦ દહાડાની ચોથી ઘેહનું નામ, એક ફરેસ્તાનું નામ. Subs. *Aiviçruthrem Gêh,* name of the 4th Gêh; name of one of the angels. Av.

અગનીન, agnín. વિ૦ બરાબર, એકસરખું; જુમલે, એકંદર, એકઠું. Adj. Similar, alike; in the aggregate; upon the whole.

અ-ગોબ, a-gôb. ના૦ નહીં બોલનાર, ખરાબ વાચા. Subs. One that does not speak, bad speech.

અએદુન, aêdûn. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે. Adv. In this manner, thus.

અ-જોજન, a-jôjan. વિ૦ દેરમ—પૈસા વગર, મુફલેસ. Adj. Destitute of *derem*—money, poor.

આઈનીન, âinîn. ના૦ જેબ, રોનક, શીંગાર; તરેહ, રવેશ, કાયદો. Subs. Grace, ornament, elegance, mode, custom, manner. (Comp. Av. = Sans. अयन = Per. آئین)

આહીન, âhîn. ના૦ લોહું. Subs. Iron. Comp. Pehl.

દો-જોજન, dô-jôjan. ના૦ બે દેરમ. Subs. Two *derems*.

યસ્ની, yasnî. ના૦ પુંજનાર, માનનાર. Subs. A worshipper, an adorer, a believer.

સેનીન, sênîn. વિ૦ તેવડું; ત્રમણું. Adj. Triple; threefold.

સે-વીન, sê-vîn. ના૦ ત્રણ માણસ. Subs. Three persons.

આઈનીની, âinînî. ના૦ ચાલચલણ, રીતભાત, સલુક. Subs. Manners, behaviour, custom, conduct.

આઈનીનીહા, âininihâ. ક્રિ૦ અ૦ કાયદાસર, હોકમ મુજબ. ના૦ આઈનાઓ, આરશીઓ; કાયદાઓ. Adv. According to a rule or precept. Subs. Mirrors; usages, customs.

આઈનીની, âinînî. ના૦ તરીકો, રસતો, કાએદો. Subs. Usages, manners, roads, paths, rules.

આઈનીની-આશકારે, âînî-âshkârê. ના૦ જાહેર રસ્તો, ખરી રીત. Subs. A public road—path; a true custom—way.

આગોયોઈત, âgôyôit. વિ૦ ખેતરને લગતું. Adj. Relating to a field. (Comp. Av. , Sans. गव्यूति.)

અઈનીન, ainin. ના૦ કીનો, કપટ, અદાવત. Subs. Malice, spite, rancour, grudge. (Comp. Av. = Sans. एनस्.)

અએવ-ગુન, aêva-gun. ના૦ એક ગુણ—જાત—તરેહ. Subs. One kind—sort, one method—manner.

અગ્નીન, agnîn. ક્રિ૦ અ૦ તે વખતમાં, ત્યારે. Adv. Then, at that time. (This word may be read also "agnyûn.") Comp. Per. اکنون , کنون

અબવીન, abvîn. ના૦ હમેલ, બચ્ચું. Subs. Pregnancy; a child.

આઈનીન, âinin. ના૦ દગલબાજી, ખીઆનત, નારાસ્તી. વિ૦ લોઢાનું, પંચકુટ ધાતુનું બનાવેલું. Subs. Knavery, roguery; untruth; dishonesty. Adj. Made of iron, made of different metals.

આઈનીન, âinin. ના૦ એક ગામનું નામ. Subs. Name of a town—village. See âinin.

આઈનીને, âînê. ના૦ દગલબાજી, નારાસ્તી. Subs. Treachery; untruth.

ખીનીન, khînîn. ના૦ કીનો. Subs. Revenge, spite.

સે-વીન, sê-vîn. ના૦ ત્રીજો મરદ; ત્રીજું. Subs. The third man; the third.

આઈનીને, âininê. નાં૦ આએનો, આરશી; જેબ, જીન્નત, રીત, રેવાજ, જાત, તરેહ, ઈનસાફ, દાદ; રસ્તો; બીલોર; એક જાતનો ઉંચો અને નરમ પથ્થર, કે જેમાંથી યાકુત—જમરૂદ અને બીજાં ઝહવાહેરો નીકલે છે; કીમીઉ. Subs. A mirror, a looking-glass; ornament, grace; manner, custom, kind, sort, species; justice, attention to the complaint of an injured party; road, path; crystal-glass; a kind of soft precious stone from which rubies, emeralds, and other jewels are produced; alchemy.

આઈનીનતર, âinîntar. વિ૦ વધારે કાએદાસર. Adj. More agreeable to law.

અદુદને, adûdanê. See âinînê.

અદુદને, adûdanê. See adúdanê.

આઈનીને, âinînê. See âinînê. Dînk. નાં૦ આવવું જવું, આવવું, આવક; ચાલચલણ; રોનક. વિ૦ ભાતભાતનું, તરેહવાર, જુદું જુદું. Subs. Frequenting; coming; income; manners, behaviour, elegance, beauty. Adj. Of various kinds, different; as in

આઈનીને-ખાવરી, âininê-khâvarî. નાં૦ પૂર્વ દિશાનો આએનો; આફતાબ, સૂર્ય. Subs. The mirror of the east; the sun. (Comp. + ; = Per. خاور = the east.)

આઈનીનગાન, âiningân. નાં૦ એક રીત પ્રમાણે ચાલનારા. Subs. Those who follow one course, those that go after one mode of life.

આઈનીને-અલેકઝેન્દરી, âininê-alêkzêndarî. ના૦ એસકંદરી આઈનો, કે જે અરેસતાતાલીસે પોતાના હુન્નરથી બનાવ્યો હતો; આફતાબ. Subs. The mirror of Alexander, made by the skill of Aristotle; the sun. Comp. Per. آئينهٔ اسکندري

આઈનીનગી, âinînagî. ના૦ રીતિ, તરીકો. Subs. Habit, practice, mode.

આઈનીને-દાસુન, âininê-dâsun. આઈનો રાખનાર; માથું બોડનાર; હજામ. Subs. One who keeps—holds a mirror; one who shaves the head; a barber.

આઈનીને-યમ, âininê-yam. ના૦ જમશેદનો આઈનો; જમશેદી જામ; એ જામ એવી બનાવી હતી કે તેમાંથી તમામ આલમ જણાતી હતી. વલી તેમાં જોયાથી આવતી આફત અથવા ખરાબી અથવા કોઈબી બનાવ આગમચથી જણાતો હતો. કોઈ ચીજ ગુમ થઈ ગઈ હોએ અને માલુમ નહીં પડતી હોય તો તેમાં જોયાથી તે કયાં છે તે માલુમ પડતું હતું. એ જામ પાદશાહ કેખશરૂના વખત સુધી હતી. Subs. The mirror of Jamsheed; the (divining) bowl of Jamsheed; it was (said to have been) so made that it represented the whole universe. Again, it indicated beforehand coming dangers or calamities. A reference to it also told the whereabouts of anything lost or misplaced. This bowl was in existence till the time of Kaikhosru. Comp. Per. جام جم

આઈનીનેગર, âininêgar. ના૦ કીમીઆગર. Subs. An alchemist.

આઈનીને, âinînê. ક્રિ૦ અ૦ એ પ્રમાણે. Adv. In this manner.

આઈનીને-દો-એ, âinînê-dô-ê. ક્રિ૦ અ૦ એક બે રીતે. Adv. In one or two ways.

આઈનીને-ચખારી, âinînê-chakhârî. ના૦ ચીનનો આઈનો. Subs. The mirror of China.

આઈનીને-ચેહેરી, âinînê-chêhêrî. ના૦ ચેહેરાનો આઈનો, ચેહેરાની જેબાએશ. Subs. The mirror of the face (lit.); gracefulness of features.

અદુદને-પરસ્તી, adûdanê-parastî. ના૦ પૂજાનો તરીકો, તનને નમાવવા સાથે બંદગી કરવી. Subs. The mode of worship; praying with a sacred inclination of the head.

અબુ-ગોરગ, abû-gôrg. ના૦ વરૂનો બાપ, લોંકરી. Subs. The father of the wolf (lit.); a fox. Comp. Per. ابو + گرگ

આઈનીન-પરસ્તી, âinîn-parastî. ના૦ રેવાજ પ્રમાણે ચાલવું, ખીદમત—ચાકરી કરવી. Subs. Closely following the usage, adherence to custom; service, attendance.

અઈની, aînî. ના૦ જબાન, જીભ. Subs. The tongue.

અઈનીક, ainîk. ના૦ કપાલ; ફોજ, લશ્કર. Subs. The forehead; an army, a force. Av. Sans. अनिक.

અ-જુદે, a-jûdê. વિ૦ નહીં ખાધેલું. Adj. Not eaten.

અ-બુનદે, a-bûndê. See a-bûndê.

[Avestan] અ-એવીઝ-ચ, a-êvîzha-ch. વિ૦ નેક પણ—બી નહીં. Adj. Not even virtuous—good.

[Avestan] હુફ-ચ, hûf-cha. વિ૦ શારૂં, નેક. Adj. Good, virtuous, fine. Corrupt form of [Avestan]

[Avestan] આવીઝ-ચ, âvîzha-ch. વિ૦ નેક—પવિત્ર—પાકબી. Adj. Even virtuous—pious—good. Comp. Per. ویژ , ویژه

[Avestan] યોગદ, yôgad. ના૦ હોરનો ચુરો; ઝુંસરી. Subs. A ploughshare, the part of a plough which cuts the ground at the bottom of the furrow; a yoke.

[Avestan] અએવીઝુશ, aêvîzush. ના૦ એક જાતના કુતરાનું નામ છે, કે જેના કાન ઘણા મ્હોટા હોય છે. Subs. A kind of long-eared dog. Comp. Av. [Avestan]

[Avestan] અ-જવીદ, a-javîd. વિ૦ જુદું—છુટું નહીં, અંતર વગરનું; સાથે. Adj. Not different—separate; in union, in company with, disunited. Contrast Av. [Avestan], Per. جدا

[Avestan] અદુવ, adûv. Dînk. ઉભ૦ અ૦યા, અથવા. Conjunc. Or, either. Corrupt form of [Avestan] aduv.

[Avestan] અયુજદ, ayujad. ના૦ કોશેશ, તજવીજ. ક્રિ૦ ચાલેછે. Subs. Endeavour, effort, exertion. V. Goes, walks.

[Avestan] અ-જવીદાકી, a-javîdâkî. વિ૦ ફરક—તફાવત નહીં કરનારૂં. Adj. Not making any difference—distinction.

અ-જવીદાક-કરદન, a-javîdâk-kardan. ક્રિ૦ જુદું ન કરવું, ચુંટી ન કાઢવું. V. Not to separate—cull—select.

અએ-નીદાર, aê-nîdâr. ના૦ નહીં ખેંચનાર—તાણનાર. Subs. One who does not pull—draw.

અ-જવીદાર, a-javîdâr. ના૦ જુદાઈ નહીં રાખનાર, સંબંધ રાખનાર. Subs. One who keeps no distinction—difference, one who keeps connection.

અ-જુદ-તાર, a-jud-târ. ના૦ એકજ તાર, જુદો તાર—દોરો નહીં. Subs. The same thread, not a different one.

અ-દવીદાર, a-davidâr. ના૦ નહીં દોડનાર. Subs. One who does not run.

અ-જવીદારી, a-javîdârî. ના૦ જુદાઈ વગરની હાલત, એકમલતાપણું. Subs. State of being not different, similarity.

અયુખતારી, ayûkhtârî. ના૦ લડાઈ. Subs. A fight, battle.

અ-જવીદારીહા, a-javîdârîhâ. ક્રિ૦ અ૦ જુદાઈ રાખ્યા વગર, એકસંપીથી. Adv. Without keeping any distinction—difference, harmoniously, peaceably.

ખીનીદારીહા, khînîdârîhâ. ક્રિ૦ અ૦ કીનાની રીતે. Adv. Revengefully.

અ-જવીદી, a-javidî. વિ૦ ફરક—તફાવત વગર. Adj. Having no difference—distinction. Contrast Per. جدائي

દો-દવીત-બાઝ, દો-જવીદ-બાઝ, dô-davit-bâzâ, dô-javid-bâzâ. નાο બે હાથ લાંબા કરીએ તેટલું માપ, એક વામ. Subs. The space between the extremities of both arms extended; a fathom. Comp. = Av. + = Av. + = Av. = Sans. बाहु = Per. باز

અ-જવીદ-જવીદ, a-javîd-javîd. વિο જુદું જુદું—છુટું છુટું નહીં; સાથે મળેલું. Adj. Not separate, not disconnected—detached; combined, united.

અઈનીદે, ainîdê. ભૂο કૃο કીનો કીધેલું—રાખેલું. Past Partic. Harboured revenge, entertained malice—spite.

અ-ગંદ-તન, a-gand-tan. નાο ગંદ વગરનું તન, બો નહીં મારતું તન. Subs. An unstinking—unstenching body.

અ-દોદ-તન, a-dôd-tan. વિο બીજાં તન વગર, બીજાંની સામેલગીરી વગર. Adj. Without any other body, without being associated with any one.

અ-જવીદ-વન, a-javid-van. વિο જુદી શિકલનું નહીં તે, એકજ શિકલનું. Adj. Not of a different shape —form ; having the same features.

અ-જુદ-તન, a-jud-tan. નાο જુદું તન નહીં, એકદીલી. Subs. State of being not of a different body (lit.); oneness of heart or mind.

અ-જોઈદન, a-jôidan. ક્રિο નહીં ઢુંડવું—શોધવું, જોસ્તેજો નહીં કરવી. V. Not to seek, not to inquire for—ask for.

અ-દવીદન, a-davidan. ક્રિ૦ નહીં દોડવું, ફુટી નહીં નીકલવું, શેતાબી નહીં કરવી. V. Not to run—spring up—hasten. Contrast Per. دویدن

અ-યનગ-તન, a-yang-tan. ના૦ બદશેકલ તન, ખરાબ દેખાવનું તન. Subs. An ugly—deformed body.

અ-જવીદ-વઝીર, a-javîd-vazîr. ના૦ જુદો હોકમ નહીં, એકસાન—સરખો હોકમ. Subs. Not a separate order, similar order. Comp. Av.

અ-જવીદગાન, a-javîdgân. ના૦ જુદા નહીં તે. Subs. Those that are not separate.

અ-જવીદ-કર્દ, a-javîd-kard. ભૂ૦ કૃ૦ જુદું નહીં કીધેલું, તુટેલું—ફાટેલું નહીં; જોડેલું, વલગેલું. Past Partic. Not made different, not burst—torn, not broken, joined, united, clung to. Av. = Av. = Per. کرده

દો-જવીદ-ગુન, dô-javîd-gûn. ના૦ બે જુદા રંગ—ગુણ, બે જુદી ખાસીઅત. Subs. Two different colors—attributes.

અ-જુદ-તર, a-jud-tar. વિ૦ વધારે જુદું નહીં, થોડું મલતું, પડત—રદ નહીં. Adj. Not more different—dissimilar, somewhat alike; not fallow—desolate; not cast off—rejected.

અ-જુદ-તરી, a-jud-tarî. વિ૦ વધારે જુદાઈવાલું નહીં, થોડા સંબંધનું. Adj. Of not more difference, being somewhat connected.

અ-જુદ-તર-મદમુનતન, a-jûd-tar-madama-

mûnatan. ક્રિ૦ પડત—પડતું નહીં મેલવું; ચાહવું. V. Not to leave uncultivated, not to neglect—let alone; to regard with affection.

અએવીમંદ, aêvîmand. વિ૦ તરફવાળું. Adj. Of or belonging to one side (lit.); inclined to favour one party.

અદુદને, adûdanê. See adûdanê.

અએવ-બર, aêva-bar. ના૦ એક ફલ. Subs. One fruit.

અયુબર, ayûbar. વિ૦ રીમન; પાંગલું; એલાહેદું, અભડાએલું, એખલું. ના૦ મુવેલું બચું જણનાર ઓરત, ફરજંદ જણતાં ઓરત ગુજરી હોએ તેને કેહેછે. Adj. Defiled, polluted; lame, crippled; separate. Subs. Lonely, *menstruapatiens* (*mulier*); a woman that dies in giving birth to a child.

આયન-ગર, âyan-gar. ના૦ લોહું ઘડનાર, લોહાર. Subs. A blacksmith. Per. آہنگر

અન-ગેરાંની, an-gêrânî. ના૦ ભારી નહીં તે, મોંઘું નહીં તે. Subs. State of being not heavy—dear.

અનીરાની, anîrânî. ના૦ જુદદીની. Subs. State of being in a different religion.

અયુબર-ઓમંદ, aûbar-ômand. વિ૦ વાંઝિયું, અફલવાન. Adj. Barren, fruitless.

અયુબરી, ayûbarî. ના૦ મુવેલું બચું જણનાર ઓરત.

ની હાલત. Subs. The state of a woman delivered of a dead child.

અએવેરશ્ત, aêvêrasht. ના૦ એક ગુનાહનું નામ, કે જેનો તોલ ૩૩ દેરમનો થાયછે. Subs. Name of a sin called *Avâverêsht*, being 33 *dêrems* in weight (traditional). Comp. Paz.

અયુકરદગીહા, ayûkradgîhâ. ક્રિ૦ અ૦ સાથે મળીને, એકઠા. Adv. Conjointly, in union, combined.

અ-ગુન, અ-યુન, a-gun, a-yun. વિ૦ વગર ગુણનું, બેલિહજત, ખરાબ જાત, બેડોલ, ખરાબ રંગનું, કદરૂપું. Adj. Devoid of any good quality, insipid, tasteless, low-born, ill-shaped, ugly, of a bad colour. (Prohib. + = Av. = Per. گونر)

અદવર, advar. વિ૦ બેશક, શક વગરનું. Adj. Undoubted, doubtless.

અદુન, adûn. ના૦ જેબ, આરાએશ, સણગાર. Subs. Grace, ornament.

અબુન, abûn. વિ૦ દેવાનું, હડખું; થડ વગરનું, શરૂઆત વગરનું. Adj. Mad, rabid; having no stem—beginning.

અયૂ, ayû. વિ૦ એક, સર્વ૦ તે. Adj. One, Pron. That, which. Av. , Sans. एक, Per. یک Comp. Pehl.

અયુન, ayûn. ના૦ યુનાની પાદશાહ; યુનાની. Subs. A Grecian king; a Grecian.

આઈન, âin. ના૦ રોનક, આરાએશ, રવેશ, રીત; તરેહ,

દીન, ઈનસાફ, પરકાર. Subs. Elegance, grace, ornament, custom, manner, sort, religion, justice, kind, way.

આબુન, âbûn. ના૦ કુવાનું તલીઉં. Subs. The bottom of a well.

આયન, âyan. See âyan.

ખીન, khîn. વિ૦ કીનાખોર, કપટી, દ્વેશભાવી. Adj. Harbouring revenge—ill feelings, spiteful.

યસ્ને, yasnê. ના૦ યશનેમ શુઈરીમ, નામની બંદગીના હા. Subs. Chapters of the prayer called *yaçnem çuirîm*.

યો-ગુન, yô-gûn. વિ૦ એક રંગનું, એક તરાહનું. Adj. Of one colour—sort—kind.

હયુન, hayûn. ના૦ લશકર, આડે મારગે લઈ જનાર. Subs. An army; one who carries in a wrong way.

હીન, hîn. ના૦ પોલાદ. Subs. Steel.

હીન, hîn. ના૦ કીનો, દુશમની. વિ૦ હીણું; કીનાખોર. Subs. Revenge, enmity. Adj. Base, mean; vindictive.

હીન્વ, hînva. ના૦ દાડમડી. Subs. A pomegranate tree.

અ-ગુના, a-gunâ. વિ૦ વગર ગુણનું, કદરૂપું, ખરાબ રંગનું, વગર તારીફનું; બેકાયદે. Adj. Devoid of any good quality, ill-shaped, ugly; of a bad colour, unworthy of praise—good opinion, improper, irregular.

અ-ગનદહા, a-gandhâ. વિ० ગંદ વગરનું. Adj. Not stinking.

અ-ગુનદી, a-gûndî. વિ० લશકર વગરનું. Adj. Having no army.

અ-દનદી, a-dandî. વિ० બબડતું નહીં. Adj. Not grumbling.

અબુ-વ-ખાહ, abû-va-khâh. ના० બાપ ને ભાઈ. Subs. Father and brother. Comp. Ar. ابو واخ

અ-ગુનાહી, a-gûnâhî ના० ગુનાહ—પાપ વગરની હાલત; નીરપરાધીપણું. Subs. Freedom from guilt —sin ; innocence.

અયુનાક, અઈવાક, ayunâk, aivâk. વિ० એકલું, એકજ, જેનો જોડીઓ નહીં તે. Adj. Alone, single, solitary, unique, having no equal.

હીનવાક, હદનવાક, hînvâk, hadanvâk. ના० દાડમડી ; એવીઅંઘન ; કુસ્તી. Subs. A pomegranate tree ; *Aîvianghan ; koshtî.*

આઈનાદ, âinâd. ક્રિ० રીત—કાયદા મુજબ હોજો. ના० રીતો, તરેહો. V. May it be according to usage —custom! Subs. Manners ; kinds.

આઈન-ખેરદ, âin-khêrad. ક્રિ० અ० અક્કલની રીતે. Adv. Reasonably, in consistency with good sense.

અ-ગુને, a-gunê. See a-gunâ.

અ-ગંદ, a-gand. વિ० ગંદ—વાસ વગરનું. Adj. Having no stink—stench. Contrast Per. گند

હીને, hinê. See hîn.

અ-ગુની, a-gunî. ના૦ ગુણ વગરની હાલત, કદરૂપાપણું. Subs. Absence of any good quality; ugliness, shapelessness.

અદુવ-શ, adûva-sh. સર્વ૦ યા તે. Pron. Or that.

આસુનશ, âsûnash. ક્રિ૦ અ૦ ત્યારે. Adv. Then.

આઈને-યહાન, âînê-yahân. ના૦ યજ્દી તરીકો—મારગ. Subs. The divine path—way.

ઓશાન, ôshân. સર્વ૦ તેઓ. Pron. They.

આ-ગોશશ્પતી, â-gôshashpatî. વિ૦ કુદનારૂં, છલાંગ મારનારૂં. Adj. Leaping, jumping.

ખીને-આહન, khînê-âhan. ના૦ તીખું—ખરૂં લોઢું, ફોલાદનું લોઢું. Subs. Steel; hard and refined iron.

અ-બુનશુની, a-bûnshûnî. ક્રિ૦ મા ચાહતો તું. V. Don't love—regard with affection.

અબનુસ, abnûs. ના૦ અબનુસનું લાકડું. Subs. Ebony. Comp. Per. ابنوس

અ-દવંદેહ, a-davandêh. ના૦ નહીં દોડનારૂં—ઉતાવલ કરનારૂં. Subs. One that does not run—hasten.

અ-બુનેશ્તે, abûnêshtê. See a-bûnêshtê.

અ-બુદીએ, a-bûdîê. ના૦ નાબુદી. Subs. Annihilation, extinction.

અ-બુનદગી, a-bûndagî. ક્રિ૦ અ૦ વગર તાબેદારી તરીકે, આપએખતીઆરી તરીકે. Adv. Not obsequiously, independently.

અ-બુનદેઈ, a-bûndêî. ના૦ અધુરાપણું. Subs. Imperfection.

અ-દુનેસ્ત, adûnêst. વિ૦ નાદરોસ્ત, પુરૂં—આખું નહીં, સહીસલાંમત—ખરૂં નહીં. Adj. Improper; not perfect—whole; not safe—right.

અ-દુનેસ્તી, a-dunêstî. ના૦ દરોસ્તી વગરનું, નાદરોસ્તી, સુધારા વગરની હાલત. Subs. State of being not perfect—sound, absence of reform—improvement. Contrast Per. درستي

અ-દુનેસ્ત-પદ, a-dunêst-pad. ના૦ નહીં દરૂસ્ત કરનાર પતી, ખરાબ હાડવઈદ, ખરાબ—બેસમજ દાકતર. Subs. One who does not set things right (lit.); an unskilful bone-setter, an inexperienced doctor.

અગુનસ્ત, અએવિનસ્ત, agunast, aêvinast. વિ૦ ખાલેસ, પાક, ગડલું નહીં. Adj. Pure, unsullied, undefiled, not turbid.

અ-દુનસ્ત, a-dunast. વિ૦ દરોસ્ત—બરાબર નહીં, નાદરોસ્ત, સારૂં નહીં, સુખી નહીં. Adj. Not entire—perfect, not right—proper, not good—happy. Per. نادرست

અ-દુનસ્તી, a-dûnastî. વિ૦ વગર સલાંમતીનું. Adj. Unsafe, insecure.

અએન-વીન, aên-vîn. ના૦ આંખે જોનાર; આંખ, નજર, નેઘા કરવી. Subs. One who sees with his eyes; the eye, sight, paying attention to.

અગનીન, agnîn. ના૦ જુમલો, સરવાલો. વિ૦ એક જગોએ એકઠું થવું. Subs. Amount, sum total. Adj. Gathering in one place.

અ-ગુન્દે, a-gundê. ના° ખરાબ ઘઉં—આટો. વિ° મેંદા વગર. Subs. Bad wheat, bad flour. Adj. Having no fine wheaten flour. Contrast Av.

ખુનીદે, khunidê. કૃ° વિ° કુટેલું. Partic. Adj. Pounded, thrashed.

આહનગર, âhangar. See âîngar.

હીવ-નેરંગ, hiv-nêrang. ના° ખુબની ક્રીઆ. Subs. The ceremony of *khûb*.

અ-બુન, a-bûn. ના° બેખ, જડ. Subs. A root, source, origin.

આઈનીન, âînîn. ક્રિ° અ° રીત પ્રમાણે, માફક. Adv. According to the usage—custom.

હયુન, hayûn. ના° લશકર. Subs. An army.

આસુન-વદ, âsûn-vad. ક્રિ° અ° જ્યાં તલક—સુધી. ત્યાં તલક—સુધી. Adv. Till, until, as long as.

ખીનવંદ. khînvand. વિ° કીનાવાલું. Adj. Vindictive, revengeful.

દાનંદ, dânand. ક્રિ° તેઓ જાણે—પીછાને. V. They may know—recognise.

હીન-નંગ, hîn-nang. ના° હલકી આબરૂ. Subs. Low honour.

અએવ-વુન, aêva-vûn. ના° એક ઝાડ. Subs. One tree. Comp. Av.

આઈન-વુન, âîn-vûn. ક્રિ° અ° ફલાણી રીતે. Adv. In such and such a manner.

ખીનિ-વન, khînê-van. ના૦ કીનાનો નાશ કરનાર, કીનાને મૂલમાંથી ઉખેડી કાઢનાર. Subs. One who destroys revenge; one who uproots spite—rancour.

હેન-વન, hên-van. ના૦ લશકરને વિખેરી નાખનાર. Subs. One who disperses an army. Comp. Av. + Av. Rt.

હયુનચ, hayûnacha. See hayûn.

અ-ગુને, a-gunê. વિ૦ શિકલ વગરનું, રંગ વગરનું, રીતભાત વગરનું, બેરોનક. Adj. Shapeless, colorless; having no manners and customs, having no elegance —grace. (Prohib. + = Av. = Per. گونه)

યો-ગુન-કરદે, yô-gûn-kardê. કૃ૦ વિ૦ એક રંગનું કીધેલું. Partic. Adj. Made of one colour.

આસુન-ચ, âsûna-cha. ઉભયા૦ અ૦ તોપણ, જેવારે પણ. Conjunc. However, whenever.

હીન-ચ, hîna-ch. વિ૦ હિણું પણ. Adj. Even base—low (lit.)

અ-ગુનજાર, a-gûnjâr. વિ૦ વિગત વગરનું. Adj. Without particulars—detail.

અદુવ-ચે-શ, adûv-chê-sh. સર્વ૦ યા જે કાંઈ. Pron. Or whatever—anything.

અયુતુમ, ayûtum. વિ૦ એકલું, એકજ. Adj. One, only one.

ખીન-તુમ, khîn-tum. વિ૦ ઘણોજ કીનાખોર. Adj. Most vindictive.

[illegible] હયુન-તુમ, hayûn-tum. ના૦ ઘણું લશ્કર. Subs. Numerous army.

[illegible] હીન-તુમ, hîn-tum. વિ૦ ઘણુંજ હીણું. Adj. Basest, meanest.

[illegible] } હીનવાએ, હદનેપાક, hînvâe, hadanêpâk. ના૦ દાડમડી. Subs. A pomegranate tree.

[illegible] આઈનમ, âinam. સર્વ૦ મારી માફક. Pron. Like me.

[illegible] યાવુમ, yâvûm. સર્વ૦ યા હું, અથવા હું. Pron. Either I, or I.

[illegible] અદવર, advar. વિ૦ બેશક, શકવગરનું. Adj. Undoubted, doubtless.

[illegible] ખીનવર, khînvar. વિ૦ કીનાખોર. Adj. Vindictive, revengeful.

[illegible] અએવક, aêvak. સંખ્યા૦ વિ૦ એક, એકુ, કોઈ, બીજું; માત્ર એખલું, અટુલું, એખલું એક, મુખ્ય, પેહેલું; ખરેખર. Numer. Adj. One, some one, any one, another; only, lonely, single, only one; chief; first; real. (See [illegible] aêva). Av. [illegible] = Sans. एक = Pâz. [illegible] Per. یک

[illegible] આઈને, âinê. ના૦ આઈનો, તખ્તો. Subs. A looking-glass, a mirror, a pane of glass.

[illegible] ખીને, khînê. ના૦ કીનો, વેર; ઘર, મકાન. Subs. Revenge, spite, ill feeling; house, abode, mansion. Per. کینه

[illegible] યોઘ, yôgh. ના૦ ઝુંસરી. Subs. A yoke. Per. یوغ

[illegible] અએવકા-અએવક, aêvakâ-aêvak. ક્રિ૦ અ૦ એકા-

એક, અચખુચ, એકેક, ગાફેલીથી. Adv. Suddenly, unexpectedly, all at once; one by one; unwarily, *off one's guard*. Per. یکایک

[illegible] અ-ગોકાએશ, a-gôkâêsh. નાo ગવાહી વગરની હાલત. Subs. Want of evidence—testimony.

[illegible] અ-ગોકાસી, a-gôkâsî. નાo ગવાહી—દલીલ વગરની હાલત. Subs. Want of proof—argument, want of evidence—testimony.

[illegible] અએવક-આઈનીને, aêvak-âînînê. ક્રિo અo એકજ રીતે. Adv. In a uniform manner; with even tenor.

[illegible] અએવક-અએવક, aêvak-aêvak. ક્રિo અo એકેક, વિસ્તારીને. વિo જુદું જુદું. Adv. One by one, in an expatiating manner. Adj. separate, distinct.

[illegible] અએવક-એનમન, aêvak-ênman. નાo એક આંખ; જે આદમી કે આંખનું તેજ કમ રાખે તે. Subs. One eye; one individual with less brightness of the eyes.

[illegible] અએવગાન, અયુગાન, aêvagân, ayugân. વિo મુવાફેક; બોલવા ઘટતુંજ; એકને લગતું; એક, એખલું; બજાલાવતું; એક દેલ. Adj. Conformable, consonant, congruous, worthy to be spoken, belonging to one; one; lonely; fulfilling, in concord—union.

[illegible] અએવગાની, યોગાંની, aêvagânî, yôgânî. નાo એકદીલી, સાફદીલી; એખલપેટાપણું; બચપણ, એગાનગી. Subs. Concord, unanimity, purity of heart; selfishness; childhood; unity, union.

અ-દોગાની, a-dôgânî. વિ૦ વિગત—ખોલાસા—દલીલ વગરનું. Adj. Without particulars—details—arguments.

અ-યોગાનીદન, a-yôgânîdan. ક્રિ૦ ચુસ્ત ન રેહેવું. V. Not to be devoted—strongly attached.

અ-દોગાનીદન, a-dôgânîdan. ક્રિ૦ બીજી મરતબે ન કરવું. V. Not to do a second time.

અએવગાન, અયુગાન, aêvagân, ayugân. See aêvagân, ayugân.

અએવગાને, યોગાને, aêvagânê, yogânê. વિ૦ એક-દીલ, એકમત, એકસંપ, એકજ; જેના જેવું બીજું નહીં. ના૦ ખોદા. ક્રિ૦ અ૦ એક મરતબે. Adj. Unanimous, of one accord—mind, only one, unmatched; unsurpassed. Subs. God. Adv. Once, one time. Per. یگانه

અ-દોગાને, a-dôgânê. ક્રિ૦ અ૦ બે જુદી રીતે નહીં, એકસરખી રીતે. Adv. Not in two different ways; uniformly.

અએવગાનગી, યોગાનગી, aêvagânagî, yôgânagî. ના૦ એકદીલી, દીલનો પ્યાર, એકમત, એકકી, મેલાપ, સલાહસંપ, સંયોગ. Subs. Concord, harmony, heart's affection, union, contact, unanimity; an odd number; meeting together, peace.

અયોગાનગી, ayôgângî. ના૦ નમનતાઈ. Subs. Submissiveness, humility.

અગોકારીદે, agôkârîdê. ભૂ૦ કૃ૦ ખાધેલું. Past. partic. Eaten.

અએવક-અર્મી, aêvak-armî. ના૦ અસીલ ઘોડો; કેળવાયલો ઘોડો. Subs. A noble horse, a broken or well-trained horse.

અએવકી, aêvakî. સં૦ વિ૦ એકજ, માત્ર એક, એકબી, એક જણ, એકકી. Numer. Adj. Only one, single, alone; even one, one soul; an odd number.

અદુઈ, અદવી, aduî, adavî. વિ૦ બેફરેબ, ફરેબ નહીં દેનાર. Adj. Guileless, not intriguing—deceiving. Av. ; Rt. = Sans. Rt. द्म = to deceive.

સુકે, sûkê. ના૦ તરફ, દિશા, બાજુ. Subs. Side, direction.

અએવકી, aêvakî. ના૦ એકપણું; એકકી, એકજ, એક ચીજ. Subs. Oneness, unity; an odd number; only one, one thing.

અએવકી-અએવક, aêvakî-aêvak. વિ૦ એકનુંએક, એક પુરૂં. Adj. Only one.

અએવકી-અએવક-અએવકી, aêvakî-aêvak-aêvakî. વિ૦ એકનું એકજ, એક પુરે, એકજ. Adj. Only one; one and no more.

અયોકશોસ્ત, ayôkshôst. ના૦ ધાતુ. Subs. Metal. Av.

અયોકશોસ્તાન, ayôkshôstân. ના૦ સઘળી ધાતુઓ. Subs. All metals.

અયોકશોસ્તીન, ayôkshôstîn. વિ૦ ધાતુનું. Adj. Metallic, made of metal.

અયોકશોસ્તીન-જામે, ayôkshôstîn-jâmê. ના૦ ધાતુનું વાસણ. Subs. A metallic vessel.

અએવક-દાને, aêvak-dânê. ના૦ મોતીનો હાર, બેમીસાલ ગોહર, અમૂલ્ય જવાહેર ; ગલેબંદ. Subs. A necklace, a string of pearls, an incomparable jewel, a priceless gem; neck-cloth, a neck-tie. Per. یکدانه

અએવક-દાદ, aêvak-dâd. ના૦ જે ગાય દુનિયાની સરૂઆતમાં પેદા થઈ હતી તેનું નામ, કે જેમાંથી પેહેલો આદમ "ગયોમરદ" પેદા થયો હતો; માત્ર એકજ ઈનસાફ; એક મજહબ; માત્ર એકજ આપેલું. Subs. The name of the cow which was created at the beginning of the world, from which the first man (Gayomard) was born (traditional); the only justice; one faith; the only given (lit.). Av.

અએવક-બર, aêvak-bar. ના૦ એક તરફ, હલાએદી બેઠેલી ઓરત; મુવેલું બચ્ચું જણનારી ઓરત, બરસનુમમાં બેઠેલો શખ્સ; અપવિત્ર થએલો શખ્સ. Subs. One direction—side; a woman sitting apart on account of menses or child-birth; the woman giving birth to a still-born child; the person undergoing the *Barshnûm* ceremony; a defiled person.

અએવક-બાર, aêvak-bâr. ક્રિ૦ અ૦ એક વખત—

મરતબે; સાથે. Adv. One time, once; along with, together. Per. یکبار

અએવક-બાર-મીઆ, aêvak-bâr-mîâ. ના૦ એક વખતનું વરસાદનું પાણી; એક ચોમાસું. Subs. One fall of rain; one rainy season.

અએવકી, aêvakî. વિ૦ એકકું, યુન-દું. ના૦ એખલાપણું, એકપણું. Adj. Singular, the best, most excellent. Subs. Loneliness, oneness.

અએવક-દશ, aêvak-dash. ના૦ એક ચીજમાં બીજી ચીજ મેલવવી; એક જાતનો ઘોડો, જેની મા અને બાપ જુદી જુદી જાતનાં હોય. Subs. Mixing one thing with another; a horse of mixed parentage or breed.

અએવક-સંગ, aêvak-sang. ના૦ એક પથ્થર. Subs. One stone.

અએવક-દયન, aêvak-dayan. સં૦ વિ૦ એકમાં. Numer. Adj. In one.

અએવક-સુસીઆ, aêvak-sûsîâ. ના૦ એક ઘોડો રાખનાર, એખલો સવાર. Subs. He who possesses one horse, one rider, only the rider.

અએવક-યદમન, અએવક-જસ્ત, aêvak-yadman, aêvak-jast. ના૦ એક હાથ; એક રાહ, એક તરેહ; એક મીસાલ; એક શુરા પેહેલવાનનું નામ છે, કે જેને 'યક દસ્ત' કરી કહેછે. Subs. One hand; one way—mode, an example,. a simile; name of a gallant hero called *Yakdast*.

અએવક-સર, aêvak-sar. ક્રિ૦ અ૦ સરાસર, એખલું, એક બારગી, એક મરતબે. Adv. On an average,

lonely; from one point of view, in one sense; one time.

અએવક-સરખ્ત, aêvak-sarakht. ના૦ એક ઘણા કામનો કરનાર, એક ઘણો મેહેનતુ માણસ. Subs. One who does much work, a hard-working man.

અએવક-સરેશુતે, aêvak-sarêshûtê. વિ૦ એક તૃત્યાંશ, એક ચીજનો ત્રીજો ભાગ. Subs. One-third; the third part of anything. Comp. Av.

અએવક-સરે, aêvak-sarê. વિ૦ એકશાન, બરાબર, સરખું. ક્રિ૦ અ૦ હમેશ. Adj. Similar, uniform, equal. Adv. Always.

અએવ-કીનશ્ની, aêva-kînashnî. ના૦ એક કરવું, મેલવવું, આમેજ કરવું. Subs. Mixing up, mingling, uniting or blending in a mass.

અએવક-ગવશ્ની, aêvak-gavashnî. ના૦ એક સખુન—શબ્દ. Subs. One word—sound—speech.

આહીનશને, âhînashnê. વિ૦ નજીશ, મેલું, નાપાક, ખરાબ થાએલું. Adj. Dirty, filthy, impure, defiled, spoiled.

અયોકીનીદે, ayôkînîdê. કૃ૦ વિ૦ એક કીધેલું, મેલવેલું. Partic. Adj. Made into one, mixed up.

અએવક-યોમ, aêvak-yôm. ના૦ એક દિવસ, પેહેલો દાહાડો, પડવો. Subs. One day, the first day, the first day of either half of a lunar month.

અએવક-ગોમન-આગ, aêvak-goman-âg. ક્રિ૦ અ૦

એક એકે. Adv. The first or the one is this that (lit.)

અએવકીક, અદુકદક, aêvakîk, adukdak. ના૦ સુમરાયલું પાણી—દુધ. Subs. Lukewarm water—milk.

અએવક-દદીગર, aêvak-dadîgar. અન્ય૦ સર્વ૦ એક બીજાનું. Indef. Pron. Of one another. Comp. Per. یک دیگر

અએવક-બર, aêvak-bar. See aêvak-bar.

અયુકબર, ayukbar. ના૦ હલાએદું થએલું માણસ; અપવિત્ર શરીર; સુવાવડી ઓરત—સ્ત્રી; જેને બરસનુમ લીધેલું તે. Subs. One who is isolated (lit.); an impure—defiled body; a female in confinement; one who undergoes the *Barshnum* ceremony.

અએવક-દેરા, aêvak-dêrâ. ના૦ એક ગજ. Subs. One *gaz* (a measure of about 2 feet).

અએવકબરી, aêvakbarî. ના૦ એક તરફ; એક હીસ્સો—ભાગ. Subs. One side, one portion—share.

અયુબરી, ayubarî. ભાવ૦ ના૦ હેલાએદાપણું; સુવાવડીની હાલત; રીમની. Abstr. Subs. Isolation (lit.); state of confinement (of a woman); defilement; pollution.

અએવક-દેરમ, aêvak-dêram. ના૦ એક દેરમ. Subs. One *derem* (a coin). Per. یک درم

અએવકે, aêvakê. સં૦ વિ૦ એક, દરેક. Numer. Adj. One, every one.

[illegible] ગન્દે, gandê. ના૦ નરક, ગંધ—વાસ મારતી ચીજ. Subs. Human or animal excrement; a stinking substance. Comp. Av. [illegible]

[illegible] અયોગાનગી, ayôgânagî. ના૦ એકદીલી. Subs. Concord, union. Comp. Per. یگانگی

[illegible] અએવ-કોબ, aêva-kôb. ના૦ એક ઘા—જખમ. Subs. One wound. Comp. Per. کوب (beating, striking).

[illegible] અએવકે, aêvakê. See [illegible] aêvakê.

[illegible] અએવકી, aêvakî. ના૦ એકપણું, એકત્વ. Subs. Oneness, unity, individuality. Per. یکی, یکتائی

[illegible] અએવ-કન્યા, aêva-kanyâ. ના૦ એક વાંસ—વામ. Subs. One bamboo; one fathom.

[illegible] અએવકો-દેહ, aêvakô-dêh. સં૦ વિ૦ એકને દશ, અગિઆર. Numer. Adj. One and ten; eleven. Av. [illegible] = Sans. एकादशन् = Per. یازده

[illegible] અએવક-વીન, aêvak-vîn. ના૦ એક મરદ. ક્રિ૦ અ૦ પેહેલી વાર, પેહેલું. Subs. One man. Adv. For the first time; firstly.

[illegible] અએવક-વીમન્દ, aêvak-vîmand. વિ૦ એક તરફ઼ વાલું. Adj. One-sided, prejudiced, biassed. Comp. Av. [illegible] + [illegible]

[illegible] અએવકેચ, aêvakêcha. સં૦ વિ૦ એકબી, અને એક. Numer. Adj. Even one, and one.

[illegible] અગ્નીચ, agnîcha. ક્રિ૦ અ૦ હમણાં. ના૦ સુસ્તી.

આલસાઈ. Adv. Now, at present. Subs. Sloth, indolence, laziness.

અએવક-વઝ઼ન, aêvak-vazan. ના° એક માપ—વજન; 'શેકલ' નામનો એક સિક્કો; એક રીત; એક જાતનું ઝાડ જેની કમાન બનાવે છે. Subs. One measure—weight; one *shekel* (a coin); one mode; a tree of which bows are made. Comp. Per. یک + وزن

અયુકર્દ, ayukard. વિ° રીમન. Adj. Polluted, defiled.

અએવકે-દોદ, aêvakê-dôd. સર્વ° એક બીજા સાથે. Pron. With one another.

અએવકે-તન, aêvakê-tan. ના° એક જણ—શખ્સ. Subs. One person—individual. Av.

અએવક-પવન-દલીન, aêvak-pavan-dalîn. સર્વ° એક બીજા વિષે—માટે. Pron. For or regarding one another.

અએવક-માશ્ને, aêvak-mâshnê. ના° એક તરીકો, એક રીત. Subs. One mode—way.

અએવકુમ, aêvakum. સં° વિ° પેહેલું. Ord. Numer. Adj. First. Comp. Per. یکم

અએવક-વર-અએવક, aêvak-var-aêvak. સર્વ° એકેકમાં, એક બીજામાં. Pron. One within one; one within another.

અએવક-વર-વરમન-દોદ, aêvak-var-varman-dôd. ક્રિ° અ° એક બીજામાં, એકમેકમાં, એક બીજા સાથે,

માહોમાંહે. Adv. Among one another, with each other, mutually.

અએવક-વર-દોદ, aêvak-var-dôd. ક્રિ૦ અ૦ એક બીજામાં, માહોમાંહેમાં, એક બીજાને. Adv. Among one another, mutually, internally.

અએવક-કાર, aêvak-kâr. ના૦ એક કામ; એકસરખું કામ. Subs. One business; an uniform—similar business. Comp. Av. , Per. یک کار

અએવક-કતરૂનતન, aêvak-katrunatan. ક્રિ૦ એકલું રહેવું. V. To remain alone—solitary.

અએવક-ચ, aêvaka-cha. વિ૦ એકજ, એકદીલ, એકસરખું, એકનેજ. Adj. Only one, unanimous, with one accord, uniform, alike; to one only.

અદુક-ચ, aduka-cha. સંખ્યા૦ વિ૦ એક, એકબી, કાંઈબી. Numer. Adj. One, even one; even some —a little.

અએવક-ચ-અએવક, aêvaka-cha-aêvak. ક્રિ૦ અ૦ એક પછી એક; દર વખત; એકલા એકનેજ. Adv. One after another, every time; to one (person) only.

અએવકચે, aêvakachê. સર્વ૦ એક જે, એકજ. Pron. One who—that; only one.

અએવક-ચમ, aêvak-cham. ના૦ એક સબબ—કારણ; એક અર્થ. Subs. One cause—reason; one signification. Comp. Per. یک جم

અએવક-તાક, aêvak-tâk. વિ૦ એકલું, એકવડું,

સાદું, સાચ્ચું ; અસતર વગરનો જબો ; ખોદા. Adj. Single, simple, sincere; a garment without lining; God. Per. یکتا

અયુક્તાર, ayûktâr. ના૦ આવજાવ કરનાર, આમદરફ્ત કરનાર. Subs. One who frequents, one who visits often.

અયુક્તારીહા, ayuktârîhâ. ક્રિ૦ અ૦ આમદરફ્ત કરવાની રીતે. Adv. In a familiar manner, familiarly, by way of ingress and egress.

અએવક-દોદ, aêvak-dôd. સર્વ૦ એક બીજું. Pron. One another.

અએવક-તનુ, aêvak-tanû. ના૦ એક તન, એક શખ્સ, કોઈ એક જણ; એકદીલી. વિ૦ એકલો. Subs. One body, one person, an individual; concord, union. Adj. Alone. (Comp. [Avestan] = Av. [Avestan] + [Avestan] = Av. [Avestan] = Per. تن)

અએવક-તને, aêvak-tanê. ના૦ એક જગો. Subs. One place—spot.

અએવક-તુમ, aêvak-tum. વિ૦ ઘણુંએક; એકલું. Adj. Much, considerable, in a great degree; lonely, solitary.

અએવક-પોમમન, aêvak-pômaman. ના૦ એક મોહ, બે મોઢાંનું નહીં, જેમાંથી બે બોલી—અર્થ નહીં નીકલે તેવું; જાહેર, રોશન, ખોલ્લું. Subs. One mouth (lit.); unequivocal, not ambiguous; clear, evident. (Comp. [Avestan] + [Avestan] = Ar. فم = mouth.)

અએવક-મોદ, aêvak-môd. વિ૦ એક રંગનું. Adj. Of one colour.

અએવક-મન, aêvak-man. ના૦ એક મન—વિચાર, Subs. Oneness of mind (lit.); unanimity.

અએવક-મદમ-અએવક, aêvak-madam-aêvak. ક્રિ૦ અ૦ એક ઉપર એક. ના૦ ચઢાચઢી. Adv. One over the other. Subs. Emulous contest or strife ; outvieing.

અએવક-મોગ, aêvak-môg. ના૦ એક જોડો—મોજું. Subs. One shoe; one stocking or sock.

અએવક-મોગ-દોબારશ્ની, aêvak-môg-dô-bârashnî. ના૦ એક જોડે દોડવું—ચાલવું; એક ગુનાહનું નામ છે, જે એક પગે ઉઘાડું ચાલવાથી થાયછે ; એવીજ રીતે ચોથી વખત ચાલવાથી તે શખ્સને "તનવલગાંન" ગુનાહ લાગુ થાયછે. Subs. Running—walking with one shoe; the name of a transgression or guilt,—viz., that caused by walking with one foot bare. He who thus walks four times becomes liable to the guilt of *Tanvalgân*. Comp. Pâz. (in Patet Ader).

અએવક-મેન-દોદ, âêvak-mên-dôd. ક્રિ૦ અ૦ બીજા મધેથી એક ; એક બીજાથી. Adv. One from the other; from one another.

અએવક-મદન, aêvak-madan. ક્રિ૦ સાથે આવવું; એક થવું, એકઠું મલવું, મલીજવું. V. To come together, to be mingled up, to be united in one,

to be associated, to meet together. Comp. Per. یک + آمدن

અએવક-મદમ-દોદ, aêvak-madam-dôd. ક્રિ૰ અ૰ એક બીજાને, અરસપરસ. Adv. To one another, mutually.

અએવક-રાહ, aêvak-râh. ના૰ એક રસ્તો—રીત; એક રીતે ચાલનાર. ક્રિ૰ અ૰ એકવાર. Subs. One way, one mode—usage—fashion, one that follows one rule—principle. Adv. Once, one time. Per. یکراه

અએવક-રાસ્તી, aêvak-râstî. ના૰ એક સચ્ચાઈ. Subs. One truth, one fact. Pâz. = Per. یکراستي

અએવક-રીશ, aêvak-rîsh. ના૰ જેણે એક જખમ ખાધો હોય તે; સામ નરીમાનની લકબ. Subs. One who has received one wound; surname of *Sâm Narîmân*. (+ = Av. Rt. = Sans. Rt. रिष् = Per. ریشیدن)

અએવક-રબમેમને, aêvak-rabmêmanê. વિ૰ એકદીલી, બંધ બેસતું, માફક, મુનાસેબ, નજદીક, દુર કરવા વગરનું. Adj. Being one of mind, appropriate, consistent, agreeable, allied; near, without being removed, attached, not alien.

અએવક-રોબાગી, aêvak-rôbâgî. ના૰ એક ચલણ, એક રેવાજ. વિ૰ એક ચલણી, એક રેવાજી. Subs.

Currency, one usage, one custom. Adj. Having one custom, following one usage—principle.

અએવક-રવેશ્મન, aêvak-ravêshman. ક્રિ૦ અ૦ સરાસર, એક છેડેથી તે બીજા છેડા સુધી; એકાએક, એકલું. Adv. From one end to the other, from beginning to end, alone, suddenly, unexpectedly, lonely.

અએવક-રવેશ્મને, aêvak-ravêshmanê. ક્રિ૦ અ૦ એક મરતબે, એક બારગી. Adv. One time, once, in one sense, from one point of view.

અએવક-રોત્મન-દોદ, aêvak-rôtman-dôd. ક્રિ૦ અ૦ એક બીજા સાથે, એકમેક સાથે. Adv. With one another, mutually.

યોકરદી, yôkradî. વિ૦ બરાબર, એકમલતું. ના૦ બરાબરી, સરખાપણું. Adj. Alike, similar, uniform. Subs. Similarity, equality.

અએવકરદીહા, યોકરદેહા, aêvakradîhâ, yôkardêhâ. ક્રિ૦ અ૦ એક બારગી, તમામ, બીલકુલ, એકદમ, એક વેલામાં, એક હોમલામાં. ના૦ એકદમ હોમલો, તીરસ્કાર કરવો, અંઝેડી નાખવું. Adv. One time, in one sense, wholly, entirely, at once, at one time; in an attack. Subs. Sudden attack, showing contempt—disrespect, scolding, hooting, flouting. Pâz.

અએવક-રદે, aêvak-radê. ક્રિ૦ અ૦ સરાસર રીતે; સાથે મલેલું. Adv. On an average; mixed up together.

[illegible] અયુકરદે, ayûkradê. ના૦ ટુકડો, કટકો ; બરાબરી ; નાપાકી. Subs. A piece, a part, a portion ; equality ; impurity.

[illegible] યોકરદે, yôkradê. ક્રિ૦ અ૦ એકદમ, એકમલતું, એક લગતું, એક રીતનું, એક પેવંદનું, બરાબર, એક રાહનું ; હમેશાં, તમામ, સામેલ, સાથે લાગેલું. ના૦ સંગ્રહ, જથો; નાપાકી, રીમની. Adv. At once, alike, in an uniform manner, of one link—chain, similar, of one tenor —course ; always, entirely, associated with. Subs. A collection, a mass, impurity, defilement (Comp. [illegible] + [illegible] = Per. یک + رده)

[illegible] યોકરદગી, yôkradgî. ના૦ એક લગતાપણું, પેવંદ, સંબંધ, બરાબરી, મલતાપણું, એકઠા મલવું, એકમત થવું, લપેટવું. Subs. Affinity, union, connection, resemblance, similarity, assembling, meeting together ; agreeing, concurring, concord ; rolling up, wrapping around.

[illegible] યોકરદગીહા, yôkradgîhâ. ક્રિ૦ અ૦ એક બારગી, એકદમ, એક રીતે, તમામ, સઘલું. Adv. In one sense, from one point of view, according to same rule, wholly, entirely.

[illegible]

[illegible] અએવ-ચ, aêva-cha. વિ૦ એકબી, એખલુંબી. Adj. Even one, even single—lonely.

[illegible] અ-ગંજ, a-ganj. વિ૦ ખજાના—દોલત વગર. Adj. Without treasure—wealth. Per. بی گنج

અયુજ, ayuj. ના० બુલંદ—ઉંચે જવું; બુલંદી. ક્રિ० આજ્ઞા० બુલંદીથી ચાલ. Subs. Going up, going on high; elevation. V. Imper. Walk with a lofty gait and erect head.

અયુજ, ayuj. ના० લડાઈ; કોશેશ; પોંહોંચવું. Subs. Battle, war; endeavour; reaching.

અયો-ચ, ayô-cha. વિ० ઉલટું—વિરૂધબી. Adj. Even opposite, even against.

આગન્જ, âganj. ના० ભુન્જેલું ગોશ્ત—માંસ. વિ० સખ્ત, મુશ્કેલ. Subs. Roasted meat. Adj. Hard, difficult.

આયન-ચ, âyan-cha. ના० લોઢુંબી. Subs. Even iron. Comp. Pehl.

એવજ, êvaj. વિ० આરાસ્તે, શીંગારેલું. ના० કાંઈબી ચીજ લટકેલી તે; આંકડી; કીનારી. Adj. Adorned, decorated. Subs. Anything suspended; a hook; a border, margin. Comp. Per. آویز

યાવ-ચ, yâva-cha. ઉભ્યા० અ० અથવા, યાતો, કે. Conj. Or, either, that, as.

યુજ, yûj. ના० જોડવું, બાંધવું, અડકવું, સંબંધમાં આવવું. Subs. Joining together, binding; touching, coming in contact. Comp. Av. Rt.

યુજ, yûj. ના० કોશેશ, મેહેનત; રેવાજ; જારી, ચાલુ. Subs. Endeavour, exertion; usage; continuing; keeping on. Av. Rt. = Sans. युज्.

યુદ, yûd. ના૦ લડાઈ કરવી, જઈ પોહોંચવું, મલવું, આલુદે થવું. Subs. Fighting, waging war, arriving, meeting, to be polluted—calumniated. Av. Rt. = Sans. Rt. युध् = To fight.

અયુજાનદ, અયુજંદ, ayûjânad, ayûjand. ક્રિ૦ પેહરે, અડકે, મલી જાએ. V. May put on—wear, may touch, may be mixed up.

અયુજંદ, ayujand. ક્રિ૦ તેઓ જોડે—બાંધે—સાથે અડકે, તેઓ ટેકો આપે. V. They may join—bind—be mixed up together—touch; they may support.

આગંજ-આનીદન, âganj-ânîdan. ક્રિ૦ ભુજેલું ગોશ્ત મંગાવવું. V. To send for roasted meat, to order to be brought roasted meat.

અયુજાનીદન, ayujânîdan. ક્રિ૦ કોશેશ—મેહેનત કરાવવી. V. To cause to exert—endeavour.

અયુજાદ, ayûjâd. ક્રિ૦ આશી૦ બુલંદ થાજો. V. May it be exalted—elevated (bened. 3 sing.).

અયુચે, ayûchê. સંખ્યા૦ વિ૦ એક. Numer. Adj. One.

અયુજી, ayûjî. ના૦ કોશેશ, મેલવણી; મીલનસારી; શીંગાર, શોભા. Subs. Endeavour, exertion; mixture, sociality; affability; ornament, grace.

યાવ-ચ-શ, yâv-cha-sh. ઉભ્યા૦ અ૦ અથવા તે પણ, યા તેબી. Conj. Or even that.

યોજી, yôjî. ના૦ શીંગાર, આરાએશ, શોભા. Subs. Ornament, embellishment, elegance, beauty.

અએવ-ચેશ, aêva-chêsh. ના૦ એક ચીજ—વસ્તુ. Subs. One thing.

અયુજશ્ને, ayûjashnê. ના૦ મેલવવું, આમેજ કરવું. Subs. Mixing up, intermingling, blending.

અ-બુજશ્ની, a-bûjashnî. ના૦ છુટકારા વગરની હાલત. Subs. State of being not emancipated —released. Contrast Paz.

અયુજશ્ની, ayûjashnî. વિ૦ લડાઈને લગતું, લડાઈનું. Adj. Pertaining to war—fight; martial.

યુડશ્ની, yûḍashnî. ના૦ લડાઈ, જંગ, યુધ્ધ, અથડાઅથડી. Subs. Fight, war, battle, struggle; combat, coming into collision.

અ-બુજશ્નીગી, a-bûjashnîgî. વિ૦ છુટકારા વગરનું. Adj. Not released—set at liberty.

અ-બોજશ્ને, a-bôjashnê. વિ૦ નહીં જાણનાર; નાવાકેફ, બેખબરો. Adj. Not knowing; unacquainted, inexperienced, ignorant.

અયુજશ્ને, ayûjashnê. ના૦ કોશેશ, મેહેનત. વિ૦ જલદી દોડનાર, તેજ ચાલતું; જલ્દ; ખંતી રહીને. Subs. Endeavour, exertion. Adj. Fast running, swift going; continual; persevering.

યુજશ્ને, yûjashnê. ના૦ રથ, ગાડી. Subs. A car, a chariot.

યુદશ્ને, yûdashnê. ના૦ જોડવું, બાંધવું, મજબુત કરવું. Subs. Joining, binding, fastening.

યોજશ્ને, yôjashnê. ના૦ અનાજ. Subs. Corn.

યોદશ્ને, yôdashnê. ના૦ લડાઈ, જઘડો, વઢવાડ. Subs. Battle, fight, quarrel.

યુજ્નદ, yûjînad. ક્રિ૦ ટેવ પાડે; જોડાવે. V. May accustom (one's self); may cause to join—bind.

અયુજ્નશ્ને, અયુદીનશ્ને, ayûjînashnê, ayûdînashnê. ના૦ ગાલેબ આવવું, ગલબો; મ્હોટાઈ, ઉંચે ચઢવું. Subs. Overcoming, overpowering; superiority, climbing up, ascending.

અયુજ્નીદન, ayûjînîdan. ક્રિ૦ કોશેશ—મેહેનત કરવી, ધંધો કરવો, જોડવું, સાથે મેલવવું. V. To exert, to endeavour, to carry on a business—trade; to join; to unite; to bring into close connection. (Av. Rt. = Sans. Rt. युज् = to join.)

યુદીનીદન, yûdînîdan. ક્રિ૦ લડાઈ કરવી; ફરીવલવું; જઈ પોંહોંચવું, મલવું; આલુદે થવું; કોશેશ કરવી; જોડવું. V. To fight, to wage war, to take up arms; to go all through, to go round, to arrive; to be mixed up, to be polluted—contaminated; to exert, to endeavour; to join, to unite. (Av. Rt. , Sans. Rt. युध्).

અ-દોઝ્ન, અ-દોઝ્દી, a-dôzîn, a-dôzdî. વિ૦ ચોરીનું નહીં, પ્રમાણીક. Adj. Not stolen; honest.

અ-દોઝીદન, a-dôzîdan. ક્રિ૦ ચોરી નહીં કરવી, નહીં ચોરવું. V. Not to steal—rob. Contrast Per. دزدیدن

અયુજીદન, ayûjîdan. ક્રિ૦ ઉઠવું; ઉપર ચહડવું; મળવું; કોશેશ કરવી; ખરાબ કરવું; છોડવું, અલાહેદું રેહેવું; અડકવું, સામેલ થવું; છુટકારો કરવો. V. To rise, to get up; to ascend, to be, to meet; to exert, to endeavour; to make bad, to defile; to release, to quit; to touch, to be associated with.

યુજીદન, yûjîdan. ક્રિ૦ સાથે એકઠા થવું. V. To assemble, to muster, to throng.

યોદીદન, yôdîdan. ક્રિ૦ લડાઈ કરવી; ફરીવળવું, જઈ પોંહોંચવું, મળવું, આલુદે થવું. V. To fight, to wage war; to go all through, to go round; to be mixed up; to be polluted.

અયુજ, ayûj. ના૦ શોધનાર. Subs. One who seeks. Av. Rt. = Sans. Rt. याच् = Per. جستن = to beg.

અએવ-ચન્દ, aêva-chand. વિ૦ કેટલુંએક, કેટલાક, કેટલાક પ્રકાર, કેટલીએક તરેહ. Adj. Somewhat, some, some people; several ways—modes; several sorts—species. Pâz.

આઈન-ચંદ, âin-chand. ક્રિ૦ અ૦ કેટલીએક રીતે —પ્રકારે; કેટલીક વાર. Adv. In several ways—modes, several times.

અ-દોજની, a-dôjanî. વિ૦ નહીં ચોરી કરનારૂં. Adj. Not stealing.

અ-બુજે, a-bûjê. વિ૦ છુટકારો નહીં કરનારૂં. Adj. Not releasing—setting at liberty.

અ-દુઝાનીદન, a-dûzânîdan. ક્રિ૦ નહીં સીવરાવવું—સંધાવવું. V. Not to get sewn or stitched, not to cause to be united—joined, not to cause to be allied—closely related.

હુ-ઝવારી, hû-zavârî. વિ૦ સારાં કૌવત—જોરને લગતું. Adj. Pertaining to a good power—strength.

અ-દોઝદ, a-dôzad. વિ૦ દાઝીઆ—બલીઆ વગરનું. Adj. Without being scalded or burnt. Contrast Av. Rt. ; Comp. Pehl.

અ-જુઝીદન, a-jûzîdan. ક્રિ૦ ગોસ્સો નહીં ખાવો, ક્રોધાયમાન નહીં થવું, રીશે નહીં ભરાવું. V. Not to be angry—exasperated, not to be enraged.

અયુઝીદન, ayûzîdan. See or ayûjîdan, ayûjînîdan.

અએવ-ઝવારી, aêva-zavârî. ના૦ એક કૌવત; જોર એકઠું કરવું; એક મતિ; સંપ, મસલહત. વિ૦ એક જોર—કૌવત—બલવાળું. Subs. One power, collecting all strength, unanimity, concord, confederacy, advice, counsel. Adj. Of one power, of

united strength. Comp. + = Av. [illegible] = Pâz. [illegible] = Per. زور

અઈનત, ainat. કેવલ૦ અ૦ શાબાસ! આફરીન! મુબારક! Interj. Well done! bravo!

અ-દુદ, a-dûd. વિ૦ ધુંવા વગરનું. Adj. Smokeless. Prohib. + = Per. دود

અયુતામરૂતી, ayûtâmarûtî. ના૦ એકવાર પઢવું. Subs. Reciting once.

અયુતા, ayûtâ. ક્રિ૦ અ૦ એક મરતબે—વાર—વખત. Adv. Once, one time.

અએવતાક, aêvatâk. વિ૦ એકલું, એકજ, એકસરખું. Adj. Lonely, only one; uniform, alike.

અ-જુદાઈ, a-jûdâî. ના૦ જુદાઈ વગરની હાલત, મીલનસારપણું. Subs. State of being not different; affability; sociality. Contrast Per. جدائي

અએવતાક, aêvatâk. વિ૦ એકલો, એકદમ, સાદું, માત્ર; આલુદે થાયલું; એકજ, કેવલ; એકાંત. ક્રિ૦ અ૦ તદન, ફકત. Adj. Single, alone, simple, only, at once; contaminated, polluted; only one, retired. Adv. Wholly, altogether, merely, simply. Per. یکتا

અયુતાક, ayûtâk. ના૦ કોશેશ, મેહેનત. Subs. Endeavour, exertion.

અયુતાકાન, ayûtâkân. ના૦ જુદાઈ—તનાહી રાખનારા, એકલપેટાઓ, અદેખાઓ, દ્વેશભાવીઓ. Subs.

Those that remain separate—alone ; selfish—jealous—vindictive persons.

અએવતાકી, aêvtâkî. ના૦ ભાવ૦ એકાંતપણું, એકપણું, એકલપેટાપણું. Subs. Abst. Loneliness, selfishness, unity. Per.

અયુતાકી, ayutâkî. વિ૦ કોશેશ—મેહેનત કરનારૂં, ઉદ્યમવાલું. Adj. Endeavouring, exerting ; industrious.

અયુદાકીહા, ayûdâkîhâ. ક્રિ૦ અ૦ એકલપેટાપણાંથી. Adv. In a selfish manner.

અયુતાર, ayûtâr. ના૦ દોડનાર, દેવાનું માણસ ; ચોર. Subs. A runner, a mad person, a robber, a thief.

અયુતારીહા, ayutârîhâ. ક્રિ૦ અ૦ મેહેનતથી, કોશેશથી, ઉદ્યોગીપણાંથી. Adv. With labour, exertion ; industriously.

અએન-તગ, aên-tag. ના૦ ઉંડી આંખ. Subs. A deep eye, penetrating sight.

અખ-તગ, akh-tag. ના૦ મજબુત—કૌવતમંદ આશીરવાદ—દુવા. Subs. Efficacious blessings, vigorous prayers.

અયોતગ, ayôtag. ના૦ આડું—ઉલટું દોડનાર, વિરૂધ્ધ જનાર. Subs. One who runs astray, one who swerves, one who runs away from any prescribed course.

અયો-દોદ, ayô-dôd. વિ૦ એક બે. Adj. One or two.

અયુદગી, અખ્તેશ, ayûdagî, akhtêsh. ના૦ આ-

કત, દુઃકાલ, દુઃખ, દરદ; ખરાબી, નાપાકી. Subs. Calamity, affliction, dearth, famine, pain, disease; evil, impurity.

અયુદન, ayûdan. ક્રિ૰ ચાલુ—શરૂ થવું. V. To be in process, to continue on, to begin.

આવતન, âvtan. ક્રિ૰ સરદ થવું. V. To be cold.

અએવ-તુક, aêva-tûk. વિ૰ એક તરફથી ફાટેલું. ના૰ એક ટુકડો. Adj. Torn—split from one side. Subs. A small piece.

અએન-તુમ, aên-tûm. ના૰ આંખનું અંધારૂં—કાલાશ. Subs. Dimness or gloominess of the eye. Comp. Per. عين + تم

અએવતુમ, aêvatûm. વિ૰ એકલું. ક્રિ૰ અ૰ એકતર, એક તરફ, એક બાજુએ. Adj. Lonely, alone. Adv. Aside, sideways, on one side, towards one direction.

અયો-તુમ, ayô-tûm. વિ૰ ઘણુંજ ઉલટું—વિરૂધ્ધ. Adj. Quite opposite, greatly reverse, most antagonistic, *tout au contraire* (Fr.).

અ-દુદે, a-dudê. વિ૰ ખરાબ ખાનદાનને લગતું, હલકી નસલનું. Adj. Of a base-born family, pertaining to low parentage, of mean pedigree—descent.

આઈન્તે, âintê. ના૰ કમાન. Subs. A bow.

આગંદેહ, âgandêh. વિ૰ પૂરૂં કીધેલું, ભરેલું, ભરપૂર. Adj. Full, filled, replete, fraught, well-stocked. Per. آکنده

આયન્દેહ, âyandêh. ના૦ આવનાર. Subs. One who comes, a comer. Per. آینده

અ-ગંદગી, a-gandagî. ના૦ ગંદગી વગરની હાલત, બદબો વગરની હાલત. Subs. Unstinkingness, unrottenness, freedom from strong offensive smell.

અ-દુદગી, a-dûdgî. ના૦ ખરાબ ખાનદાન, બદ બુનીઆદ, ખરાબ નસલ. Subs. A base-born family, a low parentage, a mean pedigree—descent.

અયુદગી, ayudagî. ના૦ કુદરતી હાજત; અખંતર, નાપાકી, ચરકીન, અપવિત્રાઈ; ઝરપવું; કાદવ કચરો. Subs. Natural call; uncleanliness, foulness, impurity, defilement; oozing out; rubbish, dirt.

અ-ગંદેહ, a-gandêh. વિ૦ બદબોઈ વગરનું, તાજું. Adj. Unstinking, not emitting a strong offensive smell, fresh. Comp. Prohib. + = Sans. = Per. گند

અદુદને, adûdanê. ના૦ રીત, માર્ગ, પ્રકાર, નિયમ, પદ્ધી, દરજ્જો, જાત, રીતભાત, આકાર, ઘાટ, નમુનો. Subs. A mode, a way, a rule; dignity, rank, kind; usage; shape, form; a sample.

અ-દુદેઈ, a-dûdêî. વિ૦ વગર ખાનદાની. Adj. Not of noble parentage, lineage.

આગંદેહ, âgandêh. See âgandêh.

અએવ-તગે-રોબાન, aêva-tagê-rôbân. ના૦ એક કૌવતવાળું રવાન, રવાનનું એક કૌવત. Subs. A powerful soul; a strength of soul.

અદ્વઝ્, advaz. ના૦ આવાજ, સાદ, પોકાર. Subs. Sound, noise, uproar. Comp. Pehl.

અદુપ, યદુવ, અયોપ, adûp, yaduv, ayôp. ઉભયા૦ અ૦ યા, અથવા, પણ, કદી, તદન, કેવું, અગર, વળી, કેવલ૦ અ૦ ઓ! અરે! Conj. Or, either, but, even; ever; altogether; how, if, also. Interj. Oh! Ah! Av. , Pâz. = Per. يا

હુફ, hûf. વિ૦ નેક, સારૂં, ભલું. Adj. Virtuous, good, excellent, worthy, gentle. Comp. Av. = Per. خوب; Comp. Pehl.

અદુપા, હદન્પા, adûpâ, hadanpâ. ના૦ લોબાન; ખુશબો. Subs. Benzoin; fragrance, perfume.

હીનવા, હદનપાએ, Hînvâ, hadanapâê. ના૦ દાડમડી, દાડમડીના ઝાડની ઓરવરામ. Subs. A pomegranate tree, a twig of a pomegranate tree. Comp. Av. = Sans. सदानम्र.

દો-ગોપાન, dô-gôpân. ના૦ બે વાવટા. Subs. Two flags. Comp. Per. کپان

દો-દોફન, dô-dôfan. ના૦ બે સીકાં, ફકીરની બે ઝોળી. Subs. Two slings; two baskets suspended by means of a rope; two wallets (of beggars).

અદુપાક, adupâk. See adûpâ.

અયોવ-શ, ayôva-sh. ઉભયા૦ અ૦ અથવા તે, અથવા તેને. Conjunc. Or he; or to him.

[Pahlavi] હીનવા, hînvâ. See [Avestan] hînvâ.

[Pahlavi] અદુવ-શ-હાન, adûva-sh-hân. ક્રિ૦ અ૦ બલકે એટલુંજ નહીં પણ કાંઈ બીજું વધારે. Adv. Not only this but something more besides.

[Pahlavi] } ખીવવસખ, khîvvasakh. ના૦ થુક, લબ, હોજ.
[Pahlavi] } Subs. Spittle; saliva.

[Pahlavi] અદુપ, adûp. ક્રિ૦ અ૦ તેથી તે. Adv. Consequently he, she, or it (lit.)

[Pahlavi] અદુપ-વ-ચસુન, adûp-va-chasun. ક્રિ૦ અ૦ અને વળી તેમજ. Adv. And also in the same manner.

[Pahlavi] અયોવ-ચસુન, ayôv-chasun. ક્રિ૦ અ૦ કેવી કીસમનું, કેવી રીતે—તરેહ. Adv. Of what sort; how.

[Pahlavi] અઈનફ્ત, આએપ્ત, aînaft, âêpta. ના૦ હાજત ચાહવી, હાંસેલ, મતલબને વાસ્તે કરવું—પઢવું—દરખાસ્ત કરવી. Subs. Wishing for, praying for some wish—desire, profit, produce, doing something for one's own object; reciting or reading (prayers) for one's own object, proposing (something) for one's own end in view. (Allied to [Pahlavi] or [Pahlavi]); Av. [Avestan], Per. یافت

[Pahlavi] અએવ-પત, aêva-pat. ના૦ એક પતિ—ધણી. Subs. One master, one owner. ([Pahlavi] + [Pahlavi] = Av. [Avestan] = Sans. पति.)

[Pahlavi] અ-ગોફ્ત, a-gôft. ક્રિ૦ નહીં બોલ્યું—કર્યું. V. Did not utter—say. Contrast Per. گفت

[Pahlavi] અયુવત, ayûvata. ઉભયા૦ અ૦ યા તું, અથવા તુને.

Conj. Or thou, or to thee. (+ = Av. = Sans. त्वम् = Per. تو)

અયોક્ત, ayôft. ના૦ હાંસેલ, આવક, હાસિલ કરવું. Subs. Gain, income, gaining, acquiring. Comp. Peh.

અ-ગોફ્તે, a-gôftê. ક્રિ૦ નથી કહેલું, નહીં બોલેલું. V. Not said ; not spoken—uttered.

અ-ગોફ્તાર, a-gôftâr. વિ૦ નહીં બોલનાર, મુંગું ; દેવાનું. Adj. Not speaking, dumb ; mad, insane.

અયોફ્તાર, a-yôftâr. વિ૦ દેવાનું, ઘેલું. Adj. Mad, insane.

અગોપતશાહ, agôpatshâh. ના૦ ગોપતશાહ નામનો એક દસતુર. Subs. *Gôpatshâh* (name of a Dustoor) ; a surname of *Agraêratha* (West).

અ-ગોફ્તન, a-gôftan. ક્રિ૦ નહીં બોલવું—કહેવું—પઢવું. V. Not to speak—utter ; not to recite—read. Contrast Peh. , Per. گفتن

અદુવમ, adûvam. See adûvam.

અદુવ-મદમ, adûv-madam. ઉભયા૦ અ૦ અથવા ઉપર ; અથવા સાથે. Conjunc. Or above ; or together with.

અગોફ્રાક, agôfrak. વિ૦ બેહોશ. Adj. Insensible ; bereft of consciousness.

અયુમ, ayûm. ના૦ આડો દહાડો. વિ૦ કદહાડે, કવખતે. Subs. An inauspicious day. Adj. Ill-timed ; untimely.

અજુમ, ajûm. ના૦ સજા, શિક્ષા. Subs. Punishment.

આઈનમ, âinam. ના૦ મારી મીસાલ—તરેહ—પેઠે. Subs. Like myself, like me.

ખીનમ, khînam. ક્રિ૦ હું કીનો—વેર રાખું. V. I may harbour revenge—ill-feeling.

દાનમ, dânam. ક્રિ૦ હું જાણુંછું; હું જાણું. V. I know, I may know. Per. دانم

દો-યોમ, dô-yôm. ના૦ બીજો દહાડો, બે દહાડા. Subs. Another day; two days.

યાનમ, yânam. ક્રિ૦ હું ખુશી થાઉં. V. I may be pleased—glad. Comp. = Av. +

યાવમ, yâvam. ક્રિ૦ હું ચાહું, હું પામુંછું. V. I may desire; I get—acquire.

સેઉમ, seûm. ક્રમ સંખ્યા૦ વિ૦ ત્રીજું. Ord. Numer. Adj. Third; 3rd.

અ-ગોમાએ, a-gômâê. વિ૦ નહીં મળેલું; મેળવવા વગરનું; દુ:ખી નહીં થએલું. Adj. Unmixed, not mingled; not afflicted.

અ-ગોમાએ. a-gômâê. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું મળ—ભેળા. V. imper. Be (thou) mixed, mingle thou.

અ-ગોમાન, a-gômân. વિ૦ બેશક, બેગુમાન; મગરૂરી વગરનું; વિશ્વાસુ; પ્રમાણીક; વેહેમ વગરનું, ખચીત. Adj. Undoubted, not proud, confident, faithful, honest; not suspicious; certain, sure. (Prohib. + = Av. = Sans. **विमनस्** = Per. بیگمان)

અ-ગોમેઝ, a-gômêz. વિ૦ મેળાપ થયા વગર. Adj. Without being mingled—associated.

અયોમાએ, ayômâê. વિ૦ પુંજી વગરનું, ગરીબ, લાચાર. Adj. Moneyless, poor, helpless.

અયોમાગ, ayômâg. વિ૦ પરમાણ વગર. Adj. Disproportionate.

અ-યોમાએ, a-yômaê. વિ૦ વેગળું નથી. Adj. Not distant—remote.

અ-ગુમાન, a-gûmân. See a-gômâê.

અ-ગુમાન-અયાવશને, a-gûmân-ayâvashnê. ના૦ ગુમાન—શક વગર પામવું—મેલવવું; ખચીત મેલવવું. Subs. Obtaining without doubt, gaining or acquiring assuredly.

અ-ગુમાનોમંદ, a-gûmânômand, વિ૦ શક ભરેલું નહીં. Adj. Not doubtful, not dubious.

અ-ગુમાની, a-gûmânî. ના૦ બેશકપણું, ખાતરી. Subs. Undoubtedness, conviction, assurance. Per. بي گماني

અ-ગુમાની, a-gûmânî. ના૦ બેગુમાની. Subs. Doubtlessness.

અ-ગુમાનીગી, a-gûmânîgî. ના૦ ખચીતાઈ, બે-શકપણું, બેગુમાની, પ્રમાણીકપણું. Subs. Undoubtedness, unquestionableness, honesty.

અ-ગુમાનીદન, a-gûmânîdan. ક્રિ૦ શકમંદ નહીં થવું—કરવું; બેશક થવું, કોઈની ઉપર સુગાવું નહીં. V. Not to be doubtful, not to render doubtful, to be certain—sure; not to be prejudiced against some one.

અબુ-માન, abû-mân. નાo બાપનું ઘર. Subs. Paternal house. Comp. Ar. ابو + Av.

અ-ગુમાનગી, a-gûmânagî. See a-gû-mânî, a-gûmânigî.

અ-ગુમાન-ચાર, a-gûmân-châr. નાo શક વિનાનો ઈલાજ, ચોક્સ ઊપાય. Subs. A doubtless remedy; an unfailing or certain remedy.

અ-ગોમારદન, a-gômârdan. ક્રિo નહીં છોડવું, છુટું નહીં મુકવું, જવા નહીં દેવું, મુકરર નહીં કરવું. V. Not to dismiss, not to set at liberty, not to leave alone; not to determine—make certain.

અયોમાએ, ayômâê. નાo છુટકારો, નિવારણ. Subs. Release; warding off, cure.

અ-જુમ્બાનીદન, a-jûmbânîdan, ક્રિo હીંચ નહીં ખાવી, નહીં હીલવવું, પારણામાં હીંચ નહીં ગાલવું, મથન નહીં કરવું. V. Not to swing, not to shake—move; not to rock in a cradle, not to churn milk. Contrast Per. جنبانیدن

અ-જુમ્બાક, a-jûmbâk. વિo હિલચાલ નહીં કરનારૂં, ગતી વગરનું, સ્થીર. Adj. Not moving, motion-less; still. Contrast Per. جنبان

અ-જુમ્બાકીહા, a-jûmbâkîhâ. ક્રિo અo વગર હીલચાલે. Adv. Without any motion.

અ-ગોમેખ્તન, a-gômêkhtan. ક્રિo રીમન નહીં કરવું, નહીં લાગવું—મલવું. V. Not to defile—pol-lute, not to come in contact with, not to meet.

[illegible] અ-ગોમેખ્તગી, a-gômêkhtagî. ના૦ મેલવણી વગરની હાલત. Subs. State of being not mixed up—mingled.

[illegible] અ-ગોમી, અ-ગોમેઝ, a-gômî, a-gômêz. વિ૦ નહીં મલેલું, સાફ, છુટું, વેગલું, બાતેલ. Adj. Unmixed; pure, free, far from, excluded (Comp. [illegible] = Av. [illegible] + [illegible] = Sans. वि + मिह्; contrast Per. آمیختن)

[illegible] અ-ગોમેઝ, a-gômêz. વિ૦ આમેઝ નહીં થાયલું, મલેલું નહીં, એલાહેદું, છુટું. Adj. Not mixed, unmingled, separate, distinct.

[illegible] અ-યુમી, a-yûmi. વિ૦ રોજને લગતું નહીં, દહાડાનું નહીં. Adj. Not relating to a day, not belonging to every day. Contrast Ar. یومی , یومیہ

[illegible] આગોમેઝ, âgômêz. વિ૦ આમેઝ, મલેલું. ના૦ નીરંગ. Adj. Mixed, mingled. Subs. Bull's urine.

[illegible] અ-જુમ્બીહેદ, a-jûmbîhêd. ક્રિ૦ હીલચાલ નહીં થાય—કરે. V. May not move, may not shake.

[illegible] અ-જુમ્બશ્ને, a-jûmbashnê. ના૦ નહીં હીલવું—ધ્રુજવું, હીલચાલ વગરની હાલત. Subs. Not shaking—shivering; state of being motionless.

[illegible] અ-ગોમીગી, a-gômîgî. ના૦ મીશ્રીત નહીં તે, મેલવણી વગરની હાલત, સફાઈ, જુદાઈ. Subs. Freedom from mixture, clearness, separation.

[illegible] અ-ગોમેઝ-શ, a-gômêza-sh. વિ૦ તેની સાથે મલી જયા વગર, તેના મેલાપ વગર. Adj. Without being mixed with it, without meeting him.

દો-યોમ-દકીઆ, do-yôm-dakiâ. વિ૦ બે દહાડે પાક. Adj. Pure after two days. (lit.)

અ-જુમ્બીનાક, a-jûmbînâk. વિ૦ હીલચાલ નહીં કરાવનારૂં. Adj. Not causing to move.

અ-જુમ્બીનાકીહા, a-jûmbînâkîhâ. ક્રિ૦ અ૦ ગતીમાં આવ્યા વગર, હીલચાલ વગર. Adv. Without being moved; motionlessly.

અ-જુમ્બીનીદન, a-jûmbînîdan. ક્રિ૦ આચકો નહીં મારવો, નહીં હીલવવું, હીલચાલ નહીં કરાવવી, સ્થીર રાખવું. V. Not to shake, not to cause to move, to keep motionless, not to give a jerk—push.

અ-જુમ્બીદન, a-jûmbîdan. ક્રિ૦ નહીં હીલવવું—ધુજાવવું. V. Not to shake, not to cause trembling in, not to agitate. Contrast Per. جنبیدن

અ-ગોમેજ-તુમ, a-gômêz-tûm. વિ૦ ઘણું નહીં મલેલું, ઘણું આમીજ નહીં થાયલું. Adj. Most unmixed; not mixed—mingled at all.

અયુમીતુમ, ayûmîtûm. વિ૦ ઘણા વધારે દહાડાનું નહીં. Adj. Not of many days.

અ-ગોમેજ, a-gômêz. See a-gômêz.

આગોમેજ, âgômêz. See âgômêz.

અ-ગોમેજશ્ની, a-gômêzashnî. વિ૦ આમેજ નહીં થનારૂં, મીલનસાર નહીં તે. Adj. Not associating—mixing, unsocial.

અ-ગોમેજીદન, a-gômêzidan. ક્રિ૦ નહીં મલવું; પીશાબ નહીં કરવી. V. Not to be mixed up—

mingled ; not to discharge urine, not to make water.

અ-ગોમેઝે, a-gômêzê. વિ૦ સરખું નહીં, સંબંધ વગરનું, નહીં મળી ગએલું. ના૦ કજોડું. Adj. Unlike; having no connection; not mixed up. Subs. An unequal match.

દો-ગોમેઝે, dô-gômêzê. ના૦ બે જોડાં. Subs. Two pairs.

અ-ગોમેઝગી, a-gômêzagî. ના૦ આમેજ થવા વગરની હાલત, અસલ હાલત. Subs. State of being unmixed; unmixedness; original—primitive state.

અઈન-મન, aînman. ના૦ આંખ, ચશમ, આંખનો ડોળો, આંખની કીકી. Subs. The eye, eye-ball, pupil of the eye.

અ-ગોમન, a-gôman. સર્વ૦ આએ—એ નહીં. Pron. Not this.

અ-બેન-મન, a-bênman. વિ૦ છોકરાં વગર, છોકરૂં નહીં જણનારી; હમેલદાર, બચ્ચાં સાથે. Adj. Childless; not bearing any child; pregnant, being with young. Contrast Ar. ابن, بن

એન-મન, ênman. ના૦ તલબ. Subs. Desire after, want of.

અઇ-મન-આવદાન, aînman-âvdân. ના૦ પાણી-વાળી આંખ. Subs. Watery eye.

અએ-મને, aênmanê. ના૦ એક આંખ. Subs. One eye.

અએવ-મોગ, aêva-môg. ના૦ એક જોડો—મોજું. Subs. A single shoe of a pair, a boot.

અએવ-મોગ-દોબારશ્ને, aêva-môg-dôbârash-nê. ના૦ એક પગે ઉઘાડું ચાલવાનો ગુનાહ, એક જોડો પેહેરી ચાલવાનો ગુનાહ. Subs. The crime of walking with one bare foot—with one shoe.

અ-ગોમન-ચ, a-gôman-cha. ક્રિ૦ અ૦ એમબી—આએબી નહીં, અગત કરીને આએ નહીં, ઘણુંકરીને એમ નહીં. Adv. Not even this, not even in this manner, especially not this, for the most part not in this way.

અએવ-મોક, aêva-môk. See aêva-môk.

દો-યોમે, dô-yômê. ના૦ બે દહાડા. Subs. Two days.

અઈવર, aîvar. ક્રિ૦ અ૦ એટલા સુધી, ત્યાંસુધીની હદ. Adv. So far, up to that limit.

અએ-નર, aê-nar. વિ૦ મરદ નહીંતે, હીચકારૂં. Adj. Unmanly, not brave, cowardly. (+ = Av. = Sans. नर = Per. نر)

અએ-વર, aê-var. વિ૦ નામુરાદ, દીલતંગ, ખાહેશ-ઈચ્છા વગર. Adj. Disappointed, disconsolate, having no desire. Contrast Av.

અએ-વર, aê-var. વિ૦ બેશક. Adj. Undoubted, doubtless.

અએ-વર, aê-var. વિ૦ ગોફા વગરનું. Adj. Without a cave—den. + = Av.

[illegible] અએ-વર, aê-var. વિ૦ સીના—છાતી વગરનું, હીચકારૂં. Adj. Having no bosom—breast (lit.); having no courage—fortitude; cowardly, timid. [illegible] + [illegible] = Per. بر = ور

[illegible] અ-ગુલ, a-gûl. વિ૦ મક્કર—ફરેબ વગરનું, ફલ વગર. ના૦ ખરાબ ફલ. Adj. Free from deceit—fraud; fruitless. Subs. A bad fruit.

[illegible] અ-જવર, a-javar. વિ૦ જુલમ—સેતમ વગરનું. Adj. Free from tyranny, not despotic. [illegible] = Per. جور

[illegible] અ-જવર, a-javar. વિ૦ ઊંચું—બુલંદ નહીં તે. Adj. Not lofty—high; not elevated—exalted.

[illegible] અદવર, advar. ના૦ શીખેલું પાછું વાંચી જવું; અજબર કરવું; નેઘાહ રાખવી, વગર હદનો વખત. શબ્દ૦ અ૦ ઉપર. Subs. Revising what has been learnt; learning by heart; keeping an eye upon; duration or time without end. Prep. Upon, on.

[illegible] અદુર, adur. વિ૦ આઘું, મહાલ, મુશ્કેલ, બદ, એખલો, જુનું, હદ સુધી; દૂર નહીં. શબ્દ૦ અ૦ વગર; નજદીક; ઉપર; ઉભયા૦ અ૦ યા, અથવા. Adj. Remote, impossible, difficult, bad; lonely, old; up to a certain limit; not distant. Prep. Without; except; near; above, upon. Conjunc. Or, either. (Comp. [illegible] = Av. [illegible] = Sans. दूर = Per. دور)

[illegible] અ-બોર, a-bôr. વિ૦ પાવી-કશ વગરનું; સુકું નહીં તે. Adj. Having no furrows—narrow channels; not dry.

અબોર, abôr. ના૦ વાદલ. Subs. A cloud.

અયુવર, ayûvar. See or , ayûbar, or ayukbar.

અસ્વર, asvar. ના૦ સવાર. Subs. A rider, a trooper, (abbreviation of into asvavar) and finally into = Per. اسوار

આ-દુર, â-dûr. વિ૦ દુર. Adj. Distant.

ઈવર, îvar. વિ૦ એકલું. ના૦ ખજુરીની શાખા. Adj. Lonely. Subs. A branch of a date-tree.

એવર, êvar. ના૦ ખજુરીની ડાંખલી; દફતર; લશ્કરની ટુકડી; ભેદ. વિ૦ એકલો. Subs. A branch of a date tree; a book, a register; a small division of an army; a secret, a mystery. Adj. Lonely —solitary.

ખાવર, khâvar. ના૦ ઉગમણ, પૂર્વ, બરદાશ્ત કરનાર, સોસનાર. Subs. East; one who is forbearing or long suffering; one who endures.

ખીનર, khînar. ના૦ કીનો રાખનાર—પકડનાર. Subs. One that harbours revenge, one who entertains ill-feelings.

યાવર, yâvar. ના૦ મદદગાર, આશરો આપનાર. Subs. One who offers assistance, a helper, one who gives protection—support. Per. یاور

અ-ગોરગ, a-gôrg. વિ૦ વરૂથી વેગલું, વરૂ વગરનું. Adj. Free from a wolf (lit.); having no wolf.

અ-દવરે, a-davrê. વિ૦ દાએરા વગરનું. Adj. Without a circle.

અએવરી, aêvarî. ના૦ બેશકી. Subs. Doubtlessness, unquestionableness.

અદુરી, adûrî. ના૦ લંબાઈ, દુરી. Subs. Distance, separation, length.

ખીનવરી, khinvarî. ના૦ દ્વેષભાવપણું. Subs. Vindictiveness.

યાવરી, yâvarî. ના૦ મેલવવું; પામવું, આશરો આપવો, મદદગાર થવું. Subs. Gaining, obtaining, giving support; becoming a helper.

અદુરીહા, adûrîhâ. ક્રિ૦અ૦ દુરથી નહીં, નજદીકીથી. Adv. Not remotely, not at a distance, at hand, within reach.

યાવરીહા, yâvarîhâ. ના૦ મદદો. ક્રિ૦ અ૦ મદદગારની રીતે—માફક. Subs. Succours. Adv. Like one who offers assistance—help.

અએવરશન-ખેદી, aêvarashna-khêdî. ના૦ પોતાની એકતાઈ, પોતે એખલો—એકજ, ખોદા. Subs. Unity, the only One; God.

અખ-રશ્નું, akh-rashnû. ના૦ ખરી દુવા—આશીરવાદ. Subs. Sincere blessing—benediction.

અ-ગવ-રશ્નું, a-gav-rashnû. વિ૦ ખરો બહાદુર નહીં, ખરો શૂરવીર—પહેલવાન—લડવૈયો નહીં. Adj. Not really brave, not truly valiant—warlike. (= Per. + = Av.)

અ-ગોરગાન, a-gôrgân. વિ૦ વરૂઓ વગરનું. Adj. Having no wolves.

અ-ગો-રશ્નું, a-gô-rashnû. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ સાચું

ના બોલ, ખરૂં ના કેહે. V. (imper.) Don't speak the truth.

અ-ગોરશ્ને, a-gôrashnê. વિ○ ભુખું નહીં. Adj. Not hungry.

અદુ-રશ્નું, adû-rashnû. ના○ ખરો—સાચો દુશ્મન, શત્રુ. Subs. A true—real enemy, an honest enemy.

આઈન-રશ્નું, âîn-rashnû. ના○ સાચી મીસાલ, ખરી તરેહ. Subs. A true simile, proper custom, right usage.

આવરશ્ને, âvarashnê. ના○ લાવવું. Subs. Bringing.

આયન-રશ્નું, âyan-rashnû. ના○ ખરૂં લોઢું, પોલાદ. Subs. Pure iron, steel.

યાન-રશ્નું, yân-rashnû. ના○ ખરી ખુશી—નેકી. Subs. Real pleasure, true—pure virtue.

અએવ-રથ, aêva-rath. ના○ એક ધાતુ, એક ગાડી. Subs. One metal; one car, one chariot.

અએ-વરસ, aê-varas. ના○ એક બાલ – વરસ. Subs. One hair. = Av.

અએવરી, aêvarî. See aêvarî.

અ-ગોરસ, a-gôras. વિ○ ભુખ વગરનું. Adj. Not hungry, feeling no appetite.

અદવરી, advarî. ના○ લડાઈ, યુધ્ધ. Subs. Battle, war, fight.

અદુરી, adûrî. See adûrî.

યાવરી, yâvarî. નાο મદદ, ફતેહ; સંગત, સોહોબત. Subs. Assistance, victory, society, company. Per. یاوری

અએવરી, aêvarî. નાο બેશકી, ખચીતપણું. Subs. Undoubtedness; certainty; full assurance.

અયોરેશ્તે, ayôrêshtê. See aêvârashte.

અદવરીગીહા, advarîgîhâ. ક્રિο અο લડાઈની રીતે, મેહેનત લઈને. Adv. By way of battle—fight; laboriously.

યાવરીગીહા, yâvarîgîhâ. નાο મદદ આપનારાઓ. ક્રિο અο મદદની રીતે. Subs. Helpers. Adv. By way of assistance.

અએ-વરી-ગોઈ, aê-varî-goî. નાο કાંઈબી શક વગર બોલવું. Subs. Speaking without any doubt.

અએવ-રસ્ત, aêva-rast. ક્રિο એક જણ છુટો થયો. V. One (person) was liberated—set free. Comp. Per. یکی رست

અદુર-દીદ, adûr-did. ક્રિο દુર જોયું, દુરથી નજર કીધી. V. Saw at a distance; observed from afar.

અ-દુરસ્ત, a-dûrast. વિο બરાબર—વાજબી—ખરે નહીં તે, અધુરૂં, માફક નહીં તે. Adj. Not proper—right—true; imperfect, incongruous. Per. نادرست

અદુરસ્ત, adûrast. ક્રિο દુર—આઘું છે. V. Is at a distance—far.

અ-દુરી-તર, a-dûri-tar. વિ૦ વધારે દુર નહીં તે. Adj. Not more distant.

અએનરીન, aênarin. વિ૦ ખુબ, સારૂં; નર નહીં, મરદી વગરનું, નપુંસક. Adj. Good, excellent; not male, not manly, neuter.

અ-દુર-ગવશ્ની, a-dûr-gavashnî. વિ૦ દુરથી બોલનારૂં નહીં, નજદીક બોલનારૂં. Adj. Not speaking from a distance, speaking at hand.

અ-દુરીનશ્ની, a-dûrînashnî. વિ૦ દુરી નહીં રાખનારૂં—કરનારૂં. Adj. Not keeping distance, not remaining at a distance.

અએવ-રન્જે, aêva-ranjê. વિ૦ દુ:ખ વગરનું. ના૦ એક દુ:ખ—જેહેમત. Adj. Free from pain. Subs. One affliction—trouble.

અએવ-રોજે, aêva-rojê. ક્રિ૦ અ૦ એક દહાડે—રોજે. Adv. One day. Comp. Per. یک روز

અએવ-રનજે, aêva-ranjê. વિ૦ વગર રંજ—મેહેનતનું. Adj. Free from trouble—pain.

અ-દોરે, a-dôrê. વિ૦ ઉથલપાથલ વગર, ચક્કર વગર. Adj. Without any revolution or great change, without a circle. Contrast Per. دور

અયુરે, ayûrê. વિ૦ સીંગારેલું. Adj. Adorned, decorated.

અ-દવરે, a-davrê. વિ૦ ગેરદેશ વગરનું, નહીં ફરતું. Adj. Not revolving, not turning round.

અ-દોરે, a-dôrê. વિ૦ બેઅંદાજે, હદ વિનાનું. Adj. Disproportionate; unlimited.

અએ-વરજ઼, aê-varz. વિ૦ નહીં હાંસેલ કરનારૂં—મેલવનારૂં—શીખનારૂં. Adj. Not gaining—acquiring—learning.

અદવરજ઼, advarz. ના૦ સવાર, સરદાર, આવાજ઼. વિ૦ સંગારેલું, બુજોરગ, સુનન્દ; મોટા દરજ્જાનું; લાયક. Subs. A rider, an equestrian, a chief, a leader; sound. Adj. Adorned, exalted, venerable; the best, most excellent; of high dignity, worthy.

અદવરજ઼, advarz. વિ૦ બેશક, ગુમાન. Adj. Undoubted, doubtless.

અ-બોર્ઝેશની, a-bôrzêshnî. વિ૦ નાલાયક. Adj. Unworthy.

અ-બોર્ઝ઼શનીગી, abôrzashnîgî. ના૦ હલકાઈ, નીચાઈ, નાલાયકી, નકામાપણું. Subs. Meanness, baseness; impropriety; inutility.

અએ-વર્ઝી, aê-varzî. વિ૦ એખ્તીઆરી—મુખ્તીઆરી વગરનું, એખ્તીઆરવાલું નહીં તે. Adj. Free from control—restraint, devoid of independence.

અદવર્ઝી, advarzi. ના૦ બેશકી—ગુમાની; ઉદીઓગ, ધંધો, વેપાર. Subs. Doubtlessness, unquestionableness; industry, business, trade.

અએવર્ઝીઆન, aêvarzîân. ના૦ સુનન્દાઓ, મેહેનત—કોશેશ કરનારા. Subs. The most excellent; those that work—exert.

અદવરઝીગાન, advarzîgan. ના૦ લડાએકો. Subs. Warriors.

અદવરઝ઼નદ, advarzînad. ક્રિ૦ કોશેશ કરે. V. May endeavour—try.

અદુર્ઝ઼ીનદ, adûrzînad. ક્રિ૦ કીધેલું નથી; તૈયાર નથી. V. Is not done—performed; is not ready.

આવર્ઝ઼ીનદ, âvarzînad. ક્રિ૦ એખ્તીઆર કરે; કબજામાં લે; કામ કરતો નથી; તૈયાર નથી. V. May choose, may hold in possession; does not work; is not ready.

અ-બોર્ઝ઼ીન, a-bôrzîn. વિ૦ પ્યારૂં નહીં તે, અકારૂં. Adj. Not beloved—dear; disagreeable.

અએવર્ઝ઼ીદન, aêvarzîdan. ક્રિ૦ એખ્તીઆર કરવું, મુખ્તીઆર થવું; કોશેશ કરવી; બેશક થવું. V. To choose, to take one's choice, to be absolute—without control; to try, to endeavour; to be doubtless.

અએ-વર્ઝ઼ીદન, aê-varzidan. ક્રિ૦ એખ્તીઆર નહીં કરવું. V. Not to take one's choice. Contrast Av. [Avestan], Per. ورزیدن

અદવર્ઝ઼ીદન, advarzîdan. ક્રી૦ સવાર થવું; શીંગારવું, ચઢતે દરજ્જેનું થવું, લાયક—સજાવાર થવું, સુનંદું થવું. V. To ride, to mount (on horseback), to adorn, to be worthy—deserving, to be exalted—most excellent.

અદવર્ઝ઼ે, advarzê. ના૦ બુઝોરગ સવાર. Subs. A great—skilful cavalier.

અ-બોર્દ, a-bôrd. ક્રિ૦ નહીં લઈગયું, નહીં કીધું. ક્રિ૦

અ૦ ના, નહીં. V. Did not carry; did not perform. Adv. No, not. Contrast Per. برد

અ-ગોર્દી, a-gôrdî. ના૦ ખરાબ ઉનનું કપડું, ઉનનું કપડું નહીં તે. Subs. A bad woollen cloth; no woollen cloth.

અ-જોર્દી, a-jôrdî. ના૦ જુદાઈ નહીં, તફાવત વગરનું. Subs. State of being not different, want of distinction.

અ-બોરદે, a-bôrdê. ભૂ૦ કૃ૦ નહીં લઈ ગએલું. Past Partic. Not carried. Comp. Av. +

અ-બોર્દન, a-bôrdan. ક્રિ૦ નહીં લઈજવું, કબુલ નહીં કરવું. V. Not to carry; not to accept. Per. نابردن

અ-બોર્દ-ફરમાન, a-bôrd-farmân. ક્રિ૦ ફરમાન કબુલ નહીં કીધું. વિ૦ નાફરમાન. V. Did not obey commands. Adj. Disobedient. Comp. Per. فرمان نبرد

અએવર-પેદાકીહા, aêvar-pêdâkîhâ. ના૦ ભેદ ભરેલી વાતોને જાણનાર. Subs. One who knows secret mysteries or mysterious things.

અ-દુર-મીનીદાર, a-dûr-mînîdâr. ના૦ દુર અંદેશો નહીં કરનાર, ખુબ વિચાર નહીં કરનાર. Subs. One who does not foresee; one who does not contemplate seriously.

અદુર-એમન, adûr-mêman. ક્રિ૦ અ૦ એટલું દુર કે? એટલી હદ સુધી કે? Adv. So much distant? to such a limit?

અઈક, ર-ર-ર-દ, aik, ra-ra-ra-da. સં० વિ० સીતેર, ૭૦. Numer. Adj. Seventy, 70.

અઈક, aik. ના० સંતાડવું, છુપું કરવું. Subs. Hiding, concealing.

અદેહ, adêh. ના० દુનિયાં તલક—લગણ. Subs. Up to the world.

આ-દક, â-dak. ક્રિ० અ० જ્યાંસુધી. Adv. Till, as long as.

આબક, âbak. ના० કીમીઆગર. Subs. An alchemist.

આબ્કાહ, âbkâh. ના० તલાવ; પાંસલી. Subs. A tank, a pond; a rib.

સે-ગાને, sê-gânê. ક્રિ० અ० ત્રણ રીતે—તરેહ—મરતબે. Adv. In three ways, by three modes, three times. Comp. Per. سه گونه

અબ્કાર, abkâr. ના० ખેતી. Subs. Agriculture.

આબ્કાર, âbkâr. ના० દારૂ વેચનાર, દારૂવાલો; પાણી સીંપનાર, પાણી લઈજનાર, દારૂ પીનાર. Subs. A liquor-seller; one who sprinkles water; a water-carrier; a drinker of wine. Comp. Per. آبکار

અએ-કારીનીદન, aê-kârînîdan. ક્રિ० આએ—તે કામમાં લેવું. V. To use this or that in business.

અ-દકીઆ, a-dakîâ. વિ० સાફ—પાક નહીં તે, નાપાક; સુકવ્યા વગરનું, સુકું નહીં તે, ભીનું. Adj. Not pure—holy; not dried; not dry, wet.

[illegible] આબ-ગુન, âb-gûn. ના૦ એક મોટી નદીનું નામ છે કે જેનું પાણી "ખારજમ"થી આવેછે અને "દરીઆએ કીલાન" માં પાછું જાયછે. વિ૦ પાણીના રંગનું; આસમાની રંગનું. Subs. Name of a large river which flows from *Khârasm* and falls in the sea of *Kilân*. Adj. Water-coloured; azure. Per. آب گون

[illegible] આબે-કબુદ, âbê-kabûd. ના૦ ઈરાની દરિઓ. Subs. The Persian Sea. Comp. Per. آب کبود

[illegible] અએ-કોતે, aê-kôtê. વિ૦ થોડુંએક. Adj. Somewhat, a little, in a small quantity.

[illegible] યો-કરદે, yô-kardê. ક્રિ૦ વિ૦ અ૦ એકઠું, એક કીધેલું; એકસરખી રીતે. Adv. Together, united in one, mixed up together; equally.

[illegible] આકર, âkar. ના૦ વાંજણી સ્ત્રી—ઓરત. Subs. A barren woman, a barren wife.

[illegible] હીકલ, hîkal. ના૦ પુતલું, શીકલ; દેહેરૂં; દેવલ; તલેસમાત; મેહેલ; રાખસ. Subs. An image, a figure, a form; a temple of idolators; Christian church; talisman; a place; a giant. Comp. Per. هیکل

[illegible] આઘ-અએઘ, âgh-aêgh. ક્રિ૦ અ૦ ઈત્યાદિ, જ્યાં, ક્યાં, એટલે કે, યાને, કરતાં, જ્યાંબી, કયું, મુતલક, જે; કહી જગો; કોણ? શું? કે તે, આએ. Adv. Et cetera; where; that is; than; wherever; which; altogether; if; which place; who? which? that he, this.

[illegible] આઘ-અએઘ-અમત, âgh-aêgh-amat. ક્રિ૦ અ૦ એટલે કે જ્યારે. Adv. That is when.

[illegible] આઘ-અએઘ-શ, âgh-aêgha-sh. ના૦ તે લોકો, યાને તે, કે તે. Subs. Those people; that is he.

અએઘ-વદ, aêgh-vad. ક્રિ૦ અ૦ કે જ્યારે. Adv. That when.

અએઘ-વદ-મદમ, aêgh-vad-madam. ક્રિ૦ અ૦ કે જેથી કરીને, જેને લીધે, જે ઉપરથી. Adv. Consequently, on account of which, whereupon.

આઘ-ઉમ, âgh-ûm. ઉભ્યા૦ અને સર્વ૦ યાને હું. Conj. and Pron. That is I.

આઘુમ, âghûm. વિ૦ તરી—ભીનાશવાળું. Adj. Wet, moist.

અએઘ-વરમન, aêgh-varman. સર્વ૦ કે તે. Pron. That he.

આઘ-અએઘ-જક-એ, âgh-aêgh-zak-ê. સર્વ૦ પેલું જે કે. Pron. That which.

અએઘ-ત, aêgh-ta. સર્વ૦ યાને તું. Pron. That is thou.

અએઘ-અમ, aêgh-am. સર્વ૦ યાને હું, કે હું. Pron. That is I.

અએઘ-માન, aêgh-mân. સર્વ૦ યાને હમો. Pron. That is we.

અએઘ-મદમ, aêgh-madam. ઉભયા૦ અ૦ કરતાં. Conjunc. Than.

અએઘ-મદમ-સરીતરાંન, aêgh-madam-sarî-tarân. વિ૦ બહુ વ૦ બુરાઓ કરતાં. Adj. plu. Than evil persons (lit.)

અઘર, aghar. ના૦ સર્વથી ઉંચી ટોંચ—મથાળું. Subs. The highest top—summit.

આઘ-લા, âgh-lâ. ક્રિ० અ० મુતલક કેયેબી ; બીલકુલ નહીં. Adv. Altogether somewhere; not altogether.

આઘરી, âgharî. ના० કિમત, ભાવ, અવેજ. Subs. Price, rate, exchange.

અઘરે, agharê. ના० ટોંચ, મંડાણ, શરૂઆત. Subs. Top, beginning, commencement. Comp. Av. , Sans. **अग्र.**

અઘરી, agharî. ના० મોટાઈ, શ્રેષ્ટપણું. Subs. Superiority, pre-eminence.

અઘરીક, agharík. વિ० અતિ શ્રેષ્ટ, સર્વથી ચઢતું Adj. Most excellent, highest in rank.

અએઘ-રીકતુમ, aêgh-ríktûm. વિ० યાને ઘણુંજ દુર, ઘણુંજ દુર કયું? Adj. That is most distant; which is at the greatest distance?

અઈવ, aîva. વિ० સાફ, સ્વચ્છ, સોજ્જો. Adj. Pure, clear, unsullied.

અએચ, aêcha. See aêch.

અએ-ચ, aê-ch. સર્વ० કોઈ, લોક ; આએબી. Pron. Any one; people; even this.

અએ-ચ, aê-cha. See aê-ch.

અએજ, aêz. વિ० કાંઈ, કોઈ, નેસ્ત કીધેલું, ફના કીધેલું, કમ. Adj. A little, some; some one; annihilated, destroyed; less.

અબ્ચ, abch. ના० આંચર, ધાવણ ; ઓરત—સ્ત્રીની શરમગાહ, ખોશીઓ. Subs. The breast of a woman; a pap; *pudendum viri et mulieris.*

આઝ, âz. ના૦ લોભ, લાલચ; એક દેવનું નામ છે કે જે માણસોને દુન્યાઈ લોભમાં ફસાવવાને ઉસકેરેછે. Subs. Avarice, covetousness; name of a demon who excites mankind in this world to temptation. Av. [illegible], Per. آز

દેઝ, dêzh. ના૦ કોટ, કીલ્લો. Subs. A fort, a fortress, a fortified place. Per. دز, دژ

હીચ, hich. સર્વ૦ હરેક, લોકો, કાંઈ નહીં, કદી નહીં, બીજું કોઈ, કાંઈ, કદી, થોડું, કમ; નકામું, હલકું; નેસ્ત—ફના કીધેલું જે કાંઈ. Pron. Every one; people; nothing; never; another, some one, something; a tittle; less; useless, low; annihilated, whatever. Per. هیچ

હીવ, hîv. ના૦ નેકી કરનાર. Subs. One who practises virtue.

હેચ, hêch, ના૦ સુકાશ, સુકાઈ જવું, સુકું થઈ જવું. Subs. Dryness; becoming dry. Av. Rt. [illegible] = Sans. सिंच् = to sprinkle.

અએવાન, aêvân. ના૦ તાક, મેહેરાબ બુલંદ ઘર—જગ્યા, બુલંદી, ગોખલો, બેઠક. Subs. A cupola, an arch; a vault; a high building place; altitude; a niche; a seat. Per. ایوان

અ-ગઝાકી, a-gazâkî. વિ૦ નહીં કડનારૂં—ડંખ મારનારૂં. Adj. Not biting—stinging. Contrast Per. گزان

અ-યજાકી, a-yazâkî. વિ૦ નહીં ઈજનારૂં—પુજ

કરનારૂં. Adj. Not offering divine honors; not adoring.

અવાગી, avâgî. ના૦ મદદ, સહાય, આશ્રો. Subs. Help, assistance, support. Comp. Av.

એઝાઝંદ, êzâzand. ના૦ બગદાદ શેહેર, એક નદીનું નામ છે. Subs. Bagdad; name of a river.

અએવાઝ, aêvâz. વિ૦ ખાલેસ, નિર્મલ, આરાસતે. Adj. Pure, clear; void of impurity—dirt; adorned.

અએચે, યસ્ચે, aêchê, yaschê. સર્વ૦ તે, પેલું. Pron. That.

અએવે, aêvê. શબ્દ૦ અ૦ ઉપર. Prep. On, above. Comp. Av. = Sans. अभि.

હીચશ, hîchash. સર્વ૦ કાંઈબી ચીજ તેને. Pron. Anything to him—it. Comp. Per. هیچش

હીચી, hîchî. ના૦ કાંઈ, કાંઈ વસ્તુ. Subs. Something, anything.

અએવ્યાઘહન, aêvyâghahan. ના૦ કુસ્તી. Subs. *kushti* (a sacred girdle tied round the waist by the Zoroastrians).

એવ્યંઘહન, êvyanghahan. See aêvyâghahan.

અએવ્યાસ્ત, aêvyâst. કૃ૦ વિ૦ ઉપર મુકેલું, બાંધેલું; ના૦ પેહરણ, વસ્ત્ર, કપડું. Part. Adj. Placed upon, tied above (lit.). Subs. Clothes, dress; cloth. Comp. Av.

અએજ઼શ-અંએત, aêzash-aêt. ક્રિ૦ યજ઼શ્ને છે. V. The yaçna is (lit.)

અએ-ચ-શાન, aê-cha-shân. સર્વ૦ તેઓથીભી, તેઓભી, તેઓથી. Pron. Even by them; even they; by them.

અએ-ચ-શાન, aê-cha-shân. See aê-cha-shan.

અએવ્યાઘહન, aêvyâghahan. See aêviyagihan.

એવ્યંઘન, evyanghan. See aêviyâgahan.

અએવ્યાગશ્ને, aêvyâgashnê. ના૦ કુસ્તી બાંધવી. Subs. Girding up the *kushti* round the waist.

અએવ્યગીહન, aêvyagíhan. ના૦ યજ઼શ્નેની ક્રિયા કરતાં ખજુરીની પાત્રીના શાકાની વણેલી એક ચીજનું નામ; કુસ્તી, કેજે ઘેટાંના સફેદ ઉનની બનાવ્યામાં આવેછે તે. Subs. The name of an article woven of the fibres of the leaf of a date tree used in the *Izashnê* ceremony, *kushti* made of the white wool of sheep.

આએપશન, âêpashna. ના૦ પામવું. Subs. Obtaining.

અ-ઈજ઼શ્ની, a-izashní. વિ૦ ઈજ઼શ્નેની ક્રિયા કરયા વગરનું. ના૦ ફરજીઆતની ગફલત—ભુલ; ધર્મની ક્રિયાઓનો ત્યાગ કરવો તે. Adj. Without offering the *yaçna* ceremony. Subs. Neglect of religious duty—

worship; casting aside the ceremonies of the religion. Comp. Av.

યેઝશ્ની, yêzashnî. ના૦ યઝશ્ને, આરાધના, પુજા. Subs. Yaçna; divine adoration—worship.

અબ્ચશ્ની, અ-બજશ્ની, abchashnî, a-bajashnî. વિ૦ છુટકારો નહીં કરનારૂં. Adj. Not releasing—liberating.

યાવશ્નીગી, yâvashnîgî. ના૦ પામવું. Subs. Obtaining, acquiring.

એવગહનીન, êvaganîn. વિ૦ એવ્યઘન—કુસ્તીને લગતું. Adj. Relating to *Aivyânghan—kushti.*

અ-યઝશ્ને, a-yazashnê. See a-izashnî.

આએપશ્ન, આએપશ્ને, âêpashna, âêpashnê. See âêpashna.

આઝ-દાન, âz-dân. ના૦ લોભ રાખનાર, લોભીઓ. Subs. A covetous—avaricious person.

આઝીઆન, âzîân. ના૦ લોભી લોકો. Subs. Covetous persons.

યઝશ્ને, yazashnê. ના૦ બોતેર હાનું એક ધર્મપુસ્તકનું નામ, આરાધના. Subs. A religious book consisting of 72 *hâs* or sections; divine offerings. Comp. Pehl.

યાવશને, yâvashnê. ના૦ પામવું, મેળવવું, હાંસેલ કરવું, નફો. Subs. Obtaining, acquiring; profit.

યાવશ્ને-ચ, yâvashnê-cha. ના૦ પામવાનુંભી. Subs. Even acquiring (lit.).

અએવ્યાગસ્તશ્ને, aĉvyâgastashnê. ના૦ બાંધવું, કુસ્તી બાંધવી. Subs. Binding, girding the *kushti* round the waist.

ખેઝેશ, khêzêsh. ના૦ ઉલટ, ઉત્તેજન. Subs. Eagerness, enthusiasm, inducement, incentive.

હઈવેશ, haîvêsh. ક્રિ૦ અ૦ રૂબરૂ. Adv. Face to face.

હીચ-ગેલ, hîch-gêl. ના૦ ખોદાતાલાનાં નામો મધેનું એક નામ છે. Subs. One of the names of God.

હીચ-સલીઆ, hîch-salîâ. ના૦ કાંઈબી બુરાઈ—બદી નહીં. Subs. No evil—vice at all.

એઝેંદ, êzend. ક્રિ૦ તેઓ ઈજે. V. They may offer divine honors.

અ-ગચીન, a-gachîn. વિ૦ છોયનું બનાવેલું નહીં તે, છોયનું નહીં તે. Adj. Not made of mortar, not of mortar. Contrast Pehl. gach = Av., Per. گچ

આચીન, âchîn. વિ૦ ચીનાઈ, ચીનને લગતું, ચીનાઈ બનાવટનું. Adj. Pertaining to China; Chinese; of China make.

આબ્ચીન, âbchîn. ના૦ તુવાલ; એક કપડું છે કે જે ગુજરેલાંને નહવાડ્યા પછી તેને સાફ કરેછે. Subs. A towel; a cloth with which they wipe the bodies of the dead. Per. آبچین

અ-યઝેદ, a-yazêd. ક્રિ૦ નહીં ઈજે—આરાધે. V. May not offer divine honors; may not worship with profound reverence (sing.)

[illegible] અએવે, aêvê. See [illegible] aêva.

[illegible] એઝન, êzan. ના૦ તેડું, નોતરૂં, આમંત્રણ, ઈઝન. Subs. An invitation; a summons; calling. Comp. Per. اذن

[illegible] હીચે, hîchê. વિ૦ પસ્ત, હલકું, નીચ. જેમ કે [illegible] નીચ મરતબા વાલું. સર્વ૦ કોઈબી, જેનુંબી. Adj. Low, base, mean; as [illegible] = of low dignity. Pron. Any one, whosesoever. See [illegible], hîch.

[illegible] ઈંદર, Indra. ના૦ એક દેવનું નામ છે. Subs. Name of a *Dev* (devil).

[illegible] હીચ-નાદાન, hîch-nâdân. વિ૦ કાંઈ નહીં જાણનાર, મુતલક નહીં સમજનાર, નાદાન. Adj. Not knowing anything; not understanding a word; foolish. Comp. Per. هیچ + نادان

[illegible] અએચંદ, aêchand. સર્વ૦ કેટલાએક, થોડું, એવું તો; ઘણાંએક. Pron. Many a one, some, somewhat. Comp. [illegible] = Av. [illegible] + ચંદ = Av. [illegible] = Per. چند

[illegible] અ-ગઝંદ, a-gazand. વિ૦ નુકશાન નહીં પામેલું, ખરાબ નહીં થયલું, જીઆન વગરનું. Adj. Uninjured, unhurt, undamaged. Contrast Per. گزند, گزند

[illegible] અ-યઝંદ, a-yazand. ક્રિ૦ તેઓ નહીં ઈજે—આરાધે. V. They may not pay divine honors or worship with profound reverence. Comp. Per. نه یزند

[illegible] હીવ-નેરંગ, hîv-nêrang. ના૦ દરેક નેક ઈલાજ કરનાર, મોબેદનાં હોનરોમધેનાં એક હોનરનું નામ છે. Subs.

One who adopts every just—proper remedy; one of the excellences required in a Mobed.

અઈવોકએ, aivôkaê. વિ૰ એક પુરૂં, એકજ. Adj. Only one.

હીચે-પતી, hîchê-patî. વિ૰ નીચ—હલકા દરજ્જા વાલું. Adj. Of low—mean dignity.

અઈફે, aîfê. ના૰ સંપૂર્ણ—સમાપ્ત કરવું. Subs. Completing, finishing.

અ-ગઝે, a-gazhê. વિ૰ નહીં દંખ મારેલું—કરડેલું. Adj. Not stung—bitten.

અ-દઝે, a-dazhê. વિ૰ નહીં દાઝેલું—બલેલુ. Adj. Not scalded—burnt.

હીચે, hîchê. સર્વ૰ કોઈબી, કંઈબી. Pron. Any one, something.

અબ્ચગાન, abchagân. ના૰ ઓસડ, દવા. Subs. Medicine, physic.

હીચ-ચાર, hîch-châr. ક્રિ૰ અ૰ કોઈબી રીતે. Adv. Anyhow.

આએફ્ત, âêft. ના૰ મોરાદ, ખાહેશ, હાજત, ખોદાથી મોરાદ ચાહવી. Subs. Desire, wish, want; wishing God for the gratification of a desire.

એજદ, êzad. ના૰ ખોદા. વિ૰ આરાધનાને લાએક. Subs. God. Adj. Worthy profound reverence —divine honors. Comp. Pehl. , Av. , Per. ایزد

હીજમ, hîzam. ના૰ ઈંધણ, બાલવાનું લાકડું. Subs. Firewood, fuel. Comp. Pehl. , Av. Per. هیزم

અબેઝ્મેઝીઆ, abêzmêzîâ. નાo સ્ત્રી—ઓરતની શરમગાહ. Subs. *Pudendum mulieris.*

અઈવર, એવર, aîvar, êvar. વિo બેશક, શંકા—વગર. Adj. Undoubted, doubtless. (This word can be read 'aivar' as well as 'adavar'; '*aivar*' corresponds to the Persian آور '*adavar*' to the Sanscrit अदभ्र 'not insignificant'.) Av. Rt. = S. Rt. दभ् to deceive.

આબ્ચરા, âbcharâ. નાo આદમીનો ખોરાક, થોડો ખોરાક. Subs. The food of man; little food.

દો-રઝ, dô-raz. સંખ્યાo વિo બસો, ૨૦૦. Numer. Adj. Two hundred, 200.

અબ્ઝાન, abzân. વિo સઝાવાર, વાજબી, હકદાર. Adj. Worthy, proper, rightful, legitimate.

એઝાઝંદ, êzâzand. નાo એક નદીનું નામ છે; બગદાદ શેહેર. Subs. Name of a river; Bagdad.

એઝદ, êzad. See

અએ-ઝક-અન્દ, aê-zak-and. ક્રિo અo યાને તે એટલું. Adv. *i. e.* that (is) so much.

એઝદાન, êzdân. નાo ખોદાનું નામ છે. Subs. One of the names of God. Comp. Av. = Per. یزدان; Av. Rt. = Sans. Rt. यज् = to worship.

એઝ્દાન-મનીદાર, êzdân-manîdâr. ના૦ ખોદાને દીલમાં યાદ રાખનાર; મોબેદીના હોનરો મધેનો એક હોનર (ગુણ) નું નામ છે. Subs. Inward remembrancer of God; one of the attributes of the priestly caste. Comp. = Av. + Av. Rt. = S. Rt. मन् = Per. منیدن to think.

અએ-ઝીન, aê-zîn. ના૦ આ હથિઆર—અસ્ત્ર. Subs. This weapon—tool.

એઝેન, êzên. ક્રિ૦ અ૦ મુકાબેલ, સાંમણે, રૂબરૂ, બરાબર, ફરીને. Adv. In comparison, opposite, in front of; face to face; along with or together; again.

આબ્ઝીરગાસ, âbzîrgâs. ના૦ જે શખસ બાહેરથી સારો દેખાવ દેખાડે અને અંદર ખાનેથી ફીતને અંગીજ કરે તે. Subs. He who displays a pleasant exterior and incites rebellion within.

આબ્ઝન, âbzan. ના૦ એક ચોકસ જાતનું નાહાવાનું વાસણ જેમાં દવા સાથનું ગરમ પાણી ભરીને આજારી માણસને બેસાડેછે તે; કપડાં ધોવાનું વાસણ. Subs. A particular kind of bathing vessel filled with water, medicinally prepared, in which the patient sits or lies down; a vessel in which clothes are washed. Comp. Per. آبزن

એઝન, êzan. See êzan.

હેઝવાન, hêzvân. ના૦ ઝબાન, જીભ. Subs. The tongue. Comp. Pehl. , Av. , Sans. **जिव्हा.**

હીજ઼વારદન, hîzvârdan. ક્રિ૦ ઠોકવું, કુટવું. V. To knock, to beat, to pound, to thrash.

આ-જ઼નશ્ને, â-zanashnê. ના૦ મારવું. Subs. Striking. Comp. Av. Rt. +

એજ઼ેન, êzên. વિ૦ ખરાબ, માઠું, નઠારૂં. Adj. Bad, evil, naughty.

આજ઼માએશની, âzmâêshnî. ના૦ અજમાવવું; દવા આપવી. Subs. Making an experiment; administering medicine. Comp. Per. آزمایش

સે-જ઼રમી, sê-zarmî. વિ૦ ત્રણ વસંતને લગતું. Adj. Pertaining to three springs. Av.

સે-જ઼રમી-રતુ, sê-zarmî-ratû. ના૦ ત્રણ વસંતનો વખત—રતુ. Subs. Three springs or three spring-time. Av.

અએત, હેદ, aêt, hêd. ક્રિ૦ છે. ના૦ જીચ; હસ્તી, મોજુદ. V. Is. Subs. Astronomical tables; existence, existing.

અએત, હએત, aêt, haêt. ક્રિ૦ છે. સર્વ૦ તે, તેઓ; જેમકે અએત—બરેદ, aêt—barêd, તેઓ લઈ જાયછે. V. Is. Pron. He, she or it, they :—as = they carry.

અબદ, abad. ના૦ એક દેવનું નામ છે, કે જેને સામ નરીમાને માર્યો હતો. Subs. Name of a demon killed by *Sâm Narimân.*

અસ્ત, ast. ના૦ હાડકું. Subs. A bone.

આએદ, aêd. ક્રિ૦ આવે. V. May come.

આદ, અએદ, âd. aêd. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે—મુજબ, એ પ્રમાણે. Adv. In this manner, thus.

આદ, âd. See âd.

આસ્ત, âsta. ક્રિ૦ બેસે, રહે. V. May sit, remain. Av. Rt. = Sans. आस् to sit.

ખેદ, khêd. ના૦ પોકાર, શોર; ક્રિ૦ બીહીવડાવે, પછવાડે દોડે. Subs. Noise, uproar; commotion, agitation. V. May terrify; may follow after. Comp. Per. خیدن

ગઝ્દ, gazîd. ક્રિ૦ કરડયું. V. Bit.

હીદખ, hîdakh. ના૦ તુંદ—તીખો ઘોડો. Subs. A fiery horse.

અએ-તાએ, aê-tâê. ના૦ એક તાએ—ટુકડો; "તાએ" તે "ઓરવીસ ગાહ"ની ક્રિયામાં આલાત તરીકે આવેછે કે જે રૂપાનો અથવા પીતલનો, પાતલા સલીઆ જેવો આવેછે. વિ૦ એખલું. Subs. One *tâe* or the *Barsam* twig used in the *Orvis Gâh*. The number of these twigs varies according to different ceremonies. Now-a-days slender rods of silver or brass are used instead of the Barsam twigs. Adj. Single, solitary.

સે-તાએ, sê-tâê. ના૦ ત્રણ તાએ—ટુકડા. Subs. Three *tâes* (or Barsam twigs), three pieces.

અઈતાને, aîtânê. વિ૦ નહીં જણાયલાઓ. Adj. Unknown (plu.)

અએતાન, હેતાન, aêtân, hêtân. ના૦ હસ્તી વાલાઓ, જીવતાઓ, આદમીઓ, બીજાઓ, લોકો, તેઓ. Subs. Those that exist—live; men; others; people; they. Comp. Pâz.

અ-જતીબુનસ્ત-હોમનદ, a-jatîbûnast-hômnad. ક્રિ૦ બેસાડયો—તખ્તનશીન કીધો નથી. V. Did not seat or cause to sit; did not enthrone.

અ-જતીબુનતન, a-jatîbunatan. ક્રિ૦ નહીં બેસવું. નહીં મજબુત રહેવું. V. Not to sit; not to remain stable.

હેતોમંદ, hêtomand. ના૦ શેહેરનું નામ, એક નદીનું નામ. વિ૦ હાડમંદ. Subs. Name of a city (Hilmend); name of a river. Adj. Corporeal. Av.

અએત—અસ્તોમંદાન, aêt—astômandan. વિ૦ હાડમંદ. Adj. plu. Corporeal, material. Comp. Av.

સે-તાક, sê-tâk. ના૦ ત્રણ તાએ. Subs. Three *tâes* (or Barsam twigs).

એસ્તાદ, êstâd. ક્રિ૦ રાખ્યું. V. Kept.

એસ્તાદેદ, êstâdêd. ક્રિ૦ ઉભો રહે. V. May stand.

એસ્તાદન, êstâdan. ક્રિ૦ See êstâdan.

આસ્તારીહેદ, âstârîhêd. ક્રિ૦ ગુનેહગાર છે—થાયછે. V. Is a criminal, becomes a sinner—offender.

અએતે, હેત, aêtê, hêt. ના૦ હસ્તી, માણસ, હાડકું; ખોદા, જીંદગી. વિ૦ હસ્તીવાલું; જીવતું, મોજુદ; ખાલેસ. Subs.

Existence; man; a bone; life; God. Adj. Existing, living; pure; unmixed.

અએતશ, aêtash. ક્રિ૦ તેબી છે. V. He or she is also.

અએતી, âetî. ના૦ હસ્તી, હયાતી, કાએમીઅત, હમેશગી; આત્મા, સ્થીતિ; હથિઆર; વાસ્તવિકપણું; પેદાયશ. વિ૦ આપમતલબી, બોહોસીલું, ખુદ પસંદ. Subs. Existence, life, stability; eternity; soul; state; a weapon, an instrument; honesty; creation. Adj. Selfish; obstinate; self-complacent. Pâz. = Per. هستي; Av. Rt. to be.

અએદી, એદી, aêdî, êdî. ઉભયા૦ અ૦ બી, વળી, અને, વળી તે, હમણા, આએ જગોએ. Conjunc. Even, also, and; even he—she—it; now, in this place.

અએત-દેહેશ્ની, aêt-dêhêshnî. ના૦ હસ્તી આપવી, હસ્તીમાં લાવવું, પેદા કરવું. Subs. Giving life, bringing into existence; creating.

આઈતીહીનદ, âitîhinad. ક્રિ૦ કાયમ—પાયદાર રહે છે. V. Remains stable—permanent.

આઈતશ્ને, હેતશ્ને, âitashnê, hêtashnê. ના૦ હોવું, થવું, કાયમી, સલામતી. Subs. Being, becoming; permanence; safety.

અએતી, aêtî. વિ૦ હસ્તીવાળું, હસ્તી ભોગવનારૂં. Adj. Existent; enjoying existence.

આઈતીગાન, âitîgân. Plural of which see.

અએતીગી, aêtîgî. See aêtî.

અએત-સવાક, aêt-savâk. ના૦ એક ગુનાહ—પાપ

—વાંક ; એક જગા. Subs. One crime—sin—offence ; one place.

અઈતેગુનતન, aîtêgûnatan. ક્રિ૦ ચોકસ વખતે કરવું, અજાયબ ચીજ કરવી. V. To do (a thing) at a certain time ; to perform a wonderful thing.

આબ્તીન, âbtîn. ના૦ પાદશાહ ફરેદુનનાં બાપનું નામ જેને જોહાકે માર્યો હતો. Subs. Name of the father of Feridoon, whom Zohâk killed. Av. = Sans. आप्त्य, Per. آبتين

ખેતીઓદદ, khêtîôdad. ના૦ જોડું, સગાઈ. Subs. A wedded pair ; relationship. Comp. Av.

અએતીનંદ, aêtînand. ક્રિ૦ તેઓ છે. V. They are.

અએતીવંદ, aêtivand. વિ૦ હસ્તીવાળું. Adj. Having an existence.

એસ્તીનંદ, êstînand. ક્રિ૦ ઉભો રહેછે, કાયમ રહેછે. V. They stand—remain permanent.

અઈત્ગુનતન, aitgûnatan. ક્રિ૦ ખબરદાર—જાણીતું—વાકેફ—આઘાહ કરવું ; લાવવું ; ઉત્પન્ન કરવું ; પરવરેશ કરવું ; મંગાવવું ; લઈજવું ; પેદા કરવું ; ઉભું કરવું ; આવવું. V. To make vigilant—intelligent—acquainted with; to bring, to produce ; to nourish ; to send for ; to carry ; to create, to raise, to make erect; to come.

અએતીવંદ, aetîvand. See aêtîvand.

આઈત્ગુનતન, આઈદ્ગુનતન, âîtgunatan, âîdgunatan. See âîtgunatan.

આઈત્ગુનમ, âîtgunam. ક્રિ૦ હું લાવું. V. I may bring.

એસ્તીનમ, êstînam. ક્રિ૦ કાયમ—ઉભો રહું. V. I may be firm—constant; I may stand.

અએતદક, aêtadak. ના૦ બદલો, ઈનામ. Subs. Requital, reward.

અએત-દોદ, aêt-dôd. ક્રિ૦ અ૦ બીજું એકે. Adv. Furthermore.

અએતેદ, એસ્તેદ, aêtêd, êstêd. ક્રિ૦ રહે; થાએ. V. May remain—be. Comp. Pâz.

અએતે, aêtê. See aêtê.

એઝદ, êzad. ના૦ યઝદ, ફરેશ્તો, ખોદા. Subs. *Yazata*; an angel; God. Comp. Pehl., Av., Sans. यजत.

હીતુ, hîtu. ના૦ પુલ. Subs. A bridge. Av. = Sans. सेतु.

અસ્તોહાદ, astôhâd. ના૦ એક દેવનું નામ છે જેનું કામ આ દુન્યામાં સઘલી વસ્તુઓનું મરણ લાવવાનું છે. Subs. The name of a demon whose work is to bring destruction of everything in this world. Comp. Av.

અએતે-હીચે, aêtê-hîchê. ક્રિ૦ છે નહીં; ભરૂશો—વિશ્વાસ નથી. V. Is not; there is no confidence.

અએત્વાન, aêtvân. See aêtân.

હેતુ-ઓમન્દ, hêtû-ômand. See hêto-mand.

અએતે, aêtê. See aêtê.

હસ્તન્દ, hastand. ક્રિ૦ તેઓ છે. V. They are. Comp. Per. هستند

અએતી, aêtî. See aêtî.

અએતે-શ, aêtê-sh. ક્રિ૦ તેનું છે. V. (It) is his (lit.)

આસ્તુનીહેદ, âstûnîhêd. ક્રિ૦ દેખાયછે. V. Appears.

અએતની-કેશ, aêtanî-kêsh. ના૦ તેની દીન—રેવાજ છે. Subs. It is his religion—usage.

અએતની, aêtanî. વિ૦ હસ્તીને લગતું Adj. Pertaining to existence.

અએદુન, અએતવન, aêdûn, aêtvan. ક્રિ૦ અ૦ એજ રવેશે, એ રીતે, એમ, એટલું, ઘણી રવેશે, એવોજ, તુરત, હમણા, એક તરેહ—રીતે, જેમ, એટલા વાસ્તે, હયાં, આએ વખતે, એથી કરીને, કેમ, શામાટે. Adv. In this manner, thus; so, so much; in many ways; of this very sort; soon, now; in one way; as, for this reason; here; at this time, so that, how; why. Comp. Pehl. , Av.

ગઝીદન, gazîdan. ક્રિ૦ કરડવું, ડંખ મારવું. V. To bite, to sting. Comp. Per. گزیدن

સે-તન, sê-tan. ના૦ ત્રણ બદન. Subs. Three bodies. Comp. Per. سه تن

હીતન, hîtan. ક્રિ૦ ચાવવું, ખેંચવું, નાખવું. V. To

grind with the teeth, to masticate; to pull, to throw.

અએદુન-શ, aêdûn-sha. સર્વ૦ એ રવેશે તેને. Pron. In this manner to him.

આઈતુનેદ, âitûnêd. ક્રિ૦ મંગાવે. V. May send for.

આસ્તુનીદે, âstûnîdê. ભૂ૦ કૃ૦ જોયલું. Past. part. Seen, perceived.

અએદીન, aêdîn. ક્રિ૦ અ૦ એ જગે, એ રવેશે, આએ—એ વખત—ઘડી. Adv. At this place, in this manner, at this time.

અએદુન, aêdûn. See [Pahlavi] aêdûn.

અએદુન-ચ, aêdûna-cha. ક્રિ૦ અ૦ વળી તેજ પ્રમાણે, ખરેખર એજ મુજબ. Adv. Even in this manner; certainly in this way.

અએદુન-મેન-અમચ, aêdûn-mên-amach. ક્રિ૦ અ૦ એમ બનવાનું કારણ એકે. Adv. The reasoning of so happening is.

આઈતુનતન, âitûnatan. ક્રિ૦ લાવવું, મંગાવવું. V. To bring; to send for.

એતુનતન, êtûnatan. ક્રિ૦ છુંટે થવું, છુટકારો થવો. V. To be free from, to be released.

અએતુન-પાદ, aêtûn-pâd. ના૦ આદરબાદ નામનાં એક પરહેજગાર દસ્તુરનું નામ છે, કે જે પાદશાહ હોરમજદનાં વખતમાં પેદા થયો હતો, જેણે તાવેલી કલ્લાઈ પોતાની છાતી ઉપર ઓતીને મોજીજો દેખડાવ્યો હતો તે. એ બોલ [Pahlavi] નો બગડેલો આકાર છે. Subs. A devout and godly Dustoor, named *Aderbâd,* who flourished in

the reign of king Hormazd. He showed miracles by pouring melted tin on his bare breast. A corrupt form of ; Av.

અયોક, ayôk. વિ૦ સંખ્યા૦ એક, ૧. Numer. Adj. One; 1. Comp. Pehl.

એતુક, êtûk. ના૦ બશારત, ખુશ ખબરી; ખુશહાલી. Subs. Joyful tidings, happy news; rejoicing.

અએતગી, aêtagî. ના૦ હસતી, મુદ્દત; જેમકે કેટલીએક મુદ્દત સુધી. Subs. Existence; period; as = for some period.

આબ્ત-તુમે, âbtantûmê. ના૦ મેવાનો રસ; 'તુમ તુમે' નામની વનસ્પતીનો રસ. Subs. The juice of fruits; the juice of the herb *sumac* or *summach*. Comp. Per. آب تمتم

અએતુમ, aêtûm. ક્રિ૦ હું છું. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે, એવું, એમ. V. I am. Adv. In this manner, thus, such.

અગ-તુમ, ag-tûm. વિ૦ સર્વથી ખરાબ—બુરૂં. Adj. Worst, most evil. Comp. Av.

આ-તુમ, આએ-તુમ, â-tûm, âê-tûm. ના૦ આએ—તે અંધારૂં. Subs. This—that darkness. = Av. Sans. तमस्.

આબ્તુમ, âbtûm. ના૦ ખોદાના નામોમાંનું એક નામ. Subs. One of the names of God.

હાતુમ, hâtûm. ના૦ એક નુસ્કનું નામ છે. Subs. Name of a *Nosk*.

હેતુમંદ, હેત્મંદ, hêtûmand, hêtmand. See hêtômand.

હેતોમંદ, hêtômand. See hêtômand.

અસ્તે, astê. ના૰ હાડકું, મેવાનો દાણો—ઠળીઓ. વિ૰ મોજુદ, તૈયાર. Subs. A bone ; a seed or stone of a fruit. Adj. Existing, ready. Per.

અએતગી, aêtagî. See aêtagî.

અએત્કીન-ગીન, aêtakín-gín. ના૰ ઘરધણી, મકાનનો માલેક. Subs. A landlord, the owner of a house.

ગઝીદે, gazídê. Dín. કૃ૰ વિ૰ કરડેલું, ડંખ મારેલું; જેમકે -ગઝીદે-મીન-માર = અઝડાથી ડંખ મારેલું. Part. Adj. Bitten, stung ; as = (gazídê-min-mâr) bitten by a snake.

અએત-ચ, હએત-ચ, aêta-cha, haêta-cha. ક્રિ૰ વલી તે છે, અને તે છે, વલી એમભી છે. V. Even it is, and it is, even it is so.

અએતુમ, aêtûm. See aêtûm.

અએદર, aêdar. ના૰ નજીવી ચીજ ; આ દુન્યા, આએ જગા. ક્રિ૰ અ૰ હચાં, હમણા, જો. Subs. A trifle ; this world ; this place. Adv. Here, now if. Comp. Av. , Sans. = Per.

અએવારે, aêvárê. ના૰ ઉજીરનનો વખત, સમીસાંઝનો વખત. Subs. The time of *Uziran* ; the evening time.

અએવ્યાસ્ત, aêvyâst. ક્રિ૦ આસપાસ વીટાલ્યું, પેહેર્યું. V. Girded round, put on (clothes).

અએવગહાની, aêvagahânî. વિ૦ કુસ્તીને લગતું. Adj. Pertaining to *kushti*.

અએવ્યા-ઘાન, aêvyânghân. ના૦ કુસ્તી, કમરબંધ. Subs. *Kushti*; waistband.

અએવ્યાસ્તશ્ને, aêvyâstashnê. ના૦ આસપાસ વીટાળવું, બાંધવું. Subs. Girding round; binding.

અએવગહીનાન, aêvagahînân. ના૦ કુસ્તીઓ, એવ્યંઘનો. Subs. *Kushtis* (sacred girdles worn by the Parsis round the waist); *aivyânghans*; (the aivyânghan is the girdle or tie with which the Barsam is to be tied together).

અએવગહીનેદ, aêvagahînêd. ક્રિ૦ તે આસપાસ બાંધેછે. V. He girds up round.

અએવ્યાગાનીદન, aêvyâgânîdan. ક્રિ૦ બાંધવું, કુસ્તી બાંધવી. V. To bind, to gird up the *kushti* round the waist. Comp. Av. ; = Sans. अभि + Av. Rt. = Sans. आस् to put on, to sit.

અએવ્યાકસ્ત, aevyâkast. ક્રિ૦ બાંધી, કુસ્તી બાંધી. V. Bound, tied; girded up the *kushti* round the waist.

અએવ્યાગસ્તશ્ને, aevyâgastashnê. ના૦ બાંધવું. Subs. Binding.

અએવ્યાગસ્તન, aêvyâgastan. See aêvyâgânidan.

અદપીગાન, adpîgân. See âbtîn.

અએવસ્રુસ્રેમ, aêvasrûsrêm. ના૰ દહાડાની ચોથી ગેહેનું નામ, એક ફરેશતાનું નામ. Subs. *Aivicruthrem Geh* (the fourth subdivision of the day); name of an angel. Av.

આબ્ફસર્દ, âbfasard. ના૰ બીલોર, સીસો. Subs. Crystal-glass; a large glass bottle.

અએપોખ્તે, aêpôkhtê. ભૂ૰ કૃ૰ પકાવેલું, તૈયાર થયલું. Past partic. Cooked, prepared.

અએફ્ત, aêft. ના૰ હાજત, મોરાદ, આએપત, પામતું, ખાહેશ. Subs. Want, desire, income, acquiring.

અજ઼વર, azvar. વિ૰ બુલંદ, ચઢતું; શિખેલો; કહ્યા પ્રમાણે ચાલનાર. Adj. Exalted, high; learned; tractable. Comp. Per. ازور

અસ્પરાસ, asparâs. See asparâs.

એફ્રે, êfrê. ના૰ અંદાજ પ્રમાણે બોલનાર. Subs. One who speaks moderately.

અઈમ, aîm. વિ૰ બરાબર, સરખું. Adj. Proper, equal, alike.

આએમ, âêm. ના૰ દહાડો; આફતાબ, જમાનો, ધંધો; ફુરસદ. ક્રિ૰ હું આવું, હું લાવું—મંગાઉં. Subs. A day,

the sun; time, profession, leisure. V. I may come—bring—send for.

આદમ, âdam. ના૦ પેહલું ઈનશાન, આદમ. Subs. The first created human being; Adam. Per. آدم

આમ, âm. વિ૦ સર્વ, સઘળું, તમામ, બધું. Adj. All, whole, entire.

એમ, êm. સર્વ૦ જે, તે. Pron. Who, which, he.

ખીમ, હીમ, khîm, hîm. ના૦ ચાલચલણ, ખવાશ, ખાસીઅત, ખસલત, સ્વભાવ, ટેવ. Subs. Conduct, nature, disposition, temper; quality, habit. Av. = Per. خیم

દામ, dâm. ના૦ પેદાયશ, સૃષ્ટી, પૃથ્વી. Subs. The creation, the universal system; the world. Comp. Pehl. , Av. , Per. دام

હજ્મ, hajma. ના૦ રોશની, ઉજાશ. Subs. Light, radiancy.

હીમ, hîm. ના૦ દીકરી; જમીન. Subs. A daughter; land or ground.

હેમ, hêm. ક્રિ૦ હું હોઉં—રેહું. V. I may be—remain.

હેમ, hêm. વિ૦ લાયક, ઘટતું. Adj. Fit, proper, deserving.

અદમીદીગાન, admîdîgân. ના૦ ઉમેદવારો, આશાવંતો. Subs. Candidate; hopeful.

અગ્માન, agmân. ના૦ ખોદાતાલાનાં નામોમાંનું એક નામ છે. Subs. One of the names of God.

અ-ગમાન, a-gamân. વિ૦ બેગુમાન, શક વગરનું. ના૦ ઉસ્તવારી. Adj. Doubtless, undoubted. Subs. Firmness.

અ-જમાન, a-jamân. વિ૦ અજમાવ્યા વગરનું, કસ્યા વગરનું. Adj. Not experienced, not tried—tested.

અદમાન, admân. ના૦ ઉમેદ, આશા; ઈલાજ, ઉપાય. Subs. Hope, expectation, remedy, means.

અ-દમાન, a-damân. ના૦ કવખત—મોસમનું. Adj. Untimely, unseasonable. Comp. Per. بي زمان

આદમાનીગાન, âdmânigân. ના૦ એકીનદારો, દીનદારો, દયાનતદારો, વિશ્વાશુઓ. Subs. The faithful; religious men; trustworthy—confidential persons.

અ-દમાન, a-damân. See a-damân.

અદમાન, admân. ના૦ ઉપર લાવવું. Subs. Bringing up.

હીમાન, himân. ના૦ ખસલતો, ખવાસ, ટેવો. Subs. (plural) Habits, practices, qualities.

અદમાર, એમાર, admâr, êmâr. ના૦ સુમાર, ગણત્રી, અટકલો, હીસાબ, એશારો; શોધ. Subs. Computation, reckoning; guess; account, hint; inquiry.

અદમાર-વજારદાર, admâr-vajârdâr. ના૦ શુમાર કરનાર. Subs. One who reckons—computes.

અઈમે, aîmê. ક્રિ૦ અ૦ હમણા, એક બારગી. Adv. Now ; in one sense; from one point of view.

એમદ, êmad. ના૦ જમીનને ખેડવાનું હથીઆર. Subs. An instrument for tillage.

અ-દમીઆ, a-damîâ. વિ૦ લોહી વગરનું. Adj. Bloodless. Contrast Ar. دم, دما

એમી, êmî. ના૦ એક ફરેશ્તાઈ ખસલતના આદમીનું નામ છે. Subs. Name of an angelic man.

હીમી, hîmî. ના૦ ખાશીઅતો, ખવાસો. Subs. Qualities, habits.

હીમીહા, hîmîhâ. ક્રિ૦ અ૦ ખવાસ—ખાશીઅતથી. Adv. By habit, nature.

અદમીદ, admîd. ના૦ ઉમેદ, આશા. Subs. Hope, expectation. Comp. Pehl.

અ-જમીકીન, a-jamîkîn. ના૦ મટોડીનું બનાવેલું નહી તે. Subs. Not made of earth. Contrast Av.

હીમ-સરીતર, hîm-sarîtar. ના૦ વધારે બુરી આદત. Subs. A worse habit.

અદમીનીદન, admînîdan. ક્રિ૦ ઈમાન—એકીન લાવવું. V. To put faith in.

અએ-મીનશ્ની, aê-mînashnî. વિ૦ મનશ્ની વિચારને લગતું નહીં તે. Adj. Not relating to the thought.

અદમીનેશ્ની, admînêshnî. વિ૦ ઈમાનને લગતું. ના૦ ખાહેશ કરવી, ઈમાન લાવવું, ખાહેશ, ઉમેદ. Adj.

Pertaining to faith. Subs. Desiring, putting faith (in something); wish, hope.

અદમીદ, admîd. ના૦ ઉમેદ. Subs. Hope. Comp. Pehl.

અદમીદાને, admîdânê. ના૦ ઉમેદો, ખાહેશો, ઉમેદવારો; એક દસ્તુરનું નામ છે. Subs. Hopes, desires; hopeful men; name of a Dustoor.

અેદમીદાન, admîdân. See admîdânê.

અદમીદાર, admîdâr. વિ૦ આશાવંત, ઉમેદવાર. Adj. Hopeful, expectant. Comp. Per. امیدوار

અદમીદી, admîdî. ના૦ ઉમેદપણું, ઉમેદ, આશા, આતુરતાઈ. Subs. Abst. Hopefulness; expectation.

અદમીદી, admîdî. વિ૦ આતુરતાઈવાળું. Adj. Eager, earnest.

અદમીદે, admîdê. See admîdâr.

અદમીદવાર, admîdvâr. વિ૦ ઉમેદવાર, એકીનદાર. Adj. Hopeful, faithful, conscientious. Per. امیدوار

અદમીદવારી, admîdvârî. ના૦ ભાવવા૦ ઉમેદવારી, એકીનદારી. Subs. Abst. Hopefulness, conscientiousness, trustworthiness.

અદમીદવારતર, admîdvârtar. વિ૦ વધારે એકીનદાર—ઉમેદવાર. Adj. More trustworthy, faithful; more hopeful. Per. امیدوارتر

અદમીદીનાક, admîdînâk. વિ૦ ઉમેદવાર કરતું. Adj. Making hopeful.

અએ-મેતુક, aê-mêtûk. વિ૦ મોત વગરનું. Adj. Deathless, immortal.

હમીમાલ, hamîmâl. ના૦ કોઈ ઉપર જુઠું તોહમત—મુકવું, એક ગુનાહનું નામ, દુશમન, મુદઈ. Subs. Accusing some one falsely; name of a crime; an enemy, an antagonist.

અએમન, aêman. ના૦ દરાખ. Subs. A grape.

અદમન, adman. ના૦ દીલ, શરીર. ક્રિ૦ અ૦ કે, કારણ કે, ક્યારે; બલકે; એકાએક. Subs. The heart, the body. Adv. That, as, because, when; rather; suddenly, all at once.

અ-દમુન, a-damûn. વિ૦ બેદેલ, નાઉમેદ. Adj. Disaffected, dissatisfied, hopeless.

અદે-મન, અ-દેમન, adê-man, a-dêman. હું નહીં—નથી. Not I; I am not.

આદમુન, âdmûn. ના૦ તેજ, ઝલકાટ, પ્રતાપ. Subs. Lustre, brightness, glory, grandeur.

એમન, êman. ના૦ પરગણાનું નામ છે. વિ૦ નિર્ભય, ધાસ્તી વગર, નચીંત, બેફીકર. Subs. Name of a province; Arabia Felix. Adj. Fearless, undaunted, free from anxiety, at ease. Comp. Per. ایمن and یمن

યસ્મન, yasman. ના૦ રૂપું; ચંપેલી. Subs. Silver; jessamine; jasmine. Per. یاسمن , یاسمین

હમુ, hamû. ક્રિ૦ અ૦ એજ મુજબ—રીતે; સરખી રીતે, હમેશાં. Adv. In the same manner, thus; equally; always.

હીમે, hîmê. ના॰ ખવાસ, સ્વભાવ, ગુણ. Subs. Quality, nature, disposition, characteristic.

હમ-વાઈનેદ, ham-vâînêd. ક્રિ॰ સાથે ઉડે. V. May fly together.

હમુ-ખીનીદે, hamû-khînîdê. ભૂ॰ કૃ॰ એજ મુજબ કીનો—દ્વેષભાવ રાખેલું. Past. part. Harboured revenge—spite in the same manner.

આદમુન-ગાહ, âdmûn-gâh. ક્રિ॰ અ॰ તરતજ, જલદી, તેજ વખતે. Adv. Immediately, soon, at the same time.

અદમુનશ્ની, admûnashnî. ના॰ ઈમાન, એકીન. Subs. Faith, belief.

અએમુનશ્ને, અએમુનશ્ની, aêmûnashnê, aêmunashnî. See admûnashnî.

અદમુનેશ્ન, admûnêshna. ના॰ ઈમાન—એકીન લાવવું. Subs. Putting faith—belief.

અદમુદીન, આમુદીન, હમુદીન, admûdîn, âmûdîn, hamûdîn. ક્રિ॰ અ॰ એ રવેશે, એજ તરેહ, દરેક રીતે, બીલકુલ, પુરેપુરૂં. વિ॰ એકજ ધરમ માનનાર. Adv. Thus, in this manner; in every way; altogether, wholly. Adj. Believing in the same religion. Pâz.

અદમુન, દીદમુન, admûn, dîdmun. ક્રિ॰ આજ્ઞા॰ તું જો, નેઘાહ કર. V. Imper. Behold, observe minutely.

સે-મન, sê-man. ના॰ ત્રણ મન—વિચાર. Subs. Three minds—ideas.

અ-દમુની, a-damûnî. વિ૰ એક દીલ નહીં, પ્યાર રાખનારૂં નહીં તે, એક સંપ નહીં તે. Adj. Not unanimous, not bearing love to ; not at peace.

આદમુની, âdmûnî. વિ૰ દીલ—પ્યાર રાખનારૂં. Adj. Setting one's heart on, bearing love to.

હીમુની, hîmûnî. ના૰ ખાહેશ, મરજી. Subs. Wish, desire, liking.

અઈમુનેશની, હીમુનેશ્ની, aîmûnêshnî, hîmûnêshnî. ના૰ વિશ્વાસ—ભરોસો રાખવો, ઈમાન રાખવું. Subs. Placing confidence, faith, believing.

અદમુનશ્ને, admûnashnê. ના૰ ઈમાન ; ભરૂશો રાખવો. વિ૰ રોશન, ખોલ્લું. Subs. Faith, trusting. Adj. Clear, apparent, obvious.

અઈમુનસ્તન, aîmûnastan. ક્રિ૰ ઈમાન—એકીન લાવવું, વિશ્વાસ રાખવો. V. To put faith in ; to trust.

અદમુનસ્તન, આદમુનસ્તન, દીદમુનશ્તન, admûnastan, âdmûnastan, dîdmûnastan. ક્રિ૰ આરઝુ રાખવી, ચાહવું, પાંમવું, જોવું, ઈમાન રાખવું, ઉગવું, કબુલ કરવું, રજુ કરવું, હાજર થવું. V. To desire ; to long for ; to obtain ; to behold ; to put faith in ; to grow ; to assent to ; to bring before ; to refer to ; to be present.

અદમુનીન, admûnîn. ના૰ ખબર, ચેતવણી. Subs. Notice, warning.

[Pahlavi] અદમુનીનશ્ને, admûnînashnê. ના૦ આઘાહી—ખબર—ચેતવણી આપવી, વાકેફ કરવું. Subs. Giving notice—warning—caution; acquainting.

[Pahlavi] અદમુનીનીદાર, admûnînîdâr. ના૦ એખ્તીઆર કરનાર, મેલવનાર. Subs. One who chooses—acquires.

[Pahlavi] અદમુનીનતન, admûnînatan. See [Pahlavi] admûnastan.

[Pahlavi] અદમુનેદ admûnêd. ક્રિ૦ આશા—ઉમેદ રાખે. V. May expect—entertain hopes.

[Pahlavi] અદમુનીદે, admûnîdê. ભૂ૦ કૃ૦ એકીન રાખેલું, ઈમાન લાવીને. Past. part. Having placed confidence—faith.

[Pahlavi] અદમુનીદન, admûnîdan. ક્રિ૦ ખાહેશ કરવી, લાડથી ચાલવું, લટકતી ચાલે ચાલવું, ખબર આપવી બજા લાવવું. V. To desire, to walk struttingly, to give warning, to fulfil.

[Pahlavi] આદમુનીદન, âdmûnîdan. ક્રિ૦ ગીરવી મુકવું. V. To mortgage.

[Pahlavi] દીદમુનીદન, dîdmûnîdan. ક્રિ૦ જોવું. V. To behold.

[Pahlavi] અદમુનતન, આદમુનતન, દીદમુનતન. âdmûnatan, âdmûnatan, dîdmûnatan. ક્રિ૦ ખાહેશ કરવી, એતેકાદ રાખવો, સહમજવું, પાંમવું, નાઝથી ચાલવું, જાણવું, વાકેફ થવું, કબુલ કરવું, જોવું, ગીરવી મુકવું. V. To covet, to long for; to put faith in; to understand; to acquire;

to walk gracefully; to know; to be informed; to assent to; to behold; to mortgage.

અએમોક, અએ-મોક, aêmôk, aê-môk. વિ૦ એક પગે જોડા સાથનું અને એક પગે જોડા વગરનું; Adj. With a shoe on one foot and without one on the other. Comp. + ; Av. ; Av. Rt. Sans. मुच् = to leave off.

અએમોક-દોબારશ્ને, aêmôk-dôbârashnê. ના૦ એક જોડે ચાલવું, એક ઉઘાડે પગે ચાલવું; એક ગુનાહનું નામ છે. Subs. Going about with a shoe on one foot and without one on the other; name of a crime. Compare Pâz. - (Patet Ader.)

હાવનચ, hâvanacha. હાવનીમ; એ હાવનચનો બગડેલો આકાર છે. Corrupt form of havanacha, which see.

અએ-મોજે, aê-môjê. ના૦ એક મોજું; નજર, આંખ. Subs. A stocking or sock; sight; the eye.

અદમોજે, admôjê. ના૦ બદન, શરીર. Subs. The body.

યસ્મન-ચે, yasmana-chê. વિ૦ વલી રૂપાંનું—ચંપેલીને લગતું. Adj. Even silvery or pertaining to jessamine.

અદમોત, admôt. ક્રિ૦ અ૦ કયારે, શામાટે કયાં, કોણ. Adv. When, why; where; who.

આબ-મોર્વારીદ, âb-môrvârîd. ના૦ પાણીદાર-

રોશનીદાર મોતી. Subs. A brilliant pearl. Comp. Per. آب + مروارید

[illegible] અઈમે, aîmê. ના૦ ઝાડ, ફલ Subs. A tree; a fruit.

[illegible] હીમે, યસ્મે, hîmê, yasmê. ના૦ લાકડું, કાથી. Subs. Wood, firewood. Comp. Pehl. [illegible]

[illegible] અઈમત, aîmat. ના૦ હલનો દાંતો. Subs. A tooth or cog of a plough.

[illegible] અદમત, અદેમત, admat, adêmat. ક્રિ૦ અ૦ કેમ? શું? ક્યારે? ક્યાં, કોણ? દર વખતે, હરગીજ નહીં. ના૦ પાદશાહોના પાદશાહ, ચાર ઓનાસરો—તત્વો. વિ૦ પાકીજે, ચોખ્ખું, અસીલ, જાતવંતું. Adv. How, what, when, where, who; every time; never. Subs. The supreme monarch of an empire; the four elements. Adj. Pure, holy, noble, of good parentage.

[illegible] અદમેદ, ઉમેદ, admêd, ûmêd. See [illegible] admîd.

[illegible] યદમત, yadmat. ક્રિ૦ અ૦ ક્યાંસુધી. Adv. How long.

[illegible] હેમીન, hêmîn. ના૦ હુનાલો, ગરમીની રૂતુ. Subs. The hot season; summer. Comp. Pehl. [illegible], Av. [illegible]

[illegible] અદમીવાર-તર, admîvâr-tar. વિ૦ વધારે ઉમેદવાર. Adj. More hopeful.

[illegible] અઈમર, શુમર, aîmar, shûmar. ના૦ ગણત્રી, શુમાર, હીસાબ; કોડાળી. Subs. Computation, reckoning, account; an axe, a hatchet. Av. Rt. [illegible] = Sans. स्मृ = Per. شمار

𐬀𐬉𐬨𐬀𐬭 } અએમર, aêmar. ના૦ એક જાતનું હથીઆર. Subs.
𐬀𐬉𐬨𐬀𐬭 } A kind of instrument—tool.

𐬀𐬛𐬨𐬀𐬭 અદમર, admar. See 𐬀𐬛𐬨𐬁𐬭 admâr, êmâr.

𐬀𐬛𐬨𐬀𐬭𐬋 અદમર્ગ, admarg. ના૦ આવાજ, હીસાબ, બાકી; હીશાબ કરવો, હીશાબ રાખનાર. Subs. Sound, voice, account, remaining; casting accounts; an accountant.

𐬀𐬉𐬨𐬀𐬭𐬏𐬙𐬌 અએ-મરૂતી, aê-marûtî. ના૦ એકવાર પઢવાની બંદગી. Subs. Prayer to be recited once. Comp. 𐬀𐬉 + 𐬨𐬀𐬭𐬏𐬙𐬌 = Av. 𐬨𐬭𐬎𐬙𐬀 𐬀𐬉𐬎𐬎𐬀; Av. Rt. 𐬨𐬭𐬎 = Sans. Rt. ब्रू = to speak.

𐬀𐬌

𐬀𐬌𐬭 અઈર, aîr. વિ૦ ઈમાનદાર, પરહેજગાર, ફરમાબરદાર, અશો, ભલો, ખાલેસ. ના૦ નેકરસ્તાઓ; તાબેદારી; દીન, ધર્મ; નેકી, વિદ્યા, કેલવણી, જ્ઞાન. Adj. Faithful, devout, obedient, holy, noble, pure, guileless. Subs. Virtuous ways, obedience, religion; virtue; knowledge, learning. Av. 𐬀𐬌𐬭𐬌𐬌𐬀 = Sans. आर्य; Av. Rt. 𐬀𐬭 = Sans. Rt. ऋ, = to be noble—peaceful.

𐬀𐬌𐬭 અગર, agar. ના૦ એક દવાનું નામ છે કે જે સફેદ ખુશબોદાર અને ગાંઠવાલી છે, કે જે ખાધાથી તે જીભ ઉપરનો થર શાફ થાયછે; લુબાન; બેસવાની જગા; કુવું; સરદાર. Subs. The name of a medicinal drug, white, fragrant and knotty, which being eaten removes all the impurities on the tongue; frank-

incense; seat, place for sitting; a white speck in the eye; a chief.

અજર, ajar. ના૦ જડ, બેખ, મૂળ. Subs. A root, origin, source.

અદર, adar. ના૦ પગની એરી. Subs. The sole of the foot.

અદેર, અજેર, adêr, ajêr. શબ્દ૦ અ૦ હેઠે, નીચે. વિ૦ ઉતરતું, હલકું, નીચું. Prep. Under, beneath. Adj. Inferior, low. Av. = Per. زير

અબર, abar. ના૦ વાદળું. Subs. A cloud. Av. = Sans. अभ्र = Per. ابر

અ-બર, a-bar. વિ૦ વગર ફલનું, ફાયદા વગરનું. Adj. Fruitless, void of profit. Comp. Per. بي بر

આર, âr. વિ૦ ધરાયલું, ભરપુર, ભરેલું. Adj. Satiated, brimful, filled to excess, full of.

આહર, âhar. See âhar.

એર, êr. ના૦ હોકમ, આગ્ના, દીનનું ફરમાંન. Subs. A command, an order; injunction, religious command.

ખજલ, khajal. વિ૦ શરમીન્દ, શરમાઉ. Adj. Abashed; shy. Per. خجل

ખીર, khîr. ના૦ સોનું, એર; આબાદી. Subs. gold; good; goodness; prosperity. Per. خير

ખીલ, khil. ના૦ સફ, હરોલ, હાર. Subs. A line, row, rank; file.

હબર, habar. ના૦ ધુમસ; મરદની ઈંદ્રી; ઈસારો; માલ,

સામાન. Subs. Mist; *pudendum mulieris*; hint; property, furniture.

هیر હીર, hîr. ના૦ એબાદત; વખાણ; આતશ; ખોરશીદ; દાનાઈ, ખુબી; મતા, દોલત. Subs. Prayer, praise, fire, the sun; wisdom, goodness, estate, riches.

هیر હેર, hêr. ના૦ કેલવણી, વિદ્યા; સુકો નસો Subs. Instruction, learning; dry impurities.

هیره અઈરા, aîrâ. ના૦ ખાક, મીટી, ધુલ. Subs. Dust, earth.

هیله અઈલા, aîlâ. ના૦ તુરાની લશ્કરી સરદારનું નામ. Subs. Name of a Turanian general.

هیره અએ-રા, આરા, aê-râ, ârâ. સર્વ૦ એને, તેને. Pron. To him.

هیره અજેરે, ajêrê. શબ્દ૦ અ૰ નીચે, હેઠે. Prepos. Under, below.

هبره અબ્રા, abrâ. ના૦ સરવનું ઝાડ; ગાયણ, સરોદ, રાગ. Subs. The cypress-tree; singing a song; a mode of song; tune.

هیله આ-અએ-લા, â-aê-lâ. ક્રિ૦ અ૰ આએ—તે નહીં, યા નહીં. Adv. Not this—that; or not.

هاله આલા, âlâ. ના૦ કોમ, ટોલો, ઓલાદ, વંશ. Subs. Nation, tribe; descendants, lineage.

هیره એરા, êrâ. ક્રિ૦ અ૰ શા વાસ્તે; કેમ! એટલા માટે Adv. How, why; for this reason.

هبراه અ-બરાહ, a-barâh. વિ૦ તેજ—ઝલકાટ—આબ—

વગરનું. Adj. Void of lustre—splendour—brilliancy.

અદેર-હખે, adêr-hakhê. ના૦ પાતલીની નીચેની જગા. Subs. The space under the sole of the foot; Comp. Av.

અબ્રાહામ, અબ્રાહીમ, abrâhâm, abrâhîm. ના૦ એબ્રાહીમ, યાહુદીઓનાં એક ધર્મ ગુરૂનું નામ છે. Subs. The Patriarch Abraham; name of a well-known Rabbi. Ar. ابراهيم

અ-બરીહને, a-barihanê. વિ૦ નાંગું નહીં. ધકિલું, કપડાં પેહેરેલું. Adj. Not naked, covered, clothed. Contrast Per. برهنه

અએરખ્ત, aêrakht. ના૦ ખુશી ભોગવવી. વિ૦ નાખાલેશ, જુઠું. Subs. Enjoying pleasure. Adj. Not unsullied—pure; false.

અએ-રખ્ત, અ-દરખ્ત, aê-rakht, a-darakht. વિ૦ નાખાલેશ, ગડલું; નારાસ્ત, જુઠું; ખરાબ. Adj. Not unsullied, turbid; untrue, false, evil.

અએરખ્તે, aêrakhtê. ભૂ૦ કૃ૦ ઠેરવેલા કાએદાથી આડું ગએલું—ફરેલું. Past part. Deviated from the established rule—law.

અઈરખ્તન, aîrakhtan. ક્રિ૦ ખુશી ભોગવવી, ખુશ કરવું, નાફરમાન થવું. V. To enjoy pleasure, to please; to be disobedient.

અઈરખ્તે, aîrakhtê. ભૂ૦ કૃ૦ ભેલસેલ કીધેલું, ખોટું કીધેલું, તરકટ કીધેલું. Past part. Mixed up, done wrong, forsaken.

અ-બર્હમ, a-barham. વિ૦ લેબાસ—પોશાક વગરનું, Adj. Having no clothes on.

આદરખ્શ, âdarakhsh. ના૦ સરદી, ગગરાટ, વીજળી. Subs. Coldness, thunder, lightning.

અઈરાશ, aîrâsh. ક્રિ૦ અ૦ તેને વાસ્તે, તેને લીધે. Adv. For that reason, in consequence of that.

અ-ગેરાએશ, a-gêrâêsh. ના૦ ખરાબ—કવખત. Subs. Unseasonable time.

અ-દરાએશ્ની, a-darâêshnî. ના૦ આસ્તેથી નહી બોલતાં. Subs. Not whispering.

એરાસુન, êrâsûn. ના૦ ભુરા રંગનું કપડું. Subs. Brown-coloured cloth.

અઈરાસ્તાન, aîrâstân. ના૦ ખોરાશાન શેહરનું નામ. Subs. Khorásán.

આરાસ્તે, ârâstê. ભૂ૦ કૃ૦ પાક કીધેલું, શીંગારેલું. Past part. Purified, adorned. Per. آراستہ;
Av.

અ-ગેરાઈદાર, a-gêrâîdâr. વિ૦ નાખુશ, ગમગીની ભરેલું, ઉદાસ. Adj. Displeased, sorrowful, sad.

અબ્રહીમ, અ-બરહીમ, abrahîm, a-barhîm. વિ૦ કદરૂપું, બેડોલ, સુરત વગરનું, ખુબ સુરત નહીં તે, રોશન નહી.

Adj. Ugly, uncouth, shapeless; not beautiful, not clear—bright.

અબ્રામ, abrâm. See abrâhâm.

ખેર-ખેર, khêr-khêr. વિ૦ આશ્ચર્ય પામેલો, વગર સબબનું, નીરપરાધી. Adj. Astonished, causeless; innocent.

અઈરાન, aîrân. ના૦ ખોદાતાલા ; ભલી બેઠક ; એક મુલકનું નામ છે કે જે તરફ ઉપર "અમુન" નદી આવેલીછે, કે જે પાદશાહ ફરેદુને પોતાના બેટા એરચને બખશીઓ હતો ; હોશંગ બીન સીઆમકને કહેછે ; ઈરાન દેશ. Subs. God; a good seat; name of a country through which the river *Amoon* flows, and which Feridoon gave in inheritance to his son Eraj; *Hoshang* the son of *Syâmak;* Persia.

અ-દરાના, a-darânâ. વિ૦ હદ—લંબાઈ વગરનું. Adj. Having no limits—length. Contrast Av.

એરાની, êrânî. વિ૦ ગોસ્સાના આતશને મારનાર, ગુસ્સાને દુર કરનારૂં, નરમ મીજાજનું, નરમાશવાળું. Adj. Destroying the flames of anger; removing the wrath; having a mild temper; of a gentle disposition.

અઈરાનીઆન, અઈરાનીગાન, aîrâniân, aîrânigân. ના૦ ઈરાની લોકો, ભલી દીનવાલાઓ. Subs. The Persians; followers of the good religion. Comp. Per. ایرانیان

એરાનીગાન, êrânîgân, plural of êrânî, which see.

[illegible] } અઈરાન-વેઝ, aîrân-vêzh. ના૦ ભલાઓનું બીજ, એરીઅનલોકોની અસલ જગા, ઈરાનને લગતું મૂલ; વેહદાતી નદી ઉપર આવેલું ઈરાનવેજ. Subs. The seed of the noble; the original seat of the Arians; the Iranian source; *Irân Vej*, situated on the river *Veh Dâti*. Comp. Av. [illegible] = Sans. आर्य = good, noble; + [illegible] = Sans. बीज = seed.

[illegible] અ-ગેરાનીદાર, a-gêrânîdâr. નહીં બુજોરગ કરનાર, મોહોટાઈ નહીં આપનાર, ભારી નહીં કરનાર. Adj. Not exalting—giving greatness; not making heavy.

[illegible] અ-દરાનીદાર, a-darânîdâr. વિ૦ નહીં પોકારતાં—બોલતાં. Adj. Not bawling out, not speaking.

[illegible] અ-ઈરાંન, a-îrân. ના૦ નાખુશ થએલાઓ, અસંતોષી લોકો. Subs. Those that are displeased; discontented people.

[illegible] } અબલાન, આબ્રાન, ablân, âbrân, ના૦ બાગ, વાડી. Subs. A garden, an orchard.

[illegible] અઈરાન-ગદમન, aîrân-gadman. ના૦ ઈરાંની ખોરેહ, ભલી દીનનો આબ—ઝલકાટ. Subs. The Iranian lustre; the brilliancy—splendour of the good religion. Comp. Av. [illegible]

[illegible] અઈરાન-મન્દુમાંન, aîrân-mandûmân. ના૦ ઈરાંનને લગતી ચીજો—વસ્તુઓ. Subs. Things pertaining to Persia.

[illegible] અઈરાન-મરદુમાન, aîrân-mardûmân. ના૦

ભલા લોકો. ઈરાન શેહરનાં લોકો. Subs. The inhabitants of Persia. Comp. Per. مردمان ایران

અઈરાનગાન, aîrângân. ના૦ ઈરાનીઓ. Subs. The Persians.

અબર-ઓમન્દ, abar-ômand. વિ૦ વાદલાં વાળું, વાદલથી ભરેલું. Adj. Full of clouds, overcast with clouds.

અઈલાવલ, aîlâval. ના૦ એક પાહાડનું નામ છે. Subs. Name of a mountain.

અઈરાફ, aîrâf. ના૦ હમેશતગાન બેહેશત. "એરાફ" એક પુરૂષનું નામ છે, કે જે અરદા વીરાફનો બાપ થાય છે. Subs. Purgatory; name of the father of Ardâi Virâf. Comp. Per. اعراف

અ-બરાઝીઆગી, a-barâzîâgî. વિ૦ ફરેબ—મક્કર—ઠગાઈ વગરનું; શીંગાર વિનાનું. Adj. Guileless; free from deceit; unadorned.

એરા-ચે, êrâ-chê. ક્રિ૦ અ૦ કેએકે. કાંયકે. Adv. Because.

અઈરખ્ત, aîrakht. વિ૦ ખુશ, મોજીલું. Adj. Pleased, jolly.

અઈરદ, aîrad. ના૦ બીલસ, વેંત; અગીઆર આંગળનું માપ જે એક બીલસ ને બે આંગલનું ગણાયછે. Subs. A span; a measure of eleven inches.

આદરખ્ત, અ-ઈરખ્ત, âdarakht, a-îrakht. વિ૦ જુઠું, નાખાલેશ, ગડલું, કપટી, દ્વેશ ભાવી. Adj. False, insincere, not unsullied, turbid; spiteful, malicious.

આદરદીદે, âdardidê. વિ૦ ઈજા—નુંકશાન પોહચાડનારૂં. Adj. Doing harm—injury, pernicious.

આરાદ, એરખ્ત, ârâd, êrakht. ના૦ અક્ષેશ, સખાવત; લશ્કર, ખુશી. વિ૦ ખાલેસ, સ્વચ્છ. Subs. A gift, generosity; an army; joy, pleasure. Adj. Pure, unsullied, clear.

એરાદ, êrâd. See ârâd, êrakht.

હેરાત, hêrât. સં૦ વિ૦ હેંસી, ૮૦). ના૦ હેરાત નામનું શેહર. Numer. Adj. Eighty, 80. Subs. Herat.

અઈરાદ-બેહેરામ, aîrâd-bêhêrâm. ના૦ બેહેરામનો છોકરો એરાદ, એક માણસનું નામ છે. Subs. *Erâd*, (son of Beherâm); name of a man.

એરખ્તીદન, êrakhtidan. ક્રિ૦ ભેલી નાખવું, ચરકીનવાલું કરવું. V. To mix up; to make filthy.

અ-દરખ્તે, a-darakhtê. વિ૦ નહીં કેલવાયલું—શીખેલું. Adj. Not educated—learned.

એરખ્તન, êrakhtan. ક્રિ૦ મેલવવું, ચરકીનવાલું કરવું, નાપાક કરવું, થવું; જુઠું કરવું. V. To mix up, to make filthy—impure; to become impure; to falsify.

અ-બરાત્રુત, a-barâtrut. વિ૦ અનીતી વગરનું, બેગુનાહ. Adj. Not immoral; innocent.

અ-ગરમ, a-garam. વિ૦ નહીં ગરમ—હુંનું, ઠંડું. Adj. Not warm—hot; cold. Contrast Av. , Pehl. , Per. گرم

અઈરામુન, aîrâmûn. ના૦ 'અઈર્યેમા-ઈશ્યો' નામની બંદગી. Subs. The prayer called *Airyêmâ-ishyo.*

અઈરામે, aîrâmê. વિ૦ નકામું, રીમન, નાપાક. Adj. Useless, polluted, impure.

અગ્રારશ, agrârash. ના૦ એક જાતની પ્રવાહી ચીજ. Subs. A kind of liquid.

અ-ગરારી, અ-ગરારેહ, a-garârî, a-garârêh. ના૦ અખંડ કપડું, તાકો. Subs. A whole piece of cloth.

આદર-ખોર્દાદ, âdar-khôrdâd. ના૦ આતશો મધેનાં એક મોટા કેબલાનાં આતશનું નામ છે; એ આતશનું કામ એ છેકે, જ્યારે મનુષ્ય ઉપર કાંઈ કજા, આફત યા દુઃખ આવી પડેછે ત્યારે તેને સંતોષ તથા ધીરજ રહેછે તે, એ આતશની મેહેરબાંનીથી છે; એ આતશ આફત તથા દુઃખને ટાલનાર છે અને બીજા નેક ધંધાદારીઓનો મદદગાર છે. માણસોની સારી હીલચાલ તથા સારી રીતભાતનો જે ઝરો વેહતોછે તે એ "હુર્વતાત" આતશની ખુબીથી છે. એ "આદરખુરદાદ" આતશને પાહદશાહ ગુસ્તાસ્પે પાહાદશાહી ઉપર આવ્યા પછી કેબલા તરીકે તખ્ત નશીન કર્યો હતો. એ આતશને "કાનગાહ" અથવા "કાંગડા" અથવા "ખાર્જમ" નામનો પાહાડ, જે કાબલુસ્તાનની હદમાં આવેલોછે તે ઉપર તખ્ત નશીન કર્યો હતો; એ આતશ દસ્તુરોની દાનેશ ઉપર મવક્કલ થયલોછે. એ આતશમાં ખુબી એ છે કે, જો એના ઉપર પાણી પડેતો તે બુજતો નથી પણ જેમ સાધારણ આતશમાં ઘી અથવા તેલ પડવાથી ભડકું ઉઠેછે, તેમ એ આતશ ઉપર પાણી પડવાથી તે વધારે રોશની પકડેછે. Subs. *Ader-khordâd*—the name of one of the sacred fires held in high reverence,

owing to its reputed efficacy to bring consolation to and inspire patience in a man involved in difficulty or overwhelmed with heavenly calamity. When sincerely adored, it is supposed to avert afflictions and troubles on men, and render great help to honest tradesmen. It is through the benevolent efficacy of this (*haurvatât*) fire that the deeds of men are directed towards goodness. It was consecrated and enthroned on a high altar by King Gushtasp on the *Kángáh* mountain, otherwise called *Kângdâ* or *Khvâruzm*, situated on the confines of Cabul. This fire presides over the intelligence of Dustoors. Its peculiar characteristic is said to be its inextinguishable property by water, which, if poured, only serves to make it burn brighter, as is the case with ordinary fire when clarified butter or oil is poured over it. Comp. Pâz. [Pâzand script]; Av. [Avestan script]

[Pahlavi script] એલાર્મર્દ, elârmard. ના૦ એક માણસનું નામ છે. Subs. Name of a man.

[Pahlavi script] અઈરગ, âîrag. ના૦ આદમી, માણસ, શખ્સ. Subs. Man; an individual, a person.

[Pahlavi script] અઈરજ, aîraj. ના૦ એરચ નામનો પ્રાચીન ઈરાંનનો પાદશાહ જે ફરેદુનનો સઉથી નાહનો છોકરો થાય છે. Subs. Eraj (one of the kings of ancient Persia), the

youngest son of King Feridoon. Comp. Av. , Per. ایرج

અ-દર્દ, a-dard. વિ૦ દુઃખ વગરનું, તંદરોસ્ત. Adj. Free from illness—sickness; healthy. Per. بی درد

અ-દેરગ, a-dêrag. વિ૦ લાંબું નહીં તે, ટુંકું. Adj. Not long; short.

એરી, êrî. See aîrag.

અઇરગ, એરોગ, aîrag, êrôg. વિ૦ ગંધાતું, વાસ મારતું. Adj. Stinking; emitting an offensive smell. See aîrakht. Comp. Av.

અઈરી, અઈરીઅ, aîrî, aîrîa. ના૦ આદમી જાત, આદમી; તાબેદારી, નમ્નતાઈ, ઈમાનદારી, વિશ્વાસુપણું, ભલાઈ, દીનદારી. વિ૦ ઈરાંની, અંતઃકરણથી બંદગી કરતો; ભલી દીનનું. Subs. The human race; man; obedience; submissiveness; fidelity; trustworthiness; goodness; gentleness; devoutness; piety. Adj. Iranian, of good religion; praying (to God) heartily.

અદરી, adarî. શબ્દ૦ અ૦ નીચે, હેઠે; ના૦ નીચાણ. Prep. Under, beneath. Subs. Lowness, declivity. Av.

અબ્રશ, abrash. ના૦ પંચરંગી ઘોડો. વિ૦ પંચરંગી, રંગીન ટીપકીવાળું. Subs. A piebald horse. Adj. Dapple, marked with coloured spots. Per. ابرش

એરી, êrî. ના૦ સાંધાઓ, અવયવો; આદમીઅત, ભલ-મનસાઈ. Subs. Limbs, members of the body; humanity; gentleness.

એરીઆ, êrîâ. ના૦ મરદની શરમગાહ. Subs. *Pudendum viri.*

ખીરી, khîrî. ના૦ જાંબુરો રંગ; ઘેરની હદ; અંદરના ઓરડા. Subs. Purple colour; the boundaries of a house; the inner apartments. Per. خيري

અઈરીગાન, aîrîgân. ના૦ ફરમાન બરદારો, નોકરો, ચાકરો, દીનદારો, આદમીઓ, તાબેદારો. Subs. Those that obey commands (lit.); servants; menials.

એબ્રીહામ, êbrîhâm. ઈબરામ પેગમબર. Subs. The prophet Abraham. Per. ابرهيم

એબ્રીહામે-તર્સાયાન, êbrîhâmê-tarsâyân. ના૦ ખ્રીસ્તીઓનો પેગમબર. Subs. The prophet of the Christians.

ખીરી-સોરખ, khîrî-sôrakh. ના૦ જાંબુર તથા રાતા રંગની મેલવણી. Subs. A mixture of purple and red.

અઈર-દાસ્તન, aîr-dâstan. ક્રિ૦ ખાહેશ—ઈચ્છા રાખવી, હોકમને તાબે થવું, ઈમાનદાર રેહેવું. V. To wish, to desire; to comply with the commands—orders; to be faithful.

અઈરીસ્તન, aîrîstan. ક્રિ૦ ખુશી—ખુશ થવું, તાબેદાર થવું, દીનદાર થવું. V. To be pleased—satisfied; to be obedient; to become religious.

એર્જાની, êrjânî. વિ૦ એરચને લગતું. Adj. Pertaining to Eraj (the youngest son of King Feridoon).

અઈર્ગાની, aîrgânî. ના૦ તાબેદારી, સેવા, આધીનતા. Subs. Obedience, service, humbleness.

એરશ્ની, êrashnî. ના૦ આરાસ્તગી, શીંગાર, તાબેદારી. Subs. Decoration, ornament, obedience.

એરીઆની, êrîânî. વિ૦ બદનવાળું, હાદમંદ. Adj. Bodily, corporeal.

અ-બરશ્ને, a-barashnê. પૃથક૦ ના૦ નહીં લઈ જવું. Abst. Subs. Not carrying.

એરીઆન, êrîân. ના૦ બદનનાં સાંધાઓ—ભાગો. Subs. Limbs—members of the body.

એરશ્ને, હેર્ગાન, êrashnê, hêrgân. ના૦ અગાર, ચરકીન, છેડ. Subs. That which is discharged from the animal body after digestion; filthy matter excreted and ejected by a bird.

હેલશ્ને, hêlashnê. ના૦ છોડવું, મુકીદેવું, ફેકીદેવું. Subs. Leaving off, forsaking; throwing away. Comp. Pâz. , Per. هلش

એરીઅન-વેઝ, êrîan-vêzh. See arîn-vêzh.

ખીરી-જર્દ, khîrî-zard. ના૦ પીલો—જાંબુરો રંગ. Subs. Yellow, purple.

આદરબાદ, âdarbâd. ના૦ એક નામીચા દસ્તુરનું નામ છે કે જે હોરમજદ બીન શાપુરનાં વખતમાં થઈ ગયોછે, જેણે કેટલીએક કેતાબો બનાવીછે, તેમાં "મીનો ખેરદ"

તથા નસીહતનામુંબી બનાવેલું છે. Subs. The name of a well-known Dustoor who flourished during the reign of Hormazd *bin* Shapoor. He wrote several religious works, among which were the *Mino-Khered* and the *Pand-Námeh*. Comp. Av. , Per. آذرباد

એરેખ્ત, êrêkht. વિ૦ નાપાક, નજીસ, ગદલું, ખરાબ. Adj. Impure, filthy, turbid, dirty.

આદર્બાદગર, adarbâdgar. ના૦ ખોદાતાલાનું એક નામ છે કે જે સાહેબ વીજલીના આતશને પેદા કરનારો છે. Subs. One of the names of God—the Creator of the fire *Vâzishta* (*i.e.* the fire of lightning). Comp. Pâz.

એરેખ્તન, êrêkhtan. ક્રિ૦ પકડવું, નાપાક—નજીસ થવું. V. To lay hold of; to be impure—filthy.

અઈરી, aîrî. ના૦ ઈરાન. વિ૦ ઈરાંની, ફરમાંન બરદાર, ધરમ ઉપર ચુસ્ત. Subs. Persia. Adj. Persian; yielding compliance with commands—orders; devoted to the practice of religion. Comp. Av. , Sans. आर्य.

અ-ગરેસ, a-garês. વિ૦ ગાંઠ વગરનું. Adj. Free from knots. Contrast Per. گره

દો-ગરેહ, dô-garêh. ના૦ બે ગાંઠ. Subs. Two knots. Per. دوگره

એરેશ, êrêsh. ના૦ ઝટકો, જખમ, ઘાહ. Subs. A stroke, a wound or hurt; a cut.

અઈરીગાન, aîrîgân. ના૦ ખુશાલીઓ; નોકરી, ચાકરો, દીનદારો, ફરમાબરદારો. Subs. Delights, pleasures; servants, menials; religious men, those that obey commands—orders.

અઈરેખ્ત, aîrêkht. વિ૦ ખાલેશ, સ્વચ્છ, પાકીઝેહ; મોઝેઝો. Adj. Guileless, pure, holy.

અ-ઈરીશ્તે, a-îrîshtê. વિ૦ નહી ઝરકેલું, દુઃખ નહી પામેલું, સુખી, સાબેત, ભાગે નહીં તેવું, તોહોમત નહીં મુકાએલું, નાખી દીધેલું. Adj. Not oozed out; not suffered pain; happy, infrangible, unaccused; thrown away—off.

અ-ગરીસ્તે-કરીનશ્ન, a-garîstê-karînashna. વિ૦ હોજરીને નુકસાન નહીં કરનાર, પાચન ઈંદ્રીને ખરાબ નહીં કરનાર. Adj. Not doing harm to the stomach; uninjurious to the organs of digestion.

અઈર-સઝશ્ને, aîr-sazashnê. ના૦ તાબેદારીથી ચાલવું. Subs. Behaving one's-self with due submission.

અઈરસ્તાન, aîrastân. વિ૦ ઝેબ—શીંગાર આપનાર—કરનાર. Adj. Giving grace—elegance; beautifying.

આદર્ગેર, âdargêr. ના૦ ખોદાતાલાના નામો મધેનું એક નામ છે. Subs. One of the names of God. Comp. Pâz.

અ-બરીન, a-barîn. વિ૦ બદબખ્ત, બેનશીબ, ઉઘાડું નહીં, છુપું, ઢાંકેલું, ખુલંદ નહીં તે; નાવાકેફ, બેખબર;

કવખતું. Adj. Unlucky, unfortunate; not open —visible; concealed, covered; not exalted; unacquainted, ignorant, untimely.

અ-બરીનીહા, a-barînîhâ. ક્રિ૦ અ૦ બુલંદીથી નહીં. Adv. Not loftily—in a high place.

અબ્રીન, abrîn. વિ૦ કમ, ઓછું. ના૦ ખોદાતાલાના નામો મધેનું એક નામ છે. Adj. Less. Subs. One of the names of God.

અ-બલીન, a-balîn. વિ૦ સઉથી બુલંદ નહીં તે. Adj. Not highest—loftiest.

અઈરી-અવર, aîrî-avar. ના૦ દરજ્જો, મરતબો, ઓધો. Subs. Dignity, rank, station.

હેર્બુદ, hêrbûd. ના૦ આતશ કદેહને સંભાલનાર; આતશનો પુંજારો. Subs. A guardian of a fire-temple; a fire-worshipper.

અઈરીક, aîrîk. વિ૦ ભલો, નેક, ફરમાનબરદાર. Adj. Noble, good, virtuous, obedient, submissive to authority. Comp. Av.

એરેજ, êrêj. See êraj.

અઈર-યઝાન, aîr-yazân. ના૦ દીનના ફરમાન પરમાણે આરાધના ઈજશ્ને કરનાર. Subs. Reciter of Yaçna or adorer in obedience to the ordinance of the religion.

અદેર-એવાન, adêr-êvân. ના૦ નીચલો—નીચો મેહેલ. Subs. The lower palace.

એરજવાન, êrajvân. ના૦ તાબેદારી રાખનારા—ક-

રનારા. Subs. Those that are obedient—submissive to (authority).

آبریژان } આબ્રીઝાન, આબ્રીઝ્ગાન, âbrîzân, âbrîzgân.
آبریزگان } નાο તીર મહીનાના તીરરોજના જશનને કહેછે; એમ કેહવાનું કારણ એકે, એક બુજોરગ પાહાદશાહનાં વખતમાં ઘણાએક વરસસુધી વરસાદ તનાઇ ગયો, તેથી એ દહાડાઓમાં હોકમાં તથા બુજોરગો અને ખાસ વ આમ એક જગામાં એકઠા થઈ બંદગી તથા દોવા કીધી, તેજ વખતે વરસાદ વરસીઓ; એજ સબબથી આદમીઓએ ખુશી ભોગવી તેથી તે દહાડેથી એ નામ મુકરર થયું છે. Subs. *Abrijân* is the name of the festival celebrated on the 13th day of *Tir Mâh* (the 4th Zoroastrian month). It owes its origin to a great famine, which, for want of rain, occurred during the sovereignty of a certain king for several years; when at last, on the above-mentioned day, while the people, from the highest to the lowest, offered their prayers to Ahuramazda, rain suddenly fell and gladdened their hearts. In commemoration of this auspicious event a great feast was celebrated, which has since been known by the name of *Abrijân.* Comp. Per. ابریزگان

آئرچه અઈરેચે, aîrêchê. નાο એરચ. વિο ફરમાબરદાર, તાબેદાર. Subs. Erach (the youngest son of King Feridoon). Adj. Obedient, submissive.

آگرفته અ-ગેરેફ્તે, a-gêrêftê. ભૂο કૃο નહીં પકડેલું. નાο એક ગુનાહનું નામ. Past partic. Not grasped—

caught hold of. Subs. Name of a crime. Comp. Av.

અ-બુરીદે, a-bûrîdê. વિ૰ નહીં કાપેલું. Adj. Not cut. Comp. Per. نابریده

આબેરેતે, âbêrêtê. ના૰ મોબેદના એક પંથનું નામ. Subs. Name of one of the orders of the sacerdotal tribe. Comp. Av. , Pehl.

હેલીદન, hêlîdan. ક્રિ૰ નીચે મુકવું, છોડી દેવું, મુકી દેવું, નાંખી દેવું. V. To leave off, to forsake, to cast away. Comp. Per. هلیدن , هشتن

અ-બરીદગીહા, a-barîdgîhâ. ક્રિ૰ અ૰ થોક બંદ વેચાન નહીં; છુતક. Adv. Not wholesale, in retail.

અ-ગરેમ, a-garêm. વિ૰ પેચદાર નહીં, ગુચવણ વગરનું. Adj. Not twisted, not intricate.

અ-દરેમ, a-darêm. વિ૰ તીપકી—દાઘ વગરનું. Adj. Free from specks—blots.

અએરેમા, aêrêmâ. See aîrâmûn.

અઈરીમ-અસીમ, aîrîm-asîm. See aîrâmûn.

અગ્રેરસ, agrêras. ના૰ એક પરહેજગારનું નામ છે, કે જે પાદશાહ અફ્રાસીઆબનો ભાઈ થાયછે. Subs. The name of a virtuous person who was a brother to Afrásiáb. Av.

સે-રગલ્મન, sê-ragalman. વિ૰ ત્રણ પગું—પગવાળું. Adj. Having three legs.

અઈરી, aîrî. ના૦ ફરમાન, આજ્ઞા, હોકમનામું. Subs. Order, command, decree.

અદરે, adarê. See , adêr, ajêr.

આદ્રો, âdrô. ના૦ ખોદાતાલાનું એક નામ છે, કે જે વગર કોઈ બીજો યારી—મદદ કરનારો નથી, અને જેથી જુઠો માર્ગ જાહેર નથી. Subs. One of the attributes of God; God, save whom there is no other saviour, and to whom the path of falsehood is unknown. Comp. Pâz.

ખીરૂ, khîrû. ના૦ જખમ કરનાર, જખમ, ઘાહ. Subs. One that inflicts a wound; a wound or hurt.

અદરે-હખે, adarê-hakhê. See , adêr-hakhê.

અ-દરૂગી, a-darûgî. ના૦ ભાવ, સચ્ચાઈ. Subs. Abst. Truth. Contrast Pehl.

અન્દર્વાએ, andarvâê. ના૦ હવા. Subs. Air; the region of the air. Comp. Pâz.

અઈર્વેઈ, âirvêî. See aîrvêî.

અઈર્વેગી, aîrvêgî. See aîrvêî.

અઈર્નાક, aîrnâk. વિ૦ જુવાન. Adj. Young.

એરનાક, êrnâk. ના૦ શાલ, ઉનનું કપડું. Subs. A shawl; a woollen cloth.

અઈર્વાર, aîrvâr. ના૦ બામદાદ, પરોઢયું. Subs. Dawn, daybreak.

અએર્વારે, અઈર્વાર, aêrvârê, aîrvâr. નાο બેહુ કાન, ડાબું ચાવણીઉં—જડબું. Subs. Both the ears; the left jaw.

અઈરંગ, aîrang. નાο ચટકો મારનાર, દંખ દેનાર, દુઃખ દેનાર. Subs. One that stings—bites—gives pain.

અએરોગ, aêrôg. વિο ગંધાતું, વાસ મારતું, રોગીષ્ટ, દુઃખ ભરેલું. નાο નાખુસી, દલગીરી. Adj. Stinking; emitting an offensive smell; sickly; painful. Subs. Displeasure, sorrow.

અએરંગ, aêrang. વિο ઉંડું, નીચું. Adj. Deep, low.

અ-ગરોબ, a-garôb. વિο આજેજ નહીં. Adj. Not weak—helpless.

અદ્રંગ, adrang. નાο રંજ, દુઃખ. Subs. Pain; trouble, affliction.

એરોગ, êrôg. નાο ગાર, ખોહ, ઉંડાણ. Subs. A deep hole—pit, a cavern, depth, bottom.

હેલ્વી, hêlvî. નાο ખતમ—પૂરૂં કરવું; બંદ પડવું. Subs. Finishing, completing; ceasing.

અ-ગરોશ્તન, a-garôshtan. ક્રિο ગુનાહથી નહીં છુટવું. V. Not to be free from sin.

અ-ગરોશ્તે, a-garôshtê. ભૂο કૃο ગુનાહથી નહીં છુટેલું, ગુનાહની માફી નહીં મળેલું. Past part. Not freed from sin; not absolved from crime.

અ-ગરોએશ, a-garôêsh. વિο ના પસંદ, પસંદ નહીં કરવા જોગ. નાο ભાવο ના પસંદગી, નાખુશી. Adj. Disagreeable; not such as may be received with

pleasure. Abs. Subs. Disagreeableness; displeasure.

અ-ગરોગી, a-garôgi. See a-garôêsh.

અ-દરોગી, a-darôgi. વિ૦ જુઠાઈ—ઠગાઈ વગરનું; સાચું, ખરૂં, વાજબી. ભાવ૦ ના૦ સચ્ચાઈ. Adj. Free from deceit—fraud; true, just; genuine. Abs. Subs. Truth.

આદરૂગી, âdarugî. ના૦ જુઠાઈ, ઠગાઈ. Subs. Falsehood, deceit. Comp. Av. +

એરોગી, êrôgî. ના૦ ખુશી, ખોરરમી; તંદરોસ્તી. Subs. Pleasure, cheerfulness, pleasantness; health. Comp. Sans. **आरोग्य.**

અએરોગીહા, aêrôgîhâ. ક્રિ૦ અ૦ બદબોઈથી. Adv. With an offensive smell.

અ-દર્વં-દીહાદ, a-darvandîhâd. ક્રિ૦ આશી૦ દરવંદી—જુઠાઈ—ઠગાઈ—દગા વગરનું હોજો. V. bened. May it be free from deceit—treachery or the influence of the devil.

અ-દરૂદીહાદ, a-darûdîhâd. ક્રિ૦ આશી૦ દુવા વગરનું હોજો, બદદુવાવાળું—લીઆનત ભરેલું થજો. V. benedic. May (it) be unblessed; may (it) be cursed—execrated. Contrast Per. درود

અએરોગીહાદ, aêrôgîhâd. ના૦ ઈજા—દુઃખ—કષ્ટ ભોગવનારા. Subs. Those that suffer torment—trouble—bodily exertion.

અએર્વેઈ, aêrvêî. ના૦ તાબેદારી, દીનદારી, ફરમાબર-

દારી. Subs. Obedience, religiousness; submissiveness to authority.

અએરોગી, aêrôgî. See erôgî.

એરોગી, erôgî. ના૦ ઈજા—પીડા ભોગવવી. Subs. Suffering pain.

આદ્રોગી, âdrôgî. વિ૦ જુઠું. Adj. False, untrue. Comp. Av. + , Per. دروغ، دروغي

અઈરોગી, aîrogî. See aêrôg.

અઈરોઈગી, aîrôîgî. ના૦ ભાવ૦ ગંધીલાપણું, બદબોઈ. Subs. Abst. Filthiness; stink; bad smell. Comp. Per. ازغند

અ-ગરોએશ્ને, a-garôêshnê. વિ૦ કાળજી વગરનું, અનમનું. Adj. Feeling no solicitude, disregarded.

અઈર્વદસ્તાન, aîrvadastân. ના૦ શીખવાની જગા, નિશાલ, મદરેસા. Subs. A place of education, a school; an academy or college. Comp. Pehl.

અઈરોગીતર, અએરોગીતર, aîrôgîtar, aêrôgîtar. વિ૦ વધારે જુદું—હલાયદું; વધારે કરમાએલું, વધારે વાસી—નાખુશ. Adj. More unconnected—separate; more decayed—stale; more displeased.

અઈરોગીનદ, અએરોગીનદ, aîrôgînad, aêrôgînad. ક્રિ૦ નાખુશ કરે; જુદું કરે; વાસી કરે. V. May displease, may separate; may make stale.

અ-ગરોબીનીદન, a-garôbînîdan. ક્રિ૦ ધરી—પકડી નહીં રેહવું; છુટું થવું. V. Not to seize—lay hold of, to be separate.

અઈરોગી, aîrôgî. વિ૦ વાસ મારતું, ગંધીલું. Adj. Stinking, filthy. Comp. Pehl.

અઈરોગીદન, aîrôgîdan. ક્રિ૦ નાખુશ કરવું, જુદું કરવું; વાસી કરવું. V. To displease, to separate, to make stale.

અએ-રોગ, aê-rôg. વિ૦ રોગ—દરદવિનાનું, પાક, તંદરોસ્ત. Adj. Free from disease—ailment; pure, healthy. Comp. Sans. आरोग्य.

અગરોબ, agarôb. વિ૦ તાબેદાર. Adj. Obedient; being under the authority of.

સરોબ, sarôb. ના૦ સુખન, શબ્દ, ઉચ્ચાર, વાચા. Subs. A word, sound; articulate utterance. Comp. Pehl.

અ-ગરોબી, a-garôbî. ભાવ૦ ના૦ છુટાપણું. Abst. Subs. Liberty.

અ-ગરોઈદન, a-garôîdan. ક્રિ૦ ઈમાન નહીં રાખવું; નહીં જાણવું, પાછું નહીં ફેરવવું. V. Not to keep faith in; not to know; not to turn back. Contrast Per. گرائیدن

ખેરોદરોશ, khêrôdarôsh. ના૦ ભયંકર હથિયાર. Subs. A dreadful weapon. Comp. Av.

અઈરૂન, aîrûn. ક્રિ૦ અ૦ એરવેશે—રીતે; યાને. ના૦

ઈરાનદેશ. Adv. In this manner; that is. Subs. Persia.

અદ્રુન, આદ્રુન, adrûn, âdrûn. શબ્દ૦ અ૦ અંદર, વચમાં. Prep. In, among, between. Comp. Pehl. [illegible], Av. [illegible]

અ-ગર્વન્દ, a-garvand. વિ૦ ખાહેશ—ઈચ્છાવાળું નહીં. Adj. Not desirous—wishing for.

અબર્વન્દ, abarvand. ના૦ ખોદાતાલાનું એક નામ છે; કોઈબી ચીજ જેમાં મેલેલી નહીં તેવી ખાલેશ, સ્વચ્છ. Subs. One of the names of God; something not mixed or compounded. Adj. Pure, guileless, unmixed. Comp. Paz. [illegible]

અ-દરૂની, a-darûnî. વિ૦ મધ્યમ નહીં તે; અંદરનું નહીં. Adj. Not in the middle; not internal. Contrast Per. اندروني ، دروني

અ-ગર્વન્દી, a-garvandî. ના૦ ખાહેશ વગરનું. Subs. Want of desire.

અ-દર્વન્દી, a-darvandî. વિ૦ ઠગાઈ—લુચ્ચાઈ—વગરનું, દીનદારી. Adj. Freedom from deceit—fraud; religiousness, faithfulness. Contrast Pâz. [illegible]

અગરૂન, અગ્રુન, agarûn, agrûn. ના૦ કોઈ કોઈ વખતે કરવું તે. Subs. Doing a thing occasionally.

અ-દરૂનતન, a-darûnatan. ક્રિ૦ નહીં ખાવું. V. Not to eat.

અઈરૂનતન, અબ્રુનતન, aîrûnatan, abrûnatan. ક્રિ૦

મરણ પાંમવું, આએ દુનીયાંથી ગુજરી જવું. V. To die, to depart this life.

[illegible] અ-ઈરોગ, અએરોગ, a-îrôg, aêrôg. ના૦ નાખુશી, જુદાઈ. Subs. Displeasure, separation.

[illegible] અઈરોગ, અએરોગ, aîrôg, aêrôg. વિ૦ નજીસ, ગંધાતું રોગીષ્ટ, બદબોવાલું. Adj. Filthy, stinking, sickly, emitting an offensive smell. Comp. Pehl. [illegible], Av. [illegible], Per. ارغند

[illegible] અ-દરૂજ, a-darûj. વિ૦ નુકસાન—ઠગાઈ નહીં કરનાર, જુઠું નહીં બોલનાર. Adj. Not doing any harm, not practising deceit, not telling a lie. Contrast Av. [illegible], Sans. द्रुह्, Per. دروج

[illegible] અબ્રુચ, abrûch. ના૦ સફેદ કંદ. Subs. White yam.

[illegible] અબ્લુચ, ablûch. ના૦ સફેદ ખાણ; મિસરી. Subs. White sugar; sugar-candy. Comp. Per. ابلوج

[illegible] અ-દરૂજી, a-darûjî. ના૦ જુઠાઈ—લબારી વિનાનું તે; સચ્ચાઈ. Subs. Purity from falsehood—untruth; truthfulness.

[illegible] અ-દરૂજશ્ન, a-darûjashna. ના૦ ભાવ૦ સાચું બોલાણ—વાણી. Subs. Abst. A true speech—speaking.

[illegible] આદરૂજશ્ન, âdarûjashna. ના૦ ખોટું બોલવું. Subs. Telling a lie.

[illegible] અ-દરૂજશ્ની, a-darûjashnî. ના૦ સચ્ચાઈ; ખો-

ટારાં—જુઠાઈ વગરનું. Subs. Truthfulness, purity from falsehood.

અ-દરૂજશ્ને, a-darûjashnê. ના૦ પ્રમાણીકપણું, સચ્ચાઈ. Subs. Honesty, truth.

અ-દરંજીઓઈશ, a-daranjîôîsh. ક્રિ૦ તુંને પઢવું નહીં જોઈએ. V. Thou shouldst not recite. Contrast Av.

અ-દરૂજીદન, a-darûjîdan. ક્રિ૦ નુકશાન નહીં કરવું, જુઠું નહીં બોલવું, સાચું બોલવું, ઠગાઈ નહીં કરવી. V. Not to do any harm, not to tell a lie, to speak the truth, not to practise deceit. Av. Rt.

અ-દરંજીદન, a-daranjîdan. ક્રિ૦ નહીં બોલવું—ભણવું. Not to speak—recite.

અ-દરૂજની, a-darûjanî. વિ૦ જુઠું નહીં, સાચું. Adj. Free from falsehood, truth.

અઈરોઝદન, aîrôzadan. ક્રિ૦ હોકમનામું કાહાડવું. V. To issue a decree.

અબ્રુ-ઝદન, abrû-zadan. ક્રિ૦ ભવાં ચઢાવવાં; માથાં અથવા આંખની હીલચાલથી પસંદગી બતલાવવી; આંખ મારવી, રજા આપવી, ઈશારો કરવો. V. To knit the brow; to approve by motion of the head or eye; to wink; to give permission, to suggest. Comp. Per. ابروزدن

આબ્રુદ, âbrûd. ના૦ સુમબોલનું ફુલ. Subs. A hyacinth. Per. ابرود

એર્વદ, êrvad. ના૦ ઉશતાદ, શિક્ષક, ધરમગુરૂ. Subs.

A teacher; a professor; a religious preceptor. Comp. Pehl. [illegible], Av. [illegible]

[illegible] એર્વદસ્તાન, êrvadastan. See [illegible] aîrvadastan. Comp. Av. [illegible]

[illegible] અ-દરૂદન, a-darûdan. ક્રિ૦ ઉંચકી નહીં લેવું, કાપણી નહીં કરવી. V. Not to pick up, not to reap. Contrast Per. درودن

[illegible] આદરનમગર, âdarnamgar. નાં૦ ખોદાતાલાના નામોમાંનું એક નાંમ છે. Subs. One of the names of God. Comp. Pâz. [illegible]

[illegible]

[illegible] અઈ-રગ, aî-rag. સંખ્યા૦ વિ૦ એકહજાર, ૧૦૦૦. Numer. Adj. One thousand; 1000.

[illegible] અઈરે, aîrê. વિ૦ અદેખું, કપટી. Adj. Jealous, spiteful.

[illegible] અદરે, adarê. શબ્દ૦ અ૦ નીચે, હેઠે, તલીએ. Prep. Below, under, at the bottom.

[illegible] અદરેહ, adarêh. વિ૦ દુર, આંધે. Adj. Distant, remote.

[illegible] અબ્લક, ablak. વિ૦ તરેહવાર રંગનું; જુદાજુદા રંગનું. Adj. Piebald; of various colors. Per. ابلق

[illegible] અબ્લઘ, ablagh. નાં૦ કોહોડ. Subs. Leprosy.

[illegible] અબ્લે, ablê. વિ૦ નાદાન, અપટ, મુર્ખ. Adj. Foolish, stupid, silly. Per. ابله

અબ્લેક, ablêk. ના૰ આતશનો શોલો. Subs. Flames of fire.

આબ્લે, âblê. ના૰ ફુલ્લો, સહીઅડ. Subs. A boil, small-pox. Per. آبله

એરક, êrak. ના૰ ઈનસાન, માણસ. Subs. Man, an individual.

ખીરે, khîrê. વિ૰ બેહુદું, અંધારૂં; ગભરાએલું. Adj. Absurd, dark; confused; confounded. Per. خیره

અઈર્કાન, aîrkân. ના૰ સાથે ગુંદનારા. Subs. Those that knead together.

અઈર્ગાન, aîrgân. ના૰ આદમીઓ. Subs. Men.

અબર્કાર, abarkâr. વિ૰ આશ્ચર્ય પામેલો, સરગરદાન. Adj. Astonished, confounded, stupified.

અબરકોફ, Abarkôf. ના૰ ચાલદીઆમાં આવેલાં એક શેહેરનું નાંમ, એ શેહેર પાહાડને મથાલે આવેલું છે. Subs. A town in Chaldea, situated on the summit of a mountain (as the name implies). Comp. Per. ابرکوه

અબર્કોવાદ, abarkôvâd. ના૰ 'ફારસ' તથા 'અહોવાજ' નામના પરગનાની વચે આવેલા શેહેરનું નામ; એ શેહેર ઊંચાઈએ આવેલું છે. Subs. The name of a city lying between the districts of Fars and Ahovâz; it is situated on a height. Comp. Per. ابرکوباد

અબ્લઘ, ablagh. See ablagh.

અઈ-રઘ, એ-રઘ, aî-ragh, ê-ragh. See aîrag.

સે-રઘ, sê-ragh. સં૦ વિ૦ ત્રણ હજાર, ૩૦૦૦. Numer. Adj. Three thousand; 3000.

અઈરચ, aîrach. ના૦ ઈજ્જત; દરકાર; ભારખોજ Subs. Deference; regard; weight; gravity.

અગર્જ, agarj. ક્રિ૦ અ૦ અલબત્તે, ખરેખર રીતે; કારણ કે; કભી. Adv. Of course; truly; because; ever.

અબર્જ, abarz. ના૦ ઈશારો, ચેતવણી. Subs. Suggestion, hint.

એરચ, êrach. ના૦ ઈરાનના પાહદશાહ ફરેદુનનાં સઉથી નાહનાં છોકરાનું નામ. Subs. The name of the youngest son of Feridoon, king of Persia. Comp. Per. ایرج

અબર્જા, abarjâ. ના૦ ખોદાતાલાનું એક નામ છે; ગુનાહ માફ કરનાર. Subs. One of the names of God, the Forgiver of crimes. Pâz.

અઈર્ચશ, aîrchash. ના૦ તેની ઈજ્જત—દરકાર; તેનો ભારખોજ. Subs. His or her honor—regard—weight.

આર્વાહ, ârvâh. ના૦ કોપરીઉં. Subs. The elbow.

આર્ફશ, ârfash. ના૦ કોપરીઉં; ફાયદો, નફો. Subs. The elbow; profit, advantage.

[illegible] અ-ગર્ઝીદન. a-garzîdan. ક્રિ૦ નહીં પોકારવું, પશ-તાવો નહીં કરવો, રડવું નહીં, ફર્યાદ નહીં કરવી. V. Not to bawl out, not to repent—weep—complain. Av. Rt. [illegible] = Per. گریستن

[illegible] અબર્ઝનદ, abarzanad. ક્રિ૦ ઈશારો કરે, ચેતવણી આપે. V. May suggest—give a hint.

[illegible] અબર્વન્દ, abarvand. ના૦ ખોદાતાલાનું એક નામ છે; કોઈને બુરૂં બોલવામાં ભાગીઓ નહીં તે. Subs. One of the names of God; not being an accomplice in speaking ill of others. Pâz. [illegible]

[illegible] અ-ગેરફ્તાર, a-gêraftâr. વિ૦ નહીં સપડાએલો—પકડાએલો. Adj. Not entrapped—caught in. Contrast Per. گرفتار

[illegible] અ-ઈરજ-વદ, a-îraj-vad. ના૦ નાવર—હેરબદ નહીં થયલો, ઓસ્તો; સાહેબ; ગૃહસ્થ. Subs. One who has not undergone the *Nâver* ceremony; *Ostâ*; a lord, a gentleman. Paz. [illegible]

[illegible]

[illegible] અબ્રઝ, abraz. See [illegible] abarz.

[illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] સે-રઝ, sê-raz. કેવળ૦ સંખ્યા૦ વિ૦ ત્રણસો, ૩૦૦. Card. Numer. Adj. Three hundred; 300.

[illegible] અબર્ઝનદ, abarzanad. See [illegible] abarzanad.

[illegible] સે-રઝ-ઉમ, sê-raz-ûm. ક્રમ સંખ્યા૦ વિ૦ ત્રણસોમું. Ord. Numer. Adj. Three hundredth; 300th.

سهرزور અએર્ઝુર, aêrzûr. ના૦ દોજખના રસ્તા ઊપર આવેલા એક પાહડનું નામ કેજાહાં દેવો તથા ખરાબ માણસો રેહેછે. Subs. The name of a mountain on the way to hell where Devs and other evil persons live. Corrupt form of [illegible] = Av. [illegible]

سرزرزم સે-રઝ-ઝમ, sê-raz-zam. ના૦ ત્રણસે શીઆલા—વરશ. Subs. 300 winters. Av. [illegible] [illegible]

سدلم

سدلم અએરદ, એરદ, aêrad, êrad. ના૦ એક હાથ. Subs. One hand.

سدلم અએ-રદ, aê-rad. ના૦ ઓ સરદાર—સાહેબ! અએ ધર્મના વડા ગુરૂ! Subs. Oh leader—lord! Oh religious preceptor! Comp. Av. [illegible] [illegible], Per. ای رد

سرلم આ-બરદ, â-barad. ના૦ મોબેદના એક પંથનું નામ જેનું કામ ચોખું પાણી લઈ આપવાનું હોયછે. Subs. One of the orders of the priestly caste, whose business is to bring pure water. Av. [illegible]

سدلم એરદ, êrad. ના૦ બીલસ, વેહેંત, એક હાથ, અગીઆર આંગલનું માપ; અંદાજો, પરમાણ. Subs. A span, a cubit; a measure of eleven inches, measure, proportion.

سدلم અએરંગ, aêrang. See [illegible] aêrôg.

سرلمتان આબેરેતાન, âbêrêtân. Plu. of [illegible] âbarad, which see.

سرلمتار આબેરેતાર, âbêrêtâr. Another form of [illegible] âbard, which see.

આબરતી, âbaratî. ના૰ આબેરેતનો ધંધો—કામ. Subs. The business—profession of *Aberet;* see *âbarad.*

અ-ગર્દીનાક, a-gardînâk. વિ૰ નહીં ફરનારૂં, સ્થીર, થંભ, ગેરદેશ નહીં કરનારૂં. Adj. Not turning round; still, steady, fixed; not revolving.

અ-ગર્દીદન, a-gardîdan. ક્રિ૰ નહીં ફરવું. V. Not to turn (round)—revolve. Contrast Per. گردیدن

અ-દર્દ, a-dard. વિ૰ દરદથી વેગળું, તંદરોસ્ત; ક્રુર—ઘાતકી દીલનું; દયા વગરનું; બે આબરૂ, રૂસવા, બેશરમ. Adj. Free from disease; healthy; hard-hearted; merciless; disgraced, dishonored; shameless. Comp. Per. بیدرد

આબરતે, âbaratê. See âbartân.

એરથન, êrathana. ના૰ બે વેંહેંત જેટલું માપ. Subs. A measure of two spans. Comp. Av.

અઈર્-તોખ્મે, aîr-tôkhmê. ના૰ ઈરાંની તોખમ—બી. Subs. Iranian descent—origin—extraction.

અઈર્-તોખ્મ-ગુન, aîr-tôkhma-gûn. વિ૰ ઈરાની તોખમનું—જાતનું. Adj. Of Iranian descent—extraction. Comp. Av.

અઇર્તની, aîrtanî. ના૰ બરદાશ્ત, સાલેસાઈ, મીલનસારી, ફરમાબરદારી, તાબેદારી. Subs. Endurance; urbanity, courteousness, affability; submissiveness to authority, obedience.

95

અઈર્તન, aîrtan. ના૦ આધીનપણું, નેકખસલત, પાક નઈઅત, પ્યાર, ખાલેશ વિચાર, પરહેજગાર કે જે રેઆજતથી દુબલા તનનો થયો હોય. Subs. Submissiveness; a good quality; purity of intention; affection; sincere opinion; a devotee who has become physically lean by his austerities. Pâz.

અ-ગર્દુની, a-gardûnî. વિ૦ વગરસિંગારેલું, આસમાની નહીં તે. Adj. Unadorned; not heavenly. Contrast Per. گردون

અઈર્-તુમ, aîr-tûm. વિ૦ સર્વેથી ઈમાનદારી ભરેલું—દીનદાર; ઘણુંજ ભલું. Adj. Most faithful—religious; most noble.

અઝેર્-તુમ, azêr-tûm. વિ૦ અતીશય નીચું, ઘણુંજ ઉંડું. Adj. Lowest; deepest. Comp. Per. زیرترین

અ-ગર્દગી, અ-ગેર્દગી, a-gardagî, a-gêrdagî. વિ૦ ગેરદેશ વગરનું, નહીં ફરવાવાળું. Adj. Not revolving—turning round.

અઈર-તર, aîr-tar. વિ૦ વધારે દીનદાર—ઈમાનદાર; વધારે ભલો. Adj. More religious—faithful; more noble.

અ-ગેરપ, a-gêrap. વિ૦ ભાંગેલું; કુમારૂં, પરણ્યાવગરનું. Adj. Broken; unmarried; single. Contrast Per. گرو

આદર્પાદીઆવંદાન, âdarpadîâvandân. ના૦ એક દસ્તુરનું નામ છે કે જે "પાદ્ બીન પાદીઆવંદાન"ને નામે

ઓળખાયછે. Subs. The name of a Dustoor otherwise called *Pâd bin Pâdyâvandân.*

અઇર્પદ, હેર્વદ, aîrpad, hêrvad. ના॰ એરવદ; "એ-રવદ" તેને કેહેછે કે જે તમામ "ખુરદેહ અવસ્તા," "યજશ્ને," "વિસ્પરદ," "સીરોજા," તથા "બાજ ધરણું," અરથ સાથે સમજીને શીખીઆ પછી ૩૦) દાહાડાની ક્રીઆ જેને નાવરની ક્રીઆ કેહેછે તે પસાર કરેછે. Subs. *Herbed;* a Herbed is one who has learnt by heart and understood the meaning of the whole of the *Khordeh Avestâ, Yaçna, Vispered, Sirozâh,* and the Bâj ceremony, and has undergone the *Naver* ceremony for 30 days. See êrvad. Comp. Av. , Per. هربد

અ-ગેરફ્ત, a-gêraft. કૃ॰ વિ॰ નહીં પકડેલું; કોટી નહીં કીધેલી; કુમારી. Part. Adj. Not taken hold of; not clasped to the bosom; unmarried. Av.

આગેરફ્ત, âgêraft. ના॰ કોઈને મારવાને માટે હાથમાં હથિયાર પકડવાનો ગુનાહ; એ ગુનાહનો વજન બાર આસ્તેર અને તેત્રીશ દેરમનો થાયછે. Subs. The crime of holding a weapon in the hand with intent to strike some one; the weight of this crime is 12 *asters,* which is equal to 30 *dérems.* Av.

હીર-પદ, hîr-pad. ના॰ હેરબદ, ખેદમતગાર, આતશ ખેદમત કરનાર, મુફ્તી, સાહેબ. Subs. Herbed; a servant; a guardian of the sacred fire; a judge or arbiter; a lord or master.

એર્વદાન, êrvadân. ના૦ એરવદો, સરદારો, ઉસ્તાદો. Subs. Herbeds, leaders; professors; plu. of [Avestan] *aîrpad*, which see. Comp. Per. هربدان

આગેરફતાન, âgêraftân. Plu. of [Avestan] *âgêrapta*, which see.

અ-ગેરફતાર, a-gêraftâr. See [Avestan] *a-gêraptâr*.

અ-ગેરફતારી, a-gêraftârî. ના૦ સપડાયા વગરની—પકડાયા વગરની હાલત. Subs. State of being not entrapped—caught in. Contrast Per. گرفتاري

એર્વદી, êrvadî. ભા૦ ના૦ ઉસ્તાદપણું, શિક્ષકપણું. Abst. Subs. Professorship, teachership. Comp. Per. هربدي

એર્વદે-ખોદા, êrvadê-khôdâ. ના૦ માણસનું નામ છે. Subs. Name of a man.

એર્વદસ્તાની, êrvadastâni. ભાવ૦ ના૦ ઉસ્તાદપણું. ઉસ્તાદનો મરતબો. Subs. Abst. Professorship; professorial dignity.

એર્વદસ્તાન, êrvadastân. ના૦ મકતબ, નિશાળ, મદરેસા, એલમનું મથક. Subs. A seminary, a school, an academy or college; seat of learning.

અ-ગેરફત-ગદમન, a-gêraft-gadman. ના૦ નહીં પકડાય એવો ઝલકાટ, અથોરનાંનનો સવાબ, અથોરનાની પેશો—ધંધો. Subs. Lustre which cannot be seized; merit arising from the virtuous actions of a priest; the profession of a priest.

એર્વદ-ગદમન, êrvad-gadman. ના૦ એરવદી ઝલકાટ—દબદબો; અથોરનાની કીરતી—પરતાપ. Subs. Priestly lustre—splendour—fame—glory.

એર્વદે-અએ, êrvadê-aê. ના૦ એક હેરબદ. Subs. A *Herbed*.

આબ-રફતન, âb-raftan. ક્રિ૦ પાણી થઈજવું, બેહોરમત—બેઆબરૂ થવું, અપમાન પામવું. V. To become liquid—water; to be disgraced—dishonoured; to be insulted.

એર્વદ-વજર, êrvad-vajar. ના૦ માણસનું નામ છે. Subs. Name of a person.

અઈર-પદ-જાદ, aîr-pad-jâd. ના૦ અથોરનાન બચ્ચો, એરવદનો જણેલો, હેરબદનાં કુટંબનું. Subs. The son of a priest; born of a priest; descended from a priestly family. Comp. Per. هربد زاده

એર્વદ્-પેશ-ગાહ, êrvad-pêsh-gâh. ના૦ એરવદની ઉંચી બેઠક. Subs. The exalted seat of a Herbed.

આદર્ફ્રોબઘ, âdarfarobagh. ના૦ એક દસ્તુરનું નામ છે કે જે "ફરોખજાદ" નો છોકરો થાયછે, એણે "દીન કર્દ" કેતાબને સુધારી હતી. Subs. The name of a Dustoor (the son of *Farrokhzâd*) who had revised Din-kard.

અ-દરમ, a-daram. See a-darêm.

અદ્રમ, adram. ના૦ એક જાતનું ઉનનું કાપડ. Subs. A kind of woollen stuff.

એલ્માસ, êlmâs. ના૦ તીખું લોહોડું, પોલાદ; હીરો. Subs. Steel; hardened and refined iron; a diamond. Per. الماس

અઈર્માન, aîrmân. ના૦ ફરમાન, એતેકાદ; ભલાઈ, સાલેસાઈ, તાબેદારી; અરદીબેહેશ્ત ફરેશ્તાનું નામ; અફસોસ; સલાહ, સુખ, આરામ; દોસ્તી, એકદીલી—મનને નચીંતાઈ આપનાર ફરેશતો. મેહમાન, એક શેહરનું નામ છે, પશેમાંની, આરજુ, તવાનાઈ, મરદની જાત—છુપી ઈંદ્રી. Subs. Order, command; faith; goodness; courteousness, urbanity; obedience; *Ardibehesht* (an angel); grief; peace, happiness; rest; the angel that brings contentment and tranquillity to the mind; the angel that is instrumental in bringing about amity; a guest; the name of a city; repentance; desire; power, strength; *pudendum viri*. Av. [illegible], Sans. **अर्यमन्.**

અ-દર્માન, a-darmân. વિ૦ ઉપાય—ઈલાજ—ચારા વગરનું તે; આજેજ. Adj. Remediless; destitute of any means—resources; helpless. Per. بی درمان

એર્માન, êrmân. વિ૦ દીનદાર, તાબેદાર, ભલો. ના૦ હોકમ, ફરમાન, અંતેકાદ, ભરૂશો, ભલાઈ, ધંઢેરો, સાલેસાઈ, તાબેદારી, આસમાન યજદ ફરેશતો. Adj. Religious, obedient, noble, good. Subs. A command, an order, faith, confidence; goodness, gentle-

ness; a proclamation; an order, a command; courteousness; obedience; *Asmân yazad* (an angel).

અઈર્માનાન, aîrmânân. Plu. of êrmân, which see.

અઈર્માની, aîrmânî. ભાવ૦ ના૦ દીનદારી, તાબેદારી, ફરમાબરદારી, અફસોસપણું. Abst. Subs. Religiousness, obedience; submissiveness to authority; grief, sorrow.

અ-દર્માની, a-darmanî. ભાવ૦ ના૦ ઉપાય—ઈલાજ વગરનું, લાચારી. Abst. Subs. Remedilessness; helplessness.

આદર્માની, âdarmânî. વિ૦ જેનો ઇલાજ થઈ શકે તેવું. Adj. Remediable.

અઈર્માનશ્ને, aîrmânashnê. ના૦ મુસાફરખાનું, ધર્મશાળા, મજલસની જગા, ખાહેશ, મરજી, ઈચ્છા, સારાં આચરણ. Subs. An inn; a house for the lodging and entertainment of travellers; a place for a public assembly; desire, wish; good manners.

અઈર્માની, aîrmâni. ના૦ ગુમાસ્તો, કારકુન, ફરમાબરદાર; નોકર. Subs. An agent, a deputy; a manager; one who obeys the orders of his superior; a servant.

અઈર્માનીઆન, aîrmânîân, plu. of aîrmânî, which see.

અઈર્માં-સરાએ, aîrmânsarâê ના૦ આએ દુનિયાં

—જગત—પૃથ્વી. Subs. This world—universe —earth.

અઈર્માનીદન, aîrmânîdan. ક્રિ૦ ફરમાબરદાર —તાબેદાર—આધીન કરવું; ફરમાબરદારી કરવી; ગોલામ કરવું. V. To make obedient—submissive; to comply with the commands of a superior; to enslave.

અઈર્માનીદે, aîrmânîdê. ભૂ૦ કૃ૦ ફરમાબરદાર—તાબેદાર કીધેલું, ગોલામગીરીમાં લીધેલું. Past partic. Brought to subjection, made obedient; reduced to slavery.

અ-ઈર-મીનશ્ની, a-îr-mînashnî. વિ૦ ખરાબ મનશનીનું, નાફરમાંનીવાલું Adj. Evil-minded; disobedient.

અઈર-મીનશ્ની, aîr-mînashnî. વિ૦ ફરમાન રાખનારૂં—માનનારૂં, તાબેદારીવાલું. Adj. Yielding compliance with commands—orders; submissive.

અઈર-મીનશ્ની, aîr-mînashnî. ના૦ નેક-ભલી મનશ્ની, પુરોવિચાર. Subs. Good-mindedness; complete thought. Comp. Av.

અજેર-મીનશ્ની, ajêr-mînashnî. ના૦ ઉતરતો વિચાર, તાબેદારી, ગોલામગીરી. Subs. An inferior thought; obedience; state of slavery; servility.

અ-ઈર-મીનશ્ને, a-îr-mînashnê. See a-îr-minashnî.

આઈર-મીનશ્ને, âîr-mînashnê. See aîr-mînashnî.

[Pahlavi] અઈર-મીનશ્ન-તર, aîr-mînashna-tar. વિ૦ વધારે ભલાં વિચારનું. Adj. Pertaining to a nobler thought.

[Pahlavi] અઈર્મન, aîrman. ના૦ ભલો વિચાર. વિ૦ રાજી, ફરમાબરદાર. Subs. A good thought. Adj. Willing-minded ; obedient to one's order.

[Pahlavi] એર્મન, êrman. ના૦ મરદી, મરદાંનગીની શકતી. Subs. Virility ; virile power.

[Pahlavi] હીર્મન્દ, hîrmand. ના૦ પાદશાહ ગુસ્તાસ્પની એક લકબ છે; ખોદા પરસ્ત, એબાદત કરનાર. Subs. A surname of king Gushtasp; God-worshipper; one who offers prayers to God.

[Pahlavi] હેર્મન્દ, hermand. ના૦ એક નદીનું નામ, તેમજ એક શેહેરનું નામ છે. Subs. Name of a river—town. Comp. Pehl. [Pahlavi], Av. [Avestan], Per. هیرمند

[Pahlavi] અઈર-મનશ્ને, એર્મનશ્ને, aîr-manashnê, êrmanashnê. ના૦ નેક નઈઅત, પાકીજેહ વિચાર, પ્રમાણિક માણસ, રાસ્ત બોલનાર, લાયક આદમી, નેક બખત આદમી, લાયકપણું, આદમીઅત, ગમગીની. Subs. A good intention ; a holy—virtuous thought ; an upright man ; one who speaks the truth ; a worthy man ; a fortunate person ; worth ; manliness ; grief.

[Pahlavi] અઈર-મનશ્ની, aîr-manashnî. વિ૦ ભલા વિચારનું. Adj. Pertaining to a noble idea.

[Pahlavi] અઈર્મન, aírman. See [Pahlavi], aîrmân.

[illegible] એર્મન, êrman. ના૦ એક બંદગીનું નામ છે. Subs. The name of a prayer. Comp. Av. [illegible]

[illegible] અ-ગર્મોક, a-garmôk. વિ૦ મંજુર—કબુલ નહીં તે. Adj. Not accepted—complied with.

[illegible] દો-દર્મોક, dô-darmôk. ના૦ બેશીઆવ; શીઆવ તે સફેદ સુતરના વણેલા કપડાં કે જે ગુજરેલાંનાં રવાનની નઈઅતે ઈજવામાં આવેછે. Subs. Two *shyâvs; shyav,* that is clothes made of white cotton which are consecrated in honour of the dead.

[illegible] અ-ગર્મોકી, a-garmôkî. ના૦ મજુરીઆત—કબુલાત વગરની હાલત. Subs. State of being unaccepted.

[illegible] } અઈર્મત-રોદ, aîrmat-rôd. ના૦ અઈરમત નામની નદી. Subs. The name of a river.

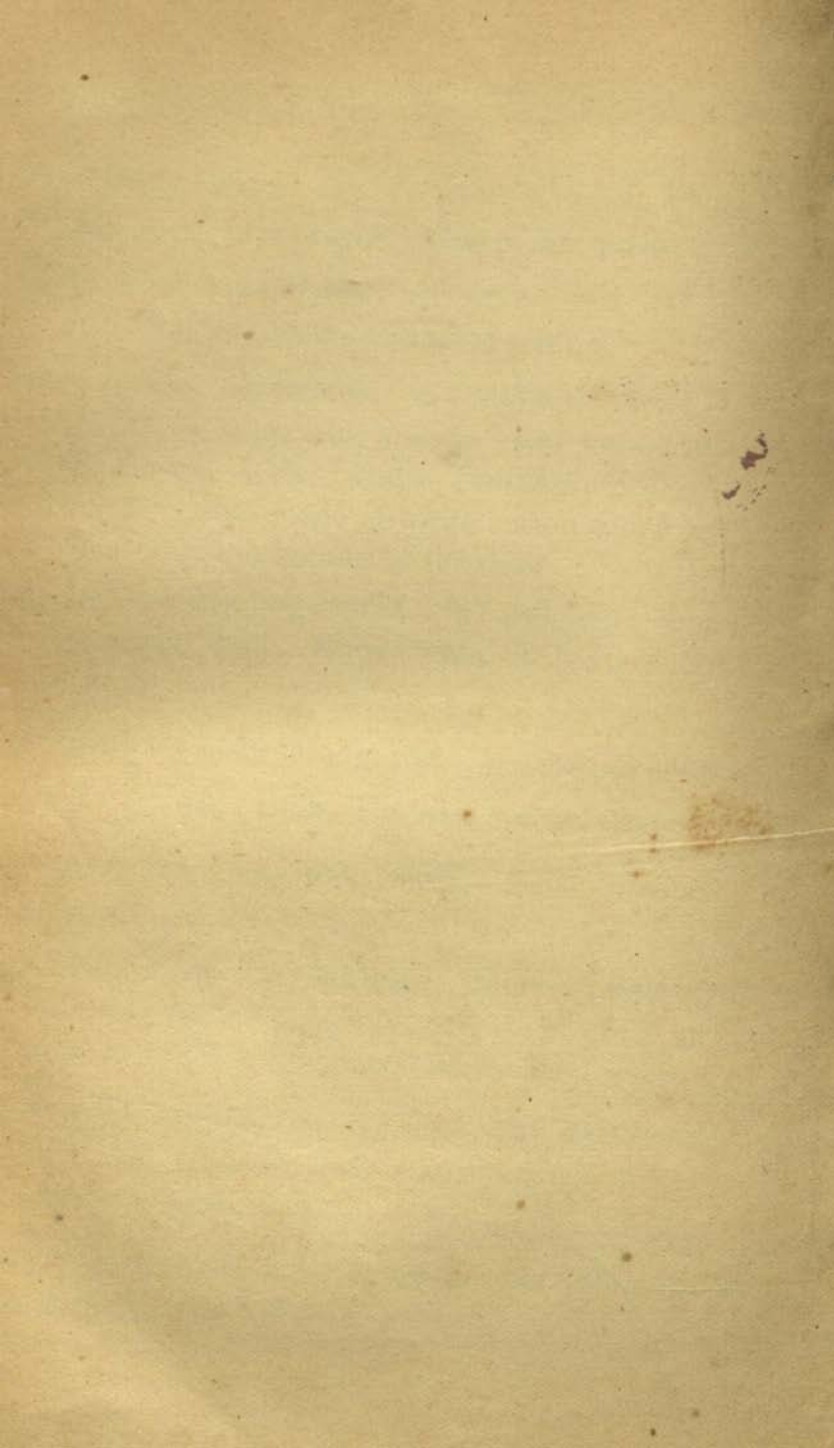
[illegible] એરર, êrar. ના૦ શરમ, આબરૂ. Subs. Shame, honour.

[illegible] એરર, êrara. ના૦ નાહસભાગ, ધર્મશાળા, દેવાનશાળા, ઘેલા આદમીઓને રેહેવાનું મથક. Subs. Flight; an inn; a mad-house; an asylum for the insane.

[illegible] એલ્લુનેદ, êllûnêd. ક્રિ૦ ગોસલ કરેછે, નાહેછે, સ્નાન કરેછે. V. Cleanses with water, bathes, makes ablutions (pres. tense).

[illegible] અ-દરરૂનતન, a-dararunatan. ક્રિ૦ નહીં ફાડવું, નહીં ચીરવું. V. Not to tear—split.

652

PAHLAVI, GUJARÂTI AND ENGLISH DICTIONARY.

SUPPLIED FOR THE PUBLIC SERVICE.

BY

JAMASPJI DASTUR MINOCHEHERJI JAMASP ASANA,
M.A., PH.D.,

FELLOW OF THE UNIVERSITY OF BOMBAY, AND MEMBER OF THE GERMAN ORIENTAL SOCIETY, AND OF THE BOMBAY BRANCH OF THE ROYAL ASIATIC SOCIETY.

VOLUME IV.

A. Y. 1255. A. C. 1886.

BOMBAY—JEHANGIR BEJÂNJI KARANI, 18, PARSI BAZAR.
LONDON—MESSRS. TRÜBNER & Co., 57 & 59, LUDGATE HILL.

(All rights reserved.)

BOMBAY:

PRINTED AT THE EDUCATION SOCIETY'S PRESS, BYCULLA.

પેહેલવી-ગુજરાતી અને ઈંગ્રેજી શબ્દકોષ.

રચનાર,

જામાસ્પજી દસ્તુર મીનોચેહેરજી જામાસ્પ આસાના,
એમ. એ., પીએચ. ડી.,

મુંબઈની યુનીવરસીટીનાં ફેલો, જરમન ઓરીએન્ટલ સોસાઈટીનાં
તથા મુંબઈની રાયલ એસીઆટીક સોસાઈટીનાં મેમ્બર.

દફતર ૪ થું.

સને ૧૨૫૫ યજદેજરદી. સને ૧૮૮૬ ઈસવી.

મુંબઈ—જેહાંગીર બેજનજી કરાંની
ના૦ ૧૮, પારસી બજાર.

લંદન—મીસીઅરસ ત્રુબનરની કુંપની,
૫૭ અને ૫૯, લદગેત હીલ.

(તરજુમો કરવાનો તથા બીજા સર્વે હક્કો ગ્રંથકર્તાએ પોતાને સ્વાધીન રાખેલા છે.)

મુંબઈમધ્યે ઃ
એજ્યુકેશન સોસાઈટીનાં છાપખાનામાં છપાવી પ્રગટ કરયું છે.

𐬀

𐬀 અન, આન, ana, ân. નિષેધાર્થક ઉપ૦ ના, નહીં, વગર, સીવાય વતરોગે, ખોટું, ઉલટું; ના૦ માબાપ, માએ, મોટાં માએ, વદવો; તે; પેલું. Negat. Part. Not, without, except, exclusive of. Subs. Parents; a mother; a grand-mother; a grand-father; an ancestor; that; he, she, it.

𐬀 𐬁 } અનુ, anû. અવ્યય. પ્રમાણમાં, પ્રમાણે, માફકસર; જેમકે [Avestan], [Avestan] અનુમી. Indeclin. Proportionate; proportional; as [Avestan], [Avestan] anûmî.

𐬀 અવ, av. ક્રિ૦ અ૦ નીચે, હેઠે; નજદીક, તરફ. સર્વ૦ આએ. Adv. Below; beneath; near; towards. Pron. This. Av. [Avestan] = Sans. अव.

𐬀 𐬁 } આન, ân. ના૦ મુરબી, માબાપ; એ એક ઉપસર્ગ છે જે વિશેષનામોને લગાડવાથી ખાન્દાન જણાવનારૂ વિશેષણ બને છે. જેમકે:—[Avestan], [Avestan], [Avestan] Subs. Patron; parents; suf. affixed to proper names to form patronymic adjectives; as [Avestan], [Avestan], [Avestan]

𐬀 𐬁 } આન, ân. એ એક પ્રત્યય છે. જે જીવવાલા અથવા નીર્જીવવાલા નામની ઉપર મુકવાથી અનેક વચનનું રૂપ બને છે. The plural suffix used with both animate and inanimate objects.

𐬀 આન, ân. દર્શ૦ સર્વ૦ પેલું, આએ, જે. ના૦ વખત, હીંગામ. Demon. Pron. That; this; which. Subs. Time; occasion; season.

ઓ, ô. સર્વ૦ તે, જે. શબ્દ૦ અવ્યય. અંદર, ઉપર. વિ૦ બુલંદ. Pron. That; which. Prep. Below; under; above. Adj. High; exalted.

ખ, ખો, kha, khô. સર્વ૦ પોતે, પોતાનું. વિ૦ કુદરતી; એ ખોદ નો સંક્ષેપ આકાર છે. Pron. Personally; own. Adj. Natural; an abridged form of khod. Av. , = Sans. स्व.

ખલ, khal. વિ૦ પાક; પરહેજગાર; પવિત્ર. Adj. Pure; holy; pious; abstinent.

ખવ, ખુવ, khav, khûv. ના૦ ખાબ, ઊંઘ. વિ૦ ખરાબ. Subs. Sleep; slumber. Adj. Bad.

ખો, khô. ના૦ બેહેન. Subs. A sister.

ખોએ, khôê. ના૦ ખાશીઅત, સ્વભાવ, ખસલત, શક્તિ. Subs. Nature; temper; habit; power.

સે, sê. સંખ્યા૦ વિ૦ ત્રણ, ૩. Numer. Adj. Three, 3.

હન, han. ના૦ ચેઆલીશ વરશ શુધીનું, બુઢો માણસ, હલાલ, જનાકાર, તે. Subs. Of forty years; an old man. Lawful, Debauchee, Fornicator.

હન, han. વિ૦ બીજું. ના૦ બદન; અંદામ. Adj. Another; more; further. Subs. The body, form of the body.

હવ, hav. કેવળ૦ અ૦ અફસોસ! આહા! Interj. Alas! Ah! Oh!

હુ, hû. ઉપસર્ગ. સારૂં, નેક, સારી રીતે—પેઠે, ખુબ રીતે, બરાબર રીતે; પુરતી રીતે, હલાલ. ના૦ તેજ; રેહેમ; દાનાઈ. Prefix. Good; well; thoroughly well;

beautifully; sufficiently. Subs. Lustre; mercy; wisdom; sense. Av. [Avestan] = Sans. सु. Per.

હુર, hûr. ના૦ ખુરશેદ, આફતાબ. Subs. The Sun. Av. [Avestan] = Sans. सूर्य = Per. خور

અન્-એ, an-ê. ક્રિ૦ અ૦ એ—એમ નહીં. Adv. Not this; not in this manner.

અના, anâ. ક્રિ૦ અ૦ એમ, એટલામાટે, યાને એટલેસુધી, આએવખત, એ મીસાલે—રવેશે. સર્વ૦ તે; આએ; કેવલ પ્રયોગી અવ્યય. ઓ! ના૦ એક માણસનો તથા એક ચીજનો ઈશારો; જુલમ; બદી; રંજ, વખત. Adv. Thus, so; consequently; that is; so far; at this time; in this manner. Pron. This; that. Interjec. Oh! Ah! Subs. An allusion made of a person or thing; tyranny; evil; trouble; time.

અવે, avê. શબ્દ૦ અ૦ વગર, સીવાએ. Prep. Except; without.

આવખ, âvakh. કેવલ૦ અ૦ હાએ, અફસોસ. Interj. Ah! Alas!

ખબ્ન, ખબ્ને, ખ્વાહ, khavna, khavnê, khvâh. ના૦ ઉંઘાઈજવું, ઉંઘ, ખાબ, સ્વપનો. Subs. Sleeping; sleep; slumber; dream. Av. [Avestan] = Sans. स्वप्न = Per. خواب

ખવી, khavî. ના૦ થુક. Subs. Spittle.

ખા, khâ. ના૦ ખાવું, સ્વાદ લેવો, ભોજન લેવું. Subs. Eating; tasting; taking a meal.

ખોહ, khôh. ના૦ ખાશીઅત; શક્તિ. Subs. Characteristic; power.

હંગે, hangê. ના૦ હંગામ, વખત. Subs. Season; time.

હંદે, handê. ક્રિ૦ અ૦ એટલું, એટલા પ્રમાણમાં. Adv. So much; in such a proportion.

અનીબા, anîbâ. ના૦ એક જાતનું ઝાડ કે જેનાં પાંદડાં દવાઈમાં આવે છે. Subs. Name of a particular tree the leaves of which are used for medicinal purposes.

ઓએશ, ôêsh. સર્વ૦ તેને. Pron. To him—her—it.

ખાહ, khâh. ના૦ બેહેન. Subs. A sister.

ખેશ, હુઈએ, khêsh, hûîê. સર્વ૦ પોતાનું. Pron. One's own.

ખોઈહા, khôîhâ. ના૦ ખાશીઅતો. Subs. Characteristics; qualities.

સે-ઉખ, sê-ûkh. ના૦ ત્રણ ભાઈ. Subs. Three brothers.

અન-અઈબારી, an-aîbârî. વિ૦ મદદ નહીં કરનારૂં, સહાય વગરનું. Adj. Not assisting; destitute of support or assistance.

ખાહી, ખાઈ. khâhî, khâî. વિ૦ ચાહતું, માયા દેખાડતું. Adj. Loving; expressing kindness.

અન-અઈબીઆગહાની, an-aîbîâgahânî. ના૦ નહીં પેહેરવું. Subs. Not putting on (clothes).

અવાખ્શીદન, avâkhshîdan. ક્રિ૦ પાછું ફરવું —હટવું—જવું. V. To turn back, to refrain from; to abstain.

ખાહેશ, khâhêsh. ના૦ ખાહેશ, પાંમવું. Subs. Wish, inclination; to acquire, obtain.

ખાહેશ્ન, khâhêshna. ના૦ મોરાદ, આશા. Subs. Wish; hope; desire.

અ-નીઆએશ્ની, a-nîâêshnî. વિ૦ ન્યાયશ—આરાધના—બંદગી—વખાણ વગર. Adj. Without offering divine honors—prayers; not glorifying.

અ-વખ્શસ્ની, a-vakhshasnî. વિ૦ નહી વધવું, ઘટવું. Adj. Not increasing; decreasing.

ખાહેશ્ની, khâhêshnî. વિ૦ ઈચ્છા—ખાહેશ-વાળું; આશાવાન. ક્રિ૦ ચાહવું, પઢવું, ખાહેશ. Adj. Full of desire; wishing for; hopeful. V. To desire, recite, wish.

અ-વખ્શસ્ને, a-vakhshasnê. See a-vakhshasnî.

ખાહેશ્ને, khâhêshnê. ના૦ ઈચ્છા—આશા—ખાહેશ કરવી. Subs. Wishing; desiring; hoping.

ખાહેશ્ને-મારી, khâhêshnê-mârî. ના૦ કોઈને ખરાબ કરવા—પાયામાલી કરવાની ઈચ્છા—નઈઅત. Subs. The intention or desire of doing harm to (or ruining) a person.

અના-હસ્ત, anâ-hast. ક્રિ૦ તે છે. V. He is.

અન-હેસ્તન, an-hêston. ક્રિ૦ નહી હાલવું—છુટવું. V. Not to move—become free—loose.

ખાહીનદ, khâhînad. ક્રિ૦ ચાહે, પ્યાર રાખે. V. May love; may regard with affection.

ખાહેન્દ, khâhênd. ક્રિ૦ તેઓ ચાહેછે ; તેઓ ખાહેશ કરે—ઈચ્છે. V. They love; they may desire—wish.

હુ-યાફ્તન, hû-yâftan. ક્રિ૦ બરાબર સહમજવું, સારીરીતે જ્ઞાન મેલવવું—જાંણવું. V. To understand—know properly; to acquire a thorough knowledge (of something).

અન-હએત, an-haêt. વિ૦ વગર હસ્તી—હયાતીએ. Adj. Without existence—being—life.

અન-હાઈત, an-hâit. વિ૦ પાક, સ્વચ્છ, નિર્મલ, પવીત્ર. Adj. Pure; limpid; holy; void of impurity; Av.

અનાહીદ, anâhíd. ના૦ શુક્ર સેતારો. ક્રિ૦ ઘટવું, કમ કરવું. Subs. The planet Venus. V. To abate, decrease, reduce, diminish.

ખાહેદ, khâhêd. See khâhînad.

અન-અએબગદી, an-aêbagadî. વિ૦ ખરાબી નહીં કરનારૂં, શેતાનીઅત વગરનું, નુકશાન વગરનું, સફાઈદાર. Adj. Not doing any harm; free from satanism, uninjurious, clear.

હુ-અખ્વી, hû-akhvî. ના૦ રોશન કએઆશ, નેક-વિચાર; પાક દીલ; દાનાઈ; બેહેશ્ત, સ્વર્ગ, દુરંદેશી, ખુશી ખોરરમી. વિ૦ સારા કએઆશ—વિચારવાળું, દુરંદેશીવાળું. Subs. Clear judgment; good thought, a pure guileless heart; prudence; heaven; paradise; foresightedness; gladness; pleasantness. Adj. Having a good judgment—thought; far-sighted.

હુ-અહુનીનેદ, hû-ahûnînêd. ક્રિ૦ નેક સાહેબી આપે. V. May grant good sway.

અ-વહાને, a-vahânê. ક્રિ૦ અ૦ વગર બાહાને—સબબે. Adv. Without any pretext—cause.

અન-હાવંદ, an-hâvand. વિ૦ બરાબર—સરખું નહીં તે, જુઠું, ખોટું. Adj. Not alike—equal—similar; false, wrong.

અન-ખાવીએ, an-khâvîê. ના૦ ભાવ૦ બેખાબી, જાગૃતપણું, સાવધપણું. Subs. Abst. Wakefulness; sleeplessness; vigilance.

અન-આહૂ, an-âhû. વિ૦ એબીઅલ નહીં, ખોડખાંપણ વગરનું, ખામી વગરનું; સ્વચ્છ, સાફ, નીતરૂ. Adj. Not ugly—deformed; free from blemish; pure; limpid; clear.

અન-આહૂઈ, અન-આહૂગી, an-âhûî, an-âhûgî. ના૦ ભાવ૦ બેએબીઅલપણું, સફાઈ, નીરમલતા. Subs. State of being free from deformity; purity; limpidity.

અન-આહૂઈનીદન, an-âhûînîdan. ક્રિ૦ ખરાબ—એબીઅલ—બદશીકલ—બેડોલ નહીં કરવું. V. Not to make dirty—deformed—ugly—uncouth.

અન્-આહૂક-તર, an-âhûk-tar. વિ૦ વધારે ખાલેશ—ચોખ્ખું—સ્વચ્છ—નિર્મલ. Adj. More genuine—pure—unalloyed—clear.

અન-આગહ, an-âgah. ક્રિ૦ અ૦ બેખબર, નાવાકેફ. Adv. Unawares; not knowing.

અ-નેઆઝ, a-nêâz. વિ૦ મોહોતાજદાર નહીં તે, હાજત વગરનું, બંદગી—કાલાવાલા વગરનું. Adj.

In want of nothing; not requiring anything; without prayers—entreaty.

[Avestan script] અ-નેઆઝી, a-nêâzî. ના૦ હાજત વગરની હાલત—સ્થીતી. Subs. State of being not needy—in want of anything.

[Avestan script] અનાખ્ત, anâkht. ક્રિ૦ નાંખ્યું. V. Threw (past tense).

[Avestan script] ખાખ્ત, khâkht. ના૦ કમાન, નેજો, ચીલ્લો. Subs. A bow; a spear; a bow-string.

[Avestan script] ખાથ, હસાદ, khâth, hasâd. ના૦ ખદંગી તીર, એવો તીર કે જે માણસને લાગતાંજ તેને વીંધીને બેજાન કરી નાખે; જીવ લેનાર તીર. Subs. An arrow made of the twig of the white poplar; such an arrow that the moment it strikes a man, it pierces him and lays him down lifeless; a mortal arrow.

[Avestan script] ખેશ્ત, khêsht. ના૦ નાહાનો નેજો. Subs. A small spear.

[Avestan script] અ-વાખ્તે, a-vâkhtê. વિ૦ નહીં કુટેલું—વાટેલું. Adj. Not pounded—levigated.

[Avestan script] અન-હમ, an-ham. વિ૦ સંબંધ વગરનું. Adj. Having no connection.

[Avestan script] અન-આમોર્જશ્ને, an-âmôrzashnê. ના૦ નહીં બક્ષવું—માફ કરવું—બક્ષવા વગર. Subs. Not pardoning—forgiving; without bestowing.

[Avestan script] અન-ખાર, an-khâr. વિ૦ ખાહેશ—ઈચ્છા—મોરાદ વગરનું. Adj. Having no desire—wish.

ખાર, khâr. ના૦ ખાહેશ, મોરાદ, ઈચ્છા. Subs. Wish, desire; will.

ખાહર, ખંગહર, khâhar, khanghar. See khô. Comp. Av. = Sans. स्वसृ = Per. خوهر , خواهر

ખાહરાન, khâharân. ના૦ બેહેનો. Subs. plur. Sisters.

અન-આરામ, an-ârâm. વિ૦ દુઃખ્યારૂં, બેચેન, શાંતી વગરનું—સુખ્યારૂં નહીં તે. Adj. Miserable; unfortunate; not happy—at ease.

અ-વેહરામ, a-vêhrâm. વિ૦ ફતેહ—જીત વગરનું. Adj. Not victorious—successful.

આન-આખર-બુન્દે, ân-âkhar-bûndê. ના૦ કોઈબી પ્રકારની તાબેદારી—ફરમાબરદારી. Subs. Submission of any kind.

અન-અએરોગી, an-aêrôgî. વિ૦ ઈજા—દુઃખને લગતું નહીં. Adj. Not relating to any harm—injury.

અન-અહેલુબ, અન-અશો, an-ahêlûb, an-ashô. વિ૦ અપવીત્ર, નાપાક, અશો—પરહેજગાર નહીં તે. Adj. Unholy; impure; not pious—abstinent. Av.

અનાઈ, anâî. ના૦ દરદ, રંજ, સખ્તી, નુકસાન. Subs. Disease; illness; hardness; loss; detriment.

અનાએ, anâê. ક્રિ૦ અ૦ એ સબબથી, એને લીધે, એ પ્રમાણે, એરવેશે. Adv. For this reason; on this account; thus; so.

ખાએ, khâê. સર્વ૦ ખુદ, પોતે. ના૦ ખુશી. Pron. Self; in person; *in propriâ personâ*. Subs. Gladness.

ખોએ-દો-એ, khôê-dô-ê. ના૦ બે અથવા એક શક્તી—કૌવત. Subs. One or two powers.

અના-શ, અએશા, anâ-sha, aêshâ. સર્વ૦ આએ તેજ, એતે, તેએ. Pron. This very same; this it (is.)

અનાઈ, anâî. ના૦ જીઆન, નુકસાન, અજાબ, બેદાદી, સખતી, જુલમ, રીમની, અન્યાય, વાંક. Subs. Loss; detriment; damage; affliction; injustice; hardship; tyranny; pollutedness, fault, offence. Paz.

ખહશ, khahash. ના૦ ચાહ, પ્યાર, ખાહેશ, મરજી. Subs. Affection; love; desire; wish.

ખાશ, khâsh. સર્વ૦ પોતે. Pron. Self.

અન-અએબાદગી, an-aêbâdgî. વિ૦ યાદદાશ્ત-વગરનું. Adj. Having no remembrance.

અન-અઈબાદ, an-aibâd. વિ૦ દોસ્ત—યાર—મદદગાર વગરનું, યાદ નહીં રાખતું, ભુલીજતું. Adj. Friendless; having no helper—companion; not remembering; forgetting.

હુ-અએબાદ, hû-aêbâd. ના૦ સારી યાદદાશ્ત—સ્મરણશક્તિ. Subs. A powerful memory—remembrance.

અન-અએબાદી, an-aêbâdî. See an-aêbâdgî.

અન-અએબાદેશને, an-aêbâdêshnê. વિ૦ વગર યાદ કરવે. Adj. Without remembering.

અન-અઈબારી, an-aíbârí. વિ॰ મદદ—સહાય વિનાનું, આશરા વગરનું, મદદ નહીં કરવી. Adj. Destitute of help—support—assistance, not to help. Paz.

અન-અએબારીએ, an-aêbariê. ક્રિ॰ અ॰ વગર મદદ કરવે. Adv. Without assisting.

અન-અએબગાએશ્ની, an-aêbagâêshnî વિ॰ પેહરણ પેહેરયા વગરનું. Adj. Without putting on (clothes).

અના-દખ્શતે, anâ-dakhshatê. ક્રિ॰ આએ ખોલ્લું—દેખઈતું—જાહેર છે. V. This is clear—evident—apparent.

ખાશ-શેદ, ખાશ-શાએદ, khâsh-shêd, khâsh-shâed. ક્રિ॰ પોતાને ઘટે. V. May behove one's self.

ખેશાવંદ, khêshâvand. ના॰ સગાં, ખેશકુટુંબ, ખેશાવંદ. Subs. Relations; kinsmen; kith and kin.

અ-વખ્શશ્ની, a-vakhshashnî. વિ॰ વધતું નહીં. Adj. Not increasing.

ખાહેશ્તન, khâhêshtan. ક્રિ॰ ચાહતું, ખાહેશ—મરજી કરવી. V. To wish, to desire; to show inclination to.

અ-વખ્શ-ગીર, a-vakhsh-gîr. વિ॰ રોશની—ચલકાટ વગરનું, રોશનીને નહીં લેનારૂ. Adj. Destitute of light—brightness; not taking light.

અવાખ્શીનીદન, avâkhshînîdan. ક્રિ॰ મેહેર-

બાની કરવી, બખશવું, પરવરશ કરવી. V. To do a favour, to grant, to bestow, to maintain, to support.

અવખ્શીદાર, avakhshîdâr. નાo માફી બખશનાર. Subs. Pardoner; forgiver.

અન-આશેતી, an-âshêtî. વિo સુલેહ—સંપજ-વિનાનું, દુશ્મની વાળું. Adj. Void of amity—peace; inimical.

અન-અશો, an-ashô. વિo રાસ્ત—સાચું નહીં બોલનાર, નાપાક, અપવીત્ર. Adj. Not speaking the truth; unholy; impure. Av.

અન-અશો-ઓમંદ, an-ashô-ômand. ક્રિo નાપાક—અપવિત્ર છે. V. Are unholy—impure (plu.).

અન-આશ્નાક, an-âshnâk. વિo જાહેર નહીં કરનાર, છુપાવનાર, શોહોર વગરનું. Adj. Not revealing; keeping secret—concealed, without noise.

અન-આશ્નાગી, an-âshnâgî. ભાo નાo સંબંધ નહીં રાખવો તે. Subs. Abst. Not keeping connection with.

અના-શનુ, anâ-shanû. ક્રિo આજ્ઞાo આએ—એમ જાણ, એરવેશે વાકેફ થા. V. imper. Know this; be informed in this manner.

અનાશુન, anâshûn. ક્રિo અo એરવેશે, એવી રીતે. Adv. In this manner; thus.

અન-એ-જાનુનેદ, an-ê-jânûned. ક્રિo એ એમ નથી. V. He, she or it is not; it is not thus.

ખેશ્કારાન, khêshkârân. ના૦ અધીકારીઓ, ધંધાદારીઓ. Subs. Officers in authority; tradesmen; professional men.

ખેશ્કારી, khêshkârî. ના૦ પોતાનું કામ—કારોબાર—ઓધ્ધો; ઉદ્યોગ. Subs. One's own business—trade—dignity; industry.

અન-અયાવ, an-ayâv. વિ૦ નહીં મલી શકે એવું, નાદર, કીમતી, નામીચું, અમુલ્ય. Adj. Unobtainable; rare; precious; first-rate; superfine.

અન-અયાવશ્ની, an-ayâvashnî. ના૦ ભાવ૦ નહીં મેલવવું—હાંસેલ કરવું. Subs. Abst. Not obtaining—acquiring.

હુ-અયાવગી, હુ-અશવગી, hû-ayâvgî, hû-ashvagî. વિ૦ ખુબસુરત, સારા દીદારવાલું. Adj. Beautiful; of good features.

અન-અયાફ્તગીહા, an-ayâftgîhâ. ક્રિ૦ અ૦ નહીં પાંમવા—હાંસલ કરવાને લીધે. Adv. For not acquiring; on account of not gaining.

અન-આશ્તી, અનાશ્તગી, an-âshtî, anâshtagî. ના૦ દોસ્તી—સલાહ વગરની હાલત; બખેડો; કજીઓ, મારામારી, જુદાઈ, જુદાગીરી. Subs. Want of friendship—peace; contention; quarrel; broil; separation.

અન-હશ્તી, અન-હસ્તી, an-hashtî, an-hastî. વિ૦ હસતી—હૈયાતી વગરનું, નાબુદ. Adj. Non-existent; extinct.

અ-વહીખ્તગી, a-vahîkhtagi. ના૦ પલીડી, નજીશાત. Subs. Filthiness; uncleanness; impurity.

અન-આશ્ત-તુમ, an-âshta-tum. વિ૦ અતિશય દુશ્મની વાળું, ઘણો તંટો—ફીસાદ કરનારૂં. Adj. Most inimical; exciting sedition—quarrel in the highest degree.

હુખ્શત્રો-તેમાએ, hûkhshatrô-têmâê. ના૦ એક બંદગીનું નામ છે. Subs. Name of a prayer. Av.

અન-અહીર, an-ahîr. વિ૦ નશા—ચરકીન વગરનું. Adj. Free from pollution—filthiness.

અના-બાર, anâ-bâr. ક્રિ૦ અ૦ એક વખતે—મરતબે. Adv. Once; one time.

અનાગારી, અંગારી, anâgârî, angârî. ના૦ ચીતારો, ચીતાર. Subs. A painter; painting.

અ-નેગારેશ, a-nêgârêsh. વિ૦ ચીતાર—ચીત્રવગરનું. Adj. Free from painting.

હુ-આસ, hû-âs. ના૦ સારો શરાબ—દારૂ. Subs. Good wine—liquor.

હુ-ખીગ, hû-khîg. ના૦ સારી છાગલ. Subs. A fine leathern bottle or bag for holding water.

અન-આસા, an-âsâ. વિ૦ જીનત—રોનક—નેબાઈ-વગરનું, કદરૂપું. Adj. Void of grace—beauty—elegance; ugly.

ખવાસા, khavâsâ. ના૦ દાણો ખેંચનારી કીડી. Subs. A corn-carrying ant.

અન-આસાન, an-âsân. વિ૦ નાખુશ, દલગીર, નિ-રાશ, ઉદાશી, શુખવિનાંનું; જસ્તી—સખતાઈ ભરેલું, કઠણ. Adj. Displeased; sorry; despairing; sad; unhappy; tyrannical; hard.

ખાએશ્ન, ખાહેશ્ન, khâêshna, khâhêshna. ના૦ ઈચ્છા, મરજી, ચાહ, પ્યાર, ચાહવું, જદંગોઈ, શેકા-રશ. Subs. Wish; desire; love; inclination; persuading a person for doing a virtuous action; recommendation. Per. خواهش

ખાએશ્ન-ઓમન્દ, khâêshna-ômand. વિ૦ ઈચ્છા—ખાહેશ—મરજી વાલું. Adj. Full of wish—desire; inclined.

અન-આસાની, an-âsânî. ના૦ ભાવ૦ બેચેની, નિ-રાશા. વિ૦ સુખી—સુખવાલું નહીં તે, દુઃખી, રોગીષ્ટ. Subs. Abst. Disquietness, uneasiness, discomfort. Adj. Not happy; miserable; distressed; of a sickly constitution.

ખાએશ્ની, khâêshnî. ના૦ ઈચ્છા. Subs. Desire, wish.

ખાહેશ્નીહા, khâhêshnîhâ. ક્રિ૦ અ૦ ઈચ્છા—ખાહેશ મુજબ; ખુસીથી. Adv. According to one's desire—wish; willingly.

ખાએશ્ની, ખાએશ્ને, khâêshnî, khâêshnê. See khâêshna.

સનાએશ્ને, sanâêshnê. ના૦ સહમજવાની શકતી. Subs. Power of understanding—comprehending.

અન-આસાન-તુમ, an-âsân-tûm. વિ૦ ઘણુંજ મુશ્કેલ. Adj. Most difficult—uneasy.

ખાએશ્ન-મન્દ, khâêshna-mand. વિ૦ ખાહેશમંદ, ખાહેશ ભરેલું. Adj. Full of desire.

અન-આસાદે, an-âsâdê. વિ૦ મસનદ—ગાલીચા વગરનું. Adj. Having no cushion—carpet.

અના-સખ્ત, anâ-sakht. વિ૦ કઠણ—સખત—કઠોર નહીં, નરમ. Adj. Not hard—harsh—rigid; soft.

અવે-યશ્ત, avê-yasht. કૃ૦ વિ૦ નહીં ઈજ્રએલું, આરાધના વગરનું. Partic. Adj. Not consecrated—offered divine honours.

અન-અદશ-ર, an-adsh-ra. સર્વ૦ હું સીવાય બીજો કોઈ નહીં. Pron. None (or no one else) but I.

અન-આસાર, an-âsâr. વિ૦ અગણીત, જેની ગણત્રી નહીં તે. Adj. Innumerable; that cannot be numbered—counted.

અન-આસાલ, an-âsâl. વિ૦ બદગોહર—બુનીઆદ, બદજાત, જે અનીતીવાન માબાપને પેટ અવતરેલો તે. Adj. Of low origin—parentage; ignoble; one born of immoral parents.

અન-એહર, an-êhar. વિ૦ નજીશાત—ચરકીવગરનું. Adj. Free from filthiness—uncleanness—pollution.

અવાસાર, avâsâr. ના૦ ફરસંગ. Subs. A *Farsang;* a league.

હુ-આસાલ, hû-âsal. વિ૦ સારાં ગોહર—બુનીઆદનું; નીતીવાનને ત્યાં અવતરેલું તે. Adj. Of noble

birth—parentage; high in excellence or worth; one born of noble parents.

અન-આસીઆ, an-âsîâ. વિ૦ હવાવગરનું, ખરાબ ચક્કી—ઘંટી. Adj. Having no air—breeze; a bad mill.

અનાઈએ, anâîê. See anâî.

ખહેશ્તન, khahêstan. ક્રિ૦ ચાહવું. V. To wish, desire.

અના-દયન, anâ-dayan. ક્રિ૦ અ૦ એમાં, એની અંદર; એટલામાટે, એ સબબને લીધે. Adv. In it; under it; therefore; on this account.

અના-જીના, અનાજીનાક, anâ-jînâ, anâjînâk. ના૦ આએ—એક જગો. Subs. This place; this only place—spot.

અન-આઈન-અસ્ત, an-âîn-ast. ક્રિ૦ કાયદાસર—રીતીમુજબ નથી, વગર તરીકાનું છે. V. Is not according to law—rule; is far from the right path.

અના-ગીવાસ્ત, anâ-gîvâst. ના૦ એક "ગીવાસ્ત" નામનું માપ છે. Subs. Name of a measure, called *givâst*.

હુ-આઈન-અસ્ત, hû-âîn-ast. ક્રિ૦ નેક—સારો. તરીકો—રસ્તો છે. V. Is a good—straight path.

ખાસીનેદ, khâsînêd. ક્રિ૦ સુકાએ, સુકવે. V. May become dry; may dry.

અન-આસીનતન, an-âsînatan. ક્રિ૦ પશેમાન—ગમગીન નહીં થવું. V. Not to repent—regret.

[Pahlavi] અન-અએવીએગાંની, an-aêvîêgânî. વિ૦ કુસ્તી વગર. Adj. *Sans. Kushti;* without girding the *Kushti*.

[Pahlavi] [Pahlavi] } અન-અએવ્યાસ્ત, અન-અએવસ્ત, an-aêvyâst, an-aêvast. ભૂ૦ કૃ૦ વિ૦ નહીં બાંધેલું—પેહરેલું; અભ્યાસ નહીં કીધેલું, નહીં શીખેલું. Past part. Adj. Not girded up; not put on (clothes); not studied—learned. Av. [Avestan]

[Pahlavi] અન-અએવ્યાસ્તી, an-aêvyâstî. ના૦ ભાવ૦ અભ્યાસ નહીં કરવો તે, નાદાની, અપટપણું, નાખુશી, નહીં બાંધવું. Abst. Subs. Not studying; ignorance; stupidity; displeasure; not binding—girding up.

[Pahlavi] [Pahlavi] } અન અએવ્યાસ્તન, an-aêvyâstan. ક્રિ૦ અ-ખર નહીં રાખવી, નહીં જાણવું, પરહેજ નહીં રાખવી; અભ્યાસ નહીં કરવો, નહીં શીખવું, જ્ઞાન સંપાદન નહીં કરવું. V. Not to be informed; not to know; not to abstain from; not to study—learn, not to acquire knowledge.

[Pahlavi] અવે-સજીન, અના-સજીન, avê-sajîn, anâ-sajîn. વિ૦ અઘટીત, નાલાયક, નામુનાસેબ. Adj. Improper; unworthy; unbecoming.

[Pahlavi] અન-આસ્ત, an-âst. વિ૦ સુલેહ વગરનું, બખેડા—ટંટા—મારામારીવાળું. Adj. Not peaceful; seditious; quarrelling; given to brawls and contention.

[Pahlavi] અન-હસ્ત, an-hast. વિ૦ હયાત નહીં, મોજુદ નહીં; નાબુદ. Adj. Not existing; non-existent; extinct.

અનાસ્ત, અ-રાસ્ત, anâst, a-râst. વિ૦ નકામું, નારાસ્ત, ઉલટું, જુઠું. Adj. Useless; untrue; contrary; false.

ખાસ્ત, khâst. ક્રિ૦ ચાહયું, ઈચ્છયું, ખાહેશકીધી. V. Wished; desired; showed an inclination.

ખાસ્ત, ખાસ્તે, khâst, khâstê. ના૦ પૈસા, માલ, મતા, દોલત. Subs. Money; property; estate; wealth.

અના-ગેતીહા, anâ-gêtîhâ. ના૦ આએ દુન્યામાં. Subs. In this world.

ખાસ્ત ઓમન્દ, khâst-ômand. વિ૦ જરદાર, પૈસાદાર, દોલતવાંન. Adj. Monied; rich; wealthy.

ખાસ્તાદ, khástâd. વિ૦ સુકું, ભીણાસ વીનાનું Adj. Dry, free from wetness—damp.

અનાસ્તાર, anâstâr. વિ૦ ગુનાહગાર—પાપી નહીં તે, નિરપરાધી. Adj. Not sinful—guilty; innocent.

અ-વાસ્તાર, અ-વાસ્તર, a-vâstár, avâstar. See ave-sajîn, anâ-sajîn. વિ૦ ઘાંસ—ચારાવગરનું; ખેતી—ચારાને નાશ કરતું. Adj. Without grass, forage; destroying agriculture—forage—crop. Av.

ખાસ્તાર, અવાસ્તાર, khâstâr, avâstâr. ના૦ ચાહનાર, ઉઠનાર, મેલવનાર, અરજદાર, અરજ કરનાર. Subs. One who regards with affection; one who gets up—gains—requests; an entreater.

ખાસ્તારી, khâstârî. ના૦ ખાહેશ, હરખ, ચાહ, પ્યાર. Subs. Desire; rapture; love; affection.

ખાસ્તારીહા, khâstârihâ. ક્રિ૦ અ૦ પ્યારથી; પ્રીતીથી. Adv. Lovingly; affectionately.

અન-આસ્તારેદ, અનાસ્તારેદ, an-âstâred, anâstârêd. ક્રિ૦ બે ગુનાહ થાય છે, નીર્મલ—સ્વચ્છ—સાફ થાય છે; ગુનેહગાર નહીં થાએ. V. Becomes innocent; becomes pure—limpid; may not become guilty—sinful.

અનાસ્તાર્દ, અનાસ્તર્દ, anâstârd, anâstard. ભૂ૦ કૃ૦ વિ૦ નહીં પંથરાયલું—રીમન થાયલું. Past part. Adj. Not spread—diffused (lit.); not defiled—polluted.

અનાસ્તી, અન-હસ્તી, anâstî, an-hastî. ના૦ નાબુદી, નીસ્તી. વિ૦ હસ્તી—હૈયાતી વગરનું, નામોજુદ. Subs. Nonentity; non-existence. Adj. Having no existence; non-existent.

અન-એસ્તી, an-estî. વિ૦ નાલાયક, અઘટીત, ના મુનાસેબ. Adj. Improper; unworthy; unbecoming.

ખેસ્તીહા, khêstîhâ. ક્રિ૦ અ૦ જખ્મી હાલતમાં, દીલમાં કચવાઈને, આનાકાનીસાથે; જખ્મ કરવાને માટે. Adv. In a state of being wounded; after some feeling of mental uneasiness; with hesitation; for wounding; for inflicting a wound.

ખાશતી, khâstî. ના૦ એરાદો. Subs. Aim, intention, purpose.

અનાસ્ત-ગોબશ્ન, anâst-gobashna. ના૦ ગુનાહ ભરેલું બોલવું, પાપી વાણી મુખમાથી વદવી. Subs. Talking irreverently, speaking profanely.

અન-આસ્ત-ગોબશ્નાન, an-âst-gôbashnân. નાo બખેડા ભરેલી વાચાઓ, હુલડ કરાવે એવાં ભાષણો. Subs. Seditious words—utterances; sedition exciting speeches.

અનાસ્તીનેદ, anâstîned. ક્રિo નકામુ—અકારત થાય છે. V. Becomes useless—worthless.

ખાસ્તી, ખાસ્તે, khâstî, khâstê. નાo માલમતા, સરસામાન, પુંજી, દોલત, મીલકત. Subs. Property; estate; furniture; means.

અન-હસ્તે, an-hastê. વિo નામોજુદ, છુપું, અંદીઠ, જાહેર નહીં. Adj. Non-existent; concealed; not visible.

અન-અસ્તોબાન, an-astôbân. વિo શક—શંકા વાળું, ભરૂસેદાર નહીં, મજબુત નહીં તે, બે સહમજ, બે દીન. Adj. Doubtful; not trustworthy—powerful; senseless; irreligious.

ખાસ્તન, khâstan. ક્રિo ઉઠવું, બોલાવવું, ચાહવું, ઈછવું, અરજ કરવી, આજીજી—વીનંતી કરવી. V. To wish, to will, to desire, to want, to require, to demand, to summon, to solicit, to beg, to petition, to entreat, to implore. Per. خواستن

અન-અસ્તુની, an-astûnî. વિo સ્થીર—મુકરર નહીં તે, ના પાયદાર, લુલું—ક્ષણભંગુર. Adj. Not stable-settled; unsteady; rickety; uncertain; frail; transient.

અન-હસ્તની, an-hastanî. See anhastî.

અન-અસ્તે, an-astê. See an-hastanî.

વિ૦ સુલેહ—સંપજ વગરનું. Adj. Without peace—amity.

અનાસ્તે, anâstê. વિ૦ બુરૂં, બદ, દુષ્ટ, ખરાબ. નાo આએપત, નફો, હાંસેલ; જંગ, લડાઈ, ક્લેશ, કજીઓ. Adj Bad; evil; vile. Subs. Income; profit; gain; battle; quarrel; contention.

ખાસ્તે, khâstê. નાo ખોરાક, ખજનો, સવાબનાં કાંમનો ખજાંણો; પૈસા, માલ, મતા, સામાન, મીરાસ. Subs. Food; riches; treasures—store of virtuous deeds; property; estate; furniture; inheritance. Pâz. = Per. خواستہ

ખાસ્તે-અદશાન, khâstê-adashân. નાo પારકો માલ, પારકાનું ધન—દ્રવ્ય. Subs. Alien goods; alien fortune—wealth.

અન-અસ્તગી, an-astagî. નાo નાતવાંની, અશકતપણું. Subs. Feebleness; weakness; inability.

અન-એસ્તગી, an-êstagî. વિ૦ ઉસ્તવાર—મજબુત—સ્થીર—ટકાઉ નહીં તે; બુલું, આંધુંધુંધું. Adj. Not steady—fixed—firm; unstable; uncertain.

ખાસ્તે-દાર, khâstê-dâr. નાo ખજનો રાખનાર, ખજાંનચી, વારેસ. Subs. One who has charge of money; a treasurer; an inheritor.

ખાસ્તે-ઓમન્દ, khâstê-ômand. વિ૦ દોલતવાન, પૈસાદાર, પુંજી—માલ—મીલકત ધરાવનાર. Adj. Wealthy; rich; possessing estate—property.

ખાસ્તે-કામગી, khâstê-kâmagî. નાo દોલતને માટેની ખાહેશ—ઈચ્છા. Subs. A desire for wealth.

અનાસ્ત-ગર, anâst-gar. ના૦ ખરાબ—નકામું કરનાર. વિ૦ કીનાખોર, વેરી, દ્વેષભાવી. Subs. An evil-doer, one who does useless things. Adj. Vindictive; revengeful; malicious.

અન-એસ્ત-ગરી, an-êsta-gari. વિ૦ રેહેવા લાયક નહીં. Adj. Not habitable.

અનાસ્ત-તુમ, anâst-tum. વિ૦ અતીશય નાખુશ—દીલગીર. Adj. Most displeased—sorry.

અન-અસ્તવાની, an-astavânî. ના૦ શકમંદી. Subs. Doubtfulness.

અનાસ્તરેદ, anâstarêd. ક્રિ૦ ગુનાહ—વાંક કરેછે, ગુનેહગાર—પાપી થાયછે. V. Commits a crime—fault; becomes sinful—guilty.

અનાસ્તરેત, anâstarêt. વિ૦ ગુચવાડા વગરનું, નુકશાન પાંમ્યા વગરનું. Adj. Free from intricacy; uninjured; without suffering any loss—harm.

અનાસ્તર્દ, anâstard. વિ૦ બેગુનાહ, નીરપરાધી. Adj. Innocent; harmless.

અનાસ્તર્દે, anâstardê. વિ૦ ખાલેશ, સ્વચ્છ, નીતરૂં, દાઘ વગરનું, ગદલું નહીં તે. Adj. Pure; clear; limpid.

અન-અઈવગહાની, an-aîvagahânî. ના૦ નહીં પેહેરવું—બાંધવું, શુદરેહ કુસ્તી નહીં રાખવો. Subs. Not putting on (clothes); not putting on *Sudreh* and *Kushti*.

અના-સરીશોદે, અના-સરેશુતે, anâ-sarîshôdê,

anâ-sarêshûtê. વિ૰ એક તૃત્યાંશ. ⅓. Adj. One-third; ⅓.

અનાદુખ્ત, અન-દુખ્ત, anâdûkht, andûkht. ક્રિ૰ એકઠું કીધું, સાથે મેળવ્યું. V. Collected; mixed up.

હુ-અયુખ્તાર, hû-ayûkhtar. વિ૰ સારૂં દોડનારૂં—કુદનારૂં. Adj. Running—jumping well.

હુ-અયુખ્તગી, hû-ayûkhtagî. ના૰ સારી કોશેશ—યુકતી—તજવીજ. Subs. A good effort—skill—contrivance.

આન-આઈની, આન-આઈને, ân-âînî, ân-âînê. વિ૰ એખલું, સાથી—સોબતી વગરનું; એક મારગી; મુવાફેક. ના૰ ખોદાતાલાનાં નામો મધેનું એક નામ છે. Adj. Lonely; friendless; quiet; unobtrusive; conformable; agreeing. Subs. One of the names of God.

અન-આઈની, an-aînî. ના૰ બેકાયદાપણું, ગેરસલુકાઈ. Subs. Illegality; impropriety; want of etiquette.

અન-અએવ્યાસ્ત, an-aêvîâst. ક્રિ૰ નહીં ઈજવું લઈ જએ, ફરેબ દેવો. V. To carry something not consecrated—sanctified. To mislead, to beguile.

અન-આઈનીનીહા, an-âînînîhâ. ક્રિ૰ અ૰ અનીતીથી, બેકાયદા ભરેલી રીતે, બુરી રીતથી. Adv. Immorally; unpolitely; illegally; in an evil way.

અન-આઈનીન, an-âînîn. See an-âînînîhâ.

હુ-આઈનીનીહા, hû-âînînîhâ. ક્રિ૰ વિવેકી પણાથી,

નિતીની રૂહે, સારી રીતથી, નેક—સારા કાયદા—ધારાની રીતે. Adv. Politely; morally; in a good way; in a manner permitted by a good law-rule.

હુ-અયુતાર, hû-ayûtâr. See hû-ayakhtâr.

અ-વહીઝેહ, a-vahîzêh. વિ૰ કજીઆ વગરનું. Adj. Free from intercation.

અનાઈઝેહ, અ-વાહીઝે, anâhîzêh, a-vâhîze. વિ૰ કદીમ—અશલી—જુનું—પુરાણું નહીં તે. Adj. Not ancient—original—old.

અન-અએવ્યાસ્ત, an-aêvyâst. See an-aîvyâst.

અન-અઈવશ્નીગી, અન-યાવશ્નીગી, an-aîvashnîgî, an-yâvashnîgî. ના૰ નહીં મેલવવું—પામવું. Subs. Not obtaining—acquiring.

અન-અએત, an-aêt. ક્રિ૰ નથી, છે નહીં. વિ૰ જુઠું. V. Is not. Adj. False, untrue.

હેખીદ, hêkhîd. ક્રિ૰ ખેંચ્યું, તાણ્યું. V. Pulled; drew.

અન-અએત-અશ, an-aêt-ash. ક્રિ૰ તે—જે નથી. V. It—which is not.

અન-અએત-આદા, an-aêt-âdâ. વિ૰ જીવવાળું નહીં તે, નીર્જીવ, હીલચાલ કરવા વગરનું. Adj. Having no life; destitute of life; motionless.

હુ-અઈત-આદા, hû-aît-âdâ. વિ૰ જાનદાર, જીવતું; સજીવણ; કૌવતમંદ. Adj.. possessing life; living; animate; powerful.

100

અન-અએતી, an-aêtî. વિ૦ હસ્તી—હયાતી વગરનું; ના૦ નેસ્તી, નાબુદી. Adj. Having no existence. Subs. Nonentity; extinction.

અનાઇતી, anâitî. ના૦ નારાસ્તી, જુઠાઈ. Subs. Untruth; falsehood.

અનાહીતી, anâhîtî. વિ૦ ખાલેસ,—સ્વચ્છ; દાઘેલ—ગદળાપણા વગરનું. Adj. Pure; guileless; clear; unspotted; not turbid.

હુખીદન, hûkhîdan. ક્રિ૦ બાહેર—ઉપર ખેચવું, પેદા થવું. V. To pull out—up; to originate; to be born.

અન-અએદુન-શ, an-aêdûn-sha. ક્રિ૦ અ૦ એવી રીતે—એપ્રમાણે નહીં. Adv. Not in this manner; not thus.

અન-અએત-ગરી, an-aêt-garî. વિ૦ હસ્તી નહીં આપનારૂં—નાબુદ કરનારૂં, બીઆબાન—વેરાન કરનારૂં; Adj. Not life-giving; making extinct; desolating.

અનાએતગરી, anâêt-garî. ના૦ બુરૂં, બેડોલ કરવું. Subs. Doing evil; making ugly.

ખહીમ, khahîm. ક્રિ૦ હું ચાહું છું. V. I wish—desire.

હુ-હીમ, hû-hîm. ના૦ નેક ખસલત-ખવાસ, સારો સ્વભાવ, Subs. Good nature—temper; fine disposition.

હુહીમે, hûhîmê. વિ૦ સારા ગુણવાળું. Adj. Possessing a good characteristic.

હુ-હીમી, hû-hîmî. ના૦ સારી ખસલત—ટેવ. Subs. A good characteristic—habit.

અન-અદમીદ, અન-ઉમેદ, an-admid, an-ûmîd. વિ૦ નીરાશ, નિષ્ફલ, નાઉમેદ. Adj. Despairing; disappointed; hopeless.

અન-અદમી, an-admî. ના૦ નાઉમેદી, નિષ્ફલતા. Subs. Hopelessness; disappointment.

હુ-અદમીદ, hû-admîd. વિ૦ સારી આશા વાળું, મોરાદવંતુ. Adj. Giving good hopes; hopeful.

અન-અદમીદી, an-admîdî. ક્રિ૦ નાઉમેદ થવું. V. To be disappointed.

અન-એમીદી, an-êmîdî. ના૦ બેઈમાની. Subs. Faithlessness.

અનાઈમજ્દા, anâîmazdâ. ના૦ ગુન્હેગાર; બેઈમાન શખ્સ; મક્કાર, ફરેબ આપનાર. Subs. A criminal; a faithless person; a hypocrite; beguiler.

અનાઈમજ્દાર, anâîmazdâr. See anâîmazdâ.

અન-અઈર, અનીર, an-aîr, anîr. વિ૦ સરકશ, નાફરમાન, બેદીન, પાપી, બેઈમાંન. Adj. Refractory; disobedient; irreligious; sinful; faithless.

અન-અએરખ્ત, an-aêrakht. ક્રિ૦ ધર્મના ફરમાનથી નહીં ફરે, દીનના હોકમથી ઉલટા નહીં ચાલે. V. May not disobey or swerve from the commands of religion.

અન-અઈરાન, an-aírân. વિ૦ ઈરાની નહીં તે; ભલા—સુધરેલા નહીં. Adj. Un-Arian; non-Iranian; not noble-civilized.

અન-અઈરખ્ત, an-aírakht. See an-aêrakht. વિ૦ નાખાલેશ—સ્વચ્છ; ગડલું. Adj. Not pure—limpid; turbid.

અન-અઈરી, an-aîrî. See an-aîr.

અન-અઈરી, an-aîrî. ના૦ બદી, બેઈમાની, નાફરમાંની, જુદદીની. Subs. Evil; faithlessness; disobedience; irreligiousness.

અન-અઈરીહેદ, an-aírîhêd. ક્રિ૦ દીનદારી વગરનું—નાફરમાન થાયછે. V. Becomes irreligious—disobedient.

અન-અઈરશ્ને, an-aîrashnê. ના૦ જુદદીન—નાફરમાન થવું. Subs. Becoming a convert to another creed.

અન-અઈરી, અન-અઈરીગી, અન-અઈરૂઈ, અન અઈરીએ, an-aîrî, an-aírigî, an-aîrûî, an-aîríê. ના૦ જુદદીની, સરકશી, મગરૂરી, નાફરમાંની. Subs. Irreligiousness; refractoriness; pride; disobedience.

અન-અએરોગ, an-aêrôg. વિ૦ નાખુશ, ગમગીન, ગંદવગરનું; સારૂં, જેવું ને તેવું. Adj. Displeased; sorry; not stinking; good; just as it was; in the same state.

અ-નાએરંગશ, a-nâêrangash. વિ૦ કોઈને દુખ:

નહીં દેનારૂં, બેગુનાહ, પાક. Adj. Not doing harm to any one; innocent; holy; pious.

[illegible] અન-અઈરીચ, an-aîrîch. વિ૦ દુરવંદી ખશલત રાખનાર. ના૦ ખરાબીનો ફેલાવો, જુદદીનનો ફેલાવો. Adj. Possessed of the nature of an infidel, *i.e.* of the nature of an unbeliever in the true faith. Subs. Diffusion—pervasion of evil; prevalence of a foreign creed.

[illegible] } અન-અઈરેદ, an-aîrêd. ક્રિ૦ નાફરમાન થાયછે, જુદદીન થાયછે. V. Becomes disobedient; becomes a pervert.

[illegible] અના-ગરદદ, anâ-gardad. ક્રિ૦ પુરૂં—તમામ—સંપૂર્ણ કરે. V. May finish—complete.

[illegible] અન-અઈરીતન an-aîrîtan. ક્રિ૦ નાફરમાન—જુદદીન થવું, વટલીજવું. V. To be disobedient; to become a pervert—apostate.

[illegible] અન-આન, an-ân. સર્વ૦ તે નહીં. Pron. Not that.

[illegible] } અવીન, avîn. વિ૦ છુપું, અંદીઠ, નહીં દેખઈતું. Adj. Secret; invisible; not apparent.

[illegible] અવીન, avîn. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે, એ પ્રમાણે, એ રીતે. Adv. In this manner.

[illegible] ઓહુર, ôhûr. ના૦ "અહુર" સાહેબ, ધણી, ખોદા. Subs. *Ahura;* a lord; master; God.

[illegible] ખનાન, khanân. ના૦ એક શેહેરનું નામ છે. Subs. Name of a city.

[illegible] ખાન, khân. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું પઢ. V. imper. Read; recite; learn.

અન-હુ-હીમી. an-hû-hîmî. વિ૦ સારી ચાલ ચલણનું નહીં તે. Adj. Not possessing a good nature.

ઓ-હુ-ખોદાએ, ô-hû-khôdâê. See ôhûr.

ખાનાદ, khânâd. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તે પઢે (તો સારૂ)! V. bened. May he—she read—recite!

અવીચને, avîchanê. ક્રિ૦ અ૦ એટલું બી. ના૦ એક માપનું નામ છે. Adv. Even so much. Subs. Name of a measure. Av.

ખાનદ, khânad. ક્રિ૦ પઢે, ભણે, શીખે. V. May read—recite—learn.

હંદ, hand. ક્રિ૦ તેઓ છે. V. They are.

અનહોબા, anhôbâ. ના૦ બેસ્પતી સેતારો. Subs. The planet Jupiter.

અન-હોશી, an-hôshî. ના૦ અમરગી, મોત વગરની હાલત. વિ૦ બેહેશ્તી. Subs. Immortality; exemption from death. Adj. Residing in paradise.

અનોશંદીહા, anôshandîhâ. ક્રિ૦ અ૦ નારાજી—નાખુશીથી, દલગીરી ભરેલી રીતે; આનાકાનીથી. Adv. Displeasingly; unwillingly; sorrowfully, hesitatingly.

અન-હુ-દાદ, an-hû-dâd. વિ૦ સારી નીતીનું નહીં તે, અનીતી ભરેલું, સારૂં નહીં પેદા કીધેલું. Adj. Not possessing good morals; immoral.

અવે-વશ્ત, avê-vasht. વિ૦ નહીં ફરતું, સ્થીર, હીલચાલ કર્યા વગરનું. Adj. Not turning; stable; motionless.

અન-ઓશ્તાવી, an-ôshtâvî. વિ૦ ઝડપવાળું

—સેતાબ નહીં તે; ધીમું. Adj. Not swift—fast; slow.

અન-હોશ્માર, an-hôshmâr. વિ૦ શુમાર—ગણતરી નહીં કરનાર, અવીચારી, મુર્ખ, બેહદ, બેશુમાર. Adj. Uncalculating; inconsiderate; foolish; unlimited; numberless.

હુ-હોશ્મારી, hû-hôshmârî. ના૦ સારીરીતે સુમાર કરવો—સ્મરણ કરવું, સારી પેઠે વીચારવું. Subs. Calculating properly; remembering—considering well.

અન-અન્બામી, an-anbâmî. વિ૦ કવખતનું, વગર-હીંગામનું, અન અવસરનું. Adj. Untimely; unseasonable in time, inopportune.

અનાની, anânî. ના૦ એક શખ્સ કે જે દુનીઆંનાં લોભને ખાતર પોતાના ધર્મ અને ફરજને કશી ગણત્રીમાં નહીં ગણે; દુન્યાઈ લોભ લાલચમાં ફસેલો માણસ, અજ્ઞાન, અપત. Subs. One who for worldly interests (or ambition) takes no cognisance (on account) of his religious faith and duty; a person who is ensnared in worldly temptations; an ignorant—stupid person.

અન-ખેશ, an-khêsh. વિ૦ પોતા વગરનું, પરાયું, પારકું, સગપણ વગરનું. Adj. Not one's own; pertaining to another; foreign; having no relationship.

અના-વેશ, anâ-vêsh. ક્રિ૦ અ૦ એથી વધારે—ઘણું. Adv. More than this.

અન-અવ્શીનશ્ન, an-avshînashna. ના૦ નહીં

ઘટવું—ઓછું થવું. Subs. Not decreasing—lessening.

અન-અંબશાન, an-ambashân. વિ૦ શક—સુબેહ વગરનું, ખાતરીપૂર્વક, ખચીતાઈ ભરેલું. Adj. Free from doubt—suspicion; certain, positive.

હુ-અંબજશ્ને, hû-ambajashnê. ના૦ બરાબર રીતે વેહેંચી લેવું; પુરો ઈતબાર. Subs. Participating properly; perfect reliance.

અન-અંદેશીહા, an-andêshîhâ. ક્રિ૦ અ૦ વગર વિચાર કરવે, વગર ધ્યાન આપવે. Adv. Inconsiderately; without paying due attention.

અન-ઓસ્પોરી, an-ôspôrî. વિ૦ ના ઉમેદ, નિરાશ, નિષ્ફલ. ના૦ સારા વીચાર વગરનું થવું તે. Adj. Disappointed; hopeless; despondent.

અન-અંબસ્તે, an-ambastê. વિ૦ ખાલી, નહીં ભરેલું, અધુરૂં. Adj. Not filled up—full; empty; unfinished.

અન-હુ-બસ્તે, an-hû-bastê. ભૂ૦ કૃ૦ વિ૦ સારૂં—ઠીક નહીં બાંધેલું. Past part. Adj. Not well bound.

અન-અવસીદન, an-avsidan. ક્રિ૦ નહીં ઘટવું, ઓછું નહીં થવું, જેમનું તેમ રેહવું, અસલી હાલતમાં રેહવું. V. Not to decrease—lessen; to remain in the same—original state.

અન-ખ-સ-ન્દીહા, an-khansandîhâ. ક્રિ૦ અ૦ વગર હોકમે, આજ્ઞા વગરે; ના ખુશીથી, આનાકાનીથી. Adv. Without permission—order; unwillingly; hesitatingly.

અન-ખ-સ-દી, an-khansandî. ના૦ નાખુશી, દલ-ગીરી. Subs. Displeasure; sorrow.

અન-ખુ-સ-દીહા, an-khunsandîhâ. ક્રિ૦ અ૦ નારજામંદથી, નાખુશીથી, આનાકાનીથી. Adv. Displeasingly; unwillingly; hesitatingly.

અન-હોશકાર્દન, an-hoskârdan. ક્રિ૦ તકરાર નહીં કરવી. V. Not to argue—discuss.

અન-ઓસ્પુરી, an-ôspurî. ના૦ બોલીને ફરી જવું, ગુનાહથી પસ્તાવો કરવો નહીં તે; બેકોલ થવું. Subs. Disowning; repudiating; not repenting of one's sins; breaking one's promise.

અન-હોસ્પોરી, an-hôspôrî. વિ૦ મહલાજા—અદબ વગર, વગર પ્રમાણે. Adj. Indecorous; violating good manners; disproportionate.

અન-ઓસ્ત, અન-ઓસ્તર, an-ôst, an-ôstâr. વિ૦ ઘણો નેક—ફાન્જેલ—દાના નહીં, ઓસ્તવાર નહીં તે. Adj. Not very virtuous—erudite—learned; not firm—stable.

અન-ઓસ્તામ, an-ôstâm. વિ૦ એકીન—ઈમાન—દયાનતદારી વગરનું. Adj. Void of faith—belief—honesty.

ખેસ્તારીહા, khêstârîhâ. વિ૦ ઈજા દેવાને લગતું. Adj. Pertaining to harm—injury.

અન-ઓસ્તી, an-ôstî. વિ૦ સાવધપણાં—હુશીઆરી વગર. Adj. Not circumspect—intelligent.

અન-ઓસ્તે an-ôstê. વિ૦ વગર એતેકાદ—વિશ્વાસ; નાપાએદાર. Adj. Void of faith—confidence; groundless, void of foundation.

અન-ઓશ્તોબાન, an-ôstôbân. વિ૦ ઓસ્તવાર નહીં તે, દીનબાબે ડામાડોલ. Adj. Not firm, irresolute in religious belief.

અન-ઓસ્તોબાંની, an-ôstôbânî. ના૦ ઉસ્તવાર નહીં રેહવું, દીનબાબે ડામાડોલપણે રેહવું તે. Subs. Not remaining firm; being shaky in religious belief.

અન-ઓસ્તોબારી, an-ôstôbârî. ના૦ સરદાર અથવા ભરથાર વગર રેહેવાની હાલત; નાઓસ્તવારી. Subs. The state of being without a husband—lord; instability.

અન-ઓસ્તન, an-ôstan. ક્રિ૦ નાપાયદાર થવું, લુલું—આધાર વગરનું થવું. V. To be unstable—shaky—supportless.

ઓહુસ્પુરી, ôhûspûrî. ના૦ એક બંદગીના કરદાનું નામ છે. Subs. Name of the chapter of a (certain) prayer.

અન-ઓસ્પુરી, an-ôspôrî. વિ૦ નાઉમેદ થાઈ—ગુનાહથી નહીં પોકારે. Adj. Not repenting of disappointment—sin.

અન-અંગુશીદગીહા, an-angûshîdagîhâ. ક્રિ૦ અ૦ વગર નમુના—ઉપમાથી. Adv. Without a model—simile.

હુ-અંગોશીદગીહા, hû-angôshîdagîhâ. ક્રિ૦ સારા નમુના પ્રમાણે, સારી મીસાલ તરીકે. Adv. In conformity with a good model; by way of an applicable simile.

અન-અંબુદી, an-anbûdî. વિ૦ ભાગીઆ—સાથી—શરીક વગરનું. Adj. Having no partner associate—colleague.

અવંદચ, avandacha. ના૦ એક ભરતનું નામ. દેરમ. Subs. Name of a measurement; *derem*.

હન-હેન્દ, હન-હંદચ, han-hênd, han-handacha. ક્રિ૦ અ૦ એટલું, જેટલું. Adv. This much; so much; as much.

અ-વાનીદાર, a-vanîdâr. ના૦ નહીં મારનાર, દોસ્ત. Subs. One who does not smite; a friend.

અ-વાનીદન, a-vânîdan. ક્રિ૦ ફરીથી નહીં મારવું, નહીં રડવું, નહીં પોકારવું. V. Not to smite again; not to weep—bawl out.

અવીચને—મસા, avîchanê-masâ. વિ૦ "અવચીન" નાં જેટલું મોહોટું. Adj. As large—long as *Avachîn*. Av.

હું-અંગર્દીનીદે, hû-angardînîdê. ભૂ૦ કૃ૦ વિ૦ સારી પેઠે શુમાર કીધેલો—વિચારેલું નહીં. Past part. Adj. Not well-estimated—thought—computed.

અન-અનુ, an-anû. ક્રિ૦ અ૦ જે—તે વગર. Adv. Without which—that.

અન-હુ, an-hû. વિ૦ સારૂં નહીં તે, બુરૂં, ખરાબ. Adj. Not good; bad; evil.

ખનાન, khanân. See khanân. ના૦ એક જગાનું નામ છે, કંદાહાર. Subs. Name of a place, Kandáhár.

અનાવનારગાન, anâvnârgân. ના० જેની ગુજરેશ—માફી નહીં થઈ શકે એવો ગુનાહ. Subs. An inexpiable—unpardonable sin.

અન-ખુ-સ-ન્દ, an-khunsand. વિ० નાખુશ, દલગીર, ઉદાસ. Adj. Displeased; sorry; sad.

અન-ખુ-સ-ન્દી, an-khunsandî. ના० ભાવ० નાખુશી, દલગીરી, ગમગીની. Abst. Subs. Displeasure; sorrow; grief.

ખા-ન્દન, khândan. ક્રિ० વાચવું, પઢવું. V. To read, to recite, to learn.

અન-અંજામી, an-anjâmî. વિ० વગર સેવટનું, સંપૂર્ણ હાલતનું નહીં તે; અધુરૂં; વગર પરીણામનું. Adj. Having no end; imperfect; defective; not bearing fruit—result.

અન-અનેજાર, an-anêjâr. વિ० નાતવાન નહીં તે, કૌવતમંદ, શકતીવાન. Adj. Not feeble; powerful; able.

અન-ઓઝી-દાર, an-ôzî-dâr. વિ० બુલંદ—ચઢતું નહીં. Adj. Not exalted—higher in rank.

ઓહુર-ઝી-યાર. ôhûr-zî-yâr. ના० જીંદગીને મદદ કરનાર ધણી—માલેક. Subs. The lord that supports life.

હુ-ઉઝ-યાર, hû-ûz-yâr. ના० ભલો દોસ્ત; ઉંચે દરજ્જેનો મીત્ર. Subs. A good friend; a friend of high-exalted dignity.

અન-ઓઝીઆરાને, an-ôzîârâne. વિ० ઓ-

જરનના વખતનું નહીં, ઓજરનનો વખત વીતી ગએઆ પછીનું, ઓજરન ગેહેથવા આગમનનું. Adj. Not relating to the *Oziran Geh;* after or before the *Oziran Geh.*

હંગે-ઉજઆરાને, hangê-ûzîârânê. ના૦ ઉજરન ઘેહેનો વખત. Subs. The time of *Oziran; the Oziran Geh.*

અન-ઓઝોશ્તાની, an-ôzôshtânî. વિ૦ નહીં ઈજનાઈ, આરાધના કરવા વગરનું. Adj. Not consecrating; without being consecrated or dedicated to the service of God—angels.

અન-હુઝુશતાની, an-hûzûshtânî. ના૦ નહીં જણવું; જનમ નહીં આપવો. Subs. Not begetting—giving birth to.

અન-હુ-ઝંદી, an-hû-zandî. વિ૦ સારી જીંદગી વાળું નહીં. Adj. Not appertaining to a good life.

અન-ઓઝમુક, an-ôzmûk. વિ૦ અજમાવ્યા વગરનું. Adj. Without being put to the proof—tried.

અન-ઓઝમુદ, અન-ઓઝમુદે, an-ôzmûd, an-ôzmûdê. See an-ôzmûk.

હુ-ખોદા, hû-khôdâ. ના૦ નેક સાહેબ—ધણી, સારો હાકેમ, નેકીનો ધણી. Subs. A virtuous master; a good governor; a man of virtue.

હુ-ખોદાયાન, hû-khôdâyân. ના૦ નેકીનાં સાહેબો, ફરેસ્તાઓ, ઈજદો. Subs. Men of virtue; angels; *Yazads.*

હુ-ખોદાઈ, hû-khôdâî. ના૦ સારી હકુમત—પાદશાહી. Subs. Good authority—sovereignty.

હુ-ખોદાગી, hû-khôdâgî. ના૦ નેક—સારી—સરકાર. Subs. A wise—good government.

હુ-ખોદા-તુમ, hû-khôdâtûm. ના૦ સરવેથી મોહોટો નેક ખોદા, નેક સાહેબોનો સાહેબ. Subs. The Supreme God—Lord of Lords.

અના-વતસ્ત, anâ-vatast. ના૦ એક બીલસ—વેંહેત. Subs. One span.

અ-વખ્તન, a-vakhtan. ક્રિ૦ નાખવું. V. To throw.

ખાનમ, khânam. ક્રિ૦ હું પઢું. V. I may recite—read.

હુ-ઓમ, hû-ôm. ક્રિ૦ હું ભલોછું. V. I am good—virtuous.

અનહોમા, ઓહરમઝદ, anhômâ, ôharmazda. ના૦ અહુરમઝદ; ખોદા; તમામ ખલકતનો પેદા કરનાર; મહાજ્ઞાની સાહેબ; પેહેલી પેદા થાએલી શકતી; આપણા બદનમાંનું રૂહ; બ્રેસપતી સેતારો; અસ્ફનદીઆરના છોકરાના છોકરાનું નામ. Subs. Ahura-mazda; God; the Creator of the Universe; the Omniscient Lord; the First Created Power; the soul in our body; the planet Jupiter; name of the grandson of *Asfandiar*. Comp. Av. , Per. اهورمزد

અન-હોમા-અઈબાર, anhômâ-aîbâr. ના૦ હોરમઝદીઆર, એક મોબેદનું નામ છે. Subs. *Hormazdiâr* (name of a Mobed).

અનહોમાયાન, anhômâyân. ના૦ મુરબ્બી; ખુશરો પરવીજનાં બાપનું નામ, હોરમજદની ઓલાદ; વિ૦ હોરમજદને લગતું. Subs. A patron; name of the father of Khosru Parvîz; the son or descendant of Ahûrmazd. Adj. Belonging to Ahuramazd.

અનહોમા-ખોદા, anhôma-khôdâ. See anhômâ, ahôrmazda.

અનહોમાઈ, ઓહોરમજ્દી, anhômâî, ôhôrmazdî. વિ૦ હોરમજ્દી, હોરમજદ તરફનું. ના૦ સાહેબી, સરદારી, ખોદાઈ. Adj. Ahuramazdi; pertaining to Ahuramazd. Subs. Rule; command; God-head.

અનહોમા-દેહ, anhômâ-dêh. ના૦ હસ્તી—હૈયાતીનો બક્ષનાર; જે ખોદા કે મોજુદ હતો, છે, અને હંમેશે હંમેશ સુધી પાયદાર રેહેશે તે. Subs. Life-giver; God who existed, exists and will exist for ever.

અનહોમાયાન, anhômâyân. ના૦ અહોરમજદ—ખોદા—પરવરદેગારને માનનારા—આરાધના કરનારા—પુજનારા; હોરમજદી ટોળો. Subs. Believers in *Ahuramazda*—God; God-adorers—worshippers; the Ahuramazdî sect—tribe.

અન્હોમા-દાદ, anhômâ-dâd. ના૦ અહુરમજદનું પેદા કીધેલું તે, અહુરમજદી તરીકો—ફરમાન—ઈનસાફ. Subs. What is created by *Ahuramazda;* the Ahuramazdî way—rule; the command—justice of Ahuramazda.

અન્હોમાઉમ, anhômâûm. ક્રિ૦ હું અહુરમજદ છું,

હું જે અહુરમજદ. V. I am *Ahuramazda* (*i.e.*, the Almighty Creator); I who am *Ahuramazda*.

અન-હોમા-જ, anhômâ-z. See anhômâdêh.

અન-હોમ્બુદી, an-hômbûdî. વિ૦ ભાગ્યા—સાથી—શરીક વગરનું. Adj. Having no partner—associate.

અન-ઉમેદ, an-ûmêd. વિ૦ નિરાશ, નિષ્ફળ, નાઉમેદ, Adj. Despondent; disappointed; hopeless.

અનોમેદ, anômêd. ના૦ નમાજ, નમસ્કાર, સલામ. Subs. Worship; reverential address or salutation; respects.

અન-ઉમીદ-તર, an-ûmîd-tar. વિ૦ વધારે ના મુરાદ—નાઉમેદ. Adj. More despondent—disappointed.

અનોમી-તર, anômî-tar. વિ૦ વધારે ઓહળું—ફરાખીવાળું. Adj. More spacious—capacious—roomy.

અન-હોમેન્દ, anhômênd. વિ૦ ના૦ એક જંગલનું નામ. Subs. Name of a forest—desert place.

અવીન-રન્જી, avîn-ranzî. ના૦ છુપું—બેમાલુમ દુઃખ, ભીતરનું દુઃખ, ચોર દુઃખ—દરદ. Subs. Imperceptible—internal pain; latent (or insidious malady).

અવીન-રોજી, avîn-rôzî. ના૦ છુપીરોજી. Subs. Daily allowance obtained invisibly.

અન-ખોરશ્ને, an-khôrashnê. વિ૦ ખોરાક વગરનું, ખાધા વગર. Adj. Being without food; without eating.

અનાક, anâk. વિ૦ દુઃખકારક, નુકસાનકારક, ખરાબી કરનારૂં. ના૦ પીડા, દુઃખ, જીઆન, શીખતી. Adj. Painful; hurtful; doing harm. Subs. Affliction; pain; loss; detriment; hardship.

ખનાક, khanâk. ના૦ ટંટો, ફીસાદ, હુલ્લદ, મારામારી. Subs. Quarrel; commotion; insurrection; contention.

ખાક, khâk. ના૦ ધુળ, રાખ, મીટી. Subs. Dust; ashes; earth.

ખાગ, khâg. ના૦ મોરગનું તોખમ—ઈંડું. Subs. What is laid by birds; an egg.

અન-આગાસ, અન-આગાહ, an-âgâs, an-âgâh. વિ૦ બેવકુફ, નાવાકેફ, અણસહમજ, અજાંણ્યું. Adj. Foolish; inexperienced; senseless; unacquainted.

અનાક-આદા, anâk-âdâ. ના૦ દુઃખ ભોગવનારી જીંદગી. Subs. Pain-suffering life.

અન-આકાસાન, an-âkâsân. Plu. of anâgâs, see above.

અન-આકાસી, an-âkâsî. ના૦ બેખબરી, નાવાકેફી, ખોટી ખબર આપવી, ખોટું સહમજાવવું. Subs. Abst. Want of information; ignorance; giving false information—interpretation.

[illegible] અન-અકારી, an-akârî. વિ૦ નકામું નહીં તે, નિરૂપયોગી નહીં તે, ઉપયોગી. Adj. Not useless—unavailing; useful.

[illegible] અના-કારી, anâ-kârî. વિ૦ આએ કામનું—ઉપયોગી Adj. This useful—important (thing or person).

[illegible] અન-અકારશ્ને, an-akârashnê. ના૦ નકામું નહીં કરવું, ઉપીઓગમાં લેવું. Subs. Not making (a thing) useless; bringing in use.

[illegible] અવે-કારશ્ને, avê-kârashnê. વિ૦ કાંઈ કરયા-વગર, નીરૂપયોગી, ફોકટનું. Adj. Without doing anything; useless; to no purpose.

[illegible] અ-દનાગી, a-danâgî. વિ૦ બેખબરી, અપટાઈ, નાવાકેફી, ગુમરાહી. Subs. Ignorance; stupidity; want of information; deviation from the right path.

[illegible] [illegible] [illegible] અનાકી, anâkî. ના૦ સખતી, બલા, આફત, નુકસાન, દરદ, દુઃખ. Subs. Hardship; affliction; calamity; detriment; pain; ailment.

[illegible] અનાગી, anâgi. ના૦ અન્યાય. Subs. A fault; crime.

[illegible] [illegible] અવાગી, avâgî. ના૦ મદદ, સહાય, આશરો. Subs. Help; assistance; support.

[illegible] અનાકી-ઓમનન્દ, anâkî-ômanand. વિ૦ હલાકીવાલું, નુકસાન ભરેલું; દુઃખી, દુઃખદાયક. Adj. Full of hardship; detrimental; afflicted; painful.

[illegible] અનાકીન, anâkîn. વિ૦ See [illegible] anâkîômanand.

અનાકી-તર, anâkî-tar. વિ૦ વધારે બદકાર, હલાક-કાર, જુલમગાર. Adj. More wicked—dissolute—oppressive; tyrannical.

અનાકીન, anâkîn. ના૦ હલાક કરનાર, દુઃખ દેનાર. Subs. One who annoys—persecutes; one who inflicts pain.

અનાક-કેર્દાર, anâk-kêrdâr. ના૦ બુરૂં કામ કરનાર, બદકેરદાર. Subs. An evil-doer; a mischief-maker.

અના-કર્દે, anâ-kardê. વિ૦ બરાબર, એકસરખું. Adj. Equal; similar.

અનાક-કામે-તર, anâk-kâmê-tar. વિ૦ વધારે —નુકસાન—દુઃખની ઈચ્છા વાળું. Adj. More desirous of doing harm—injury.

અનાક-કેર્દાર, anâk-kêrdâr. ના૦ નુકસાન કરનાર, હલાક કરનાર. Subs. One who does harm—inflicts pain.

ખુનાગર, ખુનાકગર, khûnâgar, khûnâkgar. ના૦ ગાયણકરનાર, ગવઈઓ, શરોદ કરનાર. Subs. A singer; a minstrel; a musician.

અનાક-રોબશ્ની, anâk-rôbashnî. ના૦ હલાકી, સખ્તી ભોગવવી તે; દુઃખ ખમવું. Subs. Abst. Suffering affliction—hardship; undergoing trouble.

અનાઘ, anâgh. ના૦ જાલેમ, સીતમગાર. Subs. A tyrant; a despot.

અનાઘી, anâghi. ના૦ જુલમ, સીતમ, નુકસાન; ખ-

રાખી. Subs. Tyranny; despotism; harm; evil. See anâkî.

અના-ચ, anâ-cha. ક્રિ૦ અ૦ એને લીધે, એ સબબથી, ખસુસન; એમજ, એભી; એ રીતિ, સબબ એકે. Adv. For this reason; consequently; especially; just so; even this; in this manner; the reason being.

અનાચાનચ, anâchânacha. વિ૦ લાયક, ઘટતું, બંધ બેસતું, માફકસરનું. Adj. Worthy; proper; exactly fit; proportionate.

અના-ચે, anâ-chê. See anâcha.

હન્દે-ચન્દ, અના-ચન્દ, handê-chand, anâ-chand. ક્રિ૦ અ૦ એટલું, ગમે તેટલું, એટલા પ્રમાણમાં. Adv. So much; however much; at this ratio.

અના-ચ-રા, anâ-cha-râ. ક્રિ૦ અ૦ એટલા વાસતે, એ કારણસર. Adv. Consequently; for this reason.

અન-આઝ, an-âz. વિ૦ લોભ—લાલચ વગરનું, સંતોષી, સબુરીવાળું. Adj. Free from avarice—greed; contented; patient.

અનાવ, અન-આપ, anâv, an-âp. વિ૦ પાણી વગરનું, વેરાન, તેજ—ઝલકાટ—પ્રકાશ વગરનું, આબરૂ—માન વગરનું, બેહોરમત, નબળું, અશક્ત; નેક—સારૂં નહીં, બદ; ભીનાયા વગરનું, કોરડું, સુકું; કાટ ખાધેલું, કીરતી વગરનું. Adj. Waterless; desolate; having no splendour—lustre—respect—honour; disgraced; feeble; weak; not good; evil; free from wetness—moisture; dry; rusty; inglorious.

[illegible] અવાજ, અવાજે, avâz, avâzê. ક્રિ૦ અ૦ ફરીથી, પાછું, પછી; પછવાડે. Adv. Again; once more; afterwards; behind.

[illegible] આવાજ, âvâz. ના૦ પોકાર, સાહાધ, અવાજ, મોટેથી બોલવું. Subs. Noise; a loud cry; sound; speaking loudly.

[illegible] ખવાજ, khavâz. ના૦ રૂખસદ, છુટી. Subs. Permission; leave granted.

[illegible] ખાવ, khâv. ના૦ ઉંઘ, નીન્દ્રા. Subs. Sleep; slumber. Av. [illegible], Sans. स्वप्न, Per. خواب

[illegible] હુ-આવ, hû-âv. વિ૦ સારૂં—તેજ—આબરૂ—ઈજતનું; આબરૂદાર—મોભાવાલું. ના૦ સારી રોશની—કીરતી સારો મોભો. Adj. Having a good lustre—respect; honourable; influential. Subs. Good light; fair fame.

[illegible] અન-આવ-દારાન, an-âv-dârân. ના૦ બેહોરમતી લોકો, હીન પુરૂષો. Subs. Dishonourable people; low—base men.

[illegible] ખાજેહ, khâjêh. ના૦ આશીરવાદ; દોઆ, ખાહેશ, ઈચ્છા. Subs. A benediction; blessing; desire; wish.

[illegible] ખાવી, khâvî. વિ૦ ઉંઘરેતું, ઉંઘવાલું, આળસું. Adj. Sleepy; drowsy; idle.

[illegible] અન-અવાએશ્ની, an-âvâêshnî. વિ૦ નાલાયક, નહીં છાજતું, નાસુનાસેબ, ગેરવાજબી. Adj. Unfit; unbecoming; improper; unjust.

[illegible] હુ-આવાએશ્ની, hû-âvâeshnî. વિ૦ સારી શકતી-

વાળું ; વાજેબ, ઘટતું, બંધ બેસતું. Adj. Possessing good strength; expedient; proper; exactly fitting.

અન-આવાએશ્નીગી, an-âvâêshnîgî. નાo નાલાયકી, ગેરવાજબીપણું, અઘટીતપણું. Subs. Abst. Impropriety; unfairness; unfitness.

અન-આવાએસ્તાન, an-âvâêstân. નાo નાલાયક પુરૂષો, ખરાબ શખસો, અનીતીવાન લોકો. Subs. Unworthy—bad persons; immoral people.

અન-આવાએદ, an-âvâêd. See an-âvâêshnî.

હુ-આવાન, hû-âvân. નાo સારી આબરૂવાલા—કીરતીવાન પુરૂષો ; દમામ—મોટાઈવાલાં માણસો. Subs. Respectable—famous persons; men of authority—greatness. Av.

અન-આવાક, an-âvâk. વિo બેઆબરૂ—માન વગરનું કરનાર, અપમાન—બેઆલત પોંહોચાડનાર. Adj. Dishonouring; disgracing; insulting; causing—putting to shame.

અન-આવાઝ, an-âvâz. ક્રિo અo પાછું—દુર નહીં, નજીક, આગલ. Adv. Not again; distant; near; beside.

હુ-આવાઝ, hû-âvâz. વિo નેક—સારૂં નહીં; બદ, ખરાબ. Adj. Not noble—good; evil; bad.

અન-આવાદાની, an-âvâdânî. નાo વેરાન, ઉજડપણું, દુકાળ, મોંઘવારી. Subs. Waste; desolation; famine.

હુ-આઝરદે, hû-âzârdê. વિ૦ ઘણા દુ:ખી—રોગીષ્ટ—લાચાર—આજેજ થયલા. Adj. Much afflicted; very sickly—helpless—forlorn.

અન-અવદ, an-avad. વિ૦ તેજ—ચલકાત—રોશની વગરનું. Adj. Wanting of brightness—lustre—light.

અન-આવી, an-âvî. વિ૦ વગર તાબેશવાળું. Adj. Wanting splendour—brilliancy.

અ-વાઝીહા, a-vâzîhâ. ક્રિ૦ અ૦ બાજ ભણીઆ વગર. Adv. Without reciting the *Vâj*; (a *Vâj* is a short prayer or formula usually muttered, especially that used before and after meals; a grace).

અવાઝીહા, avâzîhâ. ક્રિ૦ અ૦ પોકાર—સાદ—આવાજ ઉઠાવ્યાથી. Adv. By bawling out—crying loudly.

અન-અવશેદ, an-avshêd. ક્રિ૦ ખરાબ નહીં થાએ, નહીં ઘટે—કમ થાએ. V. May not be spoiled; may not be lessened.

અન-અવીહેદ, an-âvîhêd. ક્રિ૦ વગર આબરૂનું—બેહોરમત થાયછે, હીન થાયછે. V. Becomes dishonoured—disgraced—lowered.

અન-આવીએત, an-âvîêt. ક્રિ૦ વગર તાબેશવાળું થાયછે; પીગલાવી નાંખેછે. V. Becomes wanting in splendour—brilliancy; melts away.

અનાવશેદ, anâvashêd. ક્રિ૦ કાટ ખાઈ ગયલું થશે, બુથું થશે. V. Will become rusty—blunt.

[illegible] અનાવીહેદ, anâvîhêd. ક્રિ૦ તજે, તરક કરે, દુર-કરે; નહીં પામે—દફે કરે છે, બુરી ચીજને પાછી રાખે છે. V. May forsake—leave off—avoid; may not get; drives away; makes *non est;* keeps back an evil thing.

[illegible] અ-વાઝીહેદ a-vâzîhêd. ક્રિ૦ અપવિત્ર નહીં કરે. V. May not desecrate—make unholy.

[illegible] અન-અવશ્ન, an-avashna. વિ૦ ખરાબ—બુરૂ નહીં; સારૂં. Adj. Not bad—evil; good.

[illegible] અન-આવશ્ન, an-âvashna. ના૦ જહદપ—ચપલતા વગરનું. Subs. Want of swiftness – agility.

[illegible] અન આવશ્ની, an-âvashnî. વિ૦ અપકીરતી વાળું; ના૦ ખરાબ બનાવ. Adj. Inglorious. Subs. An unhappy event—occurrence.

[illegible] [illegible] } અન-આવશ્ની, an-âvashnî. વિ૦ રોશ્ની—તેજ વગરનું; ઝાંખું; વગર બેઈજતી—અપકીરતીવાળું, બરખાસ્ત કીધેલું. Adj. Not bright—brilliant; dim; inglorious; infamous; dismissed; broken up.

[illegible] [illegible] } અવાજશ્ની, અવાજશ્ને, ઓખ્જશ્ની, avâzashnî, avâzashnê, ôkhzashnî. ના૦ ઉઠાવવું; સલગાવવું. Subs. Raising; illuminating.

[illegible] હુ-આવશ્ની, hû-âvashnî. વિ૦ સારી કીરતી, આબરૂ વાળું. Adj. Worthy of fair fame—honour.

[illegible] અન-આવશ્નીહા, an-âvashnîhâ. ક્રિ૦ અ૦ બે-આબરૂપણાથી, હીનપણાથી, ધીક્કારથી. Adv. Dishonourably; degradingly; with contempt.

[illegible] અનાવશ્નીગીઆ, anâvashnîgîâ. ના૦ ઉપર

રાખવું, ઉઠાવવું, ટેકવી રાખવું. Subs. Keeping up; raising; supporting.

અન-અવશુન, an-avshûn. વિ૦ અનાજ ખાંડવાના હથિયાર જેવું નહીં; મંત્ર—નીરંગ વગરનું. Adj. Not like a corn-thrashing instrument; void of any incantation—enchantment.

અન-અવશ્ને, an-avashnê. વિ૦ નબળું થયલું, ઝાંખ મારેલું. Adj. Enfeebled; dimmed.

અન-અફ્શુન, an-afshûn. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ નાં છાંટ—છટકાવ. V. imper. Don't sprinkle—disperse.

અન્-અવ્દાન, an-âvdân. વિ૦ આબાદી વગરનું. ઉજડ, વેરાન, નુકસાનકારક. Adj. Uninhabited; depopulated; barren; desolate; injurious.

અન-આવશ્ને, an-âvashnê. ના૦ બેઆબરૂ—બેઈજ્જત કરવું; નુર—દબદબા—કીર્તિનો ઘટાડો, બેહોરમત. Subs. Disgracing; dishonouring; decrease of light—splendour—glory.

અ-ન્યાઝશ્ને, a-nyâzashnê. ના૦ ઓશીઆળું નહીં રેહવું; આપખતીઆર થવું; હાજત વગરનું રેહવું. Subs. Abst. Not depending—under the obligation of others; being independent—in want of nothing.

અવાઝશ્ને, avâzashnê. ના૦ ઉઠાવવું. Subs. Raising.

હુ-અવશુન, hû-avshûn. ના૦ સારૂં મંત્ર—નીરંગ. Subs. A good mystical verse—spell—incantation.

અન-આવદારાન, an-âvdârân. નાo વગર આબરૂ—કીરતીવાલા, આબાદી વગરના. Subs. Disrespectful—inglorious persons; not populous—prosperous (plu.)

અન-આવી, an-âvî. See an-âvashnê.

અન-અવ્શેશ્ને, an-avsêshnê. વિo નહીં ઓછું થતું. Adj. Not decreasing.

અન-અવેશહશ્ની, an-avêshahashnî. See an-avsahashnê.

અન-અવ્સશ્ને, an-avsashnê. વિo ખરાબ, વંસાએલું. Adj. Bad; rancid.

અન-આવ્સશ્ને, an-âvsashne. વિo ખરાબ થવાને લાયક. Adj. Liable to evil—corruption—sin.

અન-અવ્સીદન, an-avsîdan. ક્રિo નેસ્ત—નાબુદ—દફે—છુપીદં નહીં કરવું. V. Not to make extinct—*non est*; not to conceal.

અન-અવ્સીનશ્ન, an-avsînashna. વિo નહીં વંસાએલું, બગડેલું—લાયક નહીં; નાo નહીં ઘટવું, નેસ્તી, નાબુદી. Adj. Not stinking—rancid; not worthy. Subs. Nonentity; extinction.

અન-અવ્સીનશ્ની, અન-અવ્સીનશ્ને, an-avsînashnî, an-avsînashnê. વિo ખરાબ થવા વગરનું; તાજું; નહીં ઘટનારૂં; જેમનું તેમ રેહનારૂં, વધતું. Adj. Not spoiled; fresh; not decreasing; remaining in the same state; *status quo*; increasing.

અનાવદસ્ત, અન-અવદ-સ્ત, anâvadast, an-avad-

sta. ક્રિ૰ તેજ—પ્રકાશ—ચળકાટ વિનાનું છે. V. Is without brightness—lustre—splendour.

અન-આવસ્તશ્ન, an-âvstashna. વિ૰ ગર્ભવીનાનું, હમેલદાર નહીં તે. Adj. Not conceived—pregnant.

ખાવીનદ, khâvînad. ક્રિ૰ સુવે, નીદ્રા કહાડે. V. May sleep—slumber.

અન-આવીદાની, an-âvídânî. ના૰ ભાવ૰ વેરાંન, ઉજડપણું. Subs. Abst. Desolation; barrenness.

અન-આવીદાન, an-âvídân. ના૰ પાણી નહીં રાખનારા, હુશીઆરી નહીં રાખનારા, આબરૂવાળા નહીં. Subs. Those that have no mettle—pluck—spirit—intelligence; disrespectable persons.

અન-આવેદાન, અન-આવીદાન, અનાવેદાન, an-âvêdân, an-âvídân, anâvêdân. વિ૰ આબાદી વગરનું, વેરાન, ઉજડ, નાદરોસ્ત; વગર પીછાણનું, નાદાન, બુરાઈ કરનારૂં, નાબુદ. Adj. Not prosperous—populous; desolate; barren; improper; unacquainted; ignorant; doing evil; extinct.

અન-આવીદાન-ગર, an-âvídân-gar. ના૰ આબાદી વગરનું કરનાર—બનાવનાર. Subs. One who makes desolate.

અન-આવેદાન-તુમ, અન-આવીદાન તુમ, અનાવીદાન-તુમ, અન-આવીદાન-તુમ, an-âvêdântum, an-âvídân-tûm, anâvídân-tum, an-âvídân-tûm. વિ૰ ઘણોજ નાદાન—બેવકુફ, ઘણુંજ ખરાબ, ઘણુંજ છુપીદું—અંદીઠ; ઘણુંજ સુકું; અતીશય બુરાઈ કરનારૂ, અતીશય ઉજડ; વગર પીછાંણનું. Adj. Most ignorant—foolish; worst;

most concealed—hidden; driest; doing the greatest harm; most barren; unacquainted.

અનાવીદાક, anâvídâk. વિ૦ દુર; નાપેદા, છુપું, અંદીઠ. Adj. Remote; *non est;* hidden; invisible.

અન્-આવ્-દદે, an-âv-dadê. કૃ૦ વિ૦ આબરૂ—માન—ઈજ્જત નહીં આપેલું; અપમાન કરેલું, ધીક્કારેલું. Part. Adj. Not honoured—respected; insulted; hated.

અન્-આઝીદન, an-âzídan. ક્રિ૦ લોભ—લાલચ નહીં કરવી, સંતોષી રેહવું, સબુરી પકડવી. V. Not to be avaricious; to be contented—patient.

અન્-આવીદન, an-âvídan. ક્રિ૦ બેઆબરૂ—અપકીરતીવાન થવું; નબલું થવું, કમજોર થવું, કુમલાવવું. V. To be disgraced—dishonoured; to be feeble—powerless; to decay.

ખવાફેર, khavâfêr. ના૦ ખોદાનું એક નામ. Subs. One of the names of God.

અન-આઝે, અન આઝી, an-âzê, an-âzí. વિ૦ લોભ—લાલચ વગરનું. Adj. Not avaricious—greedy.

અનાવનારગાન, anâvnârgân. વિ૦ જેની પ્રાયશ્ચીત નહીં તેવું; માફ નહીં થઈ શકે તેવું, પશ્ચાત્તાપ, પતેત—તોબાહ વગરનું, દોજખી. Adj. Inexpiable; unpardonable; that cannot be atoned for; residing in hell.

અનાવ્નારીગાન, anâvnârígân. ના૦ મરગરજાન, મોહોતની સજાને લાયકનાઓ. Subs.

Those that suffer capital or highest punishment; death-deserving or worthy of death. (Lit.)

અનાવ્નારગાની, anâvnârgânî. ના૦ ભાવ૦ નહીં માફ થઈ શકે તેવી હાલત. Subs. Abst. Inexpiableness.

અનાવનારગાન-વનાહ, anâvanârgân-vanâh. ના૦ ગુજરેશ વગરનો ગુનાહ; એવો એક ગુનાહ કે જેની કદી માફી હોઈ શકેજ નહીં. Subs. An inexpiable sin; a crime that cannot be atoned for—pardoned.

અંદ-ચંદ, andê-chand. ક્રિ૦ અ૦ એટલું, જેટલું. Adv. So much, as much.

અ-નેઆઝે, a-nêâzê. વિ૦ બેહાજત, ગરજાઉ નહીં, ઓશીઆળું નહીં તે. Adj. Not needy—in want of anything; not dependent on others.

અવસ્પુરી, avaspurî. ના૦ ફરજ, ધર્મ. Subs. Duty; a sacred obligation.

અન-અવઝાર, an-avzâr. વિ૦ હથીઆર—શક્તી વગરનું, અવયવો વગરનું; ખરાબ હથીઆરવાળું. Adj. Having no weapons—limbs; powerless; having bad tools.

હુ-અવ્ઝાર, hû-avzâr. ના૦ સારૂં હથીઆર—શક્તી, દાનાઈનું હથીઆર; સારા અવયવો. Subs. A good or powerful weapon—strength; a weapon of wisdom; healthy limbs.

અન-અવ્ઝારી, an-avzârî. વિ૦ વગર અજમતનું,

વગર ચમતકારનું. Adj. Not miraculous—wonderful.

અન-અવ્ઝુનીગી, an-avzûnîgî. ના૦ ઘટાડો, ઓછાપણું. Subs. Decrease; diminution.

અન-આવતારી, an-âvtârî. ના૦ વગર તેજ—ઝલકાતની હાલત, નાપાએદારી, અંધન હાલત. Subs. State of being without splendour—lustre; instability; state of suspense.

અનાફ્તે, anâftê. વિ૦ શરીક—ભાગ્યા વગરનું. Adj. Having no partner—sharer.

અન-અવદન, an-avadan. ક્રિ૦ વગર ધણીઆતું થવું. V. To be without an owner.

અનાવતે, anâvtê. વિ૦ બેઆબરૂ થયલું. Adj. Disgraced; dishonoured.

અન-આજદન, an-âjadan. ક્રિ૦ રંગ નહીં દેવો, અસતરો નહીં મારવો—ફેરવવો. V. Not to colour; not to apply the razor; not to shave.

અન-આવ-તન, an-âv-tan. ના૦ અપકીરતીવાંન માણસ, બે આબરૂવાલો પુરૂષ. Subs. An inglorious person; a disrespectable individual.

અનાફતન, anâftan. ક્રિ૦ તરક કરવું, છોડી દેવું, હાથ ઉઠાવવો, નહીં પામવું—હાંસેલ કરવું; દુર—દફે થવું, ખરાબ કરવું, ડાઘ લગાડવો. V. To forsake; to abandon; to withhold one's hand; not to get—obtain; to become *non est;* to spoil; to stain.

અનાવ્તન, anâvtan. ક્રિ૦ બેઆબરૂ થવું—કરવું; ઝાંખ લગાડવું, અપકીરતીવાન કરવું. V. To be dis-

graced; to dishonour; to obscure; to cast in the shade; to make inglorious.

ખાફ્તન, khâftan. ક્રિ૦ સુવું, ઉંઘવું. V. To sleep· to slumber.

હુ-આવ્તન, hû-âvtan. ક્રિ૦ આબરૂદાર—મોભાદાર થવું, પાણી રાખનાર થવું. V. To be honourable; to have influence; to be spirited; to have pluck.

અનાફ્તુનદ, anâftûnad. ક્રિ૦ દુર થાએ. V. May be removed; may go at a distance.

અવાઝ્તને, અવાઝે, avâztanê, avâzê. ક્રિ૦ દુર થાએ. V. May be removed.

અન-અવદે, અન-અવ્દેહ, an-avadê, an-avdêh. વિ૦ સરદાર—ધણી વગરનું, બરાબરીઉં નહીં, આડું, એતાડું. Adj. Having no leader—owner; not matching—equal; crooked; irregular.

અન-અવદગી, અન-અવ્દગી, an-avadagî, an-avdagî. વિ૦ મોહટાઈ—સાહેબી—વડાઈ વગરનું. Adj. Void of greatness—authority; not boasting.

અન-અવર, અન-મદમ, an-avar, an-madam. વિ૦ ઉપર નહીં, બાદલ વગરનું. Adj. Not above; cloudless.

ખાવર, khâvar. વિ૦ બરદાસ્ત કરનાર, મેહરબાંની કરનાર; ગુનાહ માફ કરનાર; પરવરેશ કરનાર, બખશેશ કરનાર; ખોદાતાલાનું એક નામ છે. ના૦ ઉગમન દીશા. Adj. Forbearing (God); kind; forgiving; nourisher; beneficent; one of the attributes of God. Subs. The east.

અના-ચ-રા, anâ-cha-râ. ક્રિ૦ અ૦ એટલા માટે, એ ઉપરથી, એને લીધે. Adv. Therefore; on this account.

અન-અફ્રાઝ્, an-afrâz. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ ઉંચું—બુલંદ ના કર. V. imper. Don't raise—exalt.

અન-અવ્રાહ, an-avrâh. વિ૦ બેરાહ, ઉલટું; ઉલટો માર્ગ. ના૦ ખરાબ ખબર. Adj. Astray; opposite; quite a different way. Subs. Bad news.

હુ-અવ્રાહ, hû-avrâh. ના૦ સારી—ખુશ ખબર—પેગામ. Subs. Good tidings; a good message.

અન-અવર-ખુરશ્ને, an-avar-khurashnê. ના૦ નહીં ખાવું, વધારે નહીં પીવું. વિ૦ નહીં ખાવા લાયક. Subs. Not eating—drinking much. Adj. Uneatable.

ખાવરી, khâvarî. ના૦ ભારી બોજો—ભાર. Subs. A heavy burden.

અન-અવરી, an-avarî. વિ૦ વાદલાં વગરનું, બરતરી—મોટાઈ વગરનું. Adj. Cloudless; void of superiority—greatness.

ખાવરી, khâvarî. ના૦ ભા૦ બરદાસ્ત કરવાની શક્તી, દયા. Subs. Abst. Power of endurance; forbearance; mercy.

હુ-અવરી, hû-avarî. ના૦ સારી મોહટાઈ—બરતરી. Subs. Excellent superiority—exalted state.

અવાવરશ્ત, avâvarasht. ના૦ કોઈને મારવાનો—જખમ કરવાનો ગુનાહ. Subs. The sin of striking—wounding a person. Av.

ખાવરી-યાવ, khâvarî-yâv. નાο બરદાસ્ત કરનાર. Subs. One who forbears—puts up with.

ખાવરી, khâvarî. નાο મેહરબાંની, દયા. Subs. Kindness; mercy.

હુ-આફ્રીગાન, hû-âfrîgân. નાο સારી દુવા—વખાણ. Subs. A good blessing—praise.

અન-આફ્રીગાન, an-âfrîgân. નાο બદ દુઆ કરનાર, શ્રાપ દેનાર. Subs. One who imprecates—curses.

હુ-આફ્રીદ, hû-âfrîd. નાο હુ-આફ્રીદ નામનો શખસ જે એરચની ઓલાદનો હતો. Subs. *Hu-âfrid* (one of the descendants of Erach).

હુ-આફ્રીદાન, hû-âfrîdân. નાο હુઆફ્રીદ નામના સખસની ઓલાદ—વંસાવલી—પેહડી. Subs. The descendants of—genealogy of *Hu-âfrid*.

અન-અવર-વારાન, an-avar-vârân. ક્રિο વરસાદ નહીં વરસતો. V. Is not raining.

અન-અવર-વસ્તર્ગ, અન-મદમ-વસ્તોર્ગ, an-avar-vastarg, an-madam-vastorg. વિο આંગ ઉપર વસ્ત્ર મેલીઆ વગરનું; નાગું. Adj. Without putting clothes on the body; naked. Av.

હુ-અફ્રક, hû-afrak. વિο સારી રીતે સીંગારેલું. Adj. Well-ornamented, much-adorned.

હુ-અવરંગે, hû-avrangê. નાο સારૂં તખત. Subs. A good throne.

અન-અવર-ઝદે, an-avar-zâde. વિ૦ ઉપર નહીં મારેલું, સગદીદ નહીં કીધેલું, કોતરી નહીં ખાધેલું. Part. Adj. Not beaten—pecked; not seen by the dog; not gnawed.

અન-આઝર્મી, an-âzarmî. વિ૦ બેશરમ, બેહયા, નફટ. Adj. Shameless; impudent; barefaced.

અન-અવર-રોબશ્ની, an-avar-rôbashnî. વિ૦ સોહબત—સંગત કર્યા વગર. Adj. Without associating—coming in contact.

અન-આઝ, an-âz. વિ૦ લોભ વિનાનું, તૃપ્ત, સંતોષી. Adj. Free from avarice; satisfied; contented.

ખાઝ, khâz. ના૦ ચરકીન, પરૂ. Subs. Filth; pus; purulent matter.

અન-અઝોમન્દ, an-azômand. વિ૦ વગર અજમાએશ—અનુભવવાળું. Adj. Having no experience; unpractised.

અન આઝ—ઓમન્દ, an-âz-ômand. See an-âz.

અન-હઝુન, ઓહઝુન, an-hazûn, ôhzûn. ના૦ વાંઝણી, બચ્ચાંને જનમ નહીં આપનારી સ્ત્રી. Subs. A barren woman; not bearing (a woman).

અન-આઝમુદે, an-âzmûdê. કૃ૦ વિ૦ નહીં અજમાવેલું, નકામું થએલું. Part. Adj. Not experienced—tried; rendered useless. Av.

અન-આઝરમ, અના-ઝરમ, અનાઝરમ, an-âzaram, anâ-zaram, anâzaram. વિ૦ નામેહરબાંન, બેશરમ,

શોખ, જુલમી, જુલમગાર. Adj. Unkind; shameless; impudent; tyrannical; despotic.

[Pahlavi] } અન-આઝર્મી, અનાઝરમી, an-âzarmî, anâzar-
[Pahlavi] } mî. ના૦ ભા૦ બેશરમી, નામેહરબાની, નકતપણું, બેઈનસાફી, નીર્દયપણું, જુલમ. Abst. Subs. Shamelessness; unkindness; impudence; injustice; cruelty; tyranny.

[Pahlavi] અન-અત, an-at. ક્રિ૦ અ૦ નહીં તો, રખેને. Adv. If not; lest; in case.

[Pahlavi] આવાદ, âvâd. વિ૦ આબાદ, સુખી, ફલદ્રુપ. Adj. Prosperous; happy; fruitful.

[Pahlavi] ઓખ્ત, ôkht. ના૦ બોલ, વાચા, ભાષા, બોલવું. Subs. A word; speech; language; speaking. Av. [Avestan] = Sans. उक्तं.

[Pahlavi] હુખ્ત, hûkht. ના૦ સારો સખુન; એક તબક્કાનું નામ છે કે જેને "હુખ્તપાએ" બહેશ્ત કહે છે. Subs. A good word; one of the stages of heaven called *Hukhta-pâe*. Av. [Avestan] = Sans. सूक्तं.

[Pahlavi] અન-અતાની, an-atânî. ના૦ નાતવાની, અશકતપણું, Subs. Weakness; inability.

[Pahlavi] અન-અતાન, an-atân. વિ૦ દુર્બલ, નાતવાન, અશકત. Adj. Weak; feeble; incapable.

[Pahlavi] અનાતશ, anâtash. ક્રિ૦ બખશે, માંફકરે, દરગુજર કરે. V. May forgive—pardon—pass over.

[Pahlavi] અનાદોખ્ત, anâdôkht. ક્રિ૦ એકઠું કર્યું, સંગ્રહ કીધો. V. Collected; gathered together. Per. اندوخت

હુખ્ત, હુ-ઉખ્ત, hûkht, hû-ûkht. See hûkht.

અવે-તોખ, avê-tôkh. વિ૦ મેહનત—દુઃખ વગરનું. Adj. Free from trouble—affliction.

અનખતુન, anakhatûn. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ દુર થા, પાછું હઠ, નેસ્ત થા, દફે થા. V. imper. Be removed; hold at a distance; recede; become *non est*.

ખાતુન, khâtûn. ના૦ ઘરની ધણીઆની, મોટીબાઈ. Subs. The lady of the house; a matron.

અનાતુનાનીહા, anâtûnânîhâ. ક્રિ૦ અ૦ પાછું રાખવાથી, કબજે કરવાથી. Adv. By holding back; by seizing.

અનાતુનાદ, anâtûnâd. ક્રિ૦ ગણે. V. May count—compute.

અનાતુન્ત, anâtûnt. Past tense of see above.

અનાતુન્તન, anâtûntan. ક્રિ૦ રાખવું, પસંદ કરવું, સ્વીકારવું, જોવું, છોડવું, મુકવું, મોકુફ રાખવું, નીચે નાંખવું, મુકરર કરવું. V. To keep; to choose; to acknowledge; to see; to let loose or free; to put; to postpone; to throw down; to settle.

અનાતુન્તે, anâtûntê. Past part. of see above.

અના-પનાર્ગાન, anâ-panârgân. વિ૦ ચીનવત પુલ પસાર કરી નહીં શકાય તેવું. Adj. Not admitting of crossing the *Chinvat* Bridge. Av.

અના-પોહલગાન-વનાહ, અના-પનારગાન-વનાસ, anâ-pôhalgân-vanâh, anâ-panârgân-vanâs. ના૦

ચીનવત પુલ પસાર નહીં કરી શકાય એવો મોટો ગુનાહ, મોટામાં મોટો ગુનાહ—પાપ, તે ગુનાહ કે જેની પ્રાયશ્ચીત નહીં હોય તે. Subs. A sin of such magnitude that the *Chinvat* Bridge cannot be crossed; the greatest crime—sin; an inexpiable crime.

અન-હમ, an-ham. વિ૰ સાથે નહીં, જુદું, અલાહેદું, સંબંધ વગરનું, અલગ. Adj. Not in company with; not along with; separate; disconnected; apart.

અનામ, હનામ, anâm, hanâm. ના૰ લોક, ખલકત; બદન, અવયવ, શરીરનો ભાગ; હીંગામ, મોસમ, મીનીટ, અંજુમન. Subs. People; the whole world; the body; a limb or member of the body; time; a season; a minute; an assembly.

અનામ, અવામ, anâm, avâm. ના૰ કરજ, દેવું. Subs. Debt; due.

હવામ, havâm. ના૰ ખરફસતરો, મુજી—ફાડી ખાનાર જાનવરો. Subs. Noxious-creeping animals; rapacious—hurtful—fierce animals.

હુનામ, hûnâm. વિ૰ સખત, નક્કર, મજબુત. Adj. Hard; solid; strong.

અન્હુમા, anhûmâ. See anhômâ.

અન-દેમાન, an-dêmân. વિ૰ કમોસમનું, કવખતનું. Adj. Untimely; unseasonable.

અનામાન, anâmân. ના૰ નેસો, શાંધાઓ. Subs. Veins; joints.

અન-અમાવંદ, an-amâvand. વિ૰ નાહીમત, હીચ-

કાઇ ; ફતેહમંદ નહીં, હારેલું. Adj. Not courageous; timid; unsuccessful; defeated; failed.

અન-દેમાને, an-dêmânê. વિ૦ કવખતનું ; કમોસમનું. Adj. Untimely; unseasonable.

અનામી, anâmî. નાં૦ અંજુમન, ટોલો. Subs. An assembly; a multitude of men; a tribe.

અન-હમી, an-hamî. નાં૦ ભા૦ જુદાઈ, અલગપણું. Subs. Abst. Separation; state of being apart.

અન-હમી, an-hamî. ક્રિ૦ અ૦ એ પછી, ત્યારબાદ, બીજું. Adv. After this; afterwards; further. Pâz.

અનામીનદ, anâmînâd. ક્રિ૦ આજેજ થાએ ; ઉદાસ —નાઉમેદ થાએ ; શેકસ્ત પામે ; રૂસવા થાએ. V. May become weak—dejected—hopeless; may be defeated—disgraced.

અનુમીનદ, anûmînad. વિ૦ નાઉમેદ, નિરાશ, નિષ્ફલ, Adj. Disappointed; hopeless; unsuccessful.

અનામીનેદ, anâmînêd. ક્રિ૦ નાઉમેદ—નિરાશ—નિષ્ફલ થાય છે. V. Becomes disappointed—despaired.

અન-હમ્બુદી, અન-હમ્બતી, an-hambûdî, an-hambatî. નાં૦ લાશરીક, સોબતીવાલો નહીં તે ; તમામ પેદાએશનો પેદા કરનાર, તમામ કુદરતવાલો સાહેબ. Subs. Having no partner—associate; the Creator of all creation, the Omnipotent Lord.

અન-હમીદી, an-hamîdî. ના૦ એખલો માલેક, ખોદા, પરમેશ્વર. Subs. The sole master, God; the Supreme Being.

અનામિદે, anâmîdê. See anâmînad.

અનામીદન, anâmîdan. ક્રિ૦ આજેજ થવું, નાઉમેદ કરવું, નાહસવું, V. To be weak—exhausted; to be disappointed.

અન-આમુખ્તે, an-âmûkhtê. ભૂ૦ કૃ૦ નહીં શીખેલું, અભણેલ. Past. part. Not learned; illiterate.

અના-મોએ, anâ-môê. ના૦ એક બાલ. Subs. One single hair.

અના-મોગ, anâ-mog. ના૦ એક ખજુરનું ઝાડ. Subs. One date-tree.

અના-મવન, anâ-mavan. ક્રિ૦ અ૦ તેજ પ્રમાણે—રીતે, તેજ મુવાફેક. Adv. In the same manner—way.

અન-હમુક, an-hamûk. વિ૦ બરાબર નહીં, ઉલટું. Adj. Not alike—equal; reverse.

અન-આમુકી, an-âmûkî. વિ૦ શીખીઆ વગરનું, કેલવણી લીધા વગરનું, અપટ, બોથડ, ઘોથ. Adj. Not instructed—educated; stupid; dull in intellect; doltish.

અન-આમોર્ઝ, an-âmôrz. વિ૦ નહીં બક્ષાયલું—માફ થયલું. Adj. Not forgiven—pardoned.

Per. انامورز

અન-આમોર્ઝીગી, an-âmôrzîgê. વિ૰ માફ નહીં કરનારૂં. Adj. Not forgiving.

અન-આમોર્ઝીદે, an-âmôrzîdê. વિ૰ નિર્દય, વગર રેહમનું, નહીં માફ કરવા જોગ; તકસીરવાર, ગુનાહગાર, નહીં માફ કીધેલું. Adj. Cruel; merciless; unpardonable; guilty; culpable; not pardoned.

અન-આમુર્ઝીદ-વાર an-âmûrzîd-vâr. ના૰ નહીં માફ કરનાર; માફી નહીં બખશનાર. Subs. One who does not pardon—forgive.

અન-આમોર્ઝીદન, an-âmôrzîdan. ક્રિ૰ માફ નહીં કરવું, દયા—મેહરબાંની નહીં બતાવવી. V. Not to pardon; not to show mercy—kindness.

અન-આમોર્ઝે, an-âmôrzê. કૃ૰ વિ૰ છોડી નહીં, જવા નહીં દીધેલું, માફ નહીં કીધેલું. Part. Adj. Not passed over—pardoned.

અન-આમોર્ઝવારી, an-âmôrzvârî. ના૰ ભાવ૰ નિર્દયપણું, માફી નહીં કરનાઇ. Subs. Abst. Cruelty; not forgiving.

અન-આમુરદારી, an-âmûrdârî. ના૰ ભા૰ નિર્દયપણું, જુલમાત, ઘાતકીપણું, નામાફી. Subs. Abst. Cruelty; tyranny; unpardonableness.

અ-નામ્ચેશ્તી, a-nâmcheshtî. વિ૰ વખણાયલું—જણાયલું નહીં, નામાંકીત નહીં; નામ બનામનું નહીં, વીગતવારે નહીં. Adj. Unrenowned; unknown; not famous; not in detail—named individually.

અનામ્ચેશ્તી, anâmcheshtî. ના૦ કારણજો, નેહેર. Subs. A playing fountain; a canal; a stream.

અનામમ, anâmam. ક્રિ૦ હું વખાંણ—બંદગી—પરસતેશ કરૂં છું. V. I praise; I put up prayers; I adore.

અના-એમન, anâ-mêman. ક્રિ૦ અ૦ એટલામાટે, એને લીધે, એવી રીતે, જે કોઈ કે, ઈત્યાદી; વલી આએ પ્રમાણે શાને માટે? Adv. Consequently; for this reason; in such a manner; whatsoever; *et cetera;* also in this manner; why; for what cause.

અનાર, anâr. ના૦ ખોરો, ખુજલી; દાડમ. Subs. A sort of thick matter which collects on the head near the root of the hair; itches; pomegranate.

અવાર, avâr. ના૦ હીસાબ, ચોપડો; હીસાબનું દફતર. Subs. An account; a folio volume; an account-book.

ખનાર, khanâr. ના૦ શેકાર, શેકારી. Subs. Chase; hunting; a sportsman.

ખવાર, khavâr. વિ૦ બેઆબરૂ, બેઈજ્જત, નીચ, ખોહાર. Adj. Disgraced; dishonoured; mean; utterly reduced to helplessness; ruined. Per. خوار

ખાર, khâr. વિ૦ ખાનારૂં; ખાધરૂં; આશાન, સગવડ ભરેલું; આસુદે; હલકું, નીચું. Adj. Eating (lit.); gluttonous; easy; convenient; comfortable; low; mean.

ખાર, ખવાર, khâr, khavâr. વિ૦ નકામું, નાલાયક, અઘટીત; ના૦ શાકર, ખોરાક; ચલકાત, નુર, આશાની; સેતાબી કરવી; ધંધો, રોજગાર; ખુશી. Adj. Useless; improper; unworthy. Subs. Sugar; food; brightness; light; ease; hastening; trade; business; pleasure.

અના-લા, anâ-lâ. ક્રિ૦ અ૦ આએ—એ પ્રમાણે નહીં, એવી રીતે નહીં. Adv. Not in this manner; not thus.

ખારા, khârâ. ના૦ સખત પથ્થર. Subs. A hard stone.

અના-રા, anâ-râ. ક્રિ૦ અ૦ એને લીધે, એટલામાટે. Adv. For this reason; on this account.

અન-આલાએશ, an-âlâêsh. વિ૦ અલાયશ વગરનું. Adj. Free from pollution—contamination.

અન-આરાએશ્ને, an-ârâêshnê. વિ૦ સીંગાર કીધા વગરનું, આરાસ્તે નહીં કીધેલું. Adj. Unadorned; not decorated.

અન-આરાસ્ત, an-ârâst. See an-ârâêshnê.

અના-રાસ્ત, anâ-râst. ક્રિ૦ આએ ખરૂં—બરાબર (છે). V. This (is) true—correct.

ખારાસ્ત, khârâst. વિ૦ ઘણુંજ ખાવા લાયક. Adj. Most eatable—edible. Av.

ખાલાસ્ત, khâlâst. વિ૦ ખાલેશ, સ્વચ્છ. Adj. Pure; limpid.

હુ-આરાસ્ત, hû-ârâst. કૃ૦ વિ૦ સારી પેઠે સીંગારેલું. Part. Adj. Well adorned.

ખારાસ્તે, khârâstê. ના૦ ખોરાક. Subs. Food.

આવેરાંની, âvêrânî. ના૦ વેરાંન—ઉજડપણું. Subs. Desolation; wilderness.

ખારાન, khârân. ના૦ ખાનારા. Subs. Eaters.

આવારી, âvârî. વિ૦ બાકી. Adj. Remaining.

ખારી, khârî. ના૦ સેહલાઈ, આસાની, લાયકી. Subs. Easiness; facility; propriety.

ખોહરે, khôhrê. ના૦ નુર, ઝલકાટ, પ્રકાશ. Subs. Light; brightness; lustre.

ખારશ, khârash. ના૦ ખુજલી. Subs. Itches.

ખારી, ખારેહ, khârî, khârêh. ના૦ સુખાકારી; સુખ, આરામ, ખુશી, સેહલાઈ, ખુબી, નેકી. Subs. Healthy state; happiness; rest; pleasure; easiness; virtue; goodness.

ખોહરી, khôhrî. વિ૦ રોશનીવાલું, પ્રકાશીત, નુરમંદ. Adj. Full of brightness—lustre—light.

ખાર્-ગાહ, khâr-gâh. ના૦ વેરાન—ખરાબ જગા. Subs. A desolate—wretched place.

ખારીહા, khârîhâ. ક્રિ૦ અ૦ આસાની—ખુશીથી; શાંતીથી, સુખ ભરેલી રીતે. Adv. Easily, comfortably, with pleasure; happily.

ખારી-ઓમન્દ, khârî-ômand. વિ૦ આસાની—

સેહલાઈ—શાંતી ભરેલું. Adj. Full of ease; easy; calm; quiet.

અવાર્શીદ, avârshîd. ક્રિ॰ દોડે, ચાલે. V. May run—walk.

ખારશ્ન, khârashna. ના॰ ભાવ॰ આસાન—સેહલું કરવું. Subs. Abst. Facilitating; making easy.

ખારશ્ની, khârashnî. વિ॰ ખોરાકને લગતું. Adj. Pertaining to food; dietetic.

વીનારશ્ની, vînârashnî. ના॰ સુધારો. Subs. Improvement.

ખારશ્ને, khârashnê. ના॰ ખોરાક; પીવું, પાણી. Subs. Food; drinking; water.

ખાર-બાર, khâr-bâr. ના॰ ખરાબ પાક; ભાહારી બોજો; ઘધેડાં અથવા ઉંઠ ઉપર લાદવાનો બોજો; મોસમનો પાક. Subs. A bad harvest; a heavy load; a load of an ass or a camel; season crop.

અન-અરેશ્કી, an-arêshkî. વિ॰ અદેખાઈ—વેર—કીના વગરનું. Adj. Free from jealousy—spite—revenge.

અના-રેશ્કી, anâ-rêshkî. વિ॰ વગર ઘાહ—જખમનું; એક જખમવાળું. Adj. Unwounded; suffering from a wound.

અના-રીસ્તાન, anâ-rîstân. ના॰ આએ ગુજરેલાંઓ—મરણ પામેલાંઓ. Subs. These dead—deceased persons.

ખારીસ્તાન, khârîstan. ના॰ એક જગાનું નામ છે. Subs. Name of a place.

અનાર-ગીરા, anâr-gîrâ. ના० ખસખશ. Subs. Poppy-seed.

ખારીનશ્ને, khârînashnê. See khârashnê.

ખોહરે-વન્દ, khôhrê-vand. વિ० રોશની—ઝલકાટ મારનારૂં, નુર—દબદબાનો ઘટાડો કરનારૂં. Adj. Smiting light—lustre (lit.); decreasing light—splendour.

ખવાલીગર, khavâlîgar. ના० બાવરચીખાણું, રાંધણી. Subs. A cook-room; a kitchen.

અનરીચ, અનારીચ, anarîch, anârîch. See khârî.

ખારદન, ખારીદન, ગવારીદન, khârdan, khârîdan, gavârîdan. ક્રિ० પીવું; ખાવું, ખોરાક લેવો. V. To drink; to eat; to take food.

ખલ-ખલીદે, khal-khalîdê. કૃ० વિ० પાકી—સફાઈથી પેહરેલું. Part. Adj. Clothed in purity—neatness.

ખારશ્ને, khârashnê. ના० કુદરતી રોશની, પોતાની મેળે ઉત્પન્ન થતી રોશની. Subs. Natural light; self-producing light. Av.

અવરોશ્ત, અવારોશ્ત, avarôsht, avârôsht. ના० ચુંઠડી. Subs. A chin.

અવારૂની, avârûnî. ના० બુરાઈ, ભુંડાઈ; બુરૂં

માણસ. Subs. Evil; disagreement; an evil person.

ખારૂની, khârûnî. ના૦ જખમ, ઘાઉ, ફટકો. Subs. A wound or hurt; a blow.

અવારૂન, avârûn. ના૦ બુરૂં કામ, ખરાબ કરતુક. Subs. An evil action; a bad deed.

અન-આલુદ, an-âlûd. વિ૦ નજીસાત વગર, ગુનાહ વગર, ભેલાણ—મીશ્રીત વગરનું. Adj. Free from filthiness—guilt; not mixed—mingled.

ખારૂમ, khârûm. ના૦ સુખ, આસાંની; લેહજત, સવાદ. Subs. Happiness; ease; taste; relish.

ખારૂમી, khârûmî. વિ૦ સુખી, આશાનીવાળું; લેહજતદાર, સ્વાદીષ્ટ. Adj. Happy; at ease; tasteable; delicious.

અનારે, અનારેહ, anârê, anârêh. વિ૦ જારી, જયુક, હમેશનું. Adj. Continual; proceeding without interruption; constant.

આવારે, âvârê. See âvârî.

ખારે, khârê. ના૦ આશાની, ખુબી. Subs. Ease, virtue.

અનાર્ગાન, anârgân. See Vînârashnî.

અનાર્ગાની, anârgânî. વિ૦ સુધારાને લગતું. Adj. Pertaining to improvement.

અનાર્ગીર, anârgîr. ના૦ નાલીએર. Subs. Cocoanut.

અન—અર્ઝાની, an-arzânî. વિ० અઘટીત, નાલાયક, નકામું. Adj. Improper; unworthy, useless.

અન-અર્ઝાનીઆન, an-arzâniân. ના० નાલાયક—અવિવેકી—દુરાચરણી પુરૂષો. Subs. Unworthy—indiscriminating—immoral persons.

અન-અર્ઝાનેદ, an-arzânêd. ક્રિ० નાલાયક થાએછે, ફોકટ—નકામું થાએછે. V. Becomes unworthy of; becomes useless—of no purpose.

અન-અર્ઝાનીગીહા, an-arzânîgîhâ. ક્રિ० અ० નાલાયકીથી, અવિવેકીપણાથી, અમર્યાદાની રીતે. Adv. Improperly; indiscriminatingly; indecorously.

અના-રઝ્મ, anâ-razam. વિ० લડાઈ—મારામારી—વઢવાઢ—ટંટા—ફેસાદ વગર. ના० આએ લડાઈ—કજીઓ—મારામારી. Adj. Free from fight—contest—scuffle. Subs. This fight, dispute, brawl, quarrel.

ખારઝ્મ, khârzam. ના० એક શેહેરનું નામ છે. Subs. Name of a city, *Khorasmia*, the ancient *Khorasmu* (lying along the banks of the river *Oxus*).

અના-રઝ, anâ-raz. વિ० એકશો. Adj. One hundred.

અન-આલુદ, an-âlûd. See an-âlûd.

અનારત, anârat. ના० ગલી, ફરીઓ, શેરી. Subs. A lane; a street or quarter; a narrow street.

હુ-ખેરદ, hû-khêrad. ના૦ સારી અક્કલ—બુદ્ધિ. Subs. Good sense—intellect.

અનાર્તાસ્ત, ખારતાસ્ત, anârtâst, khârtâst. ના૦ ડાંસ, મચ્છર, ડંખદેનારી ચટકો મારનારી માંખ; ખુજલી, કીડ. Subs. A gnat or musquito; a stinging fly; itches; inclination to scratch the skin.

ખારતારી, khârtârî. વિ૦ ખાવા લાયક. Adj. Eatable; edible.

અનાર્દી, anârdî. See anârtâst.

હુ-ખેરદી, hû-khêradî. વિ૦ સારી અક્કલ—બુદ્ધી-વાળું. Adj. Possessing a good sense—intellect.

અન-ખેરદીગી, an-khêradîgî. વિ૦ બુદ્ધિવગરનું મૂર્ખ, બેઅકલી. Adj. Unlearned; foolish; senseless.

અવાર્દન, avârdan. ક્રિ૦ દુર—દફે કરવું, પાછું રાખવું. V. To remove; to make *non est*; to withhold.

ખાર્તર, khâr-tar. વિ૦ વધારે ખાનાર; વધારે હેથી, વધારે ખોહાર; વધારે મુશકેલ; વધારે ખરાબ—નકાંમું, વધારે હલકું—ધીક્કારવા યોગ્ય; વધારે સહેલું. Adj. Eating more; more gluttonous; more wretched; more difficult; worse; more useless; more despicable—mean; more easy.

અન-આર્મીદીતર, an-ârmîdîtar. વિ૦ વધારે સુખ—આરામ નહીં આપનારૂં; વધારે બેચેન—ચીંતાતુર. Adj. Not giving more happiness—comfort; more uneasy—oppressed with care.

અન્દ, અવદ, and, avad. વિ૦ એટલું, કેટલુંક, કેટલેક દર જનેનું, એટલે દરજને, જેમ બને તેમ, બેસુમાર, છેડા વગરનું, ગણત્રી માલુમ નહીં હોય તેવું; કદાચ. ક્રિ૦ અરે એવીરીતે —એમ છે; ના૦ અટકલ; પાંચસો "કરણ" (૩૦ વરસ) ઈઆને પંદર હજાર વરસનો જમાનો; સુમાર, દશથી તે ત્રીસ સુધીની ગણત્રીને કહેછે. Adj. So much, so many, as much, as many, of a certain or so much extent; amount; somehow or other; beyond all calculation; incalculable, countless, boundless, perhaps. V. Oh! it is so. Subs. Guess, conjecture; a generation of five hundred *Karans, i.e.*, 15,000 years; a rough calculation, an estimate; the calculation numbering from ten to thirty.

અવે, ave. વિ૦ વગર, બેહુદું. ક્રિ૦ અ૦ નહીં. Adj. Without, except, absurd. Adv. No, not.

એન્દ, ênd. ના૦ એક વજનનું નામ છે; શોકર, શોકર ગુજારી; સુમાર, ઉમેદ, ઉમેદવારી. ક્રિ૦ અ૦ સુધી; તલક. Subs. Name of a certain weight; thanksgiving; a rough calculation; estimate; hope, desire, hopefulness. Adv. Till, until. Av. [illegible], [illegible] = Per. اند

ઓએ, ôê. સર્વ૦ તે. Pron. He, she, it, that.

ખુએ, khuê. ના૦ સાગર, સમુદ્ર, દર્યો. Subs. The sea.

ખુગ, khug. ના૦ ભુંડ, ડુક્કર. Subs. A hog, pig.

Pahlavi } ખુદ, khud. સર્વ૦ પોતે, પંડે, જાતે, આપ. Pron. Himself, herself, itself; personally. Av. [Avestan] = Sans. स्वतः, स्व. Per. خود

[Pahlavi] ખુબ, khub. વિ૦ સારૂં, નેક, ખુબ, શ્રેષ્ઠ. ના૦ એક ચોકસ ક્રિયાનું નામ છે, જેમકે—પાંચ તાએની ખુબ, મોટી ખુબ. Adj. Good, virtuous, handsome. Subs. A term used to represent a ceremony as the *Khûb* of the five *Tâes*, the higher *Khûb*.

[Pahlavi] ખોએ, khôe. ના૦ આદત, ટેવ, ખસલત, ખવાસ, તએ, ખાશીઅત. Subs. Habit, wont, custom, disposition, natural temperament, humour, innate quality.

[Pahlavi] ખંગ, khang. ના૦ ખુશહાલી, રામસણી. Subs. Complacency, happiness, delight, merriment, joy, rejoicing. Per. خوشا

[Pahlavi] હવી, havî. ના૦ ધાસ્તી, ફીકર, બીહીક, ચીન્તા, ભય. Subs. Fear, awe, dread, anxiety, terror.

[Pahlavi] હિન્દ, Hind. ના૦ હિંદુસ્થાન, હીંદ. Subs. India, Hindustan. Av. [Avestan] = Sans. सिंधु. Per. هند

[Pahlavi] હોદ, હોએ, હવી, hôd, hôê, havî. ના૦ ડાબીબાજુ, ડાબું; ડાબા હાથ તરફનું. Subs. Left side, opposed to right.

[Pahlavi] હંદ, hand. ક્રિ૦ તેઓ છે—હોય. વિ૦ સઘળું—તમામ—સર્વ પણ. V. They are—may be. Adj. All, whole, entire.

[Pahlavi] અઉશ, aush. ના૦ પરોઢયુ, બામદાદ, સહવારનું ઝઝકળું, સૂર્યના ઉગવાની આગમજનો વખત. Subs. Dawn, daybreak. Av. [Avestan]

અઓશ, aôsh. ના૦ મોહોત, હલાકી, દુઃખ, દલીદ્રતા, નાશ, નુકસાન. Subs. Destruction, ruin, perdition, death, misery, harm, persecution. Av. = Pâz. = Per.

અન્દક, andak. વિ૦ થોડું, જરાક, સેહેજ. Adj. Little, small (quantity), slight. Per. اندک

અન્દા, andâ. ના૦ લોભના દેવો; ગીબત, બદગોઈ, નિંદા; હીસાબ; મીસાલ, ઉપમાં. ક્રિ૦ અ૦ કેટલું, જેટલું; હરગીજ, કલુ; હંમેશાં; જુદું. Subs. Avaricious, covetous, ambitious men (Devs); scandal, evil-speaking, libel, slander, defamation; account; analogy, example, a simile. Adv. How much, as much as ever, at any rate, always, separate, apart. Pâz.

અન્દા, andâ. ના૦ સ્વપ્નો જેવો; જુદાઈ. વિ૦ હંમેશા સુધીનું, ટકાઉ. Subs. The act of dreaming, separation. Adj. Eternal, durable.

અન્યા, અન્ય, anyâ, anya. ઉભ્યા૦ અ૦ યા, અથવા. ક્રિ૦ અ૦ ફરીને, બીજું. ઉપ૦ વિના, શિવાય. વિ૦ જુદું; ના૦ જુદાઈ. કેવળ પ્ર૦ અ૦ અએ! ઓ! એઓ!; Conj. Or, either. Adv. Again, a second time, second. Prep. Besides, except. Adj. Apart, separate. Subs. Distinction. Interj. Oh! O!

અન્શ, ઓશ, ansh, osh. ના૦ સર્પ, સાંપ, નાગ, અજદહા; દફતર, કેતાબ, ચોપડી; હીસાબ કરનાર; જોલાબ; બીમાર. Subs. A snake, serpent, cobra; a book, volume, work; an accountant; a purgative; a sick (person).

અવશ, હવશ, avash, havash. ના૦ ઈલાજ, ઉપાય, ચારો. સર્વ૦ તેજે; તેને. વિ૦ બીજું; શારૂં. Subs. Means, remedy, scheme, help. Pron. Whoever, him, her, it. Adj. Second; good.

અવેશ, ઓબશ, હોબશ, avêsh, ôbash, hôbash. શબ્દ૦ અ૦ મુકાબેલ, સાંમણે, લીધે, થી, થકી. Prep. Before; from the opposite direction; on account of, owing to, by, for.

આન-શ, âna-sh. સર્વ૦ તે, જે. Pron. That, which.

આની, આનો, âní, ânô. ના૦ તે જગો, તેજેહાન, પેલી દુન્યા, બીનોઈ દુન્યા, પરલોક, કૈલાશ, સ્વર્ગ. Subs. That place, the other world, the invisible world, heaven, inhabitants of the other world, heavenly beings, paradise.

ઓગા, ôgâ. ના૦ યાદદાસ્ત, સ્મરણ શકતી, ફામ—Subs. Memory, remembrance, recollection, retentiveness of memory.

ઓશ, ôsh. ક્રિ૦ ગરમી આપવી, બલવું, પ્રકાશવું; આજારી —બીમાર પડવું, માંદગી ભોગવવી. ના૦ સહવારના ઝઝકલાંનો વખત, બામદાદ. V. To give warmth—heat, to burn, to shine; to fall sick—ill, to endure or to suffer illness. Subs. Dawn, day-break. Av. , = Sans. उष्.

ઓશ, ઓશ્નર, ઓશ્વર, ôsh, ôshnar, ôshvar. ના૦ "ઓશ" નામના પુરૂષનું નામ છે કે જે ઘણોજ જ્ઞાની અને દહાપણવાલો હતો. Subs. Name of a person "Osh," remarkable for his intelligence and wisdom. Av.

ખન્દેહ, khandeh. ના० હશી, મશ્કરી; હશી કરનાર. Subs. Laughter, joke, ridicule, one who laughs at—ridicules.

ખુશ, khush. ના० ખુશક; જાંગ, ચુંમી, બોકી; ખુશહાલી, ખુશી. વિ० મજેહનું, સારૂં, સ્વચ્છ. સર્વ० પોતે, ખુદ. Subs. Dryness; thigh; kiss; pleasure, delight. Adj. Pleasant, agreeable, delightful, sweet, good, well. Pron. Him—her—itself, own, personal. Per. خوش

દુશ, dush. વિ० ખરાબ, બુરૂં; જેમકે … બુરો પાદશાહ. એ "…" નો બગડેલો આકાર છે. Adj. Bad, wicked, as a wicked king. This word is a corruption of "…"

હવશ, havash. ના० ઈલાજ, ઉપાય, યોજના; પ્રમાણ, મુકાબેલ. Subs. Means, remedy, plan, arrangement; inference, analogy or comparison, contrast, simile.

હુન્યા, hunyâ. ના० કાન. Subs. Ear.

હુદા, hudâ. ના० અજદહા, સર્પ. વિ० દરદી, બીમાર, આજારી. Subs. A large snake, serpent. Adj. sick, ill, afflicted.

હોશ, hosh. ના० ગુજરતી વેલા—વખત—બાબત, બીના, ગઈ ગુજરી; ધ્યાન, ચીત, મન, વિચાર, સમજણ, ચાલાકી, આગાહી; શઉર, શમરની; રૂહ, સાવધપણું; અક્કલ, દાનાઈ; ઉશહીન ચેહે; સાંભલવું; કાતેલ જહેર, શુમાર, ગણત્રી. Subs. Past time, an old or past subject; mind, thought, understanding, activity, intellect, sense, consciousness, ingenuity, the dawn of

the day; hearing, poison, estimate, calculation. Av. = Per.

અવ્શાખ, avshakh. ના૦ બહાદુરી, દલેરી, મરદાનગી, શુરાતન. Subs. Bravery, gallantry, boldness, valour, intrepidity.

અનોશે-આદા, anôshe-âdâ. ના૦ દુઃખ—નુકસાન વગરનો આત્મા, બેઆજાર જીવ—જીંદગી. Subs. Unafflicted—harmless soul—life—existence.

હોશહીન, હોશ્હાન, હુશાન, હુશીન, hôshahîn, hôshhân, hûshân, hûshîn. ના૦ ઉશહીન ઘેહેનો વખત; રાતના ૧૨ વાગેથી તે બામદાદ શુધીનાં વખતને કેહે છે. Subs. The time or duration of the *Hoshan Gheh*—from 12 P.M. to day-break.

હોશ—યાવર, hôsh-yâvar. ના૦ મોહોત—નુકસાન—આજાર—તંગી મેલવનાર—પામનાર ; મોહોતમંદ. Subs. One who suffers death—harm—pain—scarcity—straitness of circumstances; mortal.

અન્દાખ્તાર, andâkhtar. ના૦ નાંખનાર, ફેકનાર, બક્ષનાર, આપનાર. વિ૦ કાયમ. Subs. One who throws—pelts—grants—gives. Adj. Confirmed.

અન્દાખ્તન, andâkhtan. ક્રિ૦ નાંખવું, રેડવું; મુકરર કરવું; દાખલ કરવું; પાંમવું, વીચારવું, ગણવું, ઉતરવું, સાબેત કરવું, કાયમ—મજબુત—ઉસ્તવાર—મુસ્તકીમ કરવું, નજર—નેગાહ કરવી. V. To throw,

pelt, pour, confirm, admit, obtain, think, count, descend, prove, to make firm—strong—substantial; to look at, keep an eye on.

હુશ-યાર, hush-yâr. નાo ચાલાક, ચંચલ, ખબરદાર, અક્કલ—હોશ રાખનાર—આપનાર; હુશ્યાર. Subs. One who is active, intelligent, mindful, sensitive, one who imparts knowledge, sense.

હુશ્યારાન, hushyârân. = હુશ-યાર નો અનેક વચન. = Plur. of Hush-yâr.

અન—શાસ્તે, an-shâstê. વિo વગર જોલાબે. Adj. Without a purgative.

યોઝદાસર, yôzhdâsar. વિo પાક, પવિત્ર, ખાલેશ, સ્વચ્છ, નિર્મલ. Adj. Sacred, holy, pure, free from defilement, clean.

અન્દેશીદાર, andêshidâr. નાo વિચાર કરનાર, ધારનાર. Subs. One who considers, thinks, reflects.

ઓશ-ખાસ્તાર, ôsh-khâstâr. નાo મોહોત—મરણ—મૃત્યુક ચાહનાર. Subs. One who desires—implores death (from troubles and afflictions).

હોશંગ, hoshang. નાo પાદશાહ હોશંગ; પેહલો હુકમ, અક્કલ, આગાહી; એનાં વખતથી આતશનો કેબલો કરવામાં આવ્યો હતો; તથા લોઢું જાહેર થયું હતું; ખેતી કરવાનાં અને ઘર બાંધવાનાં હથ્યારો એનાં વખતમાં

બન્યાં હતાં, નદીઓ અને નેહરો ચાલુ થઈ હતી ; શેહેરો અને ઈમારતો વસ્યાં. માણસોને શેતાનનાં ફરેબથી દુર કીધાં હતાં, એણે ૪૦ વરશ રાજ્ય કર્યું હતું. એ એક પેગાંમ્બર તરીકે પણ ઓલખાઈ ગયો છે. "જાવેદાને ખેરદ" નામની કેતાબ એણે બનાવી હતી ; એને લોકો "પેશદાદ" કરી કેહેતાં હતાં. Subs. The King Hoshang; the first command—sense—wisdom—foresight. In his time fire was first made the altar; iron was discovered, and agricultural implements, instruments of house-building, and works of irrigation were invented; cities and houses were built and populated; people were kept back and relieved from the misleading and beguiling of the *Satân*. His reign lasted forty years. He was also distinguished a prophet. He edited the popular work "*Jâvedân-i-Kherad.*" He was also called "*Peshdâd,*" by the people.

હોશ-હન્દ, hôsh-hand. વિ૦ સાવધ, સાહુચેત, હુશ્યારી વાળું ; ક્રિ૦ સાવધ રેહે છે. Adj. Sensible, conscious, cautious, vigilant, advertent. V. Is cautious.

ઉશ્હન, ushhan. ના૦ એક ફરેસ્તો છે કે જે શરોશ ઈઝદની નજદીકમાં ચાલેછે. ઘેરનાં ધણીની નેગહેબાંની કરેછે. Subs. Name of an Angel who is closely connected with the Angel Sarosh Yazad—and keeps regard to the head of a family.

ઓશાન, ôshân. એ "અવશાન" નો બીજો આકાર છે ; સર્વ૦ તેઓ. This is another form of = Avshân. Pron. They.

ખનશાન, khanshân. વિ૦ મુબારક, ભાગ્યશાલી, નસીબવંત. Adj. Blessed, propitious, fortunate, lucky.

હોશ્હેન-ગાસ, hôshhen-gâs. See hôsh-hen.

દુશ-ખોદા, dush-khôdâ. ના૦ બુરો પાદશાહ—રાજા. Subs. A wicked king.

ઓશ-ઓમંદ, ôsh-ômand. વિ૦ મોતમંદ, મરવા લાયક. Adj. Mortal.

ઓશ-ઓમન્દી, ôsh-ômandî. See ôsh-ômand.

હોશ્નર, hôshnar. ના૦ કયાંની તોલાનાં એક શખ્સનું નામ છે. Subs. The name of a person of the *Kayânian* dynasty. Av.

અન્દેહાક, andêhâk. ના૦ ખરાબ કરનારી વસ્તુ, નુકસાન પોહચાડનારી—ગેરફાયદો કરનારી ચીજ. Subs. A ruinous—destructive—harmful—disadvantageous thing.

હુ-દાહક, hû-dâhak. ના૦ નેકી—ખુબી—ભલાઈ આપનાર. Subs. A bestower of virtue—goodness—kindness.

હુ-દાહકાન, hû-dâhkân. જુવો = હુ-દાહક. See = hû-dâhak.

હુ-દહાકી, hû-dahâkî. વિ૦ નેક પેદાકરનારૂં, નેકી આપનારૂં. Adj. Productive—creative of—bestowing good or virtue.

હુદાનાક્તુમ, hûdânâktum. વિ૦ અતીશય દાનાવ, ઘણુંજ જાણનાર, અતીશય દહાપણવાલો. Adj. Exceedingly wise—learned. Av.

હુ-દાહાક-તુમ, hu-dâhâk-tum. વિ૦ ઘણું નેક પેદા કીધેલું. Adj. Very virtuous (by Creation).

હોશાજ, hôshâj. ના૦ પ્યાશ, તરસ. Subs. Thirst.

અન-શાદ, an-shâd. વિ૦ ખુશી વગરનું, દલગીર, શોકાતુર, ગંભીર. Adj. Unhappy, disconsolate, sorrowful, mournful, grievous.

હુ-યાદ, hu-yâd. ના૦ સારી યાદદાસ્ત—સ્મરણશક્તિ. Subs. A good retentiveness—memory.

હુ-શાદ, hu-shâd. ક્રિ૦ આશી૦ સારૂં—મન્નેહનું—નેક થાજો. V. Bened. Be good, pleasant, blessed.

અન્દાખ્તાર, andâkhtâr. See andâkhtâr.

અન્દાખ્તારી, andâkhtârî. ના૦ ભાવ૦ વિચાર; નાખનાર. Subs. Abst. Thought—consideration; one who throws—pelts.

અન્દાખ્ત-ગાસ, andâkht-gâs. ક્રિ૦ વખત ગુમાવવો, તખત મુકવું. ના૦ તખતની જગા. V. To waste time; to place or set a throne. Subs. The place of a throne.

અન્દાખ્તે-ઈસ્તાદન, andâkhtê-istâdan. ક્રિ૦ મશગુલ રેહેવું, રોકાવવું, કાંમમાં ગુંટાવવું. V. To keep occupied—devoted—employed—to be engaged with work.

[Pahlavi] અન્દાખ્તન, andâkhtan. ક્રિ૦ સાબીત—મુકરર—ચોકસ—પુરવાર કરવું; ટોલ—પ્રમાણ—વજન—અંદાજો કરવો; છોડી દેવું, તરક કરવું; સહમજવું; વિચાર—ધારણા—મનસુબો કરવો; હુમલો કરવો, ફાવવું. V. To prove, confirm; to weigh, measure, estimate, to quit, avoid; to understand, consider, intend; to attack, to succeed.

[Pahlavi] અન-દાશ્તન, an-dâshtan. ક્રિ૦ નહીં રાખવું, તજી-દેવું, તમામ કરવું. V. Not to keep—to abandon—forsake.

[Pahlavi] અન્દાશ્તન, andâshtan. ક્રિ૦ ગણવું, મોજની કરવી, ગણત્રી કરવી. V. To count, calculate, reckon.

[Pahlavi] અન્દેશીદન, andêshîdan. See [Pahlavi] andâkhtan.

[Pahlavi] અ-વશાદન, a-vashâdan. ક્રિ૦ ખોલવું—જાહેર નહીં રાખવું, છુપું કરવું, છુપાવવું, ખાનગી રાખવું, ધાંકી રાખવું, ઉઘાડવું નહીં. V. Not to disclose—publish—to keep secret—concealed—covered.

[Pahlavi] હુ-દાદન, hu-dâdan. ક્રિ૦ સારૂં—નેક આપવું—કરવું. V. To give or do good.

[Pahlavi] અન્દાખ્તન-સઝાક, andâkhtan-sazâk. વિ૦ આપવા લાયક, બક્ષવા યોગ્ય. Adj. Fit for giving—bestowing.

[Pahlavi] હુ-દાદન-સઝાક, hû-dâdan-sazâk. વિ૦ સારી ભેટ—સોગાત લાયક, સારી રીતે આપવા યોગ્ય. Adj. Fit—or qualified for a good present—grant.

[Pahlavi] } અન્દાખ્તે, andâkhte. [Pahlavi] = અન્દાખતનનો ભુ૦ કૃ૦ Past part. Of [Pahlavi] andâkhtan.

[Pahlavi] અન્દાખ્ત-લા-શાયદ, andâkht-lâ-shâyad. (Phrase). નાખવું લાયક નહીં, વિચારવા યોગ્ય નથી, ધ્યાન આપવું નહીં જોઈએ, નખાશે—ફેંકાસે નહીં—Not fit to be thrown; not worth consideration; must not be considered; will not be thrown.

[Pahlavi] ઓશાલ, ôshâl. ના૦ તલાવ, સરોવર, મોટો કુવો. Subs. A tank, lake, pond.

[Pahlavi] અન-બેહરે, an-beharê. વિ૦ ભાગ—હીસ્સા—નસીબ વગરનું. Adj. Having no share—luck—fortune.

[Pahlavi] હુ-બેહર, hu-behar. વિ૦ નેક ફાયદો—હીસ્સો—બદલો મેલવનાર, ભાગ્યશાલી, નસીબવંત. Adj. Acquiring good benefit—share—return; fortunate—lucky.

[Pahlavi] } અન્ગારીનેશ્ન, અંગારીનશ્ન, angârînêshna, angârinashna. See [Pahlavi] angârashna.

[Pahlavi] અન્ગારશ્ન, angârashna. ના૦ ભાવ૦ વિચાર કરવો તે, ગાલવું, નીગારવું. Subs. Abst. Act of thinking; to sift.

[Pahlavi] } ઓશારીનશ્ન, ઓશારશ્ન, ôshârînashna, ôshârashna. See [Pahlavi] angârashna.

ઓશે, ôshê. ના૦ અક્કલ, હોશ; યાદદાસ્ત, સ્મરણ-શક્તિ, કુદરત. Subs. Sense, wisdom, understanding, retentiveness of memory, nature.

અંદાજ, andâz. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું નાંખ—વિચાર કર. V. imper. Throw away, consider.

ખુશ્ક, khushk. વિ૦ સુક્કું, ભીનાશ—લીલોતરી વગરનું. Adj. Dry, without moisture—verdure. Comp. = Av. = Sans. शुष्क. Per. خوشک

ખોજાએ, khojâê. ના૦ નકશા, ચીતાર, ચીત્ર. Subs. A picture, drawing, plan.

અ-વદાઈ, અ-વેહી, a-vadâî, a-vêhî. ના૦ ભુંડાઈ, બીગાડો, અંતસ. Subs. Wickedness, corruption, disagreement, misunderstanding.

ખુજાઈ, khujâî. જુવો = ખોજાએ. See khôjâe.

ખુશી, khûshi. ના૦ મોજ, મજાહા, ગમત, ખુશહાલી. Subs. Pleasure, mirth, merriment, amusement, happiness.

હોશી, hôshî. વિ૦ મોતમંદ, નાશકારક, ફના થનારૂં; ના૦ હુશ્યારી, ખબર મેળવવી, અક્કલ, બુદ્ધી. Adj. Mortal, destructive, ruinous. Subs. Activity, intelligence, inquisitiveness, sense, intellect.

હુ-બક્ષશ્ન, hu-bakhshashna. ના૦ સારી ભેટ, સોગાત, બક્ષેસ, ધર્મદાન. Subs. A good present, grant, gift, charity.

હોશ-દાશ્તાર, hôsh-dâshtâr. ના૦ એક પાદ-

ડનું નામ છે; અક્કલ—ચાલાકી—શક્તિ—હુશ્યારી—બુદ્ધી રાખનાર. વિ૰ મોહોતમંદ. Subs. Name of a mountain; one who possesses sense—activity—power—cleverness—intellect. Adj. Mortal.

હોશ-દાશ્તાર-તર, hôsh-dâshtâr-tar. વિ૰ ઘણોંજ ચાલાક—હુશ્યાર. Adj. Most active, intelligent.

અન્દીહેદ, andîhêd. ક્રિ૰ નાશ—નુકસાન—બગાડ—ખરાબી કરેછે. V. Does destroy—spoil—damage—detriment.

અંદીશીદન, andîshîdan. ક્રિ૰ ફીકર—ચીન્તા ધાસ્તી રાખવી; વિચાર કરવો. V. To entertain fear—anxiety—dread—awe; to think—consider.

અન-દેહશ્ન, andêhashna. ના૰ નાબુદી, નેસ્તી; બુરાથી સંભાલવું, લેઆનત; ગીબત, નીન્દા, બદગોઈ, પીઠ પછવાડે ભુડું બોલવું; જોરથી પકડવું—લેવું. Subs. State of annihilation; utter destruction; to be careful or refrain from wicked; imprecation; disgrace; evil-speaking; backbiting; detraction; scandal; to hold fast; to take forcibly.

ખુશશ્ન, khushashna. વિ૰ ડરામણું, કદ રૂપું, ભયંકાર, બીહાંમણું, ધાસ્તી ઉપજાવનારૂં. ના૰ ઘા, જખમ. Adj. Frightful, dreadful, fearful, terrible. Subs. A wound, cut.

ખોદાયાન, khôdâyân. ના૰ સરદારો, ધણીઓ, પાદશાહાઓ, રાજાઓ. Subs. Plur. Chiefs, masters, rulers, lords, kings.

હુ-દખ્શે, hû-dakhshê. વિ૰ સારી ઉત્તમ નીશાણી-

વાળું; ટેવ—ગુણ—આદત વાળું. Adj. Possessing good nature—quality—habit.

હુ-દહીઆં, hû-dahîhân. ના૰ સ્વદેશીઓ. Subs. Plur. Natives; residents of their own country.

હુ-દેહશ્ન, hu-dêhêshna. ના૰ નેક—સારી પેદાયશ, મીનોને લગતી પેદાયશ. Subs. Good—virtuous—creation.

હુ-જહશ્ન-ઓમન્દ, hu-jahashna-omand. વિ૰ સારી આદત—ટેવ—ગુણ—ખવાસ રાખનારૂં. Adj. Possessing good—virtuous habit—nature.

અન-દેહશ્ની, an-dehashni. ક્રિ૰ નહીં આપવું. V. Not to give, to withhold.

ખુશ્કાની, khushkânî. ના૰ દુકાલ, તરશ્યાપણું. Subs. Scarcity, famine.

હુ-જેહશ્ન, hû-jehashna. ના૰ સારો ખવાસ; ગુણ; આદત; ટેવ; ખુશી. Subs. A good nature—habit—virtue.

હોશબાન, hôshbân. ના૰ બામદાદ, પરોઢયું, પોહોર ફાટવાનો વખત. સહવારનાં ઝઝકલાંનો વખત. Subs. Dawn, day-break.

હોશશ્ન, hoshashna. ક્રિ૰ જાણવું, સહમજવું, જ્ઞાન-મેળવવું. V. To know, understand, acquire knowledge.

અન્દેશે, andêshê. ના૰ શક, વિચાર, અંદેશો. Subs. Doubt, thought, notion, apprehension.

હુ-દખ્શે, hu-dakhshê. ના૰ સારી નીશાની—ચીન્હ. Subs. A good sign—symptom.

હુ-દાક, hu-dâk. ના૦ જીવામ; નેકી—ખુબી આપનાર—કરનાર. Subs. *The Jivâm.* One who does good—virtuous deeds.

હોશે-અવ્ઝાર, hôshê-avzâr. ના૦ અક્કલનું હુશ્યાર, એજ્મતી હોશ—અક્કલ. Subs. Intuition or skilful means—expedient; powerful (virtuously) intellect—sense.

અન્ગાશ્તન, angâshtan. ક્રિ૦ ચિતરવું; જાણવું, માલુમ કરવું, ખુલ્જવું, શુમાર કરવો, ધારવું. V. To draw; to know, understand, to declare, to feel, to conjecture, think, presume.

અન્દાશ્તન, અન-દાશ્તન, andâshtan, an-dâshtan. ક્રિ૦ ગણવું; નહીં રાખવું. V. To count, calculate; not to keep, to exclude.

અમ્બાશ્તન, ambashtan. ક્રિ૦ ભરવું, પુરૂકરવું. V. To fill, to render complete.

હોશ-બામ, hôsh-bâm. See hôshbân.

હોશદાર, hôshdâr. વિ૦ મોહોતમંદ; હોશ રાખનાર. Adj. Mortal; sensible, intelligent.

હુશ્યાર, hushyâr. ના૦ ખોદાતાલાના નામોમાંનું એક નામ; એક માનસનું નામ. વિ૦ હુશ્યાર, ચાલાક, ચંચલ. Subs. One of the names of God; the name of a man. Adj. Clever, smart, active.

હોશ-દારીહા, હુશ્યારીહા, hôsh-dârihâ, hûshyâ-rihâ. ક્રિ૦ અ૦ ચંચલાઈ—હુશીઆરીથી—ચાલાકીથી. Adv. Cleverly, sensibly, actively, intelligently.

ઓશસ, ôshas. ના૦ પૂર્વ—ઉગમન દીશા, સુરજ ઉગ-

વાની જગા. Subs. The east, the region where the sun rises. Av.

હોશી, hoshî. વિ૦ મોહોત—નાશવાળું, ક્ષણભંગુર ; દોજખી. Adj. Fatal—destructive—infernal.

અન્દાએશ, andâêsh. ના૦ છોએ, ચુનો. Subs. Lime, mortar.

અન્દેહશ્ને, andêhashnê. વિ૦ નહીં આપતું; પેદાયશ વિનાનું. Adj. Not yielding ; unproductive; unfruitful.

ખોશેશ્ન, khosheshna. વિ૦ ડરામણું, ભયંકાર. અવસતાના ને લગતો. Adj. Frightful, dreadful. = Av.

અન્બાસાન, અન્બાજશ્ન, anbâsân, anbâjashna. ના૦ લડાઈ, જંગ, યુદ્ધ, મારામારી. Subs. Battle, warfare, conflict, quarrel.

અન્દેહીગાન, andehigân. ના૦ સંબંધ ધરાવનારા. Subs. Plr. (Persons) connected with—related to.

ખશશ્ને, khashashne. ક્રિ૦ જખમી કરવું, બિહવડાવવું. V. To wound ; to frighten.

અન્દાએશગર, andâeshgar. ના૦ કરીઓ, દેવાલ ચુંટનાર. Subs. A brick-layer.

અન્બાજેશ્ન, anbâjêshna. ના૦ ભાગ્યા—સાથીપણું, શરાકત ; ક્રિ૦ ભરવું. Subs. Partnership, companionship. V. To fill up.

અન્બાસશ્ન, anbâsashna. ના૦ અઘટીતપણું,

નાચારી. Subs. Unbecomingness; indigence; inexpediency.

અન્બાસીનદ, અન્બાસન્દ, anbâsînad, anbâsand. ક્રિ૦ પેહેરણ પેહેરે, પોશાક કરે, કપડું—વસ્ત્ર આંગપર મુકે—ઢાંકે. V. May put on shirt, may dress, may cover body with clothes.

અન્બાસીદે, anbâsîdê. અન્બાસીદનનો ભૂ૦ કૃ૦ નામ૦ અનાજનો જથો—ઢગલો. Past Part. Of *anbâsîdan*. Subs. A heap or mass of corn.

હોશ-જસ્તે, hôsh-jastê. ભૂ૦ કૃ૦ મોહોત પામેલું, ગુજરેલું, મરણ પામેલું. Past Part. Dead, departed (from this world), deceased.

અન્દખ્શીદન, andakhshîdan. ક્રિ૦ હીમાયત—તરફેણ કરવી; કોઈની તરફથી તકરાર કરવી; પોસ્તી—પનાહ—મદદ કરવી, પક્ષ ખેંચવી. V. To advocate one's cause, to speak or argue on one's behalf; to be on one's part, to help; to take one's part.

અન્બાસીદન, anbâsîdan. ક્રિ૦ ભરવું, પાંમવું. V. To complete; to obtain; to acquire.

હુબાસીમ, hubâsîm. નામ૦ દાંત. Subs. Teeth.

ખુશીનેદ, khushîned. ક્રિ૦ સુકું થાય. V. May become dry—parched.

અન્દેશચ, andêshach. નામ૦ શક, વિચાર, અંદેશો. Subs. Doubt, thought, apprehension.

અવ્યાસ્પ, avyâsp. વિ૦ ઘણું, બહુ, અતીશય, બીશ્યાર. Adj. Much, many, abundant, immense, enough.

ઓઝ-દેઝ, ôzh-dêzh. ના૰ ઓજદેજાર નામના એક કીલ્લાનું નામ છે. Subs. Name of a fort called the *Ojdejár*.

ઓઝ-દેવ, ôzh-dêv. ના૰ પુતળું, મુરતી. Subs. Idol, image, statue.

ગોશસ્પ. gôshasp. ના૰ કુદનાર, છલંગ મારનાર. Subs. One who leaps—jumps.

અન-બાસ્ત, anbâst. ના૰ હથ્યાર. ભૂ૰ કૃ૰ ધોએલું, સ્વચ્છ કીધેલું. Subs. A weapon; instrument. Past Part. Washed, cleaned.

હોશસ્તરૂન, hôshastarun. Av. ; see = ઓશસ, ôshas.

આને-આઈન, âne-âin. ક્રિ૰ અ૰ એકવખતે, એકવાર, એક વખત ઉપર. Adv. Once, at one time, on one occasion.

અન્દેશીનદ, andeshinad. ક્રિ૰ વિચાર—અંદેશો—ક્યાસ કરે; ધારણા—મતલબ રાખે. V. May think—apprehend; may intend—think of.

હોશીનદ, hôshinad. ક્રિ૰ સુકાય, કરમાય, સુકું થાય; અક્કલમંદ—બુદ્ધીવાન થાય. V. May become dry; may become intelligent; sagacious.

હોશેન્ગ, હોશંગ, hosheng, hoshang. ના૰ હોશંગ પાદશાહનું નામ. Subs. The King *Hoshang*. See hôshang.

અવ્શીનશ્ન, avshinashna. ના૦ ભાવ૦ ઘટવું, ઓછું—કમી થવું; નાશ પાંમવું, ખરાબ થવું. Abst. Subs. To decrease; to be reduced; to be destroyed—ruined.

ખોશીનીદાર, khôshînîdâr. ના૦ સુકકું કરનાર, સુકવનાર. Subs. One who dries.

હુશીનીદન, ખુશીનીદન, hushînîdan; khushînîdan. ક્રિ૦ સુકકું થવું, સુકાઈજવું, કરમાવું. V. To become dry—parched. Comp. Av. Rt. = Sans. शुष् = Per. خشیدن

અન્દાઈનન્દ, અંદાખ્તન, andâinand, andâkhtan. ક્રિ૦ નાખે, નાખવું. V. May throw, to throw.

હોએ-અંગોશ્ત, hôê-angôsht. ના૦ ડાબી આંગળી. Subs. Left finger.

હુ-દેહી, hu-dêhî. ક્રિ૦ ભાવ૦ માન—આબરૂ આપવી. V. To respect, to give honour.

અંદાઈચે, અંદરચે, andâichê, andarachê. ના૦ અંદેશો, ફીકર, ચીન્તા, ધાસ્તી, બીહીક. Subs. Anxiety, fear, fright.

હુશેદ, હોશેદ, hushêd, hôshed. ના૦ હુશ્યારી, ચાલાકી, ચંચલાઈ, સાવધપણું. ક્રિ૦ હુશ્યારી—ચાલાકી રાખે, અક્કલમંદ થાય. Subs. Cleverness, intelligence, activity, advertence, consciousness. V. May be mindful—may keep sense—activity.

અન્દેશીદન, andêshîdan. ક્રિ૦ ફીકર—ધાસ્તી—ચીંતા કરવી. V. To fear, to apprehend.

અંગાઈદન, angâidan. ક્રિ૦ યાદ રાખવું, મનમાં ધરવું, સ્મરણ કરવું, સાંભરવું. V. To remember, to keep in mind, to recall to memory.

ખુશીદન, khushîdan. ક્રિ૦ સુકવવું. V. To dry, parch.

અન્ગાઈદે, angâîdê. નો ભુ૦ કૃ૦ Past Part. of

અન-દેહીદે, an-dêhîdê. ભૂ૦ કૃ૦ નહીં આપેલું—બક્ષેશ કીધેલું—માફ કીધેલું. Past Part. Not given—granted—pardoned.

હુ-દાએતે, હુ-દેહીદે, hu-dâêtê, hu-dêhidê. ભૂ૦ કૃ૦ નેક—સારૂં આપેલું, બક્ષેશ કીધેલું, માફ કીધેલું. Past Part. Well given, granted, pardoned.

હુશેદર, hushêdar. ના૦ એક શખ્સનું નામ છે, કે જે હવે પછી પેદા થનાર છે; એ "હોશેદર-બામી" ને નામેથી ઓળખાય છે. જેમ પેગમ્બર સાહેબ અશો જરથુશ્તે ખોદાતાલાની દરગાહથી દીન લાવી આ દુન્યાંમાં મોજેજા દેખાડીને અને વીધ્વાંનો સાથે તકરાર કરીને પોતાની દીન કબુલ કરાવી હતી, તેજ મુઆફેક એ પણ દીન લાવી શાહ વરજાવંદનાં વખતમાં મોજેજા દેખડાવીને લોકોને દીન કબુલ કરાવશે અને લોકોને ખોદાઈ માર્ગ ઉપર બેગુમાન કરશે. જરથોશ્તીઓ એને "હોશેદર જરથોસ્તાન" ને નામે ઓળખે છે, કારણ કે એનું પેદાથવું જરથોશ્ત સાહેબનાં બુનથી છે. જરથોસતી ધરમ પુસ્તકોમાં લખેછે કે, એના બીજા બે ભાઈ **હોશેદર-માહા** અને **શોશીઓશ** બી કેઆમતની વખતે પેદા થઈ પેગમબરી

કરશે. Subs. Name of a person, who, it is said, will be born hereafter; he is also known by the name of "*Hoshedar-Bâmi.*" It is said that in the reign of Shah Varjávand he will by the exhibition of miracles make people believe in the good faith and make them undoubtful on the path of Heaven, as Zoraster did by miraculous proofs and discussions with philosophers of his times. Zorastrians know him by the name of *Hoshedar Zarthostân*, for his birth will be after Zoraster's origin. It is mentioned in the books of the Zorastrian Faith that he (*Hoshedar-Bâmi*) with his two brothers, *Hoshedar-Mâhâ* and *Soshios*, will be born in, the day of judgment, and become prophets.

હોશેદરાંન, hôshêdarân. See હુશેદર hushedar.

હોશીદર-માહ, હોશીદર-મહાન, hôshîdar-mâh, hôshîdar-mâhân. ના૦ ભવિષ્યમાં થનાર એક પેગમ્બરનું નામ. See hushêdar.

અન-દાન, an-dân. વિ૦ અનઘડ, બેસહમજ, બેવકુફ, નાદાન, કમ અક્કલ, પશ્ચમ બુદ્ધીઓ, નાવાકેફ, ગમાર. Adj. Ignorant, unintelligent, foolish, childish, idiotic, afterwise, insensate.

અન-બાન, an-bân. વિ૦ નેગાહ—ધ્યાન નહીં રાખનારૂં ;

સંભાલ—મહાકેજત નહીં કરનારૂં. Adj. Inadvertent, careless, inattentive, unmindful.

[illegible] ઓશુન, oshun. સર્વ૦ તેઓ. Pron. They. એ [illegible] નો ટુંકો આકાર છે. This is contracted form of [illegible]

[illegible] હુ-દાન, hu-dân. વિ૦ સારૂં જાણનારા, દહાપણવાલા, ગ્નાની, ખબરદાર, ચાલાક, હુશ્યાર, ચંચલ. Adj. Wise, intelligent, mindful, active, clever, sharp.

[illegible] હુ-બાન, hû-bân. ના૦ નેક—ભલો—સારો ધણી—સાહેબ—શેઠ. Subs. A virtuous—good master—lord.

[illegible] હોશ્ને hoshnê. ના૦ અક્કલ, બુદ્ધી. Subs. Sense, wisdom.

[illegible] અન-શનાસ, an-shanâs. વિ૦ અજાણ્યું, નાવાકેફ, બેખબર. Adj. Unfamiliar with, unacquainted, inexpert, unlearned.

[illegible] હુ-શનાએશ્ન, hu-shanâêshna. ના૦ ભાવ૦ નેક—સારી વખાણ—તારીફ—સ્તુતી. Abst. Subs. Good praise—commendation.

[illegible] } અન-શનાએશ્નગી, અન-શનાશી. an-shanâêshnagî, an-shanâshi. જુઓ [illegible] = અન-શનાસ. See [illegible] = an-shanâs.

[illegible] હુ-શનાસ્ગીહા, hu-shanâsgîhâ. ક્રિ૦ અ૦ સારી રીતે જાણવાએ—પીછાણવાએ; દહાપણ ભરેલી રીતે; ગ્નાનપણાથી. Adv. By good acquaintance, familiarity; in a wise manner; intelligently.

[illegible] અન-શનાસકતુમ, an-shanâshaktum. વિ૦

તદન પીછાણ—ઓળખ વગરનું, અતીશય નાવાકેફ—મૂઢ —મૂર્ખ—નાદાન—અપટ. Adj. Most unfamiliar—utterly ignorant—foolish—dull.

અન-દાનાક, an-dânâk. જુઓ [Pahlavi] = અન-દાન. See [Pahlavi] = an-dan.

હુ-દાનાક, hu-dânâk. જુવો— [Pahlavi] = હુ-દાન. See [Pahlavi] = hu-dân.

હોશ્વારદન, hôshvârdan. ક્રિ૦ બોલવું, કેહવું. V. To speak—say.

હુ-બંદ, hu-band. વિ૦ સારા દેખાવનું, ખુબસુરત, શોહામનું, નેક નમુનાદાર. Adj. Sightly, beautiful, handsome, graceful.

અંબાની, anbânî. ક્રિ૦ શકવું, શકત. V. To be able.

અન-બીન, an-bîn. વિ૦ આંધલું, અંજાણ્યું, અંદીઠ. Adj. Blind, unaware, invisible.

હુ-બાન, hu-bân. ના૦ સારાં માણસો. Subs. Good men.

હુબાને-હુબાન, hubâne-hubân. ના૦ લોકો. Subs. People—individuals.

હોશ્નુવાર, hôshnuvâr. વિ૦ ખુશ્નુમા ચેહેરો રાખનાર, ખુબ સુરતીના ચેહેરાવાલો, રાજી રેહનાર, ખુશહાલીવાલો. Adj. Of beautiful—pleasant face or appearance; cheerful, rejoicing.

ખુશ્નુદ, khushnud. ના૦ સંતોશ, રાજી, ખુશી, મરજી, ઈચ્છા, ખાહેશ. ભુ૦ કૃ૦ ખુશી—ખુશહાલ થયલું.

Subs. Content, pleasure, desire, inclination. Past Part. Pleased—satisfied. Av. [illegible]— Per. خوشنود

[illegible] હુશ્નુક, હોશ્નુક, hushnuk, hoshnuk. નાο ઘુંઠણ. Subs. The knee.

[illegible] ખુશનુદી, khushnûdî. જુવો [illegible] = ખુશનુદ; See [illegible] = khushnûd.

[illegible] હોશોમંદ, hôshômand. વિο મોતમંદ, મરણને યોગ્ય. Adj. Mortal.

[illegible] } ઓશ-નર, હોશ્નવર, ôsh-nar, hôshnavar. નાο એક માણસનું નામ છે કે જે ઘણો જ્ઞાની, દાનાવ, અને અક્કલમંદ હતો, એને "હોશ્વર" કરી કહેછે. Comp. Subs. Name of a man who was remarkable for his high intellect and wisdom. He was also known by the name of "*Hoshvar.*" Av. [illegible]

[illegible] ખુશ્નવર, khushnavar. વિο ખુશહાલ, રાજી, સંતોશ. Adj. Merry, happy, content.

[illegible] અવે-હંગી, avê-hangî. વિο સચ્ચાઈથી વેગળું, અસત્ય, જુઠું. Adj. Far from being true, uncourtly, false.

[illegible] } અનશોતા, anshôtâ. નાο આદમી, પુરૂષ, મરદ, નર, માનવી. વિο દુખદાયક, ભયંકાર. Subs. Man, male, human being. Adj. Harmful, frightful, fearful.

[illegible] અ-શોતાઆંન, anshôtâân. જુવો. [illegible] = અનશોતા See [illegible] = anshôta. (Plural).

અન્શોતાઆની, અનસુતાચ, anshôtâânî, anshutâcha. વિ૦ માણસોને લગતું Adj. Pertaining to man; human.

અન્શોતાગીહા, anshôtâgîhâ. ના૦ એક ઘાંસનું નામ છે કે જે આદમીના રૂપ—શીકલ—શબીનાં જેવું થાયછે, અને તે ચીન દેશમાં ઉગેછે. Subs. A kind of grass having the form of a human being, and which grows in China.

અન્શોતાક, anshôtâk. ના૦ આંખની કીકી—પુતલી Subs. The pupil of the eye.

અન્શોતાક-અયુમન, anshôtâk-ayuman. જુવો = અનશોતાક. See = anshôtâk.

અન-બેબુદી, an-bêbûdi. ના૦ એક બુરી આદત—ટેવ. Subs. A bad habit.

અ-વશોવશ્ની, a-vashôvashnî. ના૦ ભાવ૦ ખરાબ નહીં કરવું, હાંની—નુકસાન—ઈજા નહીં પોહોચાડવી. Abst. Subs. Not to spoil or do harm—injury.

હોશોમન્દ, hôshômand. જુવો = હોશોમંદ. See = hôshômand

હુ-શોમરશ્ન, hu-shômarashna. ના૦ ભાવ૦ સારી રીતે ગણત્રી—સુમાર—હીસાબ કરવો તે. Abst. Subs. To calculate well; to estimate properly.

અન્દાક, andâk. ના૦ સેવટ, છેડો, પરીણામ. ક્રિ૦ અ૦ જ્યાંસુધી. Subs. End, result. Adv. Until, unless.

અનીઆક, aniâk. ક્રિ૦ અ૦ બીજું કાંઈ, સીવાય, બીજું. Adv. Second, next, besides. Av. = Paz. = Sans. अन्य.

અનોશે, anoshê. વિ૦ અમર્ગ, અમર્ત્યે, નહીં નાશ પામનારૂં, વગર મોહોત—દુઃખવાળું, બેહેશ્તી. Adj. Immortal, deathless, heavenly.

અવબાક, avbâk. નાઅ૦ સીફારસ, ભલામન, કોઈને વાસ્તે સારી ખાતરદારી આપવી. Subs. Commendation, praise, recommendation; to certify in one's behalf.

ઓશે, oshê. નાઅ૦ મોત, દુઃખ, ઈજા, પીડા. Subs. Death, harm, injury.

ખુશ્ક, હુશ્ક, khushk, hushk. વિ૦ સુક્કું, હલકું, કંગાલ, કોરડું, ભીનાશ—તરો તાજગી વગરનું. નાઅ૦ શુકાશ, દુકાલ. Adj. Dry, light, mean, parched, free from moisture—verdure. Subs. Dryness, scarcity. Av. = Sans. = शुष्क. Per. خشک

ખુશે, ખુશેહ, khushê, khushêh. નાઅ૦ કન્યા રાસી. Subs. The sign *Virgo*.

હુ-દાક, hu-dâk. નાઅ૦ પેદાયશ; નેકી—ખુબી—ભલાઈ આપનાર, સુખ આપનારૂં. Subs. Creation; one who bestows virtue, goodness, kindness, happiness. Av.

હુ-બાક, hu-bâk. નાઅ૦ નેક રેવાજ આપનાર—કરનાર—બોલનાર—ચલાવનાર. One who establishes—observes or gives (makes current) a good usage or a virtuous practice.

ખુશ્કાવ, khushkâv. વિ૦ તુંડ, મગરૂર. Adj. Proud; arrogant.

ખુશ્કાવશ્ન, હોશ્કાવશ્ન, khushkâvashna, hoshkâvashna. નાં૦ ભાવ૦ શુકાશ, દુકાલ. Subs. Dryness, scarcity, famine.

ખુશ્કાવીદન, khushkâvîdan. ક્રિ૦ તાબડા ફોડવા, ચીડવવું. V. To clap the hands; to tease, annoy.

અન-શકાફ્તન, an-shakâftan. ક્રિ૦ નહીં વજડવું, જીનો આવાજ કાઢવો. V. Not to ring—beat—sound; to give out a sharp, shrill voice.

ખુશ્કાવતન, khushkâvtan. ક્રિ૦ તુંડીકરવી, મગરૂરી, હેંકાર કરવો. V. To be proud—arrogant.

હોશ્કાર, hôshkâr. નાં૦ કોશેશ કરનાર; તકરાર. Subs. An endeavourer; a discussion.

હોશ્કારશ્ન, hôshkârashna. ક્રિ૦ ખબર આપવી; જોવું. V. To give information; to observe, to see.

ખુશ્કારશ્ન, khushkârashna. ક્રિ૦ પોકારવું, શોરકરવો; રીમંન નહીં નાહવું. V. To bawl out, to make noise; not to take—omit the *Riman* bath.

ખુશ્કાર્દ, khushkârd. વિ૦ ખબરદાર, વાકેફગાર, જાણીતું. Adj. Conscious, mindful, aware.

હુશ્કાર્દ, hushkârd. નાં૦ ધીક્કાર; પોકાર, શોર. Subs. Hate, despise; noise, uproar, a loud cry.

અનોશ્કી, anôshkî. વિ૦ ઈજા—મોત—દુઃખ વગરનું.

Adj. Uninjurious, harmless; immortal; without pain.

ખુશ્કી, હુશ્કી, khushkî, hushkî. See = હુશ્ક, hushk.

હુ-દાકી, hu-dâkî. વિ૦ નેક પેદાયશને લગતું; નેક પેદા કીધેલું. Adj. Pertaining to good creation; good-created.

હોશ્ગી, hôshgî. ના૦ ખુબી; દોસ્તી; ભલાઈ, મિત્રાઈ. Subs. Virtue; friendship; goodness.

ખુશ્કશાની, khushkashânî. ના૦ મગરૂરી, અહંકાર. Subs. Pride, haughtiness, arrogance.

હુ-દાક-સજી, hu-dâk-saji. વિ૦ નેક પેદાયશને લાયકનું, સારી બનાવટને યોગ્ય. Adj. Fit or appropriate for the good creation.

ખુશ્કીનેમ, હુશ્કીનેમ, khushkînem, hushkînem. ક્રિ૦ ગર્ભવંતી—હમેલદાર—બચાંવાલી થાઉં. V. I become pregnant—conceived—gravid.

હોશ્ગીન, hôshgîn. વિ૦ મોતમંદ, મરવા યોગ્ય. Adj. Mortal.

ખુશ્ક-જમી. khushk-jamî. ના૦ કાંકડા, સુક્કી માતીની ચક્કી—ઘંટી. Subs. Pebbles; a mill of dry clay.

ખુશ્ક-જમીક-તુમ, khushk-jamîk-tûm. વિ૦ અતીશય સુક્કી જમીનવાલું; ઘણાજ સુક્કા કાંકરા. Adj. Superl. Belonging to an exceedingly dry place —land; very dry pebbles.

ખુશ્ક-ગલુગીહા, khushka-galugîhâ. ક્રિ૦ અ૦

ગલું સુકાવાએ, તરસ્નીઉ—પ્યાસું થવાએ. Adv. From thirst—draught.

અન-શક, an-shak. વિ૰ભ્રાંતી—શક—સુબેહ વગર. Adj. Without any doubt, suspicion.

અંદેશે, andêshê. ના૰ વિચાર, સોચના, ખ્યાલ. Subs. Thought, idea, consideration.

હુ-દેહ, hu-dêh. વિ૰ ખુબીવંતું, ભલાઈ ભર્યું. Adj. Good, virtuous.

અન-શકનાઈ, an-shaknâi. વિ૰ કમકૌવત, નબલું, દુર્બલ, નાચાર ; અધીરૂં, સંતોશી નહીં તે. Adj. Weak, feeble, helpless ; impatient, insatiate.

હુ-શકનાઈ, hu-shaknâi. ના૰ સારી શકતી—ટકાઉપણુ—મજબુતી ; સારી તકરાર ; સારી સમજુતી. Subs. Good strength, durability, firmness ; a good discussion—understanding.

ખુશ્ક-વા-તર, khushk-vâ-tar. જુવો. […] = ખુશ્કવાએ ; see […] = khushk-vâe.

ખુશ્કીએ-તર, khushkîê-tar. વિ૰ ઘણુજ સુકકું —હલકું. Adj. Very dry—light.

હુ-શકનાતર, hû-shaknâtar. વિ૰ વધારે પુખ્ત, કૌવતમંદ. Adj. Stronger, more powerful, sound.

ખુશ્કવાર, khushkavâr. ના૰ સુકકું—ઉજ્જડ—હલકું કરનાર. Subs. One who dries—makes barren —light.

હુશેવાર, hushevâr. ના૰ અક્કલ—બુધ્ધીને મદદ કરનાર. વિ૰ સાવધ, ચંચલ, ચાલાક. Subs. One who helps wisdom. Adj. Sensible, conscious, intelligent, active.

ખુશ્ક-વેશ, khushk-vesh. ના૦ મોટો—ભયંકાર દુકાલ. Subs. A great dreadful famine—scarcity.

હુ-દાક-વસ્તા, hu-dâk-vastâ. ના૦ પવીત્ર અ-વસ્તા. Subs. The Holy—sacred Avesta.

ખુશ્કે-ગેતી, khushkê-gêtî. ના૦ આએ દુન્યાને લગતી જમીન. Subs. The earth.

અન-શેકન, an-shêkan. ના૦ નહીં ભાંજનાર—તોડનાર. Sub. One who does not break—rend—dissever.

અનોશ-ગુન, anôsh-gûn. વિ૦ અમરગીનાં રંગવાલું; સુરખરૂહી રેહનારૂં. Adj. Of everlasting or immortal bloom, of blooming complexion.

અનોશેહ, anoshêh. વિ૦ ખુશ, ખુશહાલ. ના૦ દરાખનો દારૂ, પાદશાહ શાહપુરનાં કાકાનું નામ, નોજવાન પાદશાહ; દોઆ. Adj. Pleasant, cheerful. Subs. Wine; name of the uncle of King *Shahpur;* a young king—emperor; a blessing.

ખુશ્ક-વન, khushk-van. ના૦ દુકાલને ટાલનાર, સુકાળ કરનાર. Subs. One who averts famine—scarcity; one who makes plenty and cheapness.

હોશકુનીહા, hôsh-kunîhâ. ક્રિ૰ અ૰ સહમજ—વકુફ—મેલવવાની રીતે. Adv. By way of acquiring knowledge—understanding.

ખુશ-કુનશ્ની, khûsh-kunashnî. વિ૦ ખુશી—ખુશહાલી કરનાર; રાજી રાખનારૂં. Adj. One who makes cheerful—pleasant; one who keeps others willing and satisfied.

[illegible] હુશ્કુનશ્ની, hushkunashnî. ક્રિ૦ સુકાવવું. V. To dry, to parch.

[illegible] } હુશ્કુફચ, હુશ્કુફ, hushkufach, hushkuf. ના૦ અગાશી, માર, છજ્જું. Subs. Terrace, balcony; storey, the eave.

[illegible] ખોશ્કોર, khôshkôr. ના૦ ક્યારો. Subs. A bed of garden planted with flowers; a rice field surrounded by ridges.

[illegible] હોશ્કોર, hoshkôr. ના૦ જંગલ, મેદાન, બીઆબાન, વેરાન જગા. Subs. A forest or wood; a plain meadow; a wild or desolate land.

[illegible] ખુશ્કર, khushkar. વિ૦ લાચાર, ગરીબ, ઈલાજ—ઉપાય—યુક્તી વગરનું. Adj. Helpless, poor, having no means—remedy.

[illegible] હોશ્કર, hôshkar. જુવો [illegible] = હોશકોર. See [illegible] hoshkôr.

[illegible] અન્બાઘ, anbâgh. ના૦ સોખ, કોઈની બાયડી ઉપર બીજી બાયડી આવે તે. Subs. A second wife; this term is sometimes applied to a woman unlawfully kept during the life-time of one's married or ligitimate wife.

[illegible] અન્દાજ, andaj. ના૦ ઈરાદો, ધારણા, કયાસ, વિચાર, અંદેશો; ટોલ, પરમાંણ, અંદાજો; ખાહેશ, મરજી, ઈચ્છા; હુમલો—ગલબો કરનાર. Subs. Intention, object, intent, thought, apprehension; weight, estimate; desire, wish; one who attacks, an aggressor.

અન્યાજ઼, anyâz. વિ૦ હાજત વગરનો, મોહતાજ વગરનો, કાંઈબી ચીજની અવશ્યતાવાળો નહીં. Adj. Needless, not in want of anything.

અંદાચ, andâch. ના૦ ફીકર, અંદેશો, ધાસ્તી, દેહશત, ભય. Subs. Fear, apprehension, fright.

અન્બાજ઼, anbâz. ના૦ શરીક, ભાગ્યો; સાથી; રોશન કરનાર, સલગાવનાર. Subs. Companion, partner; one who lights, kindles.

હુ-યાવ, hu-yâv. ના૦ સારૂં પામનાર—મેલવનાર—હાંસલ કરનાર; નફો કરનાર. Subs. One who benefits; one who acquires good.

અંદાઝ઼ાન, andâzân. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ દાખેલ કરજો, નાખજો; ના૦ સેતારાઓ, ગ્રહો. V. Imper. Admit, throw. Subs. The stars, planets.

હોશ્તાવ, hôshtâv. ક્રિ૦ અ૦ જલદી, તુરત, અબઘડી, સેતાબ. Adv. Quickly, at once.

અંગાચીહ, angâchîh. ક્રિ૦ અ૦ જ્યાં જ્યાં, કેડેબી; હરેક ઠેકાણે. Adv. Wherever, in whatever place; in every place.

અંદાચેહ, અંદાજેહ, andâchêh, andâjeh. જુવો = અંદાચ. See = andâch.

હોશ્ચશ, હોશ-ચ-શ, hôshchash, hôsh-cha-sh. ના૦ અક્કલ. Subs. Sense.

અંદાજીહેદ, andâjihed. ક્રિ૦ ગણેછે, શુમાર—હીસાબ—ગણત્રી કરેછે. V. He counts, estimates, calculates.

અંદાઝશ્ની, andâzashnî. નાο વિચાર. ક્રિο મુકવું, રાખવું. વિο નમુનેદાર, મીસાલ, ઉપમા. Subs. Thought. V. To put—place—keep. Adj. Most handsome; worthy of imitation, exemplary.

હુ-યાવશ્ની, hu-yâvashnî. ક્રિο કીમત મેલવવી—પામવી. V. To obtain or acquire value.

અન્દાઝશ્ને, andâzashnê. નાο વિચાર, ધારણા, મરતબો. ક્રિο સરખાવવું, ધારણા પોંહચાડવી, પ્રમાણ કરવું; ફેંકવું. Subs. A conjecture, an estimate, an opinion; dignity. V. To compare; to conjecture; to measure, estimate; to throw.

હુ-યાવશ્ને, hû-yâvashnê. નાο સારૂં ધ્યાંન આપનાર. Subs. One who gives good attention.

અન્દાઝીનદ, andâzinad. ક્રિο તે નાખે. V. He may throw—pelt.

અંદાઝેદ, andâzêd. જુવો = અંદાજીહેદ. See andajihed.

અન-યાવેદ, an-yâvêd. ક્રિο નહીં પામે—મેલવે. V. May not acquire—obtain.

અંદાઝીદે, andâzîdê. ભૂο કૃο સંબંધ રાખેલું—રાખનારૂં. Past. Part. Connected—related to; one who keeps connection with.

અંદાઝીદન, andâzîdan. જુવો = અંદાજીહેદ. See = andâjihed.

અંદાઝંદ, andâzand. જુવો = અનદાઝીનદ. See = andâzinad.

ખોદાવંદ, khôdâvand. ના૦ સાહેબ, ધણી, ખોદા-તાલાનાં નામોમાંનું એક નામ. Subs. Lord, master; one of the names of god.

અંદાઝે, andâzê. જુવો = અંદાઝીદન. See = andâzidan.

હુ-યાવગી, hu-yâvagî. ના૦ સારી આએપત—બદલો—આવક—પેદાએશ—નફો. Subs. A good income, reward, return, produce, profit.

અન્દાઝગીહા, andâzagîhâ. ક્રિ૦ અ૦ અંદાજ—મરતબા—દરજ્જા પરમાંણે. ના૦ બાબતો, બાબો, વિષયો. Adv. According to dignity—position. Subs. Plur. Subjects, matter, objects.

અન્દખ્ત, andakht. ક્રિ૦ ભૂ૦ નાંખ્યું, ફેકયું. V. Past. Threw.

અન-દાદ, an-dâd. વિ૦ કાયદા—પ્રમાણ—હદ—અંદાજ વગર; બેદાદ, તરીકા—કાયદાથી ઉલટું; અનિતીવાળું. Adj. Without any regulation—system, unlimited; careless; contrary to rule; immoral. Comp. Av. + = Per. بیداد

આવીખ્ત, âvîkht. ક્રિ૦ ભૂ૦ લટકયું, ટાંગ્યું. V. Past. Hung, suspended.

ઓશ્ત, osht. ના૦ દીલની ગરમી; તંદરોસ્તી, સુખાકારી; જાન, આત્મા, પ્રાણ, જીવ, ચઢતીકળા, આબાદી. Subs. The heat of the body, health, happiness; life, soul; high intellect; prosperity.

અંબાદ, anbâd. વિ૦ પુર, ભરેલું, પુખ્ત, સંપૂર્ણ. Adj. Full, complete.

ખુન્દાદ, khundâd. ના૦ અમશાસ્પંદોમાંના ખુરદાદ અમશાસ્પંદનું નામ, જે પાણી ઉપર મવકકલ છે, જે દુન્યાની આબાદી અને સુખ આપનાર છે. Subs. Name of one of the Ameshâspenta (Arch-angels), the *Khordad.* He is appointed to reign over water, and to spread prosperity and happiness in this corporeal world. Another form of = Khundad. Av. = Sans. सर्वताति. Per. خورداد

હુ-દાદ, hu-dâd. ના૦ નેકી—ભલાઈ—ખુબી આપનાર; નેક પેદાયશ—સૃષ્ટી; શ્રેષ્ઠ—સ્વચ્છ ધર્મ—કાયદો. Subs. One who does good; good creation; the good religion—law.

હુ-બખ્ત, hu-bakht. વિ૦ દૈવયોગી, ભાગ્યશાલી, નસીબવંત, ભાગ્યવંત, બખ્તાવર, સારા સેતારા—દીવસનો; મહાભાગ્ય. Adj. Fortunate, lucky, prosperous, well-to-do.

હોશત, hosht. ના૦ એક પુરૂષનું નામ છે. Subs. The name of a man.

અન્બાતા, anbâtâ. ના૦ જથો, સંગ્રહ, સમુદાય, પૂર્ણતા, પુષ્કળતા. Subs. Abst. Heap, collection, completeness, immensity.

અન્બાતા, anbâtâ. ના૦ પથ્થરનું વાસણ. Subs. An utensil made of stone.

ઓશ્તાન, oshtan. ભૂ૦ કૃ૦ ઉઠાવેલું, ઉભું કીધેલું. Past Part. Raised.

ઓશ્તાવ, oshtâv. ક્રિ૦ અ૦ તુરત, જલદી, ઝડપથી, સહય પ્રવૃત્ત, સજ્જ, સહસા, એકદમ. Adv. Immediately, quickly, at once.

હુ-દાદ-આન, hu-dâd-ân. ના૦ કિર્તિવાન, નીતીવાન, દયાનતદારો, પ્રતીષ્ઠા મેળવેલા પુરૂષો, માન—આબરૂવાળા, વિવેકી મનુષ્યો, સજ્જનો, સદગ્રહસ્થો, સુજ્ઞ પુરૂષો. Subs. Renowned—famous—moral—faithful—trust-worthy—respectable persons.

હુશ્તાન, હુશ્તાની, hushtân, hushtânî. ના૦ ઉલત, ઉજમ, આતુરતા, ખાહેશ. Subs. Eagerness, ecstacy, anxiety, desire.

અન-શતાની, an-shatâni. વિ૦ હાથમાં પકડી—રાખી નહીં શકાય એવું. Adj. That cannot be held or kept in hand—unretainable.

ઓશ્તાની, oshtâni. ના૦ ઉઠાવનારૂં, માથેલેનારૂં, અંગીકાર, પોતાના જોખમે લેનારૂં. Subs. One who undertakes on his own responsibility.

અન-દાદાનીનીદે, an-dâdânînîde. વિ૦ અનીતીવાળું, અમર્યાદ. Adj. Immoral, pert, violating due deference.

અન-શતાનીનીદે, an-shatânînîdê. ક્રિ૦ વિ૦ નહીં પકડાયલું—છીનવી લેવાયલું. Part. Adj. Undetected, unsnatched.

હુ-દાદ-અન-દવીદે, hu-dâd-an-davîdê. ક્રિ૦ વિ૦ સારી નીતી ફેલાયા—પ્રસરયા વગરનું. Part. Adj. Not diffused with morality.

𐬵𐬊𐬱𐬙𐬁𐬎𐬌𐬥𐬌𐬛𐬉 હોસ્તાવીનીદે, hoshtâvînîdê. ક્રિ૦ વિ૦ ઉલ્લત-મંદ, ખાહેશમંદ, આતુર, ખંતી, જીજ્ઞાસાવાળું. Part. Adj. Eager, anxious, desirous.

𐬵𐬎𐬛𐬁𐬛𐬋𐬨𐬀𐬥𐬛 હુ-દાદ-ઓમન્દ, hu-dâd-ômand. વિ૦ સારી નીતી—તરીકા—રીતભાતવાળું; સારા—વાજબી ઈનસાફ—ન્યાય—ચુકાદાવાળું, સારા ધર્મ-મજહબ—કાયદાવાળું. Adj. Of good ethics—rules—manners; with fair justice—judgment; of good faith.

𐬵𐬎𐬱𐬙𐬁𐬥𐬨𐬀𐬥𐬛 હુશતાન-મંદ, hushtân-mand. જુવો 𐬵𐬊𐬱𐬙𐬁𐬎𐬌𐬥𐬌𐬛𐬉 = હોશ્તાવીનીદે. See 𐬵𐬊𐬱𐬙𐬁𐬎𐬌𐬥𐬌𐬛𐬉 = hôshtâvînîdê.

𐬀𐬎𐬀𐬱𐬙𐬁𐬎 અવશ્તાવ, avashtâv. વિ૦ ફીકરમંદ, ધાસ્તી—ચીન્તાવાળું, બેકરાર, બેજાર, અનીશ્ચીન્ત, ધીરજ વિનાનું; ના૦ અવસ્તા—જંદ ભાષા. Adj. Anxious, solicitous, oppressed with fear or care; impatient. Subs. The Avesta—Zend language.

𐬋𐬱𐬙𐬁𐬎 ઓશ્તાવ, ôshtâv. ના૦ બદી-બુરાઈનો બદલો; સજા; ક્રિ૦ અ૦ સેતાબ, જલદી, તુરત, ઉતાવલે; જાણીજોઈને. Subs. A return or requital for wickedness—evil; punishment. Adv. Quickly, immediately; intentionally.

𐬋𐬱𐬙𐬁𐬎 }
𐬋𐬱𐬙𐬀𐬎𐬉 } ઓશ્તાવ, ઓશ્તવે, ôshtâv, ôshtavê. ના૦ કકડતી ભૂક, ક્ષુધા; કેદખાનું, તુરંગ. Subs. Keen appetite; jail, prison, place of incarceration.

𐬵𐬊𐬱𐬙𐬁𐬎 હોશ્તાવ, hôshtâv. ના૦ સજા, શાસન, સીક્ષા, દંડ; દુઃખ, દરદ, ઈજા, અજાબ, પીડા, રંજ, કષ્ટ, સંકટ, વેદના. Subs. Punishment, fine; harm, oppression, danger, difficulty, injury.

હોશ્તાવ, hôshtâv. ના૦ શોખ, ખાહેશ, ઉલત, આતુરતા, ઉન્નમ, ઉશ્કેરણી, સાવધપણુ, સાહુચેતી, ચાલાકી, ચતુરાઈ, ચંચલાઈ, હુશ્યારી. Subs. Desire, eagerness, enthusiasm, ecstacy; incitement, encouragement; wakefulness, sharpness, activity.

ઓશ્તાવાક, ôshtâvâk. ના૦ વલાણ આપનાર, રસ્તે પાડનાર, રીત દેખાડનાર. Subs. A guide.

હુશ્તાવાક, hushtâvâk. વિ૦ ઉશ્કેરણી કરનારૂં, જોશ આપનારૂં, શોખ—ભાવ ઉત્પન્ન કરનારૂં; ચાલાક, ચંચલ, સાવધ, હુશ્યાર. Adj. Instigator, encourager; active, sharp, awake, clever, intelligent.

ઓશ્તાવશ્ન, ôshtâvashna. જુવો = હોશ્તાવ, see = hôshtâv.

હુશ્તાવીનાક, hushtâvînâk. જુવો હુશ્તાવાક; see = hushtâvâk.

અ-વશ્તાવેદ, a-vashtâvêd. ક્રિ૦ નહીં બોલે, નાકેહે, નાપાડે. V. May not speak, may refuse—decline.

ઓશ્તાવેદ, ôshtâvêd. ક્રિ૦ કહેછે, કહેવામાં આવેછે; ઉતાવલ—જલદી—શેતાબી કરેછે; ઈજા—કષ્ટ—દુખ—પીડા—વેદના ભોગવેછે. V. (They) say; it is said; makes haste; suffers injury—hardship—harm.

ઓશ્તાવીદન, ôshtâvîdan. જુવો = ઓશ્તાવેદ; see = oshtâved.

ઓશ્તાવ-ગર, oshtâv-gar. વિ૦ આસ્તે—ધીમે

ચાલતું—જતું, ધીમી ચાલનું, થંડું, સુસ્ત. Adj. Moving slowly; sluggard, lazy, indolent, dull.

હોશ્તાવ-ગર, hôshtâv-gar. ના૦ ઘણો મોટો ઉંડો ખાડો—ખોહ—ગાર. Subs. A very deep hole.

ઓશ્તાફે, ôshtâfê. ક્રિ૦ અ૦ શેતાબ, તુરત, જલદી, એકદમ. Adv. At once, immediately.

ઓશ્તાવગર, ôshtâvgar. વિ૦ દુઃખ દેનારૂં, નુકસાન કરનારૂં, ઈજા દેનારૂં. Adj. Injurious, painful; that does harm.

હોશ્તાફ્ત, હોશ્તાફ્તે, hôshtâft, hôshtâftê. ક્રિ૦ વિ૦ ધ્યાન પોહચાડેલું, આગમ બુદ્ધી વાપરનારૂં, દુરંદેશી કરનારૂં, આગમચેતીવાળું, જાગૃત, હુશ્યાર, ચોકેલું. Part. Adj. Premeditated, forewarned, precautious.

અન-શેતાફ્તન, an-shetâftan. ક્રિ૦ નહીં ચીરવું—ફાડવું. V. Not to split.

હોશ્તાફ્તન, hôshtâftan. ક્રિ૦ ધ્યાન પુગાડવું, વિચારવું, અક્કલ—બુદ્ધી ખીલવવી, હુશ્યાર—જાગૃત રેહેવું, સાવધ રેહેવું. V. To consider, think, apprehend; to be watchful, awake.

ઓશ્તાવ્તે, ôshtâvtê. See ôshtâfê.

હેશ્તાદ, hêshtâd. ક્રિ૦ ઉઠયો, ઉભો થયો. V. Stood. Av. = Sans. तिष्ठत.

હેશ્તશ્ની, hêshtashnî. ના૦ ભાવ૦ ઉસ્તવારી, પાએદારી. Subs. Abst. Stability.

હોશ્તીઆની, hoshtiânî. વિ૦ હયાતી—જિંદગી—આત્માને લગતું. Adj. Pertaining to existence—life—soul.

ઓશ્ત-બખ્ત, ôsht-bakht. ના૦ એક પુરૂષનું નામ છે. Subs. The name of a man.

અન્દખ્તે, andakhtê. ક્રિ૦ વિ૦ એખઠું કીધેલું, સંગ્રહ—સમુદાય કીધેલો. Part. Adj. Collected, gathered.

અન્બાદ, anbâd. ક્રિ૦ અ૦ આસ્તે, ધીરે, હલવે, શાંતીપણે, ધૈર્યપણે. Adv. Slowly, gently, quietly.

હુ-દાદે, hû-dâdê. વિ૦ ભલા તરીકા—કાયદા—રીતીવાળું; વાજબી ઈનસાફ કરનારૂં. Adj. Well-regulated; one who does fair justice.

ઓશ્તવહેદ, ઓશ્તવદ, ôshtavahêd, ôshtavad. ના૦ બીજા ગાથા ઉશ્તવતનું નામ. Subs. The second of the five *Gâthâs*, called the *Ushtavat*. Av.

અન્દખ્તન, અન્દાખ્તન, andakhtan, andâkhtan. ક્રિ૦ નાંખવું, ફેકવું, ઈજા દેવી. V. To throw, to cast; to injure.

ઓશ્તન, ôshtan. ક્રિ૦ ઘણું ઉંચું જવું, વધારે બુલંદ ચાલવું—જવું. V. To go high above; to be exalted.

અન-જાતુનશ્ને, an-jâtunashne. વિ૦ આવક—આએપત—હાંસલ—નફા વગરનું. Adj. Fruitless, worthless; of no use or profit.

અન-દાદ-વન્દી, an-dâd-vandî. વિ૦ બેદાદ, ગુલમાતવાળું, ઈનસાફ વગરનું, અંધેર, બેકાયદે. Adj. Careless, ill-managed, unjust, complicated, irregular.

હુ-શતુની, hu-shatunî. ના૦ સારો રેહેવાસી—શેહરી, સ્વદેશી. Subs. A good inhabitant—citizen.

હોશ-તન્ગી, hôsh-tangî. ના૦ સખ્તી—તંગીનું મોત—મરણ. Subs. A miserable—painful death.

ઓશ્તોવેદ, ઓશ્તવદ. oshtôvêd, oshtavad. See ôshtavahed, oshtavad.

ઓશ્તોવદ-ગાસ, oshtôvad-gâs. ના૦ બીજા ગાથા ગાહમબારનો વખત; એક બંદગીનું નામ છે. Subs. The time of the second *Gáthá*; the name of a prayer.

અન્બાદે, anbâdê. ના૦ ખાનદાન, પેહેડી, વંશ, ઓલાદ, ગાદી. Subs. Family, parentage, generation; a throne. Paz.

હુબખ્તે, hubakhte. વિ૦ ભાગ્યશાલી, નસીબવાન, બખ્તાવર, બુલંદ તાલેનો, મહા ભાગ્યવાન. Adj. Fortunate, lucky, prosperous.

અન-બખ્તગાન, an-bakhtagân. ના૦ બદબખ્ત, કમનસીબ, હીણ ભાગ્યો, પડતી દિશામાં આવેલાઓ, દૈવહીણ પુરૂષો. Subs. Plur. Unfortunate persons, men in state of adversity.

હુ-બખ્તગાન; hu-bakhtagân. ના૦ ભાગ્યશાલી, નસીબવાલા, ચઢતી દિશામાં આવેલાઓ. Subs. Fortunate persons, prosperous men.

ખોશ્તગી, khôshtagî. ના૦ ભય, ધાસ્તી, બીહીક, દેહેશત, ફીકર. Subs. Fear, dread, awe, terror.

હુ-બોખ્તે, hu-bokhtê. વિ૦ મોકલાસ વાલું, ચાલું. Adj. Spacious, expansive, capacious; current.

અન-દાદ-પન્દી, an-dâd-pandî. ના૦ અનીતિવાળી શીખામણ—નશીહત. Subs. Immoral lesson—advice.

ઓશ્તમત, oshtamat. ના૦ See hubakhte and also see oshtavahêd, oshtavad.

ઓશ્તર, ôshtar. ના૦ ઉંટ. Subs. Camel. Av. = Sans. उष्ट्र = Per. شتر

ઓશ્તરાબે, ôshtarâbê. ના૦ એક જાતનું ઉનનું કપડું. Subs. A kind of woollen cloth.

ઓશ્તર-દીનોદે, oshtar-dînôdê. ના૦ ઉંટની માંદા, સાંઢણી, સાહાંનશી. Subs. A female camel, a dromedary.

ઓશ્તરસ્તાન, oshtarastân. ના૦ ઉંટવાડો, ઉંટનો ગોઠો. Subs. A camel-stall.

અંદા-ફ્રશગર્દ, andâ-farsagard. ક્રિ૦ અ૦ કયામત—રસ્તાખેજનાં દાહાડા—વખત સૂધી, દુન્યા—પૃથ્વી—જગતના અન્ત છેડા સુધી. Adv. Till the day of judgment or general resurrection.

અન્ગામ, ઓગામ, angâm, ôgâm. ના૦ બરવખત; બરાબર; સરખું; નજદીક. Subs. In time; proper; equal; near, close upon.

અન્જામ, anjâm. ના૦ સેવટ, આખેર, છેડો, અંન્ત, હરેક કાંમનું સેવટ; ખોદાતાલાનું એક નામ; છેડો—પરીણામ લાવનાર. Subs. End, conclusion, eternity; one of the names of God; one who brings an end to.

અનદામ, andâm. ના૦ શૃંગાર, આરાયશ, આરાસ્તગી; બદન, કાયા, શરીર, માણસના અવયવો—સાંધાવો, એક કામને બી કહેછે કે જે મૂળથીજ સુલેહ સપજમાં આરાસ્તે થયલું હોય; પ્રકાશ, રોશ્ની, મહલાઓ, કાયદો; રીત, તરીકે, રવેશ, કૌવત. Subs. Adornment, decoration; body, person; the members or joints of the body; a work or an undertaking begun well and peaceably. Light, brilliancy; restraint, regulation; manner; strength.

અંબામ, ઓબામ, anbâm, ôbâm. ના૦ વખત, તક, લાગ, યુક્તી, જુગતી; જીંદગી, દેહ; દુન્યાના લોકો, પૃથ્વીપર વસનારાઓ, કરજ; ઉછીકું લેવું; મોહસમ, રૂતુ, જમાનો, આદમીનું તોળું; બાજીગર; ખાસ—સ્વચ્છ—સ્પષ્ટ બોલનારા. Subs. Time, opportunity, contrivance, effort; life; inhabitants on the earth; debt, indebtedness; season; period, age; a gathering of people; a conjuror; a sharp or distinct speaker.

અવગામ, avgâm. વિ૦ જુદું જુદું, છુટું. Adj. Apart, separate.

હંગામ, અવે-ગામ, અવગામ; hangâm, avê-gâm, avgâm. See. anbâm, aôbâm.

હંદામ, handâm. ના૦ બદન, કાયા, શરીર; અવયવ, સાંધા. Subs. Body, person; members of the body. Per. اندام

હુ-દામ, hu-dâm. ના૦ નેક—ભલી પેદાયશ—સૃષ્ટી—જગત—પૃથ્વી. Subs. The good creation; the world, universe.

અંદામાન, andâmân. નાο બદન—શરીરના અવ-
યવો—ભાગો; ખેલાડી; બાજીગર; મનુશ્યનું તોળું;
સ્પષ્ટ બોલનાર; જાન, આત્મા; કાયા, શરીર. Subs. The
limbs or members of the body; an actor, a
player; a juggler, a conjurer; a gathering,
an assembly of persons; a clear or distinct
speaker; life, soul; body.

હુ-દામાની, hû-dâmâni. વિο સારી સૃષ્ટી—જગત
—દુન્યા—પૃથ્વીવાળું. Adj. Pertaining to the good
creation—the universe.

હંગામ-હોશ, hangâm-hôsh. નાο સૂર્યે—રવી તલુ
થવાનો વખત. Subs. The time of sunrise.

હંગામ હંગામ, hangâm hangâm. ક્રિο અο
વખતે વખત, ઘડીએ ઘડી; મોસમે મોસમ, હંમેશ, જાયુક,
સદા. Adv. Often, from time to time; always,
constantly, perpetually.

અમ્બામાન, ambamân. See anbâm, aô-
bâm.

હન્ગામાન, hangâmân. નાο ફસલો, રૂતુઓ, મોહ-
સમો. Subs. Plur. The seasons.

હુ-દામાન, hûdâmân. Subs. Plur. See hû-
dâm.

હુ-દેમાન, hû-dêmân. નાο નેક—સારો મીજલસી—
સભાસદ. Subs. A good—virtuous member of
an assembly.

હુ-દેમાન-ગાસ, hû-dêmân-gâs. નાο સારી

મીજલસ—સભા—બેથક—મંડલીની જગા. Subs. The place of a good meeting—assembly.

હોશ્માર, hôshmâr. ના० ગણત્રી, સંખ્યા, આંક, અંકગણીત; સુમાર—ગણત્રી—અડસટો—હીસાબ કરનાર. Subs. Calculation, number; a figure; arithmetic; limit; one who counts—makes a rough estimate.

હોશ્મારાક, hôshmârâk. Subs. See = hôshmâr.

હોશ્માર્દન, hôshmârdan. V. See = hôshmâr.

અન્બામે, anbâmê. ના० મીજલસ, સભા, ટોલું; અજુમન. વિ० મુશ્કેલ, ભારી, બીકટ, કઠણ, સંગીન. Subs. A meeting, assembly, party, a gathering of persons; a community. Adj. Difficult, heavy, solid, hard.

હંગામી, hangâmî. See = hangaman.

અન-બામીહા, an-bâmîhâ. વિ० ગદલું, મેલું; સ્વચ્છતા—નિર્મલતા વિનાનું; Adj. Foul, dirty, unclean.

અંગામીહા, angâmîhâ. ક્રિ० અ० દર વખતે, સદા, જાયુક, હમેશાં. Adv. At every time, always, constantly.

અંદામીહા, andâmîhâ. ક્રિ० અ० મૂલ—શરૂઆતથી, પેહેલેથીજ, અસલથી. Adv. From the beginning, originally.

અંબામીહા, anbâmîha, See angâmîhâ.

હુ-બામીહા hû-bâmîhâ. વિ○ નીર્મલ, સ્વચ્છ, સાફ, સુઘડ, ખાલેશ, મેલ—ડાઘ વિનાનું. Adj. Void of dirt —impurity, clear, pure, clean.

અનજામશ્ન, anjâmashna. ના○ સેવટ, છેડો, પરીણામ, આખેર, અંત, સમાપ્તી. Subs. The end, result, conclusion.

અંબામી-કર્દ, anbâmî-kard. ભૂ○ ક્રિ○ વખત—તક પ્રમાણે કીધું. વિ○ સ્તંભ—થાંભા—ટેકાવ—પાયા વિનાનું. V. Done timely—opportunely. Adj. Without any support.

અન-દહમી, an-dahmî. વિ○ ભલાઈ—નેકી—ખુબી વિનાનું, ભુડું, ખરાબ, અનીતિવાળું. Adj. Vicious, wicked, immoral, virtueless, unrighteous.

અંદામ-સફીદ, andâm-safid. ના○ કોહોર, રક્ત—પીત, લોહી વિકાર. Subs. Leprosy.

અંગામ-ઓગામ-સજીદ, angâm-ogâm-sajid. ક્રિ○ અ○ વખતને અનુસરતું—બધબેસતું—માફક આવતું. Adj. According or suited to time.

અન્બામીનીદન, anbâminîdan. ક્રિ○ વખત ગુજરવો—કાઢવો—ગુમાવવો. V. To pass—waste time.

અંગામ-બુદી, angâm-bûdî. ના○ પોતાની બરાબરી કરનાર, હરીફ, બરાબરીઓ, સાથી, ભાગ્યો, હમશરીક, સરખું—નજદીક રેહેનાર. Subs. A rival, an associate, companion, partner.

અંગામબતી, angâmbatî. ના૰ કુદરત. Subs. Nature, Providence.

ઓબામે-ઝબીન, ôbâmê-zâbîn. ના૰ સર્વથી સરસ લાગ—તક—કીમતી વખત. Subs. The best opportunity—time; valuable time.

હોશ-મનશ્ની, hôsh-manashnî. ના૰ દાનાઈ, અગમ બુદ્ધી. Subs. Wisdom, foresight.

અન-દેમુન, an-demun. વિ૰ દીલ—હૃદય વગરનું; નીરાશ, ઉમ્મ—ઉલટવગર, નીશ્ફલ. Adj. Spiritless, faint-hearted; disappointed.

ખુશ-મન, khush-man. ના૰ સારો વિચાર—મત. Subs. A good consideration—opinion.

હુ-દેમુન, hu-demun. ના૰ સારૂં દીલ, ઉલટ, ઉમ્મ, આશાભેર. Subs. Eagerness, enthusiasm, ecstacy; hopefulness.

હોશ્મોરશ્નાન, હોશ્મારશ્નાન, hôshmôrashnân, hôshmârashnân. See Hôshmôrashna, hôshmârashna.

હોશ્મરશ્ન, હોશ્મોરશ્ન, hoshmarashna, hoshmorashna. ના૰ સ્મરણ કરવું; જ્ઞાન મેલવવું; સહમજણ આપનાર; વિચાર, ગણત્રી, સહમજ મેલવનાર. Subs. Remembrance, mental recitation of a deity; to obtain knowledge; one who imparts knowledge or understanding. Av.

હોશ્મોર્દ, hoshmôrd. ક્રિ૰ જાણ્યું, વિચાર્યું, ગણ્યું, સહમજ્યું. V. Counted, understood, thought. See hoshmôrdan.

હોશ્મોર્દાર, હોશ્મર્દાર, hôshmôrdâr, hoshmardâr. ના૰ વેઠ કરનાર; ગણત્રી કરનાર; શુમાર કરનાર. Subs. One given to drudgery; one who counts or makes a rough estimate.

હોશ્મોર્દી, hoshmordî. ના૰ ગણત્રી, હીસાબ, શુમાર. Subs. Calculation, account, estimate.

હોશ્મોર્દી-ચ, hoshmôrdî-cha. ક્રિ૰ અ૰ ચોકસ ગણત્રી પ્રમાણે. Adv. According to certain calculation.

હોશ્મોર્દે, hôshmôrdê. કૃ૰ ના૰ વિચારનાર, ધ્યાન આપનાર, દુરંદેશ. Subs. Part. Thoughtful, serious-minded, forecasting, thoughtful of the future.

હોશ્મોર્દન, hôshmôrdan. ક્રિ૰ શીખવવું, સહમજ આપવી, જ્ઞાન આપવું, સુમાર કરવો, ગણવું, વિચારવું. V. To teach; to impart knowledge; to count; to make a rough estimate.

હોશ્મરશ્ની, hôshmarashnî. See hôshmôrdî.

હોશ્મર્દ, hoshmard. એક પુરૂષનું નામ છે. Subs. The name of a man.

[illegible] અન્-યાર, an-yâr. વિ૦ દોસ્ત વગરનું; ટેકા વગરનું; એખલું પડેલું. Adj. Friendless; wanting support; forlorn. Comp. Per. بي يار

[illegible] અવ્બાર, avbâr. ના૦ પાંદડું. Subs. A leaf.

[illegible] ઓગાર, ogâr. ના૦ સહમજ, જ્ઞાન, બુદ્ધિ, ગણત્રી. Subs. Sense; knowledge; intelligence; counting.

[illegible] અંગાર, angâr. ના૦ જોશી, સેતારેશનાસ, ચિતાર, નકશ, ઓટ, પાણીનું ઓસરવું—ઘટવું તે; હીસાબની ચોપડી; અભિપ્રાય; તવારીખ; કથા; જરૂરત. Subs. An astrologer; an astronomer; a drawing; a sketch; ebb; the reflux of the tide; an account-book; an opinion; history; fiction; emergency. Comp. Per. انگار

[illegible] અંબાર, ambâr. ના૦ અનાજનો ઢગલો—જથ્થો, વખાર; ભંડાર, ટોળું, સંગ્રહ, પૂર્ણતા; ઘણી એક સારી ચીજો. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું ગણ—સુમાર કર. Subs. A heap of corn; a warehouse, a store-room; a congregation; a collection; fulness; many good things; V. Imper. Count—reckon (thou). Comp. Per. انبار

[illegible] અંબાર, ambâr. See [illegible] anbârdêh.

[illegible] હુગાર, hugâr. ના૦ ઓટ થવી, પાણી ઓસરી જવાં તે. Subs. Ebbing; flowing back.

[illegible] હોગાર, hôgâr. ના૦ ચિતારનાર, સબી પાડનાર; નકશી કાઢનાર. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું ચિતાર. Subs. A drawer of figures; a painter; a portrait-drawer. V. Imper. Sketch (thou).

અંગાહીનિદ, અંગારીનદ, angârhînad, angârînad. ક્રિ૦ સુમાર—ગણત્રી કરે, વિચારે. V. May reckon—count; may think.

અંગારાન, angârân. ના૦ ગણનારા, સુમાર કરનારા, વિચારનારા, અંદેશો—ધ્યાંન પુગાડનારા. Subs. Those that reckon—compute—think—meditate.

અંદારશ, andârash. વિ૦ જુનું, અસલ, ઘસાએલું, ખાતરીવાળું. Adj. Old; ancient; worn out; assured.

અંબારશ, ambârash. ના૦ તેની અનાજની વખાર; ભરવું. Subs. His granary; filling up. Comp. Per. انبارش

અંબારી, ambârî. ના૦ ભાવ૦ પુશ્કલતા, સંગ્રહતા, ભરવું. Subs. Abundance; a large quantity; filling up.

અંબારશ્ને, ambârashnê. See ambâr.

અંગારશ્ની, angârashnî. See ôgâr.

અંગારશ્ને, angârashnê. ના૦ ભાવ૦ જડમેખથી ઉખેડી નાખવું, કાહાડી નાંખવું. Abst. Subs. Eradicating; taking out.

અંબારશ્ને, ambârashnê. ના૦ ભાવ૦ છુપું કરવું, દાટવું, ઢગલો કરવો; ભરી રાખવું. Abst. Subs. Concealing; burying; piling up; storing up.

યોબારશ્ને, yôbârashnê. ના૦ ભાવ૦ મદદ કરવી, સહાય થવું, સહાયતા, આશરો; ઘણો જથ્થો. Abst.

Subs. Assisting; aiding; help; support; a large quantity.

અંબારી, ambârî. વિ૦ ઢગલાને લગતું; જથ્થો કીધેલો. Adj. Pertaining to heaps; hoarded up.

અંબારદેહ, ambârdeh. વિ૦ ભરપુર, ભરેલું; નીઆમતવાળું. Adj. Filled to the full; replete; full of; affluent.

અંબાલેસ્તુમ, ambâlêstum. વિ૦ મથાલે સુધી ભરેલું, ઘણુંજ પુશ્કળ. Adj. Filled to the top; over-abundant. Comp. Per. انباشتم

અંગારીનદ, angârînad. ક્રિ૦ વિચારે, ધ્યાંન આપે. V. May think; may give heed to.

અંબારેદ, ambârêd. ક્રિ૦ ભરે, ઢગલો કરે; વખારમાં ભરે; વખારમાં પડેછે—એકઠું થાયછે. V. May fill—heap up; may store up goods.

અવ્બારીદન, avbârîdan. ક્રિ૦ નીચે લેઈ જવું, પદવી ઉપરથી ઓછું કરવું, તુચ્છ કરવું, ધીક્કારવું; ગલી જવું; અફસોસ ભરેલો આવાજ કાઢવો; કાપવું. V. To carry down; to lower; to degrade; to treat with contempt and scorn; to swallow; to groan; to cut. Comp. Per. اوباریدن

અંગારીદન, angârîdan. ક્રિ૦ વિચાર—દુરંદેશી કરવો, ગણવું, શક લઈ જવો, જાણવું, સહમજવું. V. To think; to foresee; to reckon; to doubt; to know; to understand. Comp. Per. انگاریدن انگاشتن

અંબારીદન, ambârîdan. ક્રિ૦ ભરી રાખવું; ભરપુર કરવું, ભરવું, કોઈ ચીજનો ઢગ કરવો. V. To hoard up; to fill to the full; to heap up. Comp. Per. انباریدن

હોશ-રોશનીનેદ, hôsh-rôshnînêd. ક્રિ૦ બાંમદાદ—પરોઢયાંનો વખત શરૂ થાએછે, ઝઝકલાંનો વખત થાએ છે. V. It begins to dawn; the twilight begins to appear.

અંગારૂનમ, angârûnam. ક્રિ૦ હું ગણત્રી—સુમાર કરૂં; હું વીચાર કરૂં. V. I may reckon—calculate—think.

અવબારે, avbârê. ના૦ જાન, આત્મા, હયાતી. Subs. Life; soul; existence.

અંગારે, angârê. ના૦ ગણત્રી, પંચાંગ, સહમજણ. Subs. Reckoning; an almanac; understanding; sense.

અંગાર્દ, angârd. વિ૦ ઓછું, અધુરૂં, કમતર, નાકેસ. ક્રિ૦ ગણ્યું, વિચાર્યું. ના૦ વિચારનાર. Adj. Deficient; less; defective. V. Reckoned; thought. Subs. One who thinks.

અંબાર્દ, ambârd. વિ૦ સંતોષી, ધરાયલું, સબુરીવાલું. Adj. Content; satisfied; patient.

અંબાર્દ, ambârd. See ambâr.

અંગાર્દન, હોગાર્દન, angârdan, hôgârdan. ક્રિ૦ શૃંગાર કરવો, ભપકાભરેલું કરવું, રોનક આપવી; ધસારો લાવવો, હુલ્લડ કરવું; ચિતારવું, સબી પાડવી, વિચારવું, જાણવું, ગણવું, શક લેઈ જવો; પીછાણવું. V. To enu-

merate; to recount; to repeat; to relate; to adorn; to make pompous; to give elegance; to make a sudden attack; to excite sedition; to paint; to draw one's portrait; to think; to know; to reckon; to doubt; to recognise.

અંબાર્દન, ambârdan. See ambârídan.

હંગાર્દન, hangârdan. ક્રિ૦ વિચારવું; ગણવું, કોતરવું, પસ્તાવો—પશ્ચાતાપ કરવો; પાપની પ્રાયશ્ચિત કરવી. V. To think; to compute; to engrave; to repent; to atone for sins.

અંબાર્દે, ambârdê. ભૂ૦ કૃ૦ ભરપુર કીધેલું, ઢગ મારેલો, જસ્થો કીધેલો. Past Part. Filled up; heaped up; stored up.

અંબાર્દગી, ambârdagî. See ambârdêh.

અંબારમ, ambâram. ક્રિ૦ હું નીચે જોઉં; હું ભરૂં. V. I may look down; I may fill up. Comp. Per. انبارم

અવબારમ, avbâram. ક્રિ૦ હું નીચે લેઈ જાઉં, પદવી પરથી ઉતારી પાડું. V. I may carry down; I may degrade.

અંદક, andak. વિ૦ થોડું, ન્હાનું. Adj. Little, small, few. Per. اندک

અનીક, આની, ખીની, anîk, ânî, khînî. વિ૦ કપટી, અદેખું, કીનાખોર. ના૦ લશ્કર, ફોજ; પેશાની, ચેહેરો,

શિકસ્ત. Adj. Spiteful; jealous; vindictive. Subs. An army; a force; forehead; face; feature.

[illegible] [illegible] [illegible] અનીએ, અવે, aniê, avê. વિ૦ બીજું. શબ્દ૦ અ૦ સીવાય, વિના, વતરેગે. Adj. Another, more. Prep. Except, without; exclusive of. Comp. Av. [illegible], Sans. अन्य.

[illegible] [illegible] [illegible] ઉસ, ઓજ્, ઓજ્, us, ôz, ôj. ઉપ૦ ઉચું, બુલંદ, ઉપર. Prefix. On high, above, high up. Comp. Av. [illegible], [illegible] = Sans. उस्.

[illegible] ખવીદ, khavîd. વિ૦ તાજું, લીલું, ભીનું, લીલોત્રીવાળું. ના૦ લીલો અનાજ; લીલું ઘાંસ. Adj. Fresh; green; moist verdant. Subs. Green corn; fresh grass. Comp. Per. خويد

[illegible] ખોએ, khôê. ના૦ આદત, સ્વભાવ, ટેવ. Subs. Nature; disposition; habit. Per. خوي

[illegible] અનીશ, anîsh. ના૦ દરવેશ, વેરાગી; તપેસરી. Subs. A dervish; an ascetic; a hermit.

[illegible] અવીશ, avîsh. ના૦ ગુચ્છાના જેવું એક જાતનું ઘાંસ. Subs. A kind of tufted grass.

[illegible] અ-વીશ, a-vîsh. વિ૦ વધારે—જીઆદે નહીં. Adj. Not more—greater. Contrast Per. بيش

[illegible] [illegible] અ-વીસ, a-vîs. વિ૦ કુટુંબ—મોહોલ્લા વગરનો; કોમ-વગરનો. Adj. Having no family—street; tribeless. Contrast [illegible], [illegible], Av. [illegible], Sans. विश्.

[illegible] અવીશ, અવેશ, avîsh, avêsh. ના૦ પુઠે ચાલનાર—જીવનાર, પારકાની ઉપર આધાર રાખનાર, ચાકર. વિ૦

લાયક, યોગ્ય, અગત્યનું; થોડું. Subs. One who follows—survives; dependent on foreigners—others; a servant. Adj. Worthy; fit; important; little.

[Avestan] અવીશ, avîsh. સર્વ૦ તે જે, પેલું. Pron. That which; that.

[Avestan] અવીશ, avísh. વિ૦ ફલવંત; ફલ ઉત્પન્ન કરનારૂં; હમેલદાર; છોકરાં સાથનું. Adj. Fruitful; producing fruit; pregnant; being with young.

[Avestan] આનેશ, ânêsh. સર્વ૦ તેઓ. Pron. They.

[Avestan] એનદી, ênadî. વિ૦ કેટલું એક. Adj. Somewhat.

[Avestan] એવ્જશ, ઓજી, evjash, ôjî. વિ૦ બહાદુર, જોરાવર, કૌવતમંદ. Adj. Brave; powerful; strong. Comp. Av. [Avestan], Sans. ओजस्.

[Avestan] ઓએશ, ôêsh. સર્વ૦ બીજું; પોતે, જાતે. Pron. Another; second; self; personally.

[Avestan] [Avestan] ઓજી, ôjî. વિ૦ કૌવતદાર; ચઢતે દરજ્જેનું. ના૦ કૌવત. Adj. Strong; of a higher order. Subs. Strength.

[Avestan] [Avestan] [Avestan] [Avestan] ઓબશ, ઓબેશ, ઓએશ, ôbash, ôbêsh, ôêsh. ના૦ મેહેતો, લખનાર, દફતરી, સંબંધ, સંયોગ, મુકાબલો, હરીફ, દુશ્મન, બરાબરીઓ, પરતીવાદી. વિ૦ લાયક, સારૂં, ખુશ. સર્વ૦ તેને, તે વિષે, તેને માટે, તેને લગતું. Subs. A clerk; a writer; a registrar; connection; union; comparison; a rival; an enemy; an equal; a defendant; a new era.

Adj. Fit; good; pleased. Pron. To him; about him—it; for him—it; relating to him—it.

𐬀𐬥𐬛𐬀𐬐𐬍 અંદકી, andakî. See 𐬀𐬥 / 𐬛𐬀𐬐 } andak.

𐬀𐬥𐬛𐬍 અંદી, andî. ક્રિ૦ અ૦ એટલાસુધી, તે સુધી, સુધી. Adv. So far; as far as this; till.

𐬀𐬥𐬛𐬆𐬱 અંદેશ, andêsh. ના૦ વિચાર, ધારણા, મતલબ; ચીંતા, ધાસ્તી, દેહેશત. Subs. Idea; intention; object; anxiety; fear; dread. Comp. Per. اندیشه

𐬀𐬨𐬠𐬌𐬀 અંબીઅ, અંબીઆ, ambia, ambîâ. ના૦ એક જાતનું ઝાડ કે જેનાં પાંદડાં ઓષધનાં કાંમમાં આવેછે. Subs. A kind of tree, the leaves of which are used medicinally.

𐬑𐬎𐬠𐬍 / 𐬵𐬎𐬠𐬍 } ખુબી, હુબી, khûbî, hûbî. વિ૦ સુંદર, સારૂં, નામાંકીત, સ્તુતીપાત્ર. ના૦ નેકી, ખુબી, નામદારી. ક્રિ૦ અ૦ સારીપેઠે, બરાબર રીતે. Adj. Beautiful; good; illustrious; praiseworthy. Subs. Virtue; goodness; fame. Adv. Well; properly. Comp. Av. 𐬵𐬎𐬀𐬊𐬵𐬎, Per. خوبی

𐬑𐬆𐬱 ખેશ, khêsh. ના૦ સગું; પોતે, પોતાનું; હસ્તી; સ્વાધીન, કબજો. Subs. A relative; self; one's own; existence; custody; control. Av. 𐬓𐬀𐬉𐬙𐬎 = Per. خویش = Pâz. 𐬓𐬆𐬱

𐬵𐬎𐬆𐬱 હુએશ, huêsh. ના૦ ઈરાદો, ધારણા, કસદ. Subs. Intention; aim; object.

𐬵𐬎𐬠𐬀𐬱 / 𐬵𐬎𐬆𐬱 } હુબશ, હુએશ, hûbash, hûesh. See 𐬊𐬠𐬀𐬱 ôbash.

અ-વેશ-આગાહ, a-vêsh-âgâh. વિ૦ વધારે વાકેફગાર નહીં, નાદાન, અજ્ઞાની. Adj. Not more experienced—conversant with; foolish; ignorant.

ખેશ-આગાહ, khêsh-âgâh. વિ૦ પોતે વાકેફ—જાણીતો. Adj. Self-conversant; self-knowing.

અન્બસાન, anbasân. ના૦ તકરાર કરનાર; લડાઈ, જઘડો; જીઆન, નુકસાન. Subs. One who discusses; battle; a quarrel; dispute; damage; injury.

ખેશાન, khêshân. Subs. Plur. See [Pahlavi] khêsh.

ખેશ-ખાર, khêsh-khâr. ના૦ પોતાનો રોજગાર—કામ. Subs. One's own profession—business. Comp. [Pahlavi], Per. خویشکار

અંબશાની, ambashânî. ના૦ ગાંડું ઘેલું બોલનાર, મર્યાદા વિનાનું બોલનાર, ગાળ ગલોચ વાપડનાર, અનીતિના શબ્દ વાપડનાર, પ્રતિવચન, જુઠો પાડનાર. Subs. An irrational prattler; one who uses abusive language; one that speaks indecent word; contradiction; one who contradicts flatly. Pâz. [Pahlavi]

અવસહીનીદે, avsahînîdê. ભૂ૦ કૃ૦ નુકસાન થએલું, નાંશ પામેલું, કરમાઈ ગયલું; ઘટેલું. Past Part. Damaged; ruined; withered; lessened.

અંદેશાનીદે, andêshânîdê. ભૂ૦ કૃ૦ અંદેશો—

વિચાર કરાવેલું. Past Part. Caused to think (causal). Comp. Per. اندیشانیده

ખેશાંનીદે, khêshânídê. ભૂ૦ કૃ૦ સગપણમાં આપેલું, સગાઈ—સંબંધ કીધેલું, પોતાનું કરી લીધેલું. Past Part. Married in the family; established relationship; formed consanguineal ties.

અંદેશાન, andêshân. ના૦ વિચાર—ધારણા કરનારા, ખીઆલ—સુમાર કરનારા. Subs. Those that think —intend—imagine—estimate.

અંબશાન, ambashân. See } ambashâní.

ઓબશાન, ઓશાન, ôbashân, ôshân. સર્વ૦ See ânêsh.

ખેશાવંદ, khêshâvand. ના૦ ભાવ૦ સગાઈ, સગપણ, એક લોહી સંબંધ; સગાઈ ધરાવનાર. Abst. Subs. Relationship; connection; consanguinity; a person related or connected by blood or affinity. Per. خویشاوند

અન્દેશી, andêshí. વિ૦ વિચારવંત, અંદેશો કરતું. Adj. Thoughtful; cogitating. Comp. Per. اندیشمند, اندیشناک

ખેશીહા, khêshíhâ. ક્રિ૦ અ૦ સગાઈથી, કુટુંબીપણાની રીતે, સ્નેહીપણાથી. Adv. By relationship; affiliation; by friendly attachment.

હુબશીઆ, hubashíhâ. ના૦ બંદીખાનું, કેદખાનું સુરંગ. Subs. Captivity; prison; jail.

હુબશીહા, hubashíhá. ક્રિ૦ અ૦ ખુબી—ભલાઈ—નેકીથી; સારી રવેશે. Adv. With excellence—goodness—virtue; in a good manner.

ખેશ-ગાસ, khêsh-gâs. ના૦ પોતાની મીલકત; ધણીઆતી જગા. Subs. One's own estate; proprietary land. Comp. Av. + = Per. خویش گاه

અન્દેશશ્ન, અન્દેશશ્ની, andêshashna, andêshashnî. ના૦ અંદેશો, ખીઆલ, ધારણા. Subs. Thought; idea; intention. Per. اندیشه

ખેશશ્ન, khêshashna. વિ૦ ભયંકાર, ધાસ્તી—બીહીક ઉત્પન્ન કરનારૂં. Adj. Dreadful; impressing terror; exciting alarm.

હુ-જેહેશ્ને, hu-jêhêshnê. ના૦ સારી આદત—તેવ—આસ્નીઅત—સ્વભાવ—ચાલચલણ—રીત-ભાત. Subs. A good habit—nature—characteristic—temper—behaviour. Pâz.

હુ-દેહેશ્ન, hudêhêshna. ના૦ સારી પેદાયશ, સારી કુદરત. Subs. Good creation—providence.

ખેશી, khêshí. વિ૦ સગાઈ—પોતાવત ધરાવનારૂં, કુટુંબી, સંબંધ ધરાવનારૂં, પોતાનું. Adj. Bearing relationship—consanguinity—family connection.

અન-દેહેશ્ને, an-dêhêshnê. વિ૦ પેદાયશ—હાંસેલ—ફાયદા વગરનું. Adj. Void of any creation; having no profit—advantage.

અંદેશીગાન, andêshîgân. See andêshân.

ખેશીગાન, khêshîgân. See khêsh.

ખેશ-દીન, khêsh-dín. ના૦ પોતાની દીન; પોતાનું અંતઃકરણ—દીલ. Subs. One's own religion—conscience. Comp. Av.

ખેશીનીદન, khêshînídan. ક્રિ૦ સગાઈ—સંબંધ કરવો; ઓળખાંણ કરવી, પોતાને સારૂં કાંઈ મેળવવું, પોતાનું કરવું. V. To connect; to form an acquaintance; to gain something for one's self; to make one's own.

અંદેશીદન, andêshídan. ક્રિ૦ વિચાર કરવો; ફીકર—ચીન્તા કરવી; વમાસવું. V. To think; to be concerned—anxious; to meditate upon. Per. اندیشیدن

ખુબ-દાન, khûb-dân. વિ૦ સારી રીતે જાણનાર—વાકેફગાર, સારૂં જ્ઞાન ધરાવનાર. Adj. Well-knowing, fully understanding, well learned. Comp. Av. ,

ખેસાંન, ખેશુ, khêsân, khêshu. See hu-jashna.

હુ-જશ્ન, hu-jashna. ના૦ સારી મરજી, ખુશહાલી, ખુશી. Subs. A good wish; comfort; happiness; pleasure.

હુ-સખુન, hu-sakhun. ના૦ સારો સખુન; સારૂં ભાષણ

—વાર્તા. Subs. A good word—discourse—narration. Comp. Av. , Per. سخن

ખુબ્દાનાન, khubdânân. See khubdân.

અવે-શુનીહેદ, avê-shunîhêd. ક્રિ૦ સુધરતું નથી, ખરે રસ્તે આવતું નથી. V. Does not improve; does not come to the right path.

અવશાનશ્ન, avshânashna. ના૦ ભાવ૦ ઓછું થવું, ઘટવું, નાશ થવો. Subs. Abst. Lessening, decreasing, decaying.

અંદશ્નશ્નીહા, andashnashnîhâ. ક્રિ૦ અ૦ આખેર સુધી, સેવટ સુધી. Adv. Up to the end—last extremity.

અવે-દાનશ્નીહા, avê-dânashnîhâ. ક્રિ૦ અ૦ મૂર્ખાઈથી, નાદાનીથી, અજ્ઞાનપણાથી. Adv. Foolishly; inconsiderately; ignorantly.

ખેશ્નશ્ની, ખેશીનશ્ની, khêshnashnî, khêshînashnî. See khêshî.

અવી-યાની, avî-yânî. વિ૦ ખુશહાલી—મોજમજાહ વગરનું, દલગીરી ભરેલું, ઉદાસ, નિરાશ. Adj. Void of pleasure—jollity; sorrowful; sad; despondent. Comp. = Av. + = Av. = Pâz. = Per. یان

ઓજશ્ની, ôjashnî. વિ૦ કઉવતમંદ, જોરાવર, શૂરો. Adj. Powerful, strong, brave. Comp. Pehl.

ખવેશ્ની, khavêshnî. વિ૦ ઈચ્છા—ખાહેશને લગતું. Adj. Pertaining to one's desire—wish.

હુ-સખુની, hu-sakhunî. વિ૦ મધુર વાચા—વાણી—વાર્તાને લગતું, સારા સખુન બોલનાર. Adj. Pertaining to good speech—narration; speaking good words. Comp. Per. نیک سخن

હુ-સખુનીગાન, hu-sakhunîgân. વિ૦ નેકનામીવાળા, વિવેકી, નીતિવાંન; સારા સખુન બોલનારા. Adj. Plur. Renowned; prudent; virtuous; those that speak good words.

અવસાનેત, avsânêt. ક્રિ૦ છેડો—સેવટ આવે છે. V. Comes to a conclusion—ends.

અવી-યાનેત, avî-yânêt. ક્રિ૦ ઉદાસ—ગમગીન—નીરાશ થાયછે. V. Becomes sad—grieved—despondent.

અન્દશ્ને, andashnê. ના૦ ભાવ૦ બદીથી સંભાલમાં રેહેવું. Subs. Abst. Abstaining one's self from evil—vice.

અન-દશ્ને, an-dashnê. વિ૦ શરીર—હાડપંજર વગરનું; જીંદગી વિનાનું. Adj. Having no skeleton—body; incorporeal; lifeless.

અવસહીન, avsahîn. ના૦ નુકશાન, જીઆન, ગેર ફાયદો. Subs. Harm; injury; disadvantage.

ઓસાન, ôsân. ના૦ હથિયાર ઘસવાનો પથ્થર. Subs. A whetstone.

ખુદશ્ને, khûdashnê. ના૦ ભાવ૦ આરાધવું, યાદ કરવું, પુંજા કરવી, વખાણવું. Subs. Abst. Invoking; paying divine homage; worshipping; praising.

ખેશુન, khêshun. See khêshân.

હોશ્વરાન, hôshvarân. વિ૰ મોતમંદો; મર્ત્યુકને લાયકનાં; દુઃખી, દરદી. Adj. Plur. Mortals; subject to death; the distressed; the sick and the afflicted.

અવેશ્કાન, avêshkân. વિ૰ સુસ્ત, આલશુ, મેહનતું નહીં તે. Adj. Lazy; idle; not industrious.

ખેશ્કાર, khêshkâr. વિ૰ ઉદ્યોગી, મેહનતુ, સવાબકાર. ના૰ પોતાનું કામ—ધંધો. Adj. Industrious, hard-working, laborious, virtuous. Subs. One's own business—profession. Per. خویشکار

ખેશ્કારી, khêshkârî. ના૰ પોતાનો ધંધો, સારો પેશો, ઉદ્યોગ, કારભાર, વેપાર, હદ; સગાઈ. વિ૰ લાયક, યોગ્ય, ઘટીટ. Subs. One's own business; a good profession; industry; management; trade; limit; relationship. Adj. Worthy, fit; proper.

ખેશ્કારશ્ની, khêshkârashnî. વિ૰ સહમજ—વિચાર—ડહાપણવાળું, જ્ઞાની, દુરંદેશ. Adj. Full of sense—thought; wise; learned; foresighted. Pâz.

અંદાઝગી, andâzagî. ના૰ નાખવું. Subs. Throwing.

અંદાઝેઈ, andâzêî. વિ૰ પ્રમાણ—હદવાળું, મધ્યમ સરતું. Adj. Proportional; moderate; kept within due limits. Comp. Per. اندازه

અંદેશઝગી, andêshazgî. See andêshî.

અન-સાઝગી, an-sâzagî. વિ૦ કારીગરી વગરનું; નહીં બનાવનારૂં. Adj. Void of workmanship; not performing.

અંદાજે, andâzê. See andâzê.

હોશાઝ, hôshâz. ના૦ તરસ, પાણી પીવાની રૂચી. Subs. Thirst; a vehement desire of drink.

અનગેશ્ત, angesht. ના૦ કોલસો. Subs. Coal. Comp. Per. انگشت

અન-સખ્ત, an-sakht. વિ૦ કઠણ નહીં, નરમ, પોકલ, સંગીન—બત નહીં. Adj. Not hard; soft; hollow; not solid. Contrast Per. سخت

અવી-દાદ, avî-dâd. વિ૦ ઈનસાફ વિનાનું; જુલમી, ઘાટકી. Adj. Not equitable; tyrannical; cruel. Contrast , Av. , Per. داد

અવેશ્ત, avêsht. ના૦ તીર, ન્હાનો નેજો. Subs. An arrow; a small lance.

ખેશ્ત, khêsht. ના૦ ઈંટ, ઈંટરહી. Subs. A brick. Comp. Av. , = इष्टिका = Per. خشت

ખોસખ્ત, khôsakhta. ના૦ નેજો. ભૂ૦ કૃ૦ વિ૦ ચીલ્લો ચહડાવેલો—તાંણેલો. Subs. A lance. Past Part. Strung (a bow); tightened.

હવેશ્ત, havesht. See hâvêsht.

હુ-દશ્ત, hu-dashta. ના૦ સારૂં જંગલ—વન. Subs. A good forest—wood. Per. دشت

અન્ગશ્તો, angashtô. ના૦ એક જાતનો પીસેલો અનાજ; એક જાતનો ખોરાક. Subs. A kind of ground corn; a kind of food.

ઓબેખ્ત, હુ-બેખ્ત, ôbêkht, hu-bêkht. ના૦ ખુબી, ભલાઈ; સારૂં નસીબ. વિ૦ ભાગ્યશાલી, નસીબવંત. Subs. Excellence; goodness; good luck. Adj. Fortunate; lucky. Av. = Sans. सुभक्त = Per. نیک بخت

ખુબ-દાદે, ખુપ-દાદે, હુફ-દાદે, khub-dâdê, khup-dâdê, huf-dâdê. વિ૦ સારા મજહબ—દીન-વાળું. Adj. Of good religion—faith.

હુ-યશ્ત, hu-yasht. ના૦ સારી આરાધના; ઘટતી સ્તુતી—વખાણ. Subs. Good invocation; worthy praise—adoration. Comp. Av.

અંગીખ્તન, angîkhtan. ક્રિ૦ પોતાનો, ઉચકી લેવું, ટેકો—આશ્રો આપવો, ઉસેકેરવું; ખેંચી. વિ૦ ઉત્પન્ન કરવું. V. To raise; to excite; to take up; to support; to stir up; to pull out; to create. Comp. Per. انگیختن

અંબેશ્તન, anbêshtan. ક્રિ૦ કાગજ લપેટવું, કાગજને અક્ષરથી ભરી કાઢવું, રેડવું, ઘડી વાળવું; ભરવું, ઢગલો કરવો. V. To fold up the letter-paper; to write down a letter; to pour; to fold up; to fill; to heap up.

ખેશ-તન, khêsh-tan સર્વ૦ પોતાનું તન, પોતે, જાતે, પંડે. Pron. One's own body, one's self, himself, herself, itself. Per. خویشتن

હોસાર, hôsâr ના૦ ફરસંગ, ૩ મૈલ. Subs. A *Farsang*; a league (distance of 3 miles).

અન્દી, andî. ક્રિ૦ અ૦ શા વાસ્તે—કારણથી ; તેટલા માટે—વાસ્તે, તે સબબને લીધે. Adv. Why? by what reason? for that reason; therefore.

અવ્દસ, avdas. ના૦ એક બીલ્લસ—વેંહેત. Subs. One span. Av.

અ-વીસ, a-vis. વિ૦ કુટુંબ—કબીલા—મુકામ વગરનું. Adj. Having no family—household—dwelling place. Av.

ઓએસ, ôês. ના૦ જે રાહદારી આડે માર્ગે જવાની ઈચ્છા રાખે તે. Subs. A wayfarer who wishes to go in a wrong path.

અંદકી, andakî. See andak.

અંદીક, andîk. ક્રિ૦ અ૦ કદાચ; એવું બનેકે. Adv. Perhaps; it may so happen.

અંબસ, anbas. ના૦ સાફ કીધેલો અનાજનો ઢગલો. Subs. A heap of cleaned corn.

અન્-દકીઆ, an-dakîa. વિ૦ નાપાક, ગદલું, મેલું, તકસીરવાર ઠરેલો; રદ થએલો. Adj. Impure; dirty; unclean; found guilty; condemned.

અન્-દીશ, અંદેશ, andîsh, andêsh. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ વિચાર કર, દરીઆફત કર. V. Imper. Think, ponder. Comp. Per. اندیش; See andêsh.

અન્-બેશ, an-bêsh. વિ૦ દુઃખ—દરદ—પીડા વિનાનું, તંદરોસ્ત, સુખી. Adj. Free from pain—disease—

trouble ; healthy ; happy. Contrast Av.

ઓબેશ, ôbêsh. See khêsh.

અંગદી, angadî. ના૦ ધન, દોલત, માલ, પૈસો. Subs. Wealth ; riches ; property ; money.

હુબસીઆ, hubasîâ. ના૦ માનસ, મનુષ્ય. Subs. Human being ; a man.

હંબદી, hanbadî. ના૦ દુશ્મન, હમશરીક, દાવાદાર, હરીફ. Subs. An enemy ; a co-partner ; a claimant ; a rival.

અન્-દકીહા, an-dakîhâ. ક્રિ૦ અ૦ અપવીત્રાઈથી, નાપાકીથી, અનીતિથી, ગદલાપણાંથી. Adv. Impurely pollutedly ; immorally ; filthily.

હુ-દકીહા, hu-dakîhâ. ક્રિ૦ અ૦ સારી પવીત્રાઈથી નીર્મલતાની રીતે ; પુરતી પરહેજગારીથી. Adv. With good purity ; being void of dirt—uncleanliness ; with sufficient abstinence—piety.

અન્દેશી, andêshî. See andêshî.

ઉશીખ્શ, ushîkhsh. ના૦ એક દેવનું નામ છે. Subs. Name of a demon—evil spirit. Av.

અન્દેશશ્ની, અન્દેશશ્ને, andêshashnî, andêshashnê. ના૦ વિચાર શક્તી. See andêshî. Subs. Thinking power.

અંદેશીદાર, andêshîdâr. વિ૦ વિચાર કરનાર, દરીઆફ્ત કરનાર. Subs. One that thinks—ponders. Comp. Per. اندیشیده

અવે-સીનીદન, avê-sînîdan. ક્રિ૦ એબ—ખાંમી

—ખોડખાંપણ વિનાનું કરવું. V. To make free from blemish—defect—deformity.

અંદેશીદી, andêshîdî. See andêshî.

અંદેશીદન, andêshîdan. ક્રિ૦ વિચારવું, દરીઆફત કરવો, વમાસવું, ફીકર કરવી. V. To think, to ponder, to meditate, to reflect, to be concerned. Per. اندیشیدن

અન્બસાન, anbasân. ના૦ તકરાર, નુકસાન, ગેરફાયદો, ખોટ, આફત; જુઠાઈ, ઠગારો, હુજ્જત, મુકાબલો. Subs. Argument; injury; disadvantage; loss; calamity; falsehood; a cheat; obstinacy; comparison.

અવ્બસાન, avbasân. ના૦ લડાઈ, મારામારી. Subs. Battle; quarrel.

અંબસાની, anbasânî. See anbasân.

અંબજશ્ને, anbazashnê. વિ૦ શક ભરેલું, વાંધા ભરેલું, ભાગમાં; ભેલાયલું, ભાગ—હીસ્સો રાખનારૂં, કમનસીબ, અસત્ય. Adj. Doubtful; objectionable; in partnership; joined; having a part with another; unlucky; untrue.

ખોસશ્ને, khosashnê. ના૦ ભય, બીહીક, ધાસતી, દેહેશત. Subs. Fear; dread; terror; awe.

ઓજદશ્તી, ôjdashtî. વિ૦ બુતપરસ્તીને લગતું, પુંટલાં પુંજનારાઓનું. Adj. Pertaining to idolatry; belonging to idol-worshippers. Comp. Pâz.

અંદેશ્તી, andêshtî. See andêshî.

અન્બેશ્તન, anbêshtan. See anbêshtan.

ખોશ્કારશ્ને, khôshkârashnê. See khôshkârashnê.

હોશ્કારશ્ને, hôshkârashnê. ના૦ સવાલ, પ્રશ્ન. Subs. Question ; query.

અંદેશ-રદ, andêsh-rad. ના૦ સહમજવાળો—વિચારવાળો માનસ; ડહાપણનો ધણી, દાનાવ, વિદ્વાન. Subs. A man of sense—thought; a man of wisdom—knowledge ; a *savant*.

ખોસ્કાર્દ, khôskârd. ના૦ ગુનાહ અથવા તકસીરની માફી. Subs. The pardon or remission of an offence or crime.

ઓબસીઆ, ôbasîâ. ના૦ બુજોરગી; મોટાઈ; પથ્થર ભાંજવાનું લોહડાનું હથ્યાર; હથોડો; બંદીખાનું. Subs. Eminence, greatness; an iron instrument for breaking stones, a hammer; a prison.

અંગેજશ્ને, angêjashnê. ના૦ કયામત, રસ્તાખેજનો દહાડો. Subs. The day of resurrection—judgment.

ખેસશ્ને, khêsashnê. ના૦ બીહીક દેખાડવી, ભય ઉત્પન્ન કરવો. Subs. Showing dread; producing fear.

અન્દકી, andakî. See andak.

હુબેસીઆ, hubêsîâ. See hubashîhâ.

અંબેદીગાન, anbêdîgân. ના૦ દુશ્મનો, શત્રુઓ,

કજીઆ કરનારા, ભાગ્યાઓ, સાથીઓ. Subs. Plur. Enemies, foes; those that quarrel; partners; associates.

અન-સેઆશી, an-sêâsî. વિ૦ અસંતોશી, અકારૂં, નાશબર, નાશેપાશી. Adj. Of a contented disposition; disagreeable; wanting patience; unthankful. Comp. Pehl.

ખુસીનાદ, ખુસીનેદ, khûsînâd, khûsînêd. ક્રિ૦ સુકવે, સુકકું કરે. V. May dry—parch.

ખુસીનેદ, khusinêd. See khôsnâd.

ઓસહીન, ôsahîn. ના૦ ઉષહીન ગેહ. Subs. The *Ushahina Geh* (the time of dawn). Av.

અન-દેહી, an-dêhî. વિ૦ નાબુદી—નાશ કરનારૂં; ગેબ—છુપું કરનારૂં. Adj. Producing annihilation—destruction; rendering invisible—hidden.

ખેસીદ, khêsîd. ના૦ જખમ, ઘાઉ, કટકો; બીહીક, ધાસ્તી. Subs. A wound, cut, stroke; fear, dread.

અંબુસીદન, anbusîdan. ક્રિ૦ જાહેરમાં આવવું, પ્રખ્યાત થવું; લોકોની જાણમાં આવવું; કોહી જવું; કરમઈ જવું; સાંધાંમાં સુનુ મારીજવુ. V. To become public, to become famous; to come to the notice of the public; to rot; to decay; to become benumbed in the limbs. Comp. Per. انبوسیدن

અન-દેહીદે. an-dêhîdê. See an-dêhîdê.

હુ-દાએતે, hu-dâêtê. See hûdâêtê.

ખેસીદગી, ખેસ્તગી, khêsídagí, khêstagí. ના૦ ભાવ૦ જખમી કરવું, ચીરવું. Abst. Subs. Inflicting a wound; tearing.

અ-દીનશ્ન, andínashna. See andíshí.

અ-નશીનશ્ને, a-nashînashnê. વિ૦ નાશ વિનાનું, નાશ નહીં કરનારૂં. Adj. Not decaying, not destroying.

અંદસુસ, andsus. ના૦ 'અસ્પીન' નામના દેશનાં એક સુબા અથવા હાકેમનું નામ. Subs. Name of a man who is said to have been the ruler of a country called "*Aspin.*"

હોસીદુમ, hôsídum. ક્રિ૦ હું સંભાલ—રક્ષણ કરૂં; હું કબુલ કરૂં; હા કેહું અને ટેકો આપું. V. I may take care of—protect; I may assent and support.

ખુશીનેદ, ખુસીનાદ, હેચીનેદ, khusínêd, khusínâd, hêchínêd. ક્રિ૦ સુકવે; સુકકું થાય. V. May dry; may become dry. Av. = Sans. सिंचति = Per. خوشک کردن

અવ્સીનીદન, avsînídan. ક્રિ૦ ખરાબ કરવું; નાશ કરવો; ઘટવું, ઓછું કરવું. V. To spoil, to destroy, to diminish—lessen.

ઓસીનીદન, ôsînídan. See avsînídan.

અવી-દીનાન, aví-dínân. ના૦ ધર્મ—મજહબ—કાયદા વિનાના; અનીતિવાલા, બેઈમાની, અવીશ્વાસુ. Subs. Persons having no faith—religion—laws; immoral—faithless persons. Comp. = Av. = not (as in) + = Av. ; Per. بی دینان

[illegible] ખુદ્-દીનાન, khud-dînân. વિ૦ એકજ ધર્મ—મજહબવાલા; પોતાની દીનવાલા. Adj. Plur. Of one's own religion; co-religionists. Comp. Av. [illegible]

[illegible] અન્-સગીનાન, an-saginân. વિ૦ પથ્થરના જેવું કઠણ નહીં; નરમ, હલકું, સંગીન—પૂર્ણ નહીં. Adj. Not so hard as a stone, soft, light; not solid—complete. Contrast Per. [illegible]

[illegible] [illegible] આનીસહ, આનીસે, anîsah, ânîsê. ના૦ કોઈબી બંધાયલી અથવા ઠરી ગયલી પ્રવાહી પદાર્થ. Subs. Any liquid substance in a congealed state.

[illegible] અન્-સેજાક્-તર, an-séjak-tar. વિ૦ વધારે નાલાયક—અઘટીત—અયોગ્ય. Adj. More unfit—improper—unworthy.

[illegible] [illegible] [illegible] અંગેજશ્ને, angêzashnê. ના૦ ભાવ૦ કોઈબી વસ્તુનો સબબ, કાંઈબી ચીજનું મૂલ કારણ. ક્રિ૦ ઉપર ઉઠાવવું, ઉંચે—બુલંદ કરવું. Abst. Subs. The cause or origin of a thing. V. To raise up, to lift up, to exalt.

[illegible] અનજસ્પુક, anjaspuk. વિ૦ મુબારક, પનોતુ, ભાગ્યશાલી, નસીબવંત. Adj. Blessed, propitious, fortunate, lucky.

[illegible] અવીસ્ત, avíst. ના૦ કીલ્લો, કોટ, મજબુત બંચાવની દેવાલ. Subs. A fort, a fortress; the wall of a fort.

[illegible] ખુસીદ, khusíd. ના૦ રડન, કલાપીટ, વિલાપ, શોક. Subs. Weeping, lamentation, wail, grief.

115

ખુસેદ, khusêd. See khusînêd. / khusînâd.

ખીસ્તારી, khîstârî. ના૦ જખમી થવું. Subs. Becoming wounded.

અન્-એસ્તેશ્ની, an-êstêshnî. વિ૦ કાયમ—ટકાઉ નહીં, થોડા વખતનું, અનીશ્ચીત. Adj. Not permanent, lasting of short duration, uncertain.

ખીસ્તે, khîstê. See khêst.

ખેસ્તે, khêsṭê. ના૦ જંગલ, વેરાન જગા, મેદાન. Subs. A forest or wood, a desert place, a plain or meadow.

ખેસીદ, khêsîd. See khîsêd.

હુ-દસ્તે, hu-dastê. વિ૦ મજબુત—સારા હાથવાળું; મદદ કરનારૂં, સહાય થનારૂં, ટેકો—આશ્રો આપનારૂં. Adj. Of strong—good hands; helping, supporting, patronizing.

હુ-દીદે, hu-dîdê. ના૦ સારી નજર—ચશમ; સારી આંખ. Subs. A good sight—vision; good eyes.

હુ-બસ્તે, hu-bastê. વિ૦ સારૂં બાંધેલું, સારી નીતિવાળું, સારા બંદોબસ્તવાળું. Adj. Well bound, well regulated; of good morals; well organized.

અન્-જસ્તન, an-jastan. ક્રિ૦ નહીં કુદવું—છલાંગ મારવી—ભુસકો મારવો. V. Not to jump—leap—bound. Contrast Per. جستن

અવ્સીદન, avsîdan. See avsînîdan.

અવી-સતુન, avî-satun. વિ૦ થાંભલા વગરનું; ટેકા—આધાર વગરનું; નીરાધાર; અલગ. Adj. Having no pillar—support. Prop. Unsupported; aloof. Contrast , Av. , Per. ستون, Sans. स्थूणा.

આવેસ્તન, âvêstan. ક્રિ૦ હમેળદાર—ગર્ભવંતી થવું. V. To be pregnant—with young. Comp. Per. آبستن

અંબસ્તન, anbastan. ક્રિ૦ ભરવું; પુરૂં કરવું. V. To fill up; to complete.

ખુસીદન, khusîdan. ક્રિ૦ સુકવવું, સુક્કું થવું; કર ચલી વલી જવી; ચીમરઈ જવું. V. To dry; to become parched; to be wrinkled; to shrivel up. Comp. Per. خوسیدن

ખઈસ્તહ, khaîstah. ભૂ૦ કૃ૦ કોટબંદી કીધેલી; મજબુત કીધેલું. Past Part. Fortified; strengthened.

ખીસ્તેહ, ખેસ્તે, khîstêh, khêstêh. વિ૦ ધાસ્તી ભરેલું, ભયાંનક; ઉઠાવેલું, બાંધેલું. ના૦ કીલ્લો, કોટ. Adj. Dreadful, frightful; erected, built. Subs. A fort, castle, fortress.

ખુજસ્તે, khujastê. વિ૦ મુબારક; ભાગ્યશાલી. ના૦ વતન; શેહર. Adj. Blessed, propitious; fortunate. Subs. One's native country; a city. Comp. Per. خجسته

ખેસ્તે, khêstê. ના૦ જખમ, ઘાહ; ફટકો; ધાસ્તી. Subs. A wound, cut; stroke; fear.

ખેસીદે, khêsîdê. ના૦ એક ગુનાહ—પાપનું નામ. Subs. Name of a crime—sin.

હુ-બસ્તે, hu-bastê. ભૂ૦ કૃ૦ સારી રીતે બાંધેલું. Past Part. Well—strongly built.

હોદ્-દીદે, હવી-દીદે, hôd-dîdê, havî-dîdê. ના૦ ડાબી આંખ. Subs. The left eye—sight. Comp. = Av. + = Per. دیده

ખેસ્તગી, khêstagî. વિ૦ જખમી, લોહીલુહાન, ઘાસ્તી ભરેલું, ભયાનક. Adj. Wounded, bleeding; stained with blood, dreadful, fearful, frightful.

ગોસીદે, gôsîdê. ના૦ નમુનો; હાલત, સ્થીતિ. Subs. A sample, specimen; state, condition.

હવી-યદમન, હોદ્-યદમન, havî-yadman, hôd-yadman. ના૦ ડાબો હાથ. Subs. The left hand.

અ-બીન, અન્-બીન, અ-વીન, anbîn, an-bîn, a-vin. વિ૦ નહીં જોતું; આંધળું. Adj. Not seeing; blind. Comp. Per. نابینا

ઓબેન, ôbên. ના૦ તેડું, ઈજન. વિ૦ ખુબ, સારૂં, ભલું, નેક; બરોબરીઉં, સરખું. ઉભયા૦ બી, વલી, એટલું છતાં પણ. Subs. An invitation, a call. Adj. Fine, good, virtuous; similar, equal, matching. Conj. Also, too; notwithstanding.

ખવી, khavî. ના૦ નીંદ્રા, ઉંઘ, સ્વપ્નો. Subs. Sleep, slumber; a dream. Comp. Pehl. , Av. Sans. स्वप्न.

અન્-બીના, an-bînâ. See an-bîn.

હુ-દીનાન, hu-dînân. ના૦ નેક દીનદાર માણસો. Subs. Good religious men.

હુ-જીનાક, hu-jînâk. ના૦ સારી જગો. Subs. A good place.

હુ-દીનાક, hu-dînâk. ના૦ ખરો ઈનસાફ, વાજબી ચુકાદો. Subs. Even-handed justice, a fair decision.

ખુ-સ-દ, khunsand. વિ૦ રાજી, ખુશ. Adj. Pleased, satisfied, contented. Av. Per. خرسند

અન્-બીની, an-bînî. ના૦ ભાવ૦ અંધાપો; અજ્ઞાનપણું; હુશિયારીની કોટાઈ. Subs. Blindness; ignorance; want of intelligence. Comp. Per. نابينائي

અન્-બીનીહેદ, anbînîhêd. ક્રિ૦ અંદીઠ—છુપું—ગેબ થાયછે, નજર આગલથી ગુમ થાયછે, વગર દેખાવવાળું થાયછે. V. Becomes invisible—hidden; vanishes; goes away from view or sight.

ખુ-સ-દી, khunsandî. ના૦ ખુશી; સંતોષ. Subs. Pleasure; contentment. Per. خرسندي

ખ-સ-દીહા, khansandîhâ. ક્રિ૦ અ૦ રાજી ખુશીથી, ખુશીથી, મરજીથી. Adv. Of one's own accord; voluntarily, willingly.

અંબીનીનાક, anbînînâk. વિ૦ ઠગાઈ ભરેલું; ખોટું સહમજાવનારૂં, ભમાવતું. Adj. Deceitful, treacherous; misinterpreting; misguiding.

અ-બીનીનીદે, anbînînîdê. ભૂ૦ કૃ૦ આંધળું કીધેલું, ઠગેલું, નાબુદ—અંદીઠ—નેસ્ત—ગેબ થયલું, Past Part. Made blind, deceived, duped, annihilated, become invisible, vanished.

હુ-દીનીનીદન, hu-dîninídan. ક્રિ૦ ભલી દીનમાં સામેલ થવું. V. To join or embrace the good religion.

અન-બીનીદારી, anbînîdârî. ના૦ ભાવ૦ અંધારૂં —આંધલું કરવું; ગુમરાહ કરવું, ભમાવવું; નાબુદ થવું—કરવું. Subs. Abst. Making dark—blind; misleading; misguiding; becoming—make extinct.

અન-બીનીદન, anbînídan. ક્રિ૦ આંધલું કરવું; ઠગવું. V. To make blind; to deceive.

અન-બી-ગર, anbîngar. ના૦ ઠગનાર, આંધલું કરનાર; આંધલો શખ્સ. Subs. A deceiver; a cheat; he who blinds; a blind person.

અન્-બી-ગરી, an-bîngarî. See anbînî.

હુ-બી-ગરી, hu-bîngarî. વિ૦ સારી રીતે પીછાણ-નારૂં, દુરંદેશ, દીર્ઘ દૃષ્ટિવાલું. Adj. Well knowing; recognising properly foresighted; thoughtful with respect to future.

અન્-બીન્ગર્-દારી, an-bîngar-dârî. ના૦ ભાવ૦ અદેખાઈ—ઠગાઈ કરવી. Subs. Abst. Becoming jealous; deceiving.

ઓબેન, ôbên. ઉભ૦ બી, વલી. વિ૦ બીજું, તમામ, પુર્ણ, સ્નેહી. ના૦ કુટુંબી. ક્રિ૦ અ૦ એક જગામાં, એકજ વખતે, સાથે, સરખી રીતે. Conj. Also, too. Adj. Another, whole, complete; friendly. Subs. A kinsman. Adv. In one place; at one time; together; along with; equally.

હુ-દીન, hu-dîn. વિ૦ સારો ધર્મ પાલનાર, દીનદાર, પોતાની ફરજ બરાબર અમલમાં લાવનાર. ના૦ ભલી દીન—રેવાજ—ફરજ. Adj. Believing in good religion; religious; performing one's duties well. Subs. A good religion—usage—duty. Av.

હોબેન, hôbên. વિ૦ બરાબરીઉ, સરખું. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે—રીતે. Adj. Equal; similar. Adv. In this manner.

અન્બીન-કર્દન, anbîn-kardan. ક્રિ૦ આંધળું કરવું. V. To make blind; Comp. Per. نابینا کردن

અંબીન-કર્દારી, anbîn-kardârî. ના૦ ભાવ૦ See anbînîdarî.

હુ-દીન-વર, hu-dîn-var. ના૦ નેક દીનનો સરદાર, વડો ધર્મ ગુરૂ, પેગામ્બર. Subs. A minister of good religion, a high priest, a prophet.

અન્-બી-ગી, an-bîngî. See anbînî.

અન્બીગર, anbîngar. See anbîngar.

ઓસોફરીદ, ôsôfarîd. ના૦ ફરજ, બંદગી, તાબેદારી, ધર્મ. Subs. Duty, prayer, obedience, faith, a religious duty. Pâz.

અવે-ગુમાન, અવી-ગુમાન. avê-gumân, avi-gumân. વિ૦ બેશક, ગુમાન વિનાનું, સાફ દીલનું, ભોળું, કપટ વિનાનું, પાક એતેકાદનું. Adj. Undoubted, free from suspicion; pure-hearted, frank, free from malice, of pure faith. Av. Per. بي گمان

અન્દી, andî. See andî.

અન્દીક, andîk. નાo જોહાકનું એક નામ; અજદહા, ઝેરી મોટો સર્પ—નાગ. Subs. One of the names of *Zohak*—a large venomous serpent—snake.

અન્દીક, andîk. See andîk.

અવસે, ઓસે, avsê, ôsê. નાo જેબાએશ, શૃંગાર, ભપકો, દમામ; લઈજવું. Subs. Gracefulness, beauty, ornament, pomp, splendour; carrying.

અંબદે, અંબાદે, anbadê, anbâdê. નાo ખાનદાન, વંશ, પેઢી, ઓલાદ, વસીલો, ગાદી. Subs. Family, parentage, lineage, progeny; a throne; the seat of some eminent personage. Pâz.

ઓસ્કા, ôskâ. ક્રિo ખબર થવી; જોવું, ખાતરી કરવી. V. Being informed; seeing; ascertaining.

ઓસ્કાર, ôskâr. નાo ઉત્તેજન, ઉસ્કેરણી, શરૂઆત; તકરાર, વાદવિવાદ. Subs. Encouragement; incitement; beginning; argument; discussion.

ખોસ્કાર, khôskâr. નાo કોશેશ, યત્ન, મેહનત, ઉદ્યોગ. Subs. Endeavour; effort; exertion; industry.

હુ-સીકાલ, hu-sîkâl. નાo સારો વિચાર—ધારણા—મત; રોશની. Subs. A good thought—intention—opinion; light.

ખોસ્કારશ્ન, khôskârashna. See = khôskâr.

ખોસ્કારશ્ની, khôskârashnî. વિo ફરીઆદ—પોકાર કરતું. Adj. Complaining, bawling.

ખોસ્કારશ્નીહા, khôskârashnihâ. ક્રિ૦ અ૦ ઉલટથી, દીલશોઝથી ; તકરારની રીતે, વાદવીવાદપણે. Adv. Eagerly, heartily, earnestly ; by way of discussion, argumentative.

ખોસ્કારશ્ની, khôskârashnî. ના૦ સહમજ, વિચાર ; ડહાપણ, જ્ઞાન, તર્કશક્તિ. Subs. Understanding ; consideration ; thought ; wisdom ; knowledge ; power of reasoning. Pâz.

ઓસ્કારશ્ને, ôskârashnê. ના૦ ભાવ૦ ઉત્તેજન, ઉશ્કેરણી, ઉશ્તવારી, મજબુતી. Abst. Subs. Encouragement ; incitement ; firmness ; compactness.

ખોસ્કારશ્ને, khôskârashnê. ના૦ ભાવ૦ પતેત—તોબા—પશ્ચાત્તાપ—પ્રાયશ્ચીત્ત કરવી ; પોકારવું, ગરજવું. Subs. Abst. Repenting ; feeling sorrow or regret for something done or spoken ; expiating.

હોસ્કારશ્ને, hôskârashnê. ના૦ ભાવ૦ આગાહ કરવું, ખબર આપવી. Abst. Subs. Giving warning—information.

ખોસ્કારીદન, khôskârîdan. ક્રિ૦ મસલહત—મશવરત—વિચાર કરવો. V. To consult, to seek the opinion or advice of another ; to deliberate in common.

હોસ્કારીદન, hôskârîdan. ક્રિ૦ જાણીતું—વાકેફ-ગાર—ખબરદાર—ચંચલ—ચતુર થવું—કરવું ; તકરાર—વાદવિવાદ કરવો. V. To become—make aware—acquainted with ; to be—make skilful—adept—smart ; to discuss, to argue.

ઓસ્કાર્ગર, ôskârgar. ના૰ ઉલટ આપનાર. Subs. One who gives encouragement.

ઓસ્કાર્દ, ôskârd. See ôskâr.

ખોસ્કાર્દ, khôskârd. See khôskâr.

હોસ્કાર્દ, hôskârd. See hôskâr.

હુ-સીકાલદ, hu-sîkâlad. ભૂ૰ કૃ૰ સારી રીતે વિચાર કીધેલો. Past Part. Well considered.

ઓસ્કાર્દન, ôskârdan. See hôskârîdan.

ખુસ્કાર્દન, khuskârdan. See khôskâridan.

હોસ્કાર્દન, hoskârdan. See hôskârîdan.

અંગીઝ, angiz. ક્રિ૰ આજ્ઞા૰ ઉઠાવ, ઉચક. V. Imper. Lift up, raise (thou). Per. انگیز

અન-સજાહી, an-sajâhî. ક્રિ૰ નાલાયક—અયોગ્ય—નકામું—ફોકટ હોય. V. May be unfit—improper—useless—unavailing.

અન-સેપાશી, an-sêpâshî. વિ૰ નીરૂપકારી, અસંતોષી, બેસબર, નીમક હરાંમ, બેવફા, નાસેપાસ, નીષ્ફલ. ના૰ અસંતોષીપણું, બેસબુરી, નીમકહરાંમી, બેવફાઈ. Adj. Ungrateful; discontented; impatient; unfaithful; perfidious; unthankful; unsuccessful. Subs. Discontent, impatience, infidelity, ingratitude.

[illegible] હુ-સેપાહી, hu-sêpâhî. ના૦ મજબુત ચોકી—બરદાસ્ત; સંભાળ, બહાદુરી, પેહેલવાંનગીરી. Subs. A strong watch or guard; care, bravery, boldness, valour.

[illegible] હુ-સેપાસ, hu-sêpâs. વિ૦ આભારી; સંતોષી; સબુરીવાલું; નીમક હલાલ, વફાદાર. ના૦ આભાર, ઉપકાર, સબુરી, નીમક હલાલી, વફાદારી, સંતોષ. Adj. Thankful; contented, patient; faithful, grateful. Subs. Gratitude, obligation; patience; gratitude, fidelity, contentment.

[illegible] } અન્-સેપાસી, an-sêpâsî. See [illegible] an-
[illegible] } sêpâshî. Comp. Per. ناسپاسي

[illegible] હુ-સેપાસીહા-તર્-બુદન, hu-sêpâsîhâ-tar-budan. ક્રિ૦ ઘણીજ સારી રીતે આભાર—ઉપકાર માનવો; બરાબર—ઘટતી રીતે ગુણ ગાવો. V. To be exceedingly grateful—thankful; to speak in appropriate—adequate terms of one's merits.

[illegible] હુ-સઝાક, hu-sazâk. વિ૦ લાયક, યોગ્ય, ઘટીત, અનુસરતું. Adj. Proper, fit, appropriate, agreeable.

[illegible] અન્-સજાક્-તર, an-sajâk-tar. વિ૦ વધારે નાલાયક—અયોગ્ય—અઘટીત. Adj. Compar. More improper—unfit—unworthy. Per. ناسزاتر

[illegible] } હોસ્પારૂમ, hôspârûm. ના૦ એકવીસ નુસ્ક મધેનાં
[illegible] } એક નુસ્કનું નામ છે; યજશને કરવાની જગો. Subs. One of the twenty-one Nusks; *Izeshné-gâh.*

અવસ્પાર્દન, avaspârdan. ક્રિ૦ સોંપવું, કબજામાં આપવું, હવાલે કરવું, સવાધીન કરવું. V. To make over or deliver to; to commit to the charge or care of.

અન્-અઈવ્યાસ્ત, an-aîvyâst. ભૂ૦ કૃ૦ વાકેફ-ગારી નહીં મેળવેલી; અભ્યાસ નહીં કીધેલો, કુશ્તી નહીં બાંધેલી. Past Part. Inexperienced; not studied; not girded up the *kushti* (*i.e.*, sacred thread—girdle) round the waist. Comp. Av.

અન્-અએવ્યાસ્તન, an-aêvyâstan. See an-aîvyâst.

અન્-સેઝ્-દાસ્તન, an-sêz-dâstan. ક્રિ૦ દુઃખ—દરદ—પીડા—રોગ વગરનું કરવું—રાખવું; નાશ—મોત વિનાનું કરવું—રાખવું. V. To make or keep free from pain—affliction—disease; to make or keep free from destruction—death.

અન્-સઝશ્ને, an-sazashnê. ના૦ ભાવ૦ અઘટીટ-પણું, અયોગ્યતા, નાલાયકપણું. Subs. Abst. Impropriety, unbecomingness, unworthiness.

અંગેજશ્ને, angêjashnê. ના૦ સબબ, બાએશ; ઉઠાવવું, બોલંદ કરવું; કોશેશ, મેહનત. Subs. Cause, reason; raising—lifting up; elevating; endeavour; exertion, labour.

અન્-સઝ્નાદ, an-sazînâd. ક્રિ૦ નાલાયક—અઘ-

ટીટ—અયોગ્ય—નકામું થાય. V. May become unfit —improper—useless.

[illegible] ઓસ્ફીનાદ, ôsfînâd. ક્રિ૦ લાએક થાએ. V. May become worthy.

[illegible] હુ-સઝીનાદ, hu-sazînâd. ક્રિ૦ પુરતી રીતે ઉપયોગી થાએ ; ઘણો લાયક—યોગ્ય થાય. V. May become thoroughly useful; may be very suitable —worthy.

[illegible] અન્-દીવીનાદ, an-dîvînâd. ક્રિ૦ ઠગાતું—છેતરાતું નથી, ઉલથાપ અપાતું નથી. V. Is not deceived—imposed upon. Comp. Av. [illegible]

[illegible] અંગેઝેદ, angêzêd. See [illegible] angîzînad.

[illegible] અંગીઝીદન, angîzîdan. ક્રિ૦ ઉઠાવવું, ઉચકવું, ઉંચું કરવું. V. To lift up, raise; to elevate. Per. انگیزیدن

[illegible] અંગેઝવા, અંકેઝવા, angêzvâ, ankêzvâ. ના૦ ગોસ્પંદોને રાખવાની જગા, તબેલો, વાડો. Subs. A pen or enclosure for sheep; a stable; a fold.

[illegible] હુસફ્નીન, husafnîn. વિ૦ જસદ—કલઈને લગતું. Adj. Pertaining pewter—tin. Comp Av. [illegible]

[illegible] આસ્પુર, âspur. ના૦ ભાવ૦ પૂર્ણતા, તમામીઅત, શેવટ, છેડો. Subs. Abst. Completion, fulness, end, conclusion.

હોસ્પુર, hôspur. ક્રિ૦ અ૦ પુરતી રીતે. Adv. Sufficiently, adequately.

અન્-સપુરી, an-sapûrî. See an-sêpurî.

અન-સપુરી, anaspûrî. ના૦ ગુનાહનું પ્રમાણ—અંદાજો. Subs. Magnitude—proportion of crime.

ઓસ્પુરી, ôspurî. ના૦ અંદાજો; હદ; કોલ; ગુનાહનો પશ્ચાત્તાપ; ઉમેદવારી. Subs. Magnitude, proportion, limit, promise; penitence for sin; hopefulness.

અ-વેફ્તાર, a-vêftâr. વિ૦ વગર ફરેબ દેવે, વગર ઠગવે, વગર છેતરવે. Adj. Without beguiling—deceiving—imposing upon.

હોસ્પર્દન, hôspardan. ક્રિ૦ રગડવું, આગળ ઢકેલવું. V. To press and rub roughly; to push along.

અન્-દીદ, an-dîd. વિ૦ જોયા વગરનું, આંધળું. Adj. Unseen, blind. Per. نادید

અનસ્ત, anast. વિ૦ ખરાબ, બુરું, નાશ પામવા જોગ. Adj. Bad, evil; perishable.

એસ્ત, êst. ના૦ ઉઠવું, નિકળવું. Subs. Rising, proceeding from.

ઓસ્ત, ôst. ના૦ કૌવત, શક્તી, જોર. વિ૦ ઉસ્તવાર, મક્કમ, મજબુત, નક્કી થએલું; ઘણું સારૂં. Subs. Strength, ability, power. Adj. Strong, firm, determinate; settled; very good.

[illegible] ખન્દીદ, khandîd. ક્રિ૦ હસ્યું. V. Laughed. Per. خندید

[illegible] ખુસ્ત, khust. ક્રિ૦ મારયું, ઠોકયું, હીન્ચું. ના૦ ઉજડ—વેરાન જગા, ધોરી રસતો, વપરાએલો રસ્તો. V. Beat, struck, considered as low—base. Subs. A barren—desolate place; a public road; a highway; a trodden path.

[illegible] [illegible] ખોસ્ત, ખસ્ત, khôst, khast. કૃ૦ વિ૦ ખાવા લાયક—સ્વાદીષ્ટ કીધેલું. Part. Adj. Rendered eatable—tasteful.

[illegible] હિસ્ત, hist. See [illegible] êst.

[illegible] હિસ્ત, hist. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું ઉઠ—ઉભો થા. V. Imper. Rise, get up (thou). Comp. Av. [illegible]

[illegible] હુ-દીદ, hu-dîd. ના૦ સારી આંખ—નજર, નેકનજર. Subs. A good eye-sight; a virtuous—chaste glance.

[illegible] હોસ્ત, hôst. ના૦ આજીજી, કાલાવાલા. Subs. Earnest entreaty; solicitations.

[illegible] અવસ્તા, ઓસ્તા, avastâ, ôstâ. ના૦ સેતાયશ, બંદગી, આરાધના. Subs. Praise, prayer, invocation.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ઓસ્તાખ, ગોસ્તાખ, ôstâkh, gôstâkh. વિ૦ મગરૂર, અભિમાની, હિમ્મતવાન, અવિચારી, બેઅદબ, ઘાતકી. Adj. Arrogant, presumptuous; bold, rash, uncivil, cruel. Comp. Per. گستاخ

ઓસ્તાખી, ôstâkhî. ના૦ ભાવ૦ અવિવેક, બેઅદબી, અપ્રમાણીકપણું. See ôstâkh, gôstakh. Abst. Subs. Thoughtlessness; rudeness; disrespect; dishonesty. Per. گستاخي

ઓસ્તખાન્મ-દાન, ôstakhânmandân. વિ૦ બહુવ૦ હાડકાંવાળાં, હાડમંદ, શરીરને લગતાં; આએ દુનિયાંના લોકો. ના૦ ખોદાતાલાનાં નામો મધેનું એક નામ છે કે જે સાહેબ સરવેનાં તનનો રાખનાર છે. Adj. Plur. Pertaining to or consisting of bones (*lit.*); corporeal; bodily; people of this world. Subs. One of the names of the Almighty God, who is the protector of the bodies of all animate beings.

ઓસ્તાની, ôstânî. વિ૦ ઉસ્તવાર, મજબુત, થરીથામ થયલું; આજેજી—કાલાવાલા કરવું. ના૦ બેશરમી. Adj. Strong, powerful, settled; entreating; importuning. Subs. Shamelessness.

ઓસ્તાની, ôstânî. See ôstâkh, gôstâkh.

ઓસ્તાની, અવસ્તાની, ôstânî, avastânî. ના૦ મદદ, સહાયતા, આશ્રો. Subs. Assistance, help, support.

ઓસ્તાન્-યદ્મન, ôstân-yadman. વિ૦ ઉંચે કીધેલા હાથ સાથે; આજેજી કરવું, માફ માગવું. Adj.

With hands uplifted; entreating; asking pardon.

ઓસ્તાનીગાન, ઓસ્તીગાન, ôstânîgân, ôstîgân. ના૦ રૈયત, પૃથ્વી ઉપર વસનારા લોકો. Subs. Subjects; denizens of the earth.

ઓસ્તાનીગી, ôstânîgî. ના૦ ઓસ્તવારી, મજબુતી, મજબુત ઠેરાવ. Subs. Stability; firmness; a strong resolution.

ઓસ્તાન, ôstân. ના૦ ભરૂસા ભરેલા આદમીઓ, ઈમાનદાર પુરૂષો; નેક નઈઅતવાલાઓ, દીઆનતદારો, નીતિવાંનો, એલમવાળા માણસો. Subs. Trustworthy persons; faithful men; men of good intentions; conscientious; virtuous men; learned persons.

ઓસ્તાન, અવસ્તાન, ôstân, avastân. See ôstân.

હોસ્તાન, hôstân. ના૦ ઉંબર; ભરૂસો, વિશ્વાસ, નેક નઈઅત, ઈમાનદારી, નીતિ. Subs. The threshold; confidence; trust; a good intention; faithfulness; morals.

અવસ્તાક, avastâk. ના૦ અવસ્તા ભાષા, જરથોસ્તીઓનાં ધર્મપુસ્તકોની પવીત્ર ભાષા. Subs. The *Avesta*; the sacred language of the religious books of the Zoroastrians.

ખીસ્તાક, khîstâk. વિ૦ દુઃખી દીલવાળું, કંટાળેલું, જખમી થયલું. Adj. Of an afflicted heart, disgusted, wounded.

117

હોસ્તાવ, hôstâv. ના૦ રંજ, નુકસાન, ઈજા. Subs. Pain, affliction, injury, molestation.

હોસ્તાવગર, hôstâvgar. ના૦ રંજ—નુકસાન—ઈજા પોહોંચાડનાર. Subs. One who inflicts pain ; one that does harm ; one that molests.

ઉસ્તાદ, ustâd. ના૦ શીક્ષક, ગુરૂ, શીખવનાર, તાલીમ—કેલવણી આપનાર, દાનાવ શખ્સ. Subs. A teacher, an instructor, a tutor, a preceptor, a sensible man. Per. اوستاد , اُستاد

એસ્તાદ, હેસ્તાદ, êstâd, hêstâd. ક્રિ૦ ઉઠ્યો, ઉભો રહ્યો, ખડો થયો. V. Got up; rose up; stood up. Comp. Av. , , , Per. ایستاد

એસ્તાદન, êstâdan. ક્રિ૦ ઉભું રેહેવું, ખડું થવું, સ્થીર રેહેવું, ઉઠવું. V. To stand, to get up, to remain motionless. Comp. Av. Rt. = Sans. स्था = Per. ایستادن

અન-સેતહ્મ, an-sêtham. વિ૦ જુલમ—જસ્તી—સેતમ વિનાનું. Adj. Free from tyranny—oppression—violence.

અવસ્તામ, avastâm. See ઓસ્તાની, અવસ્તાની, ôstânî, avastânî; and also see hôstân.

અવસ્તામ, avastâm. ના૦ લાચારી, મુશ્કેલી, ગરીબાઈ; બંદોબસ્ત, ઠેડાવ. Subs. Helplessness, poverty, indigence, management, arrangement, determination.

ઓસ્તામ, ôstâm. ના૦ વિશ્વાસ, ભરૂશો, એકીન, મદદ, શાહેતા. Subs. Confidence, trust, faith, assistance, help. Comp. Per. اوستام

ખેસ્તાર, khêstâr. See hôstavgar.

હુ-દીદાર, hu-dîdâr. વિ૦ ખુબ સુરત, નેક ચેહરાનું. Adj. Beautiful, of elegant features. Comp. Per. خوب دیدار

હોસ્તાર, hôstâr. ના૦ નુકસાંન, જીઆંન, ગેરફાયદો, ટોટો, પીડા. Subs. Harm, injury, disadvantage, loss, trouble, distress.

અન્-સતે, an-satê. વિ૦ ટોલુ—પ્રજા—જાત વિનાનું. Adj. Having no subjects—tribe—caste.

હુ-સતે, hu-satê. ના૦ ભલો ટોલો—કોમ—પ્રજા—જાત. Subs. A good nation—tribe—people—caste.

એસ્તી, ઓસ્તી, êstî, ôstî. ના૦ ભાવ૦ સ્થીરતા, મક્કમપણું, મજબુતાઈ, એકીન, દયાનતદારી, ઢગલો, બાંહે. Abst. Subs. Stillness, firmness, stability, faith, conscientiousness, a heap, the sleeve of a garment. Comp. Per. استی

અંગીદી, angidî. ના૦ ભાવ૦ દોલતમંદી, તવંગરી, દ્રવ્યતા, તવાનાઈ. Abst. Subs. Richness, wealthy state, opulence, easy circumstances.

ઓસ્તીઆન, ઓસ્તીગાન, હોસ્તીઆન, ôstîân, ôstîgân, hôstîân. ના૦ બંધે દુન્યા; ગેતી અને મીનોઈ દુન્યા; હસ્તીનો—બંધે દુન્યાને પેદા કરનાર; તમામ શકતી રાખનાર, તારીફ, વખાણ, બક્ષનાર, કારીગર, પંડીત, પેદા કરનાર, પેશો કરનાર. Subs. Both worlds (this material world and the spiritual world); the Giver of existence; the Creator of both worlds; All-powerful; praise

eulogy; a good workman; a scholar; a learned man; the Creator; a professional man.

એસ્તશ્ની, ઓસ્તશ્ની, êstashnî, ôstashnî. ના૦ ભાવ૦ ઉઠવું, ઉભું રેહેવું, ખડું થવું, સ્થીરતા. Abst. Subs. Getting up; standing up; standing upright; steadiness.

ઓસ્તબાર, ઓસ્તીગાન, હોસ્તબાર, હોસ્તીગાન, ôstabâr, ôstîgân, hôstabâr, hôstîgân. વિ૦ સાચ્ચા, સત્યતાવાલા, વિશ્વાસુ, હુશ્યાર, ચંચલ, કાબેલ, ઉસ્તવાર. Adj. Honest, true, faithful, confidential, intelligent, clever, firm. Comp. Per. استوار

ઓસ્તી, ôstî. વિ૦ મક્કમ, સ્થીર, મજબુત. Adj. Firm, steady, settled, strong. Abst. Subs. Vigilance.

ખસ્તી, khastî. ના૦ સખતી, મુશ્કેલાઈ. Subs. Hardship, difficulty. Pâz.

ઓસ્તીગાન, ôstîgân. ના૦ રાહ, રસ્તો, ખુશી, હુશિયારી, પ્રવીણતા, ફેસલો કરનારા, ટીકા, ખબરદારી, કાબેલીઅત, વિદ્વાન, કારીગર, તાકાત, શક્તિ, ખલકના લોકો, ખોદા, વિશ્વાસ, ઓલાસો, પૃથ્વી, મોબેદો, પરહેજ ગારો, રૈયત, આભાર, ઉપકાર. વિ૦ પૂર્ણ, મજબુત, ઉસ્તવાર. Subs. A way; road; pleasure; proficiency; cleverness; one who decides; settles; a commentary or comment; intelligence; cleverness; a learned man; a good workman; power; strength; people of

the world; God; confidence; explanation; the world; *Mobeds;* devout persons; subjects; obligation; favour. Adj. Perfect; strong; firm. Pâz.

ઓસ્તીગાની, ôstîgânî. ના૦ વિશ્વાસ ; ભરૂશો રાખવો ; પુરાપણું ; લોકો ; પાયદારી ; હસ્તી ધરાવનારૂં, દુન્યા. Subs. Confiding in; trusting; perfection; people; stability; having an existence; the world.

હેસ્તશ્ની, hêstashnî. વિ૦ હસ્તી—હયાતીને લગતું. Adj. Pertaining to existence—being.

ઓસ્તીગાનીહેદ, ôstîgânîhêd. ક્રિ૦ વિશ્વાસ—ભરૂશો રેહેછે. V. Has confidence in.

અન્સ્તીગાન્, anstîgân. વિ૦ રોશ્ની વિનાનાં, અંધારાવાલાં, દોજખી. Adj. Destitute of light; dark; residing in hell.

ઓસ્તીગાન્-દાશ્તન, ôstîgân-dâshtan. ક્રિ૦ આભાર—ઉપકાર માનવો. V. To thank; to express gratitude for favour or kindness.

ઓસ્તીગાન્-કારી, ôstigân-kârî. ના૦ બંદગીનુ કામ. Subs. Act or office of prayer.

ઓસ્તીઆન્-તર, ઓસ્તીગાન્-તર, ôstîân-tar, ôstîgân-tar. વિ૦ વધારે પ્રવીણ—કાબેલ—પીછાન કરનાર ; વધારે લાએક—વિશ્વાસુ—ઈમાનદાર. Adj. More proficient—excellent—discriminating; more worthy—faithful—trustworthy.

ઓસ્તીક-ગાહ, ôstík-gâh. ના૦ ખલકત, પેદાયશ, વસ્તી. Subs. The whole world; creation; existence.

ઓસ્તીગીહા, ôstígíhâ. ના૦ ખલકતના લોકો. Subs. People of the world.

ઓસ્તીક-તર, ઓસ્તી-તર, ôstík-tar, ôstí-tar. વિ૦ વધારે મજબુત—મક્કમ—ઉસ્તવાર—ટકાઉ Adj. More strong—firm—stable—durable.

એસ્તીન, ઓસ્તીન, êstîn, ôstîn. વિ૦ સ્થીર, પાયદાર, મક્કમ, ટકાઉ. Adj. Fixed, permanent, steady, lasting.

ઓસ્તીનંદ, ôstînand. ક્રિ૦ તેઓ ઉઠાડેછે—ઉભું રાખેછે—મજબુત કરેછે. V. They raise—lift up—set up—strengthen.

ઓસ્તેદ, એસ્તેદ, ôstêd, êstêd. ક્રિ૦ ઉઠે, ઠરે, સ્થીર રેહે. V. May rise—become fixed—steady.

ઓસ્તેમ, ôstêm. See ôstîân. ôstîgân.

અગુસ્તે, agûstê. ના૦ ધ્રુજરી. Subs. Trembling; tremor. Comp. Av.

અ-વસ્તે, a-vastê. કૃ૦ વિ૦ નહીં બાંધેલું, છુટું, આપખત્યાર, લુંઠાએલું, પીખાએલું. Part. Adj. Not bound—tightened; loosened from; independent, ransacked, dishevelled, spoiled. Comp. Per. نابسته

એસ્તે, ઓસ્ત êstê, ôst. See êstîn, ôstîn.

ઓસ્તે, ôstê. See hôstân.

ઓસ્તર, ôstar. વિ॰ ઘણું નેક, ઘણો વીદ્વાન—પ્રવીણ, ડહાપણવાળો. Adj. Very virtuous—learned—proficient—sensible—sagacious.

ખેસ્તે, khêstê. ભૂ॰ કૃ॰ વિ॰ જખમી થયલું, લોહી લુહાંન થયલું, ઘાહ પડેલો. Past Part. Adj. Wounded; bleeding; hurt. Comp. Per. خسته

સુસ્તે, sustê. વિ॰ આલશુ, અયાસી, નીરૂદ્યોગી. Adj. Lazy, pleasure-seeking; indisposed to labour; destitute of employment or business.

ઓસ્તવા, ôstavâ. વિ॰ બેશક, સંશય વિનાનું. Adj. Undoubted, free from suspicion.

સુસ્ત-એસ્તશ્ની, susta-êstashnî. વિ॰ સુસ્ત હાલતવાળું, આલસુ, નફકરૂં. Adj. Being in an indolent state; lazy; feeling no anxiety or care respecting anything.

ખુસ્તુહીદન, khustuhîdan ક્રિ॰ નક્કી—તેહકીક કરવું, વાજબી ચુકાદો લાવવો. V. To settle; to authenticate; to come to a just decision.

ઓસ્તવાનીદન, ôstavânidan. ક્રિ॰ બેશક થવું, ભરૂસાદાર—ઈમાનદાર થવું. V. To be doubtless; to be confident—faithful.

ઓસ્તવાન, ôstavân. વિ॰ ભરૂસાદાર, ઈમાનદાર, મજબુત, સોંપ્નારૂં, કાબેલ, પુરવીણ, ઓશતવાર, રાશત. Adj. Trustworthy; faithful; strong; committing to the charge of; competent; proficient; accomplished; firm; true. Per. استوان

ઓસ્તવારાન, ઓસ્તોવારાન, ôstavârân, ôstôvârân. ના૦ અનેકવચન. Subs. Plur. See ôstavân.

ઓસ્તોદાન, ôstôdân. ના૦ મુવેલાંના હાડકાં મુકવાની જગા. Subs. A repository for the bones of the dead. Per. استودان , ستودان

અવસ્તનશ્ની, avastanashnî. વિ૦ જીઆદતી, વધારો, પુશ્કલપણું. Subs. Increase; surplus; abundance.

ઓસ્તોબાંની, ôstôbânî. ના૦ ભાવ૦ એકીનદારી, વિશ્વાસ, એકીનદારીથી રેહેવું. Abst. Subs. Fidelity; confidence; living conscientiously.

ઓસ્તોબાર, ઓસ્તવાર, હોસ્તવાર, ôstôbâr, ôstavâr, hôstavâr. See ôstavân.

ઓસ્તોબારી, ôstôbârî. ના૦ ઈતબાર, ભરશો, ઈમાનદારી; મજબુતી; ભરથારવાલી બાઈડી. Subs. Confidence, trust, faithfulness; stability; a married woman. Per. استواري

ઓસ્તોબારીદન, ôstôbârîdan. ક્રિ૦ મજબુત—બેશક થવું. V. To be firm—strong; to be sure—doubtless.

ઓસ્તોબાર્દે, ôstôbârdê. ભૂ૦ કૃ૦ મજબુત—ઉસ્તવાર—સ્થીર કીધેલું. Past Part. Made strong—firm—steady.

ખોસ્તોબાર-તર, khôstôbâr-tar. વિ૦ વધારે

સાચું—વાજબી—રાસ્ત. Adj. More true—just—equitable.

ખોસ્તોગીક, khôstôgîk. ના૦ એકરાર કરવો, કબુલ કરવું. Subs. Acknowledging, assenting to, admitting.

ઓસ્તોબર, ôstôbar. See ôstavân.

અન્દીદન, andîdan. ક્રિ૦ તાજુબ—અચરત થવું, મંગાવવું, મોહીત થવું, પરીશાન થવું; આલસુ થવું; નીચું થવું. V. To be astonished—amazed; to send for; to be enamoured; to be disturbed in mind; to be sluggish; mean. Per. اندیدن

અન્-દીદન, an-dîdan. ક્રિ૦ નહીં જોવું—નજર કરવી, આખાડા કરવા. V. Not to see—look at; to connive; to evâde. Comp. Per. نادیدن

અન્એદન, anêdan. ક્રિ૦ તેજ વખતે કરવું, તાજુબ કરવું; અચરત કરવું. V. To do (a thing) at the same time; to amaze; to astound.

આનીદન, ânîdan. See andîdan. ક્રિ૦ મંગાવવું. V. To send for.

ઓસ્તન, એસ્તન, ôstan, êstan. ક્રિ૦ ઉભું રેહેવું, ઉઠવું, ટકવું, પાયદાર—મજબુત રેહેવું, સંગીન થવું. V. To stand; to get up; to last; to be steady—firm—solid.

ખન્દીદન, khandîdan. ક્રિ૦ હસવું; હસી કાહાડવું. V. To laugh; to ridicule. Per. خندیدن

ખુસ્તન, khustan. ક્રિ૦ પઢવું, ભણવું, બંદગી કરવી,

ચાહવું. V. To read, to learn, to study, to pray, to recite, to love, to like.

ખોસ્તન, khôstan. ક્રિ० ઉઠાવવું, ચાહવું, ઈચ્છવું, પસંદ કરવું; પુછવું, માગવું. V. To raise, to lift up, to love, to desire, to wish, to choose, to ask, to demand. Comp. Per. خواستن ، خوستن

હવસ્તન, havastan. ક્રિ० બંધ કરવું, કેદ કરવું, કબજામાં રાખવું, સ્વાધીન કરવું. V. To shut up; to close up; to imprison; to take possession of; to intrust.

હુ-દીદન, hu-dîdân. ક્રિ० સારી રીતે જોવું, તપાસવું, ધ્યાન આપવું, દુરંદેશી કરવી. V. To see well; to examine; to pay attention to; to foresee. Comp. Av. +

હેચીદન, hêchîdan. ક્રિ० સુકાઈ જવું, સુક્કું થવું. V. To become dry; to dry up. Av. Rt. = Sans. सिच्.

ઓસ્તુક, ôstuk. વિ० દૌલતમંદ, શક્તીવાંન, જોરાવર, સારી હાલતમાં. Adj. Powerful, strong, able; well-to-do; well off.

ઓસ્તોગી, ôstôgî. ના० સંપત્તિ, શક્તી, દૌલત. Subs. Opulence; power; strength.

ઓસ્તગી, ઓસ્તોગી, ôstagî, ôstôgî. ના० ભાવ० ઉઠાવવું, માથે લેવું, જોખમ ખેડવો, ઉસ્તવારી, મજબુતી. Abst. Subs. Raising up; lifting up; undertaking; running a risk; stability; firmness.

ખેસ્તેગી, khêstêgî. ના૰ ભાવ૰ ઈજા પોંહોચાડવી, દીલ દુઃખવવું, દુઃખી કરવું, દુઃખ દેવું, નુકસાન કરવું, બીહીવડાવવું. Abst. Subs. Tormenting; wounding one's feeling; afflicting; doing injury; frightening.

ખુસ્તોકીક, khustôkîk. ના૰ સાહાદ—આવાજ કાઢવો, મોટેથી બોલવું. Subs. Calling out; lifting up the voice; speaking loudly.

ઓસ્તોફરીદ, હોસ્તોફરીદ, ôstôfarîd, hôstôfarîd. ના૰ ખાંનદાનથી ઉતરેલી ફરજ, કાયમ સવાબ, ફરજ અદા કરવી, સવાબ ચાલુ રાખવો, મુકરર કરેલો સવાબ, પોતાના ખાંનદાનના સવાબના કામ કરવામાં ઉસ્તવાર રેહેવું; દીનના ફરમાનો બજાવવા તથા નેક કાંમો ઉપર કોશેશ કરવી. Subs. Hereditary obligation; continual deeds of religious merit; fulfilling one's duty; continuing deeds of religious merit; deeds of religious merit enjoined by the house or family; being foremost and staunch in acts of religious merit; fulfilling the commandments prescribed by the religion and endeavouring to promote deeds of virtue.

ઓસ્તોફરીદન, હોસ્તોફરીદન, ôstôfarîdan, hôstôfarîdan. ક્રિ૰ પોતાની ફરજ કરવી, માનતા કરવી, ફરજ અદા કરવી, સવાબ ચાલુ રાખવો. V. To do one's duty; to vow; to discharge one's duty; to continue deeds of religious merit.

ઓસ્તોર્દન, ઓસ્તર્દન, ôstôrdan, ôstardan. ક્રિ૰ ખોડવું, છોલી કાહાડવું; કાપવું; રદ કરવું, પવિત્ર

કરવું. V. To shave; to scrape; to cut off; to cancel; to purify. Per. ستردن

ઓસ્તોર્દે, ઓસ્તર્દે, ôstôrdê, ôstardê. ભૂ૦ કૃ૦ બોડેલું, છોલી કાહાડેલું; કાપેલું; છેકી કાહાડેલું; રદ કીધેલું. Past Part. Shaven; scraped; cut off; erased; cancelled. Per. ستردہ ، أستردہ

અ-વસ્તે, a-vastê. વિ૦ ગદલું નહીં થયલું, નીર્મલ, સોજ્જું, ખરાબ થયા વિનાનું. Adj. Not muddled; void of dirt or impurity; clear, pure; not spoiled.

એસ્તે, êstê. ભૂ૦ કૃ૦ સ્થીર થયલું, થંભ રહેલું, ઉભું થયલું, ખોલ્લું કીધેલું. Past Part. Composed, settled, erected, made open. Comp. A. Rt. = Sans. स्था. Per. ایستادن

ખુસ્તે, khustê. ભૂ૦ કૃ૦ ભરડેલું. Past Part. Ground coarsely or roughly.

હોસ્તે, hôstê. ના૦ હુશિયારી, ચાલાકી. Subs. Intelligence; cleverness.

હુ-દીદે, hu-dîdê. વિ૦ સારા દેખાવનું, ખુબસુરત. Adj. Of elegant features; beautiful.

હુ-દીદ-તુમ, hu-dîd-tum. વિ૦ ઘણા સારા દેખાવનું; ઘણુંજ ખુબસુરત. Adj. Of most elegant features; most beautiful.

ઓસ્તફરીદ, ôstafarîd. See ôstofarîd.

ઓસ્તફરીદન, ôstafarîdan. See ôstôfarîdan, hôstôfarîdan.

ઓસ્તર, ôstar. ના૦ સૂર્યની રોશની શરૂ થવાની દીશા;

ઉગમણ—પૂર્વ દીશા. Subs. The part of the horizon where the sun rises; the east. Comp. Pehl.

ઓસ્તરસ્તાન, ôstarastân. ના૦ ખચ્ચરનો તબીલો. Subs. A stable for mules. Comp. Per. استر and Sans. स्थान.

ઓસ્તરેદ, ôstarêd. ક્રિ૦ ભુલ કરે, વીશરી જાય, ખતા ખાય. V. May err; may forget; may be in error.

ઓસ્તરીદન, ôstarîdan. ક્રિ૦ યાદ નહીં રાખવું, ભુલી જવું, યાદદાસ્તમાંથી જવું રેહેવું. V. Not to remember; to forget; to lose memory of.

ઓસ્તરે, ôstarê. ના૦ અસ્તરો, કાપવાનું હથિયાર, છુરી. Subs. A razor; a cutting instrument. Per. استره; Comp. Pehl. , Av.

ઓસ્તરે-તેઘ, ઓસ્તરે-તવાન, ôstarê-têgh, ôstarê-tavân. ના૦ ધારદાર અસ્તરો; તીક્ષ્ણ છુરી. Subs. A sharp razor, a knife having a very thin edge.

ઓસ્તર્કતીઆ, ôstarkatyâ. ના૦ આતશનું પાતરૂં, આફ્રંગાનીઉં, (આએ બોલ ઓએમયકની ફરહગ મધે આવેલો છે, અને એનો અવસ્તા બોલ કરી મુકેલો છે). Subs. A censer; a vase or pan in which incense is burned. (This word occurs in an old Zend-Pehlvi Glossary, called *Oêmyak*, and its Avesta equivalent is)

હુસ્પોર્ગીની, huspôrgînî. વિ૦ સારી રીતે પૂર્ણતા-

વાળું, કાંઈબી ચીજની અવશ્ય વિનાનું. (નો બગડેલો આકાર). Adj. Having sufficient competency; very well-off; wanting nothing. (Corrupt form of)

અન્-સતર્દ, an-satard. વિ૦ સુસ્તી વિનાનું, ઉદ્યોગી, મેહનતું, કસાયલું. Adj. Free from idleness; industrious; hardworking; experienced; skilled.

ઓસ્તર્દે, ôstardê. See } ôstôrdê, ôstardê.

ઓસ્તર્દન, ôstardan. See ôstôrdan.

ઓસ્તર્દે, ôstardê. See } ôstârê.

અન્-સેપાસ, an-sêpâs. વિ૦ નીમકહરામ, અવગુણીઉં, અસંતોષ, નાસબર; ઉતાવળીઉં, હવેરૂં બાવરૂં. Adj. Ungrateful; thankless; discontented; impatient; hasty; bewildered. Comp. Per. ناسپاس

હુ-સેપાસ, hu-sêpâs. વિ૦ સારી રીતે આભાર માનનાર—શોકર ગુજારી કરનાર—સબુરીવાલા. ના૦ ખોદાતાલાનાં નામોમાંનું એક નામ. Adj. Sufficiently thankful—grateful—patient. Subs. One of the names of God.

અન્-સેપાસાન, an-sêpâsân. Plur. of an-sêpâs, which see.

હુ-સેપાસાન, hu-sepâsân. Plur. of hu-sêpâs, which see.

હુ-સેપાસ્-તર, hu-sêpâs-tar. Compar. Adj. of hu-sêpâs, which see.

અંદ્-ચંદ્, and-chand. વિ૦ કેટલાએક; થોડુંએક. ક્રિ૦ અ૦ થોડાંક પ્રમાણમાં. Adj. Some; in a small quantity or number. Adv. In some proportion. Comp. Av. = Per. چند چند

અંદાજે, andâjê. ના૦ પ્રમાણ, હદ, નીયમ, રીત તરીકો. Subs. Proportion; limit; a rule; law; way; mode; custom. Comp. Per. اندازه

ઓસ્પુરીક, હુસ્પુરી, ôspurîk, huspurî. વિ૦ કામિલ, તમામ, ઉમેદ રાખવી. ના૦ એકવીસ નુસ્ક; સારી મનસ્ની—દિલ; સાદું કરવું; ઉમેદ રાખવી, સખુન પાલવો. Adj. Accomplished; entire; full of. Subs. 21 Nusks; a good intention—heart; making a bargain; entertaining hope; to observe a promise.

ઓસ્પર, હુસ્પર, ôspar, huspar. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ પાંથરી નાખ, બીછાવ. V. Imper. Spread—stretch out. Av.

હુરુસ્પુરી, huruspurî. ના૦ ભિતર, અંદરખાણું, ગર્ભસ્થાન. Subs. The heart; the innermost part; the inside; the womb. See , , huruspará, huraspara.

હોસ્પર્દન, hôspardan. ક્રિ૦ રગડવું, ફેલાવવું. V. To press and rub roughly; to spread, to diffuse.

અન્-બીમ, an-bîm. વિ૦ ભય—ધાસ્તી—ફીકર—

ચીંતા વિનાનું, હીમતવાન, બહાદુર. Adj. Fearless; dauntless; free from anxiety—dread; courageous; bold. Comp. Av. , Per. بي بيم

હંગામ, hangâm. ના૦ વખત, રૂતુ, મોહસમ. Subs. Time; season; a recurrent period. Per. هنگام

હુ-દહ્માન, hu-dahmân. વિ૦ નેક દહમને લગતું, દહમ નામના ફરેસ્તાને લગતું. Adj. Pertaining to the good *Dahm* (name of an angel). Av. +

અનદેમાની, andêmânî. ના૦ મજલેસ, સભા, મંડલી, અંજુમન. ક્રિ૦ અ૦ આખેરશને વખતે. વિ૦ વગર મકાનનું. Subs. An assembly, meeting, a congregation, a community. Adv. At the end of time, at the time of futurity. Adj. Homeless, without any residence.

અંદામાન, andâmân. ના૦ શરીરના ભાગો, બદનનાં સાંધાઓ. Subs. Limbs—members of the body. Comp. Av. , Per. اندام

અન-દમાન-તુમ, an-damân-tûm. વિ૦ અતીશય કવેલાનું, ઘણુંજ કવખતનું. Adj. Superl. Most inopportune; most unseasonable.

હુ-દમાન-તુમ, હુ-જમાન-તુમ, hûdamân-tûm, hûjamân-tûm. વિ૦ ઘણુંજ વખત સરનું—ટાંકણા સરનું—બર વખતનું. Adj. Superl. Most opportune—seasonable—well-timed.

અવીમામ, avîmâm. ના૦ અવિમામ ઈઆને બાર તેર વરશની છોકરી એક મરતબે ચાતરીનો તાર કાંતી શકે તેટલી

લંબાઈ. Subs. *Avimâm*, *i.e.*, a length equal to that of thread or twist which a girl of 12 or 13 years can spin at a stretch. Comp. Av.

અન-બીમીહા, anbîmîhâ. ક્રિ૰ અ૰ વગર ધાસતીએ, ડરવા વિના, સોખાઈથી; બેપરવાહીથી. Adv. Fearlessly; undauntedly; impudently; regardlessly.

અંબીન, anbîn. વિ૰ આંધળું, નહીં જોતું, જેની જોવાની ઈંદ્રી નહીં હોય તે. Adj. Blind; not seeing; destitute of sight.

હુ-યદ્મની, hu-yadmanî. વિ૰ સારા હાથવાળું. હાથની ચાલાકીવાળું; સારા ટેકાવાળું, સારા દમામ—શોભવાળું. Adj. Of good hands (*lit.*); skilled to use the hands with ease; of good support; displaying —pomp—grandeur.

અંગીર, angîr. ના૰ દરાખ, દ્રાક્ષ. Subs. A grape, raisin. Comp. Pehl.

અન-સર, an-sar. વિ૰ છેડો—આખેરી વિનાનું; અધુરૂં; સરદાર—વડા—મુખ્ય વિનાનું. Adj. Endless; interminable; imperfect; having no leader—chief—head. Comp. Av. , Per. بی سر

હુસરાઆન, husarâân. ના૰ સસરો. Subs. A father-in-law.

અવે-બરહ્મ, avê-barham. વિ૰ લેબાશ—પોશાક—વસ્ત્ર વિનાનું. Adj. Having no clothes on; unclothed; bare.

હુ-સરી, hu-sarî. ના૰ નેક સાહેબી—સરદારી—

હકુમત—પાદશાહી. Subs. Good authority—sway —command—rule.

ખુસ્રો, khusrô. ના૦ પાદશાહ, હકુમત ભોગવનાર, હાકેમ, સત્તા ચલાવનાર; એક પાદશાહનું નામ. Subs. A king; a ruler; a governor; one who exercises power over others. Comp. Av. , Per. خسرو

હુસ્રુ, husru. ના૦ નક્ષત્ર, સેતારાનો જુમખો. Subs. A constellation; a cluster of stars.

ખુસ્રોબ, khusrôb. ના૦ See khusrô.

હુસ્રવંગ, husravang. ના૦ કેખુસરો પાદશાહ જેણે પોતાના બાપ સીઆવક્ષનાં કીનામાં અફરાસીઆબને માર્યો હતો; એક પહાડનું નામ છે. Subs. *Kaikhosru*, an Irânian king, who killed *Afrâsyâb* to avenge the murder of his father (*Syâvakhsh*); name of a mountain. Av.

હુસ્રોબ, husrôb. ના૦ સારો—વિવેક ભરેલો—સખુન, મધુરવાણી, નેકનામી, વખણાયલો પુરૂષ, નોશીરવાંન આદેલ પાદશાહનું અસલ નામ. વિ૦ નેકનાંમી ભરેલું, ખુબસુરત, સુંદર, માન પામેલું. Subs. A good—sensible word; sweet speech; a good name; fair fame; a famous person; original name of Naushirvân the Just. Adj. Famous; beautiful; elegant; respected.

ખુસ્રોબી, હુસ્રોબી, khusrôbî, husrôbî. See husrôb.

ખુસ્રોબીનીનદ, હુસરોબીનીનદ, khusrôbînînad, husarobînînad. ક્રિ૦ સારો સખુન—મધુરવાણી બોલે, નામદાર થાય, કીર્તિ મેળવે. V. May speak a good word; may deliver a sweet speech; may become famous; may acquire glory.

હુ-સરોબી-તર, hu-sarôbî-tar. વિ૦ વધારે નેકનામી—કીર્તિવાળું. Adj. More famous—glorious—illustrious.

હુ-સરોબે, hu-sarôbê. ના૦ સારો ચેહરો, ખુબસુરત દેખાવ. Subs. A good face; an elegant feature.

હુ-સરોબી, hu-sarôbî. ના૦ સારી કીર્તિ, નેકનામી, વખાણ, સ્તુતી. Subs. Fair fame; celebrity; praise; eulogy. Comp. Av.

ખુસ્રુબ્તર, khusrubtar. See hu-sarôbîtar.

હુ-સરોબે, hu-sarôbê. વિ૦ સારા—વિવેકી શબ્દ વાપરનારૂં; મધુરવાચાવાળું. Adj. Speaking good-sensible words; sweet-tongued.

હુ-સ્રોબ્તુમ, husrôbtum. Superl. Adj. of husrôb, which see.

હુ-સરોબ્-તર, hu-sarôb-tar. See hu-sarôbî-tar.

હુ-સરોબ, hu-sarôb, another form of hu-srôb, which see.

અવસર્દન, avsardan. ક્રિ૦ લેઈ જવું, ઉઠાવવું. V. To carry; to lift up.

અન્દુ, andû. વિ૦ થોડુંક; કાંઈક. Adj. Somewhat a little, some. Comp. Pehl. , Per. اندک

અન્દો, અન્દોહ, andô, andôh. ના૦ બલાપો, ગમગીની, નાખુશી, સોગ; અદેખાઈ. Subs. Grief; sorrow; displeasure; mourning; jealousy. Per. اندوه, اندہ

અવા, avâ. શબ્દ૦ અ૦ સાથે, જોડાયલું. Prep. With; along with; joined; united.

અ-વીન્, અન્બીન, avîn, anbîn. વિ૦ અપંગ, નહી જોનારૂં, અનદેખઈતું, છુપું, બેમાલુમ, અંધકાર, અંધાપો. Adj. Blind; not seeing; unseen; concealed; imperceptible; unknown. Subs. Blindness; darkness; ignorance. Av. +

અવીન્, avîn. વિ૦ તે માફક, નાલાયક. ક્રિ૦ અ૦ એટલુંતો, એવી રીતનું. Adj. Similar to that; unworthy. Adv. So much; in such a way.

હન્દુ, handû. ના૦ હિંદુસ્થાન. Subs. India. Comp. Av. = Sans. सिन्धु = Per. هند

હુ-બો, hû-bô. ના૦ ખુશબો, સારી સુગંધ. Subs. Fragrance; grateful odour or perfume. Comp. Av. = Per. خوبوی

અન-ગવા, અન-ગવાહ, an-gavâ, an-gavâh. વિ० ગવાહી—શાખશી વગરનું. Adj. Having no witness—evidence—testimony.

અનદોહ, andôh. See andô, andôh.

અન-બના, an-banâ. ક્રિ० અ० ખસુસન નહીં. Adv. Not especially—particularly.

અંબુઈ, anbûî. વિ० વાશ મારતું. Adj. Stinking.

અંબોહ, anbôh. ના० જથ્થો; પુશ્કલપણું; તોલું; સુંગવાની ઈંદ્રી. Subs. A mass; quantity; abundance; a multitude; the sense of smelling. Comp. Per. انبوه

અન-ગવાહ, an-gavâh. See an-gavâ.

અનદોહ, અનદોહા, andôh, andôhâ. Plur. of andô, andôh, which see.

અનદુહીદન, anduhîdan. ક્રિ० ગમ—બલાપો—સોગ—અફસોસ કરવો. V. To grieve; to mourn; to feel sorrow—regret. Comp. Per. اندوهيدن

અનદુહ-ખુરદન, andûh-khûrdan. See anduhîdan.

અનબોહીઆંન, anbôhîân. ના० સોગ—ગમ કરનારા—રાખનારા. Subs. Those that mourn—feel sorrow.

હુ-બોખશન, hû-bôkhshna. ના० સારી—ઘટતી બખશેશ. Subs. Well-directed charity—gift.

અન-ગુનાહ, an-gûnâh. વિ० બેગુનાહ, વગર તકશીરનું. Adj. Innocent; free from guilt. Comp. Per. بي گناه

ɪɪɪɪ અ-વીનાક્, a-vînâk. વિ૦ અંધારૂં, નહીં જોઈ શકનાર —જોનાર, આંધળું. Adj. Dark; destitute of sight; not seeing; blind.

ɪɪɪɪ અ-વીનાકીન્, a-vînâkîn. વિ૦ નહીં જોનારૂં, આંધળું, છુપું. Adj. Blind; not seeing; concealed.

ɪɪɪɪ અન્-ગનાકે, an-ganâkê. વિ૦ નહીં તુટનારૂં. Adj. Not breaking—falling to pieces.

ɪɪɪɪ અન્દુહ્-કુન્, andûh-kun. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ ગમ કર—પકડ. ના૦ ગમ કરનાર. V. Imper. Grieve; bemoan. Subs. One who bemoans.

ɪɪɪɪ અ-વીનાકી, a-vînâkî. ના૦ ભાવ૦ અંધાપો. Abst. Subs. Blindness. Comp. Per. نا بينائي

ɪɪɪɪ અ-વીનાકીન્, a-vînâkîn. See ɪɪɪɪ a-vînâkîn.

ɪɪɪɪ અ-વીનાવ્દાક્, a-vînâvdâk. See ɪɪɪɪ a-vînâkîn.

ɪɪɪɪ અ-વીનાવ્દાકી, a-vînâvdâkî. See above.

ɪɪɪɪ અન્દુખ્ત, andûkht. ક્રિ૦ ભૂ૦ મેલવ્યું. V. Past. Acquired; obtained; collected. Per. اندوخت

ɪɪɪɪ અન્દુખ્તને, andûkhtanê. ના૦ જમાત, કોમ, અનજુમન; તીજોરી; નફો. Subs. A community; a body of co-religionists; a nation; an assembly; a treasury; profit. Comp. Per. اندوختن

ɪɪɪɪ અન્દુખ્તન્, andûkhtan. ક્રિ૦ સંગેરવું, એકઠું કરવું,

જમે કરવું, મેલવવું, કરજ પાછું આપવું. V. To accumulate, to collect, to amass, to obtain, to repay one's debt. Per. اندوختن

અનબુઈદન, anbûídan. ક્રિ૦ સુંગવું, વાશ કરવો, ગંધ—બો કરવી. V. To smell; to emit an offensive smell; to stink. Contrast Per. بوئیدن

અન-બોખ્તે, an-bôkhtê. કૃ૦ વિ૦ છુટકો નહીં પામેલું, દુઃખમાંથી ખલાસી નહીં મેલવેલી. Part. Adj. Not liberated; not released from affliction—trouble. Comp. Per. نابخته

અનબુઈ-તર, anbûî-tar. વિ૦ વધારે બો કરનાર—વાશ મારતું. Compar. Adj. More stinking—noisome.

અનબોહ-તર, anbôh-tar. વિ૦ વધારે બીસીઆર. Compar. Adj. More abundant.

હુબોઈ-તર, hûbôî-tar. વિ૦ વધારે સુગંધવાલું, વધારે સારી ખુશબોવાલું. Compar. Adj. More fragrant—odoriferous. Av.

અન-ગવારદન, an-gavârdan. ક્રિ૦ હજમ નહીં થવું. V. Not to be digested. Contrast Per. گواریدن

અન-બોદ, an-bôd. વિ૦ બુદ્ધી વગરનું. ના૦ ખરાબ ગંધ. Adj. Void of sense—intelligence. Subs. A bad smell.

અનબોબ, anbôb. ના૦ ફરજ. Subs. Duty, obligation.

અંબુબ, anbûb. ના૦ ફરશ, બીછાણું; વનસ્પતીનું

સુલીઉં; બરૂનાં ગાંઠ; નલી. Subs. A carpet; a bed; bedding; the root of an herb; the knots or joints of a reed; a pipe. Comp. Per. انیب

હુ-ગોબ, hû-gôb. ના० સારી ભાષા—જબાન. Subs. A sweet tongue; a good speech.

હુ-બોએ, hû-bôê. ના० ખુશબો, ફુલ, ચમ્પેલી, નરગેશ. Subs. Fragrance; grateful odour; a flower; the jessamine flower; narcissus.

હુ-બોદ, hû-bôd. ના० સારી બુદ્ધી, સુગંધ, ખુશબોઈ, લોબાન. Subs. Good sense; grateful odour; fragrance; benzoin. Av.

અન્-દુશ, an-dûsh. વિ० બદ નહીં; સારૂં; ખાંધ વગરનું. Adj. Not bad; evil; good; having no shoulder.

અ-વીની, a-vînî. વિ० નહીં જોતું, ખરાબ નજર—દરશતી. Adj. Not seeing; having a bad sight—eye.

હુ-ગોશ, hû-gôsh. ના० સારા—તીક્ષ્ણ કાંન. Subs. Sharp—good ears. Av.

અનગોશેદ, angôshêd. ના० નમુનો, મીશાલ. ક્રિ० નમુના પ્રમાણે કીધું. Subs. A specimen; sample; a simile. V. Formed according to a model.

અંગોશીદે, angôshîdê. See angôshîdê.

અનગોશીદન, angôshîdan. ક્રિ० ચીતરવું, ચીત્ર પાડવું, જાણવું, બુજવું, ફેકર કરવી, અંદેશો કરવો, વિચાર કરવો, બીહીવું, નમુનો બનાવવો, નકલ કરવી, સબી પાડવી, કોશેશ કરવી. V. To draw; to delineate; to

know; to understand; to be concerned—solicitous; to think; to fear; to prepare a model; to copy; to portray; to endeavour. Per. انگوشیدن

[illegible] અન્દેશીદન્, an-dêshîdan. See { [illegible] andêshînîdan. / [illegible] andêshidan. }

[illegible] અંગોશીદે, angôshîdê. નાo નમુનો, મીશાલ, મેલાપ, ખયાલ, દેહેશત, વીચાર, અંદેશો, જ્ઞાન; પેવસ્તગી, ગાલેબી. ક્રિo અo એ રવેશે, એક સરખી રીતે, એકસાન. Subs. A specimen; a simile; meeting; idea; fear; thought; anxiety; knowledge; union; overpowering. Adv. In this manner; equally; similarly.

[illegible] અનદેશીદે, andêshîdê. Past Part. of [illegible] andêshîdan.

[illegible] હુ-દોશીદે, hû-dôshîdê. ભૂo કૃo સારી રીતે ચાહેલું, સારો પ્યાર રખેલું. Past Part. Well liked—wished; well regarded with tenderness of affection.

[illegible] અન્ગોશીદગીહા, angôshîdgîhâ. ક્રિo અo નમુના તરીકે. Adv. By way of a specimen—model.

[illegible] અન્-જોદાન્, an-jôdân. વિo જવાન નહીં તે. Adj. Not young.

[illegible] અ-વીનશ્ન, a-vînashna. નાo ભાવo નહીં જોવું. Subs. Abst. Not seeing.

[illegible] } હુ-ગવશ્ને, hû-gavashnê. નાo ભાવo સારી વાચા—વાણી, સારા સખુન. Subs. Abst. A good speech.

અન્‌ગોશ્ની, angôshnî. ના૦ ભાવ૦ પડવું, પડી-જવું. Subs. Abst. Falling; falling down.

અ-વીનશ્ની, a-vînashnî. વિ૦ નહીં જોવું; આંધળું, ખરાબ વીચારવાળું. Abst. Subs. Not seeing; blind; evil-minded.

હુ-ગવશ્ની, hû-gavashnî. વિ૦ સારી વાચાને લગતું; સારી ગવશ્નીવાળું. Adj. Pertaining to good words; speaking good words.

અ-વીનશ્ની-ચ, a-vînashnî-cha. વિ૦ નથી બતલાવતું; નહીં માલમ પડતું. Adj. Not showing—exhibiting; not coming to one's knowledge.

હુ-ગવશ્ની-તર, hû-gavashnî-tar. Comp. Adj. of hugavashnî, which see.

અ-વીનશ્ને, avînashnê. See avînashnî.

અંબુદાન, અંબુદન, અંબુજન, anbûdân, anbûdan, anbûzan. વિ૦ પેદાએશમાં મોજુદ. Adj. Existing in the creation.

હુ-ગોબાન, hû-gôbân. વિ૦ સારો ખેતાબ—નામ રાખનારૂં. ના૦ જામાસ્પ હકીમનાં બાપનું નાંમ, હબુબ. Adj. Possessing a good title—name. Subs. Name of the father of Jâmâsp the philosopher; *Haboob*. Comp. Av. = Per. هبوب

હુ-જોદાન, hû-jôdân. ના૦ સારો—ચપલ જવાન. Subs. A good—active youth. Comp. Av. = Per. خوب جوان

હંદુગાન, હંદુસ્તાન, હંદુકાન, handûgân, handûs-tân, handûkân. See handu.

હુ-દોશે, hû-dôshê. વિ૦ સારૂં ચાહનારૂં; પસંદ પડતું.
Adj. Well-wishing; agreeable; pleasing.

હુ-દોશે-તર, hû-dôshê-tar. Comp. Adj. of which see.

અંગોશ્ત, એરેઝદ, અંગોસ્ત, angôsht, êrêzad, angôst. ના૦ આંગળું, આંગળ, પગનું આંગળું.
Subs. A finger; an inch; a finger's breadth; a toe. Av. = Sans. अङ्गुष्ट = Per. انگشت

અંગુશ્ત્રી, angûshtrî. ના૦ અંગુઠી, વીંટી. Subs. A thimble, a ring. Per. انگشتري

અંબોબ, ambôb. ના૦ ફરશ, બીછાંણું. Subs. A carpet; bedding; a bed.

અનદોહ, andôh. ના૦ હીંદુ; અફસોસ, ગમ, સોગ.
Subs. A Hindoo; sorrow; grief; mourning. Per. انده , اندوه

અનબુસ, anbûs. વિ૦ જાહેર, પ્રગટ, ખોલ્લું. ના૦ એક જાતનો મેવો. Adj. Manifest, public, clear. Subs. A kind of fruit. Comp. Per. انبوس

હુ-જંદી, hû-jandî. ના૦ ભાવ૦ સારી જીંદગી.
Abst. Subs. Good existence—life.

હુ-બોદી, hû-bôdî. ના૦ સારી બોએ, ખુશબોઈ. વિ૦ ખુશબોઈ વાળું. Subs. Grateful odour; fragrance.

Adj. Odoriferous, fragrant. Av. = Per. خوبوي

હુ-ગોબ-દાન, hû-gôb-dân. વિ૦ સારી રીતે ભાષા જાણનાર. Adj. Knowing the language well.

હુ-ગોબશ્ને, hû-gôbashnê. ના૦ સારી—શુભ વાચા. Subs. A good—elegant speech.

અંબોએશ્ને, anbôêshnê. ના૦ ભાવ૦ ખુશબોઈ કરવી, ભાગ કરવા, તરબીઅત આપવી, ખાહેશ કરવી, મોહોબત રાખવી, સુંગવું, સુંગવાની ઈંદ્રી, ખાવું. Abst. Subs. Perfuming; filling with odour; dividing; educating; wishing; desiring; regarding with affection; smelling; sense of smelling; eating. Pâz.

હુબોએશ્ને, hûbôêshnê. See ambôêshnê.

અનબુશીદન્, anbûsîdan. ક્રિ૦ જાહેર થવું. V. To be known; to become public.

અંગુબીન્, angûbîn. ના૦ મધ. Subs. Honey. Comp. Per. انگبين

અ-વીનાકીન્, a-vînâkîn. See a-vînâkîn.

અંગોસ્ત, angôst. ના૦ ઘુંટી. Subs. The ankle-joint. See angôsht.

અવીનન્જેદ, avînjêd. ક્રિ૦ પાછા રાખે. V. May keep back.

હુ-દોસ્ત, hû-dôst. ના૦ સારો દોસ્ત, ખરો દોસ્ત, સારો પેઆર રાખનાર. Subs. A good—sincere

friend; one who sets his affections well (on a person or a thing). Comp. Per. خوب دوست

હુ-દુસ્તાન્, handûstân. See handûgân.

હુ-દોસ્ત-દાર્, hû-dôst-dâr. વિ૦ સારી મીતરાચારી—મોહોબત રાખનાર. Adj. Entertaining true friendship—intimacy.

અ-વીન્-દીદ, a-vîn-dîdê. ના૦ આંધળી આંખ; નહીં જોતી આંખ. Subs. A blind eye; eyes destitute of sight.

અન્બુઈદન્, anbûîdan. ક્રિ૦ બોએ નહીં કરવી. V. Not to perfume. Comp. Per. نابوئیدن

હુ-બોઈદન્, hû-bôîdan. See hû-bôêshna.

અંગોસ્તવાને, angôstavânê. ના૦ અંગોઠી, મોહોર. Subs. A thimble; a seal or stamp. Comp. Per. انگشتانه , انگشتوانه

અંબુદન્, anbûdan. See anbûdân.

આનીનેદ, ânînêd. ક્રિ૦ મંગાવે. V. May send for.

અન્-જવીદ, an-javîd. વિ૦ જુદું નહીં, એકઠું. Adj. Not separate; apart—joint; together.

અ-વીનીતા, a-vînîtâ. વિ૦ સાચ્ચું. Adj. True.

અન્-દવીદન્, an-davîdan. ક્રિ૦ નહીં દોડવું. V. Not to run.

અ-વીનીદન્, a-vînîdan. ક્રિ૦ અનદીઠ થવું, ગેબ થવું. V. To become invisible; to disappear. Contrast Av.

અંગુનીદન્, angûnídan. ક્રિ૦ એરવેશે થવું -બનવું. V. To happen—occur in this manner.

અંબુઈદન્, anbûídan. See anbûídan. ક્રિ૦ બોએ કરવી, શુંગવું, ધુંઈ કરવી, ગંધ કરવી. V. To perfume; to smell; to fumigate; to emit a strong offensive smell.

હુ-બોએ-તુમ્, hû-bôê-tûm. વિ૦ અતીશય સરસ ખુશબોવાલું. Adj. Superl. Most fragrant—odorous. Av.

અન્-ગંદીદે, an-gandídê. વિ૦ ગંદગી વગરનું. Adj. Free from stink—bad smell. Per. ناگندیده

અન્-દવીદે, an-davídê. ભૂ૦ કૃ૦ નહીં દોડેલું. Past Part. Not run. Per. نادویده

અ-વીનીદે, a-vínídê. ભૂ૦ કૃ૦ નહીં જોયલું. Past Part. Not seen.

અવે-વેરાન, avê-vêrân. વિ૦ ઉજડ—વેરાન નહીં તે. Adj. Not desolate—waste—ruined. Contrast Per. ویران

અ-વીન્-ગરદન્, a-vín-gardan. ક્રિ૦ નેગાહ કરવી, તપાસવું, નીહાલવું. V. To look at; to examine; to inspect closely and attentively.

અનગુન, અનગીન, હંગુન્, angûn, angín, hangûn. ના૦ જેબ, રોનક, રસમ, આદત, રવેશ. Subs. Elegance, grace, custom, habit, usage.

અનદૂ, andû. ક્રિ૦ અ૦ એ તરેહ—રવેશે. Adv. In this way—manner.

અનદુન, andun. ના૦ તે જગો—જેહાન—વખત. વિ૦

ધરતું, લાયક. Subs. That place—world—place. Adj. Worthy, fit, proper.

અવીન્, avîn. ક્રિ૦ અ૦ એ મીસાલ, અસલ, જલદી, નાબુદ, ઘણું, જેમકે. વિ૦ આંધલું, અંદીઠ, નજીવું, હસ્તી વગરનું. ના૦ સહમજ, વખત. Adv. In this manner; originally; soon; extinct; much; for instance. Adj. Blind; invisible; non-existent; worthless. Subs. Sense; understanding; time.

ઓગુન, ôgûn. ના૦ લોબાન. Subs. Frankincense.

અંગુન્, angûn. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે, એ પરમાંણે, કારણ એ કે, તેવું, હમણાં, જુદી જુદી રીતે, આએ વખત. ના૦ હંગામ, મોસમ, રંગ, રવેશ. Adv. In this manner—way; the reason being; such; now; in various ways; at this time. Subs. Occasion; time; season; colour; way. Pâz.

ખીન્, khîn. વિ૦ તીખું, ઘણુંજ જલદ; ખરૂં. ના૦ પોલાદ; લોઢું; કોટ, કીલ્લો. Adj. Pungent; hot; rapid of operation; true. Subs. Iron; steel; a fort; fortress.

ખીનો, khînô. ના૦ લોઢાંનું વાસન. Subs. An iron vessel—pot.

હુ-ગુન, hû-gûn. ક્રિ૦ અ૦ ભલાઈથી, નરમાશથી. ના૦ શોભેતો રંગ; સારી રીત. Adv. Mildly; gently. Subs. An elegant colour; a good mode—manner. Comp. Pehl. , Av.

ખીન્-આહીન્, khîn-âhîn. ના૦ તીખું—ખરૂં લોઢું. Subs. Hardened and refined iron; steel.

… અનગુન-આઈનીનીહા, angûn-âînînîhâ. ક્રિ॰ અ॰ જુદી જુદી રીતે, તરેહવાર રીતે. Adv. In different —various ways.

… અવીન-હુમાનાક, avîn-hûmânâk. ક્રિ॰ અ॰ એ માફક—રીતે. Adv. In this manner; thus.

… અવીન-અવદીહા, avîn-avdîhâ. ક્રિ॰ અ॰ સેવટને વખતે. Adv. Finally, ultimately.

… હુ-બોદ, hû-bôd. See … hû-bôd.

… અનબુસીદન, anbûçîdan. ક્રિ॰ જાહેર આવવું; સુનુ થવું; સાંધામાં સુનમારી જવું; કોહી જવું. V. To be known; to become public; to become torpid; to become benumbed in the limbs; to rot; to become putrid. Comp. Per. انبوسیدن

… હુ-દુનસ્ત-દાર, hû-dûnâçt-dâr. વિ॰ સારી તનદરોસ્તી ધરાવનાર. Adj. Enjoying good health.

… અનગુનસ્તન, angûnaçtan. ક્રિ॰ પાકીજે—સાફ કરવું, જેબ—જીનત આપવી, સંગારવું. V. To purify; to free from pollution; to grace; to embellish; to adorn.

… અંગોવીન, angôvîn. See …, … angûbîn.

… ઓગુન-બોદ, ôgûn-bôd. See …, … hû-bôd.

… અવીન-ગેરાન, avîn-gêrân. વિ॰ ઘણી સખતી ઉપજાવનારૂં, ઘણું ભારી—જલદી. Adj. Producing great hardship; very heavy—quick.

… અવીન-ગેરાન-તુમ, avîn-gêrân-tum. Adj. Superl. of … which see.

અંગુન-ચ, angûna-cha. ક્રિ૦ અ૦ તેજ પરમાંણે, એજ કારણને વાસ્તે, તેમજ. Adv. In the same manner; for the same reason; just so.

અવીન્-ચીગુન્, avîn-chîgûn. ક્રિ૦ અ૦ એવા ઉપાય—તરીકાથી. Adv. By such means—mode.

અવીન્-જક-શ્, avîn-zaka-sh. ક્રિ૦ અ૦ જેટલું તેણે. Adv. As much as he (*lit.*)

અંગુત્, અંગુન્તન્, angût, angûntan. ના૦ પહાડી ગાવ. Subs. A mountain cow.

અન્-ગુન-મ્, angûna-m. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે મને. Adv. In this manner or similarly to me (*lit.*)

અન્દુક, andûk. ના૦ ચાતરી; ચાતરી ઉપર કાંતેલો દોરો. Subs. A spindle; thread spun on a spindle.

અન્દોહ, andôh. See andôh.

અનબોહ, anbôh. વિ૦ બીસીઆર, પુશ્કળ. ના૦ ટોળું; જમીઅત; હલકા લોકોની ભીડ. Adj. Much; abundant. Subs. A crowd; a multitude; mob. Per. انبوه

હનગુને, hangûnê. See avîn-hûmânâk.

હુ-ગુને, hû-gûnê. ના૦ સારી રીત—ભાંત—તરાહ. Subs. A good practice—way—mode.

હેંદુ, hêndû. See handû.

હીન્દુગાંની, hîndûgânî. વિ૦ હીન્દુસ્થાની, હીન્દુસ્થાનનું. Adj. Indian; pertaining to India.

હીન્દુગાંનીહા, hîndûganîhâ. ના૦ હીન્દુસ્થાનનાં લોકો. Subs. People of India.

હંદુકાન્, handûkân. See handû.

અનદુકે, andûkê. ના૦ એક ચાતરી. Subs. A spindle.

અનદુકી, andûkî. ના૦ બદી, ખરાબી, જુઠું. Subs. Vice; evil; a lie.

અ-નયોક્શીદાર, a-nayôkshîdâr. વિ૦ નહીં સાંભળનાર, સાંભળ્યા વગર. Adj. Not hearing; without hearing.

અ-નયોક્શીદન્, a-nayôkshîdan. ક્રિ૦ નહીં સાંભળવું. V. Not to hear. Comp. Per. نانیوشیدن

હનદુકીક્, handûkîk. ના૦ સંસ્કૃત ભાષા, હિંદુસ્થાનને લગતી ભાષા. Subs. The Sanskrit language; the Indian language.

અંગુહુન્, angûhûn. See angûn.

અનજોઘ, anjôgh. ના૦ સખત જોરથી ખેંચવું; કુટવું. Subs. Pulling very forcibly; pounding.

અન-ગંજ, an-ganj. વિ૦ ખજાંણાં વગરનું. Adj. Having no treasure. Comp. Per. بی گنج

અનગુન-ચ, angûna-cha. See avîn-ômâ-nâk.

અનદુજ, andûj. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું એકઠું કર. ના૦ એકઠું કરનાર. V. Imper. Collect thou. Subs. One who collects. Per. اندوز

અનગુન-ચ-શ, angûna-cha-sh. ક્રિ૦ અ૦ એવી રીતે તેભી. Adv. Even that in such a manner (*lit.*)

અન્-દો-ચેશ્, an-dô-chêsh. વિ૦ બે ચીજ નહીં તે. Adj. Not two things.

અનદુજી, andûjî. ના૦ ભાવ૦ એકઠું કરવું. Subs. Abst. Collecting. Per. اندوزش

અનદુજશની, andûjashnî. See andûjî.

અનદુજી, andûjî. વિ૦ વધારો કરનારૂં. Adj. Doing more—greater.

અનદુજ, andûj. See andûj.

અનદુજ, andûz. See andûj.

અનદુજી, andûzî. See andûjî.

અનબુજન્, anbûzan. See anbûdân.

અનગુત્, કાવેદ, angût, kâvêd. See angût, angûntan.

અનદુદ્, andûd. ના૦ લપેટવું, ઘડી વાલવું, મલમપતો; મલમ; છોંએ; નો ભૂતકાલ. Subs. Rolling up; folding up; a plaster; ointment; mortar. Past Tense of which see. Per. اندود

અવીનદ્, avînad. ના૦ સરવેથી બરતર દુન્યાં. Subs. The highest world.

અંગુતા, angûtâ. See angût, angûntan.

અન્-બુદી, an-bûdî, ના૦ ભાવ૦ નાબુદી, નાબુદ થવું. Subs. Abst. Extinction; annihilation. Comp. Per. نابودي

હંબુદી, hanbûdî. ના૦ શરીક, ભાગ્યો. Subs. A partner; a sharer.

અન્ગુતીન્, angûtîn. See angût, angûntan.

અનગુતે, angûtê. See angût.

અન્ખુત, અનખુતે, anbût, anbûtê. ના૦ બીછાંણું, સેતરંજી. Subs. A bed; bedding; a carpet.

અન્ગુતન, angûtan. See angût.

અન્ગુદન, angûdan. ક્રિ૦ મઢવું; ઢાંકવું; સુસત કરવું. V. To overlay or line; to cover up; to render lazy.

અન્દુદન, andûdan. ક્રિ૦ એકઠું મેલવવું, એકઠું કરવું; ઢાંકવું; કલફાત કરવી; ગુંઠવું; ચુનો ધોરવો; લોભ કરવો; પડ ચઢાવવું; ગુચવણ ભરેલું કરવું. V. To mix up, to collect; to cover up; to calk; to stop or stuff the seams with oakum; to knit; to braid; to white-wash; to be covetous; to incrust; to complicate. Per. اندودن

અન્ખુદન, anbûdan. ક્રિ૦ ચુંટવું, તારી કાહાડવું, વીછવું, ઉફણવું; સાંધામાં સુનપણું આવવું; નિશ્ફળ થવું; નીચે નાખવું; નાખી દેવું. V. To cull; to pick out; to select from many; to winnow; to be seized with a torpor or numbness in the limbs; to become unsuccessful; to throw down; to cast away. Comp. Per. انبودن

અવીન-તન, avîn-tan. ના૦ અંદીઠ રૂપ—કાયા. Subs. The invisible form—body.

હ-દુ-તન, handû-tan. ના૦ હીન્દુ લોકો. Subs. The Hindoos.

𐬀𐬥𐬔𐬏𐬞𐬁 અનગુપા, angûpâ. ના૦ એક જાતની વનસ્પતિ, જેને અરબીમાં هندب (હનદબ) કહેછે. Subs. A kind of herb; *Cichorium endiva*, called in Arabic. هندب

𐬀𐬥𐬔𐬏𐬞𐬍𐬥 અંગુપીન, angûpîn. See 𐬀𐬥𐬔𐬏𐬬𐬍𐬥 angûvîn.

𐬀𐬥𐬔𐬋𐬟𐬙𐬁𐬭𐬍 અન્-ગોફ્તારી, an-gôftârî. ના૦ ભાવ૦ અનઘટતા સખુન બોલવા. Subs. Abst. Speaking improper—indecent words.

𐬵𐬏𐬔𐬋𐬟𐬙𐬁𐬭𐬍 હુ-ગોફ્તારી, hû-gôftârî. ના૦ ભાવ૦ સારા સખુન બોલવા; સારી વાચા. Subs. Abst. Speaking good words; a good speech. Comp. Per. نیک گفتاري

𐬀𐬥𐬔𐬏𐬨𐬍𐬥 અનગુમીન, angûmîn. See 𐬀𐬥𐬔𐬏𐬬𐬍𐬥 angûvîn.

𐬀𐬥𐬔𐬏𐬭 અનગુર, angûr. ના૦ દરાખ. Subs. Grapes; raisin. Per. انگور

𐬵𐬀𐬥𐬛𐬏𐬭𐬏𐬥 હન્દુરૂન, handûrûn. ના૦ નજદીકી, સાથે મલી જવું, મજલેસ. Subs. Nearness; proximity; uniting together; an assembly.

𐬀𐬥𐬛𐬋𐬭𐬘 } 𐬀𐬥𐬛𐬀𐬭𐬘 } અનદોરજ, અનદરજ, andôrj, andarj. ના૦ વસીહત, નસીહત, વીલ. Subs. The last will and testament, admonition; counsel. Comp. Av. [illegible], Per. اندرز

𐬀𐬥𐬛𐬏𐬭𐬘𐬟𐬀𐬭𐬨𐬁𐬥 અંદુરજ-ફરમાન, andûrj-farmân. ના૦ એક ગુનાહનું નાંમ છે; કોઈ શખસે મરતી વખતે અથવા સફર જતી વખતે પોતાનાં વારસ યા કોઈ મુકરર કીધેલા શખ્સને વસીઅત કરી હોએ, તે વસીઅત તે વારસ યા કોઈ મુકરર

કીધેલો શખ્સ બજા નહીં લાવે બલકે તેથી ઉલટી રીતે કરે તેથી જે ગુનાહ લાગે તે. Subs. The offence committed by the heir or nominee, in violation of, or in opposition to, the injunctions or instructions enjoined or directed by a person at the time of his death or proceeding on a journey abroad, is called the sin of "*Andaraz Firmân.*"

ઓદોરદન, ઉદોરદન, ôdôrdan, ûdôrdan. ક્રિ૦ મરવું; આએ નીચલી દુનિયાંમાંથી સઉથી ચઢતી દુનિયાંમાં જવું. V. To die; to depart from this the lowest to the highest world.

અદીઉક, અદીવક, adîûk, adîvak. વિ૦ એકજ, એક છે, એક. Adj. Only one, there is one; single. Av. = Per. یک

અનદક, અનદીક, andak, andîk. વિ૦ થોડું, કમ. See andak. Adj. Little, short of. Per. اندک

અનીક, anîk. ના૦ પેશાની, કપાલ. Subs. The forehead; the skull. Av. , Sans. अनिक.

ખુદક, khûdak. ના૦ ખરફ્શતર, નાશકારક જાનવર; દેડકો. Subs. *Khrafastra*, (*i.e.*, a noxious animal); a frog.

ખુબે, khûbê. વિ૦ સારૂં, ખુબ. Adj. Good; excellent. Comp. Av. = Per. خوب

ખુબે, ખુનબે, ખુમ્બે, khûbê, khûnbê, khûmbê. નાં○ એક બદરૂહી શક્તીનું નાંમ કે જેની સુરત સ્ત્રી રૂપી છે ; દેવોની માશુક ; કુંભાર ; મટોડીનાં વાસન બનાવનાર. Subs. Name of an evil spirit in the form of female; a female paramour of the *Devas;* a potter; a maker of earthen pots and ware. Av. [illegible] = Sans. कुम्भः = Per. خم

હુબે, hûbê. નાં○ હીમાએત, પોશતી, મદદ, આંધ. Subs. Protection; advocacy; support; assistance.

અનદકી, andakî. નાં○ ભાવ○ થોડાપણું, ન્હાનાપણું. વિ○ થોડુંકજ. Abst. Subs. Littleness; smallness in size or bulk. Adj. Only small. Per. اندكي

અન્-દકીઆ, an-dakîâ. વિ○ બાહેડું, અપવીત્ર, નાપાક, ગલીચ. Adj. Desecrated; impure; unholy; filthy.

અનદકી-પીરી, andakî-pîrî. નાં○ થોડો બુઢાપો. Subs. Comparative old age. Comp. Per. پيري + اندكي

અન્-યક્નીમુનતન, an-yaknîmûnatan. ક્રિ○ કાએમ—ખરૂં—ઉભું નહીં રેહેવું. V. Not to be erect—standing—firm.

અનદક્-ચ, andak-cha. વિ○ થોડુંબી. Adj. Even little.

અન્દક્-તર, andak-tar. વિ॰ વધારે થોડું. Adj. Less; fewer.

ખોદઘ, khôdagh. ના॰ વીછુ. Subs. A scorpion.

અન્દ-ચ, anda-cha. વિ॰ એટલુંબી. Adj. Even so much.

અવીજ્, avîz. વિ॰ ખાલેશ, નિર્મલ. Adj. Pure; void of dirt or impurity.

ખીવ, khîv. ના॰ થુક, મોહોડાંની લબ. Subs. Spittle; saliva. Per. خیو

અન્દ્જાહ, andzâh. ના॰ વિચાર, ધારણા. Subs. Judgment; opinion; intention.

અવીઝેહા, avîzêhâ. ક્રિ॰ અ॰ ખાલેશીથી, પવીત્રાઈથી, સફાઈથી. Adv. Guilelessly; with purity—neatness. Comp. Pâz.

હુ-બજશ્ક, hû-bazashk. ના॰ સારો તબીબ. Subs. A good physician—doctor. Comp. Av. = Sans. सुभेषज.

અ-વેજેદ, a-vêjêd. કૃ॰ વિ॰ લપેટાએલું—મલેલું નહીં તે, વીટલાએઆ વગરનું, છુટું. Partic. Adj. Not enwrapped—mixed up; not entwined; separate.

અન્દ-ચંદ, and-chand. વિ॰ એટલું વધારે; જેટલું જોઈએ—ઘટે તેટલું. ક્રિ॰ અ॰ કેટલેક દરજ્જે; આએ વખત, તે વખત. Adj. So much more; adequate; sufficient. Adv. In some measure; at this—that time. Comp. Av. , Pâz.

અવીચની, avîchanî. ના૦ એક જાતનું માપ. Subs. A kind of measurement. Av.

અવે-પંદ, avê-pand. વિ૦ નશીહત—ચાનાક વગરનું. Adj. Void of admonition—salutary advice. Contrast Per. پند

અનૂદ્-ચંદી, and-chandî. ક્રિ૦ અ૦ સાથેભી, જે આં તલકકે. Adv. Even together—in company of, until.

અ-વીઝ્-વેશ, a-vizh-vêsh. વિ૦ ઘણુંજ ગડલું—નાંખાલેશ. Adj. Very impure—dirty.

આવીઝ્-વેશ, âvízh-vêsh. ના૦ ભાવ૦ ઘણી ખાલેશી—પવીત્રાઈ. Abst. Subs. Much guilelessness—purity.

હુફરોબી, ખુસ્રોબી, hûfarôbî, khûsrôbî. ના૦ ભાવ૦ નેકનાંમી, યાદગારી. Abst. Subs. Fair fame, memento—memorial to awaken memory. Av.

અવેઝીમ, avêzîm. વિ૦ અઝીમ, બુજોરગ, મ્હોટું. Adj. Exalted; eminent; high in quality or dignity.

હોએ-ઝંગ, hôêzang. ના૦ ડાબાપગનો નળો. Subs. The bone of the left leg. Comp. Av.

અવે-ઝુદ, avê-zûd. વિ૦ શેતાબી વગરનું, ધીમું. Adj. Without haste, slow.

આનીદ, ânîd. ક્રિ૦ મંગાવ્યું. V. Sent for.

અંગદ, angad. ના૦ તવંગર—પૈસાદાર માણસ. Subs. A rich—wealthy person.

ખએત, khaêt. ના૦ યજશનેનાં બતરીશમાં હાનું નામ. Subs. Name of the 32nd Chapter of Yaçna. Av.

ખનીદ, khanîd. વિ૦ મશહુર, જાહેરીઅત પાંમેલું. Adj. Renowned; become conspicuous; noted.

ખવીદ, હીગત્, khavîd, hîgat. વિ૦ લીલું, ભીણું, તાજું. ના૦ થુક. Adj. Wet, moist, fresh. Subs. Spittle. Per. خوید

ખવેદ, khavêd. ક્રિ૦ ઊંગાએ, સુવે. V. May sleep —slumber.

ખુન્-દદ, khûn-dad. ના૦ પુરતાપણું આપનાર, ખોરદાદ અમશાસ્પંદ, પાણી ઉપરનો મવકલ એક ફરેશતો, છઠા રોજનું—ત્રીજા મહીનાનું નામ. Subs. One that gives competency — sufficiency; *Khordâd Amshâspand;* the angel presiding over the waters; name of the sixth day of every month; the third month of the Zoroastrian year. Comp. Av. = Per. خورداد

ખુનીદ, khûnîd. ભૂ૦ કૃ૦ પસંદ કીધેલું; ખાધેલું, પીધેલું; પઢેલું. Past Part. Approved of; eaten; drunk; recited; learnt by heart.

ખેત, khêt. ના૦ ખેતી. Subs. Agriculture.

ખેદ, khêd. ના૦ પોકાર, શોર. Subs. Uproar; clamour, noise.

હુઈત, huît. ભૂ૦ કૃ૦ કુટેલું, છુડેલું. Past Part. Pounded, beaten. Comp. Av. = Sans. सुत.

અનીતા, anîtâ. ના૦ મટલીનું ઝાડ, ગુલમોહોર, નગીનો. Subs. Myrtle; a flower tree; a gem or precious stone.

હવીદા, havîdâ. વિ૦ જાહેર, રોશન, દેખઈતું. Adj. Public; open; clear; evident.

અવે-દાદ, અબે-દાદ, avê-dâd, abê-dâd. વિ૦ અઘટીત, બેદાદ, બેઈનસાફ, અન્યાયી. Adj. Improper; unjust; inequitable; criminal. Per. بیداد

ખવીદી, khavîdî. ના૦ ભાવ૦ તાજગી; ભીનાશ; લીલાશ; લીલોતરી; ચોપડું. Subs. Abst. Freshness; moisture; greenness; verdure; greasiness.

ખેત-દાદી, khêt-dâdî. ના૦ પોતામાં—ખેશીમાં લગન કરવાં. Subs. Giving (a son or a daughter) in marriage among relations. Av.

ખવીદી, khavîdî. See khavîdî.

ખીદી, khîdî. ના૦ લગાડવું; ચોપડવું. Subs. Applying; besmearing; rubbing over (oil, &c.) Pâz.

અનીતીનશને, anîtînashnê. ના૦ ભાવ૦ માલુમ કરવું. Abst. Subs. Making known.

ખેતીઓ-દસ, ખેતુક્-દેસ, khêtîôdas, khêtûk-dês. ના૦ સગાં સગાંમાં લગન. Subs. Marriages between kinsfolk. Av.

અનીતીનતન, anîtînatan. ક્રિ૦ જાણવું, ખુજવું, વાકેફ થવું. V. To know; to understand; to be acquainted with.

ખેત્વ, khêtva. ના૦ ભાવ૦ સગપણ, સગાઈ, ખેશ. Abst. Subs. Connection; relationship; a relation. Av. = Per. خویشي

ખેતુ-દાદ, ખેતુ-દદ્, khêtû-dâd, khêtû-dad. See khêtu-das. khêtû-dês.

આન્-ઈદન, ân-îdan. ક્રિ૦ ચોકસ વખતે કરવું, અજાએબ કરવું. V. To do (a thing) at a particular time; to do wonders.

આનીદન, ânîdan. ક્રિ૦ મંગાવવું, લાવવું, આગાહ કરવું. V. To send for; to bring; to inform.

ખનીદન, khanîdan. ક્રિ૦ બોલંદ આવાજ કરવો, મશહુરી પાંમવી, પસંદ કરવું. V. To vociferate; to become famous; to choose; to approve of.

અનીતુનીએ, anîtûnîê. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું જાણ, તું સમજ. ના૦ વાકેફગારી; અનુભવ. V. Imper. Know (thou); understand (thou). Subs. Acquaintance; experience.

અનીતુનશ્ને, anîtûnashnê. ના૦ ભાવ૦ જાંણવું, ખુજવું; જાંણ. Abst. Subs. Knowing; understanding; knowledge.

અનીતુનસ્તન, અનીતુનતન, anîtûnastan, anîtûnatan. ક્રિ૦ જાંણવું, ખુલ્જવું, વિચારવું; ગુમાન—શક લાવવો. V. To know; to understand; to think; to doubt; to suspect.

અનીતુનસ્તે-ચ, anîtunaçtê-cha. ભૂ૦ કૃ૦ જાણેલું; જાણીને; ખુલ્જેલું; વાકેફગાર થયલું. ક્રિ૦ અ૦ જાણી જોઈ. Past Part. Known; having known; understood; acquainted with. Adv. Knowingly; designedly.

અનીતુનસ્તે, anîtunaçtê. See the preceding word.

અનીતુનતન, anîtunatan. See anîtunaçtan, anîtunatan.

ખેત, khêt. See khêtva.

ખઈતુક્-દસાન, khaîtuk-daçân. ના૦ પરણેલાં જોડાં. Subs. Plur. Wedded pairs.

ખેતૂ-દસી, khêtû-daçî. ના૦ ભાવ૦ સગાઈ; છોકરો—છોકરી સગપણમાં આપવું. Subs. Relationship; giving a son or a daughter in marriage among relations. Av.

ખેતુમસ, ખેતુમથ, ખેતુમેહ, khêtumaç, khêtumath, khêtumêh. See khaêt.

અવેતેહ, avêtêh. ના૦ તે જગો. Subs. That place—spot.

ખનીદે, khanîdê. વિ૦ મશહુર, પ્રખ્યાત, જાહેર, પસંદ કીધેલું, જ્ઞાની, દાનાવ. ના૦ આવાજ, પ્રતિશબ્દ. Adj. Famous; celebrated; wise; renowned; public;

chosen; learned; prudent. Subs. A sound; an echo. Per. خنیده

ખવીદગી, khavîdagî. નાο આપખુદ, બોંહોસ, એંટાલી, હતીલાઈ; લીલોતરી. Subs. Obstinacy; stubbornness; presistency; freshness; greenness.

હુ-દદ્ગીએ, hu-dadgîê. નાο ભાવο માન—આબરૂ આપવી. Abst. Subs. Giving respect—honour.

ખેત્મેત, khêtmêt. નાο બતરીશમાં હાનું નાંમ. Subs. Name of the 32nd Chapter of *Yaçna*. Av.

ખીવ, khiv. See , khiv.

અન્-એવ્યાસ્ત, an-êvyâçt. See an-êvîâçh. કૃο વિο ઉપર નહીં બેઠલું; હરેક કામમાં પૂર્વિણ—કાબેલ નહીં થયલું; નાવાકેફ. Partic. Adj. Not sat upon (*lit.*); not experienced—versed in any business; unacquainted. Av.

અનગપીન, angapin. નાο મધ. Subs. Honey. Per. انگبین

અનગપીર, angapîr. નાο દરાખ, દ્રાક્ષ. Subs. A grape; raisin. Per. انگور

અવસ્પુરી, હોસ્પુરી, avaçpurî, hôçpûrî. નાο ફરજ, ફરજીઆત. Subs. Duty; a sacred obligation or duty.

અ-વેપતાર, a-vêptâr. વિο નહીં ઠગનારો—ફરેબ આપનારો; વગર ફરેબ દેવે. Adj. Not deceiving—beguiling; without imposing upon.

અ-વીમ, a-vîm. વિ૦ ભય—ધાસ્તી—બીહીક વીનાનું. Adj. Free from fear—dread. Comp. Av. + = Per. بي بيم

ખીમ, khîm. See khîm.

અન્દમાન, andmân. ના૦ સગું, અતલગનું, ફરેબ, દગો. Subs. A kinsman; a person connected by birth or marriage; deceit; fraud.

અન્-દમાન, an-damân. વિ૦ કવખતનું. Adj. Untimely.

અન્દમાની, andamânî. વિ૦ મકાન વગરનું, કવખતનું, ઉજડ, વેરાંન. ના૦ ભાવ૦ સગાઈ, ભાઈબંધી, નજદીકી. Adj. Having no residence; untimely; barren; waste. Abst. Subs. Relationship; brotherly intercourse; feeling; proximity.

હુ-દમાની, hû-damânî. વિ૦ સારાં મકાનવાળું, સારાં અંતઃકરણવાળું. Adj. Having a good residence—conscience.

અવીમામ્, avîmâm. ના૦ એક જાતનું માપ—પરમાંન. Subs. A kind of measurement. Av.

અ-વીમાર, a-vîmâr. વિ૦ દુઃખ—દરદ—રોગ વિનાનું; તંદરોસ્ત, સુખી. Adj. Free from pain—ailment—disease; healthy; happy. Contrast Per. بيمار

અન્ગમીન, angamîn. See angapîn.

[Avestan] અન્બમન, anbaman. See [Avestan] angapîr.

[Avestan] અવે-મોસ્ત, avê-môçt. વિ૰ આન્જ્જ—કાલાવાલા વગરનું; તંગી—નુકસાન વિનાનું. Adj. Free from earnest entreaty—solicitations.

[Avestan] અન્-દમુની, an-damûnî. વિ૰ બેદીલ. Adj. Dissatisfied, disaffected, disheartened.

[Avestan] હુ-દમુની, hû-damûnî. વિ૰ સારાં દેલવાલું, માએ-આલું દેલવાલું, મ્હોટાં દીલનું. Adj. Having a good heart; kind-hearted; high-minded.

[Avestan] / [Avestan] અવે-મોગ્, avêmôg. વિ૰ વગર જોડે. Adj. Having no shoes.

[Avestan] અન્-ઈર, an-îr. ના૰ ઈરાનનો રેહેવાશી નહીં તે, દીનદાર—તાબેદાર નહીં તે, ભલો નહીં તે, જુદદીન, બદખાશીઅતનો શકસ, અધરમી, પરદેશી. Subs. *Un-Arian;* not a resident of *Iran;* not religious—obedient—noble; one belonging to a different creed—faith; ill-natured; haughty; irreligious; alien. Comp. Av. [Avestan]

[Avestan] / [Avestan] અનગર, અન્ઘર, angar, anghar. વિ૰ બેહદ, છેડા વગરનું. Adj. Illimitable; endless. Av. [Avestan]

[Avestan] અન્દર, andar. ના૰ એક દેવનું નાંમ છે કે જે અરદીબેશત અમશાસ્પંદની સાંમેનો હરીફ છે, ઈંદ્ર. Subs. Name of a demon (an opponent of *Ardibehesht*), *Indra.* Av. [Avestan] = Sans. इंद्र.

[Avestan] અન્દર, andar. શબ્દ૰ અ૰ અંદર, મધ્યમ, માં. Prep. Within; holding the mean; into. Av. [Avestan] = Sans. अन्तरः = Per. اندر

[Pahlavi] અન્-બર, an-bar. વિ૦ વાદલ વગરનું. Adj. Cloudless. Av. [Avestan] = Sans. अनभ्रः = Per. بي ابر

[Pahlavi] અવ્દેર, avdêr. ના૦ કાકો, બાપનો ભાઈ. Subs. A paternal uncle; the brother of one's father.

[Pahlavi] અ-વીર, a-vîr. વિ૦ શુરો—બહાદુર નહીં તે; હીચકારો. Adj. Not brave—valiant; cowardly. Comp. [Pahlavi] + [Pahlavi]

[Pahlavi] અવીર્, હવેર્, avîr, havêr. ના૦ ખાંધ. Subs. The shoulder.

[Pahlavi] ખવીર, khavîr. ના૦ દાનાઈ; સમજ. Subs. Wisdom; understanding.

[Pahlavi] ખીર, khîr. વિ૦ જખમ કરતો. Adj. Wounding.

[Pahlavi] હવેર, havêr. ના૦ સરપ, સાંપ. Subs. A serpent. Pâz. [Pazand]

[Pahlavi] } હુકર, hûkar. ના૦ એક પહાડનું નાંમ છે. Subs. Name of a mountain. Av. [Avestan] = Sans. सुग्रीव.

[Pahlavi] અનદ્રાબ, andarâb. ના૦ ગીલાનમાં આવેલાં એક શેહેરનું નાંમ; ટાપુનું નાંમ. Subs. Name of a city in Ghilân; name of an island. Comp. Per. اندراب

[Pahlavi] ઓદ્રા, ôdrâ. ના૦ શીશોલીઉં. Subs. A porcupine.

[Pahlavi] હૈઈરીઅ, hêîrya. See [Pahlavi] havêr.

[Pahlavi] ઓદ્રાઈહેદ, ôdrâîhêd. ક્રિ૦ કહેછે. V. Speaks; says.

અવેરાશ્તીહા, avêrâshtîhâ. ક્રિ૦ અ૦ રાસ્તીથી ઉલટી રીતે. Adj. In a manner contrary to truthfulness.

અન્-ગેરાઈએ, an-gêrâîê. વિ૦ હુલડાઈથી નહીં કીધેલું, થંડે પેટે કરેલું. Adj. Not committed rashly; performed calmly—deliberately.

હંગેરાઈદે, hangêrâîdê. ભૂ૦ કૃ૦ કમજોર થયલું. Past Part. Weakened.

અન્-દરાએન્દ, an-darâênd. ક્રિ૦ નહીં બોલે, પોકાર નહીં મારે. V. May not speak—bawl out.

અ-વીરાએન્દ, a-vîrâênd. ક્રિ૦ વગર શીંગારનું થાય; તે નહીં શીંગારે, નહીં કેહે—બોલે. V. May become unadorned—undecorated; may not decorate; may not speak—utter.

અ-વીરાસ્તે, a-vîrâstê. ભૂ૦ કૃ૦ શીંગારેલું—સમારેલું નહીં તે. Past Part. Undecorated, unadorned.

અવે-રાસ્તે, avê-râstê. વિ૦ રાસ્ત નહીં તે, જુઠું. Adj. Untrue; false.

અન્-ગેરાઈદાર, અ-ગેરાઈદાર, an-gêrâidâr, a-gêrâîdâr. See a-gêrâîdâr.

અન્-દરાઈદન, an-durâîdan. ક્રિ૦ પોકાર નહીં મારવો, શોર નહીં કરવો, નહીં બોલવું. V. Not to bawl out—vociferate—speak.

અવેરાન, avêrân. વિ૦ વેરાન, બીઆબાન, આબાદી વગરનું. Adj. Desolate; waste; destitute of inhabitants.

અનેરાન, અનઘરાન, anêrân, anagharân. ના૰ ત્રીશમાં રોજનું નાંમ, કોલ અને નેકાહ ઉપર મવકલ ફરેશ્તો, બેશુમાર; જુદદીનો, દીનદુશમનો, નાંફરમાંનો. વિ૰ બેહદ. Subs. Name of the 30th day of every month; the angel presiding over marriage and promise or word of honour; men of a different creed—faith; *Un-Arians;* disobedient persons. Adj. Illimitable. Comp. Av. and

અન્-ઈરાન, an-irân. See an-ír.

અન્-ગેરાની, an-gêrâni. વિ૰ મુશકેલ—ભારી નહીં તે, સેહેલ, સુતરૂં. Adj. Not difficult—hard; easy.

અનીરાની, anírâní. ના૰ ભાવ૰ દરવંદી, જુદદીની, પુરકલતા. Abst. Subs. Non-Zoroastrianism; *Un-Arianism;* state of being in a different creed; abundance.

અ-વેરાની, a-vêrânî. ના૰ ભાવ૰ વેરાંણી વગરનું, વસ્તી; આબાદીવાળું મકાન. Abst. Subs. State of being not desolate; population; a cultivated populous place. Contrast Per. ویرانی

અવેરાની, avêrânî. ના૰ ભાવ૰ વેરાંની કરવી, ઉજાડ કરવું. Abst. Subs. Desolating; laying waste.

અવેરાની, avêrânî. ના૰ ભાવ૰ વેરાણ હાલત; ઉજાડપણું. Abst. Subs. Desolation; barrenness.

અનીરાંનીદન, anírănídan. ક્રિ૰ જુદદીન—દીનથી

ઉલટું થવું. V. To become Un-Arian; to change one's religion.

અ-વેરાનીદન, a-vêrânîdan. ક્રિ૦ વગર વેરાણનું થવું, આબાદ રેહેવું. V. Not to be desolate; to remain prosperous. Contrast Per. ویران شدن

અ-વેરાનગરીહા, a-vêrângarîhâ. ક્રિ૦ અ૦ વગર વેરાંણીઅતથી, આબાદીથી. Adv. Not desolately; with prosperity.

અનદરખુર, andarkhûr. વિ૦ લાયક, સજાવાર. Adj. Worthy; suitable; fit. Per. اندرخور

અનદર-આવાએદ, andar-âvâêd. ક્રિ૦ અ૦ ઘટતી રીતે, મોહોતાજ મુવાફેક, ગરજાઉપણે. Adv. Becomingly, according to one's need; in a needy manner.

અન-દરાજેદ, an-darâzêd. ક્રિ૦ લમબાણ નહીં થાય. V. May not be lengthened.

અન-દરાજીદન, an-darâzîdan. ક્રિ૦ લામબું નહીં કરવું, પીંજણ નહીં કરવું, ટુંકું કરવું. V. Not to lengthen; not to expatiate; not to dilate; to be concise.

હનદરખ્ત, handarakht. ના૦ એક ગુનાહનું નામ કે જે કોઈને ગેરઈનસાફથી નુકસાન કરવું તથા કોઈનાં સારાં કામમાં ખલલ કરવી તે. Subs. Name of a crime, that of doing harm to a man unjustly and hindering him from doing good deeds. Comp. Pâz.

અનગરદ, angard. વિ૦ તમામ, પુરૂં, મુખતેસર. ના૦ શુમાર, મીસાલ, જાણવું, દરાખ, એક ગુનાહનું નામ છે

કે જે કોઈને ધંધાથી ધંધા વગરનું કરવું. Adj. Entire; perfect; abridged. Subs. Estimate; an example; knowing; a grape; name of a crime, that of dismissing a person from his service.

અન્ઘરે, angharê. See {angar. / anghar.} Av.

અનદરગ, andarg. શબ્દ૦ અ૦ અંદર, મધ્યમ. ના૦ વચગાળો, તફાવત, મતલબ, મુલ, લગતું. Prep. Within; holding the mean. Subs. An interval; difference; purpose; design; source. Av. , Per. اندر

અ-વદરગ, a-vadarg. ના૦ કમારગ, ખરાબ રસ્તો, આડો રસ્તો. Subs. A wrong way; a crooked path.

ઓગરગ, ôgarg. ના૦ ઈંગાર. Subs. Cinders; hot ashes.

ઓદરે, ôdarê. ના૦ એક દરીઆઈ કુતરાનું નામ છે જેને ફારસી મધે سگ آبي સગે-આબી કરી કેહે છે. Subs. A water-dog. Av.

હુકરે, hûkarê. See , hûkar.

હંગરે, hangarê. ના૦ વખત. Subs. Time.

અનદરગ, અનદરગા, andarg, andargâ. See andarg.

અનીરી, anîrî. See anîrânî.

અવીરશ, avîrash. See avâvarasht.

અંદર્-ગાસ્, andar-gâs. ક્રિ૦ અ૦ વખતસર. Adv. In time.

હુ-બરેહેનશ્નીહા, hû-barêhênashnîhâ. ક્રિ૦ અ૦ નેક પેદા થાયલું, સારાં બખતનું પેદા થયલું; ભાગ્યશાલી-પણે; સારાં નસીબે. Adv. Well-created; created at a favourable juncture; fortunately; luckily.

અવે-રશ્ન, avê-rashna. વિ૦ રશ્નેથી ઉલટું, સાચું નહીં તે, જુઠું. Adj. Opposed to *Rashnê;* untrue; false; fictitious.

અવેરશ્ન, avêrashna. ના૦ એક ગુનાહનાં વજણનું નાંમ છે. Subs. Name of the weight of a crime.

હુ-બરશ્ની, hû-barashnî. ના૦ સારી ભેટ, સારી અર્પણ કીધેલી ચીજ; જાલવણી—માહાફેજત કરવી. Subs. A good offering; a good dedicated thing; protecting; preserving. Comp. Av.

હંગરશ્ની, હંકરશ્ની, hangarashnî, hankarashnî. ના૦ ભાવ૦ વિચાર; ધારણાં; ગણવું. Abst. Subs. Thought; intention; counting; calculating. Comp. Per. انگارش

અ-નગીરશ્ની, a-nagîrashnî. વિ૦ નેગાહ નહીં કરવી, વગર જોવે. Adj. Not seeing—looking at; without beholding.

અવેરોશ્ત, avêrôsht. See avâvarasht.

ઓએરશ્ત, ôêrasht. ના૦ પંદર અસ્તેરનું વજન. Subs. The weight of 15 *asters*.

અનદર્ગ-અરેમાન, andarg-arêmân. ક્રિ૦ અ૦ ઘેરનાં મધ્ય ભાગમાં. Adv. In the middle of the house. Comp. Av.

અન્ ગરેહ, an-garêh. વિ૦ ગાંઠ વગરનું. Adj. Free from knots; knotless. Per. بی گره

અનીરી, anîrî. ના૦ ભાવ૦ બુરાઈ, નાફરમાંની. Abst. Subs. Evil; disobedience.

અંબરી, anbarî. ના૦ અંમબર. Subs. Ambergris.

અનગરદી, angardî. ના૦ ભાવ૦ ધારણાં, ઈરાદો. Abst. Subs. Intention; aim; purpose.

અનદરગ-શ, andarga-sh. શબ્દ૦ અ૦ તે મધે—માં, તેને અંદરથી. Prep. Into it; from within it.

અનદરગી, andargî. ના૦ મધ્યપણું. Subs. The part equally distant from the extremities; middle.

અંદર્ગ-દાશતન, andarg-dâshtan. ક્રિ૦ દરમેઆન—મધ્યમ—હદમાં રાખવું. V. To keep in the middle; to keep within due bounds.

ઓએરશ્ત, ôêrasht. ના૦ ગુનાહનું નાંમ છે કે જે પંદર અશતેરનો ગણાએ છે. Subs. Name of a crime equal in weight to 15 *astirs*.

હંદરેખ્ત, હંદરોયખ્ત, handarêkht, handarô-yakht. See handarakht.

હુકરે-બોલંદ, hûkarê-bôland. ના૦ ઉનચો હુકર નાંમનો પહાડ. Subs. The lofty mountain called *Hûker*.

અવે-રસ્તગાન, avê-rastagân. ના૦ છુટકારો નહીં પામેલાઓ. Subs. Plur. Those that are not liberated—released. Contrast Per. رستگان,

અવેરસ્તગાન, avêrastagân. ના૦ આજાર દેનારા. Subs. Plur. Tormentors.

અનદરીન, andarîn. વિ૦ સઉથી અંદરનું. Adj. Innermost.

ઓબરીન, ôbarîn. વિ૦ છુપું, ઢાંકેલું. Adj. Concealed, hidden.

અ-વદર્ગ-બરાન, a-vadarg-barân. વિ૦ કમારગે લઈ જનારૂં. Adj. Carrying in a wrong path.

અનદરૂની, andarûnî. ના૦ ભાવ૦ મધ્યપણું, વચે આવનાર, વચમાં પડનાર, એલચી. Abst. Subs. Middle; coming between; a go-between; an ambassador.

અ-બરી, anbarî. See anbari.

અનદરગ-ચ, andarga-cha. ક્રિ૦ અ૦ વલી—અને વચોવચમાં. Adv. Even in the middle; and in the midst.

અનગર-દદ, angar-dad. ક્રિ૦ તમામ—પુરૂં કરે. V. May finish off—complete.

અનીરેદ, anîrêd. ક્રિ૦ નાફરમાન થાય. V. May become disobedient.

આંદરેદ, ândarêd. ક્રિ૦ તે મીસાળે હું પણ કરૂં. V. I may do likewise.

અ-નગીરેદ, a-nagîrêd. ક્રિ૦ નહીં જોય. V. May not see. Comp. Per. ننگرد

અન્-બુરીદે, an-bûrîdê. ભૂ૦ કૃ૦ નહીં કાપેલું. Past Part. Not cut.

અ-નગ્રીદે, a-nagrîdê. કૃ૦ વિ૦ નહીં જોયલું. Part. Adj. Not seen. Comp. Per. ننگریده

અ-નગીરીદન, a-nagîrîdan. ક્રિ૦ નહીં જોવું. V. Not to see. Contrast Per. نگریدن , نگرستن

અન્-દરીદન, an-darîdan. ક્રિ૦ નહીં ફાડવું—ચીરવું. Not to tear—rend—split. Comp. Per. نادریدن

અન્દરવા, અન્દરવાએ, andarvâ, andarvâê. ના૦ વાતાવરણ, પૃથ્વીની આસપાસ વીંટલાયલો હવાનો જથ્થો. Subs. Atmosphere; the whole mass of air surrounding the earth. Comp. Av. [Avestan] + [Avestan] = Per. اندرواي

અન્દરવાસ, andarvâs. ના૦ હેરાંનગતી, હાજતમંદી, ઉમેદ, આરજુ, સર નીચું કરવું, શરમીંદગી, ઉંધો ખયાલ. Subs. Privation; distress; needfulness; hope; desire; stooping down one's head; bashfulness; a foolish thought; a vain idea.

અન્દરવાએ, andarvâê. See andarvâ. andarvâê.

અન્દર્‌-વ-યાત, andar-va-yât. નાo હંદરખત તથા યાત ગુનાહ. Subs. *Handerakht* and *yât* (names of sins). See Patet Aderbad, Chap. 3.

અન્દરૂન્‌દાદ, andarûn-dâd. વિo મધ્યમ નીતીવાળું. Adj. Moderately virtuous.

અન-દરોસ્ત, an-darôst. વિo નાંદરોસ્ત, ખરૂં નહીં, સાબેત નહીં. Adj. Not proper—right—correct; not proved. Per. نادرست

અવેરોશત, avêrôsht. See avâvarasht.

હંદરોયખ્ત, handarôyakht. See handarakht.

હુ-ગરોયશ્નાન, hû-garôyashnân. વિo સારા—પકાં ઈમાનવાલા. Adj. Plur. Having a good—unshaken faith.

અન્દર્‌-નીમે, અન્દરીન્‌-નીમે, અન્દરૂન્‌-નીમે, andar-nîmê, andarîn-nîmê, andarûn-nimê. નાo અનદરનો ભાગ, અનદરની તરફ, વચલો ભાગ. Subs. Interior; the inside; the middle part. Av.

અન્દરૂન, andarûn. નાo અંદરની બાજુ, મધ્ય ભાગ; વચે આવનાર, એલચી; રેહઠાંણ, દાખેલ થવું તે. શબ્દo અo અંદર, વચમાં. Subs. The inside; the middle part; a go-between; an ambassador; residence; entrance. Prep. Into; in the midst of. Per. اندرون

ઓદરાન, ôdarân. ના॰ મરવું, ઊનચી આલમમાં જવું. Subs. Dying; going to a higher world.

અવેરાશ્તે, avêrâshtê. See avâvarasht.

અન્દરૂની, andarûnî. See andarûnî.

અનદરૂનીદન્, andarûnîdan. ક્રિ॰ દાખેલ કરવું. V. To suffer or give leave to enter.

અન્દરૂન, ખો-દરૂન્, andarûn, khô-darûn. ના॰ દેલ, તન, પોતાનું દેલ. Subs. The heart; the body; one's own heart.

અન્દરૂની, andarûnî. વિ॰ ભીતરને લગતું. Adj. Pertaining to the heart—the inner part of any thing.

અન્દરૂન્-તન, andarûn-tan. ના॰ સઉથી અંદરનું દીલ. Subs. The inmost heart.

અનદરૂન્-તુમ, andrûn-tûm. વિ॰ ઘણુંજ અંદર, છેક અંદરનાં ભાગ. Adj. Superlat. Innermost; most within.

અન્દરૂન-તુમ-રબ્મેમન, andarûn-tum-rab-mêman. ના॰ છેક અંદરનું દેલ. Subs. The inner-most heart.

અનદરૂન-તર, andrûn-tar. વિ॰ વધારે અંદરનું. Adj. Compar. More within; inner.

અન્-દરૂજ, an-darûj. વિ॰ જુઠું નહીં, સાચું, દરૂજ વગરનું, આજાર વગરનું, બદરૂહી શકતી વગરનું. Adj. Not false; not doing any harm; true; free from *Druj* or the evil spirit. Comp. Av., Sans. अद्रुह्.

ઓ-દરૂજ, ô-darûj. ના૦ પેલો દરૂજ. Subs. That *Druj*.

અન્-દરૂજાન, an-darûjân. વિ૦ વગર આજારનાં. Adj. Plur. Not doing any harm.

અનીર્-વજાન્, anîr-vajân. ના૦ જુદદીની—કાફેરી પાંથરનારા. Subs. Those that spread irreligiousness—infidelity.

અનીરોજાન, anîrôjân. ના૦ રાહજન, જુની રસમને ખોહાર કરનારા; મોરદનાં ઝાડને કેહે છે કે જેનાં પાતરાં દવામાં કાંમ આવે છે. Subs. A high-way robber, those that demolish old customs—usag s; name of a tree, the leaves of which are used medicinally.

હુ-દરૂદાન્, hû-darûdân. ના૦ નેક—સારી દોઆ લેનારાં, નેક-ખાનદાન. Subs. Those that receive pious—good blessings; a virtuous family.

અન્બરૂત, અમ્રૂત, anbarût, amrût. ના૦ એક જાતનું ફલ; પેર. Subs. A kind of fruit; a guava. Comp. Per. انبرد

અન્-દરંદે, an-darandê. કૃ૦ વિ૦ ફાડી—ચીરી નહીં નાખનારૂં. Part. Adj. Not tearing—splitting.

હુ-દરૂદે, hû-darûdê. ભૂ૦ કૃ૦ દોઆ કીધેલું—દીધેલું. Past Part. Blessed; pronounced happy.

અન્ગરક, angarak. વિ૦ વેરાંણ થયલું. Adj. Desolated.

અન્દર્ગ્, andarg. ના૦ મતલબ. Subs. Object; purpose.

ઓદરે, ôdarê. See ôdarê.

હુબ્રહ, hubrah. વિ૦ હેરાન; પરેશાન. Adj. Distracted; perplexed.

અન્દર્-ગાહ, andar-gâh. ના૦ દરગાહ. Subs. A court; a threshold.

ઓદરે-આવી, ôdare-âvî. ના૦ દરીઆઈ કુતરૂં. Subs. A water-dog. Comp. Av. = Per. سگ آبي

અંદર્-કશીદન, andar-kashîdan. નામ સાધિત. ક્રિ૦ લશકરનું પાછું જવું, લશકરનું નાહસવું, અંદર ખેંચવું, પાછું હટવું. Denom. V. The retreat—flight of the army; drawing within; receding.

અનદોરજ, andôrj. ના૦ કોઈને દાબમાં—લગામમાં રાખવું; શીખામણ; નસીહત, વશીઅત. Subs. Restraining; curbing a person; admonition; counsel; a precept; a last will or testament. Av. = Per. اندرز

અનદર-ચ, andara-cha. શબ્દ૦ અ૦ અંદરભી. Prep. Even within—inside.

અનદોરજીહા, andôrjîhâ. ક્રિ૦ અ૦ નશીહત—શીખામણ પરમાંણે. Adv. According to one's advice—admonition.

અનદોરજી, andôrjî. વિ૦ નશીહત—વશીઅતને લગતું. Adj. Pertaining to advice—admonition; pertaining to the last will or testament.

અંનદોરજીનાક, andôrjînâk. વિ૦ નશીહત—ચાનાક ભરેલું. ના૦ નશીહત કરનાર. Adj. Full of admonition—salutary advice. Subs. One who gives advice—admonition.

અનદોરજીનીદન, અનદોરજીદન, andôrjînîdan, andôrjîdan. ક્રિ૦ નશીહત કરવી, શીખામણ દેવી, કારજ કરવું, વશીઅત કરવી. V. To give advice; to counsel; to affiance; to contract to any one in order to marriage, to grant by will; to demise.

અનદરજીનીદન, andarjînîdan. ક્રિ૦ વેહેવું; કારજ કરવું, નાંમ પાડવું. V. To flow; to contract to any one in order to marriage; to affiance.

અનદરજે, andarjê. ના૦ નશીહત—વશીહત કરનાર. Subs. One who gives precepts; one who bequeaths.

અનદરચે, અનદાઈચે, andarchê, andâîchê. ના૦ ફીકર, અંદેશો. Subs. Anxiety; concern; solicitude.

અનદરજ-પદ, andarj-pad. ના૦ શેઠ—ધણી—માલેકની નશીહત—વશીઅત. Subs. The precepts of a master—owner, the last will or testament of one's master.

અનદોર્જ-ફરમાન, andôrj-farmân. See andôrz-farmân. ના૦ શાત અશ્તેર વજનના ગુનાહનું

નામ. Subs. Name of a crime equal in weight to 7 *astirs.*

અન્દર્ઝ, andarz. વિ૦ જાહેર, આશકાર, પ્રગટ. Adj. Published; public; known far and wide; apparent.

અન્ગર્દ, angard. ના૦ મીસલ, વિચાર, ઠેડાવ, શુમાર, ગણત્રી, દરાખ, એક ગુનાહનું નાંમ છે કે જે કોઈને ધંધાથી વગર ધંધાનું કરે. ક્રિ૦ ગણ્યું, વિચાર્યું. Subs. Simile; an example; thought; determination; counting; calculation; a grape; the offence of throwing out of employment an employed person. V. Counted; estimated; thought. Comp. Pâz.

અન્ગર્દેહ, angardêh. ના૦ દરાખનાં ઠલીઆ. Subs. Seeds or stones of grapes.

અંગર્દી, angardî. ના૦ વિચારશક્તી, મીસાલ, વિચાર. ક્રિ૦ અ૦ લાયક રીતે, એકમત—વિચારથી. Subs. The power of judgment; simile; an example; thought. Adv. Worthily; unanimously; with one mind—opinion.

અંગર્દી, angardî. ના૦ અંદાજો, પ્રમાણ, મુખતેસર, સમપુર્ણ, પુરાપણું, જમાવ, ઈનસાફ કરનાર, દાનાવ માનસ, ગણત્રી, શુમાર, અટકલ, ઈનસાફનાં કામમાં પુરો, ખોલાસો, પારખવાની શક્તી. Subs. A measure; proportion; abridgement; perfection; fulness; a collection or an accumulation (of things, men, &c.); one who administers justice; a sensible person; computation; explanation;

discrimination; rough estimate; conjecture; an adept in administering justice.

અંગરદી, angardî. ક્રિ૦ અ૦ વિચારથી, વિચાર પરમાંણે. ના૦ પરમાંણ, વિચાર, ઈનસાફના કામમાં પુરો. Adv. Thoughtfully; according to one's idea. Subs. Proportion; thought; an adept in administering justice.

હંગરદી, hangardî. વિ૦ દુરંદેશ, ધ્યાંન આપનાર, દીર્ઘ દૃષ્ટીવાળું. Adj. Foresighted; attentive; long-sighted, far-seeing.

અંગરદીગી, angardîgî. ના૦ ભાવ૦ તમાંમીઅત, સંપુર્ણતા. ભૂ૦ કૃ૦ ઠરાએલું, તૃપ્ત થાએલું; વિ૦ વિચારવંત. Abst. Subs. Fulness, completion, perfection. Past Part. Satisfied; satiated. Adj. Thinking; thoughtful; considerate.

અનગરદીગીહા, angardîgîhâ. ક્રિ૦ અ૦ ગણત્રી—સહમજની રીતે. Adv. By way of computation—judgment.

અનગરદીગીનીદન, angardîgînîdan. ક્રિ૦ બીશીઆર કરવું; પુરૂં—તમામ કરવું; સરંનજામ પોંહોચાડવું. V. To do much; to finish; to bring to an end; to accomplish.

અનગરદીનીદે, angardînîdê. ભૂ૦ કૃ૦ તમામ—પુરૂં કીધેલું. Past Part. Finished; completed.

અનગરદીગીનીદે, angardîgînîdê. ભૂ૦ કૃ૦ વિચારથી કીધેલું—બનાવેલું. Past Part. Prepared—performed, thoughtfully.

અનગરદ્દી-તર, angardî-tar. વિ૦ વધારે બોહોળા વિચારવાળું. Adj. Compar. Having a more liberal idea.

અંગરદ્દીન angardîn. વિ૦ ધરાયલું. ક્રિ૦ અ૦ આખેર. Adj. Satisfied; satiated. Adv. At last; in the end.

અનગરદ્દીનતન, angardînatan. ક્રિ૦ તમામ કરવું, ઉઠાવવું, વિચાર કરવો. V. To finish; to raise; to lift up; to think.

અંગરદ્દીગી, angardîgî. ના૦ વિચાર; ઈનસાફ. Subs. Thought; justice.

અનગરદ્દીદન, angardîdan. ક્રિ૦ સંપુર્ણ—પુરૂં કરવું, ઢરાયલું કરવું, તૃપ્ત થયલું કરવું, ભરવું; ઉઠાવવું, ઉભું કરવું. V. To complete; to finish; to make (a person) satisfied—satiated; to fill; to lift up; to raise; to elevate.

અનીર-તોખ્મે, anîr-tôkhmê. ના૦ હલકી બુનીઆદ. Subs. Un-Arian seed (*lit.*); low extraction.

અનીર-તોખ્મ-વન, anîr-tôkhma-van. ના૦ ખરાબ તોખમનો નાશ કરનાર. Subs. One who destroys a bad seed—breed. Comp. Av. , and

અનગરદનીદન, angardanîdan. ક્રિ૦ સરંજામ કરવું, ઢરાયલું કરવું. V. To bring to an end; to make (a person) satiated.

અનગરદન, angardan. ક્રિ૦ ભરવું, સંપુર્ણ—પુરૂં

125

કરવું, ઢરાયલું કરવું. V. To fill; to complete; to finish; to satiate.

[illegible] } ઓદર્દન, ôdardan. ક્રિ૦ મરવું. V. To die.

[illegible] અનદર-તુમ, andar-tûm. વિ૦ ઘણુંજ અંદર, સઉથી છેડેનું—નીચેનું. Adj. Superl. Innermost; to the farthest end; lowermost. Av. [illegible] = Sans. अन्तिम.

[illegible] અન્-દર્દ-તર, an-dard-tar. વિ૦ વધારે દુઃખ વગરનું, મુશ્કેલીથી વધારે દૂર. Adj. Compar. More free from pain—disease; more remote from difficulty. Comp. Per. بي درد تر

[illegible] અનીર્-તર, anîr-tar. વિ૦ વધારે બેઈમાન, વધારે બેગાનો, વધારે અધર્મી. Adj. Compar. More faithless—alien—irreligious; more un-Arian (*lit.*). Comp. Av. [illegible] = Sans. अनार्यतर.

[illegible] } અવીર્-તર, avîr-tar. વિ૦ વધારે હીચકારો—બાએલો, વધારે માનસને નહીં છાજે તેવું. Adj. Compar. More cowardly—effeminate; more unsuitable to a man. Contrast Av. [illegible]

[illegible] અનદરવા, andarvâ. See [illegible], [illegible] andarvâ.

[illegible] } હુ-કરફે, hû-karafê. વિ૦ સારાં શરીરવાળું, ફરેશતાઈ દેખાવનું, વધારે સવાબકાર. Adj. Having a good body; possessing angelic features; more righteous. Av. [illegible]

[illegible] અનીર્-પદ, anîr-pad. ના૦ અધર્મીઓનો વડો; જુદદીનોનો સરદાર. Subs. The chief of irreligious

persons; the leader of non-Zoroastrians. Comp. Av. [illegible] = Sans. अनार्य्यपति := Per. انیرپد

[illegible] હુ-ગેરફ્ત, hû-gêraft. ભૂ૦ કૃ૦ સારી રીતે—મજ-બુત પકડેલું. Past Part. Well grasped; firmly caught. Pâz. [illegible] = Comp. Per. خوب گرفتہ, Sans. सुगृहीत.

[illegible] અએર્વદાન, aêrvadân. See [illegible], [illegible] aêrvadân and [illegible] aîrvad.

[illegible] અન્-ગરમ, an-garam. વિ૰ ગરમ નહીં, થંડું, ધીમું, જલદપવાળું નહીં તે. Adj. Not warm—hot; cold; slow; not fast. Contrast Av. [illegible]

[illegible] [illegible] } અન્-દરેમ, an-darêm. વિ૰ ચાઠાં—ડાઘ વગરનું. Adj. Free from scars—spots.

[illegible] અન્-દેરમ, an-dêram. વિ૰ પૈસાવગરનું, ગરીબ, ના-ચાર. Adj. Moneyless; poor; helpless. Comp. Per. بی درم

[illegible] અનદર્-માહ, andar-mâh. ના૰ સૂર્ય અને જમીન વચેનો ચંદ્ર, ચાંદરાતનો પેહેલો દીવસ, કેટલાક પડવાથી તે પુનમસુધીનાં ચાંદને કેહેછે, કેટલાએક પડવાથી તે પાંચમ સુધીના ચંદ્રને કેહેછે. Subs. The moon between the earth and the sun; the first night of the moon after conjunction; according to some the first fortnight after the new moon; according to others the first five days after the new moon. Comp. Av. [illegible] = Sans. अन्तरमास Per. اندرماه

અંદર્-માહી, andar-mâhî વિ૦ એકમથી તે પાંચમ સુધીનાં ચંદ્રને લગતું. Adj. Pertaining to the first five days after the new moon.

હુ-દર્માન, hû-darmân. ના૦ અસરકારક દવા, સારો ઉપાય. Subs. An efficacious medicine; a good remedy.

અંદરમ્-નીમે, andaram-nîmê. See andarûn-nîmê.

અનીર્-મન, anîr-man. ના૦ નાફરમાની, અધર્મી મન. Subs. Disobedience; an irreligious mind.

અનીર્-મનેશ, anîr-manêsh. ના૦ ભાવ૦ અધર્મી વિચાર. Subs. Abst. An irreligious thought.

અનીર્-મુની, anîr-mûnî. See anîr-man.

અ-નીર્મદ, a-nîrmad. વિ૦ મદદ—આશરા વિનાનું. Adj. Destitute of assistance—support.

અંદર્-મદ, andar-mad. ક્રિ૦ અંદર દાખેલ થયું. V. Entered into. Comp. Per. اندر آمد

અ-નીર્મદી, a-nîrmadî. See a-nîrmad.

અન્-જરમ્-તોબ, an-jaram-tôb. વિ૦ સારો ધંધો—રોજગાર નહીં ચલાવતું. Adj. Not carrying on a good profession—business.

અનદર્-મદન, andar-madan. ક્રિ૦ દાખેલ થવું, મલવું, વચમાં આવવું, પોહોંચવું. V. To enter into; to come to or arrive at; to come in the middle; to meet. Comp. Per. اندر آمدن

[Avestan] અન્ગર્-રોચુન, angar-rôchûn. ના૦ બેહદ રોશની. Subs. Illimitable light. Av. [Avestan]

[Avestan]

[Avestan] અનુ, અઉવ, અવી, anû, auva, avî. સર્વ૦ પેલું, આએ, તે. શબ્દ૦ અ૦ નીચે, નજદીક, ઉપર, આગલ. Pron. That; this; he, she, it. Prep. Below; beneath; near; above; before. Av. [Avestan], [Avestan] = Sans. अव = Per. او

[Avestan] અનુ, anû. વિ૦ માંફકસર, કાએદાસર, નાંધલું. Adj. Moderate; proportionate; according to regulation; small. Av. [Avestan] = Sans. अनु.

[Avestan] અવન્, avan. See [Avestan] andar.

[Avestan] અવે, avê. શબ્દ૦ અ૦ સિવાય, વગર. Prep. Without; except.

[Avestan] એવન્, êvan. ના૦ ખોરાક, ખાંણું. Subs. Food; meal.

[Avestan] } ઓ, એશો, ô, êshô. સર્વ૦ તે, જે, જેતે, પેલું. Pron. He, she, it; who, who; that which; that.

[Avestan] ખન્, khan. ના૦ ઘરેણું, જવાહેર, જણસભાવ. Subs. Ornaments; jewellery; *bijou*. Av. [Avestan]

[Avestan] ખની, khanî. ના૦ ભાવ૦ પ્રકાશ, ઝલકાટ. Abst. Subs. Lustre; brightness.

[Avestan] ખાવ્, khâv. ના૦ See [Avestan], [Avestan] khâv.

[Avestan] ખીન્, khîn. વિ૦ તીખું, જલદ. ના૦ ધાતુ, ઉકલતું. Adj. Pungent, hot; rapid of operation. Subs. Metal; boiling.

ખુન, ખુને, khûn, khûnê. વિ૦ ચલકતું, સોહામણું, સુંદર. Adj. Shining; elegant; beautiful glittering. Comp. Av.

ખુન, khûn. વિ૦ સખત. ના૦ પથ્થરનો ઈંઢોલો—ખોઆંન. Adj. Hard, strong. Subs. A low stone platform for arranging ceremonial vessels and apparatus used in the Izashnê ceremony.

ખુર, khûr. See êvan.

ખોએ, khôê. See khôê.

ખોવ, khôv. ના૦ દરીઓ. વિ૦ ખાલેસ, નીતરૂં, સ્વચ્છ. Subs. The sea. Adj. Pure; not muddy—turbid; clear.

હુ, hû. વિ૦ પક્કું, પુર, ઘણું. Adj. Thorough, sufficient, abundant; much. See hû.

હુન, hûn. ના૦ લોહી, ખુન. Subs. Blood. Av. , = Per. خون

હુન, hûn. ના૦ લશ્કરની હરોલ. શબ્દ૦ અ૦ આગલ, નજદીક. Subs. The rear of an army. Prep. Before, near.

હુવો, hûvô. વિ૦ નેક, સારૂં; જેમકે hûvî-gôbânacha. Adj. Upright; virtuous.

હવનદીયાન, havandîyân. ના૦ બરાબરી કરનારા. Subs. Competitors; rivals.

હુ-ન્યાક, hû-nyâk. ના૦ નેક બાપદાદા—વડાવાઓ. Subs. Good-virtuous forefathers.

અન્-વનાહ્કી, an-vanâhkî. વિ૦ બેગુનાહ, તકસીર વગરનું. Adj. Innocent; not criminal.

અન્-વેશ્ગી, an-vêshgî. વિ૦ જીઆદે—વધતું નહીં તે. Adj. Not increasing—augmenting.

અનોએશ્ગી, anôêshgî. વિ૦ ખુશહાલીવાલું. Adj. Enjoying happiness—comfort.

હુ-ખાહી, hu-khâhî. ના૦ સારી ઈચ્છા—ખાહેશ. Subs. A good wish—desire.

હુ-નીયાકી, hû-nîyâkî. ના૦ ભા૦ સારી જીવેજનની દોસ્તી—મીત્રાચારી, સારી ખાહેશ. Abst. Subs. A good friendship; a close intimacy—attachment.

હોનાખ્મે, hônâkhmê. કૃ૦ વિ૦ લટકાવેલું, ઉપર મુકેલું, કુદરતી. Adj. Suspended; placed above; natural.

હુ-વખ્શ, hû-vakhsh. ના૦ સૂર્યનું વધવું—ઉપર આવવું, સારૂં વધવું, નેક—સારો વધારો, પોકાર કરનાર. Subs. The coming up of the sun; growing well; a good addition; increase; one who bawls out. Av.

હુવખ્શ, hûvakhsh. ના૦ પોકાર, શોર. Subs. Uproar, noise.

હુ-વખ્શી, hû-vakhshî. See hû-vakhsh.

અન્-ઉસી, અનુસી, an-ûsî, anûsî. ના૦ હોશ વગરનું આદમી, અક્કલ વિનાનું માનસ. Subs. A person void of sense; an unintelligent man.

અ-વનાસ, a-vanâs. વિ૦ બેગુનાહ, તકસીર વગરનું; નિર્દોશ, પાક. Adj. Innocent; harmless; not guilty, pure. Per. بي گناه

𐬵𐬏𐬁𐬯 હુ-આસ, hû-âs. ના૦ સારો ઉન્ચો દારૂ. Subs. Good liquor; excellent wine.

𐬀𐬬𐬀𐬥𐬁𐬯𐬁𐬥 અ-વનાસાન્, a-vanâsân. ના૦ ગુનાહ વગરના માનસો, બેગુનાહ લોકો. Subs. Men free from guilt; innocent persons.

𐬀𐬬𐬀𐬥𐬁𐬯𐬍 અ-વનાસી, a-vanâsî. ના૦ ભાવ૦ નિરપરાધીપણું, બેગુનાહી, ગુનાહથી વેગલાઈ, લાચારી. Abst. Subs. Innocence; guiltlessness; freedom from guilt; helplessness.

𐬀𐬬𐬀𐬥𐬁𐬯𐬍𐬵𐬁𐬙𐬀𐬭 અ-વનાસીહા-તર, a-vanâsîhâ-tar. ક્રિ૦ અ૦ વધારે બેગુનાહથી, વધારે નિર્દોશપણાથી. Adv. More innocently—guiltlessly.

𐬀𐬬𐬀𐬥𐬁𐬯𐬍𐬙𐬀𐬭 અ-વનાસી-તર, a-vanâsî-tar. વિ૦ વધારે બેગુનાહ, વધારે પાક—અશો. Adj. Compar. More innocent; more virtuous—pure.

𐬑𐬍𐬥𐬁𐬯𐬍𐬥 ખીન્-આસીન, khîn-âsîn. ના૦ લોહોડાંનું પીગલવું. Subs. The melting of iron.

𐬵𐬏𐬬𐬀𐬑𐬱𐬀𐬥𐬛 હુ-વખ્સંદ, hû-vakhsand. ક્રિ૦ તેઓ સારો વધારો કરે. V. That they may make fair progress.

𐬀𐬥𐬏𐬁𐬯𐬙𐬁𐬭𐬉𐬛 અનુ-આસ્તારેદ, anû-âstârêd. ક્રિ૦ તે ગુનેહગાર થાયછે. V. He—she becomes guilty.

𐬀𐬬𐬉𐬁𐬯𐬙𐬁𐬭𐬉𐬛 અવે-આસ્તારેદ, avê-âstârêd. ક્રિ૦ ગુનેહગાર નહીં થાય. V. He—she may not be guilty. Contrast Av. 𐬁𐬯𐬙𐬁𐬭𐬉𐬛

𐬁𐬥𐬁𐬌𐬥𐬉 આનઆઈને, ânâînê. ના૦ જેના જેવી શિકલ કરનાર બીજો કોઈ નહીં; ખોદાતાલાનાં નાંમો મધેનું એક નાંમ છે.

Subs. The Incomparable Modeller (*i.e.*, God); one of the names of the Supreme Being.

હુ-અનામ, hû-anâm. ના૦ સારૂં—તંદરોસ્ત શરીર; મજબુત બદન—બાંધો. Subs. A good—healthy body; a powerful constitution.

હુનાન, hûnân. ક્રિ૦ અ૦ એ રીતે. Adv. In this manner.

ખુન્-ઓમન્દ, khûn-ômand. વિ૦ દશ્તાનવાલી, અભડાયલી (ઓરત). Adj. Menstruous; a woman who has an issue of blood. Av.

ખુનાક, khûnâk. ના૦ રાગ. Subs. A tune; a mode of song or music.

ખુનાક્ગર, ખુનાગર, khûnâk-gar, khûnâgar. ના૦ ગવયો, રાગી. Subs. A musician; a public singer or vocalist.

ખુનાઝ, khûnâz. ના૦ ફરમાંબરદાર મરદ. Subs. An obedient person.

હુ-આવ, hû-âv. ના૦ સારૂં—ચોખ્ખું—નિતરૂં પાણી. Subs. Clear—pure—limpid water.

અવે-આજી, avê-âjî. ક્રિ૦ અ૦ વગર ઉલટે, સુસ્તપણે. Adv. Without eagerness—zeal; lazily.

હુ-અવઝાર, hû-avzâr. ના૦ સારૂ—ઉપયોગી હથીઆર, દાનાઈનું હથીઆર. Subs. A good—useful instrument; a weapon of prudence; good sense. Pâz. = Per. خوب اوزار

ખુનાવઝી, ખવઝી, khûnâvzî, khavzî. ના૦ ફરમાંબરદાર મરદ. Subs. An obedient person.

અન-વાવરદન, an-vâvardan. ક્રિ૦ કબુલ—મનજુર નહીં રાખવું. V. Not to approve—confirm. Contrast Per. باورکردن ، باوریدن

અનુ-અવર-તન, anû-avar-tan. વિ૦ મોહોટાં તનવાળું. Adj. Having a large body.

અનુ-આવોરદન, anû-âvôrdan. ક્રિ૦ તે લઈ આવવું, લાવવાને વાસ્તે. V. To bring it; for bringing (it).

ખુનાદ, khûnâd. ક્રિ૦ શીંગાર્યું. V. Adorned.

હુ-વાદાન, hû-vâdân. ના૦ સારો—ખુશનુમા પવન. Subs. Fine—good breeze. Comp. Av. + = Sans. सु + वात.

અનુ-હમ, anû-ham. ના૦ એકઠું કરવું, સાથે જોડવું. Subs. Collecting—joining together.

અવે-હમ, avê-ham. ક્રિ૦ અ૦ એકઠું; સાથે મળીને. Adv. Together with; conjointly.

અનવામ, anvâm. ના૦ નમાજ, નમસ્કાર. Subs. A bending of the body in token of reverence; a sacred inclination of the head.

અનવામુમ, anvâmûm. ક્રિ૦ હું નમાજ કરૂંછું. V. I pay divine homage or obeisance. Comp. Av. = Sans. आनमस्यामि.

અ-વનામુમ, a-vanâmûm. ક્રિ૦ પાછું નહીં કરૂં—ફેરવું. V. I shall not do—alter it again.

અનુએ, anûê. See anû.

અન્દ, and. વિ૦ એટલું; ક્રિ૦ તેઓ છે. Adj. So much. V. They are. Comp. Per. اند

અવંગ, avang. ના૦ કંઈબી ચીજ લટકાવેલી તે; દરાખના ઝુમખા અથવા કોઈબી મેવો સુકાવાને માટે ટાંગેલો તે. Subs. Anything suspended; bunches of grapes or other fruits hung up to dry. Per. اونگ

અવંદ, avand. ના૦ સામાન; બબરચીખાનાના વાસણ; ડાંગ; લડાઈનું મેદાન. Subs. Furniture; culinary pots; a club; a field of battle. Per. اوند

આનોએ, ânôê. ના૦ તે જગા, તે જેહાંન, બીજી દુનીઆં. Subs. That place; the other world; the invisible world.

આવંદ, âvand. ના૦ દલીલ, દાખલો, હીમત, તખ્ત, ગાલીચો. Subs. A proof; a simile; an illustration; courage; a throne; a carpet.

ખુન્દ, khûnd. ના૦ ખાનદાન, પેહેડી. Subs. Family; line of succession.

ખુનદ, khûnad. ક્રિ૦ પઢે. V. May read—recite—learn.

ખોએ, khôê. ના૦ કુવો, ખાસીઅત. Subs. A well; innate quality; natural disposition. Per. خوي

અનુ-શ, anû-sha. સર્વ૦ તેને, તેનું, તેજે. Pron. To him—her—it; his, hers, its; that which.

અનોશ, anôsh. ના૦ એક બીનોઈ ખોરાકનું નાંમ છે કે જેવું નેક માનસનું રવાન બેહેશત મધે દાખેલ થાયછે

કે તુરત તેને આપવામાં આવેછે તેને જરમય રોગનનું પ્યાલું કરી કેહેછે ; ખુશી, મીઠાશ, બેહેશ્ત, નોશેરવાન પાદશાહનું નાંમ. વિ૰ ખુશ, બેઆજાર, સુખી, ભાગ્યશાલી. Subs. A kind of celestial nectar, called in Avesta *Zaramaya-Raoghna*, given to the blessed souls of the virtuous, at the time of their entrance in paradise; pleasure; happiness; sweetness; paradise; King Nowshirwân. Adj. Pleasant; cheerful; harmless; happy; fortunate. Comp. Per. انوشہ , نوش , نوشہ

ખુન્દેહ, khûndêh. ના૰ હાંસી. Subs. Laughter.

ખુનશ, ખુરશ, khûnash, khûrash. ના૰ ખોરાક. Subs. Food. Comp. Av. = Per. خورش

ખુની, khûnî. વિ૰ લોહીઆર, લોહીવાલું. Adj. Full of blood. Per. خونین

હુની, hûnî. ના૰ પ્યાલું. Subs. A cup.

હુન્યા, રરા, hûnyâ, rarâ. ના૰ કાંન. Subs. An ear.

હુનોશ, હવીદાક, hûnôsh, havîdâk. ના૰ કાફરોનાં પેશવાનું નાંમ. Subs. The leader—head of infidels.

અનુગાહ, અનુ-ગાસ. anû-gâh, anû-gâs. ક્રિ૰ અ૰ તે વખતે, ત્યારે. Adv. At that time; then. Comp. Per. آنگاه

અનુશહ, anûshah. ના૰ બચ્ચું. Subs. A child; an infant.

અનોશા, anôshâ. ના૦ જરથુશતની દીન; ખુશી, અદાલત; બેમરગી. Subs. The Zoroastrian religion; pleasure; cheerfulness; a court of justice; immortality. Comp. Av. = Per. انوشه

અન્દાખ્તે, andâkhtê. ભૂ૦ કૃ૦ નાખી દીધેલું. Past Part. Thrown away; cast off. Per. انداخته

અનોશા-રોબાન, અનોશે-રોબાન, anôshâ-rôbân, anôshê-rôbân. ના૦ નોશીરવાન; see anôshê-rôbân. Subs. *Nowshirwân*.

અનોશી, anôshî. ના૦ ભાવ૦ બેહેશતમાં વાસો કરવો, સુખ, અમરગી. Abst. Subs. Residing in paradise; immortality; happiness; blessedness.

એવન્-દેહેશ્ને, êvan-dêhêshnê. ના૦ ભાવ૦ ખાંણું—ખોરાક આપવો. Abst. Subs. Giving food; supplying with nutriment.

અનોશી, anôshî. See anôshî.

ખુર્શેદ, khûrshêd. ના૦ આફતાબ, સૂર્ય. Subs. The sun. Av. = Per. خورشید = Sans. **सूर्य.**

ખુન્બાન, khûnbân. See , khûnî.

ખુનશ્ની, khûnashnî. વિ૦ ખાવાલાયક, ખોરાકને માટે લાયક. Adj. Eatable; proper—fit for food.

હુનશ્ની, hûnashnî. ના૦ ભાવ૦ નીચવવું, ગાળવું. Abst. Subs. Squeezing; straining; sifting. Comp. Av.

[illegible] અનોશ-વશ્તમુન, anôsh-vashtamûn. ના० બેહેશ્તી ખોરાક, મેદીઓજરેમ રોગન. ક્રિ० આજ્ઞા० તું બેહેશ્તી ખોરાક—જરમય રોગન ખા. Subs. Celestial food; *Zaramaya-Raoghna.* V. Eat (thou) the celestial food—*Zaramaya-Raoghna.*

[illegible] અનોશ્ની, anôshnî. ના० ભાવ० શાંભલવું. Abst. Subs. Hearing. Pâz. [illegible]

[illegible] અનુશુન, anûshûn. ક્રિ० અ० એ રવેશે—રીતે. Adv. In this manner; thus.

[illegible] } ખુનશ્ને, khûnashnê. ના० ભાવ० પઢવું, પઢાણ; ખાવું. Abst. Subs. Reading; reciting; eating.

[illegible] } હોશ્નવાર, hôshnavâr. વિ० ખુશનુમાં ચેહેરો રાખનાર, ખુશી હાંસલ કરવું, રાજી થવલું. Adj. Possessing elegant features; deriving pleasure; pleased with.

[illegible] } અનોશે, અન્-ઓશે, anôshê, an-ôshê. ના० દોઆ, આફરીન; ખુશ, ખુશહાલ; હમેશે; ખોદાતાલાનાં નાંમો મધેનું એક નાંમ; બેહેશ્તી રવાનનો ખોરાક; અંનગુરી દારૂ; પાદશાહ શાહપુરની ફુઈનું નામ કે જે ઘણી સાહલેશ અને પરહેજગાર હતી; દાનાં સ્ત્રી; નોજવાન પાદશાહ, ઈનસાફ કરનાર; સલામતી. વિ० અવિનાશી; પરહેજગાર; બેહેશ્તી; નિરપરાધી; બખ્તાવર; સુખી. Subs. A blessing; a benediction; one of the names of God; a kind of celestial food for the blessed souls of the virtuous; wine made from grapes; name of the paternal aunt of *King Shâpur,* who was a

pious and noble lady; a sensible woman; a young king; one who administers justice; safety. Adj. Imperishable; pious; celestial; innocent; fortunate; happy. Pâz. [Pahlavi] Per. انوشه

[Pahlavi] ખુન્યાક, khûnyâk See [Pahlavi], [Pahlavi] khûnâkgar.

[Pahlavi] હવીદક, havîdak. See [Pahlavi] hûnôsh.

[Pahlavi] હુનોશ્ક, hûnôshk. See [Pahlavi] hûnôsh.

[Pahlavi] હુશ્ક, hûshk. વિ૦ સુકું. Adj. Dry. Av. [Avestan] = Sans. शुष्क = Per. خشک

[Pahlavi] હુનીકીન, hunîkîn. વિ૦ હમેલદાર, ગર્ભવંત. Adj. Pregnant; being with young.

[Pahlavi] હુનીકીનેમ, hûnîkînêm. ક્રિ૦ હું હમેલદાર થાઉં. V. I may become pregnant. Comp. Av. [Avestan]

[Pahlavi] અનોશગાન, anôshgân. ના૦ મોટ વગરનાઓ, આશીરવાદ પામેલાઓ. Subs. Plur. Those that are free from death; those that are blessed.

[Pahlavi] } અનોશગી, anôshgî. See [Pahlavi] anôshî.

[Pahlavi] હુનોશગી, hûnôshgî. ના૦ હુનોશ નાંમનો દેવ. Subs. *Hunosh* (name of a *Dev*).

[Pahlavi] હુનીકીની, hûnîkînî. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું હમેલદાર થા; તું હમેલદાર થાયછે. V. Imper. Be thou pregnant; thou becomes pregnant. Comp. Av. [Avestan]

[Pahlavi] અનોશકીનીદન, anôshkînîdan. ક્રિ૦ અમર્ગ કરવું, આશીરવાદ પામેલું કરવું, સુખી જીંદગી ગુજારવી. V.

To make immortal; to make (a person) blessed; to pass a happy life.

અનોશકીન્-રદાન, anôshkîn-radân. નાο બેહેશતી સરદારો. Subs. Celestial leaders; heavenly chiefs. Comp. Av. + = Per. انوشہ ردان

આનોશ-કવાતર, anôsh-kavâtar. નાο એક નાંમ છે કે જે ઘણુંખરૂ નોશેરવાન કોબાદ હોવું જોઈએ. Subs. Prop. A name generally believed to be that of *Nowshirwân Kobâd*.

હનુશકંદ, hanûshkand. વિο સેતમગાર, જુલમી. Adj. Tyrannical; despotic.

હુનશેહ, hûnshêh. નાο એક દોજખનું નામ. Subs. The name of one of the hells.

અનોશ-કેરદાર, anôsh-kêrdâr. વિο બેમર્ગ, બેહેશ્તી કામ કરનાર. Adj. Immortal; performing heavenly deeds.

અનોશે-તન, anôshê-tan. નાο આશીરવાદ પામેલો શખ્સ. વિο બેહેશ્તી કદવાળું. Subs. A blessed person. Adj. Of heavenly stature. Comp. Per. انوشہ + تن

અનોશ-કવાદાન, anôsh-kavâdân. નાο નોશીરવાન કોબાદ, નોશેરવાન આદેલનું નામ છે. Subs. *Nowshirwân* (the son of *Kobâd*); *Nowshirwân* the Just.

અનોશે-રોબાન, anôshê-rôbân. નાο બેહેશ્તી-રવાન. Subs. Heavenly soul. Comp. Av. = Per. انوشہ روان

આનોએ-આવાદાન, ânôê-âvâdân. ના० તે આબાદીવાલી જગો. Subs. That prosperous place.

હુ-ન્યાઝાદાન, hû-nyâzâdân. ના० સારી ઉમેદ—આશા રાખનારા. Subs. Those that entertain good hopes.

હુ-વશ્ત, હ-વરશ્ત, hû-vasht, ha-varasht. ના० નેક કામ. Subs. A good—virtuous deed. Av.

હુ-વેખ્તગી, hû-vêkhtagî. વિ० સારી રીતે ગલાયલું. Adj. Well strained. Comp. Per. خوب بیاختہ

અ-વેખ્તન, a-vêkhtan. ક્રિ० નહીં ગાલવું. V. Not to strain. Per. نا بیختن

હુવશ્તન, hûvashtan. ક્રિ० મકાન કરવું, ઉતારો કરવો. V. To settle, to alight; to halt.

હુ-વશ્તન, hû-vashtan. ક્રિ० સારી રીતે—જલ્દપમાં ફરવું. V. To turn—move well; to move rapidly.

હુ-વેખ્તન, hû-vêkhtan. ક્રિ० સારી રીતે—સંભાલથી—ગાલવું. V. To strain well—carefully. Comp. Per. خوب بیختن

હુ-વશ્તમુનતન, hû-vashtamunatan. ક્રિ० સારી રીતે ખાવું. V. To eat well; to do justice to.

અનોશ-પદ, anôsh-pad. ના० બેહેશતનો ધણી. Subs. The inmate of Elysium; the owner of heavenly beatitude. Comp. Av.

અનુ-દામ, anû-dâm. ના० તે પેદાયશ. Subs. That creation.

હુશ્મોરદન, hûshmôrdan. ક્રિ० ગણવું, શુમાર કાહાડવો; પઢવું. V. To count; to esti-

mate; to read; to learn. Comp. Av. Rt. [Avestan script] ([Avestan script]) = Sans. स्मृ = Per. شمردن

[Avestan script] અન્-નીર્મદ, an-nîrmad. વિ૰ મદદ—આશ્રા વગરનું. Adj. Destitute of help—support.

[Avestan script] ઓએસ, ઓવસ, ôês, ôvas. ના૰ એશ, સગું, પેવંદ, ખાનદાન. Subs. A relation; a kinsman; connection; family.

[Avestan script] અન્-નસા, an-nasâ. વિ૰ નસા વગરનું. Adj. Free from dead organic matter. Comp. Av. [Avestan script]

[Avestan script] અન્-વેશ, an-vêsh. વિ૰ વધારે નહીં, ઓછું. Adj. Not more—greater; less.

[Avestan script] અવન્ગશ, ખુન્ગી, avangash, khûngî. ના૰ કીમીઆગર. Subs. An alchemist.

[Avestan script] } અવનીશ, ખુનેસ, avanîsh, khûnês. ના૰ મુસાફર, દરવેશ. Subs. A traveller; a *dervish*.

[Avestan script] હવન્દી, havandî. વિ૰ બરાબરીઉં, સરખું. Adj. Equal; on a par with. Per. باوندي

[Avestan script] હુનજ્યા, hûnajyâ. See [Avestan script], [Avestan script] hûnîâ, rarâ.

[Avestan script] હુ-નીશાંન, hu-nîshân. ના૰ સારી નીશાન—નેમ—અગમચેતી. Subs. A good sign—object—foresight.

[Avestan script] હુ-નીશાની-દારી, hû-nîshânî-dârî. વિ૰ સારી નીશાંન—નેમ રાખનારૂં, સારી રીતે તીકનારૂં. Adj. Possessing a good sign; having good intentions; right-hitting.

અ-વન્દશ્ની, a-vandashní. ના૦ ભાવ૦ નહીં મેલવવું —પાંમવું. Abst. Subs. Not obtaining—procuring.

અએનીગાન, aênîgân. વિ૦ કીનો લેનારૂં, બેગાનુ, દ્વેષી. Adj. Vindictive; alien; foreign; inimical. Comp. Av. = Sans. एनस्.

અવનીદ, avaníd. ના૦ ચોકીદાર; મુસાફર. Subs. A watchman; a guard; a traveller.

અવનીસ, avnîs. ના૦ સીસું ગાલનાર. Subs. One who melts lead.

આનીસ, ânîs. See avangash, khûngî.

ખુનેસ khûnês. See avanîsh. khûnês.

ખુનેસીહા, khûnêsîhâ. ના૦ હીરાકશી. Subs. Green vitriol.

ખુનેસ્તન, khûnêstan. ક્રિ૦ મુબારક—આમીન કરવું. V. To make propitious; to make *amen*.

હુનીસ્તન, hûnîstan. ક્રિ૦ પાક—સાફ—નીતરૂં કરવું. V. To purify; to free from impurities; to clean; to make clear—limpid.

અનુસો, anûsô. વિ૦ નારજામંદ, નાખુશ, દલગીર, નાપાક. Adj. Not permitting; displeased; sorry; impure. Comp. Av.

ખુનસન્દ, khûnsand. વિ૦ ખુશ, ખુશહાલ, સંતોષી, ઠરાયલું, સબુરીવાલું. Adj. Pleased; happy; contented; satisfied; patient. Pâz. = Per. خرسند

ખુન્‌સ-ન્દ્‌-હીમી, khûnsand-hîmî. વિ૦ સંતોષ-ભરી ખાસીઅતનું. Adj. Of a contented nature.

ખુન્‌સન્દેહ્‌-ગરી, khûnsandêh-garî. વિ૦ રજામંદ, ખુશી કરનારૂં. Adj. Permitting; consenting; giving pleasure; pleasing. Comp. Av. = Per. خوشنودگر

ખુન્‌સ-ન્દ્‌-ખેરદી, khûnsand-khêradî. વિ૦ સંતોષી મનવાળું. Adj. Of a contented mind. Comp. Av. = Per خرسند + خرد

ખુન્‌સન્દી, khûnsandî. ના૦ ભાવ૦ સંતોષ; ખુશી. Abst. Subs. Contentment; pleasure. Comp. Per. خرسندي

ખુન્‌સંદ્‌ગી, khûnsandgî. See Khûnsandî.

ખુન્‌સ-ન્દ્‌-તર, khûnsand-tar. વિ૦ વધારે સંતોષી. Adj. More contented. Comp. Per. خرسند تر

અનુબેદ, anubêd. ક્રિ૦ તે થાયછે. V. It becomes—happens.

અ-વનસ્ત, a-vanast. કૃ૦ વિ૦ ખરાબી વગરનું, ગડલું—ખરાબ નહીં તે, નહીં ભેલાયલું, નેક, ખાલેસ, નિર્મલ. Adj. Free from evil; not turbid—bad; unmixed; virtuous; pure; limpid; clear.

ખોસ્ત, khôst. વિ૦ ખાવા લાયક. Adj. Eatable; fit to be eaten.

હુનસ્ત, હુનસ્તે, hûnast, hûnastê. વિ૦ ખાલેસ, નિર્મલ. Adj. Pure; unmixed; clear.

ખુનસ્તી, khûnastî. નામ૦ ભાવ૦ ખાલેશી, નિર્મલતા, સ્વચ્છતા. Abst. Subs. Purity; freedom from foreign admixture; clearness.

અગુસ્તે, agûstê. ના૦ ધ્રુજરી. Subs. Trembling, tremor. Comp. Av.

હુનસ્તે, hûnastê. ના૦ ખોદાતાલાનાં નાંમો મધેનું એક નાંમ છે. Subs. One of the names of God.

હુ-સેતોબ, hû-sêtôb. કૃ૦ વિ૦ સારી રીતે આજેજ થયલું. Part. Adj. Thoroughly enfeebled—become helpless. Pâz.

અનુબીદન, anûbîdan. ના૦ બ્રેસ્પતી સેતારો. Subs. The planet Jupiter.

અનોબીદન, anôbîdan. ક્રિ૦ જારી કરવી, વીલાપ કરવો, રડવું. V. To weep; to mourn; to bewail; to cry.

ખુનસ્તન, khûnastan. ક્રિ૦ પઢવું, બોલવું. V. To recite; to read; to learn; to speak.

ખુનેસ્તન, khûnêstan. ક્રિ૦ લડાઈ કરવી; શાંત કરવું; ખુશી કરવું; આસાન કરવું; ભરવું; રેડવું; ખાવું; લખવું. V. To fight; to quarrel; to pacify; to please; to make easy; to fill; to pour; to eat; to write.

ખુનસ્તે, khunastê. ભૂ૦ કૃ૦ મુબારક—આમીન થયલું. Past Part. Become auspicious; turned out to be as desired.

અનોસ્તે, anôstê. See anôst.

અ-વનસ્તે, a-vanastê. વિ૦ ખરાબી વગર. Adj. Free from evil.

હુ-જનદી, hû-jandî. ના૦ ભાવ. નેક—સુખવાસી જીંદગી. Abst. Subs. A virtuous—happy life.

અન્-વીનાક, an-vînâk. વિ૦ નહીં જોનારૂં, આંધળું. Adj. Not seeing; blind.

હુ-વીનશ, hû-vînash. ના૦ રેહેમ—સારી નજર. વિ૦ રેહેમ નજરવાળું. Subs. Mercy; pity; kind regard. Adj. Merciful; expressing sympathy.

હુ-વીની, hû-vînî. વિ૦ રેહેમ નજરવાળું, દયાળુ, નમ્રતાવાળું. Adj. Merciful; compassionate; modest; humble.

અન્-વીનશ્ને, an-vînashnê. ના૦ ભાવ૦ છુપું કરવું. Subs. Abst. Concealing.

હુ-ગોબાન-ચ, hû-gôbâna-cha. ના૦ ભાવ૦ સારી રીતે બોલવું—ભણવું. Subs. Abst. Speaking—reciting well. Comp. Pâz.

હુ-વીનીદન, hû-vînîdan. ક્રિ૦ સારી રીતે નેગાહ કરવી—જોવું—તપાસવું. V. To see—view minutely—to inspect—examine thoroughly. Comp. Per. خوب دیدن

અન્-બુન, an-bûn. વિ૦ થડ વગરનું, કબુન્યાદ. Adj. Having no stem or trunk; ignoble; of low origin. Comp. Per. بدبن

હૂ-બુન, hû-bûn. ના૦ સારૂં સેવટ; સારી શરૂઆત. Subs. A good end; a good beginning. Av.

અન્-નયોક, an-nayôk. વિ૦ સારૂં નહીં તે; બુરૂં. Adj. Not good; bad; evil.

અન્-વીને, an-vînê. See an-vînâk.

ખુન્દે, khûndê. વિ૦ ફરતું, કુદરતી. Adj. Revolving; natural.

હીન્દુગાન, hîndûgân. See handû.

હુ-નયોક્શી, hû-nayôkshî. ના૦ ભાવ૦ સારી રીતે શાંભલવું, તીક્ષણ કાન રાખવા. Subs. Abst. Hearing well; pricking up one's ears.

અ-વન્દે, a-vandê. વિ૦ વગર નેકીનું. Adj. Not virtuous.

ખુન્દક, અન્દક, khûndak, andak. વિ૦ થોડુંક, જરાક. Adj. A little; in a small quantity; somewhat.

ખુન્બે, ખુમ્બે, ખુમ્બ, khûnbê, khûmbê, khûmb. See khûbê. ના૦ એક દેવીનું નામ છે. Subs. Name of a she-Deva—*Devi*.

Av.

જીવન્દે, jîvandê. વિ૦ જીવતું, જીવનારૂં. Adj. Living alive.

અન્દ-ચંદ, and-chand. See and-chand. વિ૦ જેટલું જોઈએ તેટલું. ક્રિ૦ અ૦ આએ વખતે, ત્યારે. Adj. Adequate to wants. Adv. At this time; then.

અન્દ-ચંદી, and-chandî. ક્રિ૦ અ૦ જ્યાંહાં સુધી કે. Adv. So long as.

[illegible] } અન્-દ-ચંદમ, and-chandam. વિ૦ જેટલું મને, એ-ટલું મને. Adj. As much to me; this much to me.

[illegible] } ખનીદ, khanîd. See [illegible] khanîd.

[illegible] ખુન્-દદ, ખુર્દદ, હર્વદદ, khûn-dad, khûr-dad, har-vadad. ના૦ ખોરાક—સુખ આપનાર ફરેશતો, ખોરદાદ અમશાસ્પંદ, ત્રીજા મહીનાંનું નામ; છઠા રોજનું નામ; બુધ સેતારો. Subs. The angel presiding over happiness—food; *Khordâd Amshâspand;* name of the third month of the year; the sixth day of every month; the planet Mercury. Av. [illegible] = Sans. सर्वताति = Pâz. [illegible] = Per. خوردار

[illegible] હુનીદ, hûnîd. ભૂ૦ કૃ૦ ગારેલા—નીચવેલા (હોમ); ભીણું. Past Part. Strained—filtered (*Hom*); moist; wet. Av. [illegible] = Sans. सुत.

[illegible] ખુન્-દદ્-દાદ khûndad-dâd. ભૂ૦ કૃ૦ વિ૦ ખોરદાદે આપેલું. Past Part. Adj. Given by *Khordâd* (archangel).

[illegible] } ખોએતુ-દસ, ખોએતુ-દદ, ખોએતક્-દસ, khôêtû-das, khôêtû-dad, khôêtak-das. ના૦ સગપણમાં આપવું, સગાંસગાંમાં લગન કરવાં, સીલસીલો, સગાઈ. Subs. Giving in marriage among relations; marriage between members connected by family ties; family connection; relationship. Comp. Av. [illegible] = Pâz. [illegible]

[illegible] આનીદન, ânîdan. ક્રિ૦ તાજુબ કરવું, (કાંઈ ચીજ) શકની રૂએ બોલવું. V. To surprise; to speak (something) in a doubtful manner.

[illegible] ખુનીદન, khûnîdan. ક્રિ૦ શીંગારવું, તારીફ કરવી, સ્તુતી કરવી. V. To adorn; to praise; to eulogize.

[illegible] હુનીદન, hûnîdan. ક્રિ૦ કુટવું, છુડવું, નિચવવું. V. To pound; to thrash; to squeeze. Av. Rt. [illegible]

[illegible] હુનીદે, hûnîdê. ભૂ૦ કૃ૦ કુટેલું, ગારેલું. Past Part. Pounded; strained.

[illegible] હુ-દરાએ, hû-darâê. વિ૦ શારૂં બોલનારૂં; દોઆ કરનારૂં. Adj. Speaking well; wishing happiness to. Av. Rt. [illegible] = Sans. Rt. सु.

[illegible] હુ-વીરાએ, hû-vîrâê. વિ૦ સારી તર્કશક્તિ ધરાવનારૂં; સારી પેઠે પારખ કરનારૂં. Adj. Possessing a good reasoning power; discriminating well.

[illegible] હન્દરખ્ત, handarakht. See [illegible] handarakht.

[illegible] [illegible] } હુ-વીરી, hû-vîrî. ના૦ ભાવ૦ અચ્છું શુરાપણું. Abst. Subs. Excellent bravery. Comp. Av. [illegible] = Sans. सुवीर.

[illegible] [illegible] } હુ-નગીરશ્ની, hû-nagîrashnî. ના૦ ભાવ૦ નેક નજરે જોવું, પ્યારથી જોવું. Abst. Subs. Seeing with a kind look; looking affectionately.

[illegible] અવેરશ્ત, avêrasht. ના૦ એક ગુનાહનું નાંમ. Subs. Name of a crime. Comp. Av. [illegible]

[illegible] અનેરી, anêrî. ના૦ ભાવ૦ નાફરમાંની. Abst.

Subs. Disobedience. Av. [Avestan] = Sans. अनार्याः = Per. انيري

[Pahlavi] } ખુને-રસ, ખુન-રસ, khûnê-ras, khûna-ras. નાο કેશ્વરનું નામ; વચમાંનો મુલુક, સુંદર ચલકતી ગાડી. Subs. Name of a *Késhvar* (region); the central region; a beautiful-shining chariot. Av. [Avestan] = Per. خونرث

[Pahlavi] અનુએ, anûê. See [Pahlavi] anû.

[Pahlavi] અનુન, anûn. નાο ગરોથમાન, સઉથી મ્હોટું બેહેશ્ત. Subs. The most blissful seat of sanctified souls after death; the highest heaven.

[Pahlavi] અવીન, avîn. ક્રિο અο એ મીસાલે. Adv. In this manner.

[Pahlavi] આનો, ખુન, ânô, khûn. See [Pahlavi], [Pahlavi] anô, anôê.

[Pahlavi] હનુન, હનો, hanûn, hanô. ક્રિο અο જ્યારે, ત્યારે, શી તરેહ, એ મીસાલે, કોઈબી રીતે. Adv. When; then; how; in this manner; anyhow.

[Pahlavi] હુ-વન, hu-van. નાο સારી સુગંધવાળું ઝાડ. Subs. An odorous tree.

[Pahlavi] અન્-વનાહ્કી, an-vanâhkî. નાο ભાવο બેગુનાહી, નીરપરાધીપણું, નીર્દોષતા. Abst. Subs. Guiltlessness; innocence. Comp. Per. بيگناهي

[Pahlavi] અર્વંદ, arvand. નાο એક પહાડનું નામ છે. Subs. Name of a mountain. Comp. Pâz. [Pazand]

[Pahlavi] ખનેન્દ, khanênd. ક્રિο ખોધે. V. May dig.

[Pahlavi] હવન્દ, havand. See [Pahlavi] havand.

હોન્વદ, hônvad. ના૦ પેહેલા ગાથાનું નાંમ ; એક બંદગી-નું નાંમ. Subs. Name of the first Gâthâ; name of a Prayer. Av. = Pâz.

અનોશ, anôsh. See anôsh.

ખુની, khûnî. વિ૦ લોહીઆર. See khunî. Adj. Bloody; plethoric; full of blood.

ખુનેશ્ને, khunêshnê. ના૦ ભાવ૦ પઢવું, પઢાંણ. Abst. Subs. Reading; reciting; recitation.

અનોશે, anôshê. See anôshê.

અનોશક, anôshak. ના૦ બચ્ચું, બેટો. Subs. A child; a son.

ખુનોશે, khunôshê. ના૦ છોકરૂં ; બચ્ચું. Subs. An issue; an offspring.

અનોશ્ગાન, anôshgân. ના૦ સાંપનાં બચ્ચાં, સે-તાબી કરનારા. Subs. The young ones of a serpent; those who hasten.

અનોશ્કીનીનદ, anôshkînînad. ક્રિ૦ અમર્ગી—બેહેશતી થાયછે, અમરગી કરેછે. V. Becomes immortal; becomes a resident of paradise; makes immortal.

અનોશ્કીન્-રદાન, anôshkîn-radân. See anôshkîn-radân.

અનોશ્-કનીનીદન, anôsh-kanînîdan. ક્રિ૦ ભ-લાઈ કરવી, બેહેશતી—પરહેજગાર થવું. V. To practise goodness—virtue; to be a resident of paradise; to become pious.

અનુ-વસ્પ, હરવેસ્પ, anû-vasp, harvêsp. ક્રિ૦ અ૦ તમામ મુદત, હમેશે. Adv. All the time; always.

હુવીદ, hûvîd. ના૦ બંદગી. Subs. Prayer; worship.

અન્-ઉન, an-ûn. વિ૦ વગર ઝાડનું, ઉજડ, વેરાન. Adj. Treeless; barren; desolate.

હનુન, hanûn. See hanûn, hanô.

હુ-ઉન, hû-ûn. ના૦ સારૂં—દેખાંમણું દરખ્ત—ઝાડ. Subs. A fine—elegant tree.

ખુન્-ઓશે, khûn-ôshê. વિ૦ લોહી પીનારૂં. Adj. Blood-drinking.

ઓનુક, ônûk. ના૦ કલ્લઈ. Subs. Tin. Comp. Av.

ખન્-વંદ, khanvand. વિ૦ પ્રકાશતું, ચલકતું. Adj. Shining; glittering. Comp. Av.

ખુન્-વદરગી, khûn-vadargî. ના૦ લોહીનું વેહેવું—ચાલવું. Subs. Flowing—passing of the blood.

અનુ-વરમનશાન, anû-varmanshân. સર્વ૦ તેઓનાં, તેઓની માફક. Pron. Theirs, like them.

ખુનક, khûnak. ના૦ સાસુ. Subs. A mother-in-law.

ખુ-નક, khûnk. ના૦ ખુણું. Subs. A corner.

ખુનુક, khûnûk. વિ૦ તાજુ; સુખી; ભાગ્યશાલી. આનંદી. Adj. Fresh; happy; fortunate; pleasant. Per. خنک

ખુને, khûnê. ના૦ ઘર. Subs. A house. Per. خانہ

અનુકી, અનુનગી, anûkî, anûngî. ના૦ ભઠી. Subs. A furnace; an oven.

ખોશ્ક, khôshk. વિ૦ સુકું. Adj. Dry. Av. = Sans. शुष्क = Per. خشک

ખુશ્કી, khûshkî. See khûshkî.

હુ-નગીરશ્ની, હુ-નગ્રશ્ની, hû-nagîrashnî, hû-nagrashnî. See hû-nagirashnî.

અવોકીરશ્ત, અવવરશ્ત, અવોવરશ્ત, avôkîrasht, avavarasht, avôvarasht. See avâvarasht.

હુનકુસુરગ, hûnkûsûrag. ના૦ નશતર. Subs. A lancet.

હુ-કેરદારી, hû-kêrdârî. ના૦ નેક કામ. Subs. A good—virtuous deed. Comp. Per. نیک کردار

અવગંદન, avgandan. ક્રિ૦ નાંખવું, ફેંકવું. V. To throw; to fling; to cast. Comp. Per. افکندن ، اوگندن

અવોજ, ઓજ, avôj, ôj. વિ૦ બોલંદ, ચઢતું. Adj. Elevated; exalted; high. Comp. Ar. اوج

અનુ-ચ, anû-cha. સર્વ૦ તેભી. Pron. Even that.

અવોજી, ઓજી, avôjî, ôjî. ના૦ ભા૦ બોલંદી, બરતરી, ઉનચાઈ, બુઝોરગી, મ્હોટી કીમત. Abst. Subs. Elevation; a higher state—position; attitude; greatness; a high value.

હુ-વજીન, hû-vajîn. વિ૦ બરાબર પસંદ કીધેલું;

ઘણું જ સરસ. Adj. Well-chosen; most excellent. Comp. Av. + = Per. گزین

હુ-વજીન-રોબશ્ની, hû-vajîn-rôbashnî. ના૦ ભાવ૦ ઉત્તમ ચાલ. Abst. Subs. Most excellent conduct.

હન્જેદ, hanjêd. ક્રિ૦ હીલવે, લટકાવે, લોભાવે; દુઃખ દે; ખીજવે. V. May shake—move; may hang up; may suspend; may tempt—molest—irritate. Comp. Per. هنجیدن

અન-વજીદાર, an-vajîdâr. વિ૦ તમીજ નહીં કરનારૂં; ચુંટી નહીં કાઢનારૂં. Adj. Not discriminating—selecting.

હન્જીદાર, hanjîdâr. ના૦ હીલવનાર, લટકાવનાર. Subs. One who shakes; one who hangs up—suspends.

અનુ-ચ-વર્મનશાન, anû-cha-varmanshân. સર્વ૦ તેઓને; તેમનેભી. Pron. To them; even to them.

ખુન્ઝા, ખુન્ઝે, ખુન્ઝક, khûnzâ, khûnzê, khûnzak. ના૦ નામરદ, નપુંસક. Subs. An impotent man; an eunuch; an hermaphrodite. Comp. Ar. خنثی

અનુ-ઝક, anû-zak. સર્વ૦ જે કોઈ. Pron. Whoever.

અરેદ, અર્દ, arêd, ard. ના૦ પાકી, સફાઈ, સચ્ચાઈ. વિ૦ ખોરાક—અનાજ વગર. Subs. Purity;

cleanliness; uprightness; truthfulness. Adj. Without food—corn.

ખુન્દ, khûnd. ભૂ૦ કૃ૦ પીસેલું, બારીક કીધેલું. Past Part. Ground; reduced to powder.

અરેથશ્તરાન, અર્થશ્તરાન, arêthashtarân, arthashtarân. ના૦ અરદેશરને લગતાં, અરદેશરનું વંશ. Subs. Those connected with *Ardesheer* (by ties of consanguinity); the family of Ardesheer.

હૂદાર, hûdâr. ના૦ બોલંદ—મોહોટો આવાજ, મોહોટે પઢવું, બોલંદ—ખુશ આવાજે પઢવું. Subs. A loud cry; vociferation; reciting loudly; praying in clear (or ringing) pleasing tone.

અનત-વહશ્ત, અરેદ-વહશ્ત, unta-vahasht, arêda-vahasht. ના૦ ખોદાતાલાની એક શકતીનું નામ, એક ફરેશતાનું—બીજા મહીનાનું—તરીજા રોજનું નાંમ. Subs. One of the powers of God; name of an archangel; name of the second month of the year; name of the third day of every month. Av. = Per. ارد بهشت

ખુન્દન, khûndan. ક્રિ૦ પઢવું. V. To read; to recite; to learn. Per. خواندن

હુનતન, hûnatan. ક્રિ૦ કરવું. V. To do, to perform.

અનુતુનાદ, anûtûnâd. ક્રિ૦ આશીર્વા૦ રાખજો! રાખો! V. Benedic. May keep! may preserve!

અનુતુનીન, anûtûnîn. ક્રિ૦ હું જાણું. V. I may know.

અન્-વદે, an-vadê. વિ૦ ખરાબ નહીં, સારૂં. Adj. Not bad—evil; good.

અ-વન્દે, a-vandê. વિ૦ નહીં મેલવતું—હાંસેલ કરતું. Adj. Not acquiring—gaining. Contrast Av.

ખુન્દે, khûndê. ભૂ૦ કૃ૦ કુટેલું, છુડેલું. Past Part. Pounded; beaten; bruised.

ખુર્દે, khûrdê. ભૂ૦ કૃ૦ બારીક કીધેલું, ભરડેલું, પીસેલું, નાહલું, નીચું, ખાવા લાયક. Past Part. Reduced to powder; ground coarsely; pounded; small; low; eatable. Comp. Per. خرده ، خورده

અન્-ઓપ, an-ôp. વિ૦ પાણી વગરનું, કોરડું. Adj. Waterless; not wet; dry. Av.

હુફ, hûf. વિ૦ ખુબ, સારૂં, મજેહનું. Adj. Fine, good, excellent. Per. خوب

અનુપા, anupâ. ના૦ એક જાતનું વસાણું. Subs. A kind of drug—electuary.

હુપંગહાઉ, hûpanghâu. ના૦ પરસેવો. Subs. Perspiration.

અનુમ, anûm. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે. વિ૦ નાઉમેદ. Adv. In this manner. Adj. Disappointed; hopeless.

અઉન્મા, અર્નબ, aûnma, arnab. ના૦ સસલો. Subs. A hare.

અનુ-મય, anû-maya. ના૦ માંકકસર કદનું પશુ, મકર રાશી. Subs. A beast of a moderate small size. Capricorn. Av.

અનુમા, anûmâ. સર્વ૦ હમોને. Pron. To us.

ઓન્મા, ônmâ. સર્વ૦ હમો. Pron. We.

અનુ-મય-મસા, anû-maya-masâ. વિ૦ નાંઢલાં કદનાં પશુ જેટલું મોટું, નાઢલાં કદનાં પશુ જેટલી કીમતનું. Adj. As large as a small beast; of the worth of a small beast. Av.

અનુમીનીદે, anûmînîdê. ભૂ૦ કૃ૦ નાઉમેદ—આશાવિનાનું થયલું. Past Part. Become disappointed—defeated of expectation.

અનુમીનીદન, anumînîdan. ક્રિ૦ નાઉમેદ—નીરાશ—આનેજ થવું. V. To be disappointed—defeated of expectation; to be helpless. Comp. Per. نا امید شدن

અનુમેદ, anûmêd. વિ૦ નાઉમેદ, નિરાશ, આનેજ. Adj. Disappointed; despondent; helpless. Per. نا امید

અનુ-ર, anû-ra. સર્વ૦ મારૂં, મને. Pron. Mine; to me.

અનુર, ઓનર, ખોનર, anûr, ônar, khônar. ના૦ હીમ્મત, શુરાપણું. Subs. Courage; bravery. Pâz.

ખનુર, khanûr. ના૦ ખેતી, ખેતી કરનાર, ખેડુત. Subs. Cultivation; a cultivator; a husbandman.

હુ-વર, hû-var. ના૦ સારી મોરાદ—ઇચ્છા—ખાહેશ. વિ૦ સારી છાતીવાળું, હિમ્મતવાન. Subs. A good intention—wish—desire. Adj. Having a fine breast; courageous.

હૂલ, hûl. વિ૦ ઉ-ચું. Adj. High, elevated.

હોનર, hônar. ના૦ હીકમત, હુ-નર, વિદ્યા, કલા. Subs. Skill; art; learning; scheme; plan. Av. = Per. هنر

હુન્-વર, hûn-var. ના૦ સાહેબની મોરાદ—ઈચ્છા, ખોદાઈ ઈચ્છા, એક બંદગીનું નામ છે, એકવીસે નુસ્કનું, એકઠું નામ. Subs. Lord's desire—will; the Divine will; name of a prayer; the collective name of 21 Nosks. Av.

હોનરાન, hônarân. See hônar.

હોનરાવંદ, hônarâvand. વિ૦ હુ-નરમંદ, હીકમતી, સદગુણી, ખુબીવાન. Adj. Skilful; ingenious; good-natured; possessing merit. Av. = Per. هنرمند

હુનરો-વંદી, hûnarô-vandî. ના૦ હુ-નરમંદી. Subs. Skilfulness.

હોનરાન્-વેશ, hônarân-vêsh. ના૦ ભાવ૦ હુ-નરનું પુશ્કલપણું, ઘણી હીકમત. Subs. Abst. Abundance of skill; a good deal of contrivance—ingenuity.

હોનર્-ઓમંદ, hônar-ômand. See hônarâvand.

હોનર્-ઓમંદી, hônar-ômandî. ના૦ ભાવ૦ હુ-નરવાળું થવું. Abst. Subs. Becoming skilful.

ખુનરી, khûnari. વિ૦ હીમતવાન. Adj. Courageous.

હોનરી, hônarî. વિ० હુન્નર—હીકમતવાલો. Adj. Skilful; ingenious.

અવોરશ્ત, avôrasht. See avâvarasht.

હુ-વરશ્ત, hû-varasht. ના० નેક કાંમ; સારી કરણી. Subs. A virtuous action; a good deed. Av. = Per. هورشت

ખુનરસ, khûnaras. See khûnêras. khûnaras.

હુનજ્યા, hûnajyâ. ના० કાણ. Subs. An ear.

ખુનરસ્-બામી, khûnaras-bâmî. ના० ચલકાટમંદ-દોલતમંદ "ખનીરથ." Subs. The bright—wealthy *Khanîrath* (region). Av.

ખુનરસ્-વેહ્-બામી, khûnaras-vêh-bâmî. ના० ભલું ચલકાટમંદ ખનીરથ. Subs. The good and bright *Khanîrath*.

અવોર્ના, અવોર્નાએ, avôrnâ. avôrnâê. વિ० નોજવાન, જુવાનીની ઉમરમાં આવેલું. Adj. Quite young; arrived at the age of youthfulness. Av.

અ-વોર્ના, a-vôrnâ. વિ० જવાંનીમાં નહીં આવેલું તે. Adj. Underage; not youthful. Contrast Per. بُرنا

[illegible] અઉરંગ, aûrang. ના૦ તખત, તાજ, કીર્તી; આબરૂ, ડહાપણ, ગોઠવણ. Subs. A throne; crown; glory; honour; wisdom; arrangement. Per. اورنگ

[illegible] હોનર્-કેર્દારી, hônar-kêrdârî. ના૦ ભાવ૦ હુન્નર હાંસેલ કરવો. Abst. Subs. Acquiring skill —art.

[illegible] હુ-વર્જ, hû-varj. ના૦ સારાં કાંમો કરનાર. Subs. One who performs good—virtuous actions. Comp. Av. [illegible]

[illegible] અન્ વર્દન, an-vardan. ક્રિ૦ નહીં ફરવું. V. Not to turn.

[illegible] } આવોર્દન, âvôrdan. ક્રિ૦ લાવવું. V. To bring. Av. Rt. [illegible] + [illegible] = Sans. आ + भृ = Per. آوردن

[illegible] } ખુર્મા, khurmâ. ના૦ ખજુર. Subs. Dates. Per. خرما

[illegible] હોનર-માદીગાન, hônar-mâdîgân. ના૦ હુન્નરને લગતી બાબત. વિ૦ સારા ગુણ ધરાવતું; સરસ. Subs. A subject pertaining to some art—contrivance. Adj. Plur. Endowed with good qualities; excellent.

[illegible]

[illegible] ખનક, khanak. ના૦ કાબરચિત્રા રંગનો ઘોડો. Subs. A grey horse.

[illegible] } ખુક, ખુગ, khûk, khûg. ના૦ ડુક્કર, ભુંડ. Subs. A hog; a boar. Per. خوک

ખુહ, khûh. નાο ખાશીઅત, ચાહ. Subs. Characteristic, affection. Per. خو , خوي

ખોહ, khôh. નાο બેહેન. Subs. A sister. Comp. Pâz.

ખોહ, khôh. નાο એક જાતનું જંગલી ઘાંસ કે જે ઘઉંને ઉગતાં અટકાવેછે; એક જાતનો વેલો; ગુંગલાવવું. Subs. A kind of weed (or wild grass) which hinders the growth of wheat; a creeper; ivy; suffocation. Comp. Per. خوه , خو

હુક, hûk. નાο ગુમડું. Subs. A boil.

અનકા, ankâ. નાο શીમોરગ; એક જાતનું કલ્પીત પક્ષી. Subs. An ostrich; a fabulous bird. Comp. Ar. عنقا

અન-હયાફે, an-hayâfê. નાο ખોદાતાલાનાં નાંમો મધેનું એક નાંમ છે કે જેની શકતી જેવી કોઈ બીજાની નહીં. Subs. One of the names of God; the Omnipotent.

અન-કાન, an-kân. નાο નહીં ખોડવું. Subs. Not digging.

અ-નેગાન, a-nêgân. વિο છુપું નહીં તે, જાહેર. Adj. Not concealed—secret; open; evident. Contrast Per.

અનગાર, angâr. નાο ખયાલ, વિચાર, ધારણા. Subs. Idea; thought; intention. Per.

ઓકાર, ôkâr. નાο ખેતી કરનાર, બાગબાન, ખેડુત. Subs. A cultivator; a gardener; a husbandman.

હુ-કાર, hû-kâr. ના૦ શુભ કામ. Subs. A good work—business.

હોકાર, hôkâr. ના૦ ઓટ. Subs. Ebb.

અંગારીહેદ, angârîhêd. ક્રિ૦ શીંગાર કરે.. V. May adorn—embellish.

અન્-કારી, an-kârî. વિ૦ વગર કાંમનું, નકાંમું. Adj. Useless; worthless. Comp. Per. ناکار

અન્ગારદન, angârdan. ક્રિ૦ શીંગારવું; ગણવું, વમાસવું, ખયાલ કરવો. V. To adorn; to count; to meditate upon; to consider. Per. انگاردن

અવે-કારદન, avê-kârdan. ક્રિ૦ દુર—નકાંમુ કરવું. V. To remove; to render useless.

અનકદ, ankad. વિ૦ તવંગર, પઈસાદાર, સખ્ત, મૂર્ખ. Adj. Rich; wealthy; hard; foolish. Comp. Ar. عنكد

ખુકી, khûkî. ના૦ ખુશકી, જમીન. Subs. Dry land; land.

ખોહી, khôhî. ના૦ ખસલત. વિ૦ ચાહનારૂં. Subs. Characteristic. Adj. Loving.

હનગી, hangî. ના૦ ભાવ૦ સાચવટ, રાસ્તી. Abst. Subs. Truth; truthfulness.

અનકદાન, ankâdân. ના૦ લોભી માનસો. Subs. Avaricious persons. Comp. Ar. انكد

અનકદાન, ankâdân. ના૦ આદમીની સુરતનો દેવ; જે માનસની ચાલચલણ તથા કાંમો દેવના જેવાં હોય;

જાનવરી ખસલતનું આદમી. Subs. An anthropomorphous *Deva;* the man whose manners and ways of action resemble those of the *Deva;* the man with the instincts of the brute.

[Pahlavi] અન્કશ્તુ, ankashtû. ના૦ એક જાતનો ખોરાક. Subs. A kind of food.

[Pahlavi] ખુકી, khûkî. See [Pahlavi] khûkî.

[Pahlavi] ખોહી, khôhî. ના૦ ખાસીઅત. વિ૦ ખાસીઅતને લગતું. Subs. Characteristic. Adj. Pertaining to one's innate quality.

[Pahlavi] અન્કદી, ankadî. ના૦ ભા૦ તવંગરી. Abst. Subs. Richness; state of being rich.

[Pahlavi] અન્-કીનીદે, an-kînîdê. કૃ૦ વિ૦ કીનો નહીં લીધેલો. Past Part. Unrevenged.

[Pahlavi] ખુકી, khûkî. See [Pahlavi] khûkî.

[Pahlavi] અન્કેઝ્વા, ankêzvâ. ના૦ ગોસ્પંદોને રેહેવાની જગો; ગાય ઢોરને રાખવાની જગા. Subs. A pen or enclosure for sheep; a cattle-pen.

[Pahlavi] અન્કેઝદ, ankêzad. ના૦ હીંગ. Subs. Assafœtida. Comp. Per. انگزد

[Pahlavi] હુકેરેદ, hûkêrêd. ના૦ અગર. Subs. Aloe-wood. Comp. Av. [Avestan], Pehl. [Pahlavi]

[Pahlavi] અ-નગીરીદે, a-nagîrîdê. See [Pahlavi] a-nagrîdê.

[Pahlavi] ખોએ, khôê. ના૦ આદત, ખાસીઅત, ખવાસ, ચાલચલણ. Subs. Habit; characteristic; nature; behaviour. Comp. Per. خو , خوي

[Pahlavi] હુકોદ, hûkôd. See [Pahlavi] hûkêrêd.

હુકંદ, hûkand. ઉભયા૦ અ૦ એકબારગી, અગરજે. Conj. From one point of view; even; if.

અનકુદાન, ankûdân. See ankadân.

હુકુસીઉર, હુકુસુરોગ, hûkûsîûr, hûkûsûrôg. See hûkûsûrôg.

હુ-કુન, hû-kûn. ના૦ સારૂં કરનાર. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ સારૂં કર. Subs. One who does good (to others). V. Imper. Do good.

હુ-ગુન, hû-gûn. વિ૦ સારી તરાહ—રીતનું; સારા રંગનું. Adj. Of good sort—fashion; having a fine colour. Comp. Av.

હંગુન, hangûn. See hangûn.

હુ-કુનશ્ન, hû-kûnashna. ના૦ નેક કાંમ—કરતુક. Subs. A good deed—action.

હુકુનશ્ની, hû-kûnashnî. ના૦ સારાં કરતુક—કામ કરનાર. Subs. One who practises good—virtuous actions. Pâz.

હુ-કુન-તુમ, hû-kûn-tûm. વિ૦ સરવેથી સરસ કરનાર. Adj. Doing the best work.

હુ-કરદ, hû-kard. ભૂ૦ કૃ૦ નેક કીધેલું. Past Part. Well—rightly done; acted virtuously.

હુ-કેરદારી, hû-kêrdâri. ના૦ ભાવ૦ નેક કાંમ કરવું. Abst. Subs. Doing a virtuous deed. Comp. Per. خوب کرداري

હુ-કરદે, hû-kardê. ના૦ નેક કામ. ભૂ૦ કૃ૦ સારૂં—ઘટતી રીતે કીધેલું. Subs. A good—virtuous action.

Past Part. Well done; properly achieved. Av. , Sans. सुकृत.

અંકુતન, ankûtan. ના૦ પહાડી ગાય, જંગલી ગાય. Subs. A mountain cow; a wild cow.

આં-કન્દન, ân-kandan. ક્રિ૦ પુરૂં કરવું, ભરવું. V. To fill; to fill up; to replenish. Comp. Per. آگندن

હુ-કરદન, hû-kardan. ક્રિ૦ સારૂં—શુભ—શોભઈતું કરવું. V. To do well; to make elegant. Per. خوب کردن

હુકોર, સુકોર, hûkôr, sûkôr. ના૦ આંધલો કુતરો, પાંચ સાત દાહડાનો કુતરો. Subs. A blind dog; a dog five or seven days old. Comp. Av.

હુવરેશ્ત, hûvarêsht. See avîkîrasht.

અનકદ, ankad. See ankad.

હૂ-પેદ, hû-pêd. ના૦ સારો—નેક બાપ. Subs. A good—virtuous father. Comp. Av. = Sans. सुपिता.

હૂ-ફરાશ્મોક, hû-farâshmôk. ના૦ પેહેલી અરધી રાત. Subs. The first half night. Comp. Av.

અનગર, angar. See angar. Av.

હુકર, hûkar. ના૦ અલબુરજ પાહાડની એક ટોંચનું નામ છે જેમાંથી અરદ્વીસૂર વેહે છે. Subs. Name of a peak of Mount Alborz from which the River *Ardwisûr* flows. Av.

હુકર, hûkar. ના૦ કેલવાયલો કુતરો, કાલા કાનનો સગ. Subs. A trained dog; a dog with black ears.

ઓક્રા, ôkrâ. ના૦ રાંધવાનાં ચોખા. Subs. Table rice.

અ-નગ્રશ્ને, a-nagrashnê. See a-nagarashnê.

હંકરશ્ને, hankarashnê. ના૦ ભાવ૦ વિચાર. Abst. Subs. Thought, consideration. Comp. Per. انگرش

અનકલ્યુન, ankalyûn. ના૦ બાઈબલ; ખ્રીસ્તી લોકોની ધર્મપોથી. Subs. The Bible; the sacred book of the Christians.

ઓહરબરશ્ત, ઓરૂબરશ્ત, ôharbarasht, ôrubarasht. ના૦ ઉત્તર તરફ આવેલા એક મુલુકનું નામ છે કે જે 'વોઉરૂજરશ્ત' નામના મુલુકથી વચમાં પહાડ આવવાને લીધે છુટો પડેલો છે (પ્રોફેસર યુસ્તી); ખનીરથ બામીની વાવ્ય દીશાએ આવેલા મુલુકનું નામ. Subs. Name of a region situated to the north, and separated from *Vourujarasht* by a mountain (Prof. Justi); name of a region situated to the north-west of *Khaniratha*. Av.

ઓહરજરશ્ત, ઓરૂજરશ્ત, ôharjarasht, ôrûjarasht. ના૦ ઉત્તર તરફ આવેલા એક મુલુકનું નામ (પ્રોફેસર યુસ્તી); ખનીરથની ઈશાનકુને આવેલા એક કેશવરનું નામ. Subs. Name of a region situated to the north (Prof. Justi); name of a *keshvar* situated to the north-east of *Khaniratha*.

હુકર્દ, હુકર્દે, hûkard, hûkardê. ના૦ કપુર. Subs. Camphor.

હુ-કેર્દારી, hû-kêrdârî. See hûkêr-dârî.

અન્-કર્દી, an-kardî. ના૦ સરદાર, સવાર. વિ૦ દાનાવ, કાબેલ, પુરવીણ. Subs. A chief; a leader; a rider; a cavalier. Adj. Sensible; accomplished; proficient.

હુ-કર્દન, hû-kardan. ક્રિ૦ સારૂં—ઘટતું કરવું. V. To do good; to perform what is proper. Comp. Av. = Sans. सु + कृ = Per. خوب کردن

હુ-કરફ, hû-karaf. ના૦ નેક—સારી જાત, સારૂં—શોભઈતું બદન. Subs. A good—virtuous nature; a good—elegant body. Comp. Av. , Sans. सु + कल्प.

હુ-કરફ્-તુમ, hû-karaf-tûm. Adj. Superl. Of which see hû-karaf. Comp. Av.

અન્ઘર, anghar. See angar. Av.

અન્જ, anj. ના૦ ખીલી નીકલેલો ચેહેરો—દેખાવ; જાહેર ખોલ્લો દેખાવ. Subs. A blooming face—feature; outward appearance.

અવચ, avach. ક્રિ૦ કહ્યું, બોલ્યો. V. He or she said—spoke.

[illegible] અ-વચ, a-vach. વિ૦ મગુન—વાચાવિનાનું. Adj. Speechless; deprived of the power of speech. Av. [illegible]

[illegible] અવજ, avaj. ના૦ બુજોરગી; કૌવત, જોર, શક્તી; હવા. વિ૦ ઘણુંજ મોટું—બુલંદ. Subs. Eminence; strength; power; air; climate. Adj. Very large—exalted. Comp. Av. [illegible] = Sans. ओजस् = Pâz. [illegible]

[illegible] ઊજ, ûj. વિ૦ શેતાબ; જલદપવાળું. Adj. Swift; rapid; fast.

[illegible] ઓજ, ôj. ના૦ ભાવ૦ મોટાઈ, બુલંદી, તવાંનાઈ; દબદબો; ચઢતો દરજ્જો, તવંગરી; ઊંચાઈ; કુડવું. ક્રિ૦ અ૦ બુલંદીથી; ઉપરથી. શબ્દ૦ અ૦ વિના, વતરોગે. Abst. Subs. Greatness; eminence; power; pomp; exalted dignity; richness; exaltation; jumping. Adv. With exaltation—sublimity; from above. Prep. Except; exclusive of. Comp. Av. [illegible], [illegible] = Sans. उद्, उत्, उर्.

[illegible] ખુજાએ, khujâê. ના૦ ચીતાર, નકશા, ચીત્રાંમણ. Subs. Painting; picture; drawing the outline.

[illegible] અન્-ચાસ્ત, an-châst. વિ૦ અજ્ઞાની, નાવાકેફ, બેખબર. Adj. Ignorant; unacquainted; inexperienced; uninformed.

ઓજ-હેદ, ઓજ-હસ્ત, ઓજ-અઈત, ôj-hêd, ôj-hast, ôj-ait. ક્રિ૦ ઉપર ચઢે, બુલંદીએ જાય; જોરાવર થાય; ઉપર ચઢે છે. V. May rise up; may be exalted; may become powerful.

ઓજ-આએદ, ôj-âêd. ક્રિ૦ ઉપર આવે; જોર આવે. V. May come up—high; may get strength.

હીજાન, hîjân. ના૦ જુલમ, જોર, જસ્તી. Subs. Tyranny; force; compulsion.

અંજામ, anjâm. ના૦ સેવટ, છેડો, આખેરી, ખોદાતાલાના નાંમોમાનું એક નામ. Subs. End; conclusion; termination; one of the names of God. Comp. Per. انجام

ઓજ-ઓમંદ, ôj-ômand. વિ૦ કૌવતમંદ; બુજેરગીવાળું; બુલંદીવાળું; ઉપર ચઢનારૂં; જોરરાખનારૂં; બલવાન, બુજેરગ. ના૦ પાદશાહ ગુશતાસ્પનો ખેતાબ. Adj. Strong; exalted; eminent; rising on high; possessing strength; powerful. Subs. Surname of King Gushtâsp. Comp. Av.

ઓજ-ઓમન્દી, ôj-ômandî. See above.

ઓજ-ઓમન્દીહા-તુમ, ôj-ômandîhâ-tûm. ક્રિ૦ અ૦ અતીશય જોર—કૌવતથી, અતીશય મજબુતાઈથી. Adv. Most powerfully—mightily; most firmly.

ઓજ-ઓમન્દ-તુમ, ôj-ômand-tûm. વિ૦ સર-

વેથી વધારે કૌવતમંદ, અતીશય જોરાવર. Adj. Superl. Most powerful—strong.

ઓજ્-ઓમન્દ્-તર, ôj-ômand-tar. વિ૦ વધારે કઉવતમંદ—બલવાન. Adj. Compar. More powerful; stronger.

ઓજ્-ઓમન્દ્-તરી, ôj-ômand-tarî. See ôj-ômand-tar.

ઓજ્-અફ્શુન, ôj-afshûn. ના૦ મજબુત—અસરકારક મંત્ર—નીરંગ. Subs. Powerful charm; efficacious spell—talisman.

ઓજ્-અવ્શુન, ôj-avshûn. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ ઉંચે—ઉપર છાંટ. V. Imper. Sprinkle over—on high.

ઓજ્-આવશ્ને, ôj-âvashnê. વિ૦ ટલુથતું, ઉગતું, ખીલતું, વધતું. Adj. Rising; appearing above the horizon; blooming; growing.

ઓજાવશ્ને, ôjâvashnê. ના૦ કૌવતમંદ નુર—પ્રતાપ. Subs. Powerful brightness—lustre.

ઓજ્-અવર, ઓજ્-મદમ, ôj-avar, ôj-madam. ના૦ ઘણુંજ ચઢતે દરજ્જેનું—કૌવત, ઘણીજ શક્તિ. Subs. Power of the highest order; greatest strength.

ઓજ્-અફ્રા, ôj-afrâ. ના૦ આશીર્વાદાર્થક—વખાણવાયોગ્ય કૌવત—જોર. Subs. Praiseworthy strength; power—force deserving of applause—benediction.

હ-જદ, hanjâd. ક્રિ૦ માર્યું, ખેંચ્યું. V. Struck; beat; pulled.

અ-જમ, anjâm. ના૦ સેવટ; છેડો. Subs. End; conclusion.

અ-જમી, anjâmî. વિ૦ સેવટ આવતું; છેડો આવતો. Adj. Ending; concluding.

અ-જમીહેદ, anjâmîhêd. ક્રિ૦ આખેરી પોંહોંચે છે, સેવટ આવેછે; પુરૂં થાયછે. V. Draws to an end; terminates; completes. Comp. Per. انجامیدن

અ-જમશ્ન, અ-જમશ્ને, anjâmashna, anjâmashnê. See anjâmî.

અ-જમીઆન, anjâmîân. ના૦ પુરૂં કરનારા, સેવટ લાવનારા. Subs. Plur. Those that accomplish —finish.

અ-જમીનેદ, anjâmînêd. ક્રિ૦ સરંજામ પોંહચાડે, સેવટ લાવે. V. May accomplish; may bring to an end—close.

ઓજ-આમુજદ, ôj-âmûzad. ક્રિ૦ ચઢતી કેલવણી લે—શીખે. V. May receive higher education—training.

અન-ચાર, an-châr. વિ૦ નાચાર, આશ્રા રહિત, ઈલાજ વિનાનું. Adj. Helpless; destitute of support—means. Comp. Per. بیچاره

અન્જાર, anjâr. ના૦ રાહ, રવેશ, રીતી, તરીકો. Subs. Way; mode; manner; practice.

ઓજાર, ôjâr. વિ૦ બુઝોર્ગ, બુલંદ, ઉંચું. Adj. Noble; exalted; grand.

હુ-ચાર, hû-châr. ના૦ ઘટતો ઈલાજ—ઉપાય; સારો આશરો. Subs. A proper remedy—means; good support.

અન્-ચારે, an-chârê. See an-châr.

અ-નેજારે, a-nêjârê. વિ૦ નાતવાની—દુર્બલતા વિનાનું. Adj. Free from weakness—debility. Contrast Per. نزار

હુ-ચારેહ, hû-chârêh. વિ૦ સારા ઉપાય—ઈલાજ-વાળું; સેહેલ. Adj. Possessing good remedies—means; easy.

હુ-ચેહેરે, hû-chêhêrêh. વિ૦ સારા ચેહરાનું, ખુબસુરત દેખાવનું; દેખામણું. Adj. Having comely features; beautiful; elegant. Comp. Av.

અન્-ચારે-ચ, an-chârê-cha. ક્રિ૦ અ૦ તે કારણસર; તે સબબને લીધે. Adv. For that reason; on that account.

અ-વજાર્દન, a-vajârdan. ક્રિ૦ નહીં ગુજરવું; નહીં આપવું; નહીં કરવું; રાજી નહીં કરવું. V. Not to pass—pay—perform—satisfy. Comp. Per. ناگذردن

ઓજી, ôjî. વિ૦ કૌવતવાળું ; આગલ વધનારૂં, દબદબાવાળું. ના૦ બુલંદી, મ્હોટાઈ, કૌવત. Adj. Strong; making progress; pompous. Subs. Eminence; greatness; strength.

ઓજીહા, ôjîhâ. ક્રિ૦ અ૦ મજબુતાઈથી ; કૌવતપણાથી. Adv. Strongly; powerfully; by main force.

ઓજ્-દેહેશ્ને, ôj-dêhêshnê. ના૦ ભાવ૦ કૌવત આપવું, શક્તિવાંન થવું. Abst. Subs. Giving strength; becoming powerful.

ઓજ્-દેહીગી, ôj-dêhîgî. ના૦ મુર્તીપૂજા, બુટપરસ્તી. Subs. Idol-worship; idolatry.

ઓજ્શીદ, ôjshîd. ક્રિ૦ પોંહચશે ; આવશે ; મલશે. V. Will reach—come—meet.

ઓજીહેદ, ôjîhêd. ક્રિ૦ બુલંદી આપે ; ખાહેશ કરે ; ઈચ્છે ; બાહેર નીકલે. V. May elevate; may desire—wish; may come out.

ઓજશ્ન, ôjashna. ના૦ ભાવ૦ ખોડવું, ચાલવું. Abst. Subs. Digging; moving; walking.

ઓજશ્ની, ôjashnî. ના૦ ભાવ૦ ચઢવું, બુલંદીએ જવું, ઉંચી પંકતીએ પુગવું. Abst. Subs. Rising; soaring on high; gaining an exalted dignity.

ઓજશ્ની-તુમ, ôjashnî-tûm. વિ૦ સર્વથી શ્રેષ્ઠ પંકતી વાળું—ચઢતે દરજ્જેનું. Adj. Superl. Enjoying the most exalted dignity; most distinguished—elevated.

ઓજશ્ને, ôjashnê. See ôj.

ઓજશ્ને-મંદ-તર, ôjashnê-mand-tar. વિ૰ વધારે કૌવતમંદ. ના૰ નસાસાલાર. Adj. Compar. More powerful—strong. Subs. *Nasâsâlâr* (a corpse-bearer).

ઓજ-શમ, ôj-sham. ના૰ મોટું—સારૂં નામ. Subs. An exalted—great name.

હુ-ચશ્મ, hû-chashma. ના૰ સારી આંખ; મેહેરબાંની ભરેલી નજર; દોસ્ત, મજબુત દૃષ્ટી. Subs. A good eye-sight, (*lit.*); a kind regard; a friend; a powerful sight. Comp. Av. = Sans. सुचक्षुस्.

હુ-ચશ્મી, hû-chashmî. વિ૰ સારી નજરવાળું; દયાળું, મેહેરબાંન; સારી દયાનતદારીવાળું, પોતાની મોરાદ મુજેબનું. Adj. Having a good eye-sight (*lit.*); merciful; kind; conscientious; according to one's desire.

હુ-ચશ્મીહા, hû-chashmîhâ. ક્રિ૰ અ૰ સારી—નેક નજરથી, માયાળુપણે, રેહમદીલથી, મીત્રતાઈપણે; રૂડી દૃષ્ટિએ—નેત્રથી. Adv. With a kind eye, mercifully, favourably, propitiously, indulgently.

અન્ ચીર, an-chîr. વિ૰ ફાવવા વિનાનું, નાગાલેબ, ફતેહમંદી—મજબુતી વિનાનું; હારી જતું, નીરાશ. Adj. Not succeeding; not prevailing over; not victorious—stable. Contrast Per. چیره

હુ-ચીર, hû-chîr. વિ૰ સારી ગાલેબીવાળું; પુરતી

રીતે ફાવનારૂં. Adj. Succeeding well; gaining the advantage—victory fully.

હુ-ચેહેર, hû-chêhêr. See hû-chêhêrê.

હુ-ચીહ્રી, hû-chîhrî. See hû-chîr.

હુ-ચેહેરી, hû-chêhêrî. ના૦ ભાવ૦ સારો દેખાવ—દૃષ્ટિ. Abst. Subs. A good sight—look—aspect.

હુ-ચીરીહા-તુમ, hû-chîrîhâ-tûm. ક્રિ૦ અ૦ અતિશય ગાલેબીપણાથી. Adv. Overpowering in the highest degree.

હુ-ચીર્-તર, hû-chîr-tar. વિ૦ વધારે સારી રીતે ફાવનારૂં—ગાલેબ થનારૂં. Adj. Compar. Prevailing over in a better way.

ઓજે-શતુનતન, ôjê-shatûnatan. ક્રિ૦ ભપકાથી ચાલવું. V. To walk pompously.

ઓજ્-દેસ, ôj-dês. ના૦ મુર્તી, બુતપરસ્તી; ખોડી—ખણી કાઢવું; ઉખેડી કાઢવું. Subs. An idol; idolatry; digging out; plucking up. Comp. Av. = Pâz.

ઓજ્દેસ્ત, ôjdêst. See above. Av.

ઓજ્દેસ્તાન, ôjdêstân. ના૦ મુર્તી રાખવાની જગા. બુતખાનું, દેહરૂં. Subs. An idol temple; a Hindoo temple.

ઓજીસ્તાન, ôjîstân. ના૦ પુતળું; મુર્તિ. Subs. An image, an idol.

હુચીસ્તાન, hûchîstân. ના૦ એક શેહેરનું નામ છે. Subs. Name of a city.

ઓજ્-દેસ્તાર, ôj-dêstâr. See ôjdêstân.

ઓજ્દેસ્પરસ્તગી, ôjdêsparastagî. ના૦ ભાવ૦ મુર્તિપુંજા. Abst. Subs. Idolatry; idol-worship. Pâz.

અન્-ચીગુન, an-chîgûn. ક્રિ૦ અ૦ તે માફક નહીં; ત્યારે નહીં. Adv. Not in that manner; not then.

ઓજીનાક, ôjînâk. વિ૦ બલવાન, કૌવતમંદ, જોરાવર. Adj. Powerful; strong; vigorous.

ઓજીનદ, ôjînad. ક્રિ૦ વાગેછે; વેહેછે. V. Strikes upon; beats; flows.

ઓજીનેદ, ઓજીનીદે, ôjînêd, ôjînîdê. ભૂ૦ કૃ૦ ફાવેલું, સરસાઈ પામેલું, બલવાન થયલું. Past Part. Succeeded; gained superiority; become powerful.

ઓજીનગરીહા, ôjîngarîhâ. ક્રિ૦ અ૦ પસંદ કરવા જોગ રીતે. Adv. Agreeably.

અ-વજીન, a-vajîn. વિ૦ નાપસંદ, નહીં ગમતું. Adj. Disagreeable; unpleasant; distasteful. Contrast Per. گزین

ઓજીનન્દ, ôjînand. ક્રિ૦ ચઢે, ઉભા રેહે. V. May ascend—stand.

ઓજ્-દુક, ôj-dûk. ના૦ બુલંદ—ઉંચી જાતની ખુશી—મજાહ. Subs. Enjoyment—pleasure of a high order.

ઓજીને, ôjînê. વિ૦ માન—આબરૂવાળું; બુજોર્ગ, પ્રવીણ; પ્રખ્યાત. Adj. Respectable; honourable; noble; exalted; erudite; well-knowing; famous.

હુજીને, hûjînê. ના૦ પુસ્તક, ચોપડી. વિ૦ ફાયદાકારક. Subs. A book, a volume. Adj. Advantageous.

ઓજીનગી, ôjîngî. ના૦ ભાવ૦ ફાયદો—નફો મેલવવો. Abst. Subs. Acquiring profit; gaining advantage.

અવજેદ, avjêd. વિ૦ અણદીઠ, છુપું, ખાનગી. Adj. Invisible; secret; private.

અ-વજેદ, a-vajêd. ક્રિ૦ નહીં વેહે—ચાલે. V. May not flow—walk—move.

ઓજેદ, ôjêd. ક્રિ૦ ઉગે, વધે, ચઢે, ઉઠે, વેહે, હીલે, બુલંદ થાય. વિ૦ દુર, આંઘું, મુબારક. V. May rise—grow—ascend—flow—move; may be exalted. Adj. Distant; remote; propitious.

ખોજેદ, khôjêd. ક્રિ૦ મેહનત—ઉદ્યોગ કરે. V. May work—may be industrious—busy.

હૅન્જેદ, hênjêd. ક્રિ॰ છોડે, સીંપે, નાંખે; સુકવી નાંખે. V. May forsake; may sprinkle—pour; may dry. Av. = Sans. सिंचति.

ઓજીદાર, ôjîdâr. વિ॰ બુલંદી—દરજ્જો રાખનારૂં, કૌવતદાર. Adj. Enjoying greatness—dignity; strong; powerful.

અ-વજીદારાન, a-vajîdârân. વિ॰ નહીં ઉડનારાં, નહીં ચુંટનારાં, નહીં એખ્તીઆર—હાંસેલ કરનારાં, નહીં દુર કરનારાં. Adj. Not flying; not selecting—choosing—acquiring; not avoiding.

ઓજી-દારાન, ôjî-dârân. Subs. Plur. See ôjîdâr.

ઓજીદ્-બોદ, ôjîd-bôd. ના॰ ઉંચી બુદ્ધિ; શ્રેષ્ઠ અક્કલ—મનશક્તિ. Subs. Great intelligence; superior sense—intellectual power.

ઓજીદે, ôjîdê. ભૂ॰ કૃ॰ ચુંટી કહાડેલું, પસંદ કીધેલું, ચુનંદું. Past Part. Chosen; selected; approved of; most excellent.

અ-ઉજીદન, a-ujîdan. ક્રિ॰ પસંદ નહીં કરવું; ખાહેશ નહીં કરવી. વિ॰ પસંદ નહીં કરનારૂં. V. Not to choose—desire. Adj. Not choosing.

અન્ચીદન, anchîdan. ક્રિ॰ આધીન—તાબે થવું; કોઈનાં કહ્યામાં રહેવું, જવું, વલવું, આવવું. V. To become obedient—submissive; to comply with the instructions of a person.

અ-જીદન, anjîdan. ક્રિ૦ હજામત કરવી; ટુકડે ટુકડા કરવા; બાહેર ખેંચવું; ખાવું; ખીજવવું; નાશ કરવો; જખમ કરવો. V. To shave; to break in small pieces; to pull out; to eat; to vex; to destroy; to wound. Comp. Per. انچیدن, انجیدن

ઓજીદન, ôjîdan. ક્રિ૦ બુલંદ—ચઢતે દરજ્જેનું—બુજોર્ગ રેહવું—કરવું; ચઢવું. V. To be exalted—elevated; to make (a person) exalted—ennobled.

હ-જીદન, hanjîdan. ક્રિ૦ બાહેર ખેંચી કાઢવું. V. To pull out forcibly. Comp. Av. Rt. , Per. آهنجیدن

હે-જીદન, henjîdan. ક્રિ૦ સીપવું; કુવામાંથી પાણી કાઢવું; છુટુ મુકવું. V. To sprinkle; to draw water from a well; to let loose or free.

અ-વજીદે, a-vajîdê. વિ૦ અવિવેકી, દુર્ગુણી, અનીતિવાન. Adj. Indiscriminating; vicious; immoral.

ઓજીદે, ôjîdê. See ôjîdê. ભૂ૦ કૃ૦ ઉંચે ચઢેલું. Past Part. Elevated.

અન્-ચેમ, an-chêm. વિ૦ કારણ—મતલબ—સબબ વિનાનું; અર્થ—કૌવત વિનાનું. Adj. Having no cause—reason; void of any object—signification—energy. Contrast Per. چم

હુચેમ, hûchêm. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ હું છુપાવું કરે. V. Imper. I may conceal.

હુ-ચેમ, hû-chêm. ના૦ સારો ઘટતો સબબ—કારણ, સારી મતલબ. Subs. A good reason; a proper cause; a good end—purpose.

અન્-ચીર, an-chîr. See an-chîr.

અન્-જીર, anjîr. ના૦ એક નદીનું નામ છે કે જે હેરાતમાં આવેલીછે; અંજીર; સક્રો. Subs. A river in Herat; the garden fig; *anus*. Comp. Per. انجیر

ઓજ્ગર, ôjgar. વિ૦ ઉંચું, મોટું, ચઢતે દરજ્જેનું. Adj. High; elevated great; exalted.

ઓજ્ગેરી, ôjgêrî. ના૦ ભાવ૦ કૌવત આપવું; કોઈને ચઢતે દરજ્જેનું બનાવવું. Abst. Subs. Giving strength; making a person exalted—dignified.

અન્-ચીરશ્ન, an-chîrashna. ના૦ ભાવ૦ ઈલાજ—ઉપાય વિનાની હાલત; નાચારી. Abst. Subs. State of being helpless; want of means—remedy; indigence.

અ-વજીરશ્ન, a-vajîrashna. વિ૦ ઈલાજ—ઉપાય—છુટકારા વિનાનું, નાચાર. Adj. Destitute of means—remedy—release; helpless.

ઓજ્-ગરશ્ન, ôj-garashna. ના૦ ભાવ૦ નાતવાની, નબલાઈ. Abst. Subs. Weakness; debility.

અવજીરશ્ની, avajîrashnî. વિ૦ વસીઅત—નસીહત પ્રમાણેનું. Adj. According to one's last will and testament; according to one's admonition—instruction.

ઓજ્ગરશ્ની, ôjgarashnî. ના૦ ભાવ૦ વધારવું, શક્તિવાન થવું; કૌવત આપવું; શુર, જોર. Abst. Subs. Increasing; promoting; becoming strong—powerful; giving strength; vigour; power.

હવજીરશ્ની, havajîrashnî. ના૦ ભાવ૦ હોકમ પ્રમાણે ચાલવું. Abst. Subs. Obeying one's orders.

ઓજ્ગરશ્નીહા, ôjgarashnîhâ. ક્રિ૦ અ૦ હોનારત મુજબ, બનનારી રીતે. Adv. By a decree of fate; by chance; casually.

અ-વદીરશ્ની, a-vadîrashnî. વિ૦ પાયદાર, કાયમ, નહીં જનારૂં—નાંશ પાંમનારૂં. Adj. Firm; permanent; not passing—perishing; undecaying.

ઓજ્ગરશ્ની, ôjgarashnî. ના૦ ભાવ૦ મોહટાઈ, ઉંચાઈ, બુલંદી; નાતવાની, નીર્બલતાપણું; પાલવું; ચઢતે દરજ્જે પોંહચાડવું, ચઢતો દરજ્જો. Abst. Subs. Greatness; elevation; eminence; weakness; debility; nourishing; exalting; a high dignity.

ઓજ્-ગરશ્ની-તર, ôj-garashnî-tar. વિ૦ વધારે કૌવતમંદ, વધારે બુઝુરગી ભરેલું, વધારે ઉધારનારૂં, વધારે ચઢતો દરજ્જો ભોગવનારૂં. Adj. Compar. More powerful—eminent; more nourishing; enjoying a more exalted dignity.

અ-વજીરશ્ને, a-vajîrashnê. See ôjgarashna.

ઓજીરશ્ને, ઓજ્ગરશ્ને, ôjîrashnê, ôjgarashnê. See ôjgarashna.

હુ-ચીરશ્ને, hu-chîrashnê. See hu-chîr, and also hu-chêhîr.

અન્જીરે, anjîrê. નાo સફરો; મુસાફરીને માટેની જરૂરની ચીજો. Subs. The anus; necessaries for travelling. Comp. Per. انجیره

અન્જુ, anjû. ક્રિo અo બાહેર; ખેંચી કાઢેલું. Adv. Outwardly; abroad; drawn out.

આન્-ચે, ân-chê. સર્વo જે કાંઈ; વલી તેઓ; તેઓનેભી. Pron. Whatever; even they; to them also.

ઓજ્, ઓજે, ôj, ôjê. See ôj.

હોજ્વાન, hôjvân. નાo જુલમ, જોર, જબરદસ્તી. Subs. Tyranny; violence; unjust force.

અન્-ચંદ, an-chand. ક્રિo અo કેટલેક દરજ્જે; એટલું બધું, કેટલાક. "અન્-દ્-ચન્દ" નો ટુંકો આકાર. Adv. In some degree; so much; some. Contracted form of , and-chand.

ઓજીએ, ôjîê. See ôj, ôjê.

ઓજ્-વદ, ôj-vad. ક્રિo અo ઉંચે—ઉપર સુધી. Adv. Up to the top; high up.

ઓજ્-ઉન્, ઓજ્-વન્, ôj-ûn, ôj-van. નાo ઉચું—જોરાવર ઝાડ. Subs. A lofty—mighty tree. Comp. Av. +

ઓજેકાર ઓજે-કાર, ôjê-kâr. ના૰ ચઢતે દરજ્જેનું—શ્રેષ્ઠ કાંમ. Subs. A work of an exalted order; an excellent work.

ઓજ-વજશ્ને-ઓમન્દ ઓજ-વજશ્ને-ઓમન્દ, ôj-vajashnê-ômand. વિ૰ ઝડપથી વેહનારૂં, ઝરાને લગતું. Adj. Fast-flowing; pertaining to a fountain. Comp. Av.

ઓજ-વજશ્ને ઓજ-વજશ્ને, ôj-vajashnê. ના૰ ભાવ૰ ઝડપથી —ઉંચેથી વેહવું. Abst. Subs. Flowing fast—from upward.

અન્જુમન અન્જુમન, anjûman. ના૰ મીજલસ, સભા, મંડલી, ફોજ, પંચ, પંચાયત. Subs. A meeting; a society; an army; an assembly of five or more arbitrators. Comp. Av. =Per. انجمن

અન્જુમની અન્જુમની, anjûmanî. ના૰ મીજલસી, સભાસદ. Subs. A member of an assembly; an individual of a society.

અન્જુમનીગાન અન્જુમનીગાન, anjûmanîgân. Subs. Plur. See above.

અન્જુમુનીગી અન્જુમુનીગી, anjûmûnîgî. વિ૰ અંજુમન—મીજલસ—સભા—ફોજને લગતું. Adj. Pertaining to an assembly—meeting—army.

ઓજવર ઓજવર, ôjvar. વિ૰ શકિતવાન, કૌવતમંદ, ખુબી ધરાવતું, અસરકારક, મોહ પમાડનારૂં. Adj. Powerful; strong; possessing certain virtues; efficacious; alluring.

અવ્જોર્દ, avjôrd. ના૦ પેહરણ; શરીર ઢાંકવાનું વસ્ત્ર. Subs. A garment; clothing for the body.

અવજ્-વર્દી, avaj-vardî. ના૦ પાછું ફેરવવું, હરખુત કરવું, ધીક્કારી—તુચ્છકારી—હાંકી કાઢવું. Subs Turning back; treating with contempt; slighting; driving away.

ઓજ્-વર્દી, ôj-vardî. ના૦ સચ્ચાઈને ફેરવવી—ઉલટાવવી, જુઠું બોલવું, કૌવતને પાછું હતાડવું; નબળું કરવું. Subs. Upsetting the truth; representing falsely; telling a lie; counteracting one's power; enfeebling. Pâz.

ઓજ્-વર્દીદન, ôj-vardîdan. See , ôj-vardî. ક્રિ૦ સચ્ચાઈને ફેરવવી—ઉલટાવવી, જુઠું બોલવું, કૌવતને પાછું હતાડવું, નબળું કરવું. V. To upset the truth; to represent falsely; to tell a lie; to counteract one's power; to enfeeble.

ઓજે, ôjê. See ôj.

આંચક, ânchak. ના૦ સીંધુ નદી ઉપરનાં એક શેહરનું નામ છે. Subs. Name of a city situated on the Indus.

હન્જે, hanjê. See anjû.

ઓજે, ôjê. ના૦ યજશનેનાં આલાત ભરવાનું વાસણ, કુંડી. વિ૦ કુંટાયલું. શબ્દ૦ અ૦ ઉપર. Subs. A large round vessel of copper for putting ceremonial utensils, usually called a *Koondee*. Adj. Pounded. Prep. Up, on, above.

ઓજે-તર, ôjê-tar. See ôj-ômand-tar.

અવ્જદે, avjadê. ભૂ૦ કૃ૦ મારેલું, તુટેલું, જખમી કીધેલું. Past Part. Beaten; broken up; wounded. Comp. Av.

હન્જતે, hanjatê. ભૂ૦ કૃ૦ એકદમ મારેલું; મારીનાખેલું. Past Part. Struck at once; killed. Comp. Av. See avjadê.

ઓજ્-તુમ, ôj-tûm. See ôj-ômand-tûm. Av.

ઓજ્દગી, ôjdagî. વિ૦ વધારો કરનારૂં, ફેલાવનારૂં, આબાદ થતું. Adj. Increasing; promoting; thriving.

અન્ચત્પમન, anchatpaman. ના૦ સીનો, છાતી. Subs. The breast; the chest.

હુચત્પમન, hûchatpaman. ના૦ આંગલું. Subs. A finger.

ઓજ્-તર, ôj-tar. See ôj-ômand-tar. Av.

ઓજ્-વાન્-વર, ôj-vân-var. વિ૦ કૌવત—જોર રાખનાર. Adj. Possessing strength—power. Pâz.

ઓજ્પતે, ôjpatê. ના૦ ઉંધું વાલવું, પાડી નાખવું, વાંકું વાલવું. Subs. Upsetting, overthrowing, throwing down, bending down. Comp. Av. + = Sans. पत् = Per. افتادن

ઓજ્પતગી, ôjpatagî. નાo ભાવo કૌવત, બહાદુરી, ચઢતી કલા—પદવી. Abst. Subs. Strength; bravery; prosperity.

ઓજ્પત્ગી, ôjpatgî. નાo સદંતર જતું રેહવું, ગુમ થવું, નાશ પાંમવું. Subs. Becoming extinct—*non est;* decaying.

ઓચ્પમન, ôchpaman. See hûchatpaman.

ઓજમ, ôjam. ક્રિo આજ્ઞાo હું ઉઠું—ઉભો થાઉં—ચઢું—બુલંદ કરૂં. V. Imper. I may get up—stand up—ascend—exalt.

ઓજ્-મદમ, ôj-madam. વિo ઘણુંજ ચઢતે દરજ્જેનું—ઉંચી પંકતીનું. Adj. Of the highest order—dignity.

ઓજ્-મદમ્-કાર, ôj-madam-kâr. નાo ચઢતે દરજ્જેનાં—ઉંચી પંકતીનાં કામ. Subs. Works of the highest order—dignity.

અન્જમન, anjaman. See anjûman.

ઓજ્મન્દ, ôjmand. See ôj-ômand.

અન્જુમની, anjûmanî. See anjûmûnîgî.

અન્જમનીહા, anjamanîhâ. ક્રિo અo મંડળી—સભાના કાયદા પ્રમાણે. Adv. According to the rules of an assembly—society.

ઓજ્મન્દીહા, ôjmandîhâ. ક્રિ૦ અ૦ મજબુતાઈથી, બુલંદીથી, કૌવતથી. Adv. Firmly; strongly; exaltedly; powerfully.

અન્જમની, anjamanî. See anjûmûnîgî.

ઓજ્મંદીહા-તુમ, ôjmandîhâ-tûm. ક્રિ૦ અ૦ અતીશય કૌવતથી. Adv. Superl. Most powerfully.

અન્જમનીતર, anjamanîtar. વિ૦ વધારે મ્હોટી મીજલસ—મંડલી સભાવાલું. Adj. Compar. Having a larger assembly—society.

ઓજ્મંદ-તર, ôjmand-tar. See ôjômand-tar.

અન્જમન્-દક્યા, anjaman-dakyâ. ના૦ પવિત્ર સભા; ધરમગુરૂઓની મંડલી. Subs. A sacred assembly—a society of spiritual guides—divines.

અન્જમનીગી, anjamanîgî. See anjûmûnîgî.

અન્જમનીક, anjamanîk. ના૦ અંજુમનમાં બેસનાર, સભાસદ. Subs. A member of an assembly; an individual of a society.

ઓજ્મુદ્-કારી, ôjmûd-kârî. ના૦ અજમાવવા લાયકનું કામ, અજમાયશ, અનુભવ. Subs. A work fit for a trial; experience; long practice.

ઓજ્મુદ્ગી, ôjmûdgî. See above.

ઓજ-રાદીગાન, ôj-râdigân. ના૦ મૂર્તિપુંજકો, બુતપરસ્તો. Subs. Plur. Idolators; idol-worshippers.

અન્જર્ગ, anjarg. વિ૦ ધરાયલું, તૃપ્ત થયલું, સંતોષી, સબુરીવાલું. Adj. Satisfied; satiated; contented; patient.

અન્જર્ગ, અન્જરગ, anjarg, anjrag. ના૦ મતલી; એક સબજાની જાત. Subs. Myrtle; an evergreen shrub.

ઓજીરશ્ની, ôjîrashnî. ક્રિ૦ અ૦ હોકમ—આજ્ઞા મુજેબ, વસીઅત—નસીહત પ્રમાણે. Adv. In accordance with commands—orders; in accordance with one's last will—instructions.

ઓચરત, ôcharat. ના૦ અજાયબી, અચરતી, હેરત. Subs. Wonder; amazement; bewilderment.

હોચ્રત, hôchrat. ના૦ પાદશાહી લાયક સરપાવ; અબરેસમી કપડાં, બખતર. Subs. A princely garment; a rich silken robe; an armour.

ઓજરત, ôjrat. ના૦ તસુ. Subs. An inch; the 32nd part of a yard.

ઉજ, uz, See ôj. Av.

ઓજ, ôz. વિ૦ ઉંચું; બીજું, પરાયું. ના૦ પુટલું. Adj. Elevated; lofty; another; foreign. Subs. An idol.

હોજ઼, hôz. ના૦ આવાજ ; પોકાર ; સાદ. Subs. Sound; noise; voice.

ઓઝ઼ા, ôzâ. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ ચાલ, જા. V. Imper. Go, walk, get on.

ઓઝ઼ી, ôzî. વિ૦ ચાલનારૂં. Adj. Walking.

અન્-ઝ઼ાહક, an-zâhak. વિ૦ બેહદ, પરમાણ વિનાનું. Adj. Unlimited; disproportionate.

ઓઝ઼ાઈર, ôzâîr. ના૦ ઉઝીરન ગેહ, દહાડાની ત્રીજી ગેહનું નાંમ ; એક ફરેશતાનું નામ છે કે જે ત્રીજા પોહોરના વખત ઉપર મવક્કલ છે. Subs. *Oziren-geh* (the 3rd subdivision of the day); the angel presiding over the same. Av.

ઓઝ઼્-આએશ્ન, ôz-âêshna. ના૦ ભાવ૦ ઉપર આવવું, પ્રકાશવું, ઉગવું, વધવું. Abst. Subs. Coming up; rising; shining; increasing.

ઓઝ઼્-આએશ્ની, ôz-âêshnî. Same as above.

ઓઝ઼ા-યાને, ôzâ-yânê. ના૦ ઘણી આવક—વૃધ્ધી—વધારો. Subs. A large income—increase—surplus.

ઓઝ઼ાયશ્ન, ôzâyashna. See ôz-âêshna.

અવ્ઝ઼ાએશ્ની, avzâêshnî. વિ૦ વધનારૂં, ફેલાવો કરનારૂં. Adj. Increasing; promoting; diffusing.

ઓઝ્-આએશ્ની, ôz-âêshnî. See ôz-âêshnî.

ઓઝ્યશ્ની, ôzâyashnî. ના૦ ભાવ૦ વધારો, આબાદાની. Abst. Subs. Increase; prosperity.

હુ-ઝ્આએશ્ની, hû-zâêshnî. ના૦ ભાવ૦ નેક જીંદગી; દોલત, મતા; આસાની—સેહલાઈથી જનમ આપવો. Abst. Subs. A virtuous life; wealth; property; easy child-birth. Comp. Av. = Pâz.

ઓઝ્-આએશ, ôz-âêsh. See ôz-âêshna.

હુ-ઝ્આદ્ગી, hû-zâdgî. વિ૦ નેકીથી જણનારૂં; ના૦ નેક જનમ; નેક બુન્યાદ—નસલ. Adj. Giving good birth. Subs. A good birth; noble parentage—lineage.

ઓઝ્-આએદ, ઓઝ્હેદ, ôz-âêd, ôzhêd. ક્રિ૦ ઉંચે ચહડેછે—આવેછે. V. Ascends; rises.

ઓઝ્અઈર, ôzâîr. See ôzâîr.

ઓઝ્અઈરીન, ôzâîrîn. See ôzâîr.

હુ-ઝ્આક, hû-zâk. વિ૦ નેક પેદા થયલું. ના૦ સારૂં ફરજંદ. Adj. Well-born. Subs. A good child.

અન્-ઝ્આહ્કશ, an-zâhkash. વિ૦ અતલગનું, નજ્દીકીનું, દૂરી વિનાનું. Adj. Closely connected; related to; akin; not distant.

અન્‌ઝાર, anzâr. ના૦ પુશ્કલતા, બીશ્યારી ; દુર્બલતા, નાતવાંની. Subs. Abundance ; copiousness ; weakness ; feebleness.

અવ્ઝાર, avzâr. ના૦ હથયાર, શસ્ત્ર, ઓજાર ; ઈંદ્રી. Subs. A weapon ; an instrument ; an implement ; an organ ; a sense.

અન્‌ઝાર-વન્દશ્ની, anzâr-vandashnî. ના૦ ભાવ૦ વગર હાંસેલની મતલબ, નીરર્થક ઈચ્છા ; બીશયાર પામવું. Abst. Subs. A disinterested motive ; useless desire ; acquiring much.

અવ્ઝારે, avzârê. વિ૦ હથયાર—શસ્ત્ર રાખનાર. Adj. Furnished with arms—weapons.

ખોઝારેહ, khôzârêh. વિ૦ થોડું. Adj. Little ; few.

હોઝાર્દન, hôzârdan. ક્રિ૦ જવું ; આપવું ; કરવું ; સાફ કરવું ; પીછાણવું. V. To pass ; to pay ; to perform ; to clean ; to distinguish.

ઓઝ્‌-શહા-મીનીદારી, ôz-shahâ-minî-dârî. ના૦ ભાવ૦ વેહેમી તથા બુતપરસ્ત ક્રિયા કરવી. Abst. Subs. Performing superstitious and idolatrous ceremonies.

ઓઝ્‌-દાહીગાન, ôz-dâhîgân. વિ૦ પરાયા—પારકા દેશનું. Adj. Foreign ; a lieu ; belonging to a foreign land. Comp. Av.

ઓઝ્‌દાઈ, ôzdâî. ના૦ પરાયું—પારકું દેશ ; જુદો

મુલુક. વિ० બુલંદ. Subs. A foreign country; a different region. Adj. Elevated, exalted.

ઉઝ઼શી, ûzashî. વિ० બુલંદ, શ્રેષ્ઠ, ચઢતે દરજ્જાનું. Adj. Elevated; excellent; enjoying a high dignity.

ઓઝ્-દહીગાન, ôz-dahîgân. ના० પારકા દેશ—મુલકનાં લોકો, પરદેશીઓ. Subs. Plur. People of a foreign country; foreigners.

ઓઝ્દાએશ્ન, ôzdâêshna. ના० દેહકાંની, બુલંદ, ઉઠાવવું, છુટે હાથે આપવું. Subs. A clown; a rustic; raising on high; giving freely.

ઓઝ્દેહેશ્ને, ôzdêhêshnê. ના० પારકાં દેશો—મુલકો. વિ० બુલંદ, ઉંચું. Subs. Foreign countries—regions. Adj. High; elevated; exalted.

ઓઝ્દાઈનેદ, ôzdâînêd. ક્રિ० સુકવે, સુક્કું કરે. V. May dry; may make dry.

ઓઝ્-દાયંદ, ôz-dâyand. ક્રિ० પાક—ખુશ્ક કરે, માંજે, ઉંજારે. V. May purify—dry; may clean—rinse—scour.

ઓઝ્દાઈનીનદ, ôzdâînînad. See above.

ઓઝ્દાઈનેદ, ôzdâînêd. See ôzdâînêd.

ઓઝ્-દાઈદન, ôz-dâîdan. ક્રિ० પાક—સુક્કું—ખુશ્ક કરવું, માંજવું, ઉંજારવું. V. To purify; to clean; to dry; to scour; to rinse.

અન્-ઝ઼ીઆંગી, an-zîângî. વિ० નુકસાન—

જીઆંન નહીં કરનારૂં. Adj. Not doing any harm —injury.

ઓઝ્દેઝાર, ઓઝ્દેવ્ઝાર, ôzdêzâr, ôzdêvzâr. ના૦ દીવાર; એક કીલ્લાનું નામ છે કે જે પાદશાહ કએખુશરોએ ઘણી મેહનતે ફતેહ કર્યો હતો અને તેમાં "આદર ગોશસ્પ" નામનાં આતશને પરઠયો હતો, જેને "બેહમન દેઝ" અને "ચએચશ્તે વર" કરી કહેછે; બુતખાણું; દેવલ, પુટલું. Subs. A wall; name of a strong fort, otherwise called *Bahmandêz* and *Chaechastê-var*, conquered by *Kaikhosru* after an obstinate fight. In this fort the King had consecrated the sacred fire called *Âder-goshasp;* an idol-temple; a church; an idol.

ઓઝ્-દાદન, ôz-dâdan. ક્રિ૦ જોશ આપવો, ઉભાંણ થવું; ઉપર ફીણ ચઢવું. V. To boil; to be boiled; to efferversce; to froth.

ઓઝીઆરાને, ôzîârânê. ના૦ ઉજીરન ગેહ; દહાડાની ત્રીજી ગેહનો વખત; બપોરના ત્રણથી તે રાત પડે ત્યાં સુધીનો વખત. Subs. *Uziren-geh* (the 3rd sub-division of the day) commencing from 3 P.M. up to evening. Av.

ઓઝ્દેહ, ôzdêh. ના૦ બુટ, પુટલી, મુર્તી; બુતપરસ્તી. Subs. An idol; a human figure in wood, stone, &c.; idolatry.

ઓઝ્-દેશીગી, ôz-dêshîgî. ના૦ ભાવ૦ મુર્તીપુંજા, બુતપરસ્તી. Subs. Abst. Idolatry; idol-worship.

ઓઝ્-દશ્તાનીહા, ôz-dashtânîhâ. ક્રિ૦ અ૦ દશ્તાનનાં કૌવતથી. Adv. By the power of *menses*.

ઓઝેશ્તાનીહા, ôzêshtânîhâ. ક્રિ૦ અ૦ જણવાની જગોએથી, જેહદાંનથી, ગર્ભસ્થાંનની મારફતે. Adv. From the womb—*uterus;* through the womb.

ઓઝ્દેસ, ôzdês. See ôjdês.

ઉઝેઈશ, ûzêîsh. ના૦ વધારો, વૃદ્ધી, ચઢતી. Subs. Increase; growth; rise.

ઓઝ્-દેહી, ôz-dêhî. See ôz-dâhîgân.

ઓઝ્દેસી, ôzdêsî. વિ૦ મૂર્તીપુંજક; મૂર્તી—પુઠલાંને લગતું. Adj. Idolatrous; pertaining to an idol-image. Comp. Pâz.

ઓઝ્દેસ્પરસ્તગી, ôzdêsparastagî. ના૦ પુતલાને પુજવાનો ગુનાહ; દેવોને માનવાનો ગુનાહ. Subs. The sin of worshipping idols; the sin of keeping faith in false Gods—*devs.* Comp. Pâz.

ઓઝ્દેવ, ôzdêv. See ôjdês.

ઓઝ્દેવ-યઝદે, ôzdêv-yazadê. See ôz-dêsparastagî.

[Pahlavi] ઓઝ્-દેવ્-યઝગી, ôz-dêv-yazagî. ના० ભાવ० દીનની રાહ ઉપર નહીં રેહેવું; વટલી જવું; દેવોને માનવું. Abst. Subs. Not adhering to the path of religion; becoming an apostate; a belief in false Gods—*devs*.

[Pahlavi] ઓઝ્દેવ્ઝાર, ôzdêvzâr. See [Pahlavi], [Pahlavi], [Pahlavi] ઓઝ્દેઝાર, ઓઝ્દેવ્ઝાર, ôzdêzâr, ôzdêvzâr.

[Pahlavi] ઓઝ્-દેવ્-પઝ્દીગી, ôz-dêv-pazdîgî. ના० ભાવ० દીનની રાહ ઉપર ઉસ્તવાર નહીં રેહેવું; દીનનાં કાંમમાં ખલલ નાંખવી. Abst. Subs. Not being firm on the path of religion; offering resistance in religious works.

[Pahlavi] } ઓઝ્-દેવ્-પર્દગી, ôz-dêv-pardagî. See above.
[Pahlavi] }

[Pahlavi] ઓઝ્-દેવ્-મનીદાર, ôz-dêv-manîdâr. ના० ભાવ० બુતપરસ્તીની—પુટલાં પુંજવાની માનતા કરવી. Abst. Subs. Making vows for worshipping idols—images.

[Pahlavi] } ઓઝ્દેઝાર, ôzdêzâr. See [Pahlavi], [Pahlavi] ôzdêzâr, ôzdêvzâr.
[Pahlavi] }

[Pahlavi] ઓઝ્-દેઝ્-પરસ્તગી, ôz-dêz-parastagî. See [Pahlavi], [Pahlavi], [Pahlavi] ôzdêsparastagî.

[Pahlavi] }
[Pahlavi] } ઓઝીરેન, ઓઝીર, ôzîrên, ôzîr. See [Pahlavi] ôzâîr.
[Pahlavi] }

ઓઝ઼ીન, ôzîn. ના૦ વાંઝણી ઓરત; જીઆદતી, વધારો. Subs. A barren woman; increase; growth.

હુ-ઝ઼ીન, hû-zîn. ના૦ સારૂં—તેજ હથીઆર—શસ્ત્ર. Subs. A good instrument; a sharp weapon. Av.

ઓઝ઼ીનશ્ની, ôzînashnî. ના૦ ભાવ૦ સારી—નેક જીંદગી ગુજારવી. Abst. Subs. Passing a virtuous—good life.

હુ-ઝ઼ીવશ્ની, hû-zîvashnî. વિ૦ નેક જીંદગીવાળું, સારી રીતે જીવનારૂં. Adj. Pertaining to a virtuous life; living a good life.

હુ-ઝ઼ીન્દાન, hû-zîndân. ના૦ સારી તુરંગ, સારૂં કેદખાનું; આસાન કેદ. Subs. A good jail; easy confinement.

હુ-ઝ઼ીવશ્ને, hû-zîvashnê. See hû-zîvashnî.

હુઝ઼ીનેદ, hûzînêd. ક્રિ૦ વધેછે; જણેછે; સારી જીંદગી ભોગવેછે. V. Grows; gives birth; begets; leads a good life.

હુઝ઼ીનીદાર, hûzînîdâr. ના૦ જેહદાન, ઓરતની શરમ ગાહ. Subs. Womb; *pudendum mulieris.*

હુ-ઝ઼ીન, hû-zîn. See hû-zîn.

ઓઝ઼ીન-દ, ôzînand. ક્રિ૦ ચઢાવે. V. May raise—elevate—mount.

ખુઝ઼ીનેહ, khûzînêh. ના૦ મેહનત, જેહમત. Subs. Trouble; hardship.

ઉજીએરેન, ઓજીઈર, અજયરેન, ûzîêrên, ôzîîr, azayarên. See ôzâîr.

ઓજેદ, ôzêd. See ôjêd.

ઓજીદે, ôzîdê. ભૂ૦ કૃ૦ ઉપર ચઢેલું, પોંહચેલું. Past Part. Ascended; reached.

અવ્જીદન, avzîdan. ક્રિ૦ ઠોકવું; મરોડી નાંખવું; જીયાદે થવું, વધારવું, વધવું; જણવું. V. To strike; to knock; to twist—bend; to increase; to promote; to grow; to beget.

ઓજીદન, ôzîdan. ક્રિ૦ ઉંચે ચઢવું, પોંહચવું; ઉગવું, ચલાવવું, હાકવું, નાંખવું, ફેકવું, વધારો કરવો. V. To ascend; to reach; to grow; to set or keep in motion; to drive; to throw; to augment.

ઓજીર, ઓજીરેન, ôzîr, ôzîrên. See ôzâîr.

અવ્જન, avzan. ના૦ એજમત, ચમત્કાર; દીન; નાખવું. Subs. Wonder; miracle; marvel; religion; throwing.

હીજ્વ, hîzva. ના૦ જીભ, ભાષા, વાચા, બોલી. Subs. Tongue; language; speech; dialect. Comp. Av. = Sans. जिव्हा = Per. زبان Pâz.

ઓજ્-વાદેદ, ôz-vâdêd. ક્રિ૦ મ્હોટેથી કહ્યું, જણાવ્યું. V. Said loudly; informed. Comp. Av.

ઓઝ્વાસ્ત, ôzvâst. ક્રિ૦ ઉઠયું. V. Rose; mounted.

હુઝ્વાસ્તન, hûzvâstan. ક્રિ૦ ઉઠાવવું, ઉચકવું. V. To raise; to lift up.

હેઝ્વાન, hêzvân. See hîzva.

હુઝ્વાની, hûzvânî. ના૦ ભાવ૦ જબાનને કામમાં લાવવી—વાપરવી. Abst. Subs. Using one's tongue; making use of one's language.

હેઝ્વાની, hêzvânî. વિ૦ જબાન—ભાષા—બોલીને લગતું. Adj. Pertaining to the tongue—speech—language.

ઓઝ્-દેવ્-યસ્ની, ôz-dev-yasnî. See ôzdêh.

હેઝ્વાન્-દરાઈનીદાર, hêzvân-darâînî-dâr. વિ૦ જબાંનને ચલાવનાર, જબાન-દરાજ, બોલકણું, ચાપલુસીખોર, દુષ્ટ સખુન બોલનારૂં. Adj. Using the tongue freely; loquacious; talkative; obsequious; speaking bad words. Comp. Av.

ઓઝ્વારેશ, ôzvârêsh. ના૦ પેહલવી ભાષા. (જુવો પેહલવી શબ્દકોશનો વાલમ પેહલો દીબાચાને સફે cx.-cxiv.) Subs. The Pehlvi Language. (See Vol. I., Introduction, pp. xliv.-xlvii.

ઓઝ્-વારશ્ન, ôz-vârashna. ના૦ ચઢતો વારેસ, અવસ્તાનો (પેહલવી) તરજુમો, પેહલવી ભાષા; મોહોર, સીક્કો.

Subs. An heir of a superior claim ; translation of the Avesta (in Pehlvi); the Pehlvi language ; a seal or stamp ; a coin.

હોઝ્વાર્દન, hôzvârdan. ક્રિ૦ કેહવું, ઓસ્તેઓ કરવી ; તમામ કરવું ; છુટું કરવું. V. To say ; to make an inquiry ; to finish ; to set free.

ઉઝુશ્તાની, ûzûshtânî. ના૦ ભાવ૦ મુવેલું બચ્ચું જણવું. Abst. Subs. Giving birth to a still-born child. Comp. Av.

ઓઝુશ્તાની, ôzûshtânî. વિ૦ દીલની ગરમી વિનાનું, જીવ વિનાનું, મુવેલું. Adj. Void of animal heat ; lifeless ; dead.

હુઝુશ્તાની, hûzûshtânî. ના૦ ગર્ભસ્થાન, ગર્ભ. Subs. Womb ; a fœtus ; an embryo.

ઉઝુશ્તાન, ûzûshtân. ના૦ સરફરાજી, બરતરી, બુલંદી, હમેલ પાડવો. Subs. Exaltation ; superiority ; elevation ; miscarrying.

ઓઝુશ્તાને, ôzûstânê. વિ૦ વધનારૂં ; બરતર, બુલંદ, સરફરાજ. Adj. Growing ; higher ; elevated ; exalted.

હુ-જન્દી, hû-zandî. ના૦ નેક જીંદગી. Subs. A virtuous life.

ઉઝુસ્તાન, ûzûstân. See ûzûshtân.

હુઝુસ્તાન, hûzûstân. ના૦ ફરજંદ જણવાનો નજદીકનો વખત. Subs. The time of delivery—child-birth.

હેઝુબ, hêzûb. નાo જુ પાદશાહ, જેને જુ બીન તેહમાસ્પ કહેછે. Subs. *Zu*; the name of an ancient King of Persia, the son of *Tehmâsp*.

અવ્ઝુન, avzûn. નાo વધારો, વૃધ્ધી. ક્રિo આજ્ઞાo તું વધાર. Subs. Increase; growth. V. Imper. Increase (thou).

ઓઝુન, ôzûn. See , astarûn, ôhzûn. નાo વાંહજણી સ્ત્રી. Subs. A barren woman.

અવ્ઝુનીગાન, avzûnîgân. નાo મોટા—બુજોરગ લોકો. Subs. Plur. Great men; men of high dignity.

હુ-ઝુદ્ગી, hû-zûdgî. See hû-zandî.

અવ્ઝુન, avzûn. See , avzûn.

અવ્ઝુદન, avzûdan. See ôzîdan.

હુ-ઝુદગી, hû-zûdagî. See hû-zûdgî.

અવ્ઝુલ, avzûl. ક્રિo અo સેતાબ, જલદી, તુરત, એકદમ. Adv. Soon; quickly; immediately; at once.

અન-ઝદ, an-zad. ભૂo કૃo મારયા—નુકસાન કર્યા વિનાનું. Past Part. Not struck; uninjured.

ઓઝ્દેસ-પરસ્તગી, ôzdês-parastagî. See , , ôzdêsparastagî.

ઓઝ્દીદન, ôzdîdan. ક્રિo નાખવું, ફેંકવું. V. To throw; to cast.

અવ્જદન, avzadan. ક્રિ૦ મારવું, કટલ કરવું, કાપી-નાખવું. V. To strike; to kill; to slaughter.

ઓજ઼્મ, ôzma. ના૦ અજમાવવું, પરિક્ષા કરવી, કસવું; દરાખ. Subs. Trying; making experiment of; examining; testing; assaying; grapes; raisin.

ઓજ઼્માએશ્ની, ôzmâêshnî. વિ૦ અજમાવનારૂં, કસનારૂં, પરિક્ષા કરનારૂં. Adj. Trying; testing; examining.

ઓજ઼્માએશ્ને, ôzmâêshnê. ના૦ ભાવ૦ Abst. Subs. See above.

ઓજ઼્માસ્ત, ôzmâst. ના૦ તપાસ, અજમાયશ, પરિક્ષા, કસોટી. Subs. Inspection; trial; examination; test; making trial; a touch-stone.

અન્જમાન, anzamân. ક્રિ૦ અ૦ આખેરશને વખતે, કયામતને દહાડે, રસ્તાખેજની વખતે. Adv. Ultimately; on the day of Judgment.

ઓજ઼્માન, ôzmân. See ôzmâêshnî.

હુજ઼્માન, hûzmân. વિ૦ વાજબી, બરાબર, અપક્ષ-પાત, સત્યતાવાળું. Adj. Proper; just; impartial; truthful.

હુ-જમાન, hû-zamân. ના૦ સારો—શુભ વખત—ચોઘડયું. Subs. Opportune time—a good opportunity—juncture.

ઓજ઼્મી, ôzmî. See ôzmâêshnî.

ઓજ઼્મીતર, ôzmîtar. વિ૦ વધારે પુખ્ત અજમા-યશવાળું—કસાયલું. Adj. Compar. More experienced—tried.

ઓઝ઼્મ-બોર્દ, ôzma-bôrd. ક્રિ૦ અજમાયશ કીધી, તપાસ કીધી. V. Made trial of; tested; examined.

ઓઝ઼્મુક, ôzmûk. See ôzmâêshnî.

ઓઝ઼્મુકી, ôzmûkî. ના૦ ભાવ૦ Abst. Subs. See ôzma.

ઓઝ઼્મુદ, ôzmûd. ક્રિ૦ અજમાવ્યું, કસ્યું, પરિક્ષા કીધી. V. Experienced; examined; tested.

ઓઝ઼્મુદાર, ôzmûdâr. ના૦ તપાસનાર, કસનાર, અજમાવનાર. Subs. An examiner; a tester; one who makes an experiment of.

ઓઝ઼્મુદારાન, ôzmûdârân. See above.

ઓઝ઼્મુદારીહા, ôzmûdârîhâ. ક્રિ૦ અ૦ પરિક્ષાની રીતે કસવાથી, બારીક રીતે અવલોકન કરવાથી. Adv. By way of trial; test; by examining minutely.

ઓઝ઼્મુદીહા, ôzmûdîhâ. ક્રિ૦ અ૦ અજમાયશને લીધે. Adv. On account of experience.

ઓઝ઼્મુદશ્ની, ôzmûdashnî. See ôzma.

ઓઝ઼્મુદન, ôzmûdan. ક્રિ૦ અજમાવવું, કસી જોવું, પરિક્ષા કરવી. V. To experience; to test; to examine.

ઓઝ઼્મુદે, ôzmûdê. ભૂ૦ કૃ૦ અજમાવેલું, કસેલું, પરિક્ષા કીધેલું. Past Part. Experienced; tested; examined.

ઓઝ્મુદગાન, ôzmûdagân. ના૦ અઝમાયશવાલા, કસી જોનારાં, બારીક રીતે અવલોકન કરનારા. Subs. Plur. Experienced persons; those that test; those who make minute observations.

ઓઝ્મુદ્-કારી, ôzmûd-kârî. See ôzmâêshnî.

ઓઝ્મુદ્-તર, ôzmûd-tar. See ôzmîtar.

ઓઝ્મત, ôzmat. See ôzmûd.

હુ-ઝર્હુનશ્ની, hû-zarhunashnî. ના૦ ભાવ૦ સેહેલાઈથી જનમ આપવો, સારી રીતે ઉગવું. Subs. Abst. Giving birth to a child with ease; growing well.

ઉઝ્-લાલા-વર્ઝીદન, uz-lâlâ-varzîdan. ક્રિ૦ તોબેશ—પ્રાયશ્ચીત્ત—પશ્ચાત્તાપ કરવો. V. To be penitent; to feel sorrow for sin; to regret. Comp. Av. +

અન્ત, અર્દ, ant, ard. વિ૦ ખાલેશ, સ્વચ્છ, નીતરૂં, પાક, પવિત્ર. Adj. Sincere; unsoiled; limpid; pure.

અવદ, avad. ના૦ અજાયબી, આશ્ચર્યતા. વિ૦ ઘણું બુલંદ—ઉંચું; પેહલું. Subs. Wonder; amazement. Adj. Exceedingly high—elevated; first; earliest.

ઓત, ôt. સર્વ૦ તું, તુંને. Pron. Thou; to thee.

આન્-ત, ân-ta. સર્વ૦ તુંને તે. Pron. That to thee. Comp. Per. آنت (*i.e.* آن ترا)

આનત, ânat. સર્વ૰ તારૂં. Pron. Thy; thine.

ખવુદ, ખુદ, khavûd, khûd. સર્વ૰ પોતે, જાતે, અસલ, જાતી, તાજ. Pron. Personally; one's self; original. Comp. Av. = Sans. स्वतः = Per. خود

હુત, hût. ના૰ મીન રાસી. Subs. The sign Pisces.

ખોદા, khôdâ. ના૰ સર્વે જગત—સૃષ્ટીને પેદા કરનાર, સર્વેનો ધણી, શેહનશાહ, સરદાર, શેઠ, ધણી, રવાન. Subs. The Creator of the universe; the sovereign of all created things; an emperor; a chief lord; master; soul. Comp. Av. Pâz. = = Per. خداي

ખોદાયાન, khôdâyân. ના૰ સાહેબો, સરદારો, હાકેમો, અકાબરો, ધણીઓ. Subs. Plur. Lords; chiefs; governors; great men; masters. Comp. Pâz.

ખોદા-ઓમન્દ, khôda-ômand. વિ૰ સાહેબી—સરદારી ભોગવનારૂં, મોટાઈ—દબદબાવાળું, વફાદાર; તાબેદાર. Adj. Enjoying mastery—superiority; magnificent; pompous; faithful; obedient.

ખુદાએ, khûdâê. See khôdâ.

ખુદી, khûdî. See khavûd, khûd.

અન્દાશ, andâsh. ના૰ ભાવ૰ લવાજમ, ચોઠાઈ, હકસાઈ. Abst. Subs. An allowance; a fourth part; commission; fee.

ખોદાઈ, khôdâî. ના॰ ભાવ॰ સાહેબી, સરદારી, પાદશાહી, મોટાઈ, રાજ્ય; સત્તા. Abst. Subs. Mastery; leadership; sovereignty; greatness; rule; authority.

હુ-તાશીદ, hû-tâshíd. ભૂ॰ કૃ॰ નેક સરજેલું—પેદા થયલું; સારો આકાર ઘડેલો—બનાવેલો; ખુબસુરત. Past Part. Well-created—made; well-modelled—shaped; beautiful. Comp. Av. = Sans. सुतक्ष = Per. هوتاشیده

અર્થશીર, અન્તાશીર, અર્દેશીર, arthashír, antâshîr, ardêshîr. ના॰ પાદશાહ અરદેશર; કદીમ ઈરાંનના એક નામાંકિત પાદશાહનું નામ; સાસાનીઅન વંશનો સ્થાપનાર. એ પાદશાહે પોતાના વખતમાં તોસર નામના એક કાબેલ દસ્તુરની મારફતે જરતોશ્તી ધર્મને લગતાં જે વીખરઈ ગયલાં પુસ્તકો હતાં તે સઘલાંઓને એકઠાં કરીને બરાબર ગોઠવાવ્યાં, ધર્મ સંબંધી સઘલી કેતાબો જાલવી રાખવાને તેણે પોતાની રૈયતમાં એક ફરમાન બાહાર પાડ્યું. એ પાદશાહ એલમ તથા વિદ્યાનો મુરબ્બી હતો. Subs. King Ardesheer; name of a illustrious King of Ancient Persia; the founder of the Sassanian dynasty. This King, with the valued assistance of a learned Dustoor, named Toser, collected all the Works relating to the Zoroastrian religion and arranged them in due order. He issued an order to his subjects that all religious books should be well preserved.

ખુદાયશ, khûdâyash. See khôdâî.

ખુદાયાન, khûdâyân. See khôdâyân.

અર્થેશતર, arthêshtar. See arthashîr, antâshîr, ardêshîr.

ખોદાઈ-તર, khôdâî-tar. વિ૦ વધારે ચઢતી હકુમતવાળું. Adj. Compar. Enjoying a higher authority.

ખુદાઈ, khûdâî. ના૦ ધણીઆણી, પત્ની. Subs. The mistress of a family; the female head of a family.

ખુદાયશ, khûdâyash. See khôdâî.

ખુદાઈ-અશ, khûdâî-ash. ના૦ તેની—પેલાની હકુમત. Subs. His or her authority—power.

ખુદાએ, khûdâê. ના૦ ખાવંદ, ખોદા. Subs. Lord; God.

ખુદ્-અસ્ત, khûd-ast. ક્રિ૦ પોતે હોય—છે. V. May be himself—herself; is himself—herself.

ખુદ્-યાવર, ખુદ્-અઈવાર, khûd-yâvar, khûd-aîvâr. ના૦ પોતે જાતે મદદ કરનાર. Subs. One who gives support personally.

ખુદાઈ-વાર, khûdâî-vâr. ના૦ પાદશાહી ભોગવનાર—કરનાર. Subs. One who enjoys sovereignty; one who rules.

ખોદાઈનીદે, khôdâînîdê. ભૂ૦ કૃ૦ જેને હકુમત—સાહેબી ભોગવેલી તે. Past Part. One that ruled or enjoyed superiority.

ખોદા-કામે, khôdâ-kâmê નાં૦ મોરાદનો સાહેબ, શેહેરેવર અમશાસ્પંદની લકબ યાને ઓળખ છે. Subs. Master of one's own wishes; surname of *Sheherivar Amshaspand.*

ખુદાદ, khûdâd. વિ૦ પોતાના ઠેડવેલા માર્ગ પ્રમાણે ચાલનાર, પોતે પોતાનું ઠેડવેલું કામ કર્યું જનાર; પોતાની મેલે પેદા થયલું; કુદરતી. Adj. Going round the fixed course; performing ône's own appointed business; self-created; natural. Comp. Av.

ઉતાનુન, utânûn. નાં૦ શક્તિવાન થવું. V. To become powerful—strong.

ખુદાન, khûdân. Plur. Of khûd, which see.

ખોદાવંદ, khôdâvand. See khôdâvand.

હુ-તાક, hû-tâk. વિ૦ સારી રીતે વેહેતું, ઝડપથી ચાલતું. Adj. Well-flowing, quick-running, rapid. Comp. + = Av. = Per. تگ crd. of تگیدن Comp. تاختن

હુ-દાક, hû-dâk. વિ૦ નેક પેદા થયલું; ભાગ્યશાલી. Adj. Well-created; fortunate.

ખુદાકી, khûdâkî. નાં૦ ભાવ૦ સાહેબી, માલેકી, સાહેબ, ધણી. Abst. Subs. Superiority; mastery; a master; an owner.

ખુદાદ, khûdâd. See khûdâd.

ખુદાદી, khûdâdî. See above.

અ-દામ, andâm. See andâm.

હુ-તખ્મ, hû-takhma. વિ૦ સારૂં જોર રાખનાર, જોરાવર, શુરો. Adj. Possessing good strength; powerful; brave. Comp. Av. +

હુ-દાર, hû-dâr. See hûdâr.

અન્તારીદે, antârîdê. ભૂ૦ કૃ૦ વારેલું, પાછું ખેંચેલું, ગોલ કીધેલું; ફરાખ, પોહોલું. Past Part. Turned back; withdrawn; made circular; spacious; wide.

અન્તારીદન, antârîdan. ક્રિ૦ વારવું, પાછું ખેંચવું, ગોલ કરવું, ફરાખ કરવું. V. To turn back; to withdraw; to make circular; to widen; to make spacious.

ખુદ-શ, khuda-sh. વિ૦ તેનું પોતાનું, ખુદ પોતાને લગતું. Adj. His or her own; pertaining to one's self.

ખુદી, khûdî. ના૦ પોતાની મેલે, આપોઆપ, પોતાનું. Pron. Himself; herself; of one's accord; of itself; one's own.

ખુદીહા, khûdîhâ. ક્રિ૦ અ૦ પોતે જાતે; ખસુસ કરીને. Adv. Personally; particularly.

ખુદ્-દેહેશ્ન, khûd-dêhêshna. ના૦ ભાવ૦ પોતે જાતે આપવું. Abst. Subs. Giving (something) personally.

ખુદશ્-વશોવશ્ને, khûdash-vashôvashnê. ક્રિ૦ અ૦ પોતાના ખરાબ કરતુકને લીધે. Adv. On account of one's own evil deeds.

ખુદ્-દાદ, khûd-dâd. See khûdâd.

ખુદ્-શતુની, khûd-shatûnî. ના૦ હમવટણી.

વિ૦ પોતાના ગાંમ—શેહેરને લગતું. Subs. A fellow-citizen. Adj. Pertaining to one's own country—native place.

અન્દીક, andík. See andak.

ખુદીગીનીદે, khûdíginídé. ભૂ૦ કૃ૦ પોતાની મેલે થયલું. Past Part. Happened of itself.

ખુદ્સુરી, khûdsûrí. ના૦ હલાલ મેહનતનો ખોરાક. Subs. Food obtained by one's own labour.

ખુદ્-ગોહરીહા, khûd-gôharíhâ. ક્રિ૦ અ૦ જાતી શક્તીથી, અસલ ખુબીને લીધે. Adv. By one's natural power; by one's own virtue—natural faculty.

ખુદ્-દોશે, khûd-dôshê. વિ૦ આપમતલબચું, ખુદ-પસંદ, બોહસીલું, હટીલું. Adj. Selfish; self-interested; pleased with one's self; obstinate; stubborn.

ખુદ્-દોશગી, khûd-dôshagî. ના૦ ભાવ૦ બોહોંશ, હટીલાઈ, આપમતલબ. Abst. Subs. Obstinacy; stubbornness; self-interest.

ખુદ્-દોશે-તર, khûd-dôshê-tar. વિ૦ વધારે—બોહસીલું—આપમતલબચું. Adj. Compar. More obstinate—self-interested.

ખુદ્-દોસ્તી, khûd-dôstí. ના૦ પોતાની સાથની દોસ્તી. Subs. Friendship with one's self.

અવત, અવદ, avat, avad. વિ૦ ઘણું બુલંદ—ઉંચું; પેહલું. Adj. Very exalted—elevated; first.

ખુદ, ખુદે, khûd, khûdê. સર્વ૦ પોતે; જાતે. ના૦

આદમી, માલેક, ખોદા. Pron. Himself; herself. Subs. Man; an owner; God.

ખુદનાઈ, khûdnâî. ના૦ કારીગર, કીસબી. Subs. An artisan; one skilled in any art or profession.

હુ-તોખ્શ, hûtôkhsh. ના૦ પ્રમાણિકપણે કામ કરનાર, ઉદ્યોગી માનસ, કારીગર; દુનિયાદારી માનસ; બેહેદીન. Subs. One who works honestly; an industrious person; an artisan; a handi-craftsman; a worldly man; a layman. Pâz.

હુ-તોખ્શાઈ, hû-tôkhshâî. ના૦ ભાવ૦ હલાલ—જાતી મેહનત, સારી કોશેશ, પોતાની કૌવતે—બાજુએ કીધેલું તે; ઉદ્યોગ. Abst. Subs. One's own—rightful labour; a good effort; what is done with the strength of one's own arm; industry.

હુ-તોખ્શાગાન, hû-tôkhshâgân. ના૦ સારો ઉદ્યોગ—ધંધો કરનારા, સારા—ચાલાક કારીગરો. Subs. Plur. Those that are industrious; those that carry on a good business; good—skilful artisans.

હુ-તોખ્શાક, hû-tôkhshâk. See above.

હુ-તોખ્શાગી, hû-tôkhshâgî. વિ૦ કામમાં મેહનતું, કોશેશ કરનારૂં, ઉદ્યોગી, સારા કામ કરવાની આદત પડેલી. ના૦ સારી કોશેશ—મેહનત—ઉદ્યોગ; આબરૂદાર ધંધો. Adj. Well-endeavouring; properly industrious; hard at work; industrious; being habituated to do good actions. Subs. A good effort—work—industry; an honourable profession.

હુ-તોખ્શી, hû-tôkhshî. ના૦ સારો ધંધાદારી—વેપારી—કીસબી. Subs. A good tradesman—merchant; a skilful artisan. Pâz.

હુ-તોખ્શી, hû-tôkhshî. See above.

અન્ત-વહશ્ત, અર્દ્ વહશ્ત, anta-vahasht, ard-vahasht. ના૦ બેહેશ્તની ખાલેશી; ખાલેશ—પવિત્ર બેહેશ્ત, બરતર પવિત્રાઈ; અરદીબેહશ્ત અમશાસ્પંદ; બીજા મહીનાનું અને ત્રીજા રોજનું નામ; એ ફરેસ્તો, સઘલી જાતનાં આતશો ઉપર તેમજ રપીથવનનાં વખત ઉપર તેમજ પાકી પવિત્રાઈ અને સફાઈ ઉપર મવકકલ છે; વશ્ચક રાસી; એક માનસનું નામ છે. Subs. The purity of heaven; the taintless paradise; purity of a higher order; *Ardibehesht Amshâspand*; the second month of the year; the third day of every month; this heavenly spirit presides over all kinds of fire, the summer season and over-purity and cleanliness; the sign Scorpio; name of a man. Comp. Av. = Pâz. = Per. ارديبهشت

હુ-તોખ્શ્ત, hû-tôkhsht. See hû-tôkhshî.

અન્તોહશ્તર, અર્થશ્તર, antôhashtar, arthashtar. See arthashîr.

હુ-તોખ્શ્-તર, hû-tôkhsh-tar. ના૦ વધારે મોટો વેપારી, માનસનું નાંમ છે. Subs. A merchant of a higher grade; name of a person.

સે-તનાફોહરગાન, sê-tanâfôhargân. ના૦

ત્રણ તનાફુર ગુનાહ. Subs. Three *Tanâfurs* of sin. Comp. = Av. = Sans. त्रि = Eng. three = Pâz. = = Per. سہ + = Av. = Pâz. = Per. تنافورگان

હુ-તોખ્મે, hû-tôkhmê. વિ૦ સારી ખુન્યાદ—તોખમ-વાળું. Adj. Of high parentage; of noble descent.

હુતોશ, hûtôsh. ના૦ પાદશાહ ગુશતાસ્પની ઓરતનું નામ છે. Subs. Name of the wife of King Gushtâsp. Av.

હુ-તોબાની, hû-tôbânî. વિ૦ સારી શક્તિવાળું. Adj. Possessing good power.

હુ-તોશે, hû-tôshê. ના૦ સારો બદલો, સારૂં કૌવત. Subs. A good reward—strength.

હુતોસ, hûtôs. ના૦ એક માનસનું નામ છે. Subs. Name of a person.

હુ-તન્વ, hû-tanva. ના૦ સારો બાંધો; શોભાવંતુ શરીર. Subs. A good constitution; an elegant person —body. Comp. Av. = Sans. सु = Pâz. = Per. خو + = Av. = Pâz. = Sans. तनुः = Per. تن

હુતુન, hûtûn. ના૦ તીર. Subs. An arrow.

ગુદ્નેશ, gûdnêsh. ના૦ ચટકી, ઉલટાપણું. Subs. Sultriness; sensation of heat.

અન્તુનતન, antûnatan. ક્રિ૦ ઉઠાવવું, ઉપર રાખવું; રાખવું. V. To raise; to keep up; to preserve.

અન્દુકે, ખન્દુકે, andûkê, khandûkê. See andûkê.

ખુદુક, khûdûk. ના૰ અદેખાઈ, ઈરશા. Subs. Jealousy; emulation; the spirit of competition.

અન્દુજી, andûjî. ના૰ ભાવ૰ સંગેરવું, મેલવવું, એકઠું કરવું. Abst. Subs. Collecting; acquiring; accumulating.

અન્દક, andak. See andak.

ખુદક, khûdak. ના૰ જોર, કૌવત, શુર. Subs. Strength; power; energy.

ખુદે, khûdê. ના૰ એક દેવનું નામ છે, એનું કામ એ છે કે, આદમીઓને ખાતાં ખાતાં ઉશકેરવું. સર્વ૰ પોતે. Subs. Name of a *dev* whose business is to excite—irritate men while taking their meals. Pron. Himself; herself; personally.

હુદે, hûdê. વિ૰ હક, વાજબી, રાસ્ત, દોરોસ્ત; જુનું. Adj. Just; equitable; true; proper; old.

ખુદ-ચ, khûda-cha. સર્વ૰ પોતેબી, અને પોતે. Pron. Even he himself; and one's self.

આવે-તજશ્નાન, âvê-tajashnân. ના૰ વેહતાં પાણીઓ. Subs. Flowing waters. Comp. Av.

ખુદ-દોશે, khûd-dôshê. See khûd-dôshê.

ખુદ્-પેદાક, khûd-pêdâk. વિ૦ પોતાની મેલે દેખઈતું, જાહેરીમાં આવેલું. Adj. Self-evident; given out; spread abroad.

ખુદ્-રાઈ, khûd-râî. નાં૦ પોતા વિશે ઉંચું મત; અભિમાન. Subs. A high opinion of one's self; vanity. Comp. Per. خود رائي

અન્તરાજ્ antarâz. વિ૦ એલમ—વિદ્યા વિનાનું; અભણ, અજ્ઞાન, મૂઢ. Adj. Destitute of knowledge —learning; ignorant; unlearned; stupid.

અ-વદર્ગ, a-vadarg. નાં૦ ખરાબ માર્ગ—રસ્તો. Subs. A bad way—road.

અ-વદર્ગ-બરાન, a-vadarg-barân. નાં૦ ખરાબ —આડે માર્ગે લેઈ જનારાં, ખરાબ રસ્તો દેખાડનારાં. Subs. Those that lead astray; those that show a wrong path.

ઓફ, ôf. નાં૦ તોજેશ, સજા, શિક્ષા. Subs. Punishment; chastisement.

ખોફ, khôf. નાં૦ બીહીક, ધાસ્તી, ભય, દેહશત. Subs. Fear; dread; danger; terror.

હુફ, hûf. વિ૦ ખુબ, સારૂં, નેક, સુંદર, નીતિવાન, ઉંચું, કુમાસદાર, શોભઈતું, બરાબર, સઘલું. Adj. Good; excellent; virtuous; beautiful; moral; exalted; of fine texture; elegant; equal; all.

અન્ફાસ, anfâs. નાં૦ એબારત, વાક્યરચણા, મતલબ. Subs. Style; the manner of writing with regard to language; purport.

હુપાસ્ત, hûpâst. નાં૦ સુકો ખોરાક. Subs. Dry food.

હુ-પાનગી, hû-pânagî. નાં૦ ભાવ૦ સારી મદદ કરવી; પુરતી મદદ આપવી; સારી સંભાલ કરવી; સારી રીતે બચાવવું. Abst. Subs. Giving good—sufficient assistance; taking care of well; protecting well.

હુ-પાતખ્શાઈ, hû-pâtakhshâî. નાં૦ સારૂં રાજ્ય—પાદશાહી. Subs. A good kingdom—rule.

હુફ્-હમ્યાકી, hûf-hamyâkî. વિ૦ સારી રીતે ટકનારૂં. Adj. Lasting well; durable.

હુફ્-આમુખ્ત, hûf-âmûkht. વિ૦ પુખ્ત—સારી રીતે કેલવાયલું—શીખેલું. Adj. Well-instructed; well-informed—educated.

હુફ્-આમુખ્તન, hûf-âmûkhtan. ક્રિ૦ સારી રીતે કેલવાવું—શીખવું. V. To learn properly; to acquire knowledge well.

અન્પાર, anpâr. નાં૦ રોશની. Subs. Light.

ઓપાર, ôpâr. વિ૦ વેહતું, ટપકતું; ઝડકતું, ગલી જતું; ખાઈ જનારૂં. Adj. Flowing; dribbling; oozing out; leaking; eating away.

હુપાર, hûpâr. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું ગલ—ટપક—વેહે—નીકલ—ઝડક—ખાઈ જા. V. Imper. Leak—dribble—flow—ooze—eat away (thou).

અન્પારી, anpârî. વિ૦ ભરાયલું, ધરાયલું, તૃપ્ત થયલું. Adj. Filled up; satisfied; satiated.

હુપારી, hûpârî. See ôpâr.

હુપારીદન, hûpârîdan. ક્રિ૦ વેહેવું, ટપકવું; નીકલવું; ગલી—ખાઈ જવું. V. To flow; to dribble; to come out; to leak; to eat away.

અઉપાર્દ, aupârd. Past tense of aupârdan, see below.

અઉપાર્દન, aupârdan. See hûpârîdan. Per. اوباشتن , اوباریدن

ઓફશ, ôfash. વિ૦ લાયક, ઘટીત, યોગ્ય. Adj. Proper; fit; worthy.

હુફશ, hûfash. See hûf.

હુપેહ, hû-pêh. વિ૦ પુરતું ચરબીવાલું, દોંગું. Adj. Sufficiently fat; plump; corpulent.

હુફી, hûfî. ના૦ ભાવ૦ ખુબી, ભલાઈ, નેકી, શીંગાર, શોભા. Abst. Subs. Excellence; goodness; virtue; ornament; elegance.

હુફીહા, ખુપીહા, hûfîhâ, khûpîhâ. ક્રિ૦ અ૦ ખુબીથી, પુરતી રીતે, નેકીથી. Adv. Excellently; sufficiently; virtuously.

હુફ-દાશ્તન, hûf-dâshtan. ક્રિ૦ બરાબર રાખવું, બરદાસ્ત—જતન કરવી. V. To preserve well; to take care of properly.

હુફ-દાદે, hûf-dâdê. See khûb-dâdê.

ઓપશ્તન, ôpashtan. ક્રિ૦ પડી જવું, તુટી પડવું. V. To tumble; to fall down.

અ-નપશ્મન, a-napashman. વિ૦ પોતાનું નહીં; પોતે નહીં. Adj. Not one's own; not one's self.

[illegible] હુ-પેશે, hû-pêshê. વિ૦ સારા ધંધા—રોજગારને લગતું. ના૦ સારો ધંધાદારી—વેપારી. Adj. Pertaining to a good profession—calling. Subs. A good working man; a good tradesman.

[illegible] ઓપસશ્ની, ôpsashnî. ના૦ આવ૦ તુટી પડવું; પડી જવું. Abst. Subs. Tumbling; falling down.

[illegible] ખુપ્સીનેદ, khûpsînêd. ક્રિ૦ સુવે, ઉંઘાય. V. May sleep—slumber.

[illegible] ખુપ્સીદ, khûpsîd. ક્રિ૦ સુતું, ઉંઘાયું. V. Slept; slumbered.

[illegible] [illegible] હુ-પેસીદે, hû-pêsîdê. ભૂ૦ કૃ૦ સુંદર શીંગાર કીધેલું; બરાબર તૈયાર કીધેલું. Past Part. Well-adorned; well-prepared.

[illegible] ઓપેસ્તે, ôpêstê. ભૂ૦ કૃ૦ પડી ગએલું; તુટી પડેલું. Past Part. Tumbled; fallen down.

[illegible] ખોજેસ્તે, khôjêstê. વિ૦ મુબારક, સફલ, તથાસ્તુ, આમીન. Adj. Auspicious; successful; fruitful; amin; so be it.

[illegible] ખુપ્સીદન, khûpsîdan. ક્રિ૦ સુવું, ઉંઘાવવું. V. To sleep; to slumber.

[illegible] અન્ફસ્ત, anfasta. કૃ૦ વિ૦ કરમઈ ગએલું; ફીકું. Part. Adj. Withered; pale; weak of taste.

[illegible] અવ્પસ્ત, avpasta. કૃ૦ વિ૦ પડેલું, ખરાબ હાલતમાં આવેલું, અવદશાવાળું. Part. Adj. Fallen; reduced to a wretched state; misfortune.

[illegible] ઓપસ્તાન, ôpastân. ના૦ બુલંદી, મોટાઈ, દબદબો, દરજ્જો. Subs. Altitude; greatness; pomp; dignity.

ઓપસ્તી, ôpasti. ના૦ ભાવ૦ નીચાઈ, હલકાઈ, અવદશા, પડતી હાલત, હીનપસ્તી, નામોશી; પડવું. Abst. Subs. Lowness: meanness; misfortune; adverse state; disgrace; shame; falling down.

અન્ફસ્તે, anfastê. See anfasta.

ઓપસ્તે, ôpastê. See ôpêstê.

હુફસ્તે, hûfastê. ભૂ૦ કૃ૦ બાહેર કાઢેલું, ખેંચેલું, તાણેલું. Past Part. Driven out; pulled out; drawn.

ઓપસ્તની, ôpastanî. See ôpastî.

ઓફસ્તન, ઓવેસ્તન, આવસ્તન, ôfastan, ôvêstan, âvastan. ક્રિ૦ જણતી વખતની વેદના ખેંચવી; સુવાવડમાં હોવું; જણવું; નીચે પડવું. V. To be in labour; to lie-in; to bring forth; to fall down.

હુફસ્તન, hûfastan. ક્રિ૦ બાહેર કાઢવું; ખેંચી કાઢવું. V. To draw out; to pull out.

ઓપસ્તે, ôpastê. See ôpastî.

ઓપસ્તગી, ôpastagî. ના૦ ભાવ૦ આપવડાઈ; આપમતલબ; મુફલેસી, નીચા—હલકા દરજ્જા ઉપર આવવું. Abst. Subs. Self-praise; self-interest; poverty; degradation.

અન્-પેસીદે, an-pêsîdê. કૃ૦ વિ૦ શીંગાર કર્યા વિનાનું; તૈયાર નહીં થયલું. Part. Adj. Unadorned; not prepared.

ઓપસ્તે, ôpastê. ભૂ૦ કૃ૦ પદભ્રષ્ટ થયલું, જમીનદોસ્ત થયલું; હીણું પડેલું, સુધરેલું નહીં તે. Past Part. Dethroned; levelled with the ground; razed; degraded; not improved.

ઓપસ્તગીએ, ôpastagîê. કૃ૦ વિ૦ છુટું પાડનારૂં; ભાંજી નાખનારૂં, નુકસાન કરનારૂં. Part. Adj. Disuniting; breaking; doing harm.

ખોફીએ, khôfiê. વિ૦ છુપું, ખાનગી, જાહેર નહીં તે. Adj. Secret; private; not public. Comp. Per. خفیه

ઓપેદ, ôpêd. ક્રિ૦ પડે, ઠોકર ખાય. V. May fall down; may tumble.

અન્‌પેદાકી, an-pêdâkî. વિ૦ જાહેર કર્યા વિનાનું, ભરમમાં રાખવા યોગ્ય. Adj. Not revealed; fit for keeping secret.

હુફેમ, hûfêm. ક્રિ૦ હું પડું—ઠોકર ખાઉં. V. I may fall down—tumble.

હુ-પોખ્ત, hû-pôkht. કૃ૦ વિ૦ સારૂં—લેહજતદાર—પકાવેલું. Part. Adj. Well-cooked; deliciously prepared for the table.

હુફ્‌-દાશ્ત, hûf-dâsht. ના૦ બરદાશ્ત, મહાફેજત. Subs. Treating with care and attention; protection.

હુફ્‌-વસ્તર્ગ, hûf-vastarg. ના૦ ઉંચું—કુમાસદાર કપડું—વસ્ત્ર. Subs. Cloth of fine texture; superior cloth.

હુફ્‌-વસ્તર્દ, hûf-vastard. કૃ૦ વિ૦ સારાં કપડાં—વસ્ત્ર પેહરેલું, સારાં પેહરણવાળું. Part. Adj. Well-clothed, well-clad; finely dressed.

આવ-પુર, âv-pûr. ના૦ પુશ્કલ પાણી; આબરૂ, પ્રતીષ્ઠા. Subs. Copious water; honour; respect.

હુફ્-વરોએશ્ન, hûf-varôêshna. ના૦ ભાવ૦ સારી રીતનો બચાવ—ઢાંકણ કરવું; સારીપેઠે ઈમાનદાર થવું. Abst. Subs. Preserving; covering well; becoming much faithful.

હુફ્-કર્દ. hûf-kard. કૃ૦ વિ૦ સારૂં કીધેલું. Part. Adj. Well made, well done.

હુફ્-કર્દન, hûf-kardan. ક્રિ૦ (કાંઈ ચીજ) શોભઈતી—ખુબી ભરેલી કરવી. V. To do (a thing) elegant—excellent.

હુફ્-કર્દે, hûf-kardê. ભૂ૦ કૃ૦ સુશોભીત કીધેલું—બનાવેલું. Past Part. Well done; elegantly made.

હુફ્-ઝુદ, ખુબ્-ઝુદ, hûf-zûd, khûb-zûd. ના૦ સારો ક્રિયા કરનાર, ચાલાક ધર્મગુરૂ. Subs. A good minister of religion; an active spiritual guide.

અનફ્ત, anaft. ના૦ નુકસાંન; જીઆંન; વાદલ; તરસ. Subs. Harm; injury; a cloud; thirst.

અવ્પત, avpat. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું પડી જા. V. Imper. Tumble (thou); fall down.

ખુપ્ત, khûpt. ક્રિ૦ સુતો, ઉંઘાયો. V. Slept; slumbered.

ઓફ્તાક, ôftâk. ના૦ તલાવ, સરોવર. Subs. A tank; a lake.

અવ્ફ્તાદન, avftâdan. ક્રિ૦ દુર થવું, સરી જવું; પડવું. V. To go at a distance; to slide; to go on smoothly; to fall. Comp. Av. +,

+ = Sans. अव + पत् = Pâz. = Per.
افتاده , اوفتادن

ઉફ્તાદે, ûftâdê. See ôpêstê.

હુપ્તાર, hûptâr. ક્રિ૦ અ૦ કુદરતી રીતે. Adv. Naturally.

હુફ્તશ્ની, hûftashnî. See ôpsashnî.

હુફ્તશ્ને, hûftashnê. વિ૦ પડનારૂં, સરી જનારૂં, ઠોકર ખાતું. Adj. Falling; sliding; tumbling.

હુપ્તસ્તન, hûptastan. See ôpashtan.

ઓફ્તીનશ્ને, ôftînashnê. ના૦ ભાવ૦ પાછું રાખવું —રેહવું. Abst. Subs. Keeping back; remaining behind; receding.

ઓફ્તીનીદન, ôftînîdan. ક્રિ૦ પાછું રાખવું; રેહવું; પાડવું. V. To keep back; to remain behind; to recede.

ઓફ્તીદન, ôftîdan. ક્રિ૦ વરસવું, પાછું પડવું, નીચે પડવું. V. To rain; to fall back; to fall down.

અનફ્તે, anaftê. See anaft.

ખુફ્તન, khûftan. See khûpsîdan.

હુફ્-તન, hûf-tan. See hû-tanva.

હુફ્તન, hûftan. ક્રિ૦ છુપ્યું કરવું, ખાનગી રાખવું. V. To hide; to keep secret; not to reveal.

હુ-પત્વન્દ, hû-patvand. ના૦ સારૂં જોડું; સારો સંબંધ. Subs. A good connection; a good pair.

અન્-પતે, an-patê. વિ૦ ધણી—માલેક વિનાનું, નધણ-ચાતું. Adj. Having no owner—proprietor.

હુ-પતે, hû-patê. વિ૦ સારા ધણી—માલેકવાલું. Adj. Having a good owner—master.

હુફ્તગી, hûftagî. See hûftashnê.

હુફ્-તર, hûf-tar. વિ૦ વધારે સારૂં—ભલું—નેક. Adj. Compar. Better; nobler; more virtuous. Per. خوبتر

ઓપમન, ôpaman. ના૦ મોઢું, ચેહરો; પેદા કરવું; ઉમેદ—ઓસ્તેઓઈ કરવી; સબબ; તકલીદીપણું. Subs. Face; features; creating; expecting; making an inquiry; reason; groundlessness; falsity.

આવ્-પુર, âv-pûr. See âv-pûr.

હુ-ફ્રરાશ્મો-દાદ, hû-farâshmô-dâd. ના૦ સુર્યને ઉગવાની આગમજનો દેખાવ; આફતાબને ઉપર આવવાનો વખત, બામદાદનાં ઝઝકલાંનો વખત. વિ૦ આગલ વધતું; વધારો કરનારૂં. Subs. The appearance before sun-rise; the time of sun-rise; the morning twilight. Adj. Progressing; proceeding. Comp. Av.

હુ-ફ્રરાશ્મો-દાદ, hû-farâshmô-dâd. See above.

હુફ્-રાઈનીદારી, hûf-râînîdârî. વિ૦ સારી રીતે ચલાવનારૂં, મહલાઓ—મર્યાદા રખાવનારૂં. Adj. Well progressing; observing decorum—decency.

હુફરશ, hûfarash. ના૦ ગોશ્તફ્રયાંનની બેહનનું નામ; અખ્તજાદુની બાયડીનું નામ; સારૂં બીછાણું. Subs. Name of the sister of *Gosht-Fryân;* and the wife of Akht, the Conjurer.

હુફરીઆ, hûfariâ. વિ૦ સારી રીતે ચહવાયલું; ઘણું પ્યારૂં. Adj. Well-beloved; very dear.

અન્-ફરીદ, an-farîd. વિ૦ બુજોરગી વિનાનું, મોટાઈ-વાલું નહીં તે. Adj. Void of greatness—eminence.

અન્-ફરીદે, an-farîdê. વિ૦ મગરૂર—આપમતલબી નહીં તે. Adj. Not proud—selfish.

અન્-ફર્વામશ્ને, an-farvâmashnê. વિ૦ હીલચાલ અટકાવનારૂં. Adj. Hindering the motion.

હુફ્-રોબાકી, huf-rôbâkî. ના૦ સારો રેવાજ—રીતભાત. Subs. A good custom—usage.

હુ-પર્વરશ્ને, hû-parvarashnê. ના૦ સારીપેઠે પોષણ કરવું. Subs. Well-nourishing.

હુ-પર્વર્દાન, hû-parvardân. ના૦ નેકીથી પરવરેશ પામેલાઓ, દસ્તુર આદરબાદ મારાસ્પંદના બપાવાનું નામ છે. Subs. Those that are well-nourished; name of the paternal grandfather of Dustoor *Aderbâd Mârâspand.* Pâz.

હુ-પર્વર્દ, hû-parvard. વિ૦ સારી રીતે પોષણ કીધેલું; પુરતી રીતે—તરતીબથી પરવરેશ થયલું; સારી પરવરશીવાલું; આશીર્વાદ પામેલું. ના૦ ગુજરેલા પુરૂષોને માટે વપડાતો માનસુચક શબ્દ; એક દીનદાર દસ્તુરનું નામ.

Adj. Well-nourished; sufficiently fed; having an excellent *fravashi* or guardian angel; blessed. Subs. A term of respect applied to deceased persons; name of a devout Dustoor.

હુ-પર્વર્દન, hû-parvardan. ક્રિ૦ સારીપેઠે પરવરેશ કરવું—ઉધારવું—ઉછેરવું—પાલણપોષણ કરવું. V. To nourish—feed well.

અન્-ફર્જાંમી, an-farjâmî. વિ૦ આકેબત—સેવટ—પરિણામ—છેડા વિનાનું; અપૂર્ણ, અધુરૂં. Adj. Not producing any result; having no end or conclusion; imperfect; incomplete.

હુ-ફર્જાંમી, hû-farjâmî. વિ૦ સારાં પરિણામ—છેડાવાલું; સંપૂર્ણ, તમામ. Adj. Having a good result; conclusion; end; entire; complete.

હુ-પર્દાન, hû-pardân. See hû-parvardân.

હુ-ફર્વદ, hû-farvad. See , hû-parvard.

હુ-ફર્માંની, hû-farmânî. વિ૦ સારાં ફરમાન—આજ્ઞા—હોકમને લગતું. Adj. Pertaining to a good precept—order—mandate.

હુ-ફર્માંન, hû-farmân. ના૦ ઘટતું—નેક ફરમાન—હોકમ—આજ્ઞા. Subs. A good precept; a proper order—mandate.

હોફ્રર, hôfrar. વિ૦ બદ, નઠારૂં. Adj. Bad; evil.

𐬵𐬋𐬨

𐬵𐬋𐬨 ઓમ, ôm. સર્વ૦ હું, મને. Pron. I; to me.

𐬵𐬋𐬨 ખુમ, khûm. ના૦ માંટલું, વાસણ, પાણીનો ઘડો. Subs. An earthen pot; an earthen vessel to hold water; a pitcher.

𐬵𐬋𐬨 હોમ, hôm. ક્રિ૦ હું છું. V. I am.

𐬵𐬋𐬨 હોમ, hôm. ના૦ હોમ નામના ફરેશ્તાનું નામ છે. પાદશાહ ફરેદુનની ઓલાદનો એક શખ્સ કે જે પેગામ્બરી દરજ્જેનો હતો અને ઘણો જોરાવર હતો; જેણે "આજરબાયજાંન" શેહરમાં તુરકસ્તાનનાં પાદશાહ અફ્રાસીઆબને પકડીને કયાની પાદશાહ કેખુશરોને સ્વાધીન કીધો હતો અને જેને પછવાડેથી તે પાદશાહે મારી નાંખ્યો હતો. "હોમસલી" તથા હોમનો રસ કે જે મોબેદ લોકો પાવમેહલની ક્રિયાનાં કાંમમાં વાપડવેશમાં લે છે. એક માનસનું નામ છે. Subs. *Hom*, name of an angel or good spirit; an illustrious descendant of King Feridoon; he was of a robust constitution and rose to the high dignity of Prophetic mission. This eminent personage seized Afrâsiâb (the Turanian King) while wandering in *Azerbaizân* and gave him in charge of Kaikhosru, the Kyanian King; who afterwards put an end to his life; the *Hom* twigs (now brought from *Iran* by traders) and the *Hom* juice (prepared by Mobeds) are used in the Zoroastrian ceremonies of a higher order; name of a man. Comp. Av. 𐬵𐬀𐬊𐬨𐬀 = Sans सोम = Per. هوم

અનુમી, anûmî. ના૦ બકરૂં, ઘેટું; માફકસર કદનું પશુ. Subs. A goat or lamb; a sheep; a middle-sized beat. Comp. Av.

હોમાએ, hômâê. ના૦ અએ હોમ! એક સ્ત્રીનું નામ છે જે ઈરાનની રાજગાદી ઉપર થોડો વખત હકુમત કરી ગઈ હતી. Subs. Oh Hom! Queen Homâe, who ruled over Persia for some time.

અ-નુમાએશ્ની, a-nûmâêshnî. વિ૦ દેખાતું નહીં, અંદીઠ, છુપ્યું. ક્રિ૦ અ૦ છુપી રીતે. Adj. Not visible; unseen; concealed. Adv. Secretly; privately.

આ-નુમાએશ્ની, â-nûmâêshnî. વિ૦ હુશ્યાર, ખબરદારીવાળું, પ્રકાશીત; ખોલ્લું, દેખઈતું; પ્રગટ. Adj. Intelligent; vigilant; clear; open; manifest.

હોમાએશ્ની, hômâêshnî. ના૦ ભાવ૦ નેગેહબાની, બંચાવ, રક્ષણ, જતન. Abst. Subs. Watch, protection, preservation; care.

અ-નુમાએશ્ને, a-nûmâêshnê. See a-nûmâêshnî.

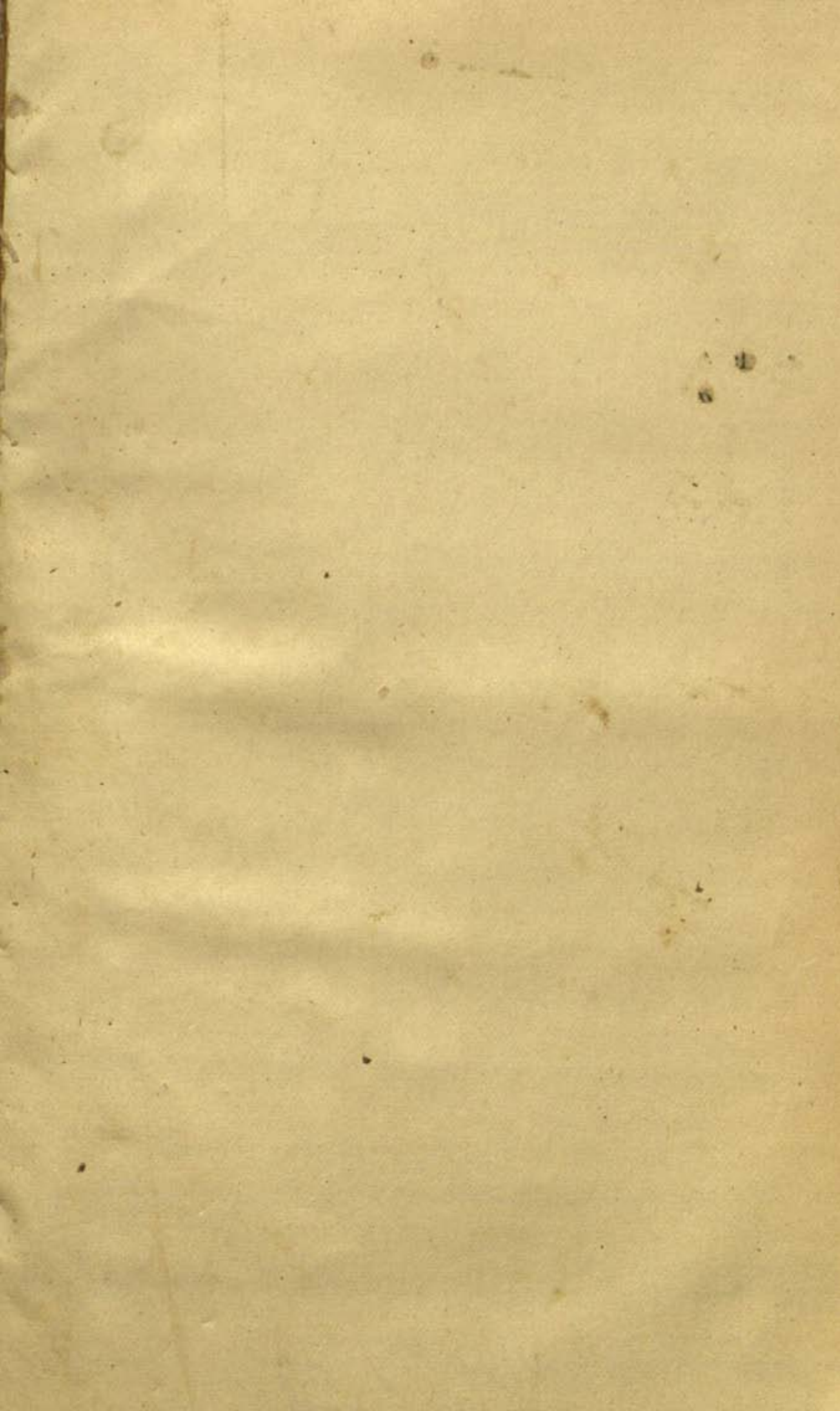
હોમાસ્ત, hômâst. ના૦ એક બંદગીનું નામ છે, જે ઓરતોએ દશ્તાનની તથા સુવાવડીની હાલતમાં દશ્તાન તથા સુવાવડની ઘટતી સંભાલ નહીં રાખી હોય તેઓની નયતે,—શું જીવતાંજીવત કે મરણ પામવા પછી—કરવામાં આવે છે. એ બંદગી ૪) તરેહની કરવામાં આવે છે. ૧ લી,—૧૨) ફરેશ્તાની નયતે ૧૪૪) ઈજશ્ને કરવામાં આવે

છે. ૨) જી,—તેજ ફરેશ્તાની નયતે ૧૪૪) ઈજ઼શ્ને અને ૧૨) વંદીદાદ કરવામાં આવે છે. એ બેહુને હાલમાં નાઢલી હમાએશ્તને નામે જરથોશ્તીઓ ઓલખે છે; પણ આગલા વખતમાં પેહેલ્લીને "અએવક હોમાસ્ત" અને બીજીને "દો હોમાસ્ત" કરીને ઓલખતા હતા. ૩) જી,—ઉપલા ૧૨) ફરેશ્તાની નયતે ૧૪૪) ઈજ઼શ્ને તથા ૧૪૪) વંદીદાદ કરવામાં આવે છે. એને "દવાજ઼્દેહ-હોમાસ્ત" ને નામે આગલ ઓલખતા હતા, પણ હાલમાં એને મ્હોટી હમાએસ્તને નામે ઓલખે છે. ૪) થી,—૧૮) ફરેશ્તાની નયતે ૨૧૬) ઈજ઼શ્ને તથા તેટલાજ વંદીદાદ કરવામાં આવે છે. એને "દવાજ઼્દેહ-દો-હોમાસ્ત" ને નામે ઓલખે છે. પેહેલ્લી તથા ચોથી હમાએશ્ત હાલના મોબેદો કરતા નથી, પણ બીજી અને ત્રીજી કરવામાં આવે છે. પેહેલ્લી તથા ચોથી હમાએશ વીશે મેં મારા ઉસ્તાદથી શાંભલ્યું છે. એ જુદી જુદી જાતની ૪) હમાએશ્ની મતલબ વધતા ઓછા ખરચ પ્રમાણે કરવાને બની આવે તેને માટે ઠેડવેલું દીસે છે. વલી એક ઈજ઼શ્ને કરાવવા (અથવા ભણાવવા) નું સવાબ ૧૦,૦૦૦) તનાફુર વજન જેટલું, અને એક વંદીદાદ ભણાવવાનું સવાબ ૧,૦૦,૦૦૦) તનાફુર વજન જેટલું છે, એવું લખાણ પેહેલવી કેતાબો ઉપરથી આપણને મલે છે. Subs. The name of a prayer that is recited on behalf of women, living or dead, who, during their confinement or menstruation, may have failed to take that proper care required by either of those (physiological) conditions. The prayer is performed in four different forms:—(1) By reciting 144 *Izashnés* in honour of the 12 *Ferishtâs* or angels. (2) By reciting 144 *Izashnés* and 12 *Vendidâds* in honour of the same Ferishtâs or angels.

Both these forms of prayers are presently known among the Zoroastrians by the name of little *Hamâêsht*, but in the early days, the former was called "*Aêvak-Hômâst*," and the latter "*Dô-Hômâst*." (3) By reciting 144 *Izashnés* and 144 *Vendidâds*, in honour of the aforesaid 12 Ferishtâs or angels. This was formerly known by the name of "*Dvâzdêh-Hômâst*," but it is now known as the great *Hamâêsht*. (4) By reciting 216 *Izashnés* and the same number of *Vendidâd* in honour of the 18 Ferishtâs or angels. This is called "*Dvâzdêh-dô-Hômâst*." Modern Mobeds do not perform the first and the fourth kinds of prayer. They only perform the 2nd and the 3rd. I have heard my religious preceptor refer to the 1st and the 4th. It seems that the four forms are prescribed with the object of meeting light or heavy expenses, that is to say, with the view to suit the means of different persons. We learn, besides, from certain Pehlvi books, that the virtue of performing or causing to be performed one *Izashné* is (considered) equal in weight to 10,000 *tanâfûrs*, and that of one *Vendidâd* to 100,000 *tanâfûrs*.

હુમાના-શ, hûmânâ-sh. ક્રિ૦ અ૦ તે મીસાલે, તેની મુવાફેક. Adv. In that manner; similarly.

ઓમાનાક, ômânâk. ના૦ દાખલો, ઉપમા; સરખામણી;

Cel
N39 4176
N.C

Central Archaeological Library,

NEW DELHI. 35821

Call No. R 491.5332 / P.G.E.D

Author—

Title— Pahlvi Gujarati and English Dictionary

Borrower No.	Date of Issue	Date of Return

"A book that is shut is but a block"

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY

GOVT. OF INDIA
Department of Archaeology
NEW DELHI.

Please help us to keep the book clean and moving.

S. B., 148. N. DELHI.